Օր. Կլ.
Տ-39
40227

ԱՐՄԵՆ ՏԻԳՐԱՆՅԱՆ

ԱՆՈՒՇ

АРМЕН ТИГРАНЯН

АНУШ

АРМЕН ТИГРАНЯН

АНУШ

ОПЕРА

В 5 ДЕЙСТВИЯХ, 7 КАРТИНАХ
(ПО ОДНОИМЕННОЙ ПОЭМЕ ОВ. ТУМАНЯНА)

ЛИБРЕТТО
АРМЕНА ТИГРАНЯНА

АЙПЕТРАТ ЕРЕВАН 1954

ԱՐՄԵՆ ՏԻԳՐԱՆՅԱՆ

ԱՆՈՒՇ

ՕՊԵՐԱ

5 ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅԱՄԲ 7 ՊԱՏԿԵՐՈՎ

(ԸՍՏ ՀՈՎՀ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ՀԱՄԱՆՈՒՆ ՊՈԵՄԻ)

ԼԻԲՐԵՏՈ

ԱՐՄԵՆ ՏԻԳՐԱՆՅԱՆԻ

ՀԱՅՊԵՏՀՐԱՏ ԵՐԵՎԱՆ 1954

ԵՐՊԵՏԿՈՆՍԵՐՎԱՏՈՐԻԱՅԻ
ԳՐԱԴԱՐԱՆ
БИБЛИОТЕКА
ЕРГОСКОНСЕРВАТОРИИ

Խմբագրություն
Ռ. ՍՏԵՓԱՆՅԱՆԻ և Վ. ՏԻԳՐԱՆՅԱՆԻ

Գրքի ձևավորումը
Հ. ԿՈՋՈՅԱՆԻ

Ռուսերեն թարգմանությունը
Ն. ԱԴԱՄՅԱՆԻ

Փոխադրություն
ձայնի և դաշնամուրի համար
Ռ. ԱՆԴՐԻԱՍՅԱՆԻ և Գ. ՍԱՐԱՋԵՎԻ

Редакция
Р. СТЕПАНЯНА и В. ТИГРАНЯНА

Оформление книги
А. КОДЖОЯНА

Русский перевод
Н. АДАМЯН

Переложение
для голоса и фортепиано
Р. АНДРИАСЯНА и Г. САРАДЖЕВА

ԱՐՄԵՆ ՏԻԳՐԱՆՅԱՆ
АРМЕН ТИГРАНЯН
1879—1950

ԱՐՄԵՆ ՏԻԳՐԱՆՅԱՆԸ ԵՎ ՆՐԱ «ԱՆՈՒՇ» ՕՊԵՐԱՆ

Հայ երաժշտության պատմության մեջ կոմպոզիտոր Արմեն Տիգրանյանը պայծառ հետք է թողել: Նրա ստեղծագործությունները և հատկապես «Անուշ» օպերան ժողովրդի բարձր գնահատությանն են արժանացել: Տիգրանյանի ստեղծագործական ամբողջ գործունեությունն անքակտելիորեն կապված է եղել հայ ժողովրդի կյանքի ու կուլտուրայի հետ, սնվել է դեմոկրատական խոր գաղափարներով, մարմնացնելով իր մեջ ժողովրդական արվեստի լավագույն տրադիցիաները, հայրենի երգի ու նվագի ուրույն ոճը: Տիգրանյանը որպես արվեստագետ իր ամբողջ կյանքում սովորել է ժողովրդից, ձգտելով իր երաժշտության մեջ առավել հարազատ ու ճշմարտացիորեն արտացոլել ժողովրդի ոգին, նրա մտքերն ու ապրումները, վիշտն ու ուրախությունը, երազանքներն ու հույզերը:

Մեր երաժշտական կուլտուրայի անխոնջ կառուցողների՝ Կոմիտասի, Սպենդիարյանի, Ն. Տիգրանյանի և այլոց հետ միասին Արմեն Տիգրանյանը ամբողջապես նվիրված էր հայ պրոֆեսիոնալ երաժշտության զարգացման գործին:

Արմեն Տիգրանյանը ծնվել է 1879 թվի դեկտեմբերի 26-ին, Ալեքսանդրոպոլում (այժմ Լենինական), ժամագործի ընտանիքում: Դեռ մանկական տարիներին նա մեծ սեր է ցուցաբերել ժողովրդական և գուսանական երգարվեստի նկատմամբ և փափագել է երաժիշտ դառնալ: Իր նպատակի իրականացման ճանապարհին հաղթահարելով շատ դժվարություններ, Տիգրանյանը հայրենի քաղաքից տեղափոխվում է Թիֆլիս, և 1898 թվին նրան հաջողվում է ընդունվել երաժշտական ուսումնարան: Ֆլեյտայի վրա պարապելուն զուգընթաց նա առանձին ուշադրություն է դարձնում երաժշտական-տեսական իր գիտելիքների հարստացմանը: Կոմպոզիտոր-էքզոգրաֆ Ն. Ս. Կլենովսկու ղեկավարությամբ նա ուսումնասիրում է երաժշտության տեսությունը: Այնուհետև, ուսումնարանում պարապելուց բացի, Տիգրանյանը մասնավոր դասեր է վերցնում Մակար Եկմալյանի մոտ, հետզհետե զարգացնելով իր ստեղծագործական ունակությունները: 1902 թվին ավարտելով երաժշտական ուսումնարանը, նա վերադառնում է Ալեքսանդրոպոլ, որտ դնելով ինքնուրույն աշխատանքի ասպարեզը: Տեղի սիրող-երաժիշտների ուժերից նա կազմակերպում է քառաձայն երգեցիկ խումբ, որը համերգներ է տալիս ոչ միայն Ալեքսանդրոպոլում, այլև Անդրկովկասի այլ քաղաքներում: Տիգրանյանը զբաղվում է երաժշտական-մանկավարժական աշխատանքով, գրում է երգեր, ռոմանսներ և գործիքային պիեսներ: Այդ ժամանակաշրջանին են վերաբերում Տիգրանյանի երգերը՝ գրված Ավ. Իսահակյանի տեքստերով: Տարեցտարի կոմպոզիտորին զբաղեցնում են ստեղծագործական նոր մտահղացումներ, որոնց իրականացման համար նա շարունակում է կատարելագործել իր ստեղծագործական արվեստը և դրա հետ մեկտեղ ավելի խորն ուսումնասիրել ժողովրդական երաժշտությունը:

1908 թվին կոմպոզիտորն իր առաջ դնում է ստեղծագործական ավելի դժվարին և բարդ խնդիր: Նա սկսում է աշխատել «Անուշ» օպերայի վրա, ըստ Հովհաննես Թումանյանի պոեմի: Անդրադառնալով «Անուշ» օպերայի ստեղծման պատմությանը, Տիգրանյանը գրել է.

«1908 թվին ես առաջին անգամ Ալեքսանդրոպոլում (այժմ Լենինական) ծանոթացա հայ մեծագույն պոետ Հովհաննես Թումանյանի «Անուշ» պոեմի հետ և հենց նույն թվին սկսեցի աշխատել համանուն օպերայի վրա: Առաջին ընթերցումից հետո ես հանպատրաստից ընդունեցի օպերայի առաջին մելոդիան՝ «Համբարձում յայլա», որը հենչում է որպես օպերայի լեյտ-մոտիվներից մեկը: Հովհ. Թումանյանի «Անուշ»-ի թեման ինձ ամբողջապես հափշտակեց: Ջխոսելով պոեմի բարձր գեղարվեստականության մասին, նրա կառուցվածքը, նրա հիանալի նախերգանքը, փերիների վիշտը՝ սիրահարների դժբախտ սիրո մասին, Սարոյի սերենադան (լուսաբացին) և այլն,—այս բոլորը պահանջում էր համապատասխան երաժշտական ձևեր՝ հիասքանչ այդ պոեմն օպերայի վերածելու համար»:

1912 թվի սկզբին Տիգրանյանն ավարտում է իր օպերան և նույն թվի օգոստոսի 17-ին քաղաքի սիրող-երաժիշտների ուժերով օպերան բեմադրվում է: Առաջին իսկ բեմադրությունից սկսած «Անուշ»-ը չտեսնված հաջողություն է ունենում: Առաջին բեմադրության ժամանակ օպերայի դերակատարներն են եղել՝ Շարա Տալյանը (Սարո), Աստղիկ Մարիկյանը (Անուշ), Վարդան Մարտիրոսյանը (Մոսի), Արևհատ Տալյանը (Նանի):

Տիգրանյանի «Անուշ» օպերան մարմնացնում է իր մեջ իսկական ժողովրդայնության սկզբունքները: Իր օպերայում կոմպոզիտորը միանգամայն հարազատ է մնացել Թումանյանի պոեմի ոգուն, և պոեմի կերպարները Տիգրանյանի երաժշտության մեջ գըծված են նույնքան տպավորիչ ու ճշմարտացի, ռեալիստական բարձր արվեստով, նույնքան խորն ու ռելյեֆ: Տիգրանյանին հուզել ու ներշնչել է Թումանյանի սքանչելի պոեմը, որի մեջ հարուստ գույներով և գեղարվեստական մեծ ուժով պատկերված է անցյալ ժամանակաշրջանի հայ գյուղի դառն կյանքը, կենցաղն ու բարքերը, ոգիությունն ու խավարը, ադաթն ու սովորությունները, որոնց անմեղ զոհերն են դառնում դժբախտ սիրահարներ Անուշն ու Սարոն: Բանաստեղծական և երաժշտական խոսքը Տիգրանյանի օպերայում ի մի են ձուլված: «Անուշն» իր ամբողջությամբ, սկզբից մինչև վերջ, երգային է: Նրա գեղեցիկ մելոդիաները՝ մերթ ուրախ, ժողովրդական-տոնական բնույթի, մերթ թախծոտ ու մելամաղձոտ, քնքուշ լիրիկական, մերթ հովվական,—միշտ տպավորվում են ունկնդրի մեջ, վարակում նրան իրենց վառ արտահայտչականությամբ և հուզականությամբ: «Անուշը» ժողովրդական-լիրիկական օպերա է և որպես այդպիսին առաջինն է հայ օպերային երաժշտության պատմության մեջ: Օպերայի հմայիչ երգայնությունը հենվում է հայ ժողովրդական մելոսի առանձնահատկությունների բազմակողմանի դրսևորման վրա: Երաժշտագետ Ալ. Շահվերդյանի դիպուկ արտահայտությամբ՝ «Անուշը» մելոդիաների անվերջ հոսանք է: «Հայ ժողովրդական երաժշտության տարրերը,— գրել է Ալ. Շահվերդյանը,—նրա ռիթմերը, մելոդիկ բնորոշ ելևէջները, նրա կառուցվածքը, հանդիսացան այն հիմնական նյութը, որից Տիգրանյանն ստեղծեց իր օպերան: Այսպիսով, իր օպերայում կոմպոզիտորը տառացիորեն չի օգտվել ֆոլկլորային նյութից, չի դիմել ժողովրդական մելոդիաների «ցիտատային» օգտագործման, այլ իր երաժշտության մեջ աշխատել է հարազատորեն արտացոլել ժողովրդական ոճը, նրա բնորոշ գծերը: Այդ կապակցությամբ Տիգրանյանը գրել է. «Իմ ստեղծագործությունները կառուցված են ժողովրդական երգերի խիստ ազդեցության տակ և վերջիններիս համանինչյուն են իրենց թեմատիկայով: Այս հանգամանքը առանձին ուսումնասիրողների առիթ է տվել ենթադրելու, որ իբր «Անուշի» մելոդիաները իմ կողմից փոխ են առնված: Սակայն այդ կարծիքը ճիշտ չէ»:

Առանց չափազանցության կարելի է ասել, որ Տիգրանյանի «Անուշը» մեր ազգային երաժշտության առավել ժողովրդականացած գործն է, որի մելոդիաները խորապես մտել են ժողովրդական կենցաղի մեջ:

Մինչև սովետական կարգերի հաստատումը Հայաստանում Տիգրանյանի «Անուշը» լիարժեք և գեղարվեստորեն ամբողջական բեմադրության բախտ չունեցավ: Այն ժամանակ երազել անգամ չէր կարելի ոչ սիմֆոնիկ նվագախմբի, ոչ էլ օպերային թատրոնի մասին:

Սովետական Հայաստանի մայրաքաղաքում՝ Երևանում օպերայի և բալետի Պետական թատրոնի հիմնադրումից հետո «Անուշը» դարձավ թատրոնի ռեպերտուարի գարդերից մեկը: Հեղինակային վերախմբագրումից հետո 1935 թվի մարտին «Անուշը» մեծ հաջողությամբ բեմադրվեց մեր օպերայի և բալետի Պետական թատրոնում: Օպերայի հիմնական պարտիաները կատարում էին մեր անվանի արտիստները՝ Հայկանուշ Դանիելյանը (Անուշ) և Շարա Տալյանը (Սարո): Օպերայի հաջորդ, առավել կատարյալ բեմադրությունը վերաբերում է Մոսկվայում տեղի ունեցած հայ արվեստի տասնօրյակի օրերին (1939 թվի հոկտեմբեր): Մոսկվայի հասարակայնությունը ջերմորեն ընդունեց և բարձր գնահատեց Տիգրանյանի «Անուշը»: Սովետական կառավարությունը Տիգրանյանին արժանացրեց բարձր պարգևի՝ Լենինի շքանշանի: «Անուշի» վերջին բեմադրությունը մեզանում կատարված է 1950 թվի ապրիլին, հեղինակի մահից հետո:

Արմեն Տիգրանյանն իր երկրորդ օպերան՝ «Դավիթ բեկը» ավարտեց իր մահից մի քանի ամիս առաջ: «Դավիթ բեկը» նոր և արժեքավոր ներդրում է մեր օպերային արվեստի մեջ: Ընտրելով պատմա-հերոսական այուժե, կոմպոզիտորն ստեղծել է հայրենասիրական պաթոսով լի օպերա, որի նշմարտացի կերպարները գեղարվեստական հատակ բնութագրումներ են ստացել: «Դավիթ բեկի» այուժեն վերաբերում է 18-րդ դարին, երբ հայ ժողովուրդը պայքարում էր իր անկախության համար, ընդդեմ պարսից նվաճողների: Այստեղ կոմպոզիտորը դրսևորել է ժողովրդական հերոսների հայրենասիրական ոգին, նրանց մխրճագործությունները, ստեղծել գեղեցիկ խմբերգեր, երգեր ու արիաներ, որոնք աչքի են ընկնում հատակ մելոդիկայով և արտահայտչական անմիջականությամբ: Առանձնապես ապավորիչ են Դավիթ բեկի, Թամարի, Սանթուրի, Շուշանի և Շահումյանի երաժշտական կերպարները:

Արմեն Տիգրանյանի գրչին են պատկանում նաև տարբեր ժամանակներում գրված այլ ժանրերի բազմաթիվ ստեղծագործություններ՝ երգեր, ռոմանսներ, դաշնամուրային պիեսներ, դրամատիկական ներկայացումների համար գրված երաժշտություն և այլն:

Իր երաժշտական-ստեղծագործական բեղմնավոր գործունեության համար Տիգրանյանն արժանացել է Սովետական Հայաստանի և Սովետական Վրաստանի արվեստի վաստակավոր գործչի պատվավոր կոչման: Արմեն Տիգրանյանը վախճանվեց 1950 թվի փետրվարի 10-ին:

Տիգրանյանի ստեղծագործությունները և մասնավորապես նրա գլուխ-գործոցը՝ «Անուշ» օպերան իրենց ինքնատիպությամբ, վառ երգայնությամբ և ժողովրդայնությամբ կմնան հայ երաժշտության գոհարների գանձարանում:

ԱԼ. ԹԱՓԵՎՈՍՅԱՆ

АРМЕН ТИГРАНЯН И ЕГО ОПЕРА „АНУШ“

В истории армянской музыки композитор Армен Тиграняи оставил яркий след. Его произведения, и в особенности опера „Ануш“, пользуются заслуженной славой у народа. Вся творческая деятельность А. Тиграняна была неразрывно связана с жизнью и культурой армянского народа, питалась глубокими демократическими идеями, воплощая в себе лучшие традиции народного искусства, оригинальный стиль родной песни и музыки.

А. Тигранян, как художник, всю жизнь учился у народа и в своей музыке стремился с предельной полнотой правдиво отражать дух народа, его думы и искания, горе и радости, чаяния и переживания.

Вместе с неутомимыми созидателями нашей музыкальной культуры—Комитасом, Спендиаровым, Н. Тиграняном и другими Армен Тигранян всецело посвятил себя развитию армянской профессиональной музыки.

Армен Тигранян родился в 1879 году, 26 декабря, в городе Александрополе (ныне Ленинакан), в семье часовщика. Еще в детские годы он проявлял большую любовь к народному и гусанскому песенному искусству и мечтал сделаться музыкантом. Преодолевая многие трудности на пути к достижению своей цели, А. Тигранян из родного города переезжает в Тифлис, и в 1898 году ему удается поступить в музыкальное училище. Параллельно с занятиями, игрой на флейте, он особенное внимание обращает на обогащение своих теоретических знаний по музыке. Под руководством композитора-этнографа Н. С. Кленовского он изучает теорию музыки. Наряду с этим, помимо занятий в училище, А. Тигранян брал частные уроки у Макара Екмаляна, постепенно развивая свои творческие способности. Окончив в 1902 году музыкальное училище, он возвращается в Александрополь и вступает на поприще самостоятельной творческой работы. Силами местных музыкантов-любителей он организует четырехголосный хор, который дает концерты не только в Александрополе, но и в других городах, Закавказья. А. Тигранян занимается музыкальной педагогической деятельностью пишет песни, романсы и инструментальные пьесы. К этому времени относятся песни А. Тиграняна на слова Ав. Исаакяна. Из года в год композитора захватывают всё новые творческие замыслы, для осуществления которых он продолжает совершенствовать свое искусство и вместе с тем еще глубже изучать народную музыку.

В 1908 году композитор ставит перед собою более трудную и сложную творческую задачу. Он начинает работать над оперой „Ануш“ по тексту поэмы великого армянского поэта Ованеса Туманяна. Обращаясь к истории создания „Ануш“, А. Тигранян писал:

„В 1908 году в Александрополе (ныне Ленинакан) я впервые познакомился с поэмой величайшего поэта Ованеса Туманяна – „Ануш" и в этот же год начал работать над оперой под тем же названием. После первого же чтения я экспромтом сочинил первую мелодию оперы „Амбарцум яйла", которая звучит, как один из лейтмотивов оперы. Тема „Ануш" Ованеса Туманяна меня целиком захватила. Не говоря о высокой художественности поэмы, ее структура, ее великолепный пролог, скорбь фей о несчастной любви влюбленных, серенада Саро на рассвете и др.—все это требовало соответствующих музыкальных форм для того, чтобы эту прекрасную поэму переложить на оперу".

В начале 1912 года А. Тиграняп заканчивает свою оперу, и 17 августа того же года силами любителей-музыкантов Александрополя осуществляется постановка „Ануш". Начиная с первой же постановки опера имела небывалый успех. Участниками первой постановки были: Шара Тальян (Саро), Астхиг Марикян (Ануш), Вартан Мартиросян (Моси), Ареват Тальян (Нани).

„Ануш" воплощает в себе принципы подлинной народности. В ней композитор остался всецело верным духу поэмы Ов. Туманяна, и образы поэмы в музыке А. Тиграняна обрисованы с такой же правдивостью и выразительностью, как у Туманяна. А. Тиграняна волновала и вдохновляла замечательная поэма Ов. Туманяна, в которой богатыми красками и с большой художественной силой изображена горькая жизнь армянской деревни прошлого, ее быт и нравы, невежество и мрак, старые обычаи, невинными жертвами которых делаются несчастные влюбленные—Ануш и Саро.

В опере А. Тиграняна поэтическое и музыкальное слово слиты воедино. Вся „Ануш" в целом, с начала до конца, песенна. Ее красивые мелодии, то веселые – характера песен народных празднеств,—то грустные и меланхолические, нежно-лирические, то пасторальные—навсегда запечатлеваются в памяти, заражают слушателей своей яркой выразительностью и эмоциональностью. „Ануш"—это народная лирическая опера и как таковая—первая в истории армянского оперного искусства. Обаятельная песенность оперы основана на многостороннем выявлении особенностей армянского народного мелоса. По меткому определению музыковеда Ал. Шавердяна, „Ануш"—это бесконечный поток мелодий. „Элементы армянской народной музыки,—писал Ал. Шавердян,—ее ритмы, характерные мелодические обороты, ее структура явились основным материалом, из которого Тигранян строил свою оперу". Таким образом, в опере композитор не воспользовался буквально фольклорным материалом, не обратился к „цитатному" использованию народных мелодий, а постарался в своей музыке верно отразить народный стиль, его характерные черты. В связи с этим А. Тигранян писал: „Мои произведения созданы под сильным влиянием народных песен и по своей тематике созвучны последним. Это обстоятельство дало повод некоторым исследователям предполагать, что мелодии „Ануш" мною позаимствованы. Но это мнение неправильное".

Без преувеличения можно сказать, что „Ануш" А. Тиграняна наиболее популярное произведение армянской национальной музыки, ее мелодии глубоко вошли в народный быт.

До установления Советской власти в Армении „Ануш" А. Тиграняна не удостоилась полноценной и художественно-целостной постановки. В те времена нельзя было даже мечтать ни о симфоническом оркестре, ни об оперном театре. С основанием в столице Советской Армении—Ереване Государственного театра

оперы и балета „Ануш" сделалась украшением репертуара театра. После авторской переработки, в марте 1935 года „Ануш" с большим успехом была поставлена на сцене нашего театра оперы и балета. Основные партии оперы исполняли известные артисты: Айкануш Даниелян (Ануш) и Шара Тальян (Саро). Следующая, более совершенная постановка относится к дням декады армянского искусства, которая имела место в Москве в октябре 1939 года. Общественность Москвы горячо приняла и высоко оценила „Ануш". Советское правительство удостоило А. Тиграняна высокой награды—ордена Ленина. Последняя постановка „Ануш" осуществилась в апреле 1950 года, после смерти автора.

Свою вторую оперу „Давид бек" Армен Тигранян закончил за несколько месяцев до своей смерти. „Давид бек"—новый и ценный вклад в наше оперное искусство. Выбрав историко-героический сюжет, композитор создал оперу, глубоко патриотическую, правдивые образы которой имеют художественно-четкие характеристики. Сюжет „Давид бека" относится к 18-му веку, когда армянский народ боролся за свою независимость, против персидских захватчиков. Здесь композитор раскрыл патриотический дух народных героев, их подвиги, создал красивые хоры, песни и арии, которые отличаются прозрачной мелодикой и выразительной непосредственностью. Особенно запечатлеваются музыкальные образы Давид бека, Тамары, Сантура, Шушан и Шаумяна.

Перу Армена Тиграняна принадлежат также написанные в разное время произведения других жанров, как-то: песни, романсы, фортепианные пьесы, музыка для драматических пьес. За свою плодотворную творческую деятельность А. Тигранян удостоился почетного звания заслуженного деятеля искусств Армянской ССР и Грузинской ССР. Армен Тигранян скончался 10 февраля 1950 года.

Музыка А. Тиграняна, и в особенности его замечательная опера „Ануш" продолжает волновать самые широкие массы слушателей.

АЛ. ТАТЕВОСЯН.

ԴՈՐԾՈՂ ԱՆՁԻՆՔ

Անուշ		— սոպրանո
Սարո, հովիվ		— տենոր
Մոսի, Անուշի եղբայրը, հովիվ		— բարիտոն
Քյոխվա, գյուղի ավագ		— բաս
Անուշի մայրը		— մեցցո-սոպրանո
Սարոյի մայրը		— մեցցո-սոպրանո
Օճաճ, չքավոր գյուղացի, բատրակ		— բարիտոն
Խաչեղբայր		— բարիտոն
Գյուղի պահակ		— բաս
Անցորդ ախպեր		— տենոր
I աղջիկ	գեղջկուհիներ, Անուշի ընկերուհիները	— սոպրանո
II աղջիկ		— մեցցո-սոպրանո
III աղջիկ		— սոպրանո
IV աղջիկ		— սոպրանո
V աղջիկ		— սոպրանո

Գյուղացիներ, հովիվներ, փեսա, հարս, գյուղական քահանա, պատանիներ, աղջիկներ և երեխաներ:

Գործողությունը տեղի է ունենում Լոռվա գյուղերից մեկում, XIX դարի վերջին:

ДЕЙСТВУЮЩИЕ ЛИЦА

Ануш		—*сопрано*
Саро, пастух		—*тенор*
Моси, брат Ануш, пастух		—*баритон*
Сельский староста (кёхва)		—*бас*
Мать Ануш		—*меццо-сопрано*
Мать Саро		—*меццо-сопрано*
Оган, бедный крестьянин—батрак		—*баритон*
Шафер		—*баритон*
Сельский сторож		—*бас*
Прохожий—странник		—*тенор*
I девушка	деревенские девушки—подруги Ануш	—*сопрано*
II девушка		—*меццо-сопрано*
III девушка		—*сопрано*
IV девушка		—*сопрано*
V девушка		—*сопрано*

Крестьяне, крестьянки, пастухи, жених, невеста, сельский священник, парни, девушки и ребята.

Действие происходит в горах Лори, в армянской деревне, в конце XIX века.

I

Действие

ԱՆՈՒՇ АНУШ

ՕՊԵՐԱ 5 ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅԱՄԲ ОПЕРА В 5-ти ДЕЙСТВИЯХ

ՆԱԽԵՐԳԱՆՔ УВЕРТЮРА

ԱՐՄԵՆ ՏԻԳՐԱՆՅԱՆ
АРМЕН ТИГРАНЯН

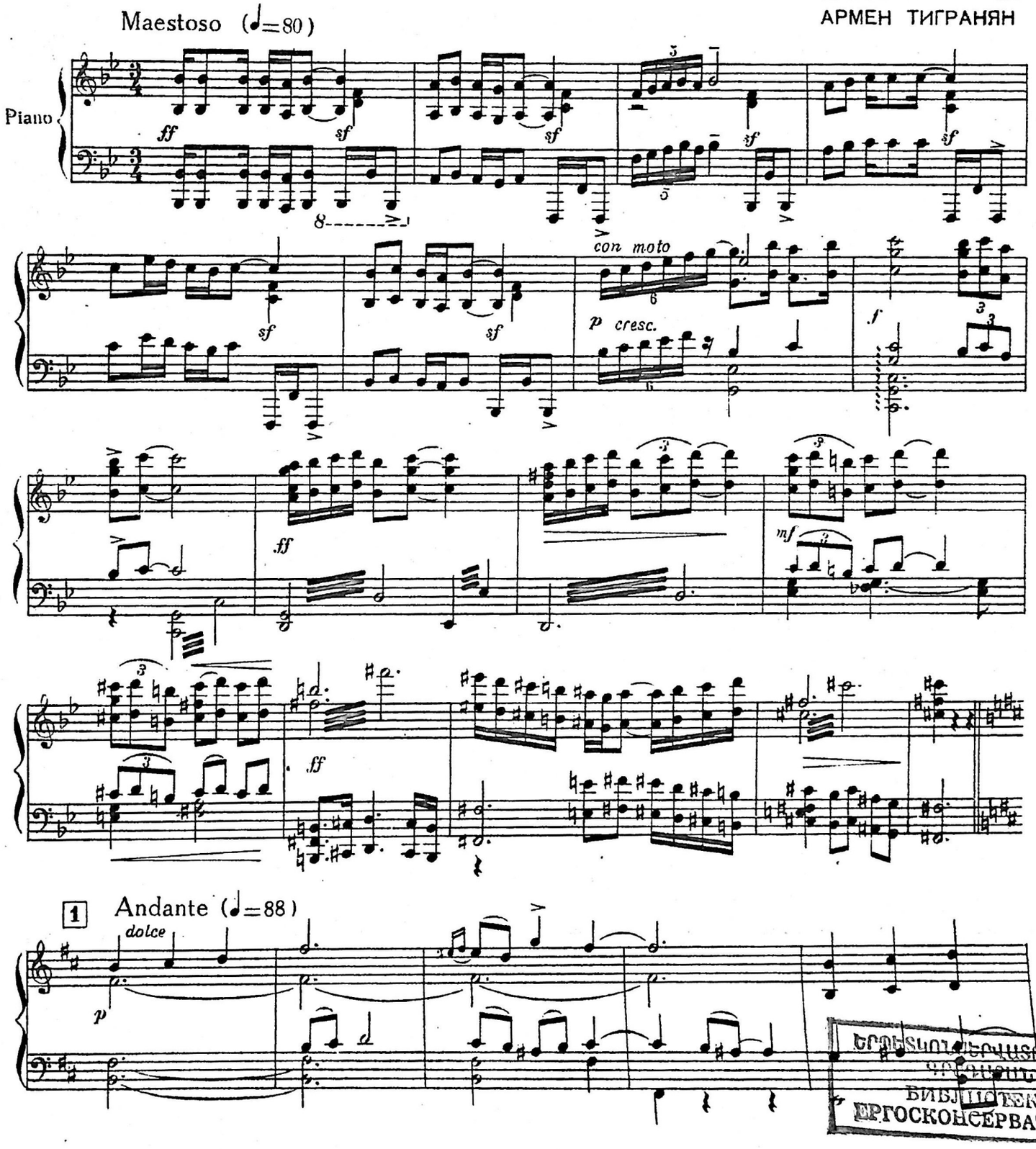

40227
ԵՐՊԵՏԿՈՆՍԵՐՎԱՏՈՐԻԱՅԻ ԳՐԱԴԱՐԱՆ
БИБЛИОТЕКА ЕРГОСКОНСЕРВАТОРИИ

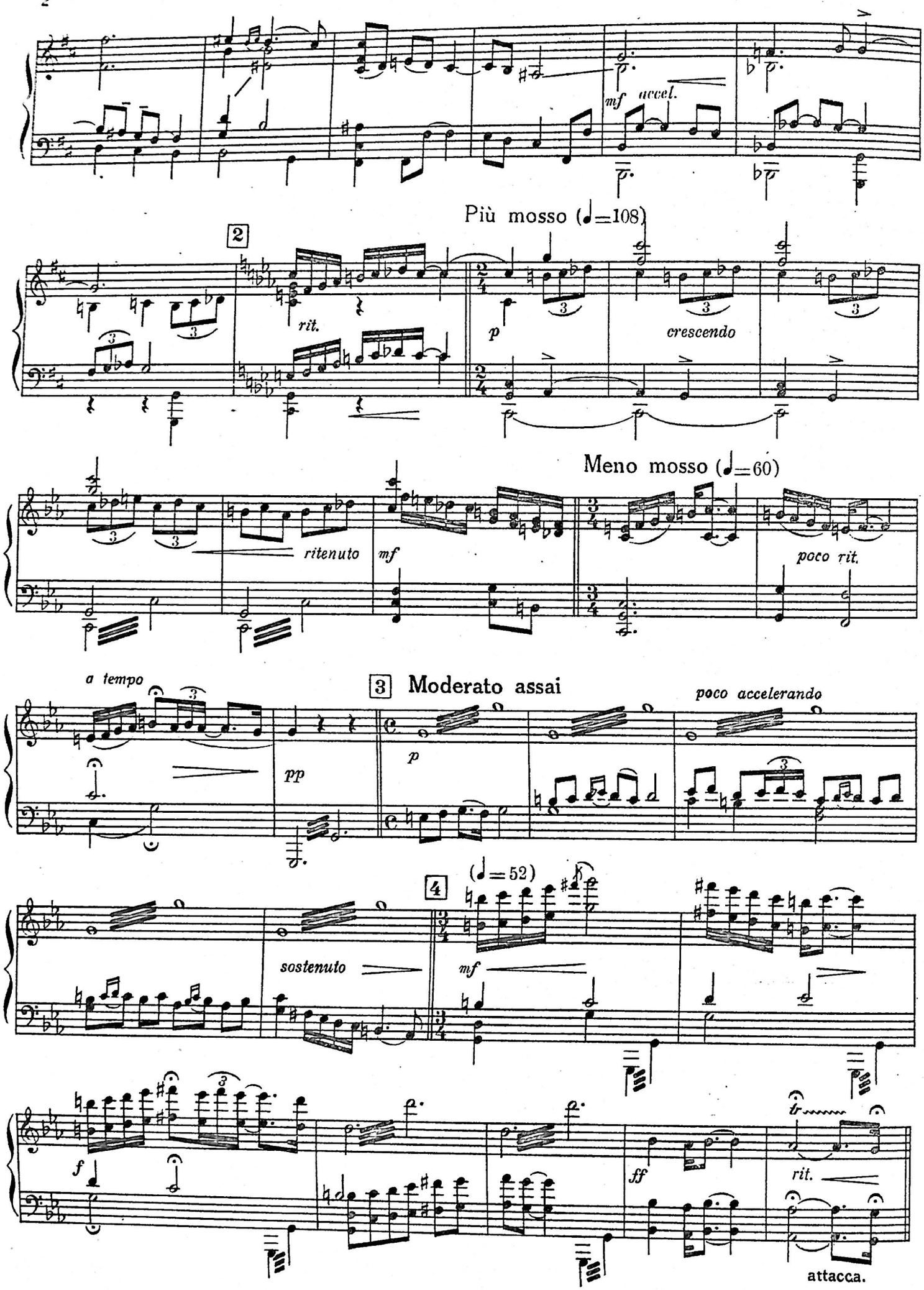
mf accel.
Più mosso (♩=108)
2
rit.
p
crescendo
Meno mosso (♩=60)
ritenuto
mf
poco rit.
a tempo
3 Moderato assai
pp
p
poco accelerando
(♩=52)
4
sostenuto
mf
f
ff
rit.
attacca.

5 (♩=80) (Խումբը վարագույրի հետևից) (Хор за занавесом)

Soprani

Ափ - սոս Ա - նուշ, սա - րի ծա - ղիկ.
Нам жаль, А - нуш, цве - ток гор - ный,

Alti

Tenori

Ափ - սոս Ա - նուշ, վո՛ւշ, վո՛ւշ, վո՛ւշ
Нам жаль, А - нуш, вуш, *) вуш, вуш

Bassi

Piano

ափ - սոս էդ ծով քո ա - չե - րին·
тво - их о - чей, как глубь мо - рей.

ափ - սոս էդ ծով քո ա - չե - րին:
тво - их о - чей, как глубь мо - рей.

*) „вуш"—горестное восклицание.

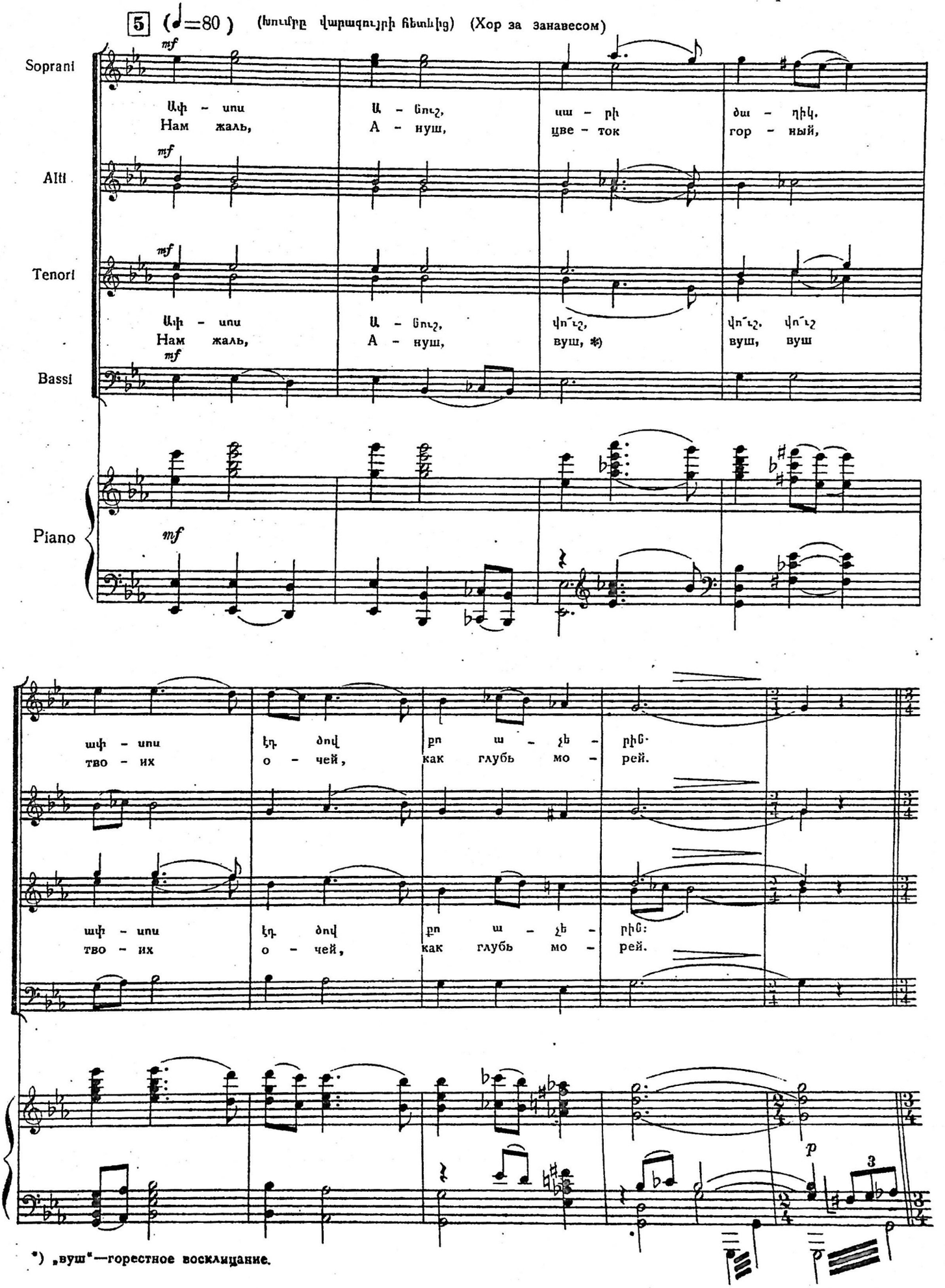

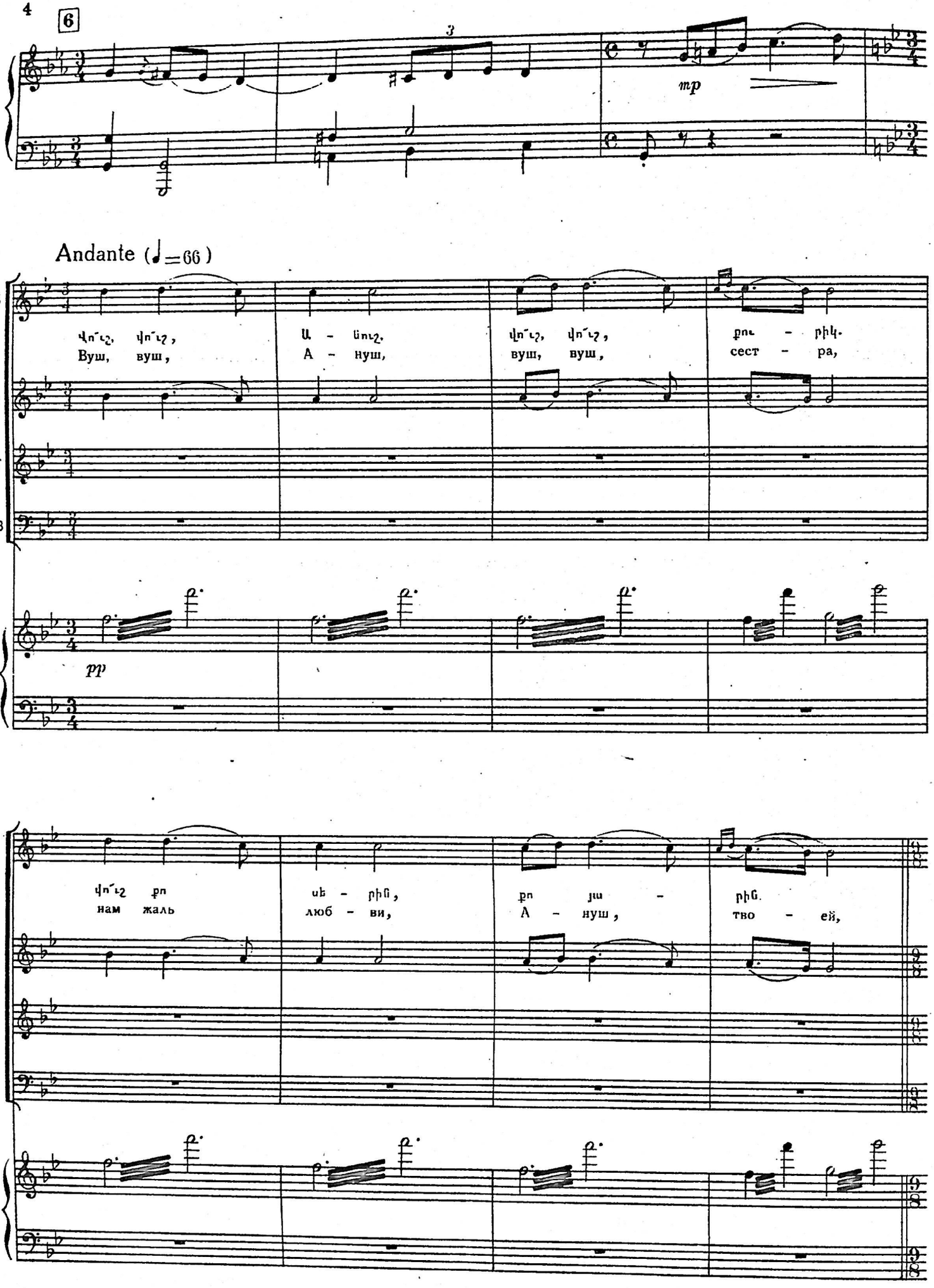
6
3
mp
Andante (♩=66)
S
A
T
B
Վո՛ւշ, վո՛ւշ,
Вуш, вуш,
Ա - նուշ,
А - нуш,
վո՛ւշ, վո՛ւշ,
вуш, вуш,
քոե - րիկ.
сест - ра,
pp
վո՛ւշ քո
нам жаль
սե - րին,
люб - ви,
քո յա -
А - нуш,
րին.
тво - ей,

7 (♩ = ♩.)

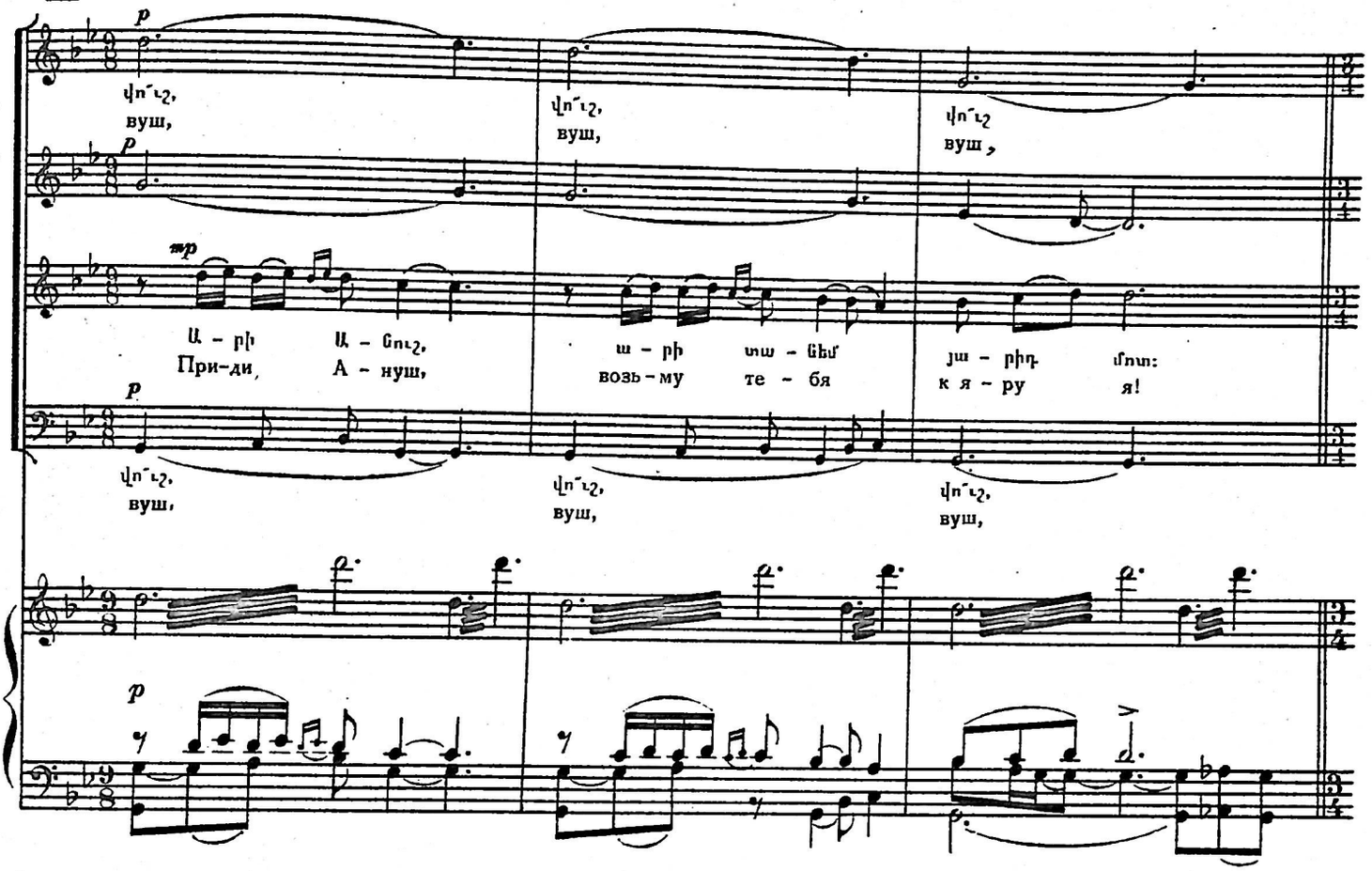
Վո՛ւշ, вуш,
Վո՛ւշ, вуш,
Վո՛ւշ вуш,
Ա - րի Ա - ցուշ, При-ди, А - нуш,
ա - րի տա - ցեմ возь-му те - бя
յա - րիդ մոտ: к я - ру я!

(♩. = ♩)

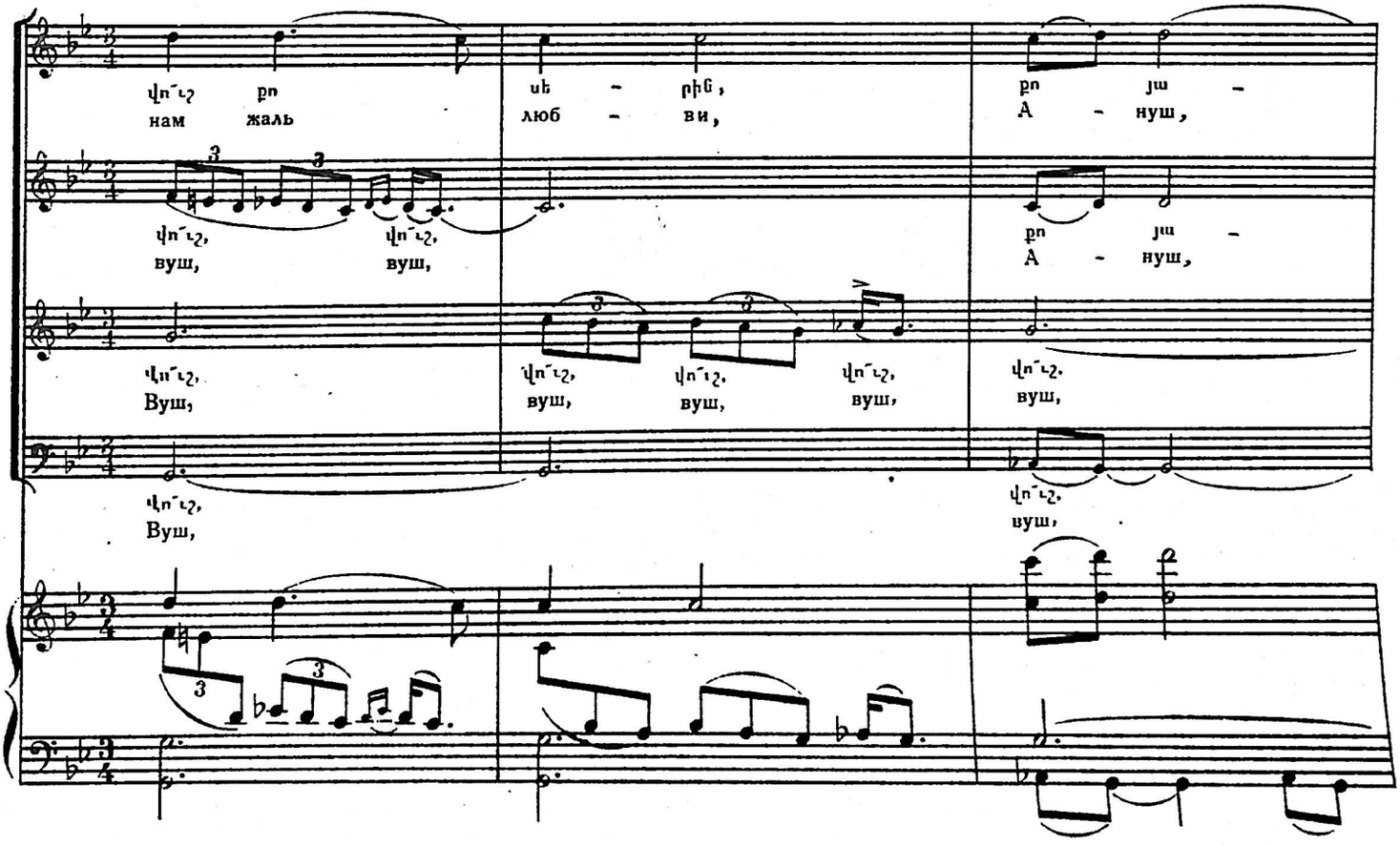
Վո՛ւշ քո нам жаль
սե - րից, люб - ви,
քո յա - А - нуш,
Վո՛ւշ, вуш,
Վո՛ւշ, вуш,
Վո՛ւշ, Вуш,
Վո՛ւշ, вуш,

8 Allegro (♩=112)

- րին:
тво ей.

- րին:
тво ей.

վո՛ւշ, վո՛ւշ:
Вуш, вуш.

վո՛ւշ:
вуш.

f

ritenuto

Andante (♩=66)

mf

վո՛ւշ, վո՛ւշ, Սա - րո, վո՛ւշ, վո՛ւշ, ի - գիթ,
Вуш, вуш, Са - ро, вуш, вуш, и - гит,*)

mf

mf

վո՛ւշ, վո՛ւշ, Սա - րո, վո՛ւշ, վո՛ւշ ի - գիթ,
Вуш, вуш, Са - ро, вуш, вуш, и - гит,

mf

mp

*) „игит“ — джигит.

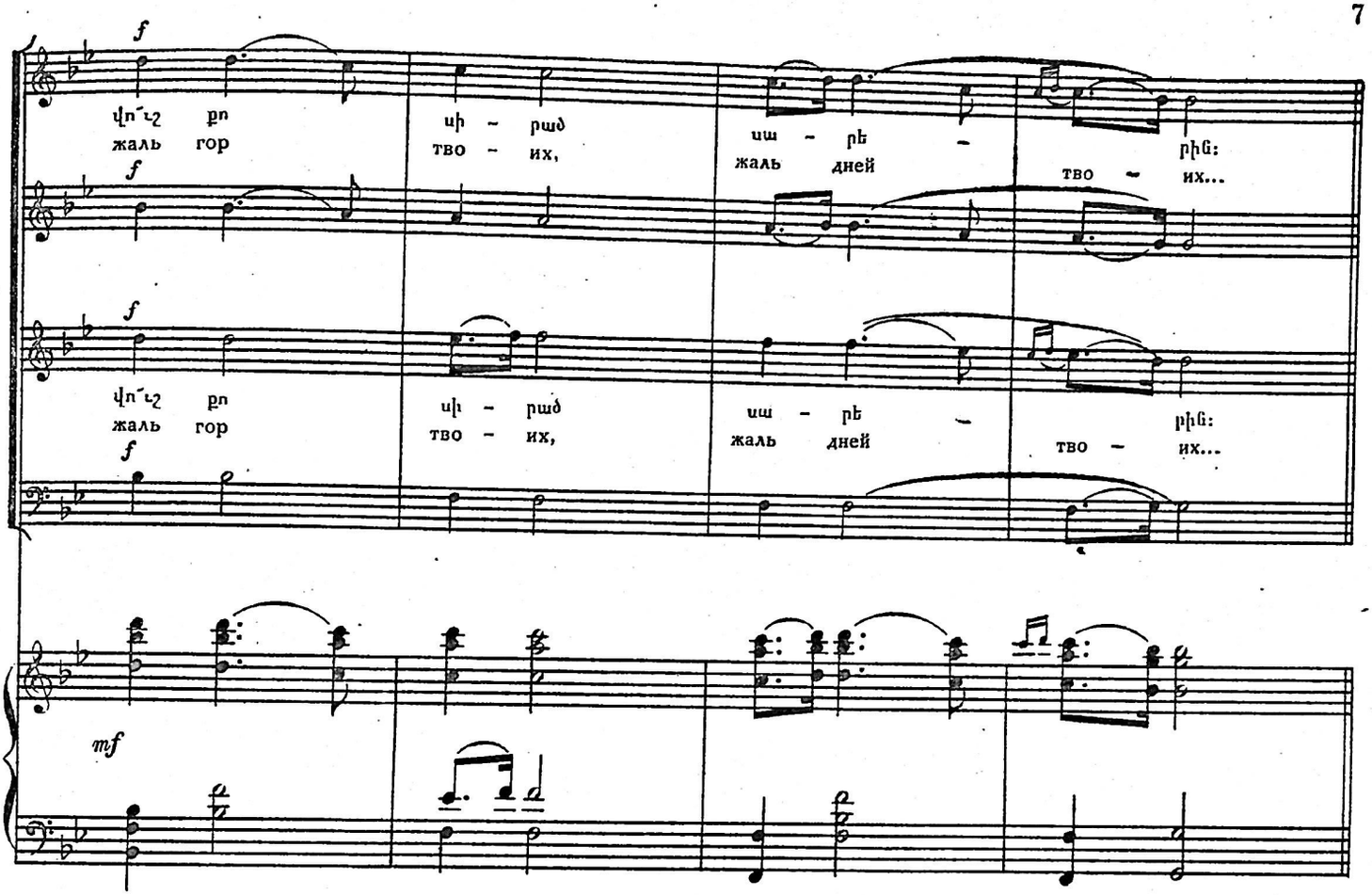

9 Allegro (♩=112)

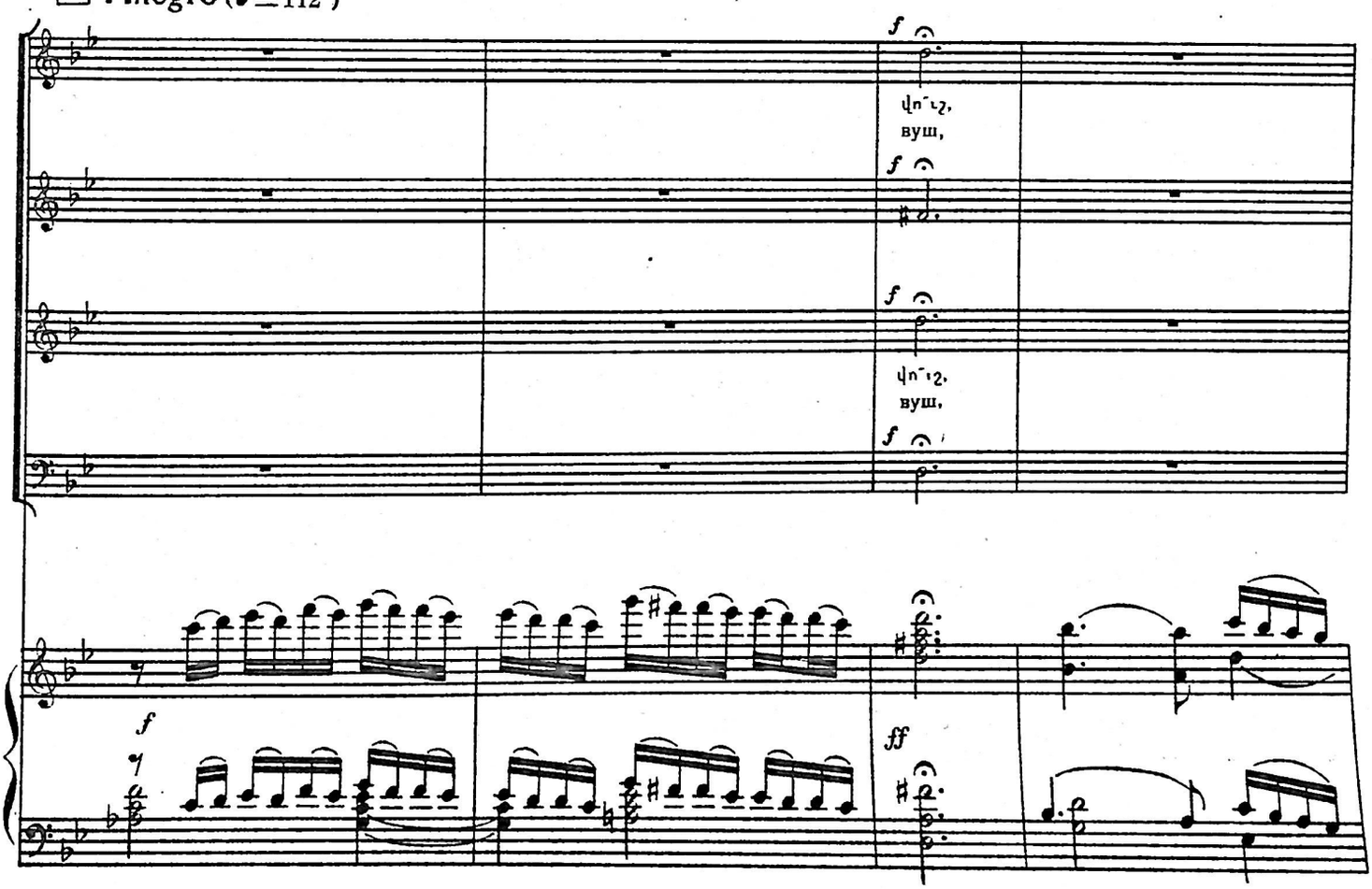

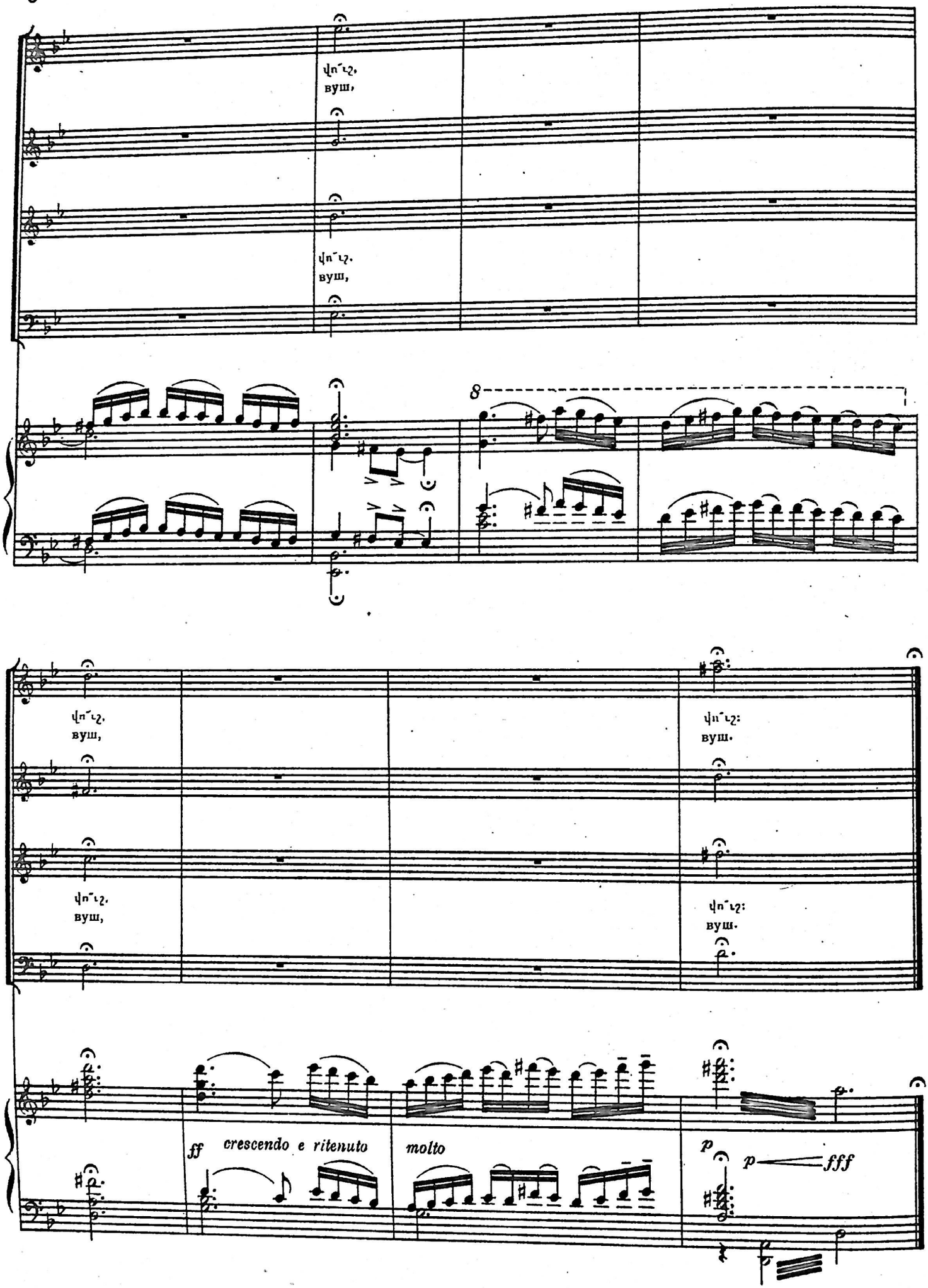
վո՛ւշ,
вуш,
վո՛ւշ,
вуш,
8
վո՛ւշ,
вуш,
վո՛ւշ:
вуш.
վո՛ւշ,
вуш,
վո՛ւշ:
вуш.
ff
crescendo e ritenuto
molto
p
p
fff

I
ՊԱՏԿԵՐ

Լեռնային արոտավայր (յայլաղ),
Բեմի առաջին պլանի վրա երևում է վրանը: Անուշը և մայրը վրանի մոտ են: Հեռվից սարերում լսվում է Սարոյի երգը («Սերենադան»):

(Վարագույրը) (Занавес)

I
КАРТИНА

Горное пастбище (яйлаг).
На первом плане сцены виден шатер. Ануш с матерью у шатра. Издали в горах слышна песня Саро («Серенада»).

10 Andantino con moto (♩=69)

p *pp* *p* *pp* *accel*

15 Allegro (♩=138)

mf *accelerando* *mf* *ritenuto* *f*

20 Andante con moto

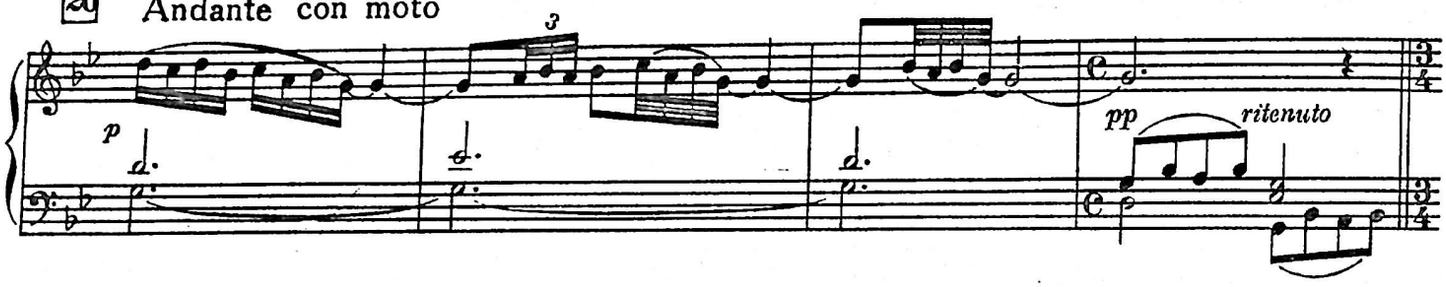

ՍԱՐՈ CARO

ՍԱՐՈՅԻ ՍԵՐԵՆԱԴԱՆ СЕРЕНАДА САРО

21 Moderato (♩=92)

(բեմի ճեղուից) (за кулисами)

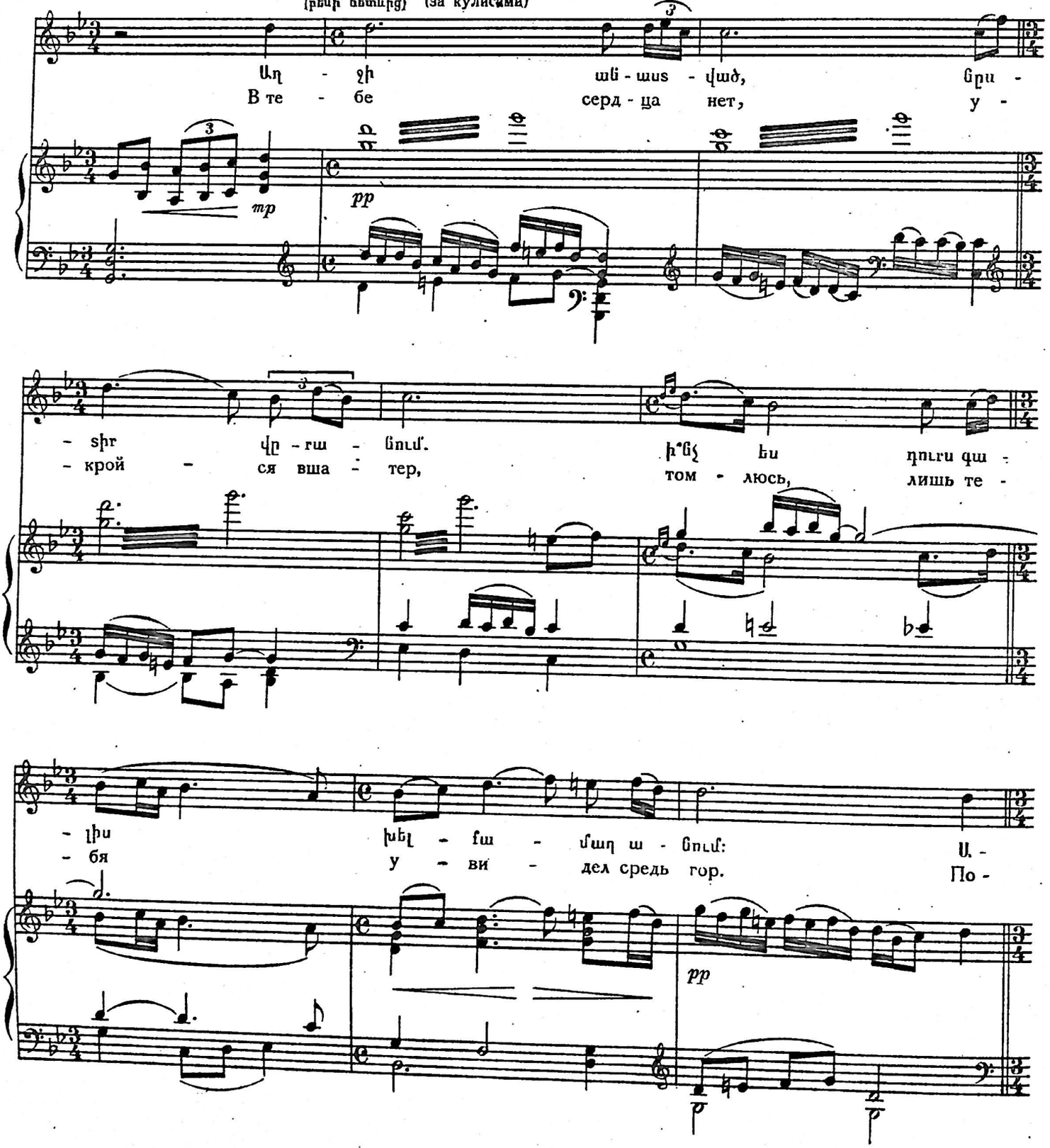

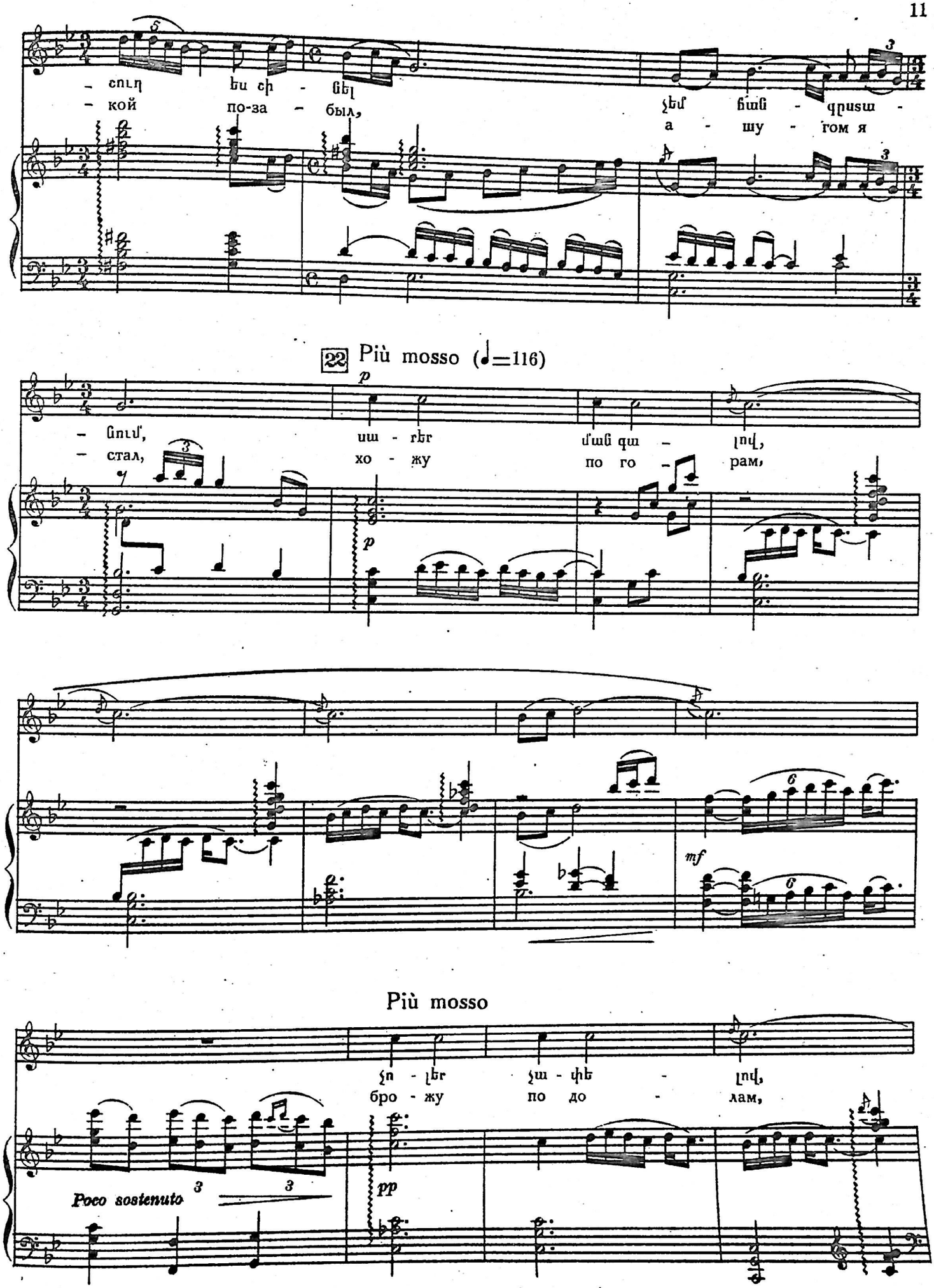
- ըուղ ես ի - նել
- кой по-за - был,
չեմ հաճ - գրսաա -
а - шу - гом я
22 Più mosso (♩=116)
- նում, սա - րեր մաճ գա - լով,
- стал, хо - жу по го - рам,
Più mosso
չո - լեր չա - փե - լով,
бро - жу по до - лам,
Poco sostenuto

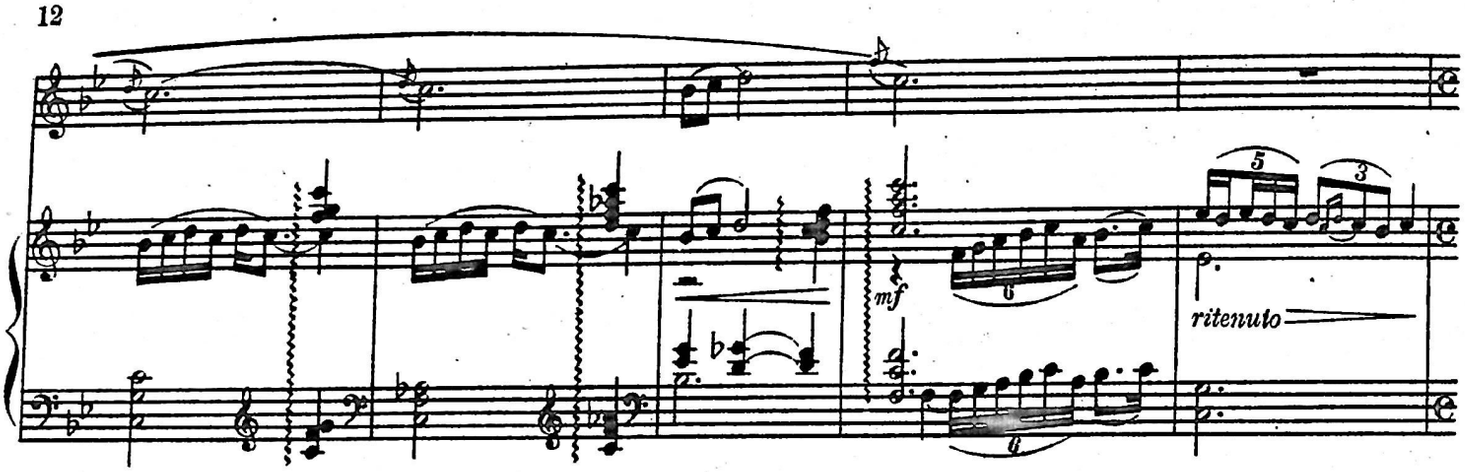

23 Tempo I **Moderato** (♩=92) Անուշը ճուզված, դուրս է գալիս վրանից: Ануш взволнованно выходит из шатра.

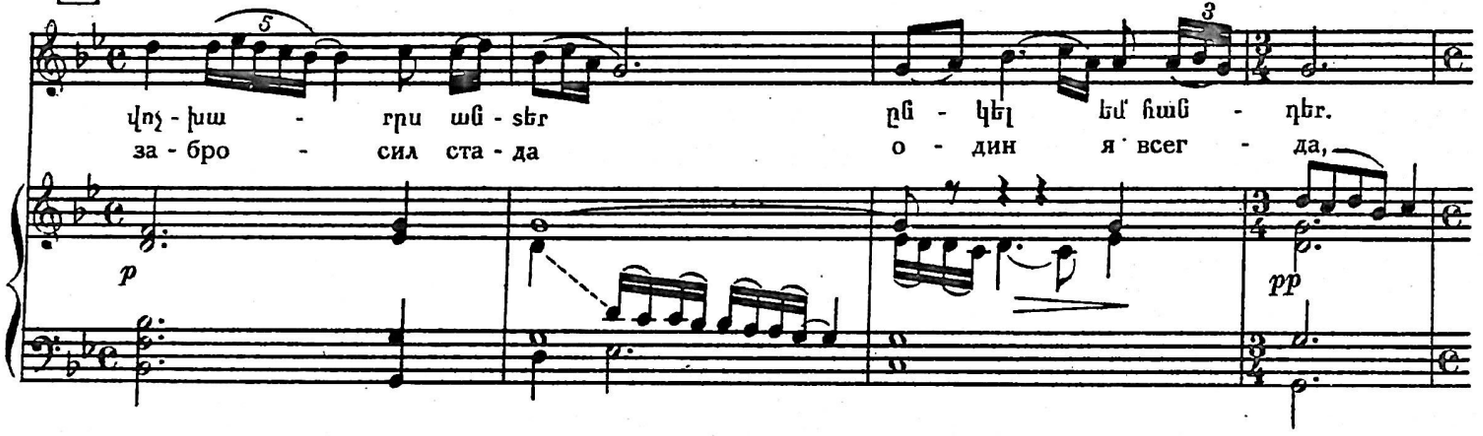

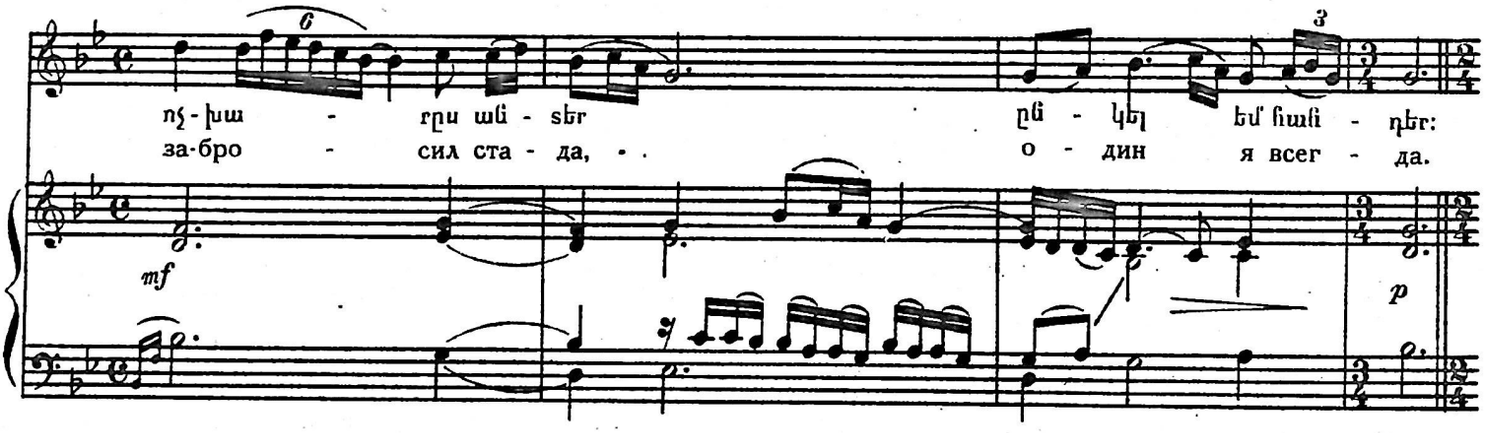

Ա.ՆՈՒՇ, АНУШ

24 Allegretto (♩=104)

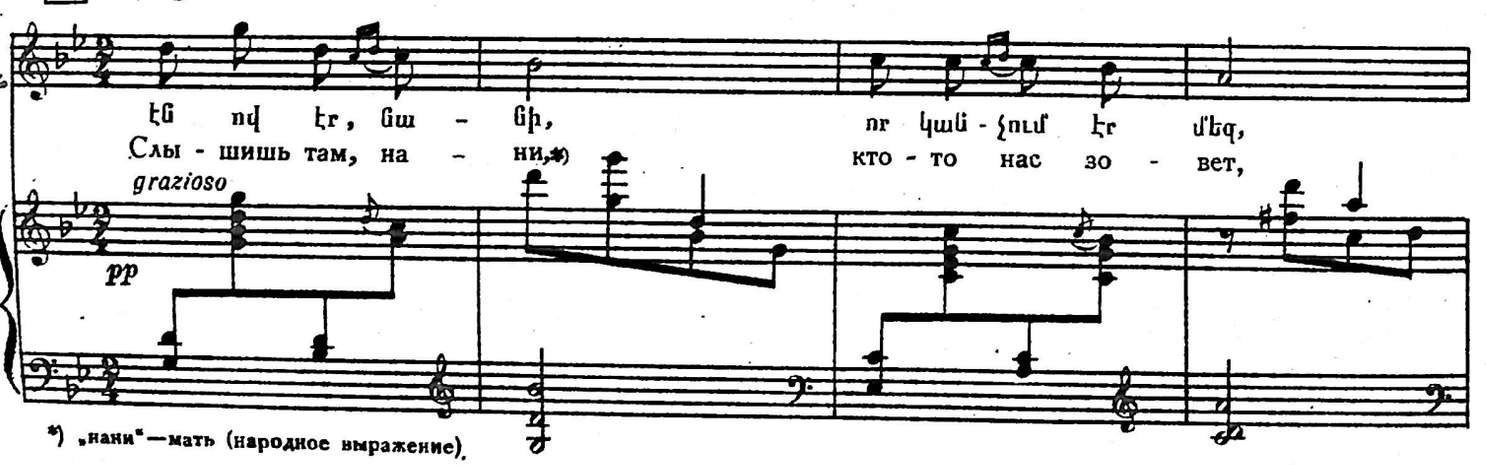

*) „нани"—мать (народное выражение).

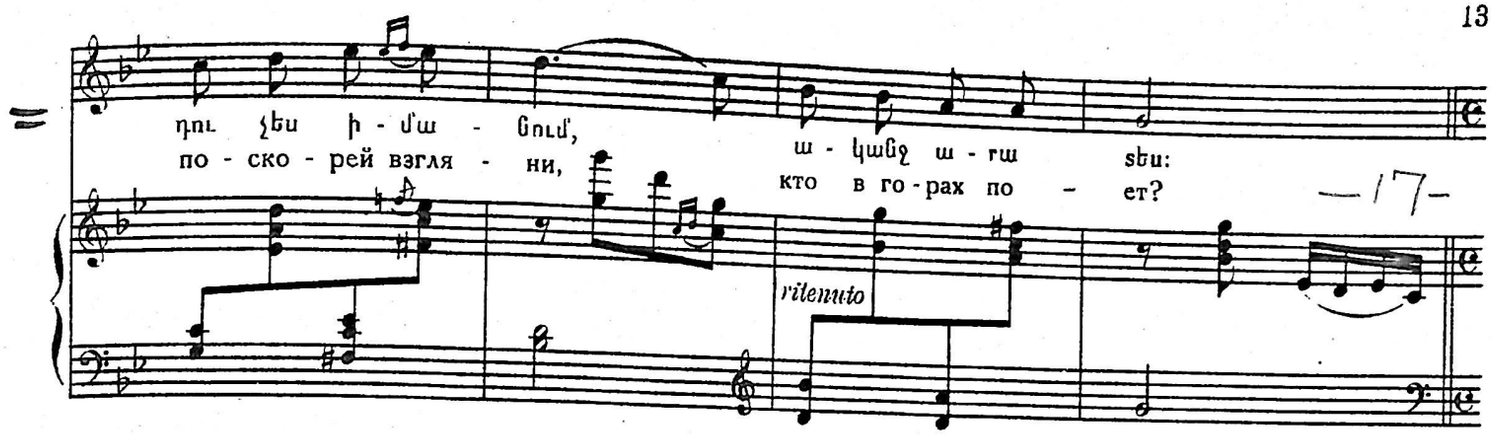

—17—

ԱՂՈՒՇԻ ՄԱՅՐԸ МАТЬ АНУШ

Moderato ♩=56

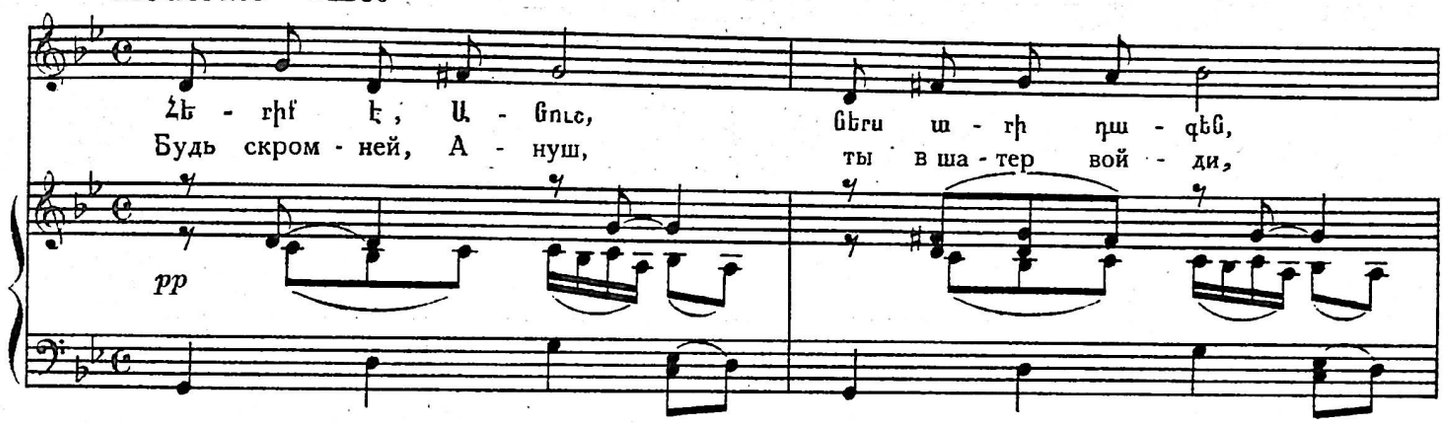

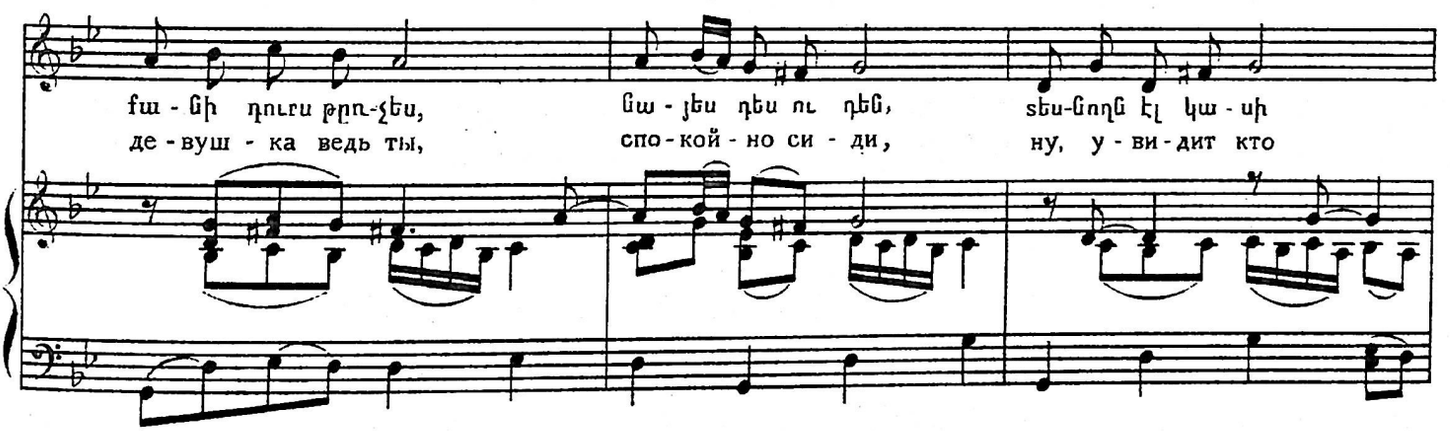

Երևում է Սարոն: Показывается Саро.

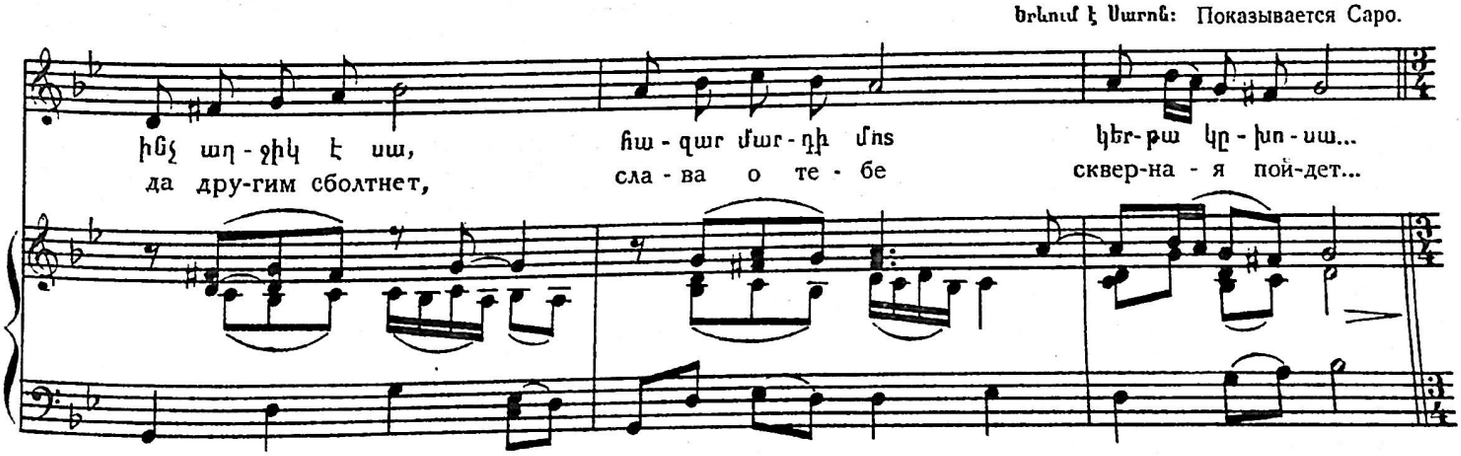

25 Moderato ՍԱՐՈ САРО

mf

Ա - մաճ, է - rե - gիr սիr -
Ты ог - нем люб - ви серд -

mp *p*

- տըս fn սի - rnվ, n - տըս կա - պե -
- це мне со - жгла, нить - я ми во -

- gիr թել - թել մա - զե - rnվ:
- лос ме - ня о - пле - ла.

p *p*

26

cresc. poco a poco
con espress.

էլ չեմ դի - մա - ճա,
Нет сил мне стра-дать,

cresc. poco a poco

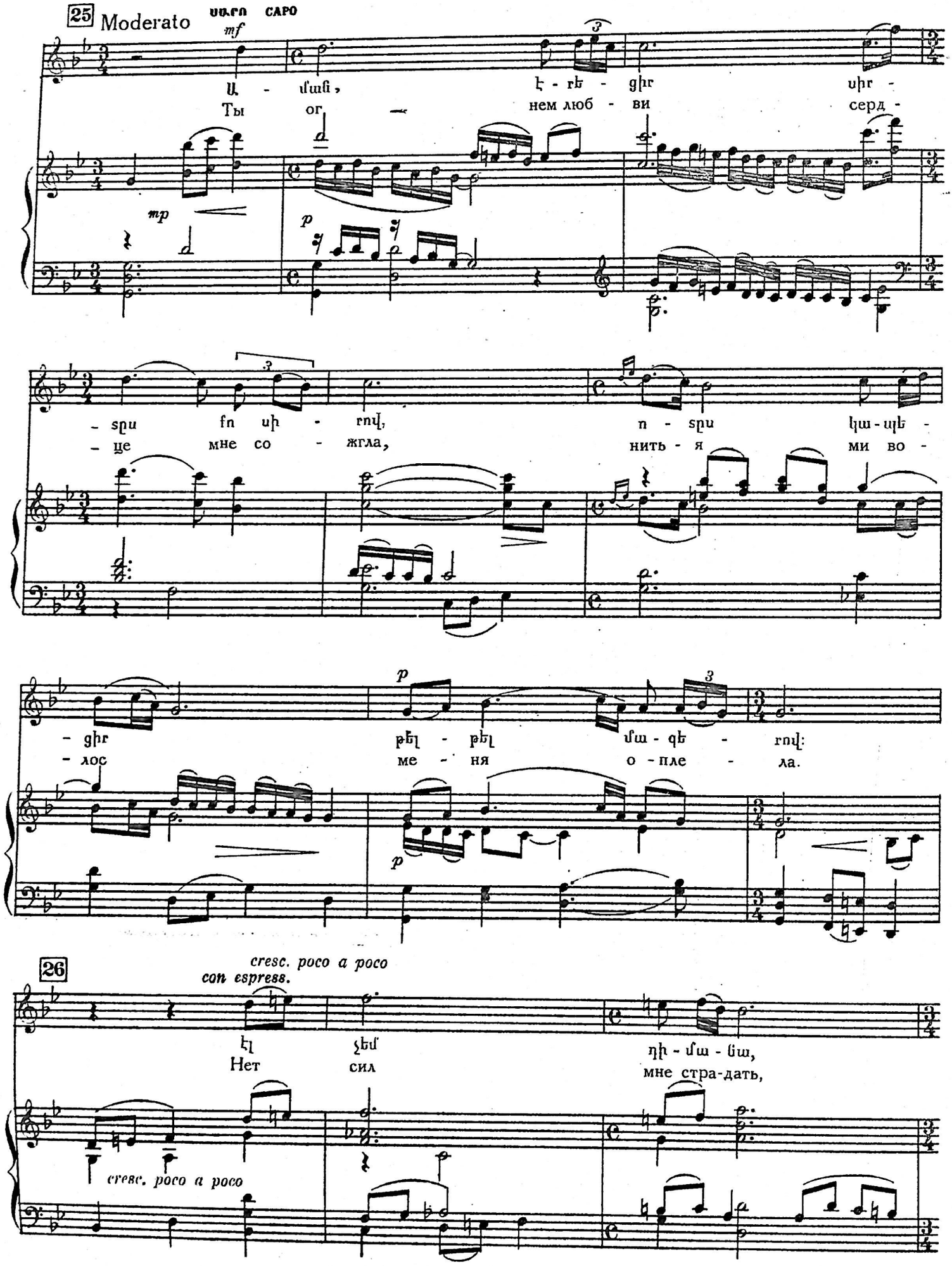

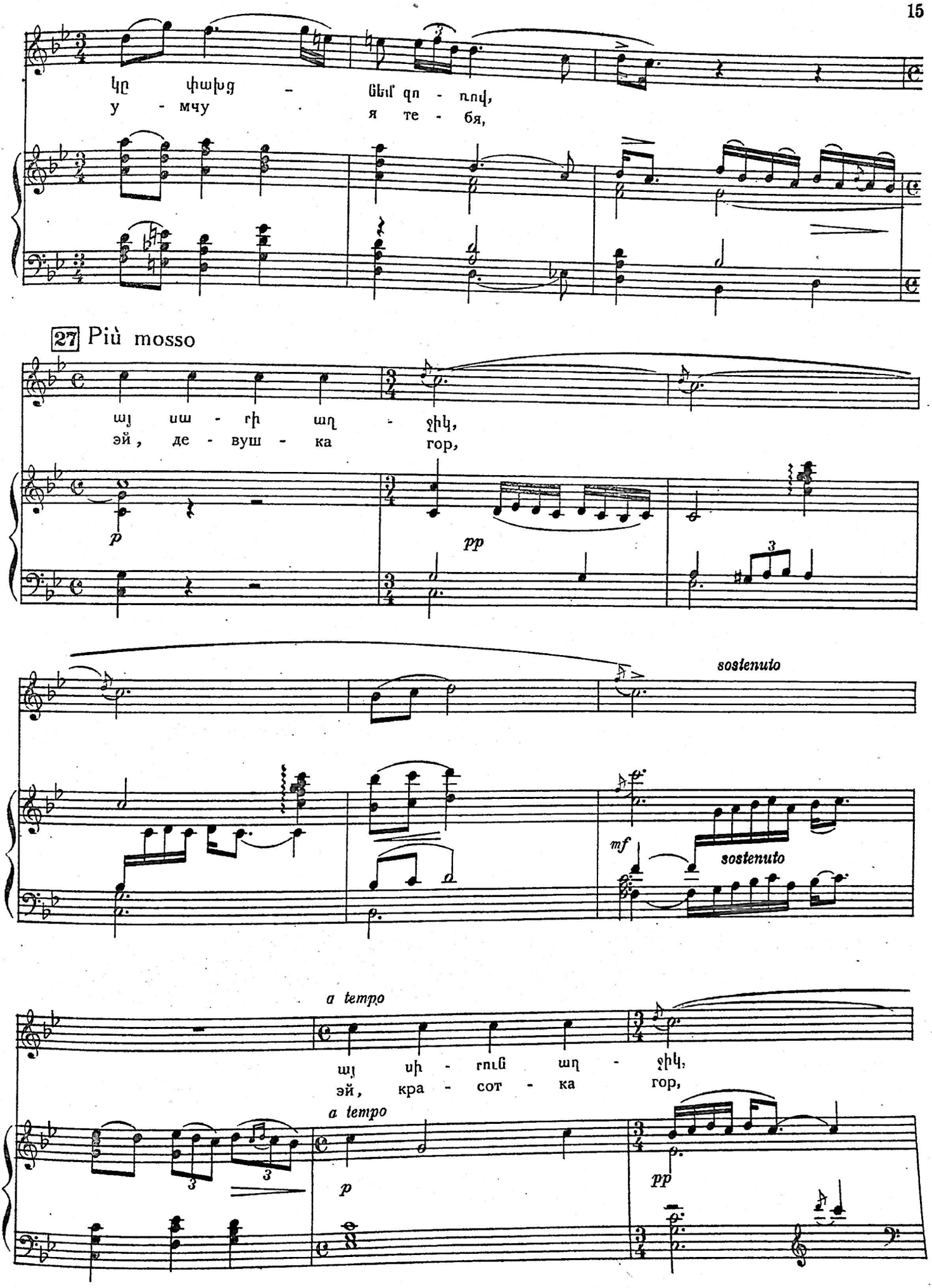
կը փախցյ - ցեւ զո - ռով,
у - мчу я те - бя,
27 Più mosso
այ աս - ղի աղ - ջիկ,
эй, де - вуш - ка гор,
p
pp
3
sostenuto
mf
sostenuto
a tempo
այ սի - րուն աղ - ջիկ,
эй, кра - сот - ка гор,
a tempo
3
3
p
pp

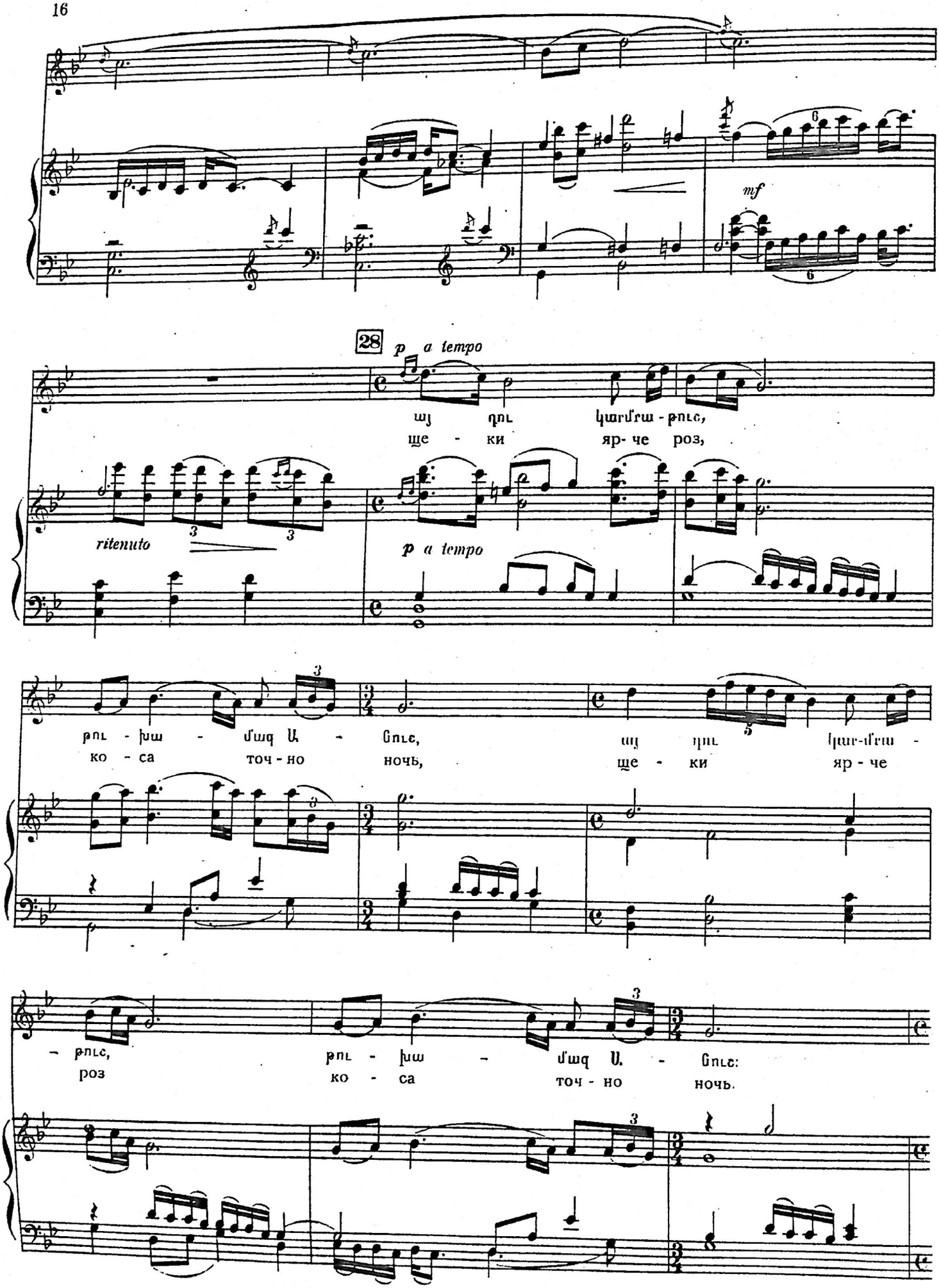
mf
28
p a tempo
ritenuto
p a tempo
ալ դու կարմրա - թուց,
ще - ки яр - че роз,
թու - խա - մագ Ա - Նուց,
ко - са точ - но ночь,
ալ դու կար-մրա -
ще - ки яр - че
- թուց,
роз
թու - խա - մագ Ա - Նուց:
ко - са точ - но ночь.

29

ԱՆՈՒՇ АНУШ (♪=120)

Մը - տիկ տուր, նա - նի,
Ты взгля-ни, на - ни,

ritenuto

p *pp*

էն սա - րի լան - ջին ինչ - քան ավ - լուկ է տա - լիս կա - նա - չին,
вон на скло - нах гор, рас-цве - ли цве - ты, как гус - той ко - вер.

ritenuto

Andante

նա - նի, թող - գր - նամ, քա - ղեմ ու հյու - սեմ,
Ты ме - ня пу - сти, я ве - нок со - вью,

pp *pp*

էն սա - րի լան - ջին, ջան գյու - լում ա -
и ву - щель - и том, джан гю - лум спо -

rit.

mp *pp* *rit.*

ԵՐԵՎԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ԿՈՆՍԵՐՎԱՏՈՐԻԱՅԻ
БИБЛИОТЕКА
ЕРГОСКОНСЕРВАТОРИЙ

30 Con moto (♩=80)

Ա.ՂՈՒՇԻ ՄԱՅՐԸ. МАТЬ АНУШ Moderato (♩=69)

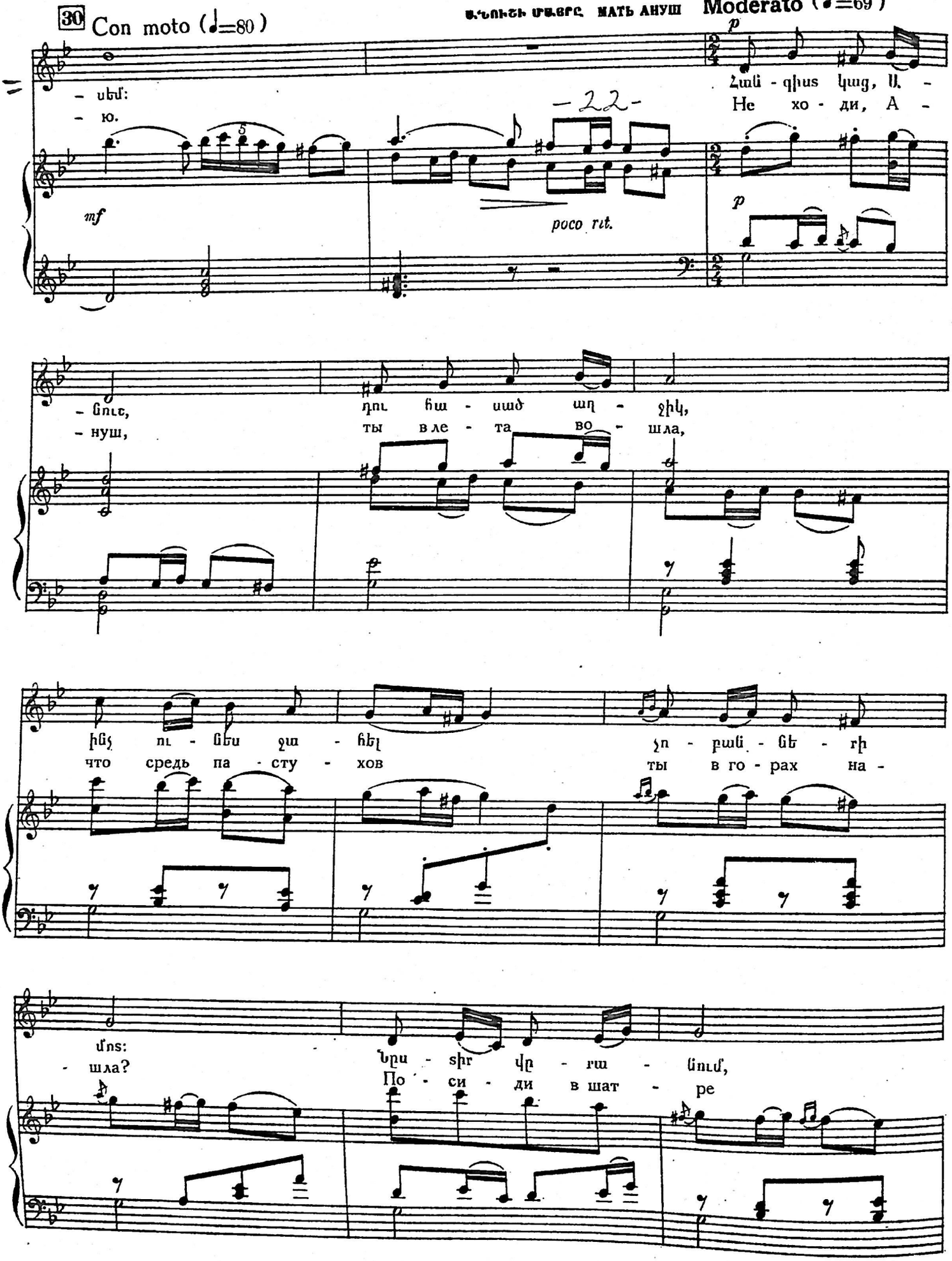

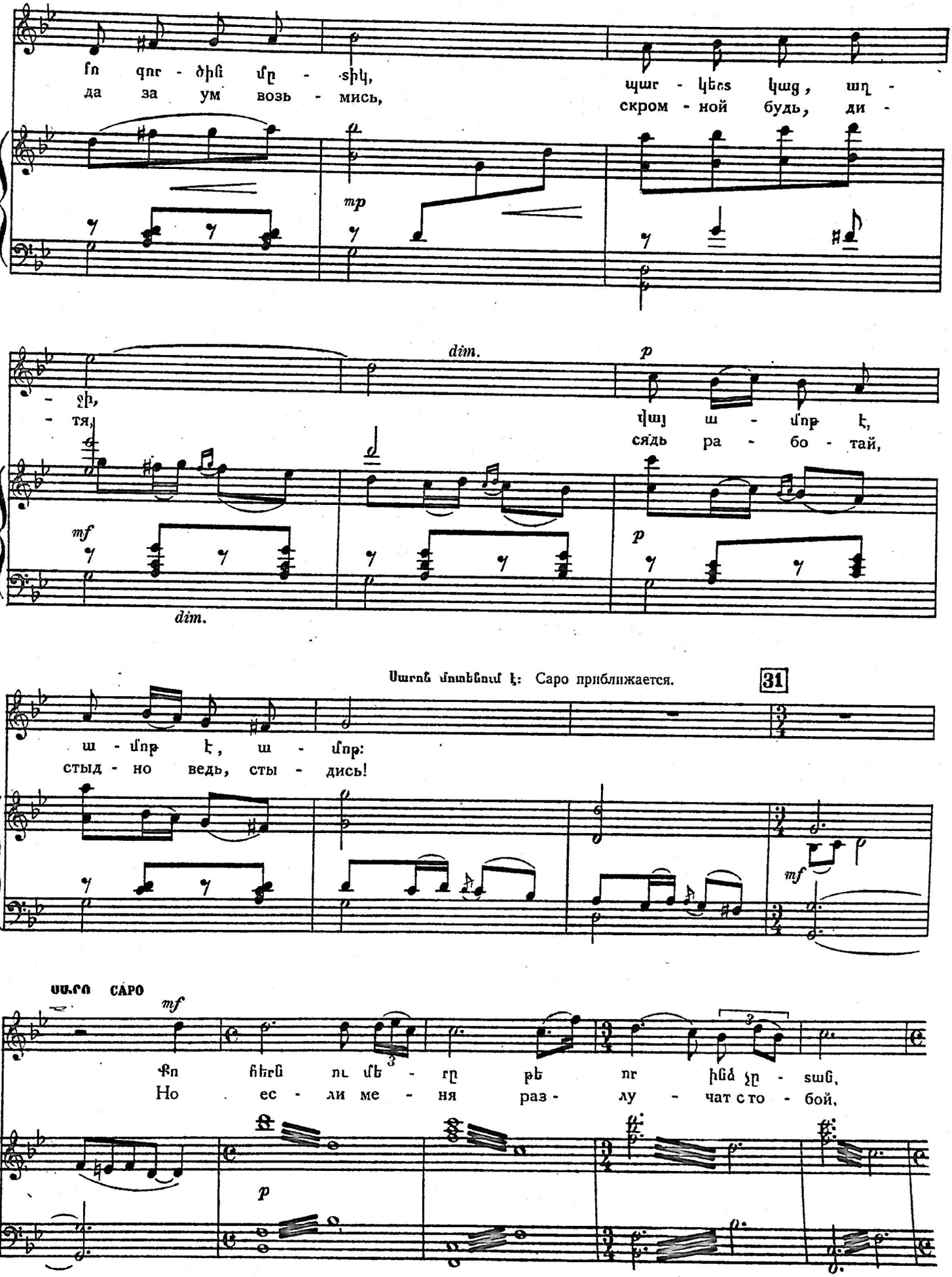
fn qnr - ծին մը - տիկ, պար - կեcs կաց, աղ -
да за ум возь - мись, скром - ной будь, ди -

- ջի,
- тя,

վայ ա - մոթ է,
сядь ра - бо - тай,

Սարոն մոտենում է: Саро приближается.

ա - մոթ է, ա - մոթ:
стыд - но ведь, сты - дись!

ՍԱՐՈ САРО

Քո հերն ու մե - րը թե որ ինձ չը - տան,
Но ес - ли ме - ня раз - лу - чат с то - бой,

ա - րին կը - թա - փեմ էս գե - տի նը -
то кровь я про - лью ки - пу - чей ре -

32

- ման, սա - րե -
- кой, я в го -

mf

- րը կրնկ-նեմ, կոր - չեմ ան - գյու - ման,
- ры уй - ду, на век про - па - ду,

33 Più mosso

այ սեվ ա - չե - րով,
за взо - ры тех глаз,

pp *cresc. poco a poco*

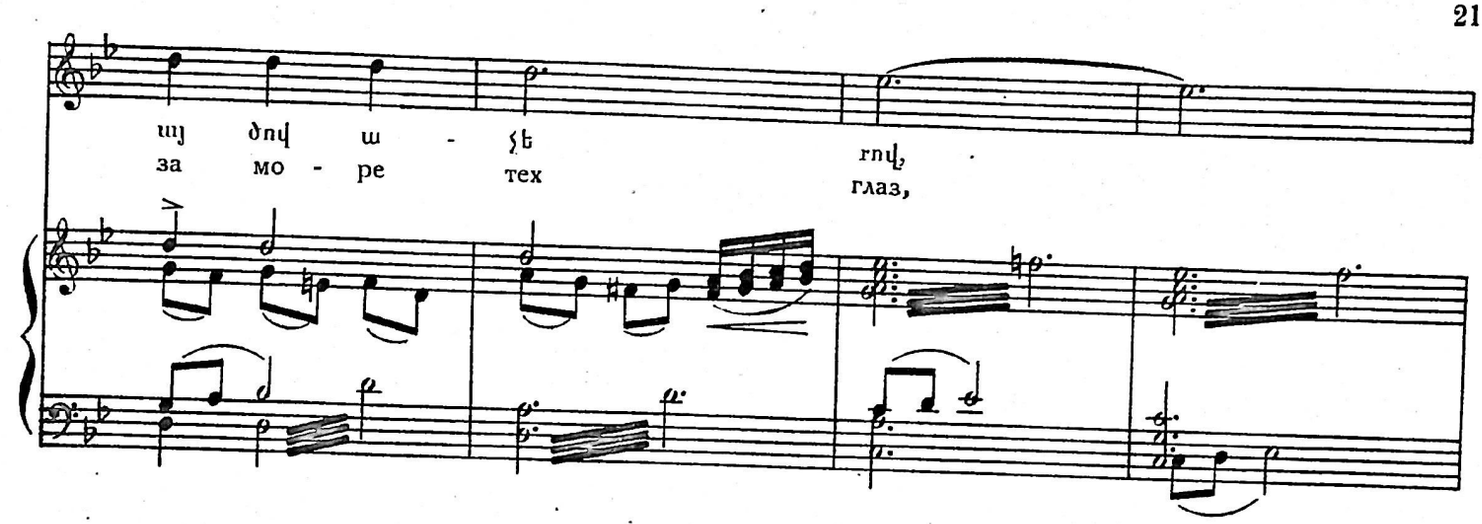

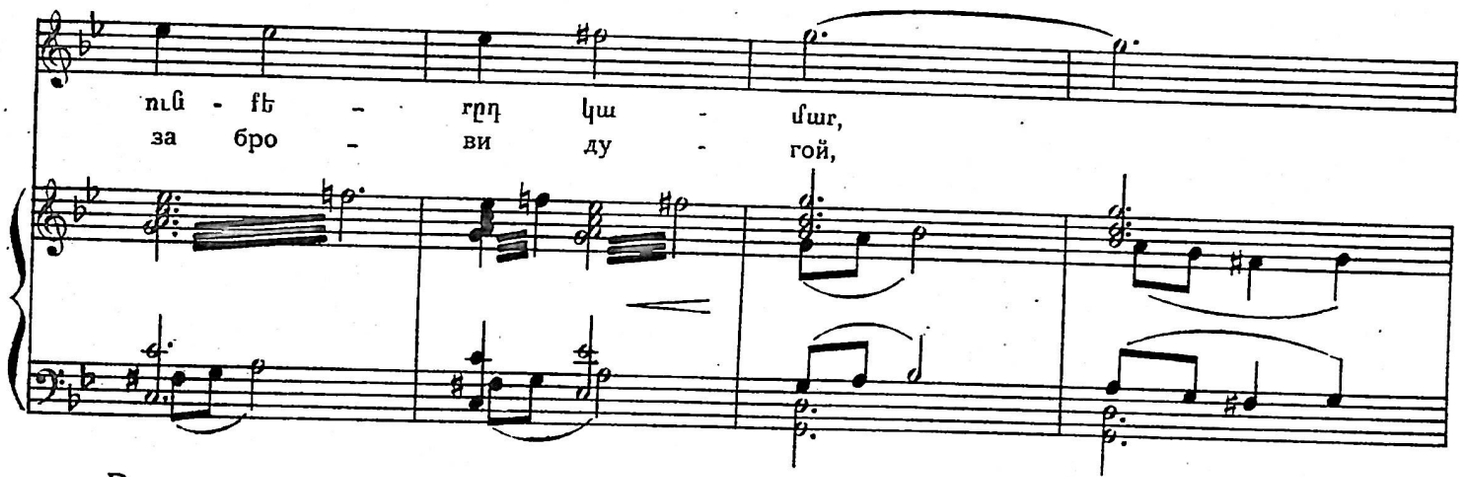

Poco meno

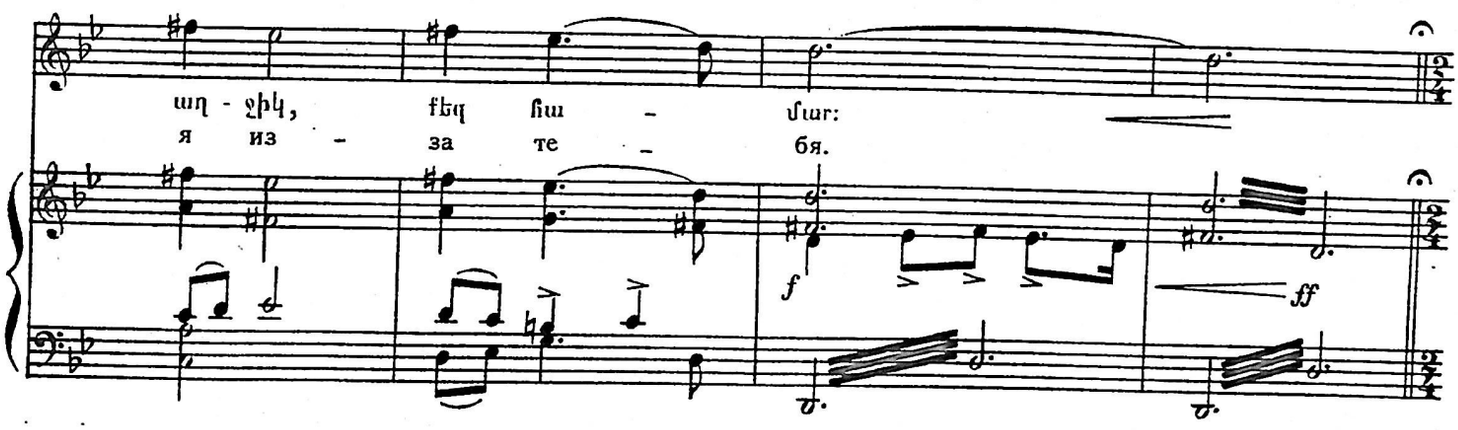

33 (♩=120, 126)

Սարոն հեռանում է: Саро удаляется.

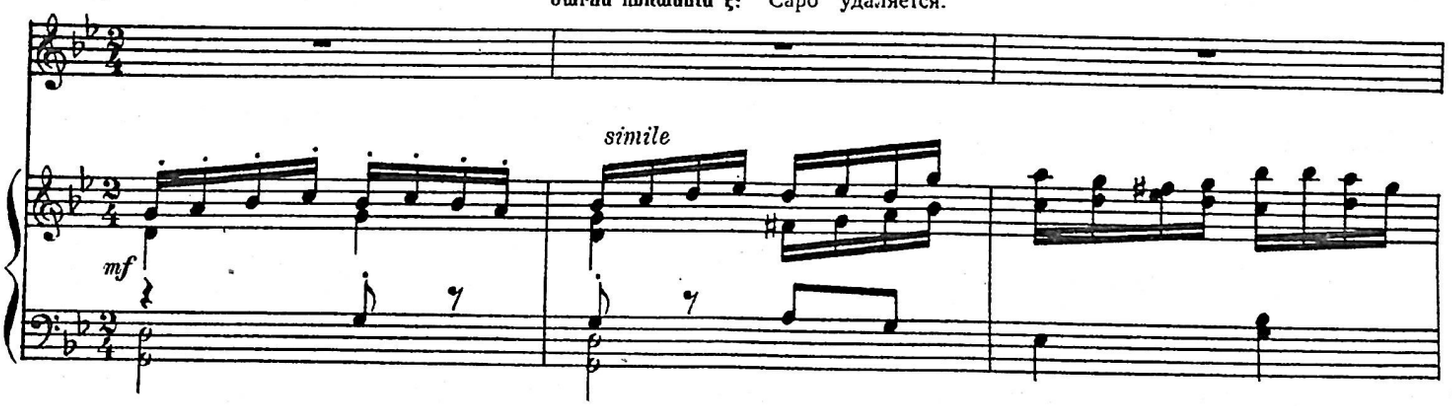

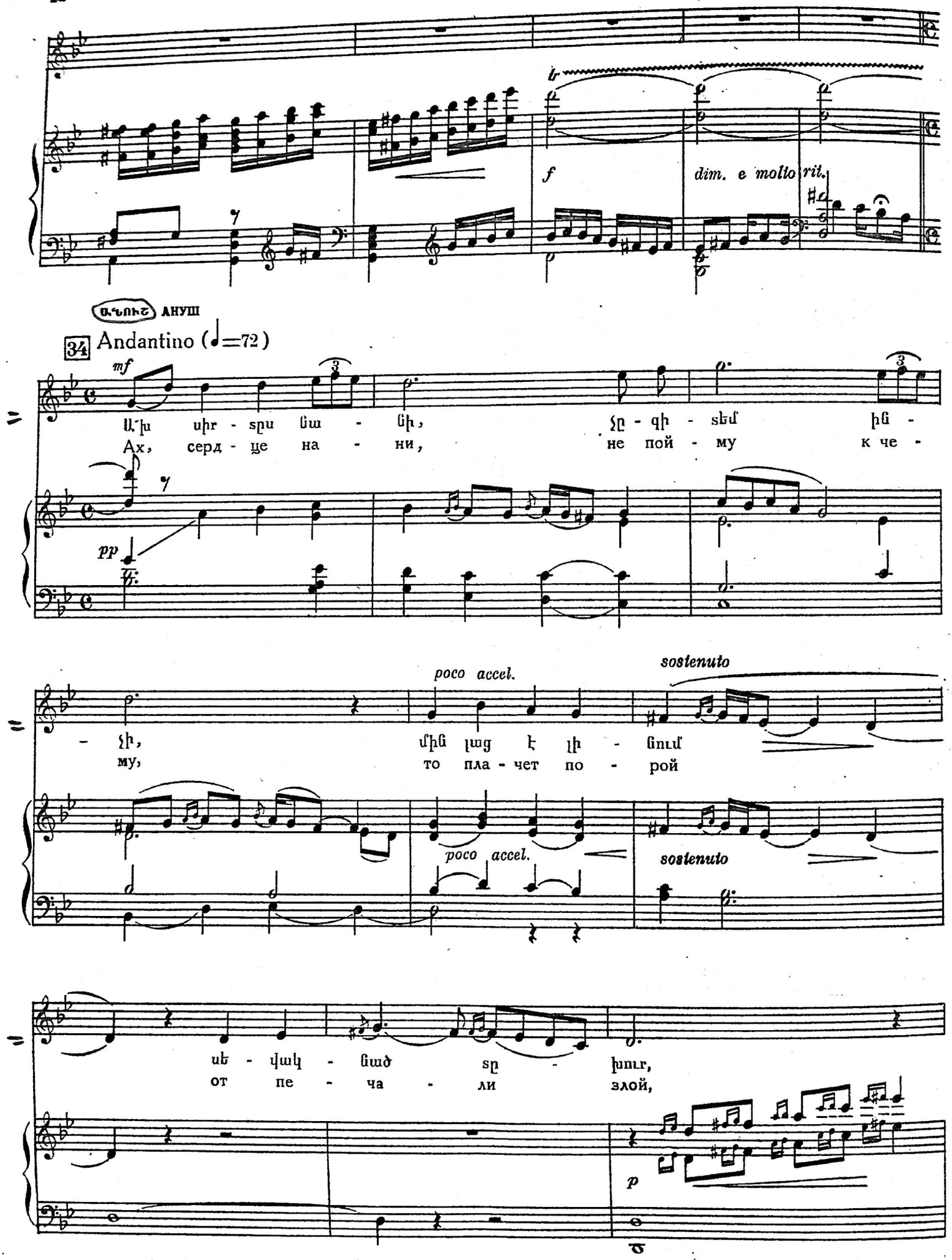
dim. e molto rit.
ԱՆՈՒՇ АНУШ
34 Andantino (♩=72)
mf
Ա՛խ սիր - տըս ճա - ճի, չը - գի - տեմ ինչ -
Ах, серд - це на - ни, не пой - му к че -
pp
poco accel.
sostenuto
- չի, մին լաց է լի - նում
му, то пла - чет по - рой
poco accel.
sostenuto
սե - վակ - ճած տը - խուր,
от пе - ча - ли злой,
p

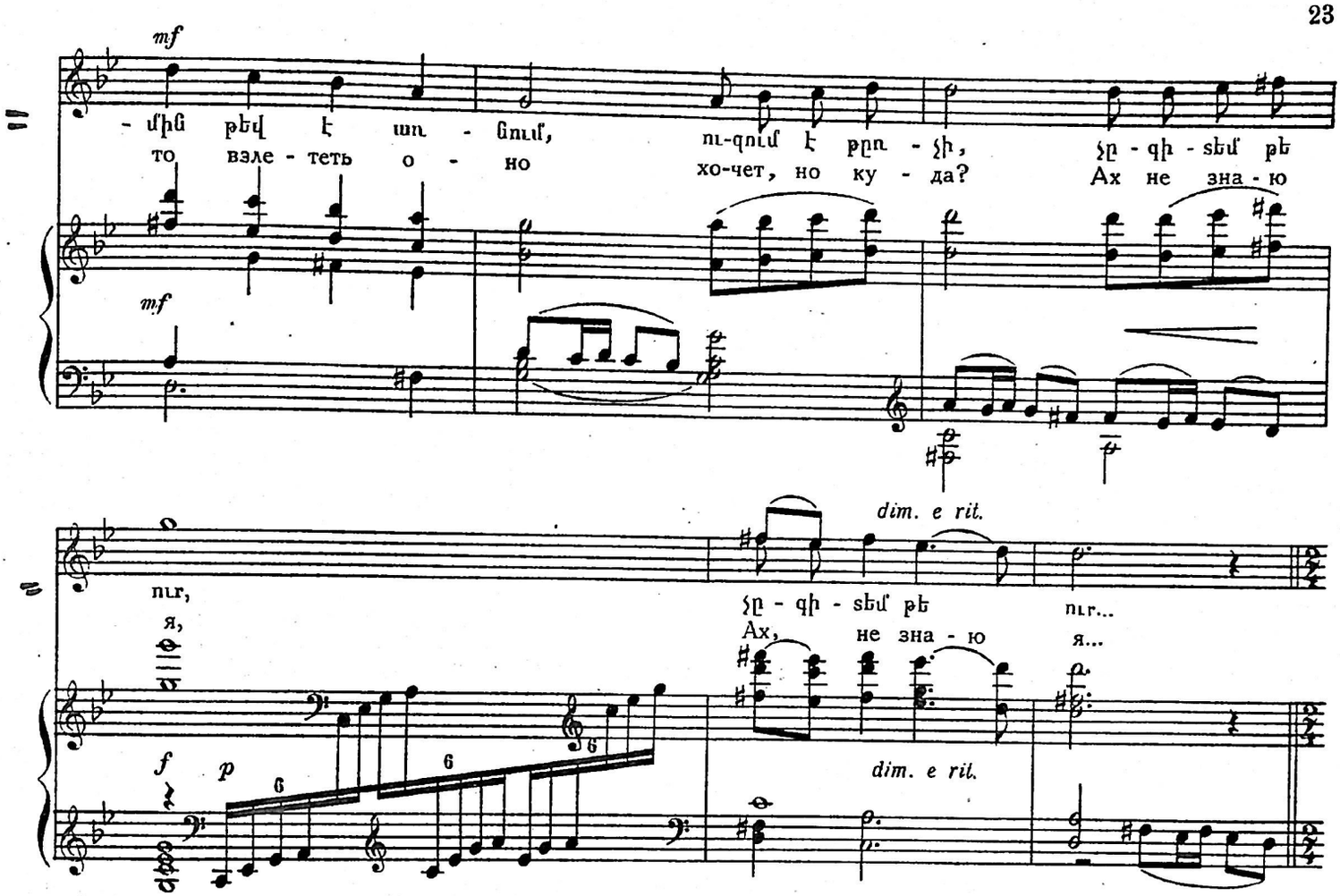

35 Più mosso

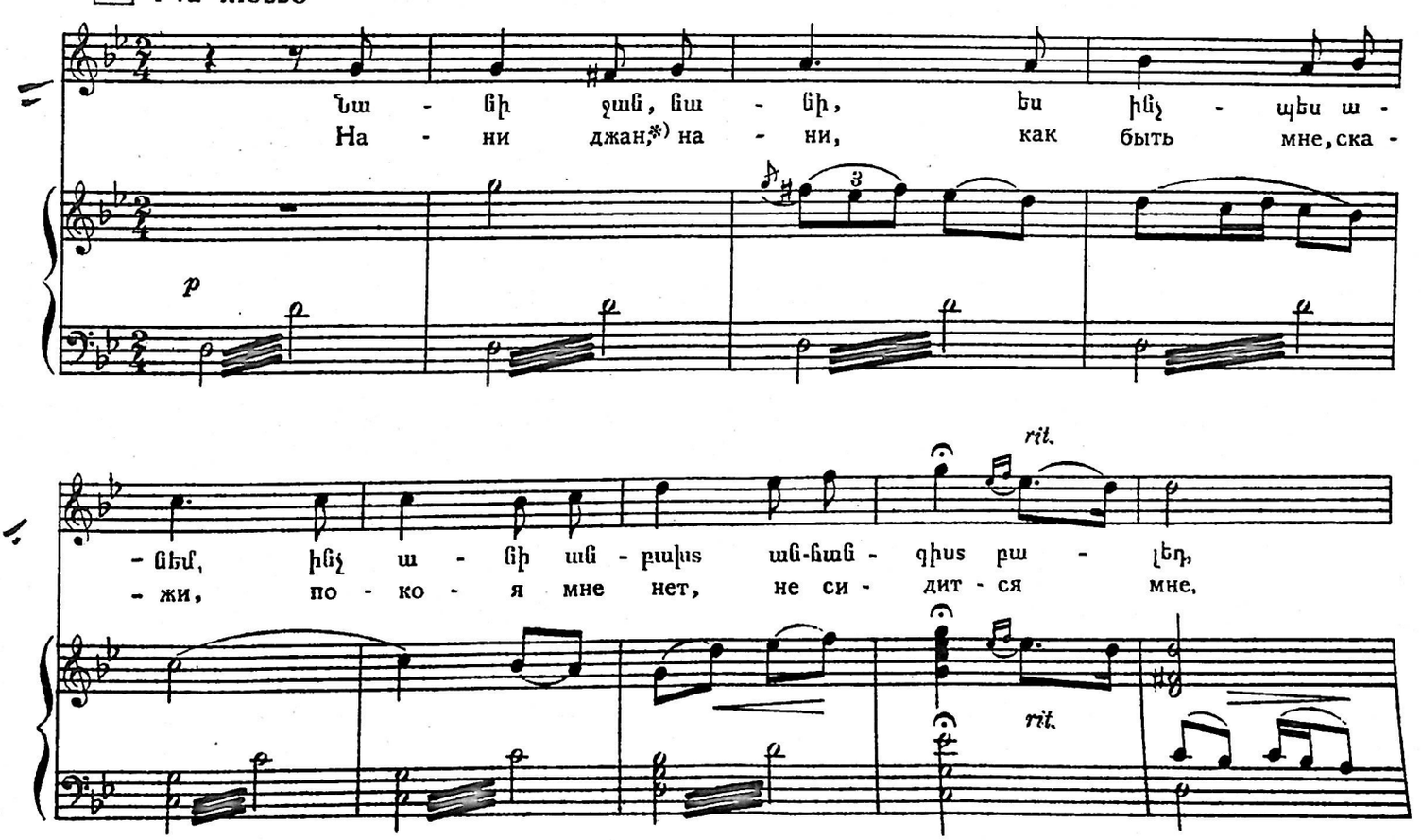

*) „джан" — ласкательное (милый-ая)

36 Allegretto (♩=104)

Ցա - ցի ջաց, ցա - ցի,
на - ни джан, на - ни,

կու - ժը թող տա - ցեմ,
дай кув - шин возь - му

pp

աղ-բյու - րը զը - ցամ
к род-ни - ку тро - пой

աղ - ջիկ - ցե - րի հես:
к де - вуш - кам пой - ду.

Անուշը վերցնում է կուժը և հեռանալով իջնում է ձորը: Ануш с кувшином удаляется в сторону ущелья.

(վարագույր) (занавес)

f

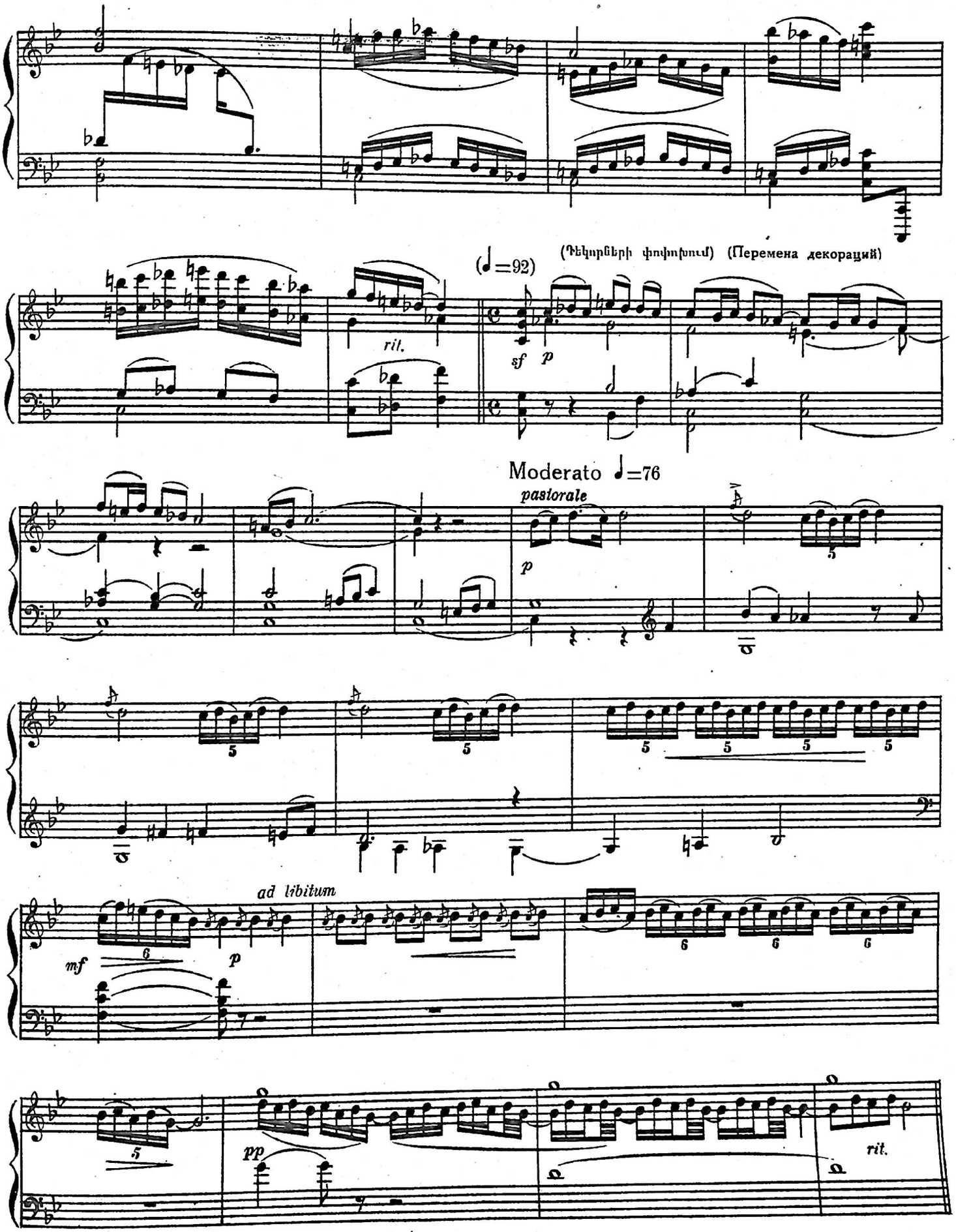
(♩=92)
(Դեկորների փոփոխում) (Перемена декораций)
rit.
sf
p
Moderato ♩=76
pastorale
p
ad libitum
mf
p
pp
rit.

II
ՊԱՏԿԵՐ

II
КАРТИНА

Դերբեա գետի ձորը: Աղբյուրի մոտ Ущелье реки Дебет. У родника.

(Վարագույր) (Занавес)

a tempo

Moderato ♩=92

mf *f* *poco rit.*

ԵՂՋԻՆՆԵՐԻ ԽՈՒՄԲԸ ХОР ДЕВУШЕК

37 *a tempo* (բեմի ճեղուից) (за кулисами)

pp

Ամ - պի տա - կից ջուր է գա - լիս, ցոր է տա - լիս
Из под туч по - ток сте - ка - ет вдаль стру - ит - ся

a tempo

ppp

փըր - փր - ռում. Էճ ում յարճ է ճրս - տած լա - լիս.
все - реб - ре, ах, чей яр*) там так ры - да - ет

հոճ - գուր, հոճ - գուր Էճ սա - ռում, Էճ ում յարճ է -
горь - ко, горь - ко, на го - ре? Ах, чей яр там

*) „яр“—возлюбленный (ная)

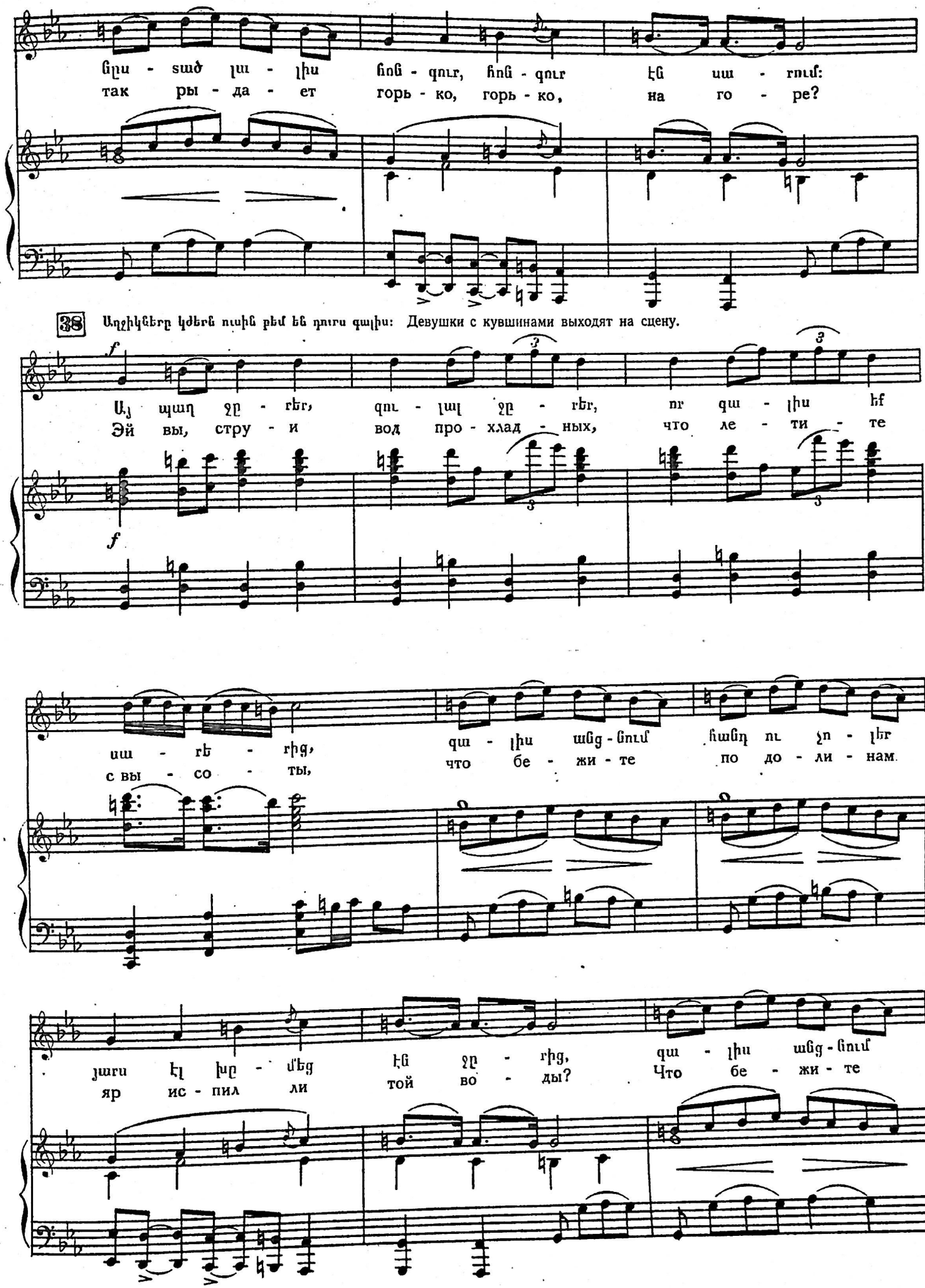
ընս - տած լա - լիս հոն - գուր, հոն - գուր էն սա - րում:
так ры - да - ет горь - ко, горь - ко, на го - ре?
38 Աղջիկները կժերն ուսին բեմ են դուրս գալիս: Девушки с кувшинами выходят на сцену.
Այ պաղ ջը - րեր, զու - լալ ջը - րեր, որ զա - լիս հf
Эй вы, стру - и вод про - хлад - ных, что ле - ти - те
սա - րե - րից, զա - լիս անց - նում հանդ ու չո - լեր
с вы - со - ты, что бе - жи - те по до - ли - нам.
յարս էլ խը - մեց էն ջը - րից, զա - լիս անց - նում
яр ис - пил ли той во - ды? Что бе - жи - те

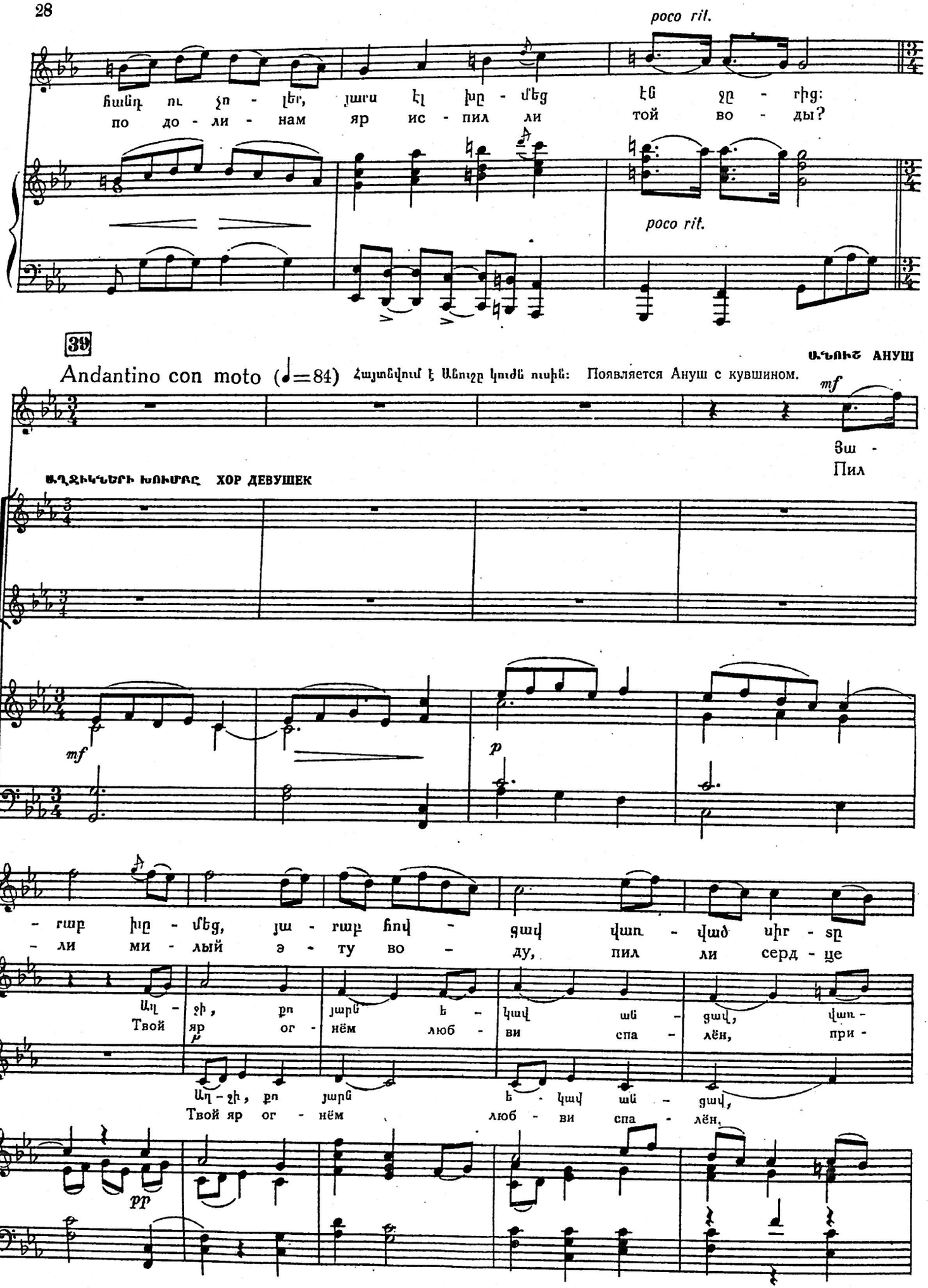
poco rit.
հանդ ու չո - լեր, յաւս էլ խը - մեց էն ջը - րից:
по до - ли - нам яр ис - пил ли той во - ды?
poco rit.
39
Ա.ՂՈՒՇ АНУШ
Andantino con moto (♩=84) Հայտնվում է Անուշը կուժն ուսին: Появляется Ануш с кувшином.
mf
Յա -
Пил
ԱՂՋԻԿՆԵՐԻ ԽՈՒՄԲԸ ХОР ДЕВУШЕК
mf
p
- ւաբ խը - մեց, յա - ւաբ հով - ցավ վաւ - ված սիր - տը
- ли ми - лый э - ту во - ду, пил ли серд - це
Աղ - ջի, քո յարն է - կավ աւ - ցավ, վաւ -
Твой яр ог - нём люб - ви спа - лён, при -
Աղ - ջի, քո յարն է - կավ աւ - ցավ,
Твой яр ог - нём люб - ви спа - лён,
pp

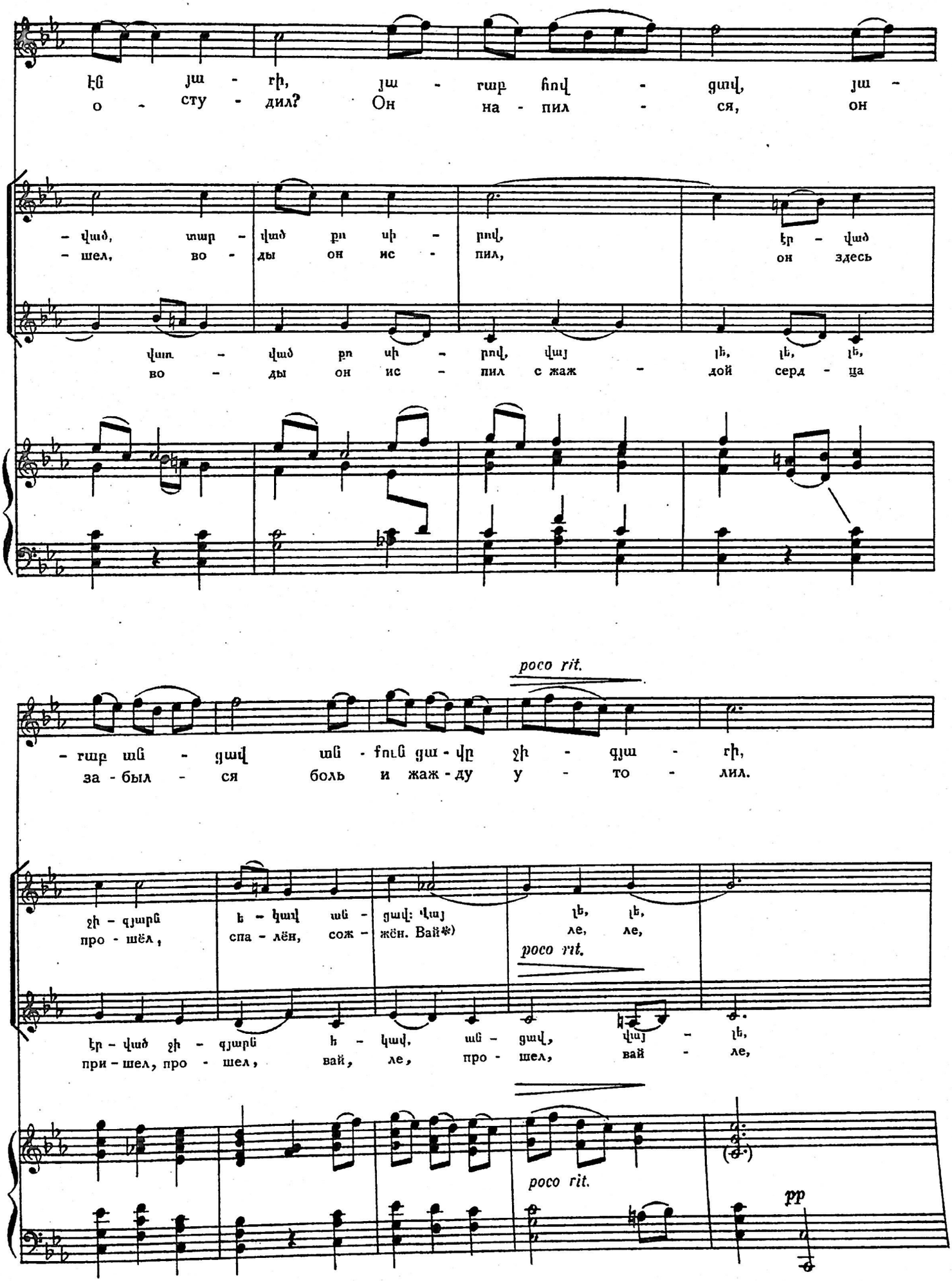

*) „вай ле-ле"—подобное „ой, лю-ли".

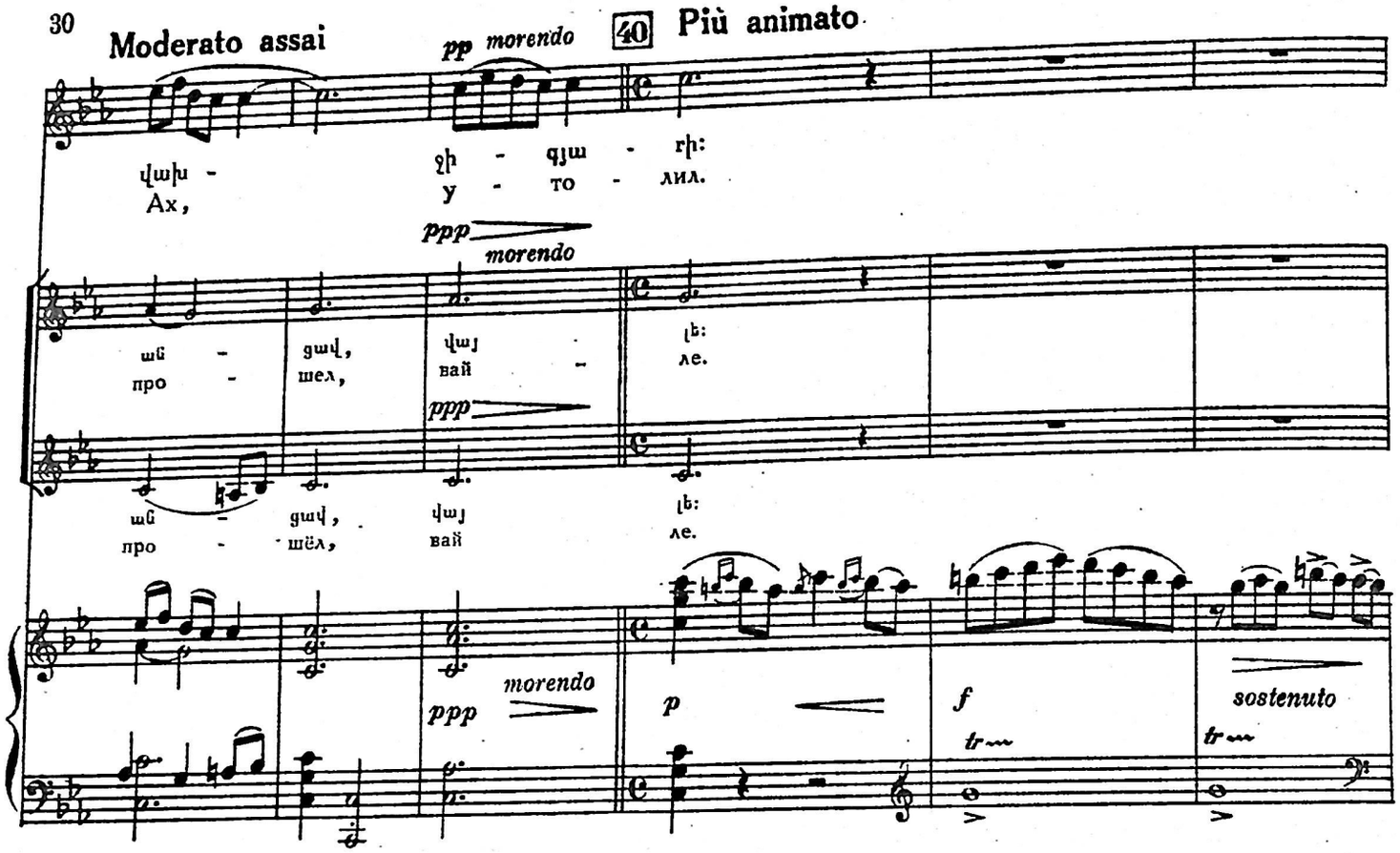

ԵՂՋԻԿՆԵՐԻ ԽՈՒՄԲԸ ХОР ДЕВУШЕК

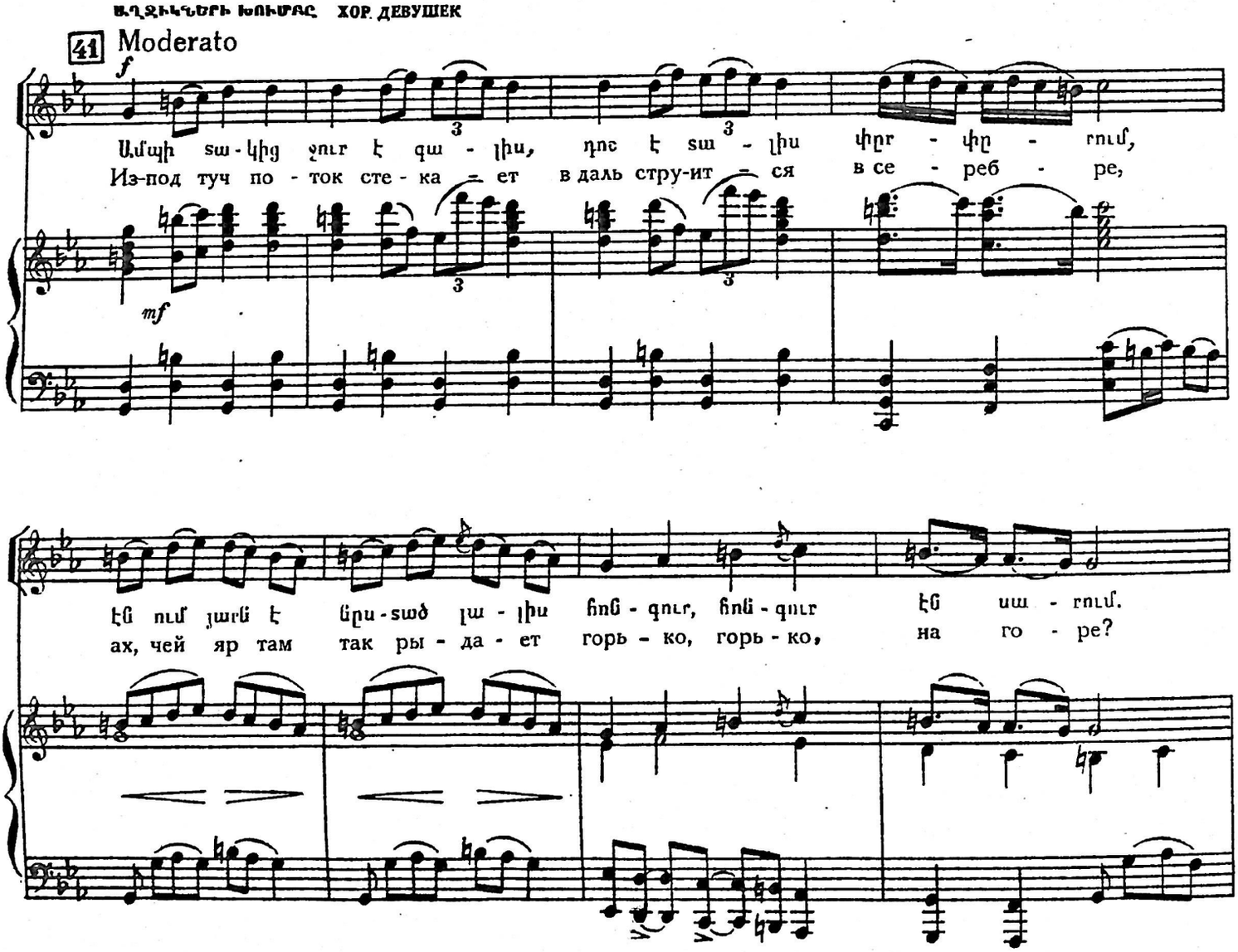

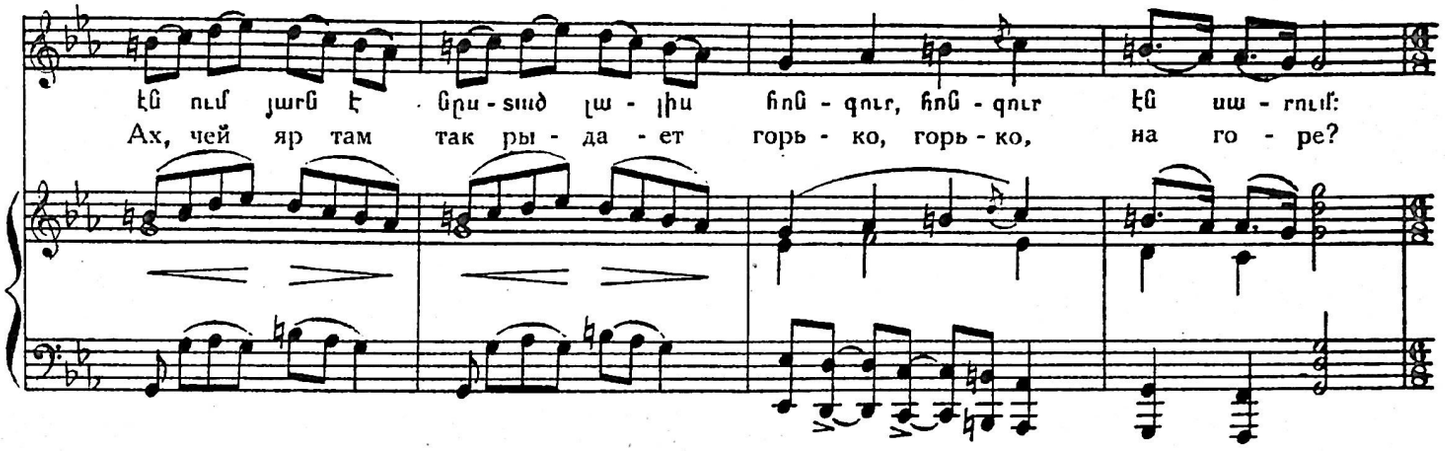

Աղջիկները ջուր վերցնելով տեղավորվում են քարերի վրա, չրախաղի են տալիս և մանիներ են երգում:

Девушки, наполнив кувшины водой, рассаживаются на камнях, затевают игры и поют куплеты.

42 Allegro moderato (♩.=63)

I ԱՂՋԻԿ I ДЕВУШКА

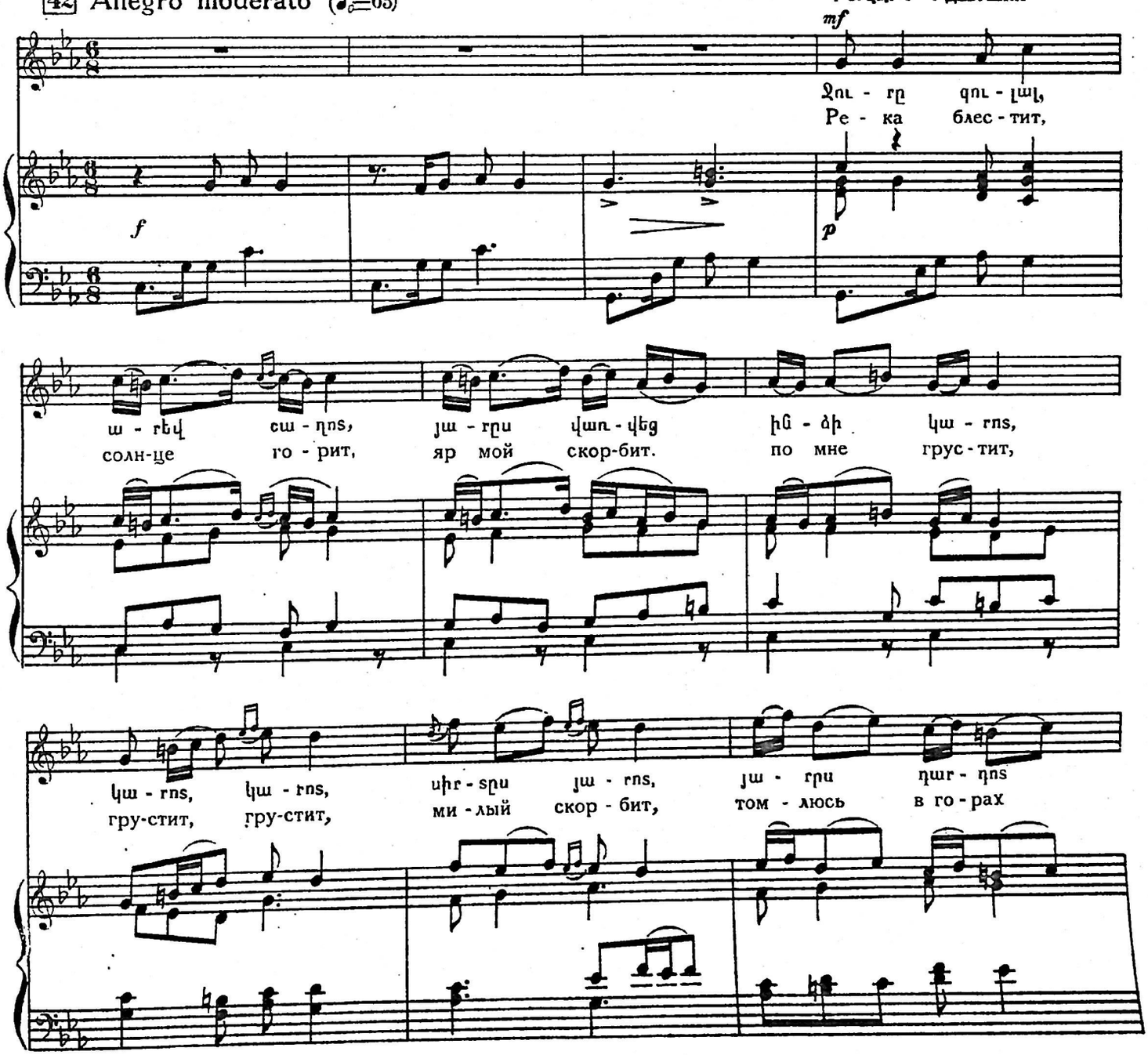

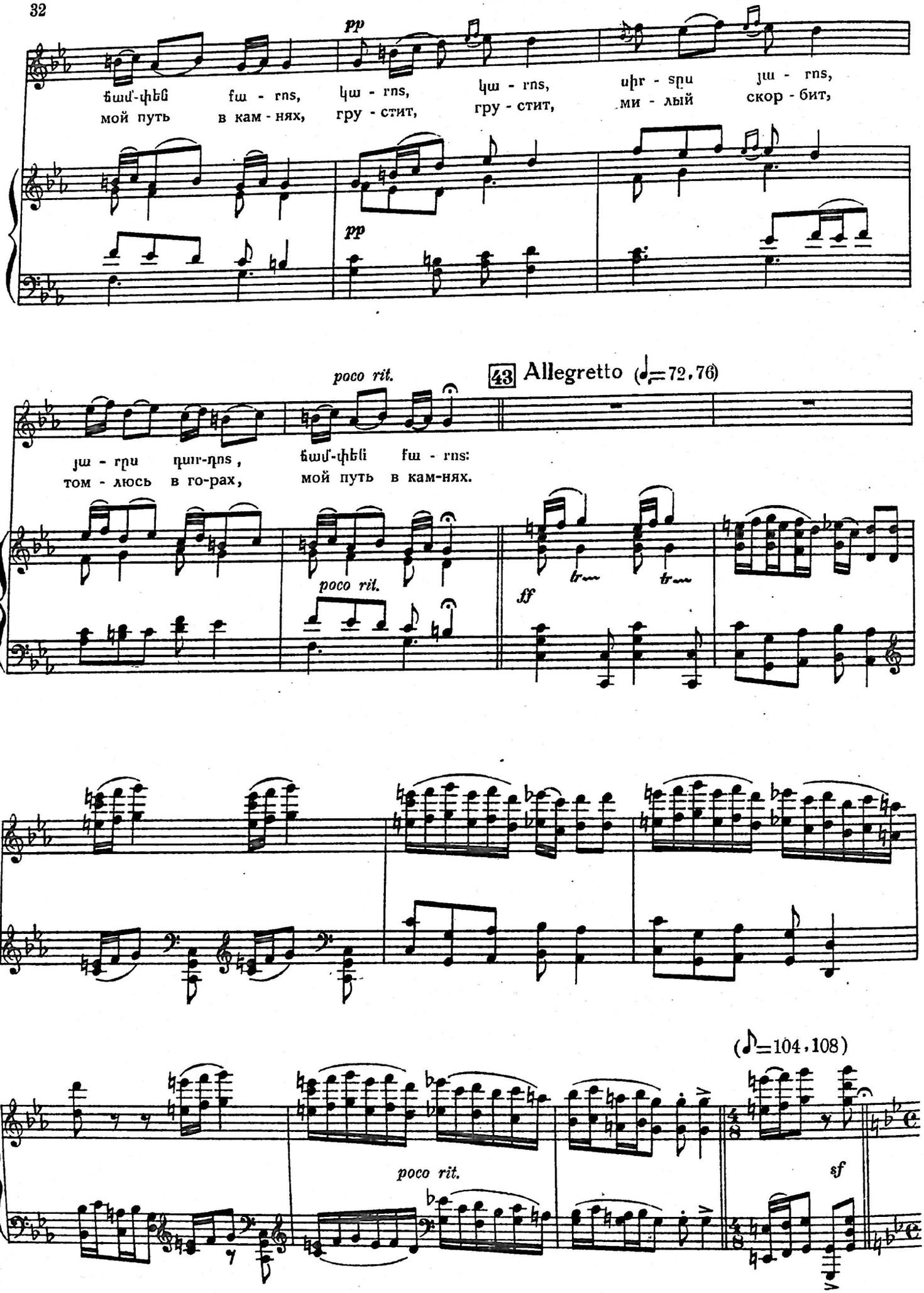
pp
ճամ-փեն fա - rns, կա - rns, կա - rns, սիր - տըս յա - rns,
мой путь в кам - нях, гру - стит, гру - стит, ми - лый скор - бит,
pp
poco rit.
43 Allegretto (♩=72,76)
յա - rըս դար-դոs, ճամ-փեն fա - rns:
том - люсь в го-рах, мой путь в кам-нях.
poco rit.
ff
tr
tr
(♪=104,108)
poco rit.
sf

44 II ԱՂՋԻԿ II ДЕВУШКА

(♪=♩) Moderato mosso

f

Կա - rns, կա - rns, ճամփեն ֆա - rns, շուր - ջը կա - նաչ
Гру - стит, гру - стит, ми-лый скорбит, во - круг вес - на,

mf

արs ու ա - rns, ինչ ա - նեմ որ մեր գե - ղա - ցիք
в по - лях, лу - гах, как мне быть, сель - ча - не на - ши

p

staccato

45

խոսք մեկ չա - րին թո - ղին կա - rns:
всё су - лят нам лишь на сло - вах.

III ԱՂՋԻԿ III ДЕВУШКА

Andante (♩=88)

p

Իմ յարն ե - կավ սիր - տը մը - rուր
Мой яр и - дёт, в серд - це лю - бовь,

pp

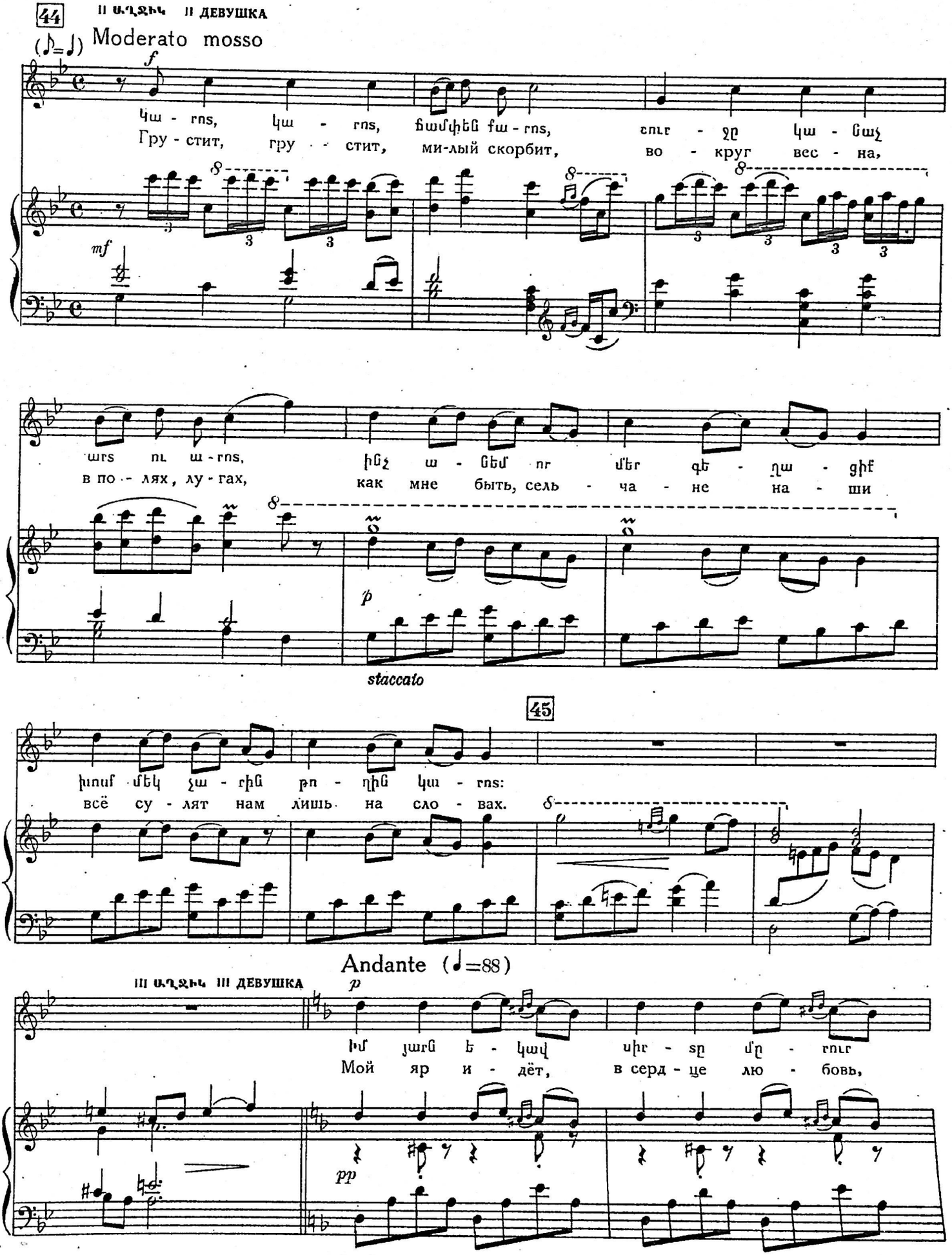

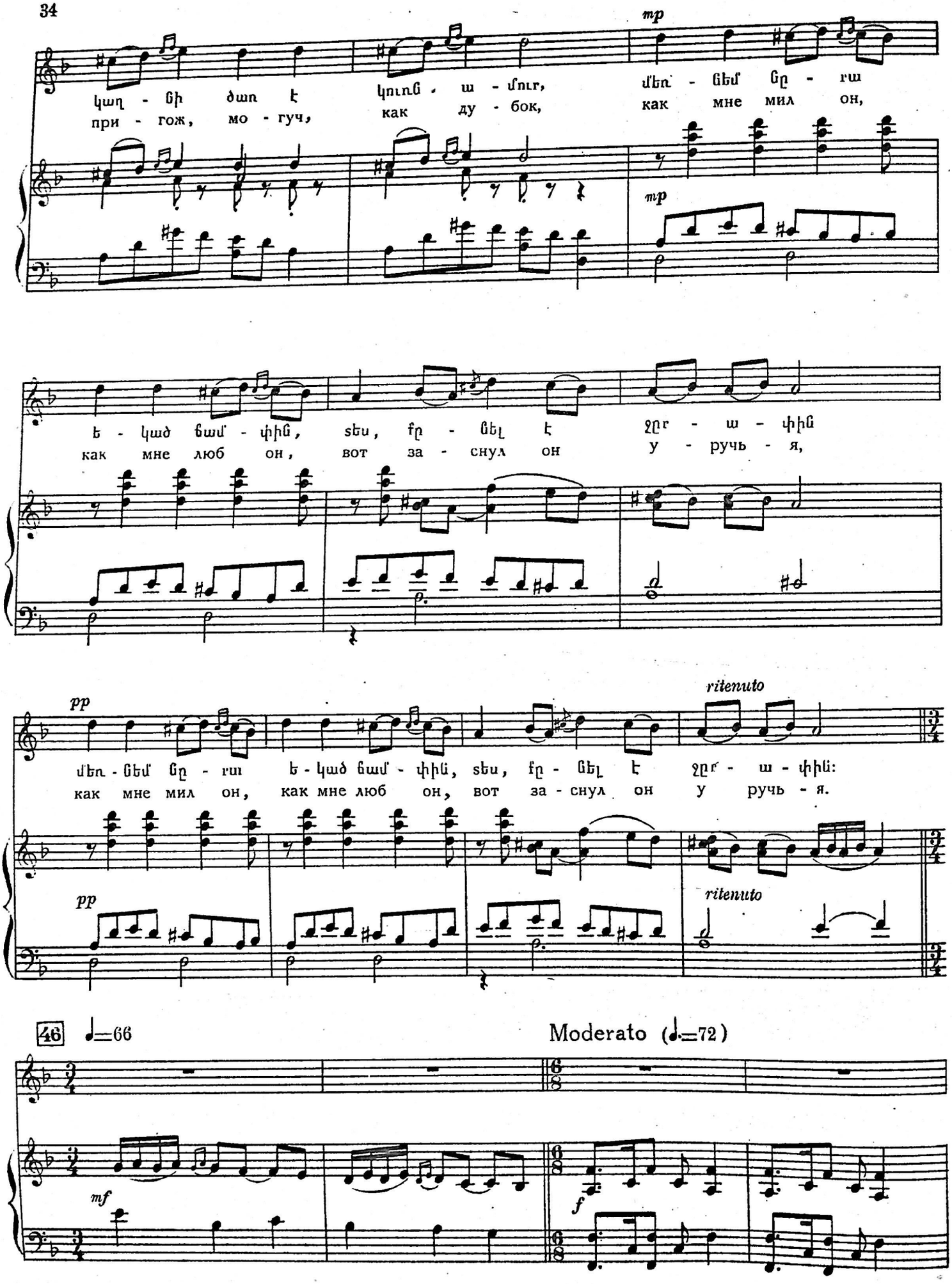
mp
կաղ - ցի ծառ է կուռց - ш - մուր, մեռ - ցեմ ըր - ш
при - гож, мо - гуч, как ду - бок, как мне мил он,
mp
է - կած ճամ - փին, տես, իր - ցել է ջըր - ш - փին
как мне люб он, вот за - снул он у - ручь - я,
pp
ritenuto
մեռ - ցեմ ըր - ш է - կած ճամ - փին, տես, իր - ցել է ջըր - ш - փին:
как мне мил он, как мне люб он, вот за - снул он у ручь - я.
pp
ritenuto
46
♩=66
Moderato (♩.=72)
mf
f

II ԱՂՋԻԿ II ДЕВУШКА

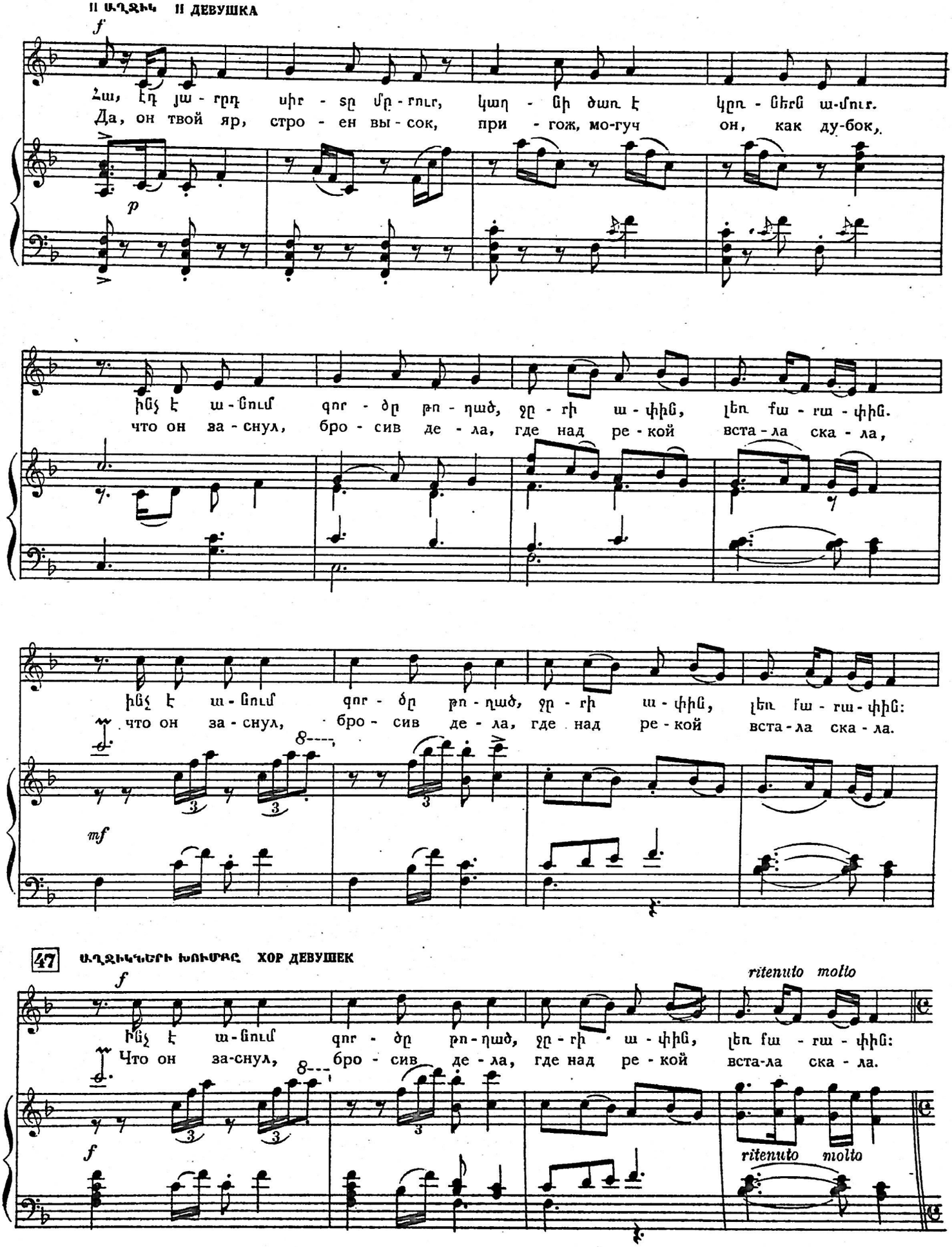

47 ԱՂՋԻԿՆԵՐԻ ԽՈՒՄԲԸ ХОР ДЕВУШЕК

Allegro (♩=132) ԱՂՋԻԿՆԵՐԻ ՊԱՐԸ ТАНЕЦ ДЕВУШЕК

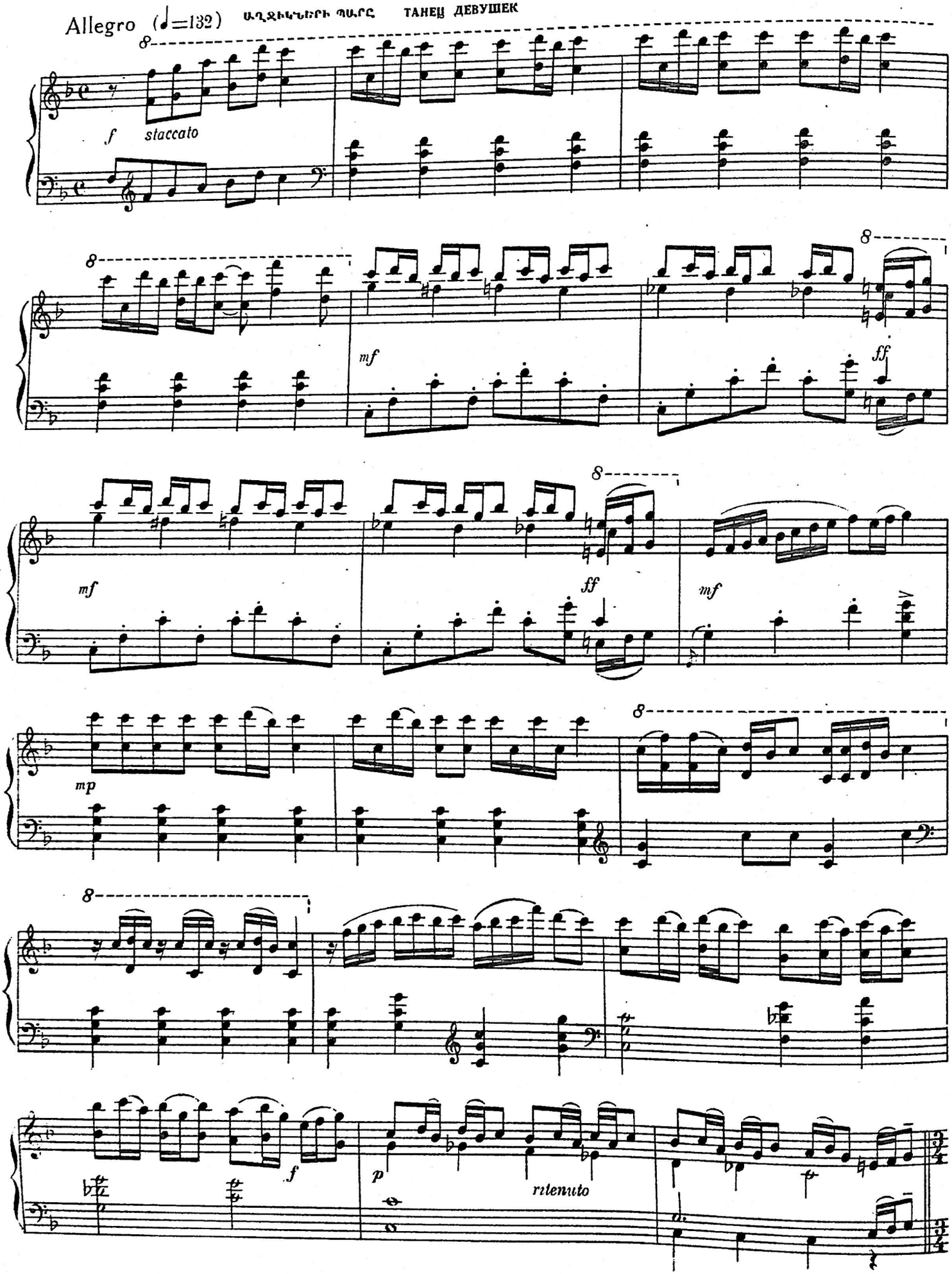

48 Andante (♩=63) IV ԱՂՋԻԿ IV ДЕВУШКА

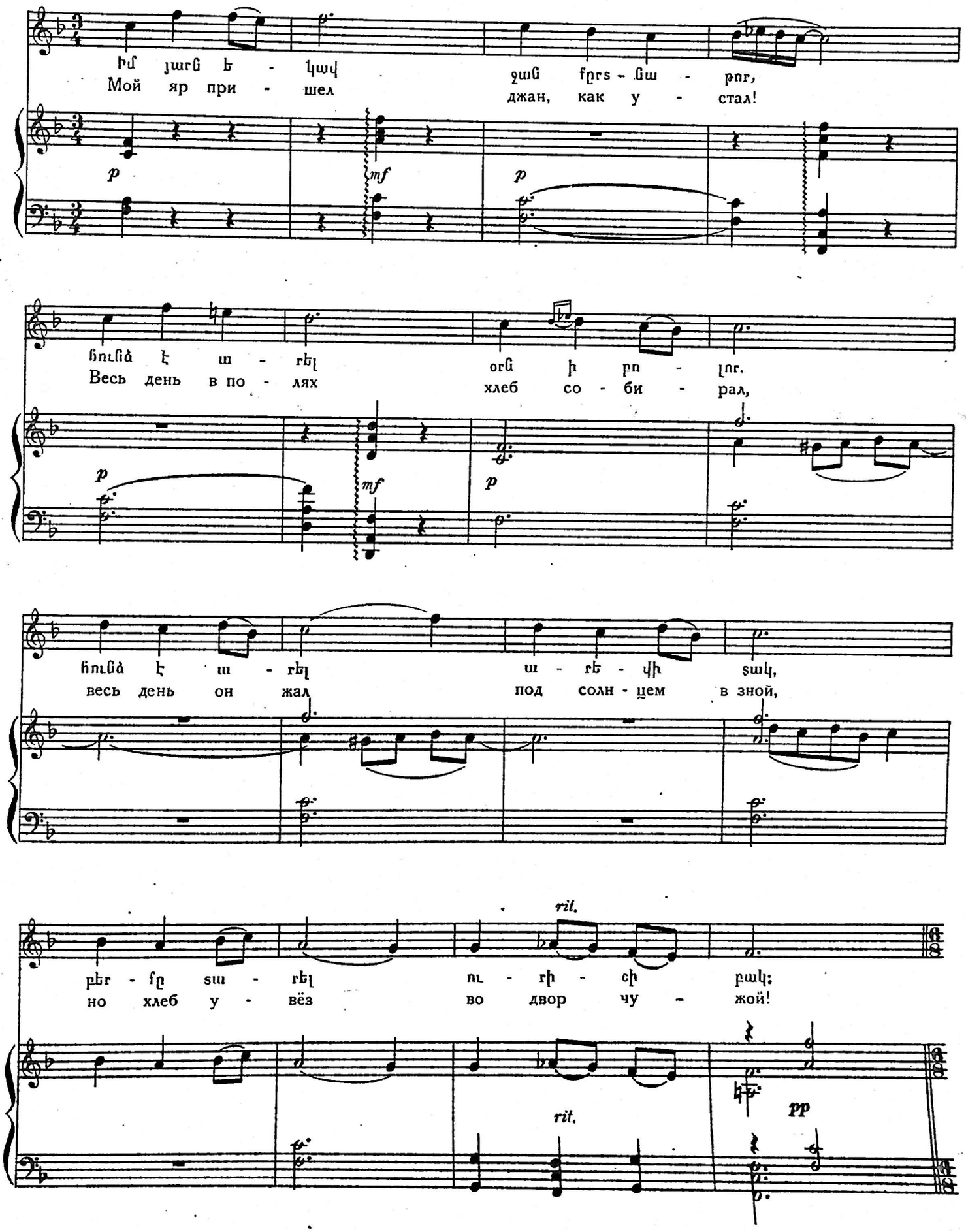

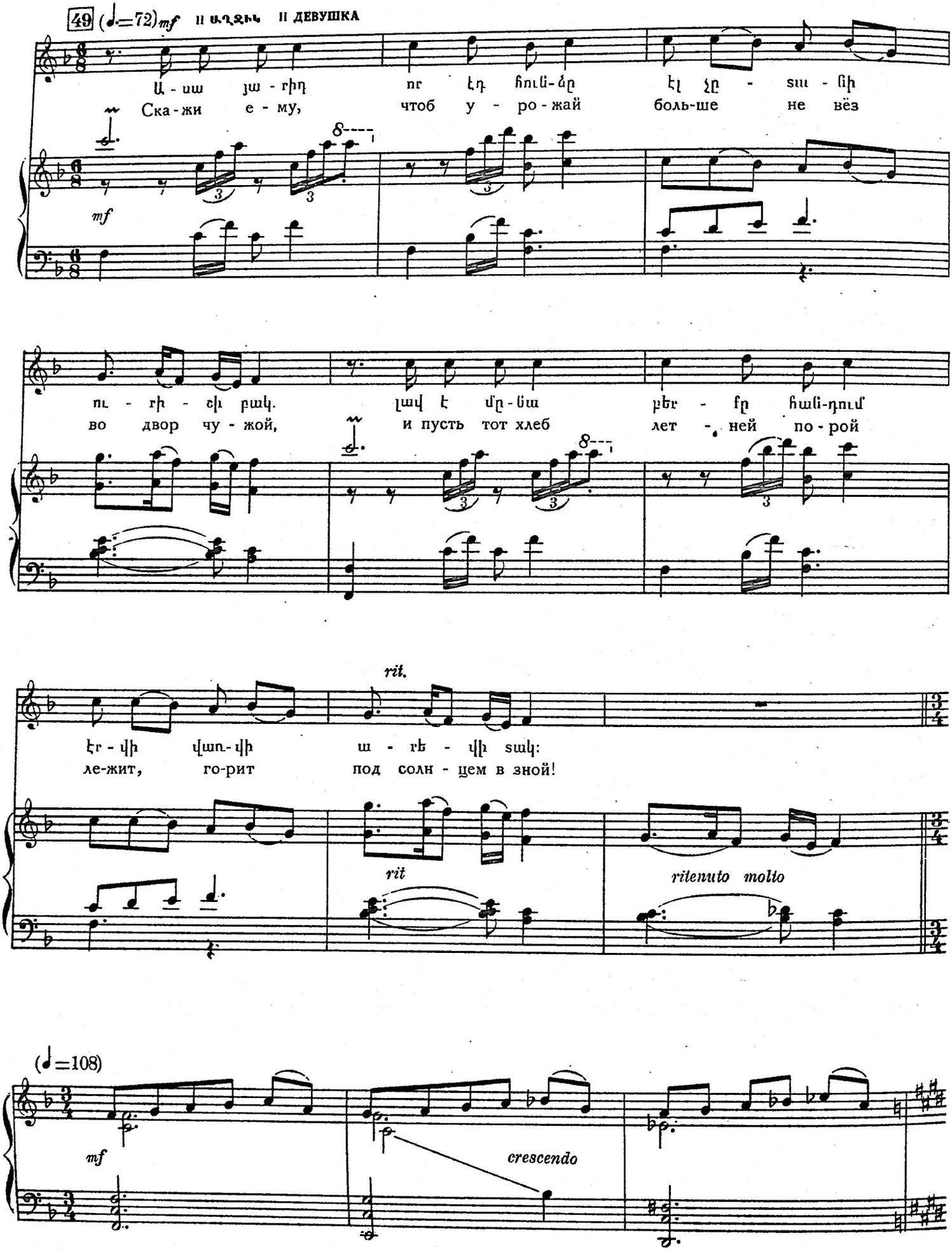
49 (♩.=72) mf
Ա - սա յա - րիդ
Ска - жи е - му,
որ էդ հուն-ձը
чтоб у - ро - жай
էլ չը - տա - նի
боль-ше не вёз
mf
ու - րի - շի բակ.
во двор чу - жой,
լավ է մը-նա
и пусть тот хлеб
քեր - ը հաւի-դում
лет - ней по - рой
rit.
էր - վի վառ-վի
ле-жит, го-рит
ա - րե - վի տակ:
под солн - цем в зной!
rit
ritenuto molto
(♩=108)
mf
cresc

50 Հեռվից լսվում է Անուշի մոր կանչը: Издали слышен зов матери Ануш.

ՄԱՅՐԸ МАТЬ
(բեմի հետևից) (за кулисами)

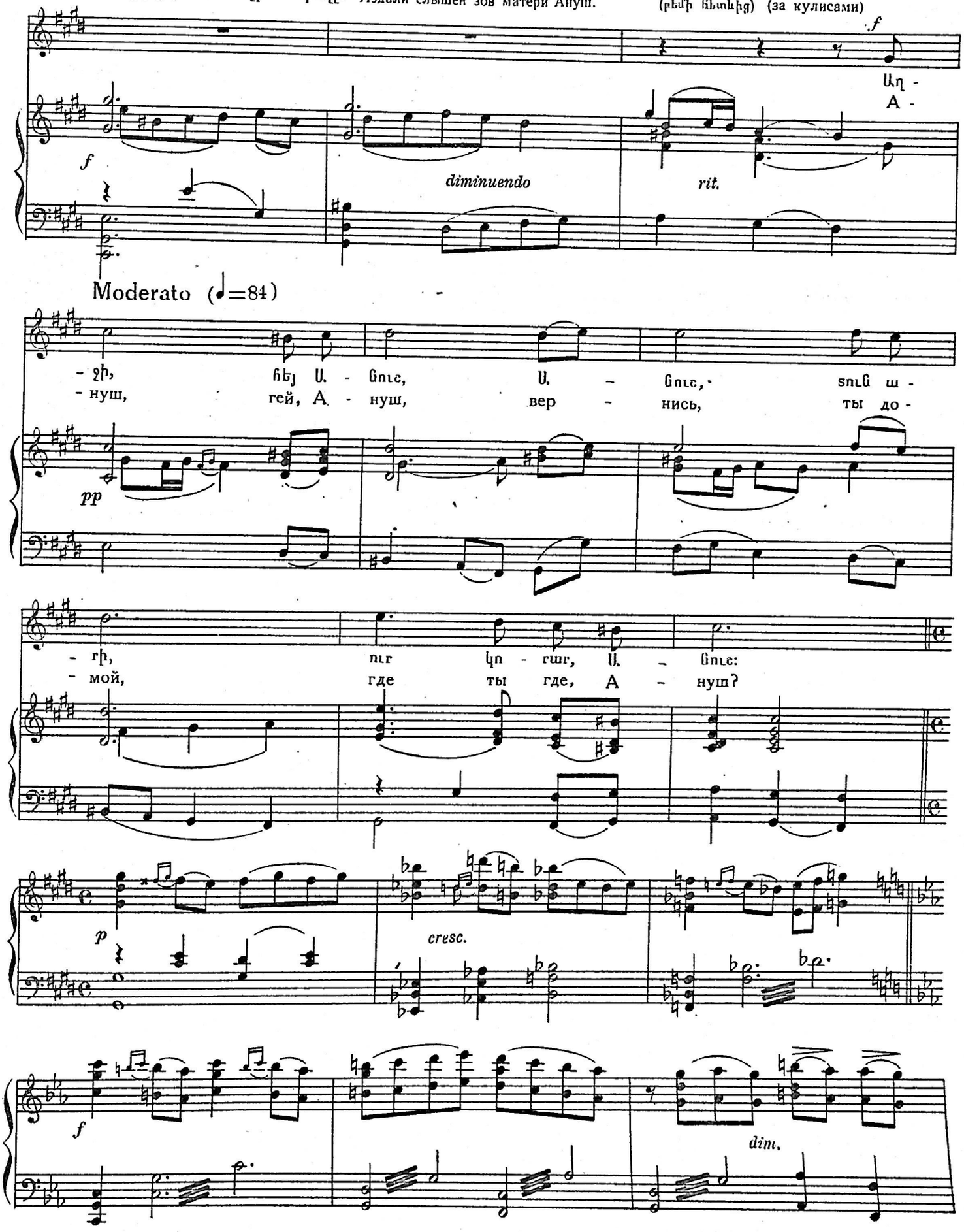

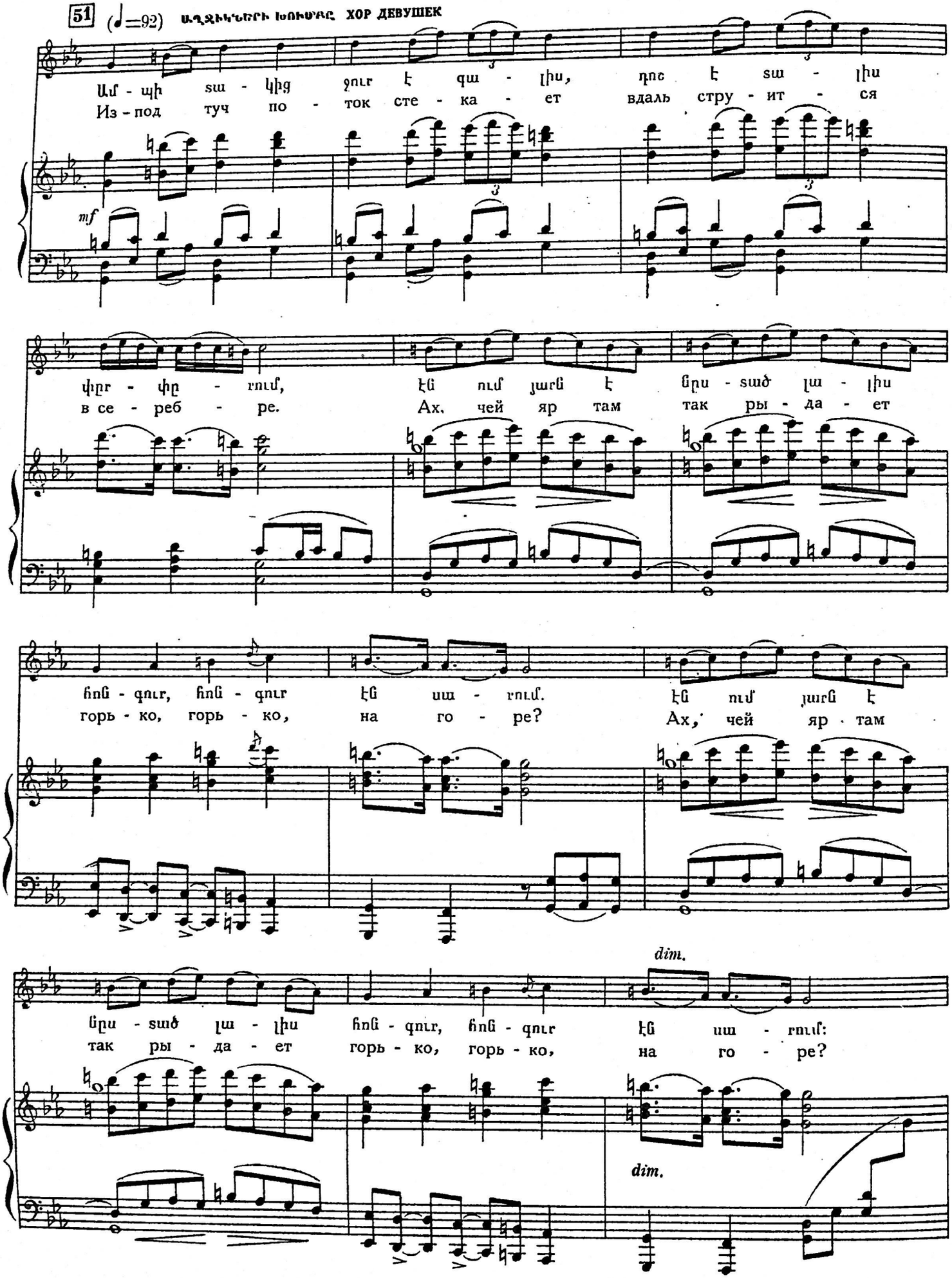
51 (♩=92) ԱՂՋԻԿՆԵՐԻ ԽՈՒՄԲԸ ХОР ДЕВУШЕК
Ամ - պի տա - կից ջուր է գա - լիս, դուռ է տա - լիս
Из - под туч по - ток сте - ка - ет вдаль стру - ит - ся
mf
փըր - փը - րում, էն ում յարն է նրս - տած լա - լիս
в се - реб - ре. Ах, чей яр там так ры - да - ет
հոն - գուր, հոն - գուր էն սա - րում. էն ում յարն է
горь - ко, горь - ко, на го - ре? Ах, чей яр там
dim.
նրս - տած լա - լիս հոն - գուր, հոն - գուր էն սա - րում:
так ры - да - ет горь - ко, горь - ко, на го - ре?
dim.

p

Այ պաղ ջր - րեր, գու - լալ ջր - րեր, որ գա - լիս եք
Эй вы, стру - и вод про - хлад - ных, что ле - ти - те

p

սա - րե - րից, գա - լիս անց - նում հանդ ու չո - լեր,
с вы - со - ты, что бе - жи - те по до - ли - нам,

յարս էլ խր - մեց էդ ջր - րից, գա - լիս անց - նում
яр ис - пил ли той во - ды? что бе - жи - те

pp

Աղջիկների խումբը հեռանում է: Хор девушек удаляется.

ritenuto *ppp*

հանդ ու չո - լեր, յարս էլ խր - մեց էդ ջր - րից:
по до - ли - нам, яр ис - пил ли той во - ды.

ritenuto *ppp*

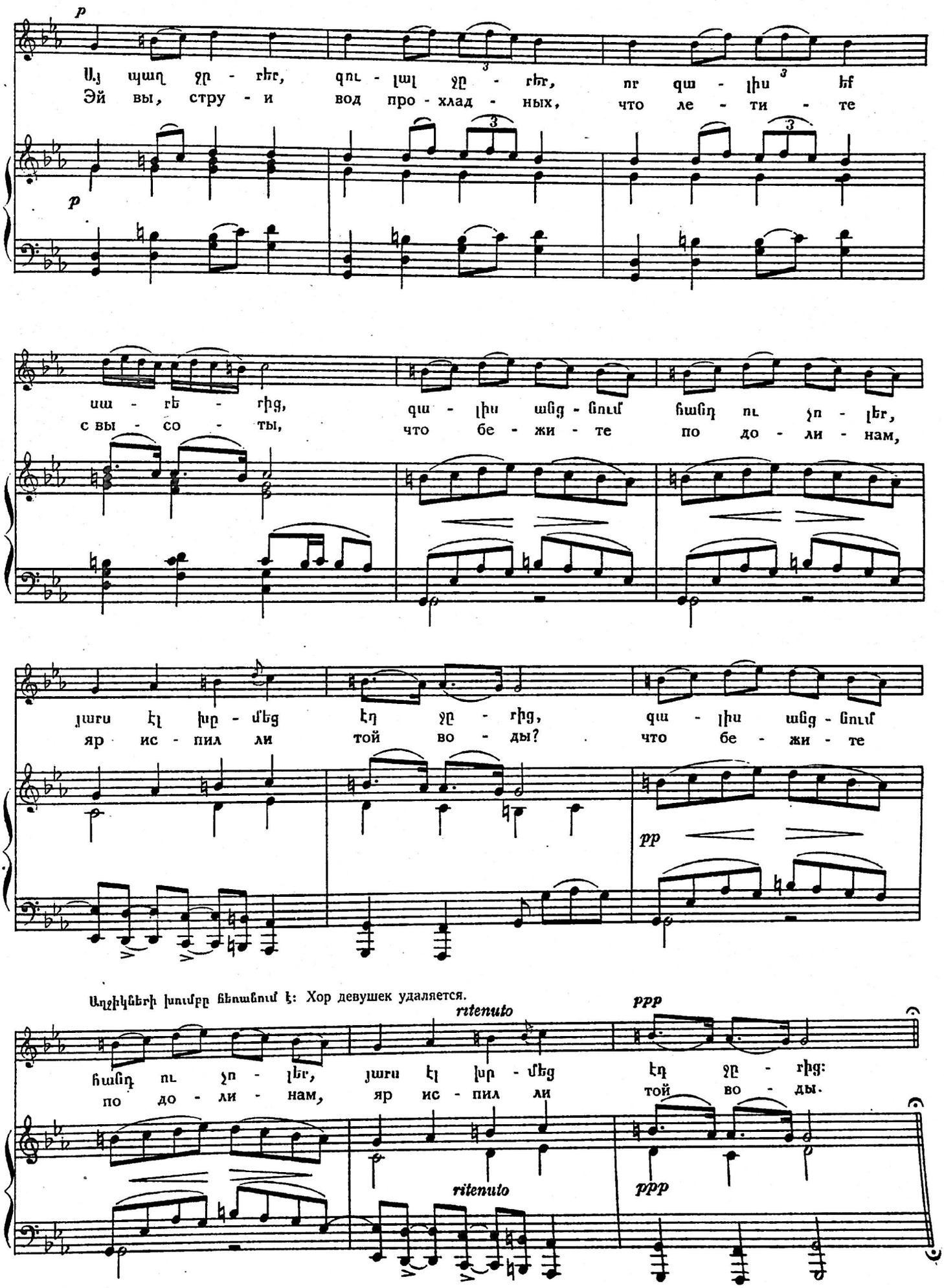

52 Անուշը մնում է մենակ: Ануш остается одна.

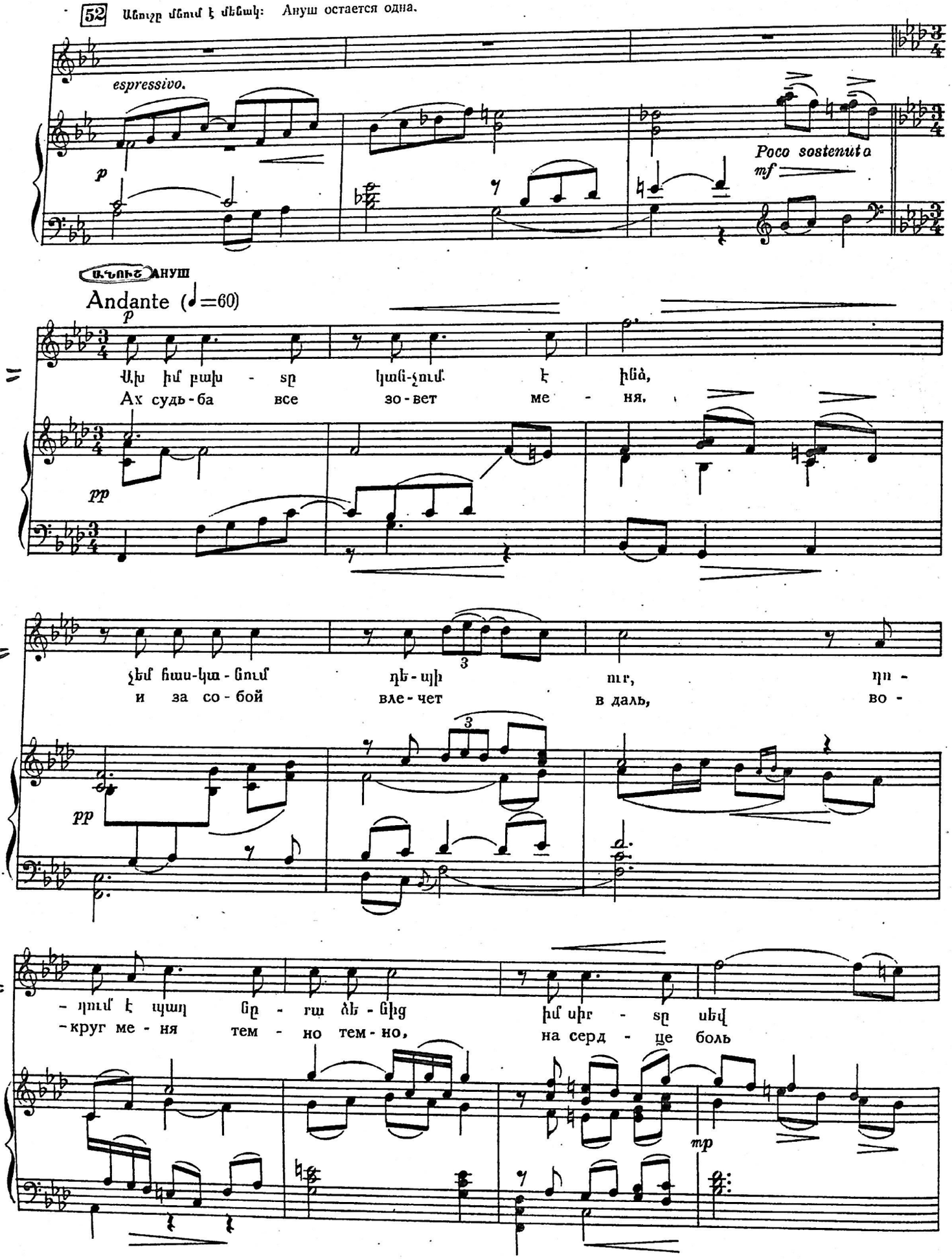

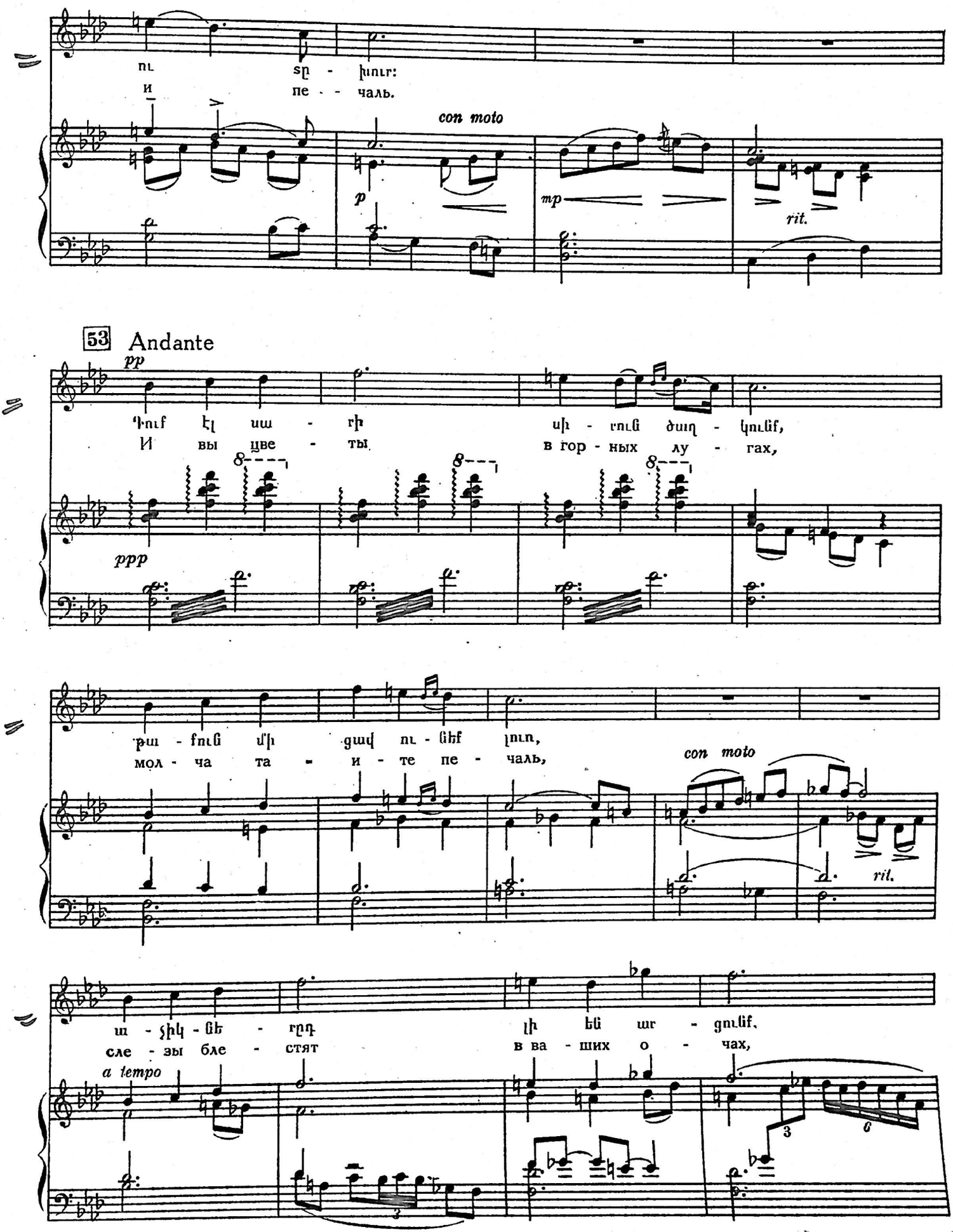
con moto
53 Andante
con moto
a tempo

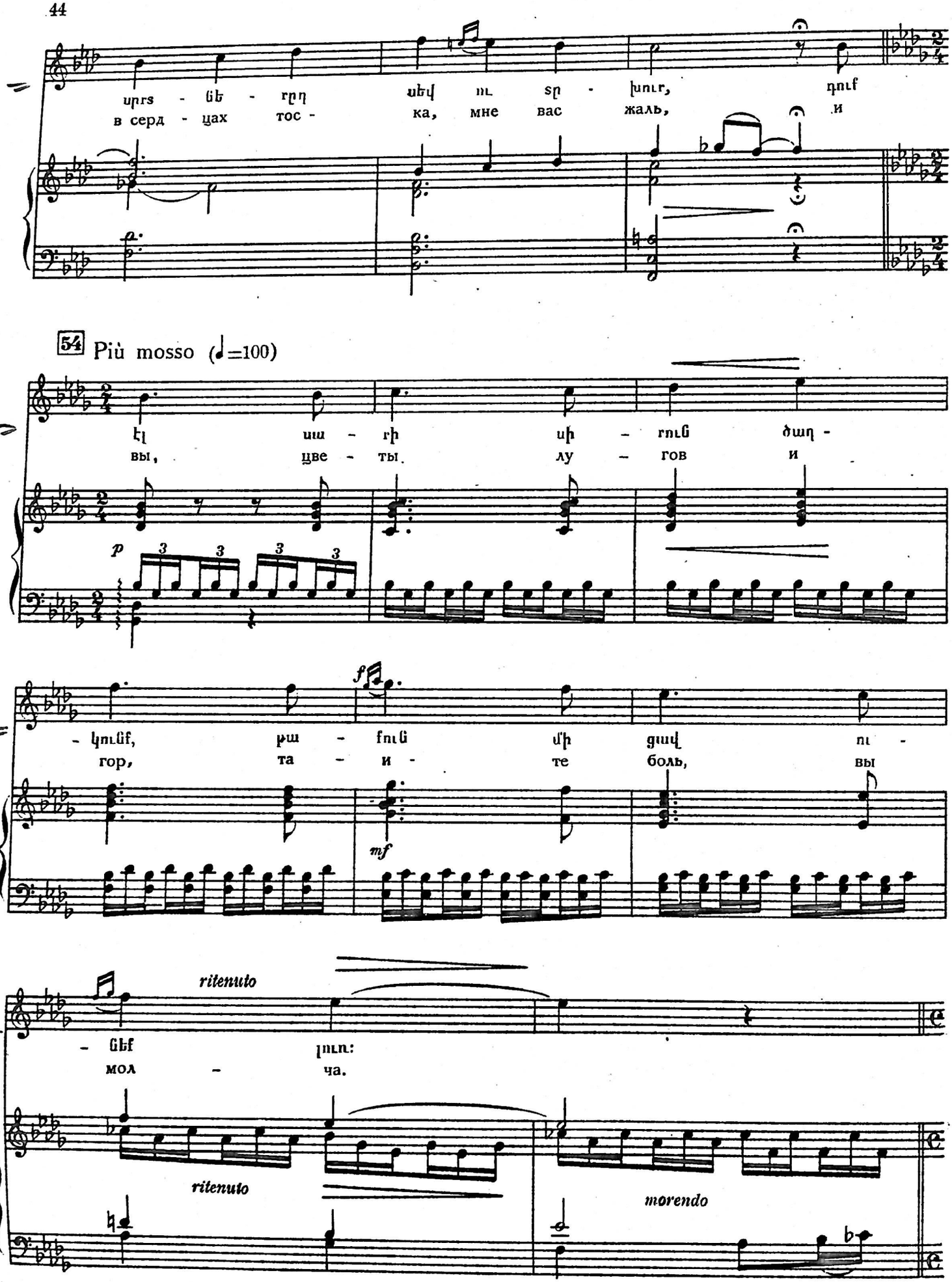
սրտ - ցե - րդդ ասվ ու տր - խուր, դուք
в серд - цах тос - ка, мне вас жаль, и
54 Più mosso (♩=100)
էլ ամ - րի սի - րուց ծաղ -
вы, цве - ты. лу - гов и
p
- կումք, քա - ղում մի ցավ ու -
гор, та - и - те боль, вы
f
mf
ritenuto
- ցեք լուռ:
мол - ча.
ritenuto
morendo

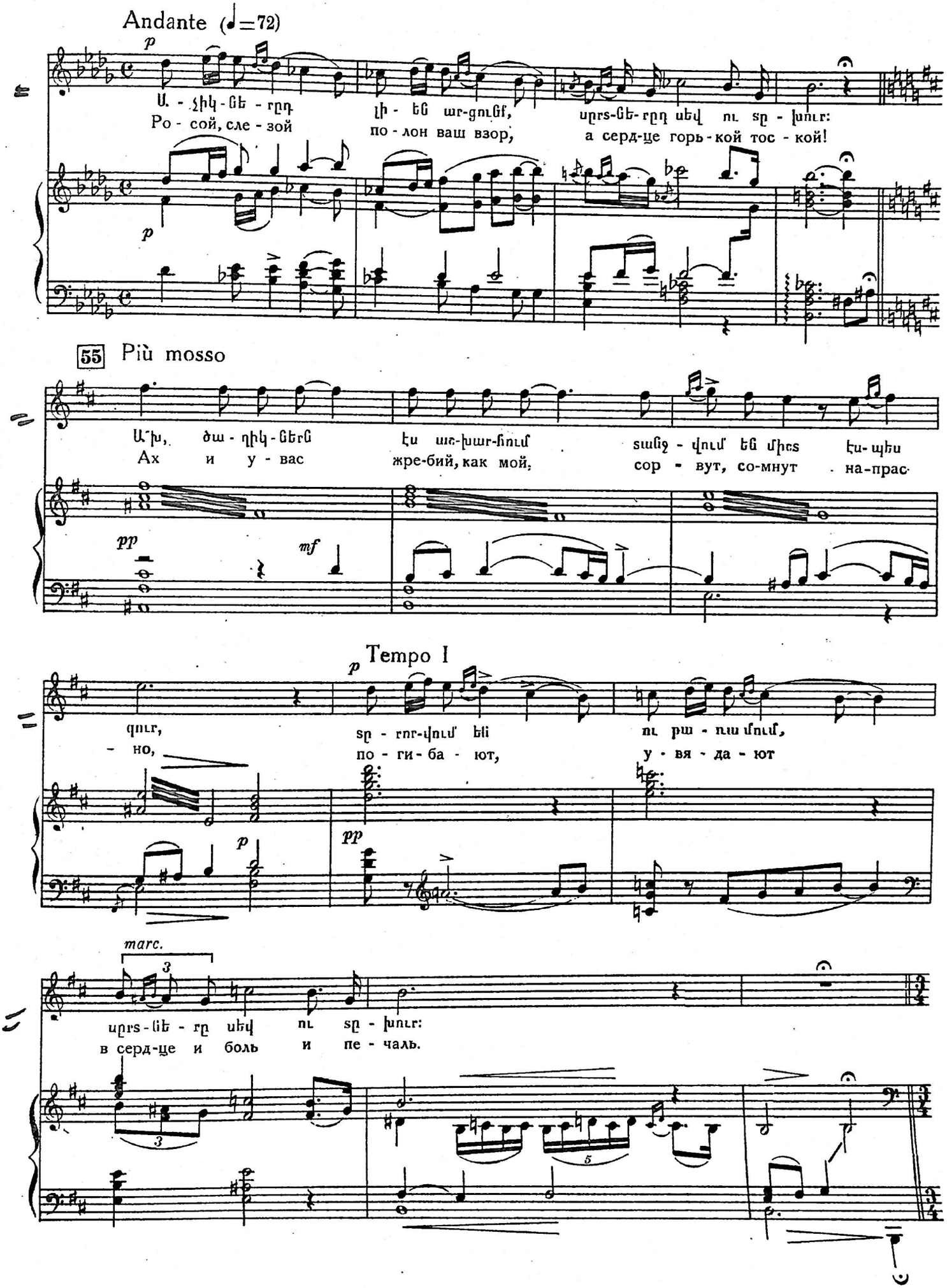
Andante (♩=72)
Ա. - չիկ - ներդ
Ро - сой, сле - зой
լի - են աւ-գուցի,
по - лон ваш взор,
սրտ-նե-րդ սեվ ու տխ - ուր:
а серд-це горь - кой тос - кой!
55 Più mosso
Ա՜խ, ձա - դիկ - ներն
Ах и у - вас
էս աւ-խար-հում
жре-бий, как мой,
տանջ - վում են միտս էս-պես
сор - вут, со-мнут на-прас
Tempo I
գուր,
- но,
տր - տր-վում են
по - ги - ба - ют,
ու քա - ղա մում,
у - вя - да - ют
marc.
սրտ - նե - րդ սեվ ու տխ - ուր:
в серд-це и боль и пе - чаль.

56 Andante

pp

Ա՛խ իմ բախ - տը կան - չում է ինձ,
Ах, судь - ба все зо - вет ме - ня,

ppp

չեմ հաս-կա-նում դե - պի ուր...
и за со - бой вле-чет в даль...

p

-52-

ppp

rubato

mf

ՍԱՐՈ САРО 57
(բեմի հետևից) (за кулисами)

Ա - ման, է - rե - ցիr սիr - տըս fn սի -
Ты ог - нем люб - ви серд - це мне сожг -

pp

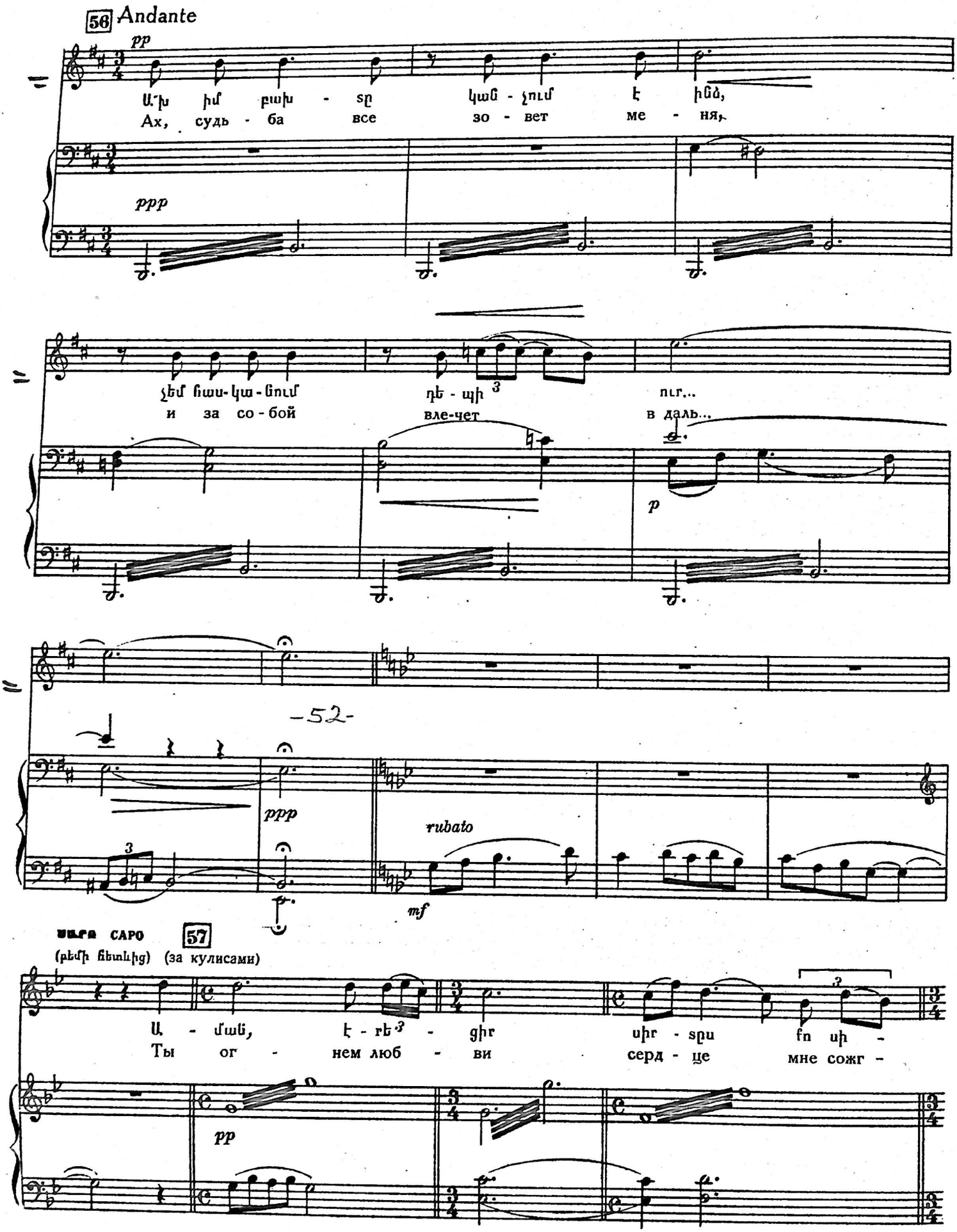

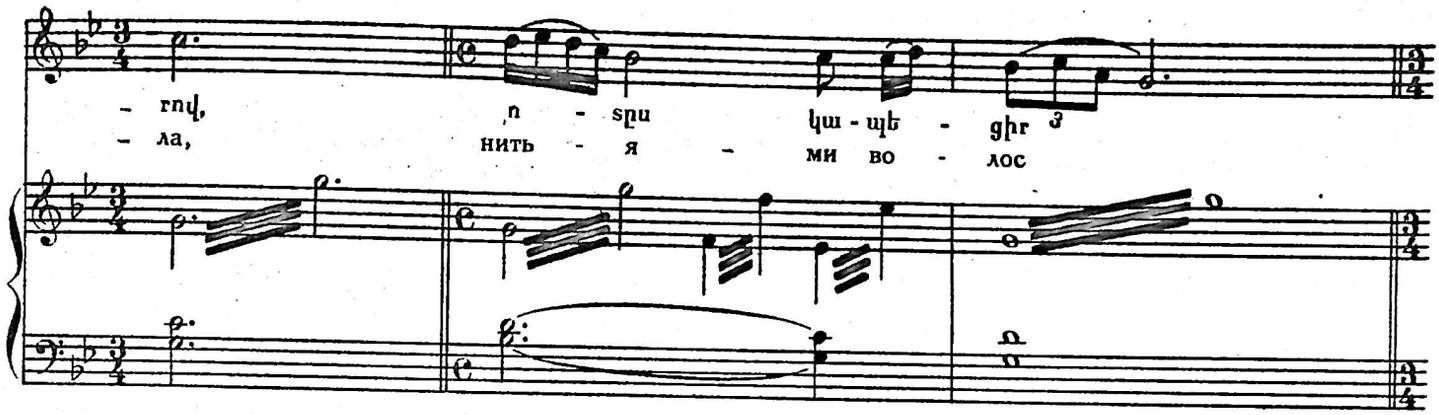

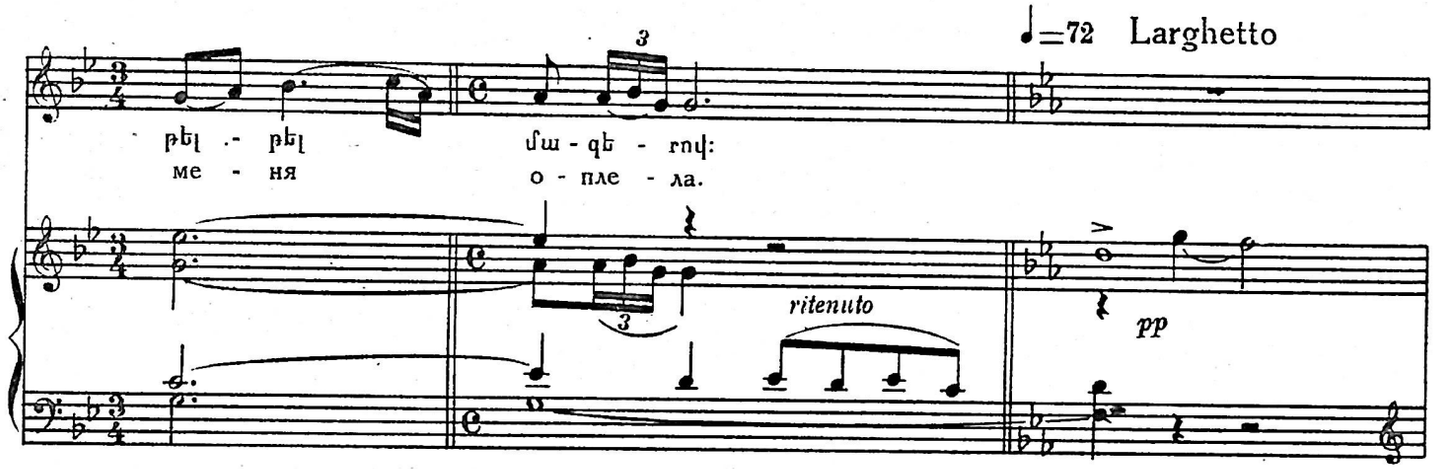

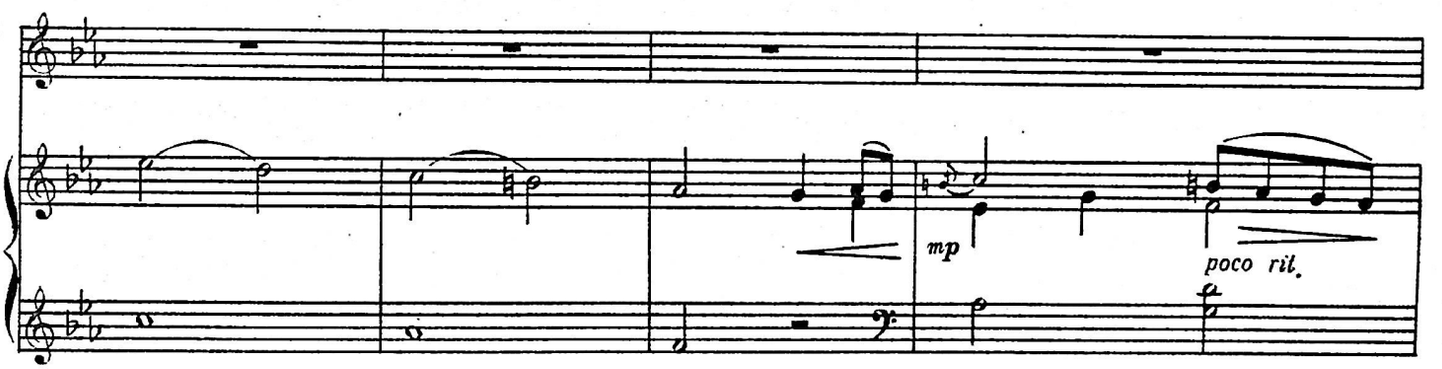

ԱՆՈՒՇԻ ԵՐԳԸ («Ասում են ուռին») ПЕСНЯ АНУШ („Ива, говорят")

58 Ա. ՂՈՒՇ АНУШ

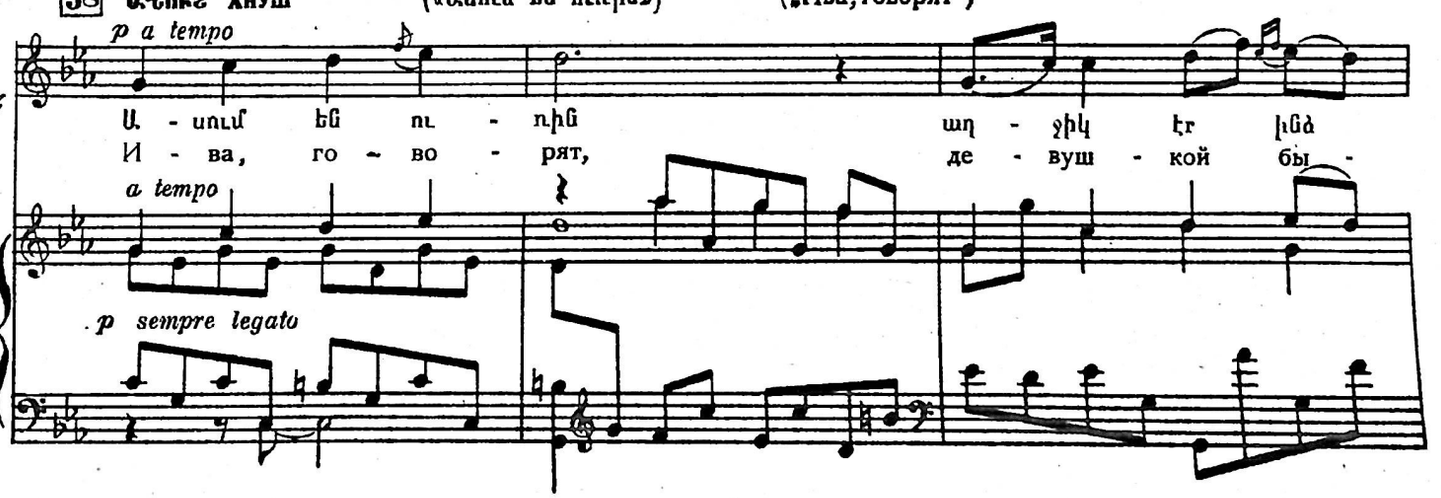

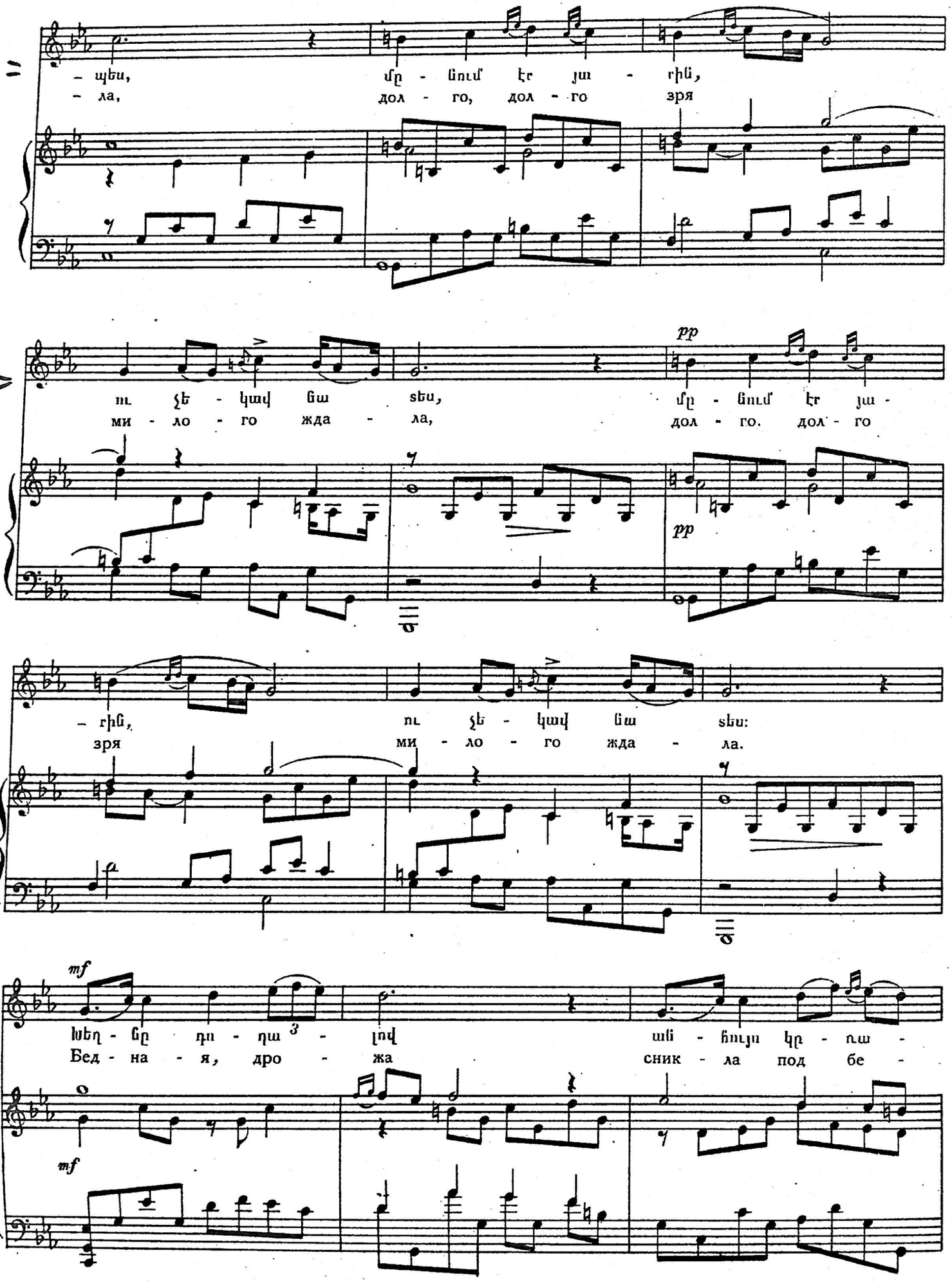
– պես, մը - նում էր յա - րին,
– ла, дол - го, дол - го зря
pp
ու չէ - կավ ես տես, մը - նում էր յա -
ми - ло - го жда - ла, дол - го. дол - го
pp
– րին, ու չէ - կավ ես տես:
зря ми - ло - го жда - ла.
mf
խեղ - ճը դո - դա - լով սի - րույն կր - ռա -
Бед - на - я, дро - жа сник - ла под бе -
mf

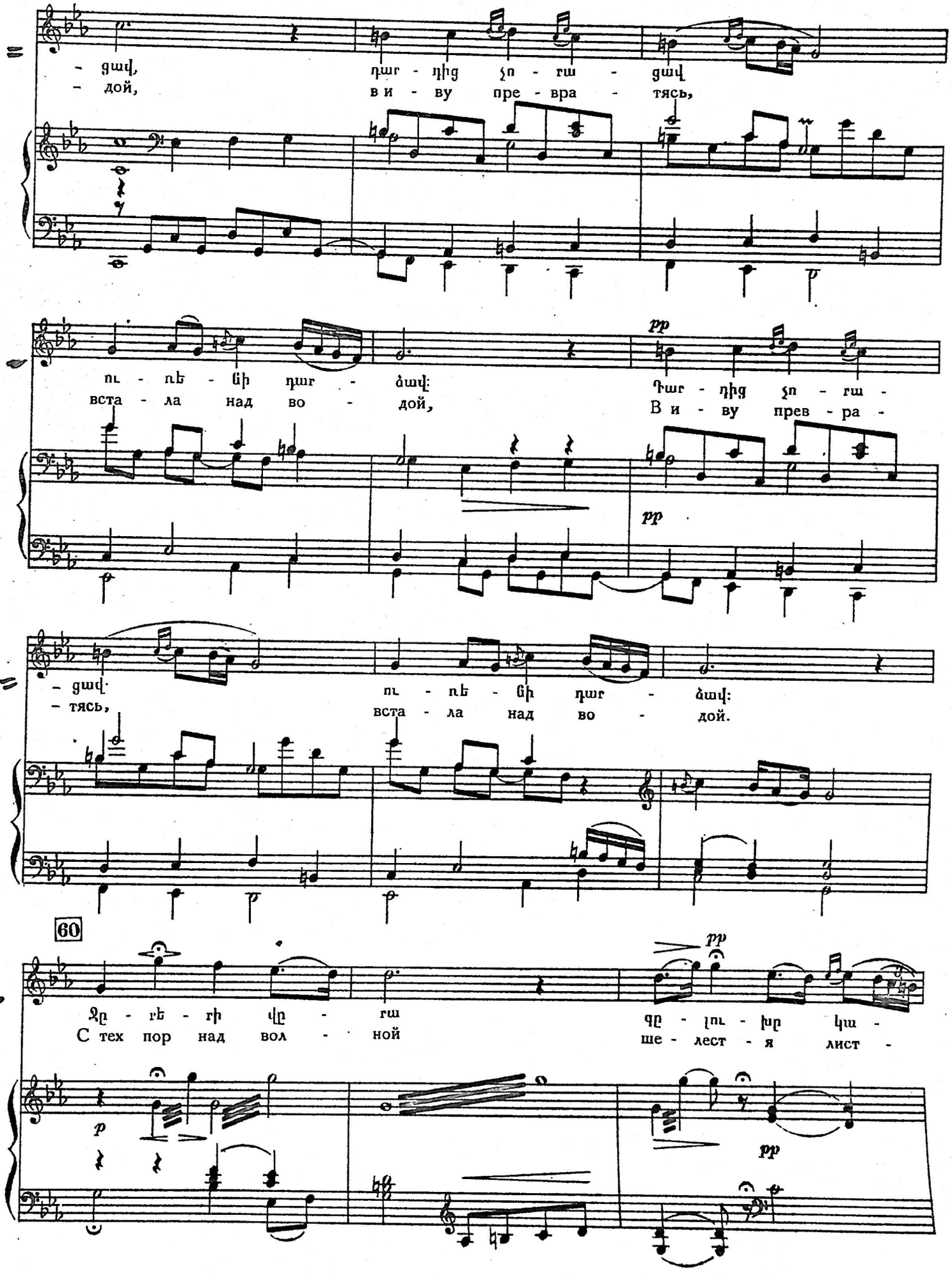
- ցավ,
- дой,
դար - դից չո - ւս - ցավ
в и - ву пре - вра - тясь,
ու - ուե - ցի դար - ձավ:
вста - ла над во - дой,
Դար - դից չո - ւս -
В и - ву прев - ра -
pp
- ցավ
- тясь,
ու - ուե - ցի դար - ձավ:
вста - ла над во - дой.
60
Ջը - ուե - ւի վը - ւս
С тех пор над вол - ной
զը - լու - խը կա -
ше - лест - я лист -
p
pp

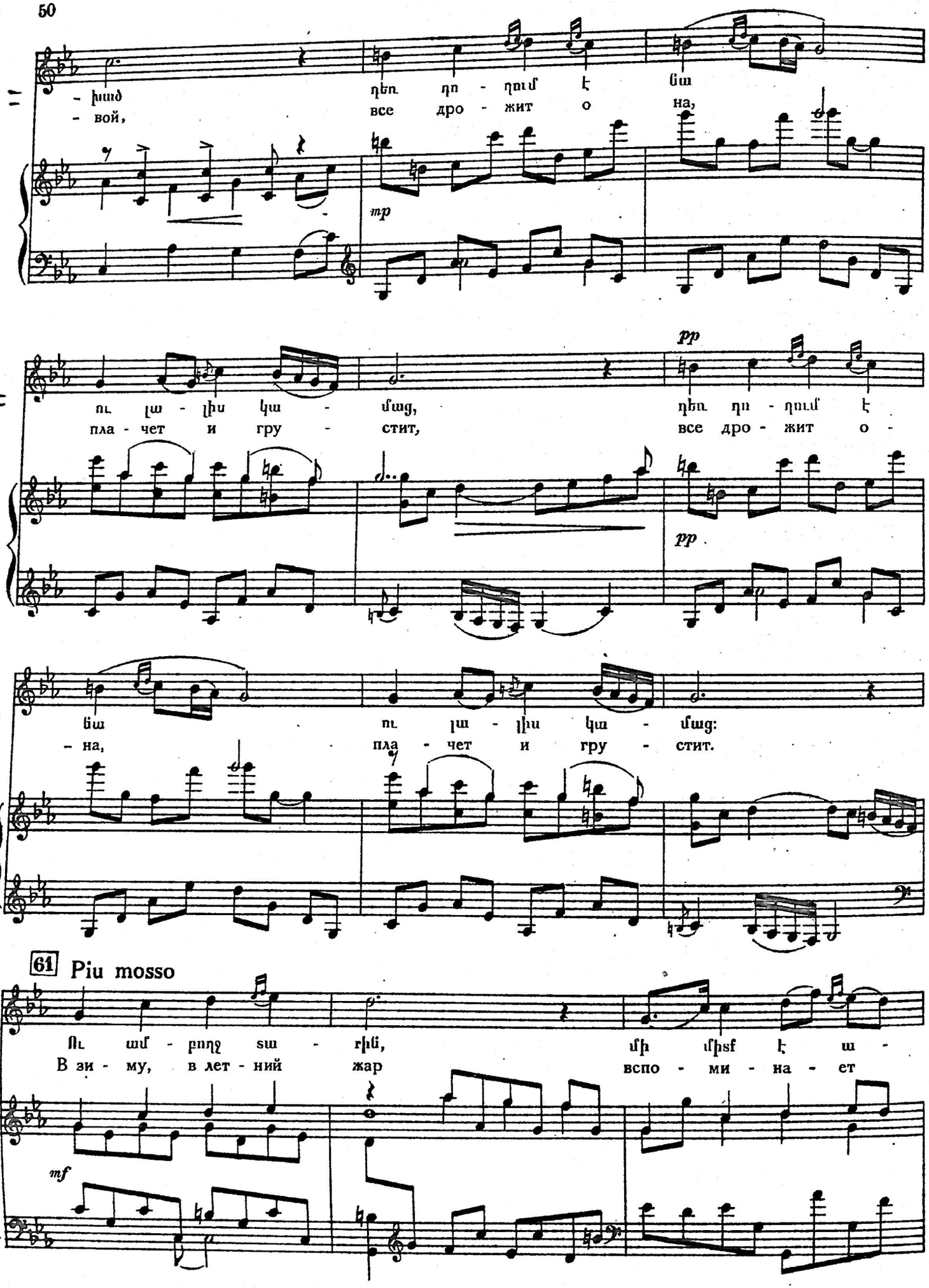
- խուճ
- вой,
դեռ դո - դում է ցա
все дро - жит о на,
mp
pp
ու լա - լիս կա - մաց,
пла - чет и гру - стит,
դեռ դո - դում է
все дро - жит о -
pp
ցա
- на,
ու լա - լիս կա - մաց:
пла - чет и гру - стит.
61 Piu mosso
Ու ամ - րողջ տա - րին,
В зи - му, в лет - ний
մի միտ է ա -
жар вспо - ми - на - ет
mf

- նում, рե յա - гը յա - гին
- вновь, как лю - би - мый яр

ոնց է մո - ռա - նում: Թե յա - гը յա -
по - за - был лю - бовь! Как лю - би - мый

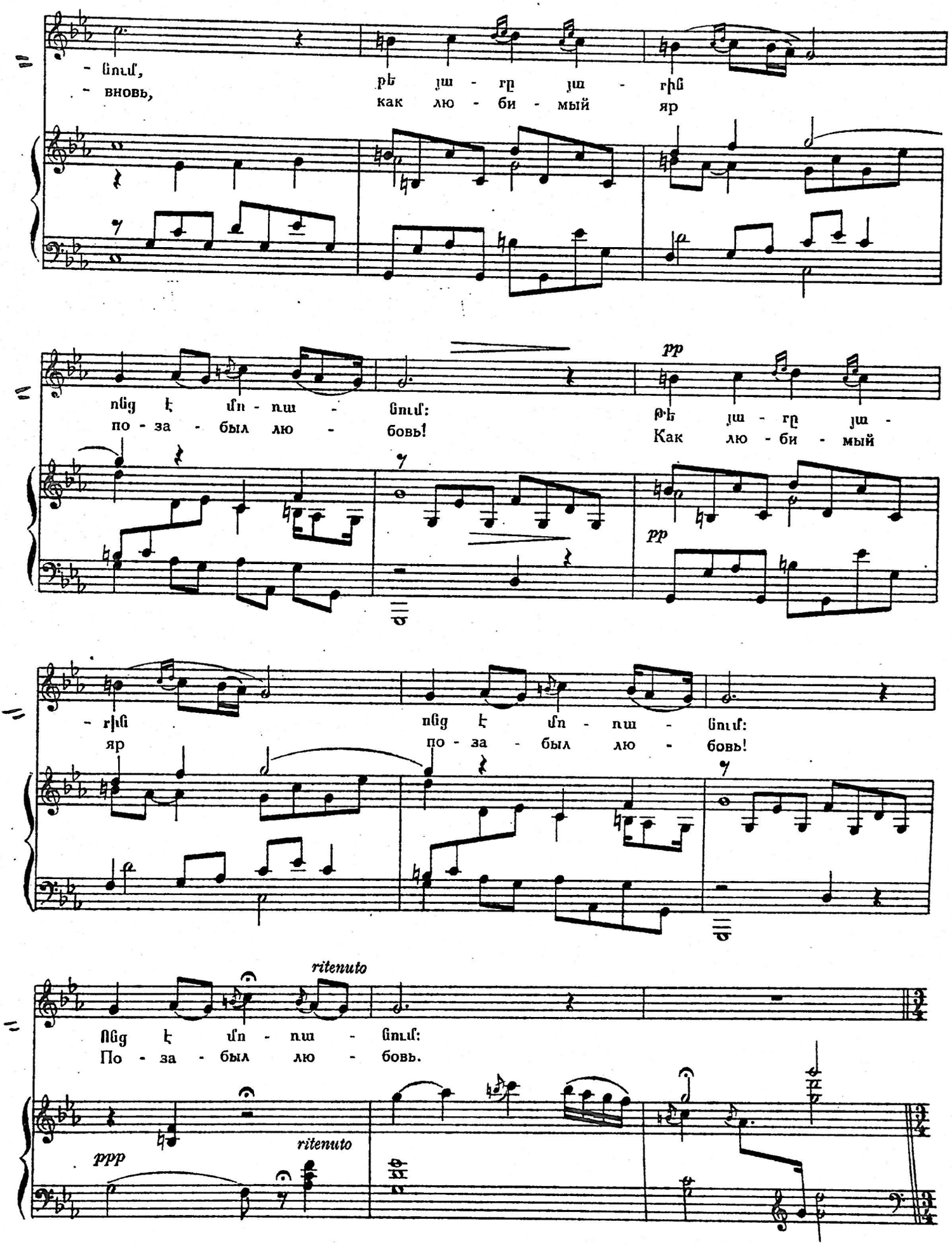

pp

pp

- гին ոնց է մո - ռա - նում:
яр по - за - был лю - бовь!

ritenuto

Ոնց է մո - ռա - նում:
По - за - был лю - бовь.

ppp

ritenuto

3:30

62 Allegretto

Ա.ՂՈՒՇ АНУШ

Հայտնվում է Սարոն: Появляется Саро.

ՍԱՐՈ САРО

Ա.ՂՈՒՇԻ ՄԱՅՐԸ МАТЬ АНУШ

(բեմի հետևից) (за кулисами)

ՄԱՅՐԸ МАТЬ

Աղ - ջի հեյ Ա. - նուշ, Ա. -
А - нуш, гей А - нуш, А -

Allegretto

Ա.ՂՈՒՇ АНУШ

Թող, կաճ-չում եմ ինձ, մե - րըս կի - մա - ցա:
Ну пус - ти ме - ня, мать уз - на - ет, ах!

САРО САРО

Չէ Ա. - նուշ ֆիչ էլ, մի ֆիչ էլ մը - ցա, մի ֆիչ էլ մը - ցա:
Нет, А - нуш, е - ще ты со - мной по - будь, ты со - мной по-будь!

- նուշ տուն ա - րի, տուն ա - րի, տուն ա - րի, Ա. - նուշ:
- нуш, в дом вер-нись, ты вер - нись, в дом вернись, А - нуш!

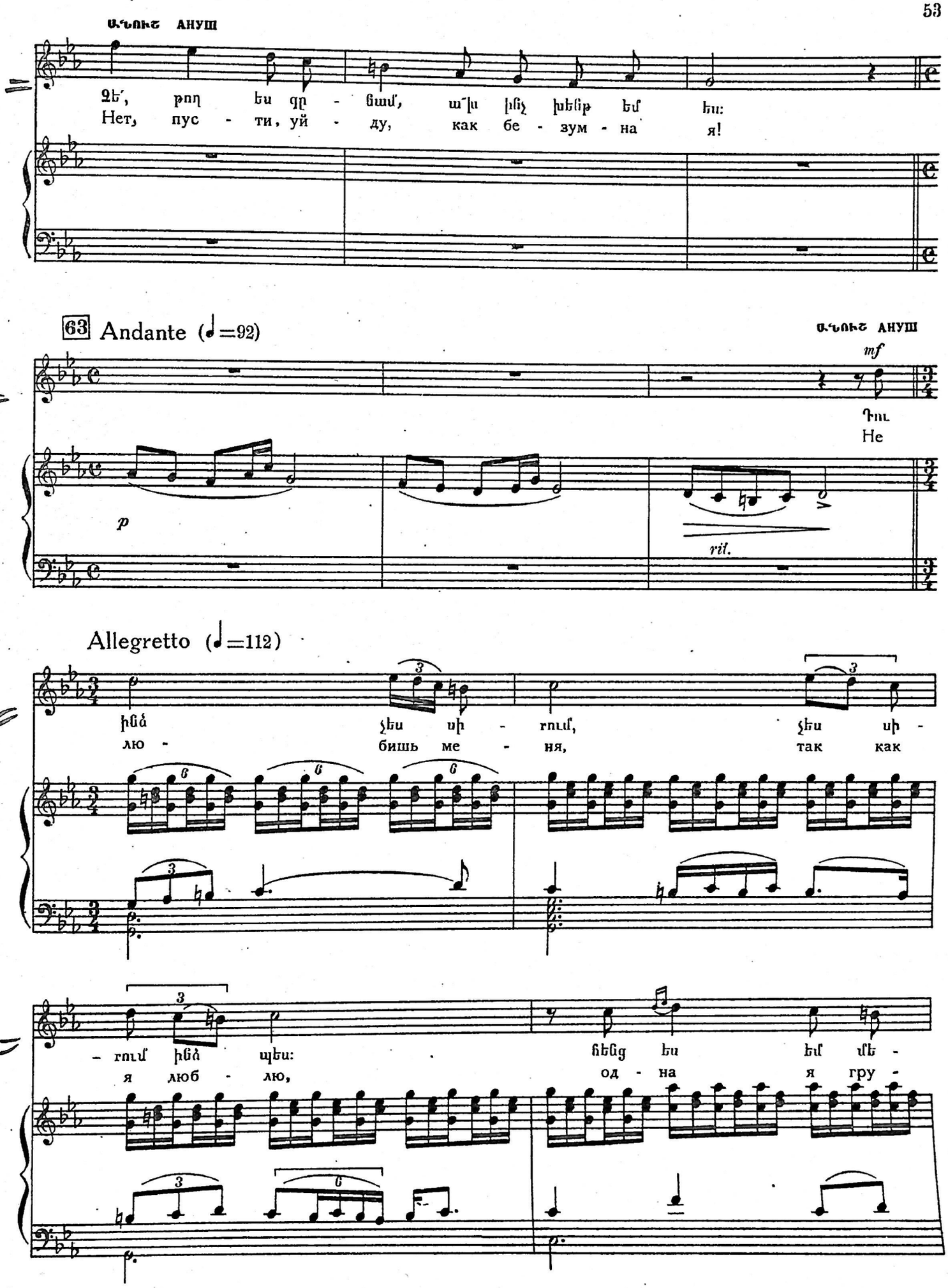
ԱՆՈՒՇ АНУШ
Չե՛, թող ես գր - ճամ, ա՛խ ինչ խենթ եմ ես:
Нет, пус - ти, уй - ду, как бе - зум - на я!
63 Andante (♩=92)
ԱՆՈՒՇ АНУШ
mf
Դու
Не
p
rit.
Allegretto (♩=112)
ինձ չես սի - րում, չես սի -
лю - бишь ме - ня, так как
- րում ինձ պես:
я люб - лю,
հենց ես եմ մե -
од - на я гру -

- նակ լա - լիս ու տանջ - վում:
- щу, том - люсь, сле - зы лью.

Դու սա - րի լան - ջին
Ты се - бе в го - рах

ԱՆՈՒՇ
АНУШ

խա - ղեր էս ա - սում,
пе - сен - ки по - ешь,

ՍԱՐՈ
САРО

Ա - նուշ, այ Ա -
А - нуш, ах, А -

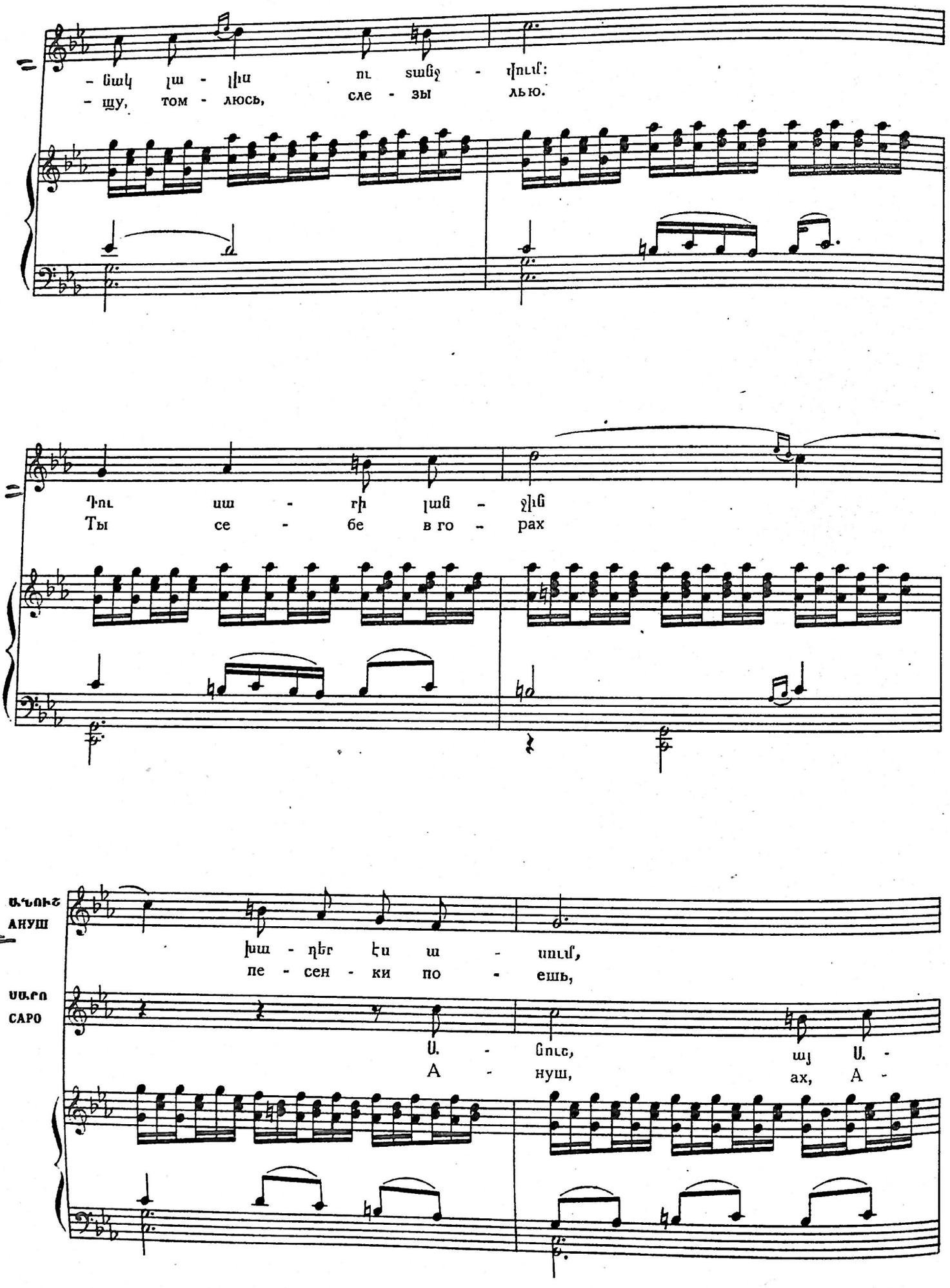

64

վա - ղուց, վա - ղուց ես
ме - ня ты дав - но

- նուշ,
- нуш,

դու ինձ մո - ռա - ցել, ես
у - же по - за - был, ме -

չէ Ա - նուշ, Ա - նուշ,
нет, А - нуш. А - нуш,

երբ եմ ե - կել էս - տեղ fա - rա -
ня ты за - был, ме - ня раз - лю -

Ա -
А -

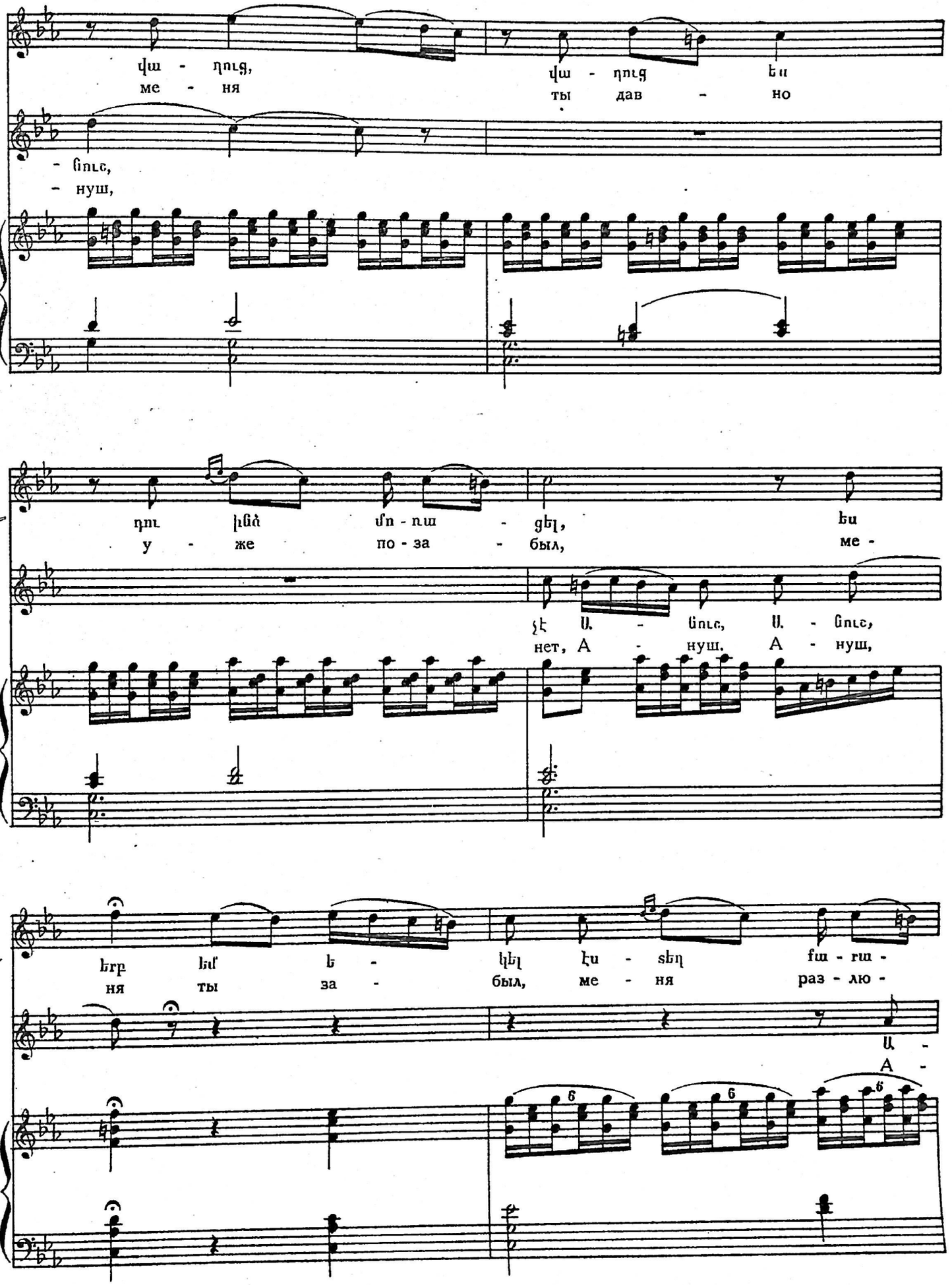

poco rit.

- ցել ու մը - նում եմ քեզ,
- бил и ко - мне сю - да

poco rit.

- նուշ, Ա - նուշ,
- нуш, А - нуш,

poco rit.

մը - նում, ա - նի - րավ,
прид - ти не спе - шил.

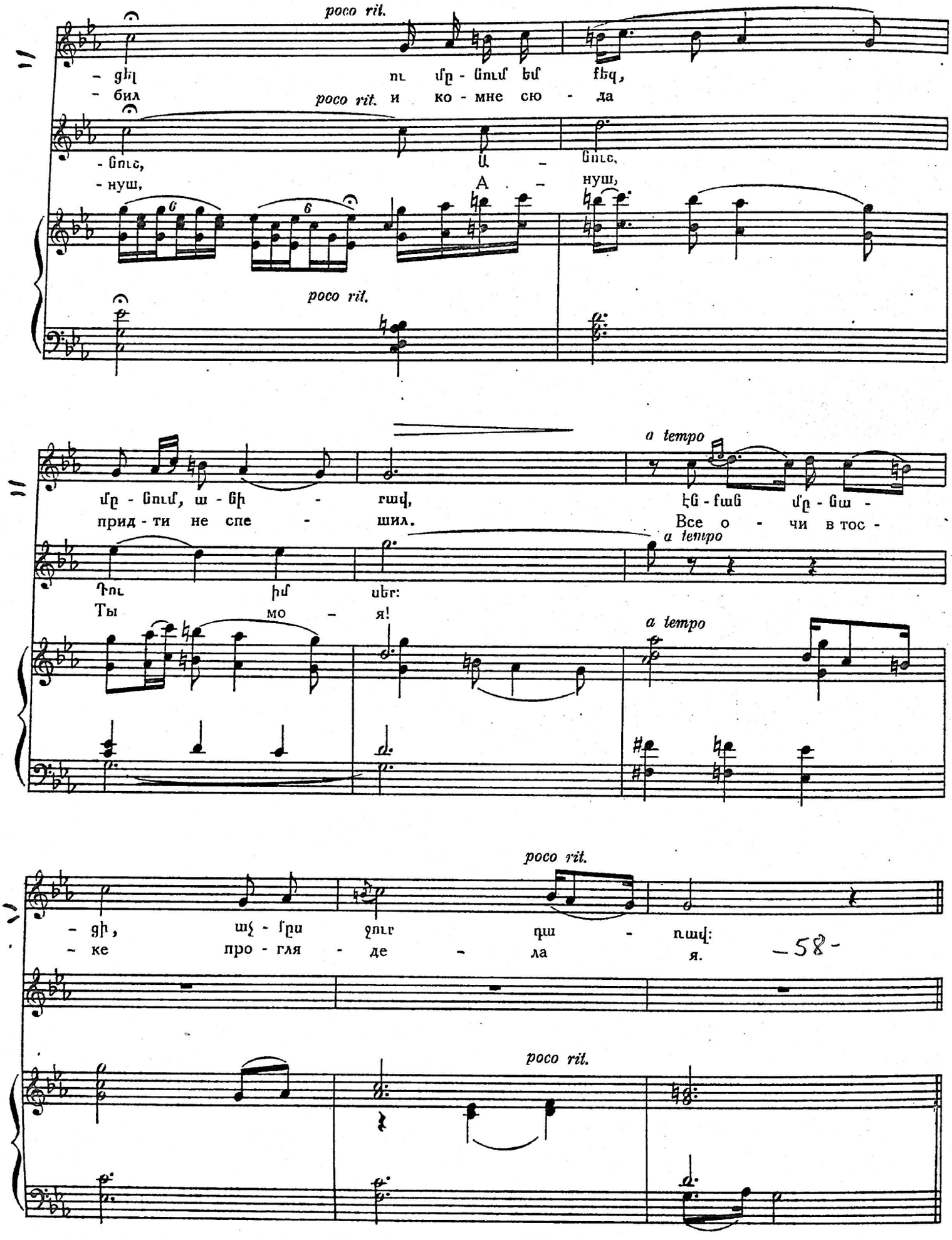

a tempo

Էն - քան մը - նա -
Все о - чи в тос -

a tempo

Դու իմ սեր:
Ты мо - я!

a tempo

poco rit.

- ցի, աչ - քըս ջուր դա - ռավ:
- ке про - гля - де - ла я.

poco rit.

ՄԱՅՐԸ МАТЬ

65 Andante

Հայտնվում է մայրը: Սարոն ու Անուշը թաքնվում են: Появляется мать. Саро и Ануш скрываются.

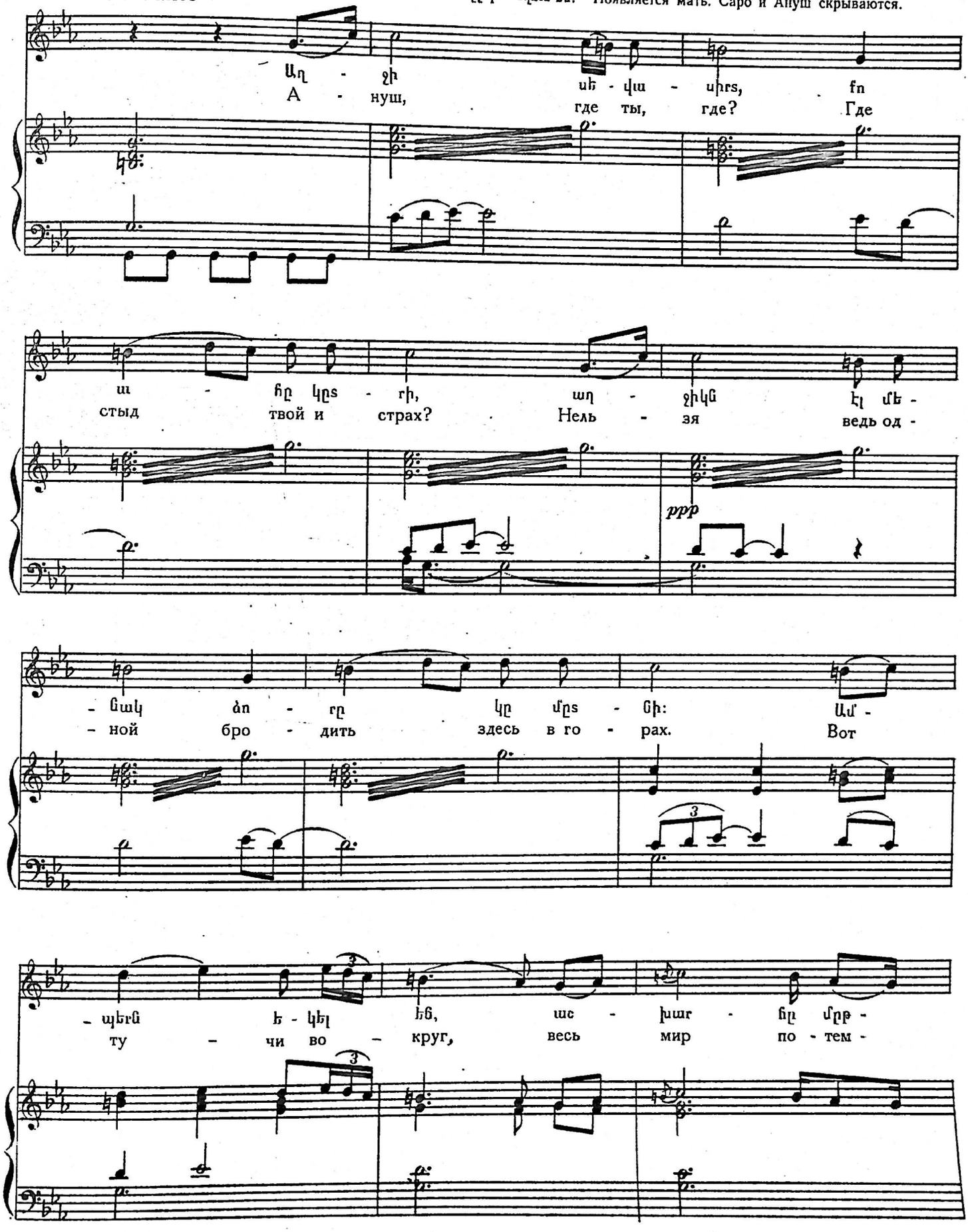

66

– նել: Ա.ղ - ջի Ա. - նուշ,
– нел. А - нуш, гей, А - нуш,

Մայրը,չգտնելով Անուշին, եեռանում է: Мать, не находя Ануш, удаляется.

այ աղ - ջի Ա. - նուշ:
гей, А - нуш, А - нуш!

Moderato (♩.=92) Սարոն և Անուշը նորից նեռում են բեմի վրա: Саро и Ануш вновь появляются на сцене.

67

Ա.ՆՈՒՇ АНУШ

Ինձ չես սի - րում, չես ափ-սո - սում, էլ չես ա - սում
О нет, пу - сти, не лю-бишь ты, ты не зна - ешь,

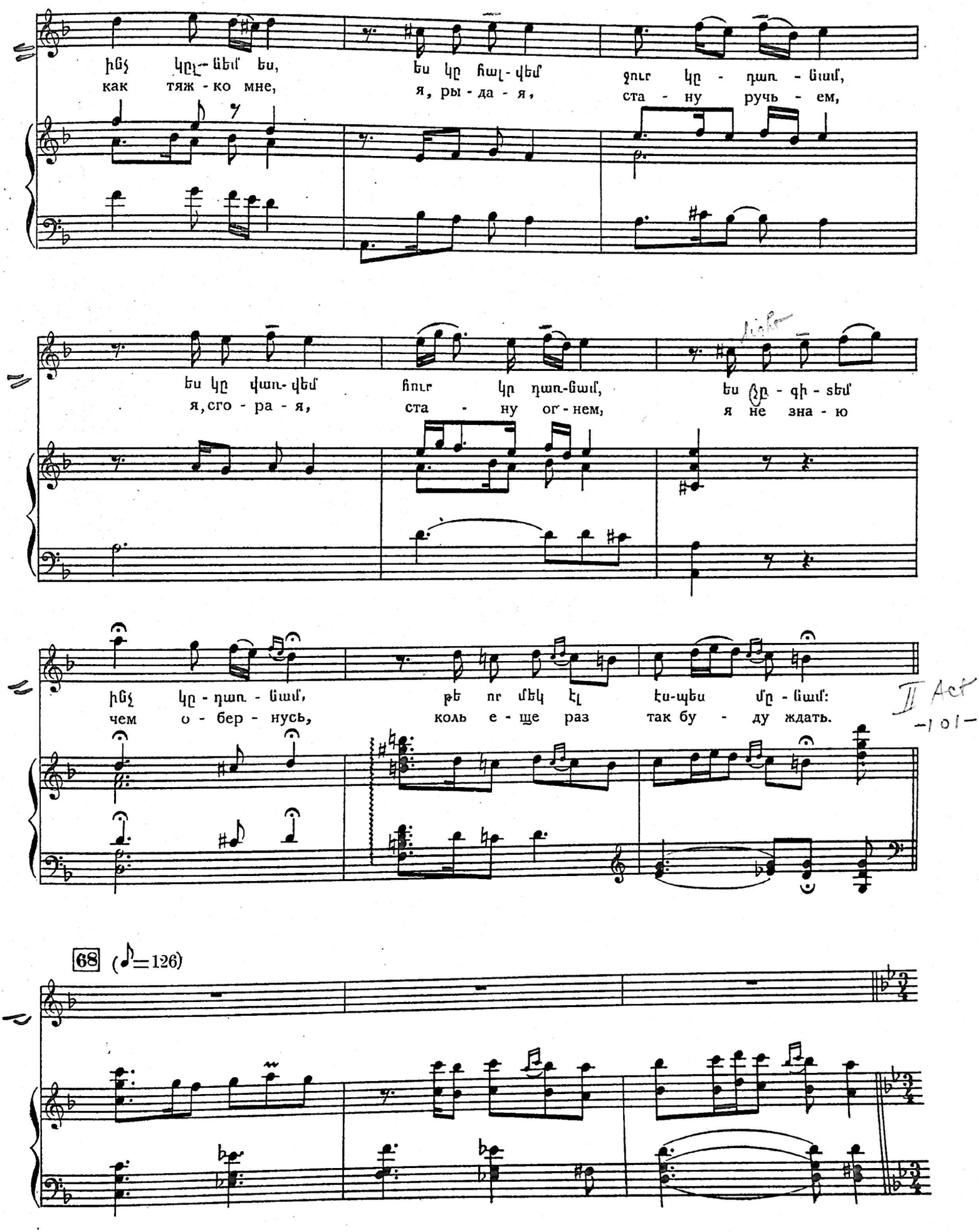
ինչ կըլ-ինեմ ես, ես կը հալ-վեմ ջուր կը - դառ - նամ,
как тяж - ко мне, я, ры - да - я, ста - ну ручь - ем,
ես կը վառ-վեմ հուր կը դառ-նամ, ես չը - գի - տեմ
я, сго - ра - я, ста - ну ог - нем, я не зна - ю
ինչ կը - դառ - նամ, թե որ մեկ էլ էս-պես մը - նամ:
чем о - бер - нусь, коль е - ще раз так бу - ду ждать.
II Act
-101-
68 (♪=126)

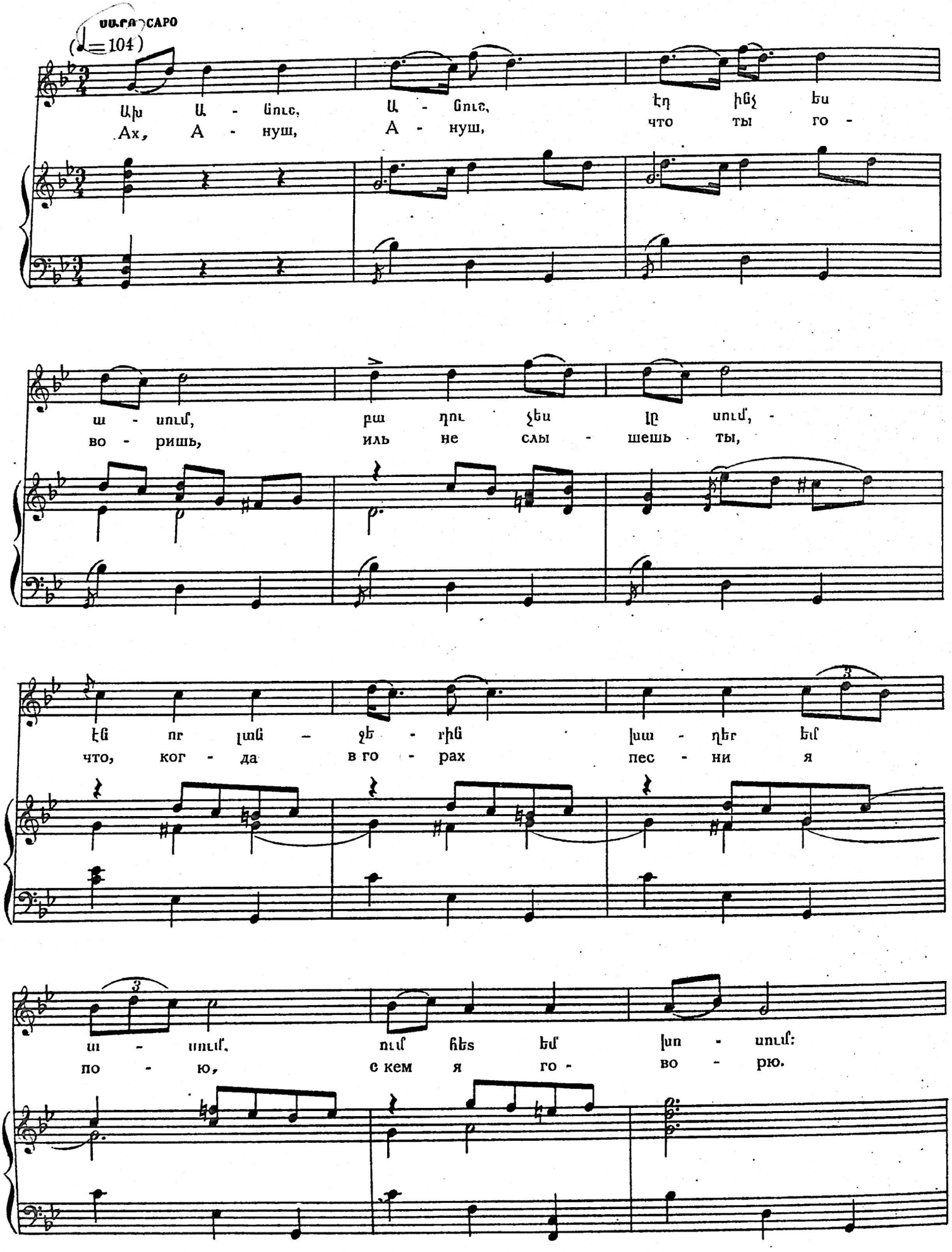
(♩=104)
Ախ Ա - ղուշ, Ա - ղուշ, էդ ինչ ես
Ах, А - нуш, А - нуш, что ты го -
ш - սում, բա դու չես լը սում, -
во - ришь, иль не слы - шешь ты,
էն որ լաճ - չե - րին խա - ղեր եմ
что, ког - да в го - рах пес - ни я
ш - սում, ում հետ եմ խո - սում:
по - ю, с кем я го - во - рю.

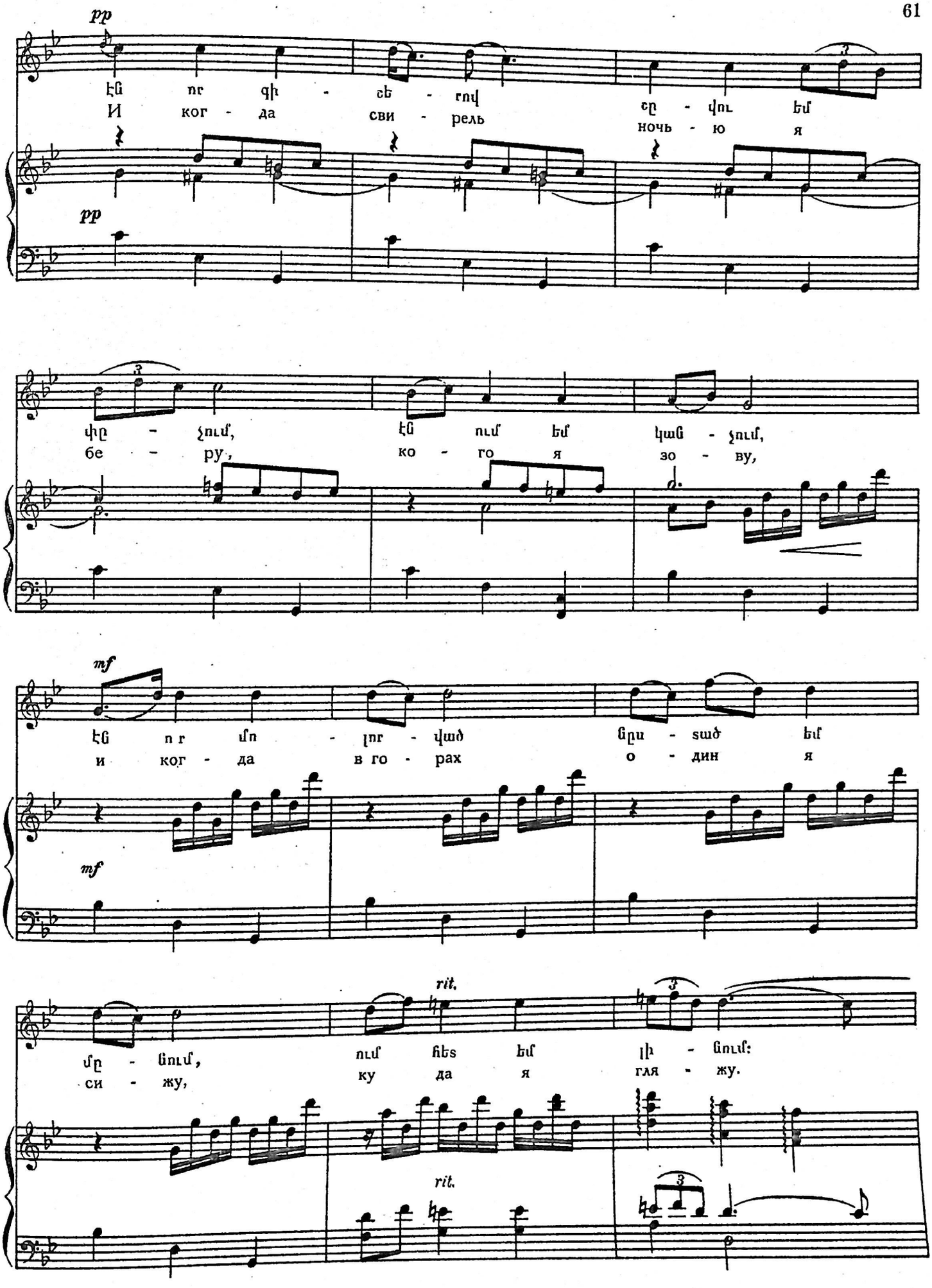
pp
էն որ գի - շե - րով շը - վու եմ
И ког - да сви - рель ночь - ю я
pp
փը - չում, էն ում եմ կան - չում,
бе - ру, ко - го я зо - ву,
mf
էն որ մո - լոր - ված նըս - տած եմ
и ког - да в го - рах о - дин я
mf
rit.
մը - նում, ում հեs եմ լի - նում:
си - жу, ку да я гля - жу.
rit.

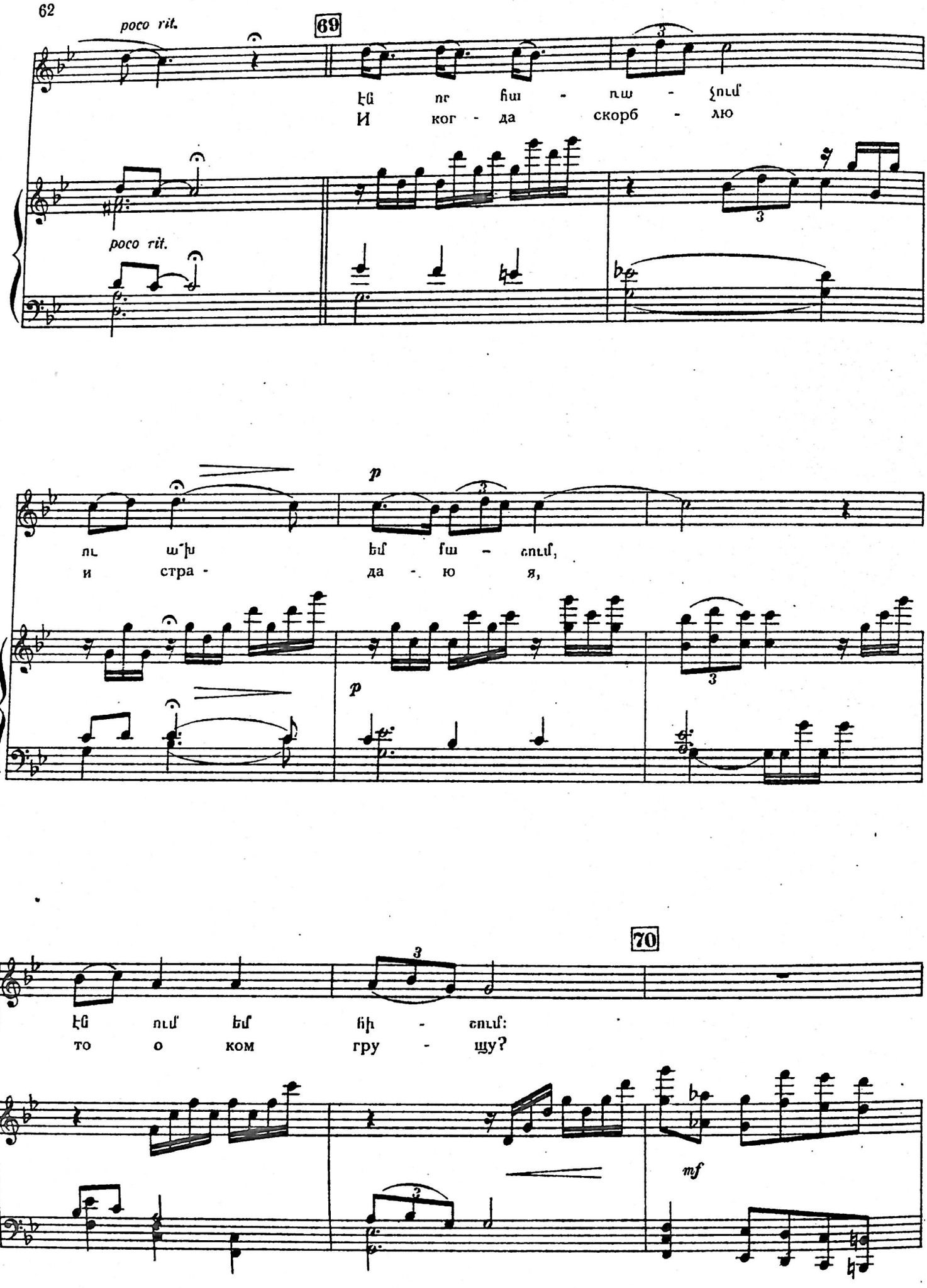
poco rit.
69
Էն որ հա - ռա - չում
И ког - да скорб - лю
poco rit.
p
ու ա՛խ եմ հա - ճում,
и стра - да - ю я,
p
70
Էն ում եմ հի - ճում:
то о ком гру - щу?
mf

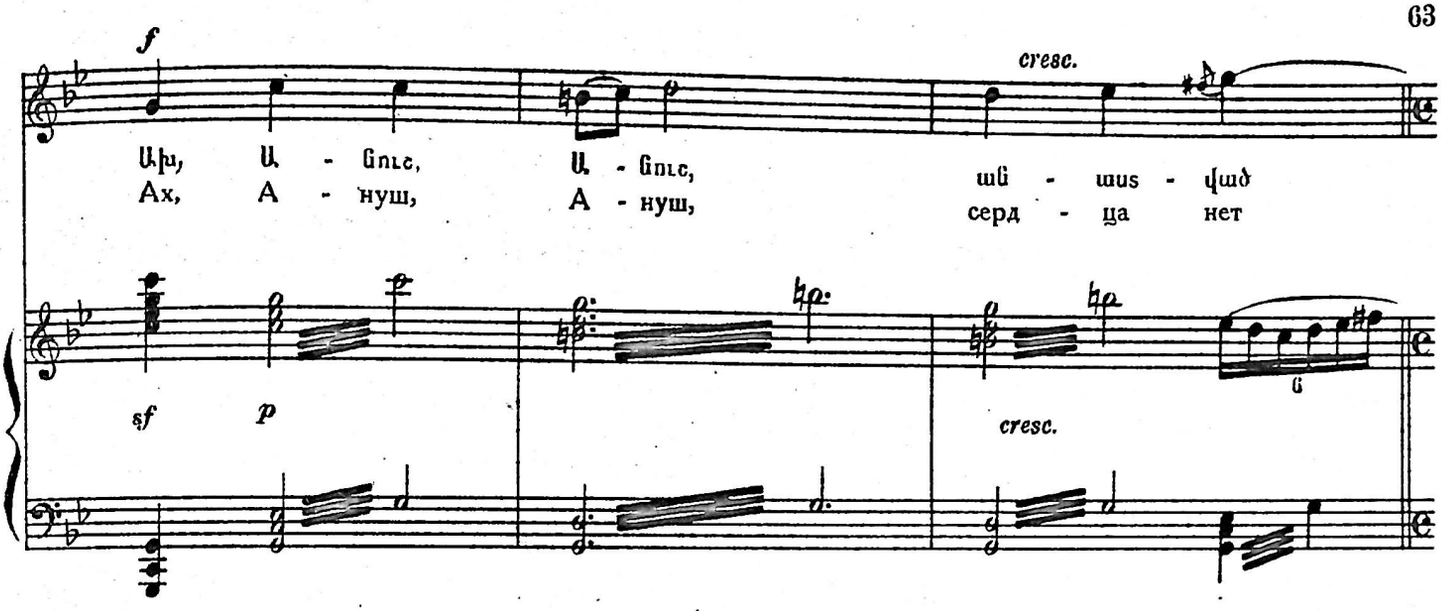

Անուշը ամոթխածությամբ մոտենում է Սարոյին,
որը սիրալիր քնքշությամբ գրկում է նրան:

Ануш смущенно подходит к огорчённому Саро,
который с нежностью и любовью обнимает её.

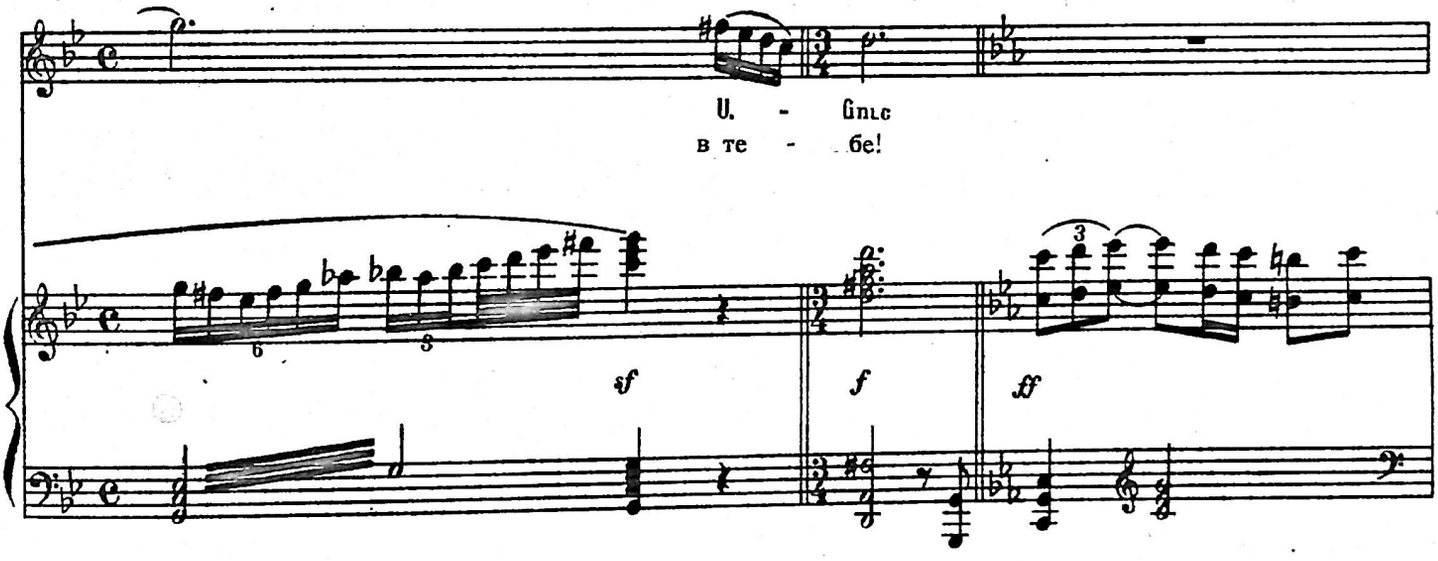

(Վարագույր) (Занавес)

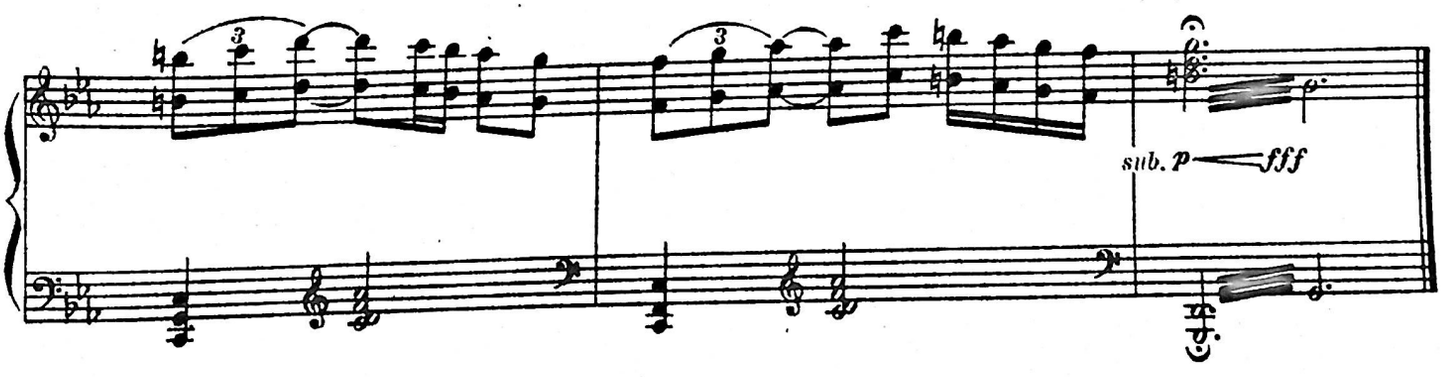

II

Գործողություն

Действие

Face 3.

II
ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆ

II
ДЕЙСТВИЕ

Գարուն է, ամբարձման տոն: Ընդարձակ հրապարակում զվարճանում է գյուղական երիտասարդությունը:

Весна. Праздник вознесения („амбардум"). На просторной поляне веселится деревенская молодежь.

Allegretto (♩.=100)

(Վարագույր) (Занавес)

Piano

ff

1

p

marc.

2

f

3

p

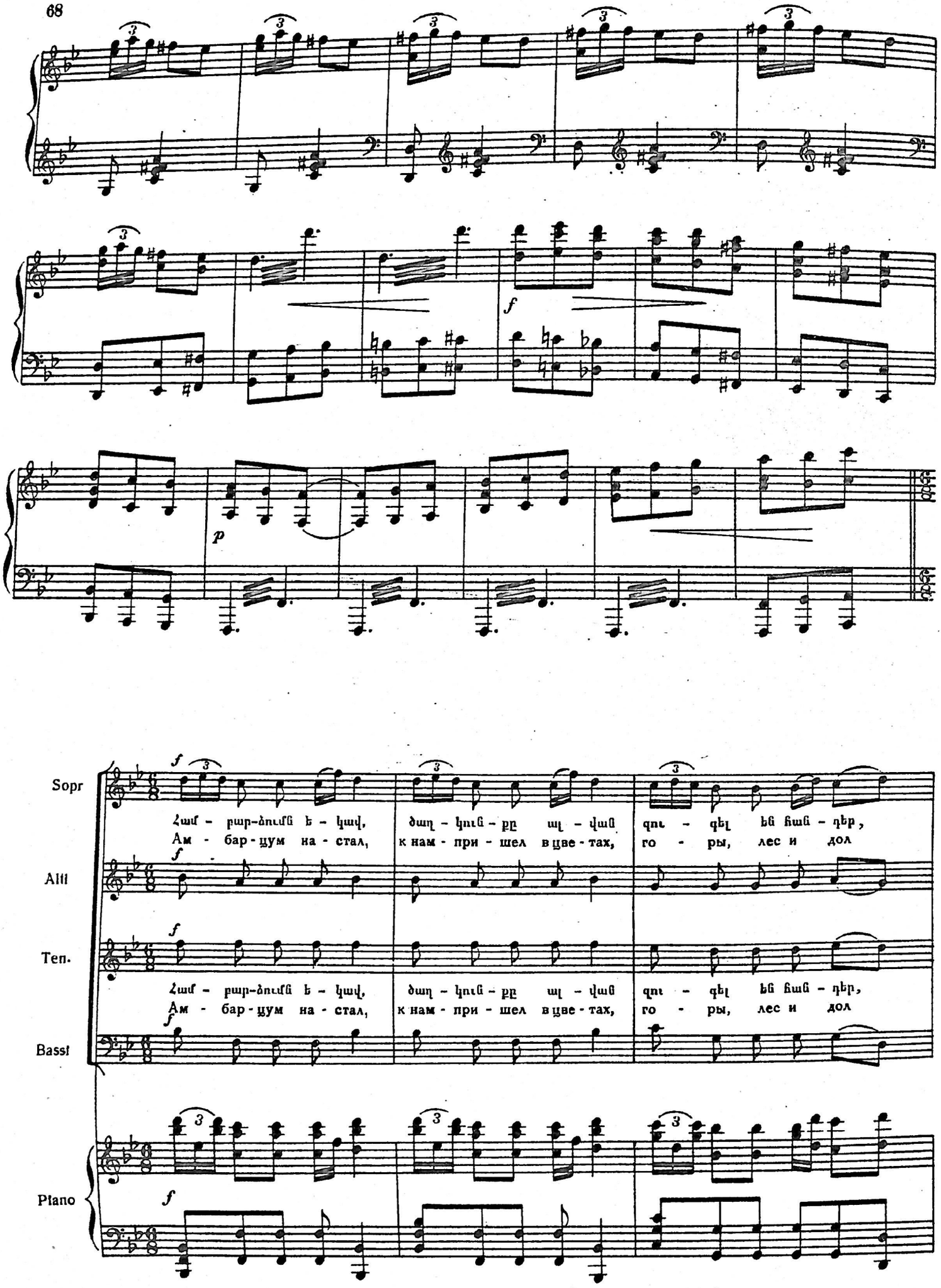
Sopr
Alti
Ten.
Bassi
Piano
Համ - բար-ձումն ե - կավ, ծաղ - կուն - քը ալ - վան զու - գել են հան - դեր,
Ам - бар - цум на - стал, к нам - при - шел в цве - тах, го - ры, лес и дол
Համ - բար-ձումն ե - կավ, ծաղ - կուն - քը ալ - վան զու - գել են հան - դեր,
Ам - бар - цум на - стал, к нам - при - шел в цве - тах, го - ры, лес и дол

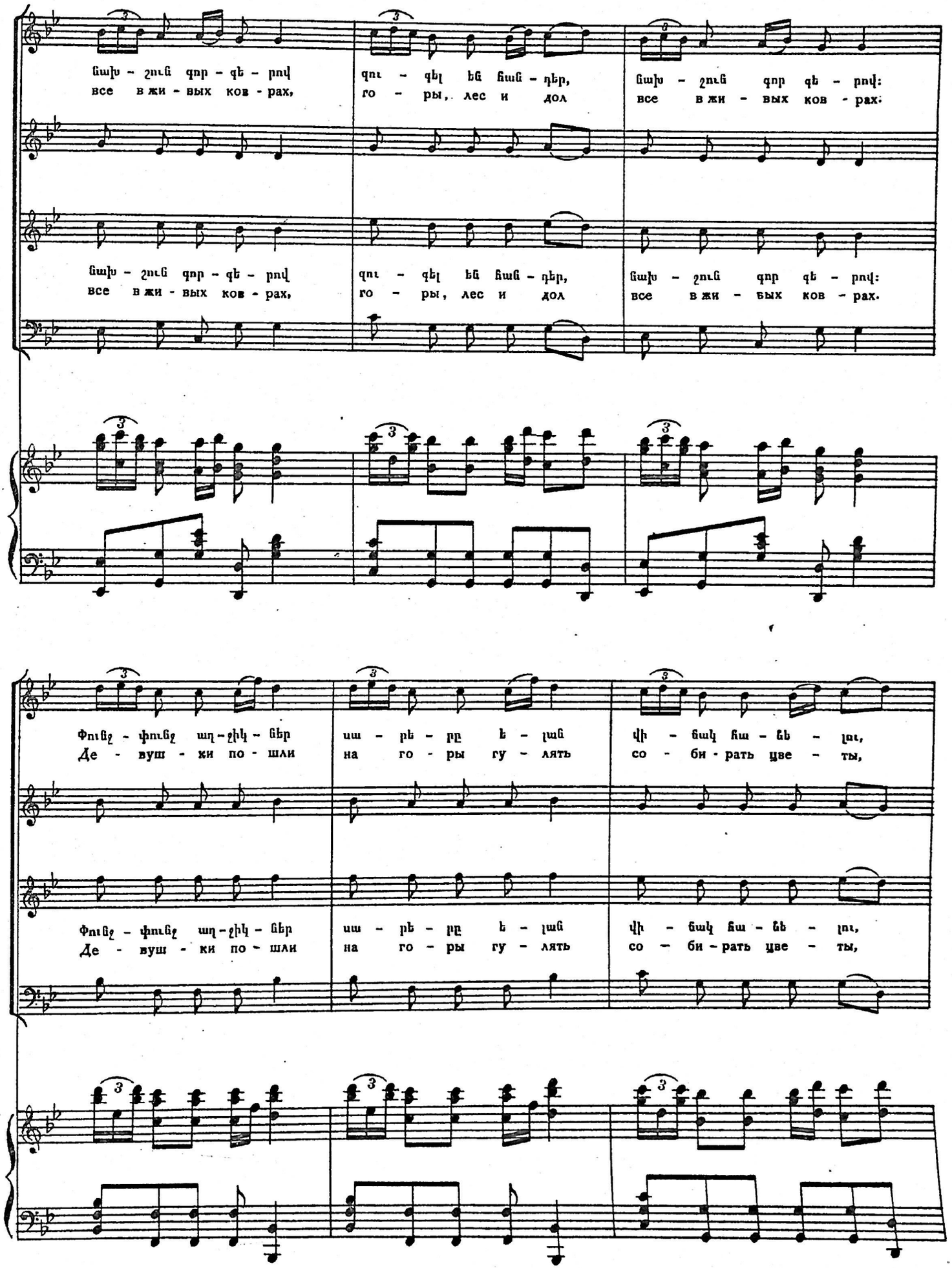
Նախ - շուն գոր - ծե - րով
все в жи - вых ков - рах,
գու - զել են ճան - դեր,
го - ры, лес и дол
Նախ - շուն գոր ծե - րով:
все в жи - вых ков - рах.
Նախ - շուն գոր - ծե - րով
все в жи - вых ков - рах,
գու - զել են ճան - դեր,
го - ры, лес и дол
Նախ - շուն գոր ծե - րով:
все в жи - вых ков - рах.
Փուչ - փուչ աղ - ջիկ - ներ
Де - вуш - ки по - шли
սա - րե - րը է - լան
на го - ры гу - лять
վի - ճակ հա - ներ - լու,
со - би - рать цве - ты,
Փուչ - փուչ աղ - ջիկ - ներ
Де - вуш - ки по - шли
սա - րե - րը է - լան
на го - ры гу - лять
վի - ճակ հա - ներ - լու,
со - би - рать цве - ты,

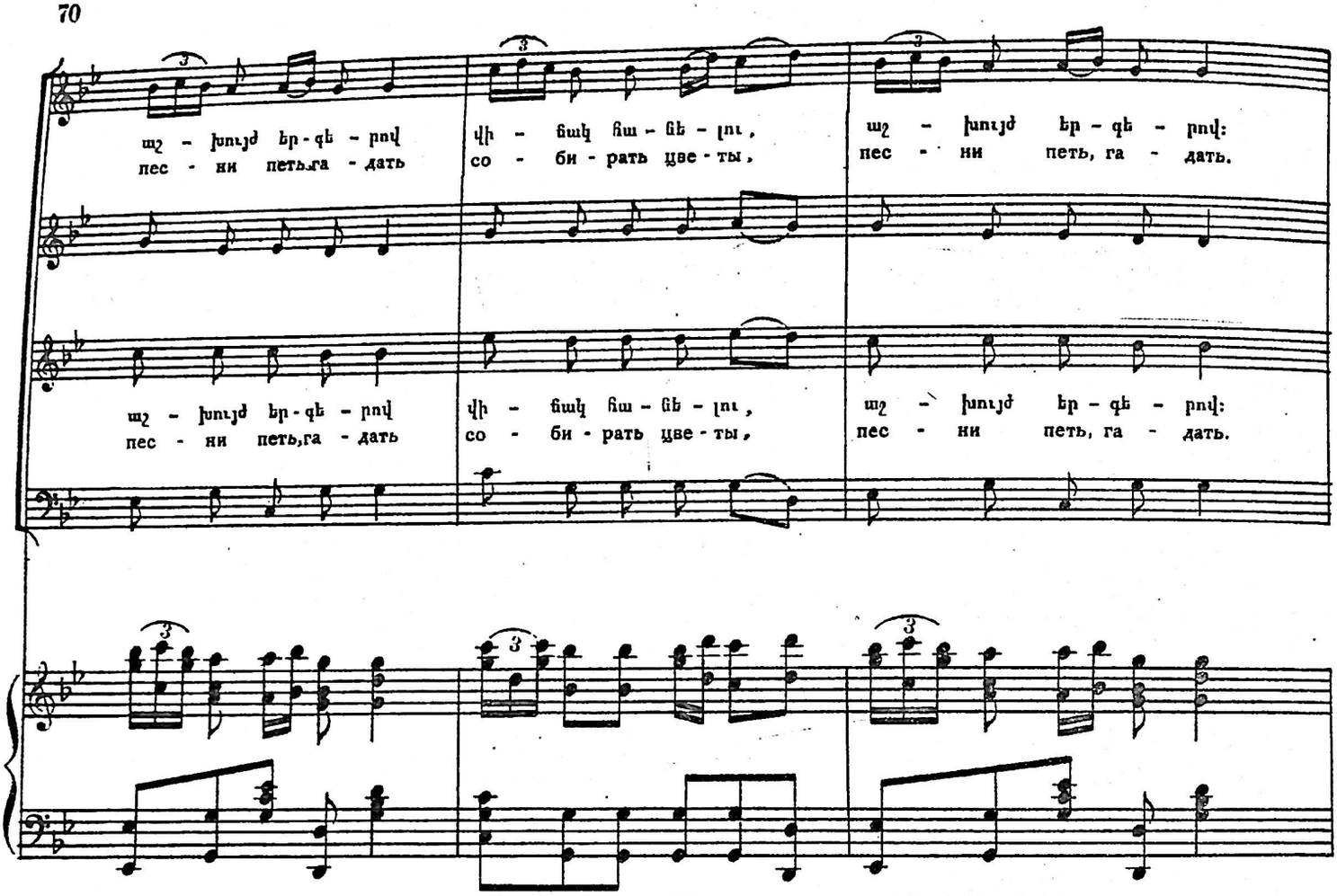
աշ - խույժ եր-գե - րով
пес - ни петь,га - дать
վի - ճակ հա - ցե - լու,
со - би - рать цве - ты,
աշ - խույժ եր - գե - րով:
пес - ни петь, га - дать.

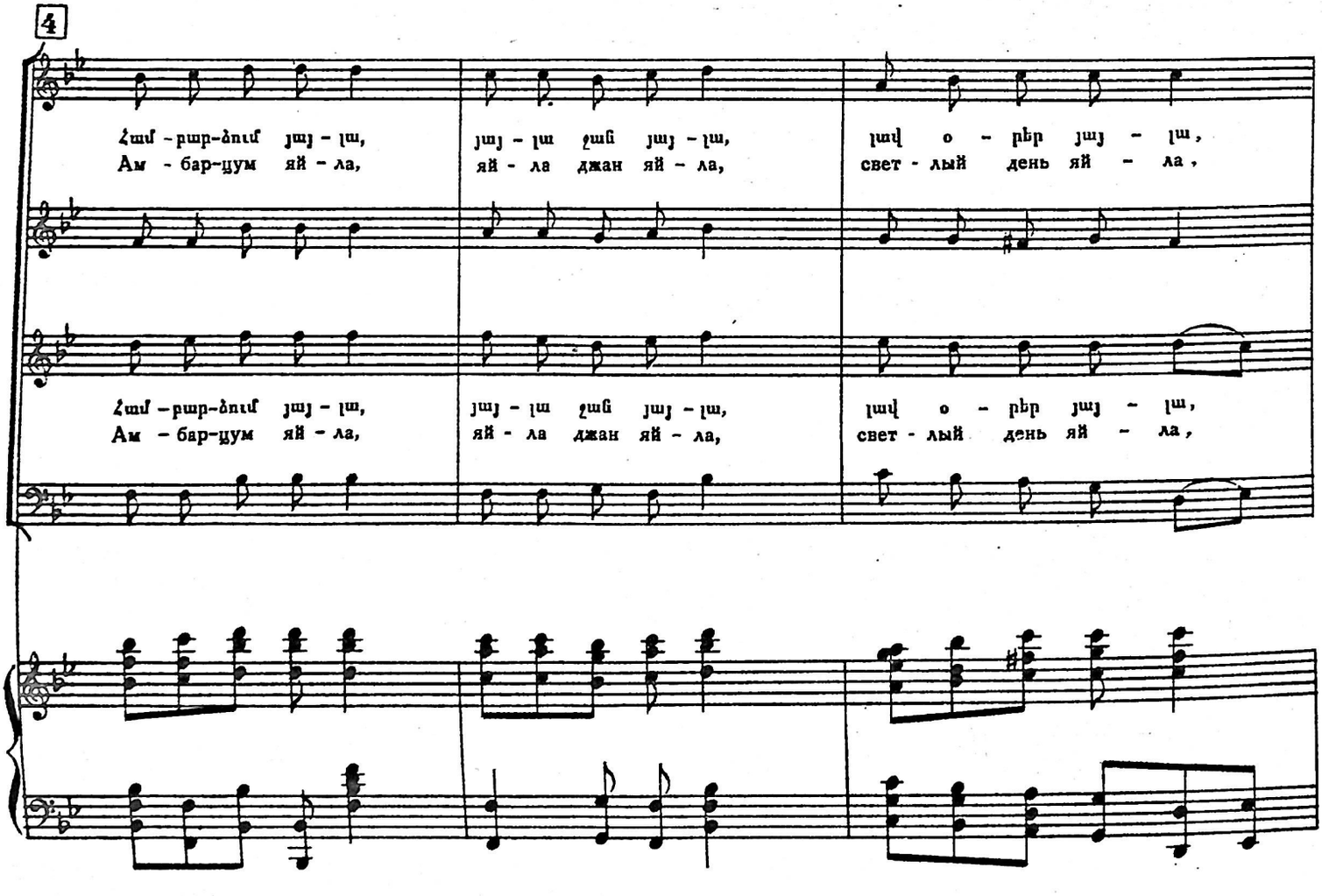
4
Համ-բար-ձում յայ - լա,
Ам - бар-цум яй - ла,
յայ - լա ջան յայ - լա,
яй - ла джан яй - ла,
լավ օ - րեր յայ - լա,
свет - лый день яй - ла,

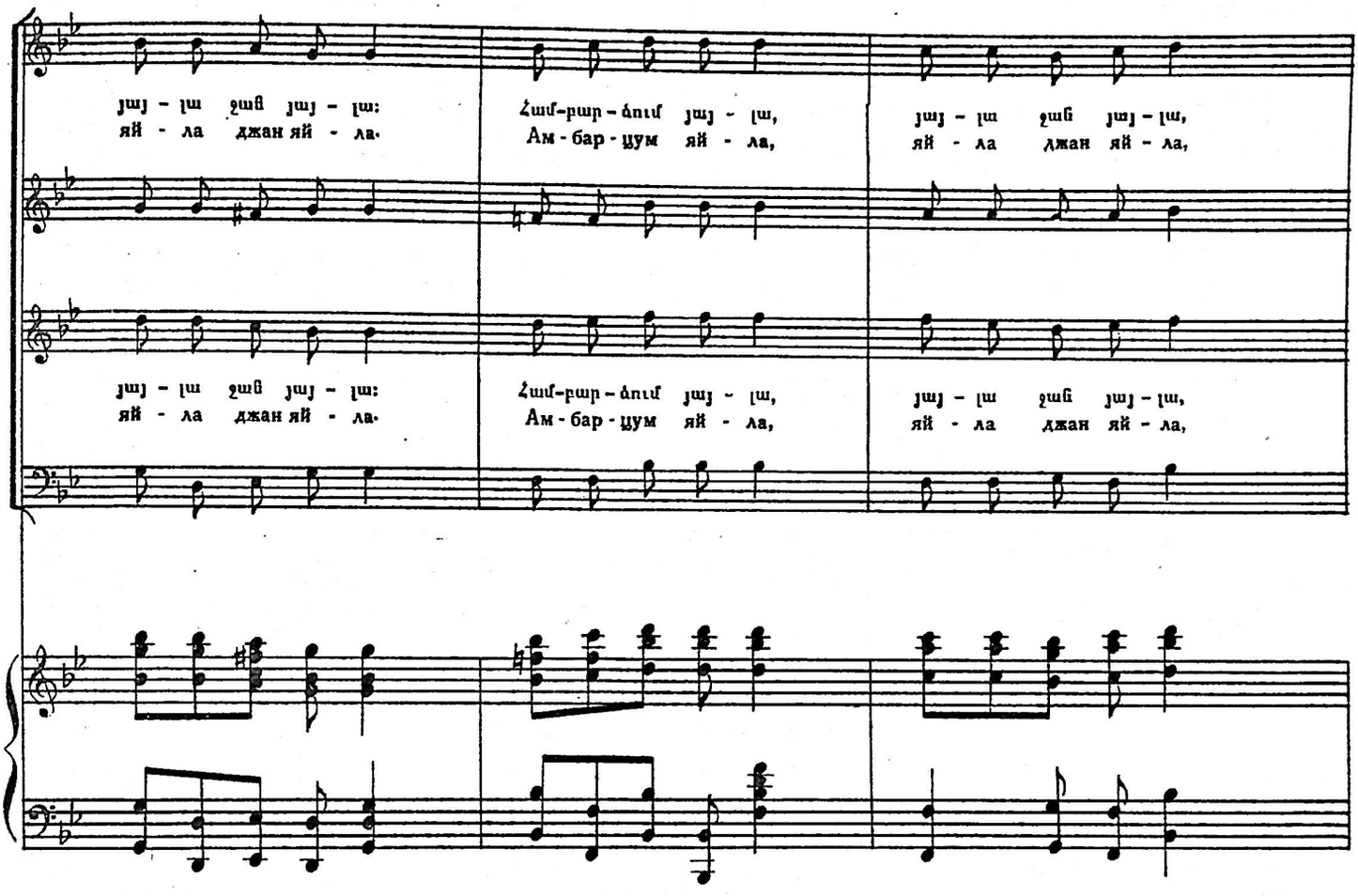
յայ - լա ջաւ յայ - լա:
яй - ла джан яй - ла.
Համ-բար-ձում յայ - լա,
Ам-бар-цум яй - ла,
յայ - լա ջաւ յայ - լա,
яй - ла джан яй - ла,
յայ - լա ջաւ յայ - լա:
яй - ла джан яй - ла.
Համ-բար-ձում յայ - լա,
Ам-бар-цум яй - ла,
յայ - լա ջաւ յայ - լա,
яй - ла джан яй - ла,

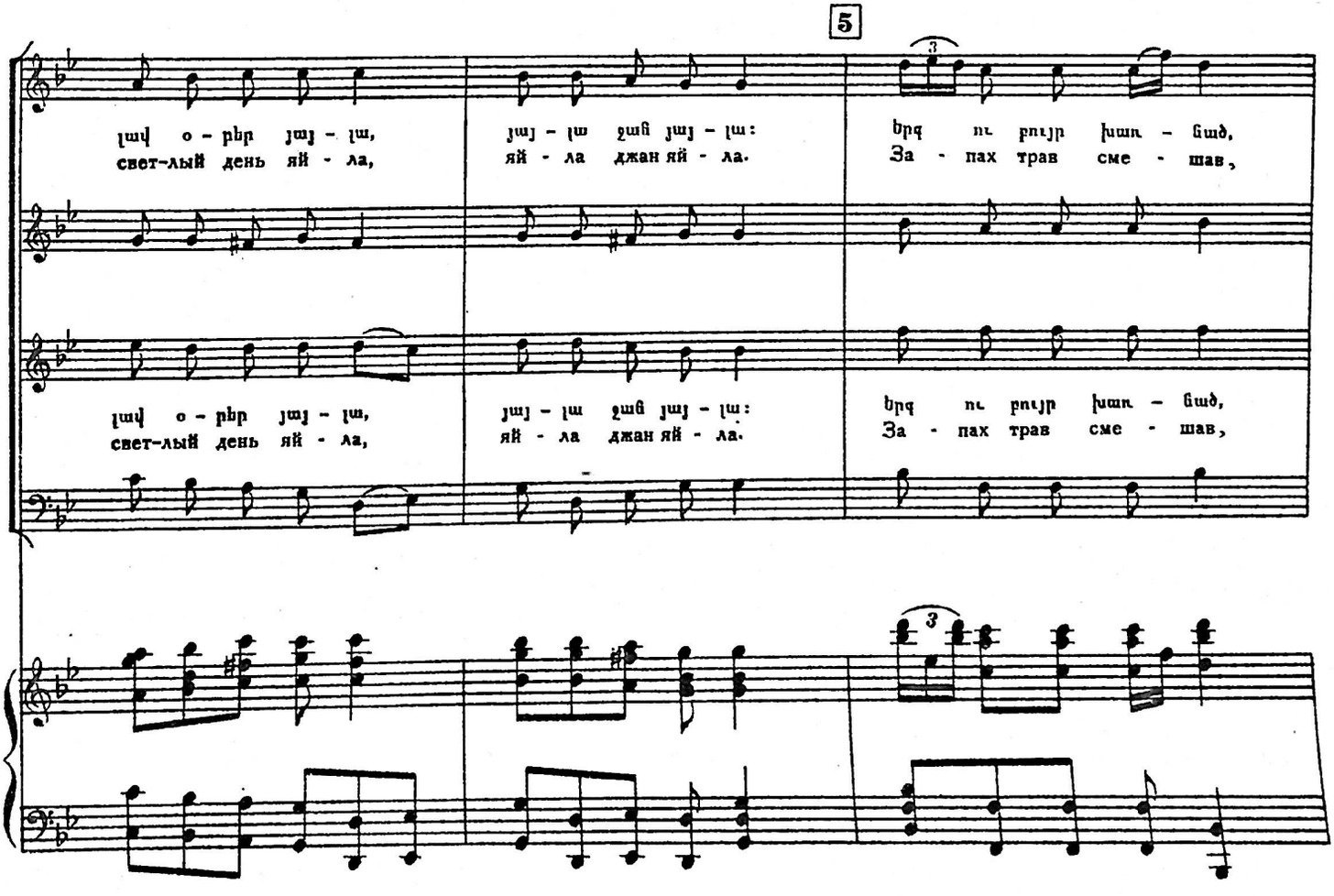
5
լավ օ - րեր յայ - լա,
свет-лый день яй - ла,
յայ - լա ջաւ յայ - լա:
яй - ла джан яй - ла.
երգ ու բույր խառ - նած,
За - пах трав сме - шав,
լավ օ - րեր յայ - լա,
свет-лый день яй - ла,
յայ - լա ջաւ յայ - լա:
яй - ла джан яй - ла.
երգ ու բույր խառ - նած,
За - пах трав сме - шав,

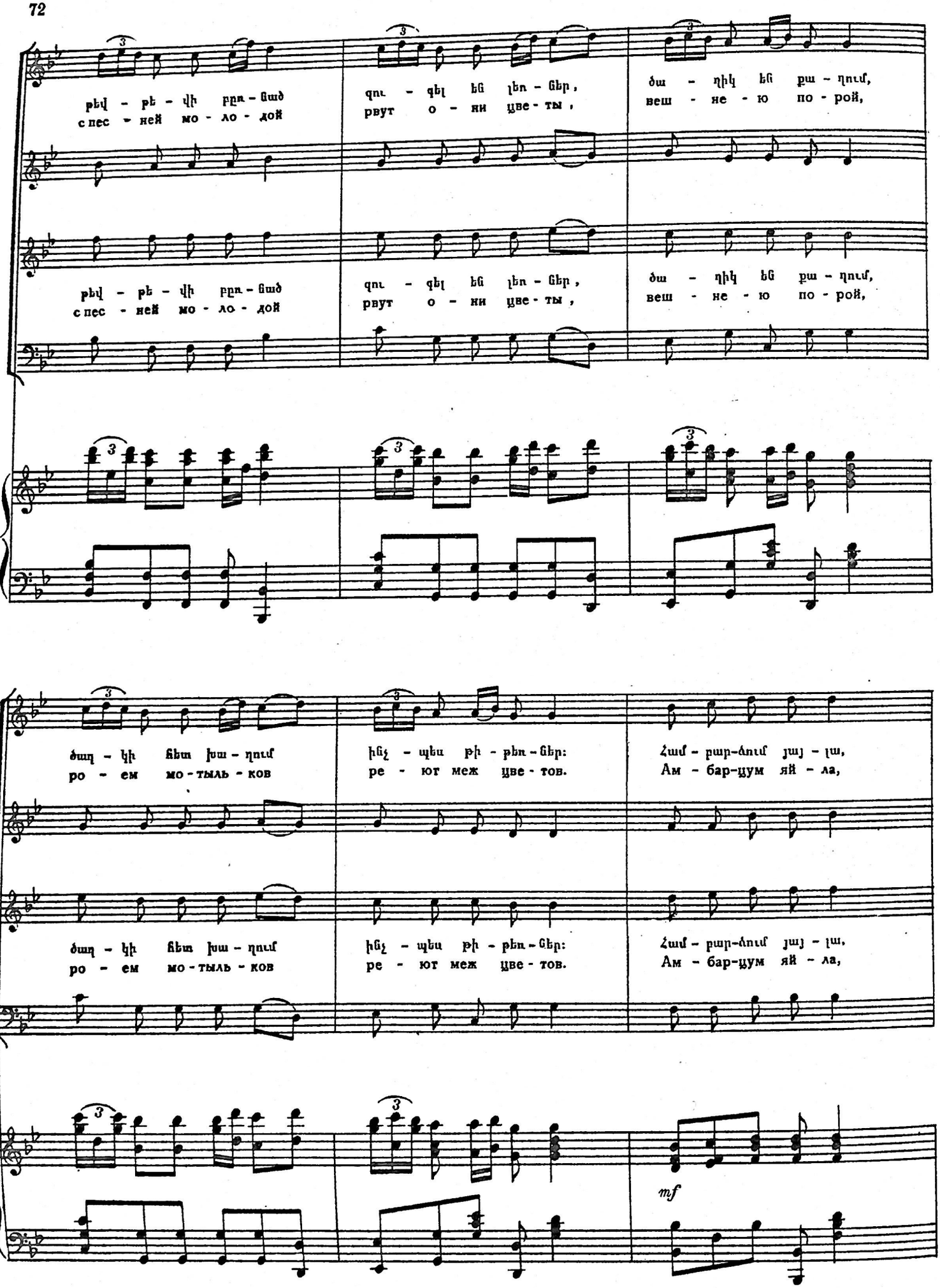
բեվ - բե - վի բրդ - ված
с пес - ней мо - ло - дой
զու - զել եմ լեռ - ներ,
рвут о - ни цве - ты,
ծա - ղիկ եմ քա - ղում,
веш - не - ю по - рой,
ծաղ - կի ճեռ խա - ղում
ро - ем мо - тыль - ков
ինչ - պես բի - բեռ - ներ:
ре - ют меж цве - тов.
Համ - բար-ձում յայ - լա,
Ам - бар-цум яй - ла,
mf

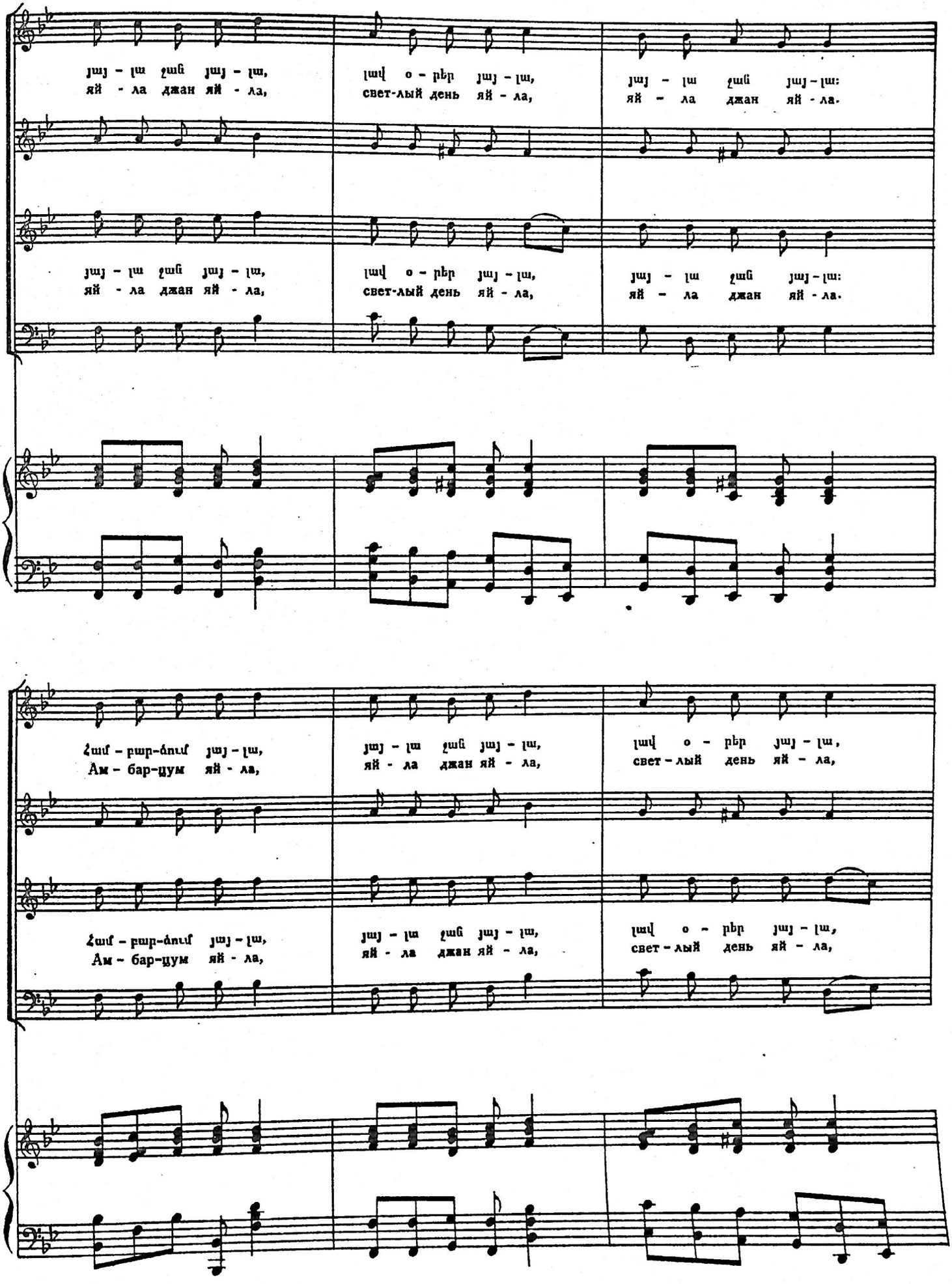
յայ - լա ջան յայ - լա,
яй - ла джан яй - ла,
լավ օ - րեր յայ - լա,
свет-лый день яй - ла,
յայ - լա ջան յայ - լա:
яй - ла джан яй - ла.
յայ - լա ջան յայ - լա,
яй - ла джан яй - ла,
լավ օ - րեր յայ - լա,
свет-лый день яй - ла,
յայ - լա ջան յայ - լա:
яй - ла джан яй - ла.
Համ - բար-ձում յայ - լա,
Ам - бар-цум яй - ла,
յայ - լա ջան յայ - լա,
яй - ла джан яй - ла,
լավ օ - րեր յայ - լա,
свет-лый день яй - ла,
Համ - բար-ձում յայ - լա,
Ам - бар-цум яй - ла,
յայ - լա ջան յայ - լա,
яй - ла джан яй - ла,
լավ օ - րեր յայ - լա,
свет-лый день яй - ла,

6

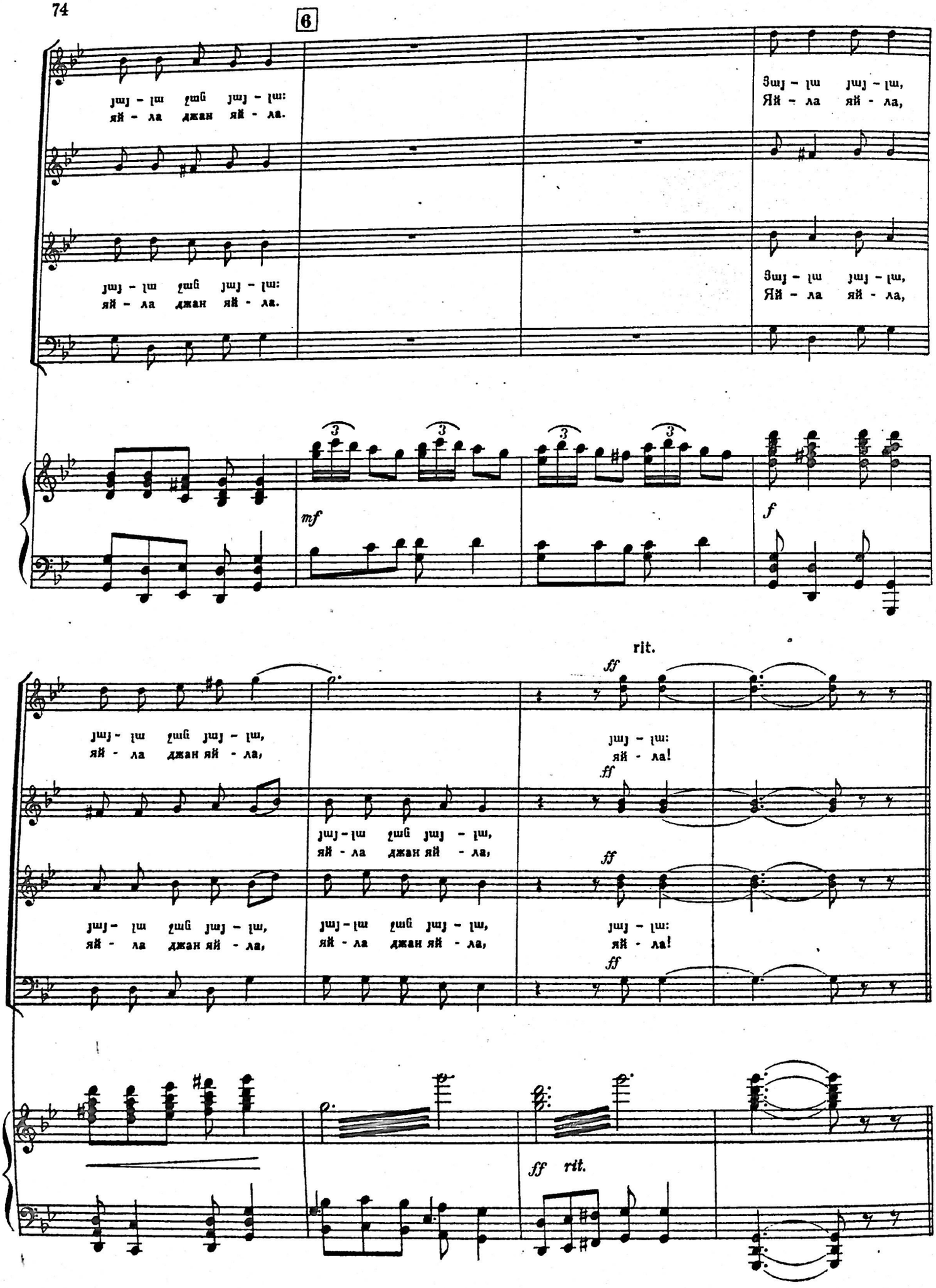
јшј - լш ջшն јшј - լш:
яй - ла джан яй - ла.
Ցшј - լш јшј - լш,
Яй - ла яй - ла,
јшј - լш ջшն јшј - լш:
яй - ла джан яй - ла.
Ցшј - լш јшј - լш,
Яй - ла яй - ла,
mf
f
rit.
ff
јшј - լш ջшն јшј - լш,
яй - ла джан яй - ла,
јшј - լш:
яй - ла!
јшј - լш ջшն јшј - լш,
яй - ла джан яй - ла,
јшј - լш ջшն јшј - լш,
яй - ла джан яй - ла,
јшј - լш ջшն јшј - լш,
яй - ла джан яй - ла,
јшј - լш:
яй - ла!
ff rit.

ՄԵՆԱՊԱՐ СОЛЬНЫЙ ТАНЕЦ

Moderato (♩.=138)

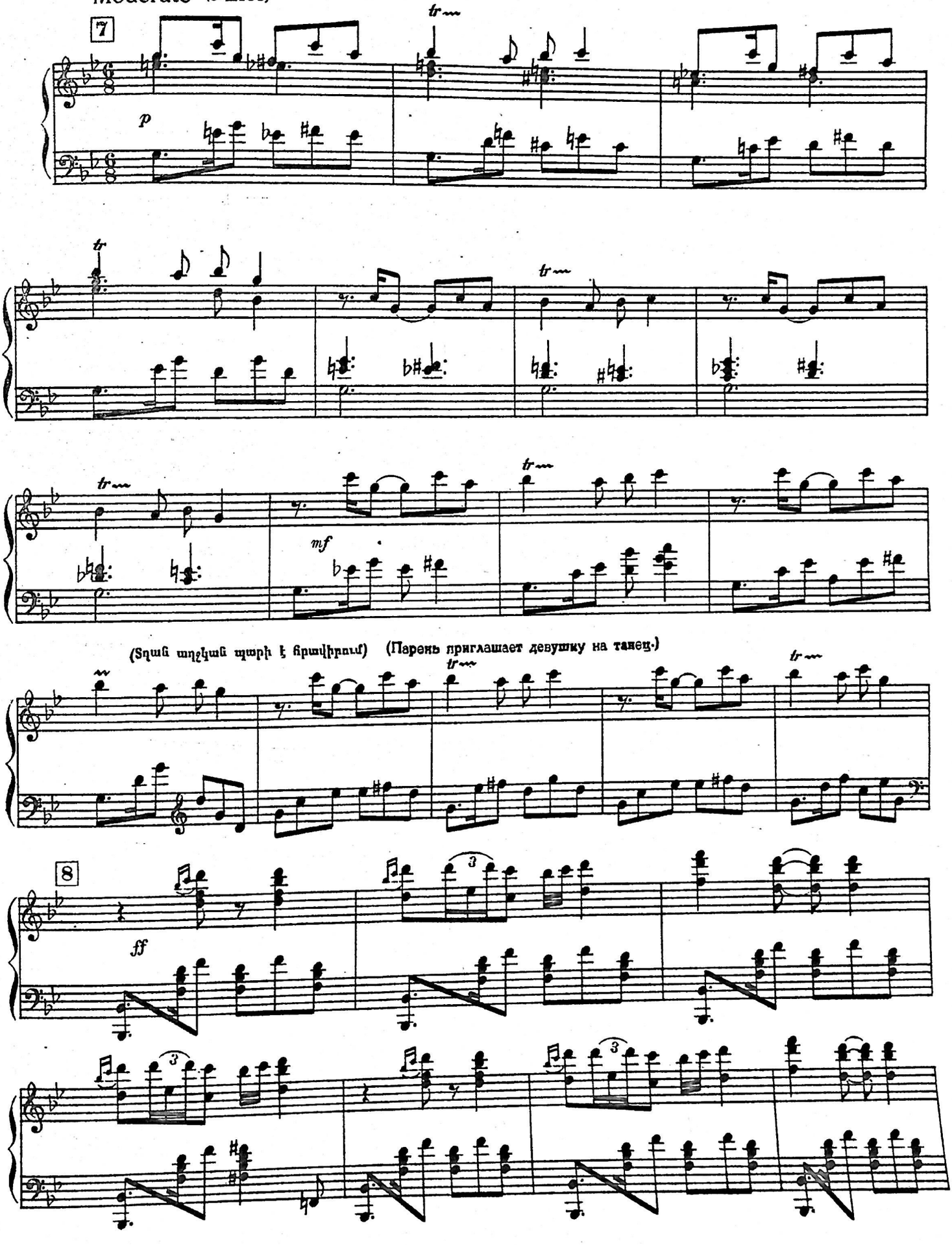

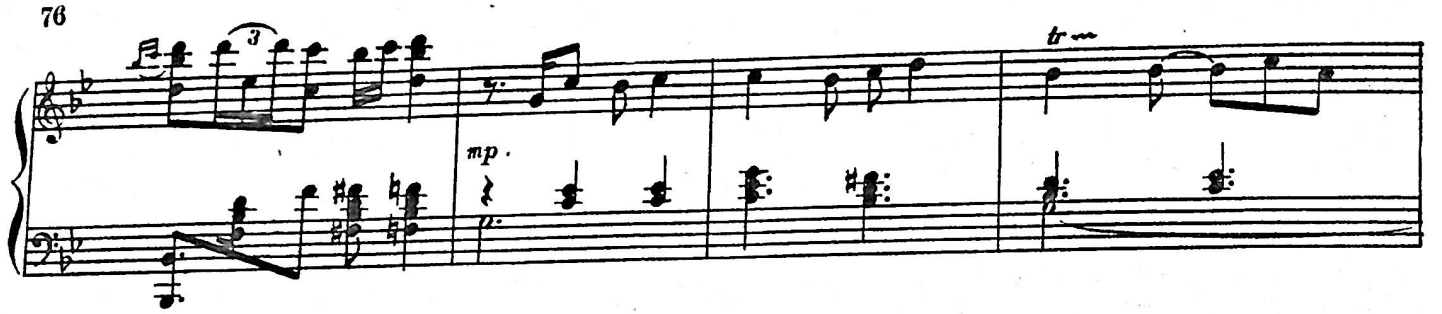

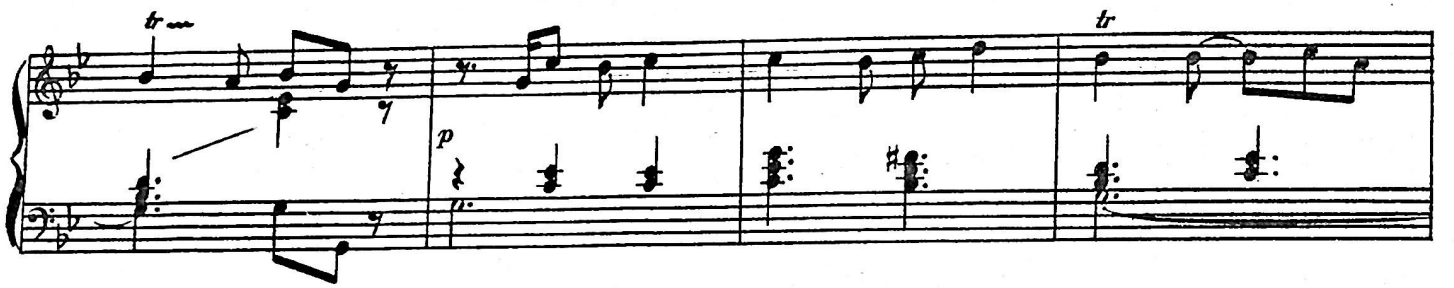

Allegro moderato

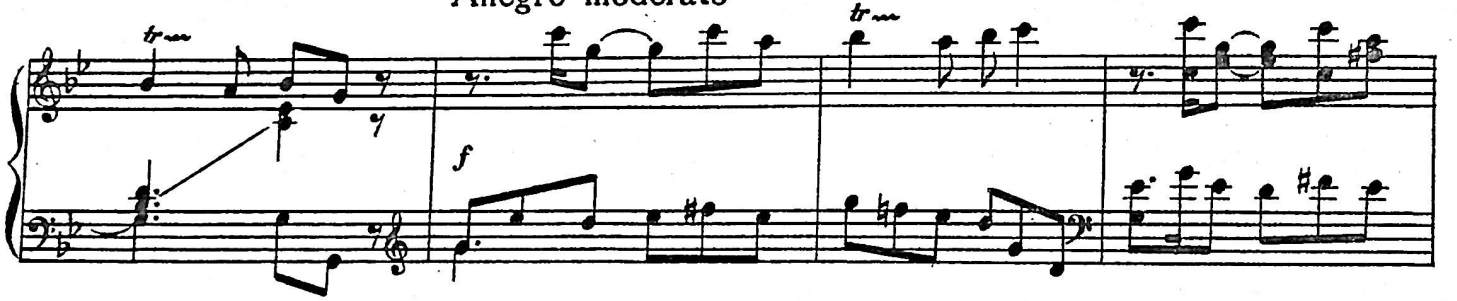

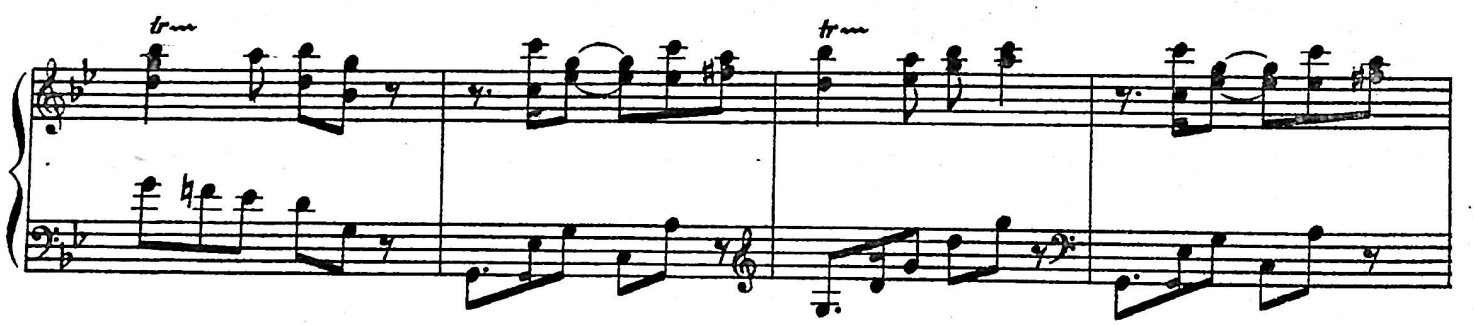

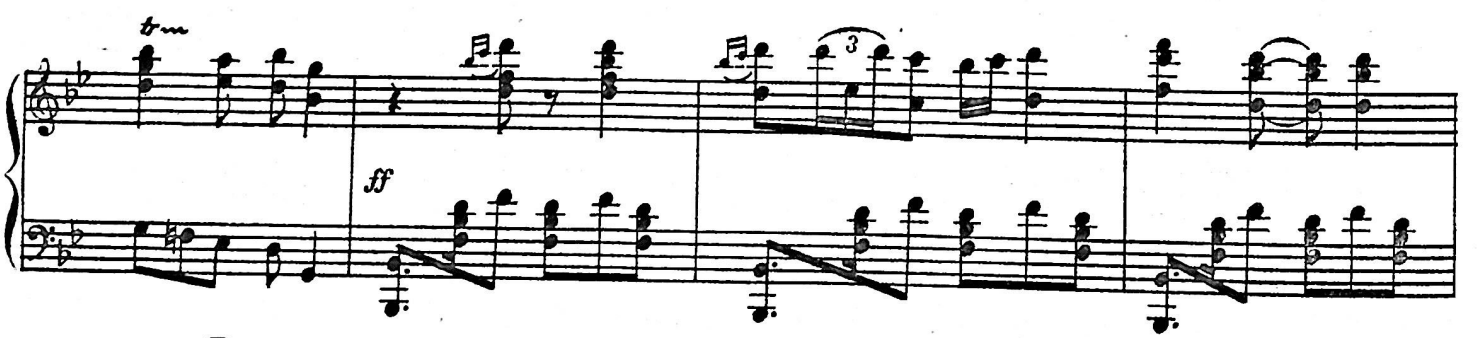

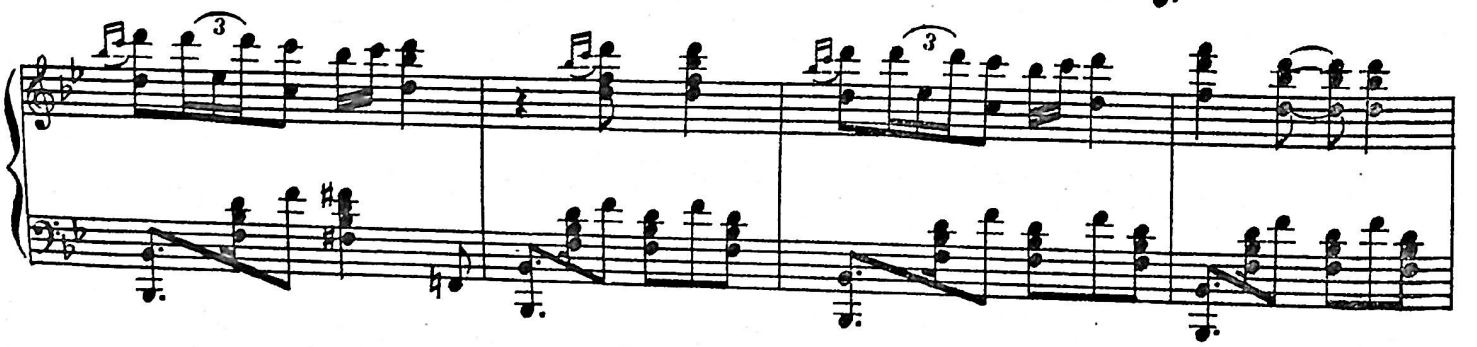

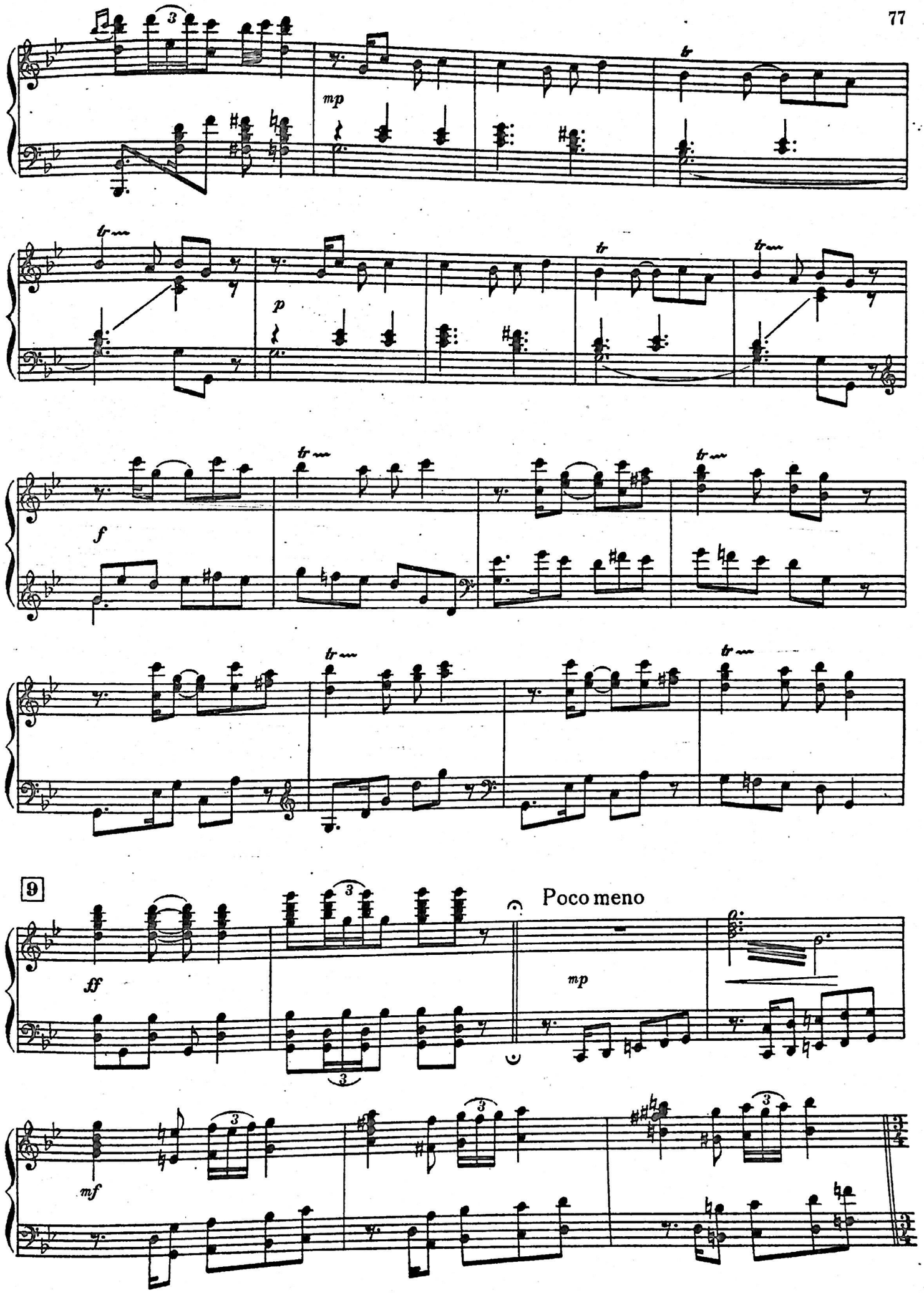
mp
tr
p
f
9
ff
Poco meno
mp
mf

Հայտնվում են Սարոն ու Մոսին գրկախառնված: Երկուսն էլ ուրախ են:

Показываются, обнявшиеся, Саро и Моси. Оба веселы.

Moderato (♩=80)

10

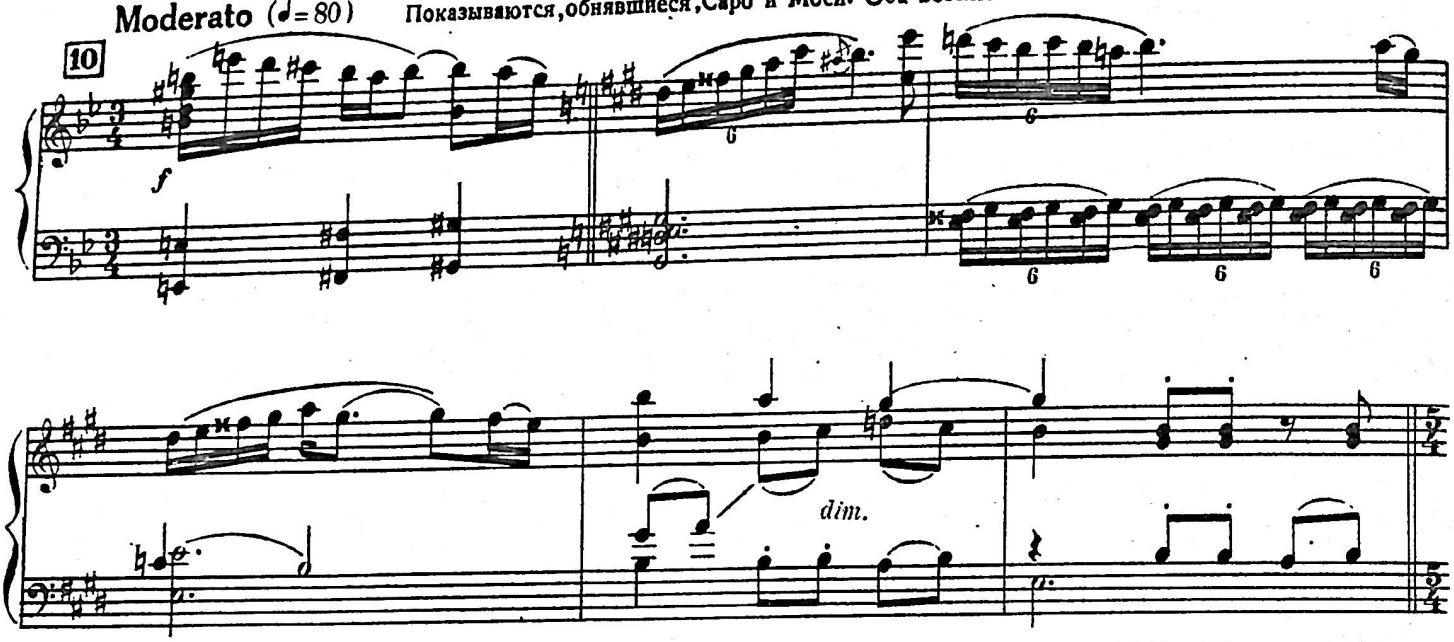

ՍԱՐՈՅԻ և ՄՈՍԻԻ ԶՈՒԳԵՐԳԸ ДУЭТ САРО И МОСИ

11 Allegretto

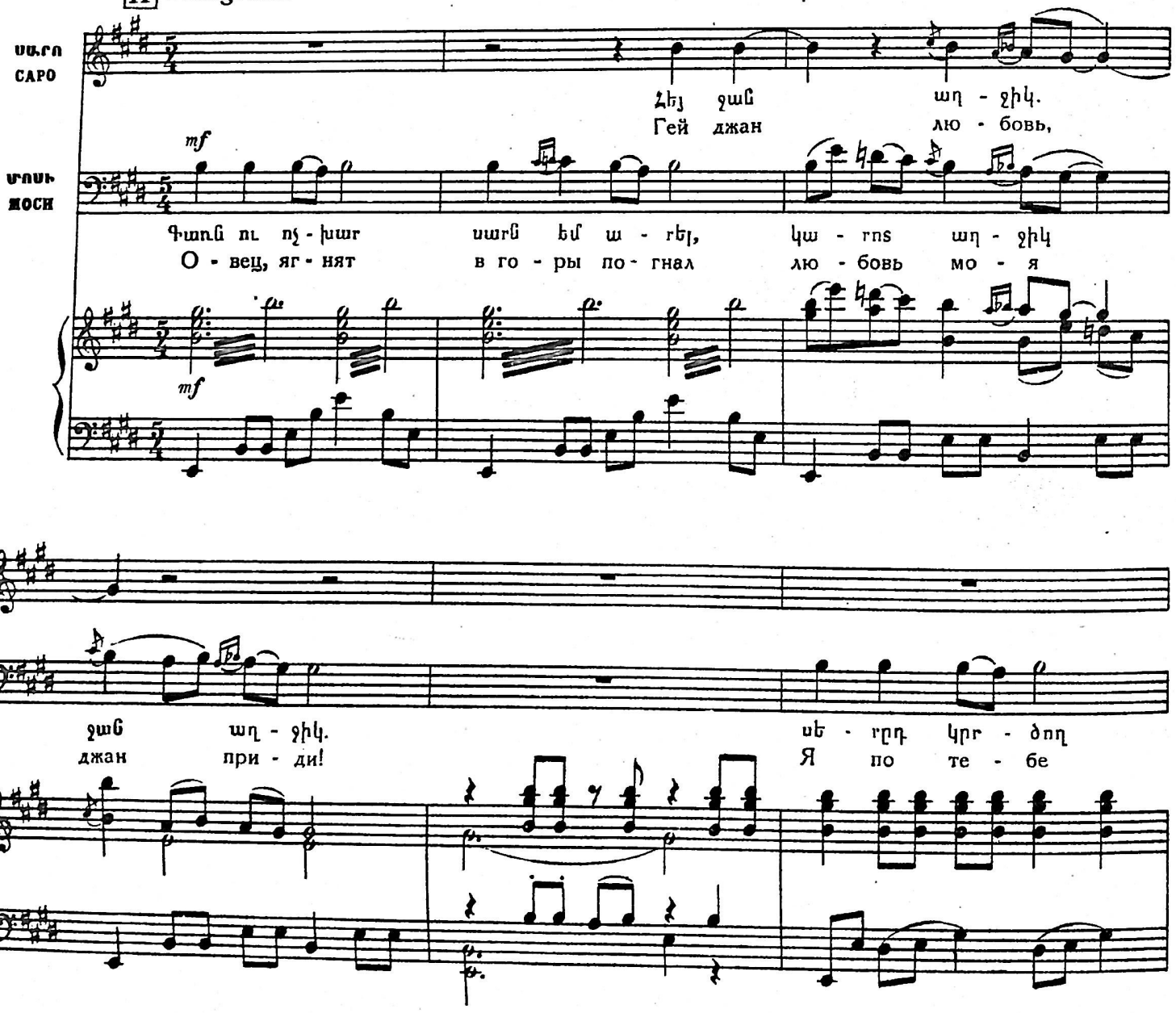

Հեյ ջան աղ - ջիկ,
Гей джан. лю - бовь

ցավ է դա - ռել, Ա - նուշ աղ - ջիկ, ջան աղ - ջիկ,
дол - го стра - дал лю - бовь мо - я джан при - ди!

12

սու - սան սրմ - բուլ, ծաղ - կունք էն - ման
лишь для те - бя цве - ты по - лей

Սու - սան սրմ - բուլ, ծաղ - կունք էն - ման
Лишь для те - бя цве - ты по - лей,

13

բույր խրն-կե - ցին քեզ հա - մար
все рас-цве - ли льют а - ро - мат

բույր խրն-կե - ցին քեզ հա - մար
все рас-цве - ли льют а - ро - мат

S
A
p
Ջան, ջան, յար,
Джан, джан, яр,
T
B

pp

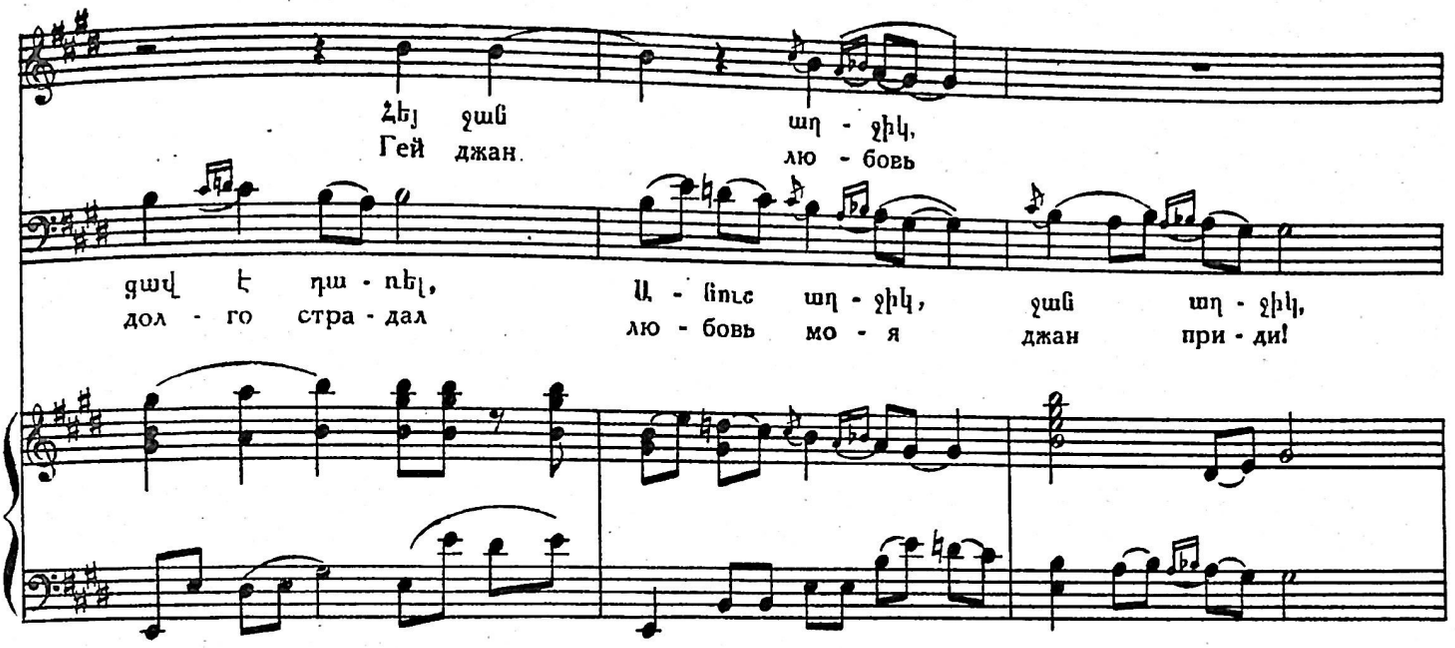

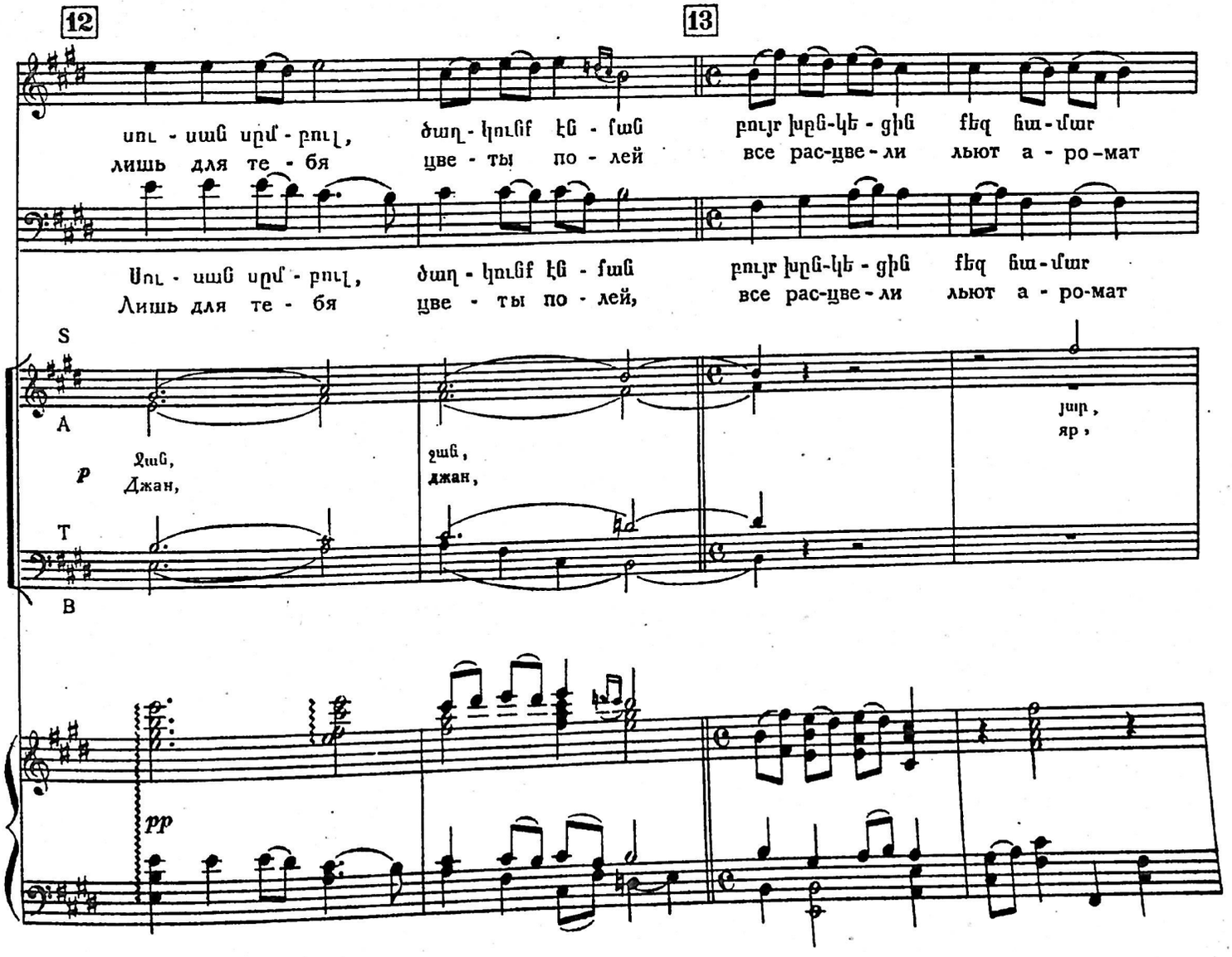

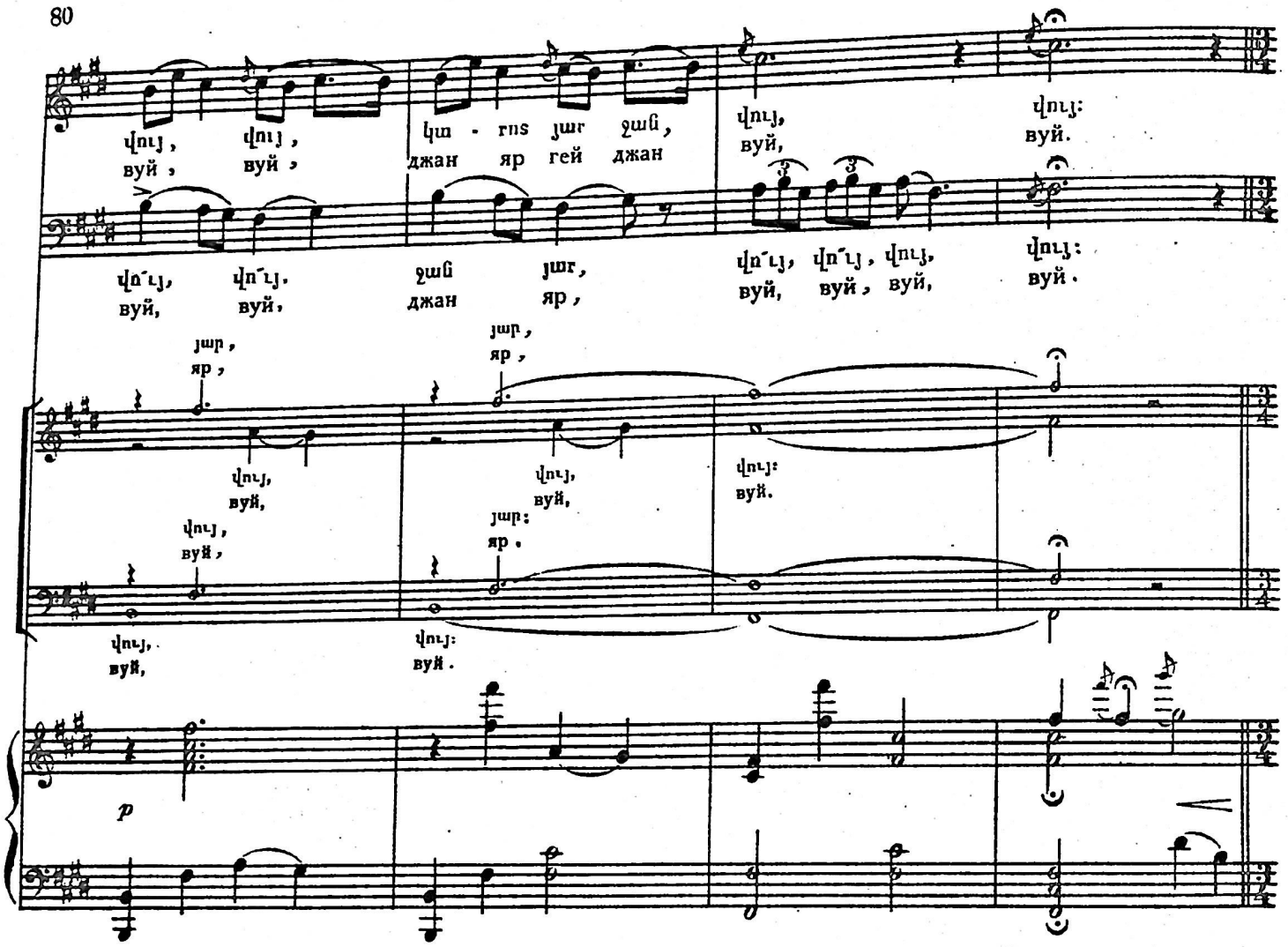

14 Andantino

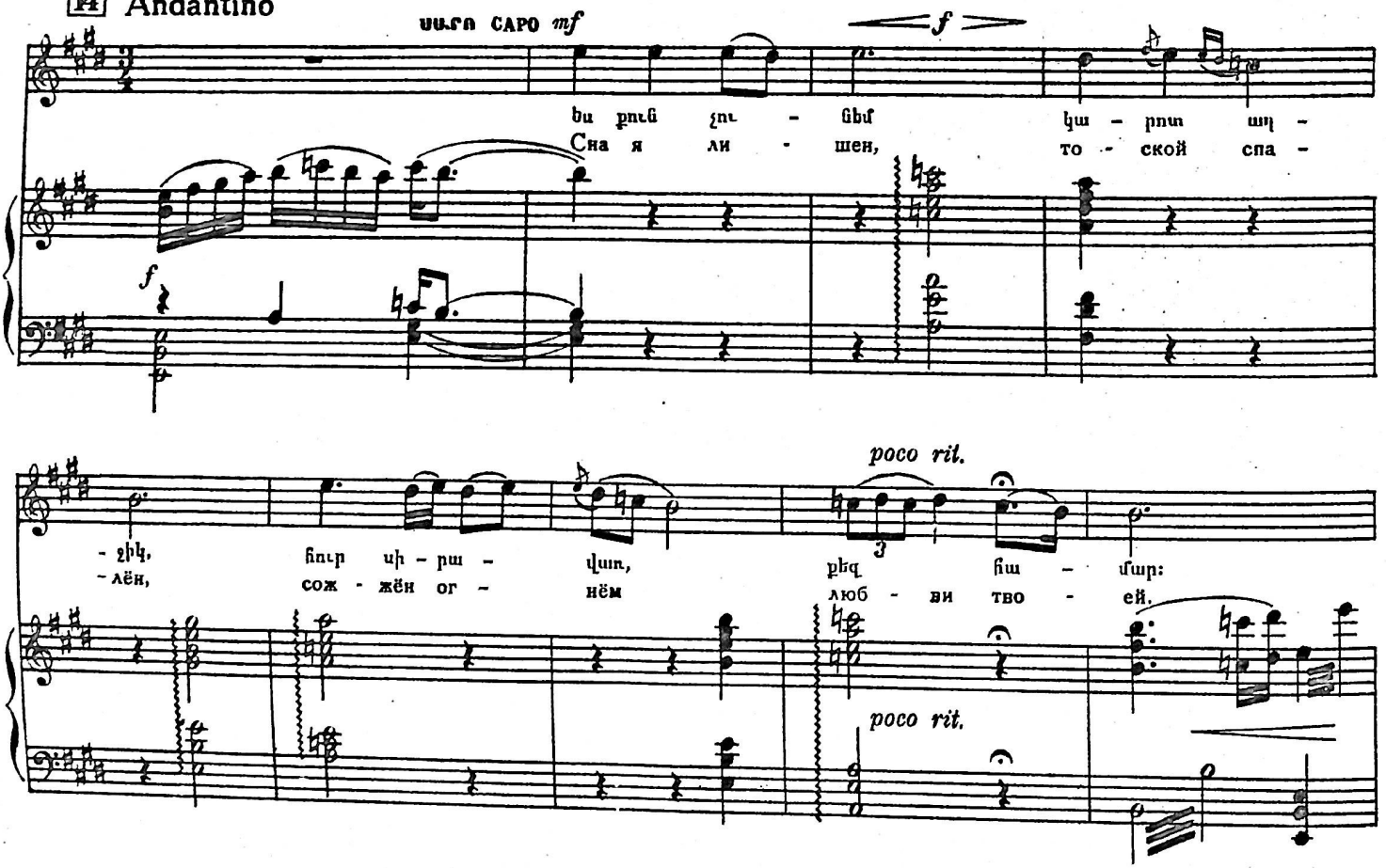

15 Andante

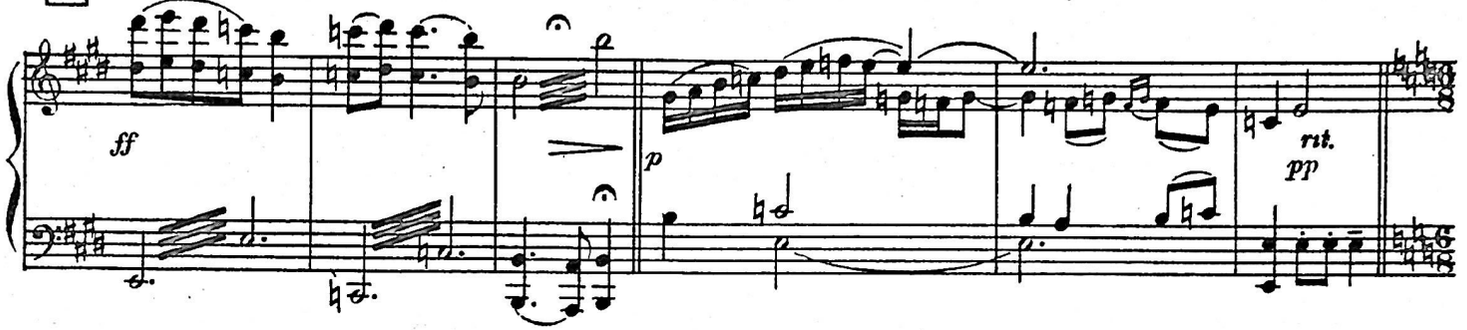

ՀՈՎՎԱԿԱՆ ՊԱՐ ПАСТУШЬИ ТАНЕЦ

Andante grazioso (♩.=132)

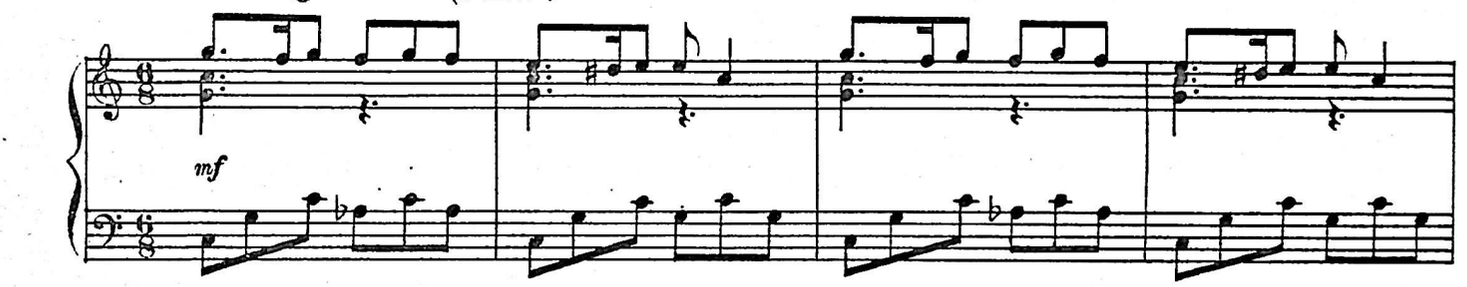

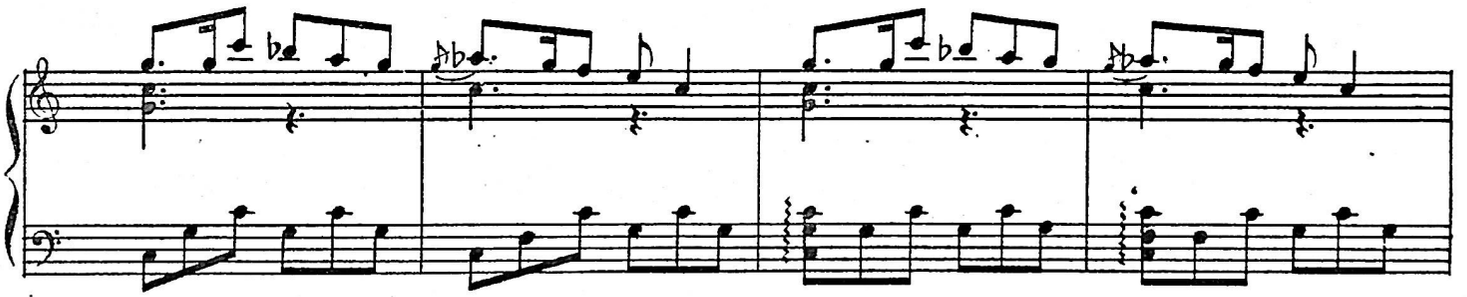

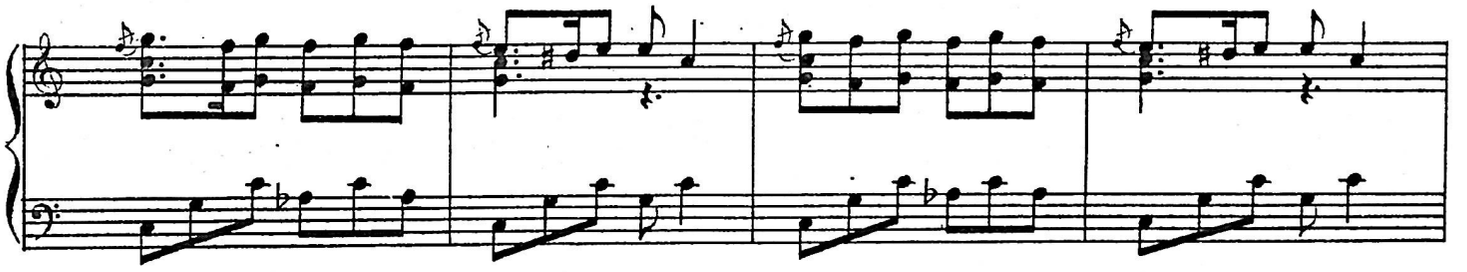

16

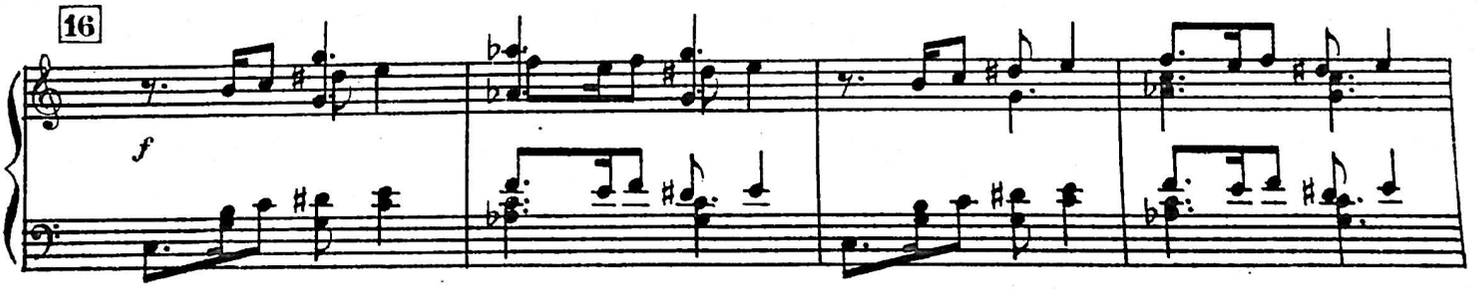

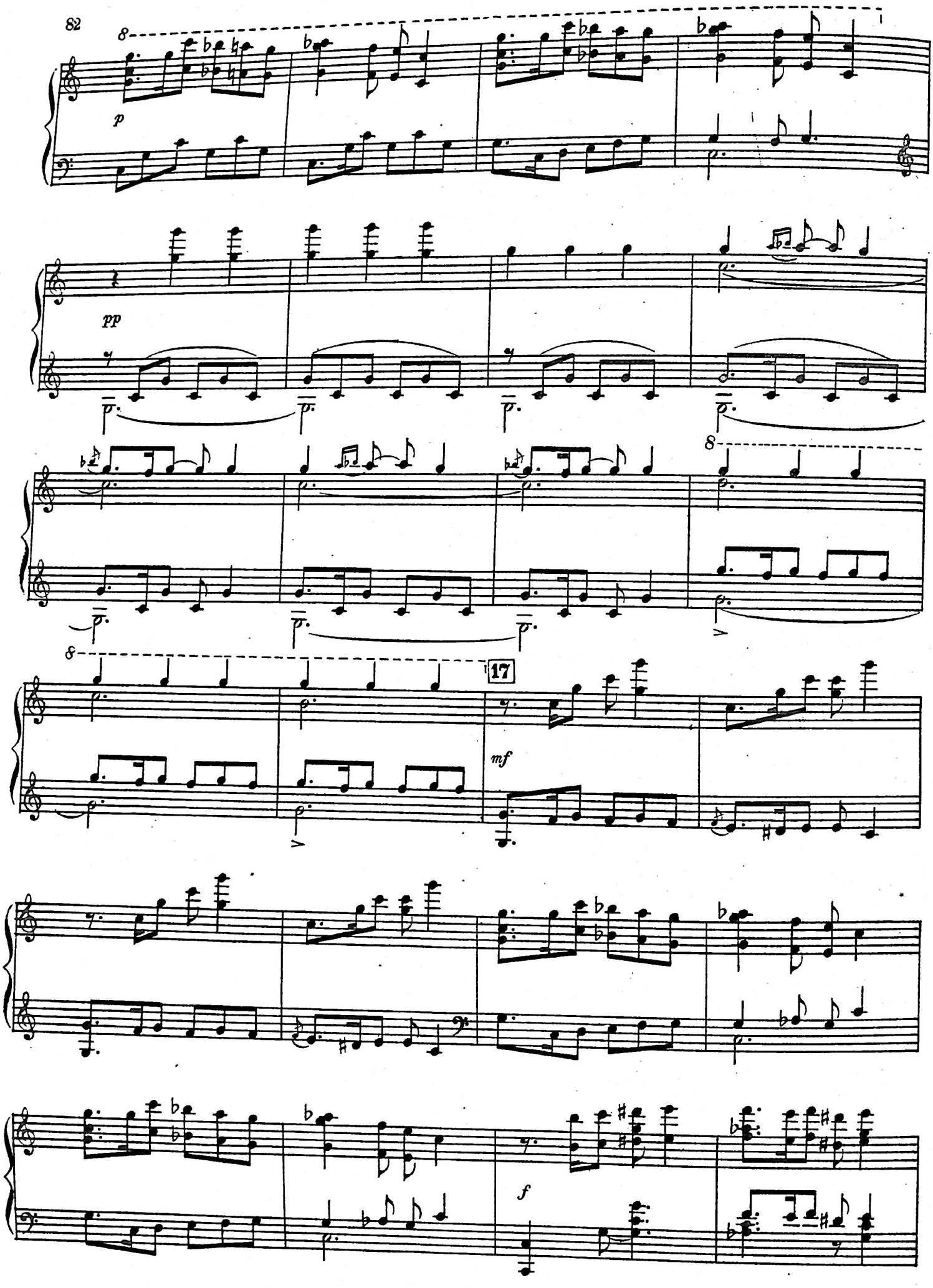
8
p
pp
8
8
17
mf
f

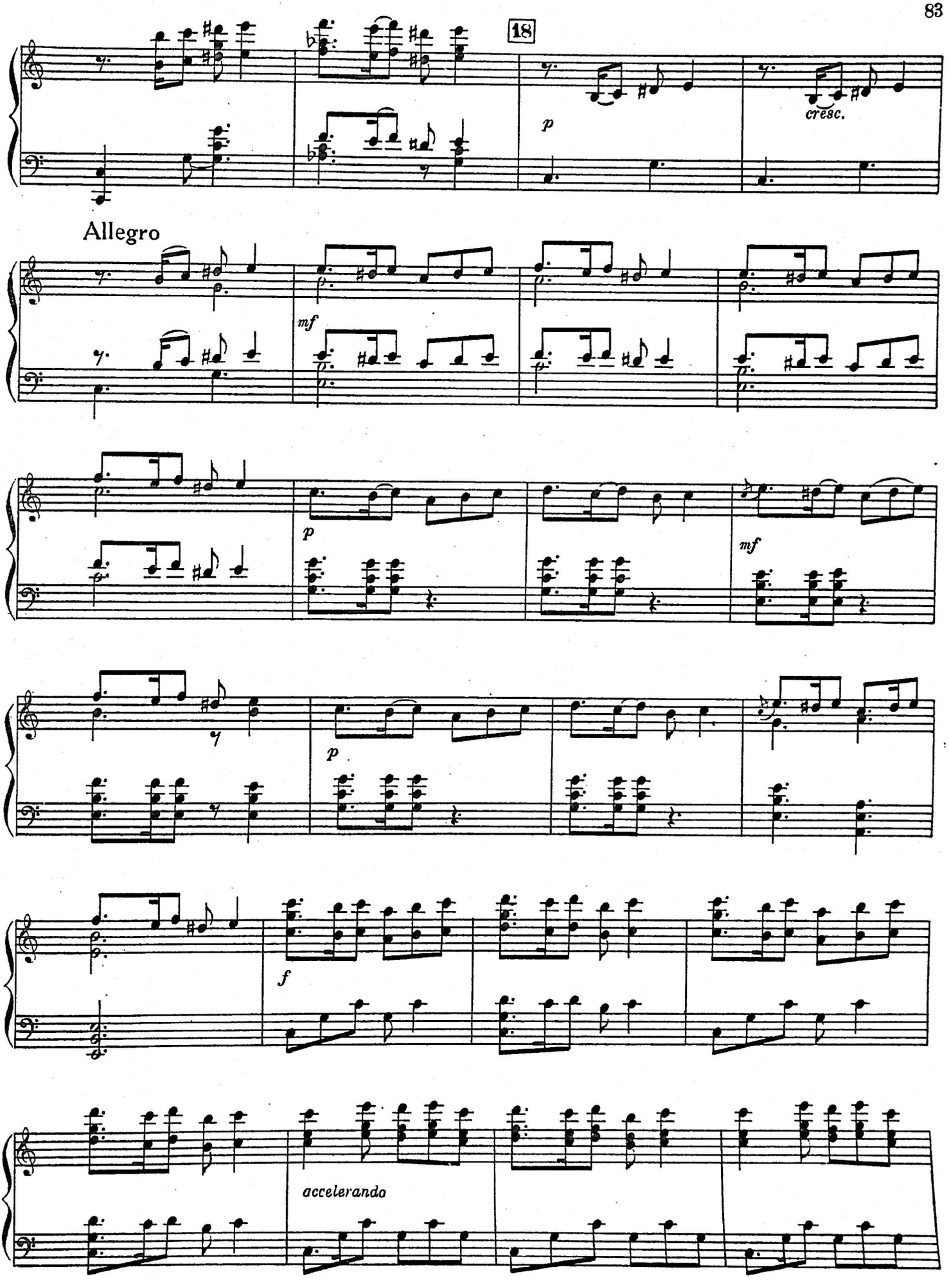
18
p
cresc.
Allegro
mf
p
mf
p
f
accelerando

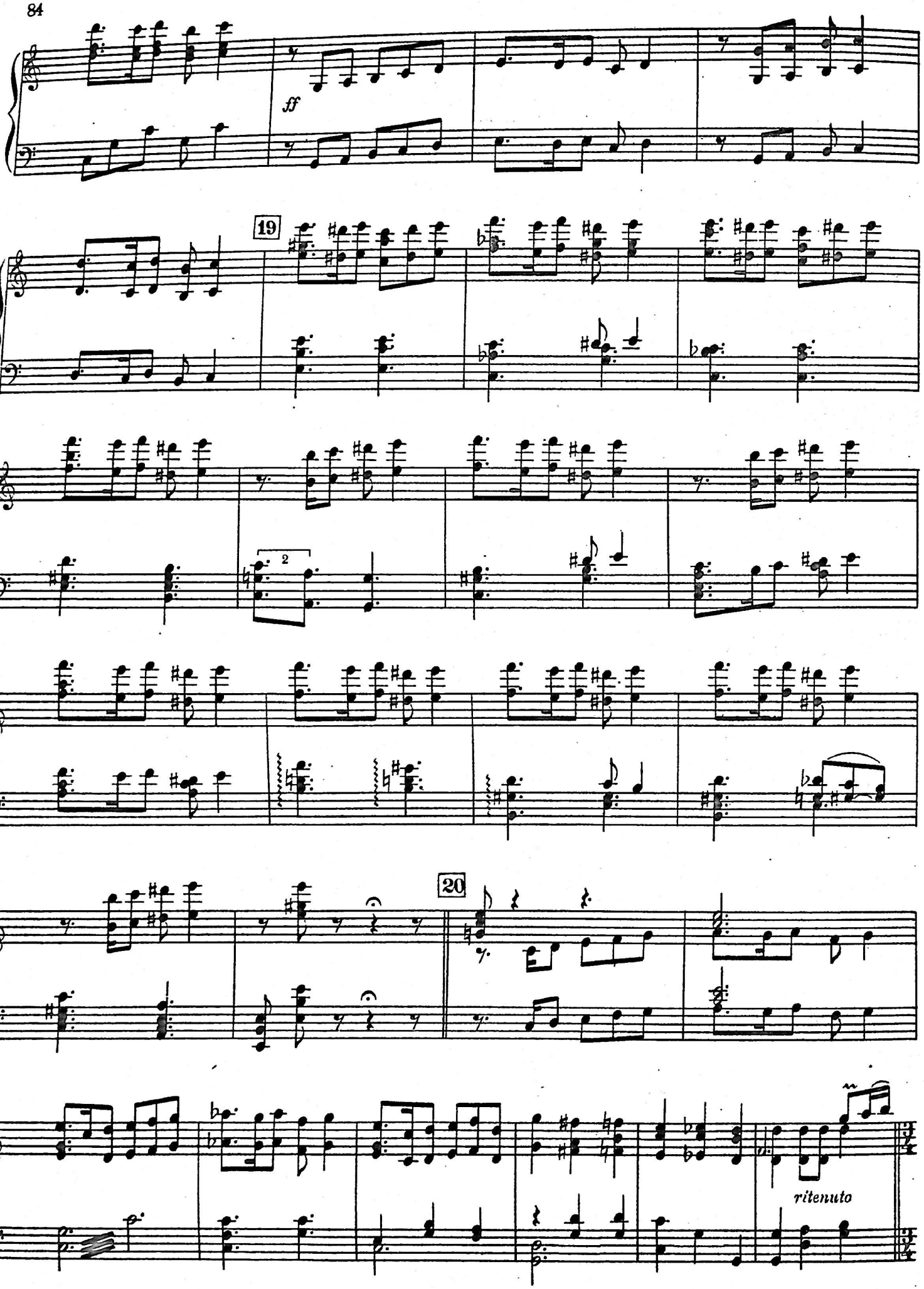
ff
19
2
20
ritenuto

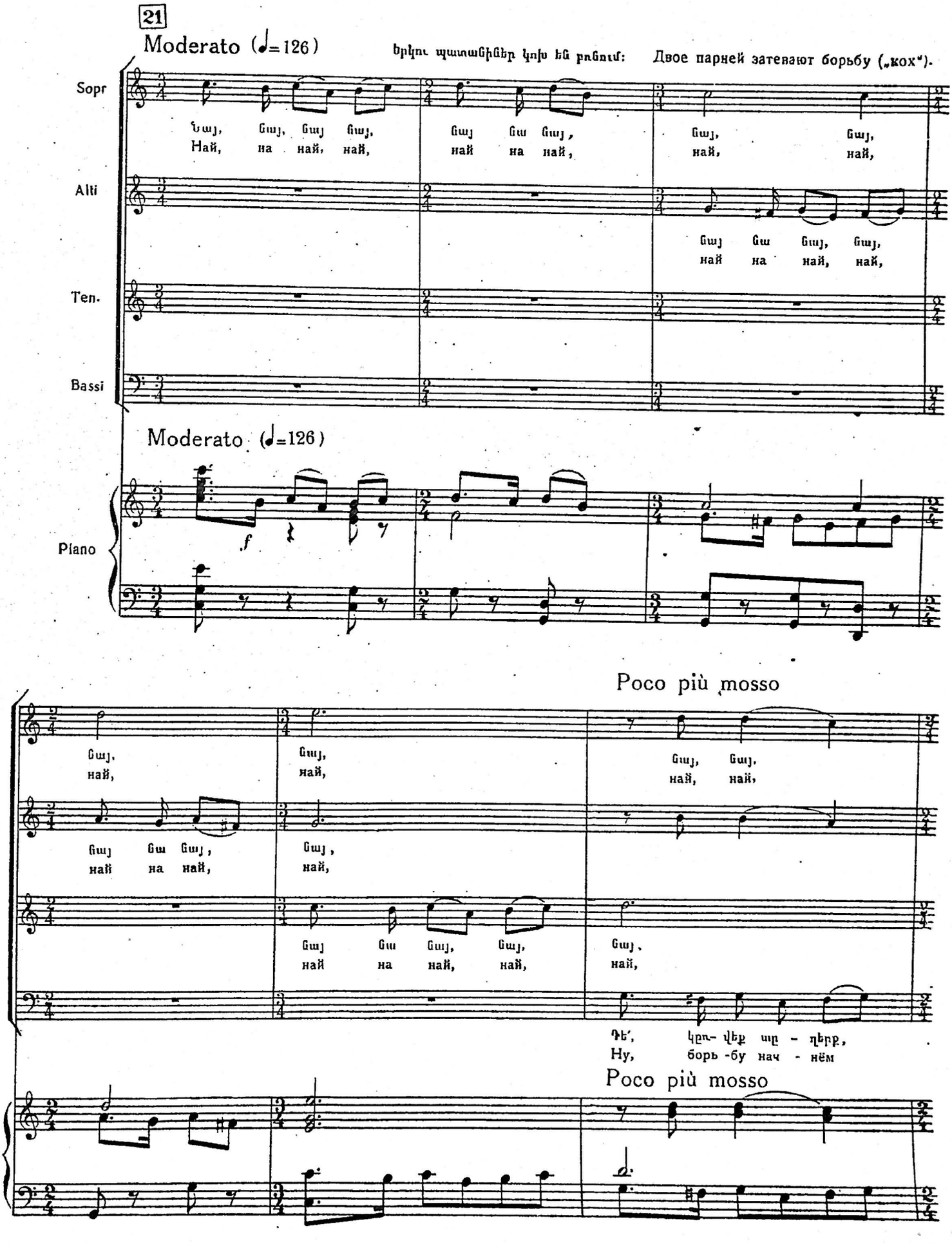
21
Moderato (♩=126)
Երկու պատանիներ կռիւ են բռնում: Двое парней затевают борьбу („кох").
Sopr
Նայ, Ցայ, Ցայ Ցայ,
Най, на най, най,
Ցայ Ցա Ցայ,
най на най,
Ցայ,
най,
Ցայ,
най,
Alti
Ցայ Ցա Ցայ, Ցայ,
най на най, най,
Ten.
Bassi
Moderato (♩=126)
Piano
f
Ցայ,
най,
Ցայ Ցա Ցայ,
най на най,
Ցայ,
най,
Ցայ Ցա Ցայ, Ցայ,
най на най, най,
Ցայ,
най,
Ցայ,
най,
Ցայ, Ցայ,
най, най,
Poco più mosso
Դե՛, կըռ- վէք սը - ղերք,
Ну, борь -бу нач - нём
Poco più mosso

22

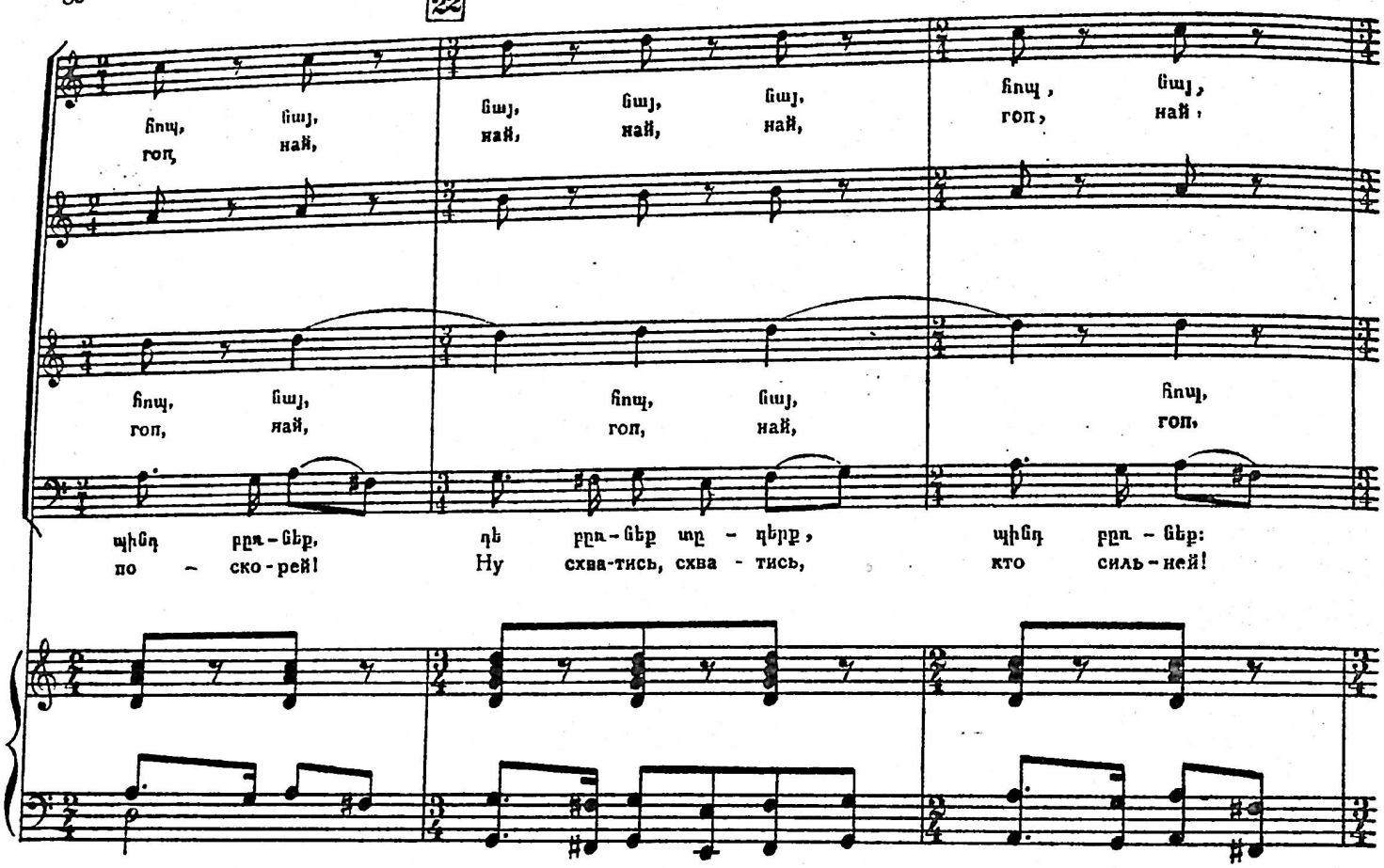
Հոպ, Ցայ, Ցայ, Ցայ, Հոպ, Ցայ,
гоп, най, най, най, най, гоп, най,
Հոպ, Ցայ, Հոպ, Ցայ, Հոպ,
гоп, най, гоп, най, гоп,
պինդ բըռ-ցեք, դե բըռ-ցեք տը-դերք, պինդ բըռ-ցեք:
по-ско-рей! Ну схва-тись, схва-тись, кто силь-ней!

23

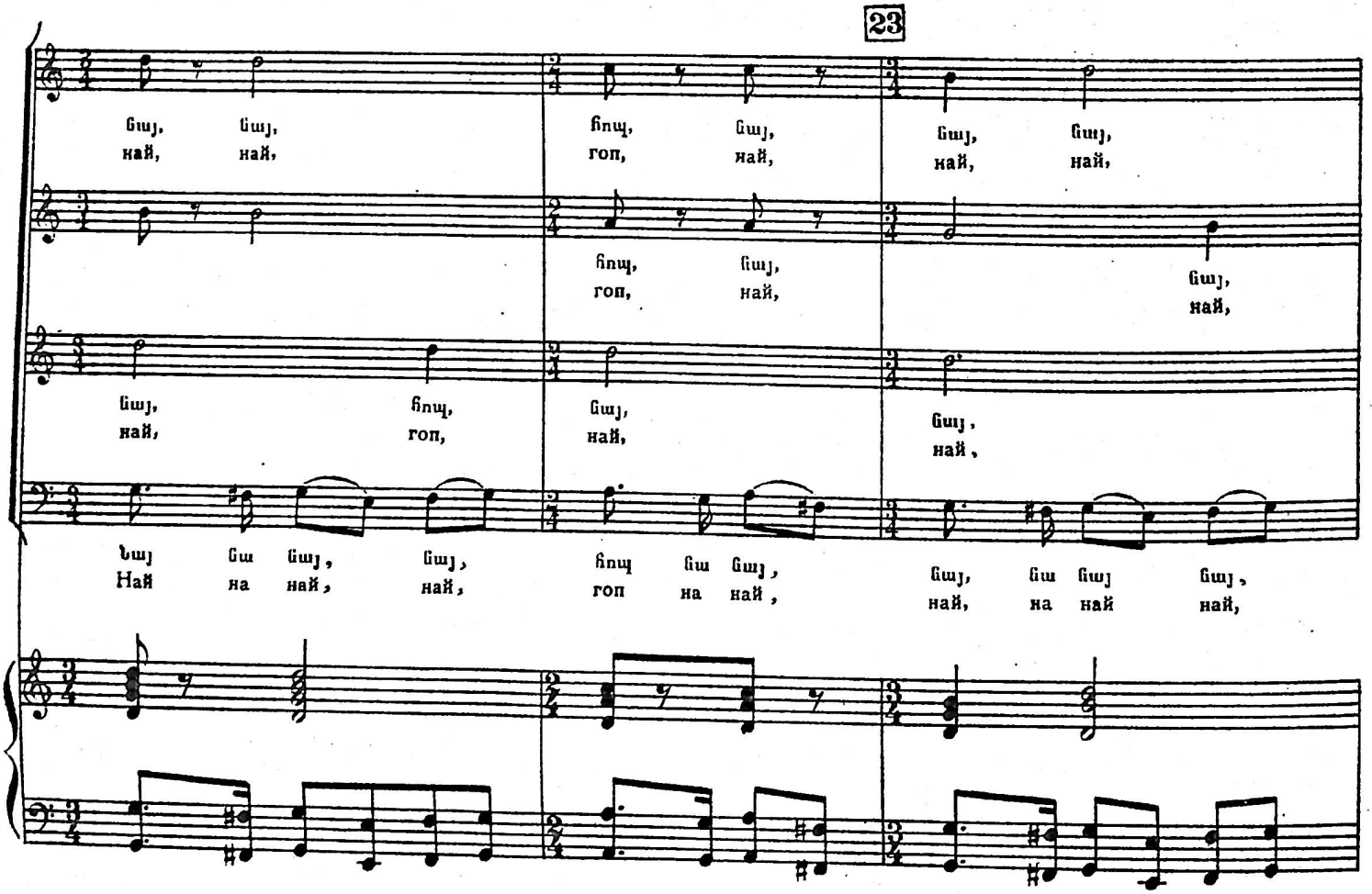
Ցայ, Ցայ, Հոպ, Ցայ, Ցայ, Ցայ,
най, най, гоп, най, най, най,
Հոպ, Ցայ, Ցայ,
гоп, най, най,
Ցայ, Հոպ, Ցայ, Ցայ,
най, гоп, най, най,
Նայ Ցա Ցայ, Ցայ, Հոպ Ցա Ցայ, Ցայ, Ցա Ցայ Ցայ,
Най на най, най, гоп на най, най, на най най,

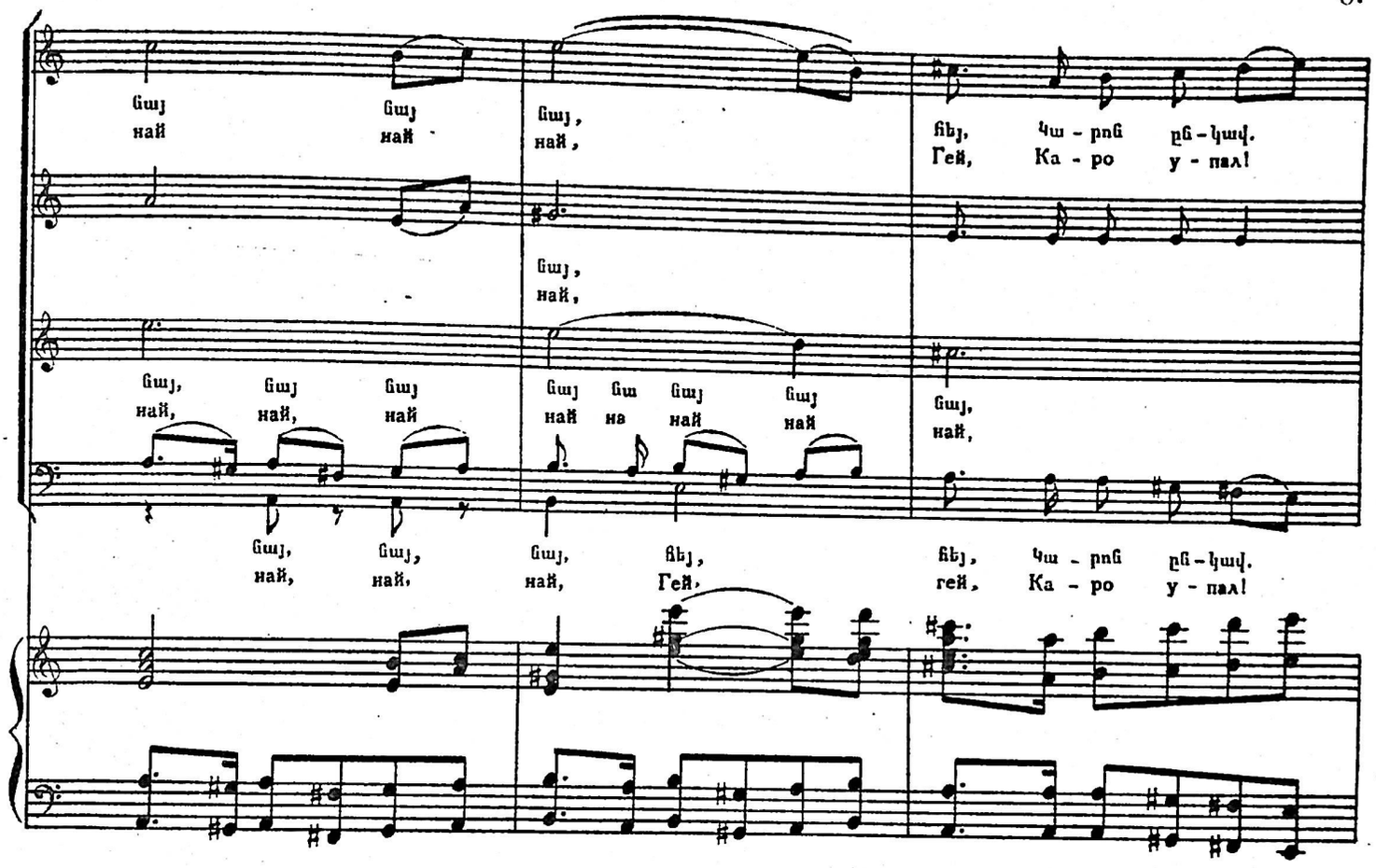
Ցայ նай Ցայ նай
Ցայ, նай,
Ցայ, նай,
Ցայ, նай, Ցայ նай Ցայ նай Ցայ նай
Ցայ նա Ցայ նай
Ցայ, նай,
Ցայ, նай, Ցայ, նай, Ցայ, նай, Հեյ, Гей,
Հեյ, Կա - րոն ըն - կավ. Гей, Ка - ро у - пал!

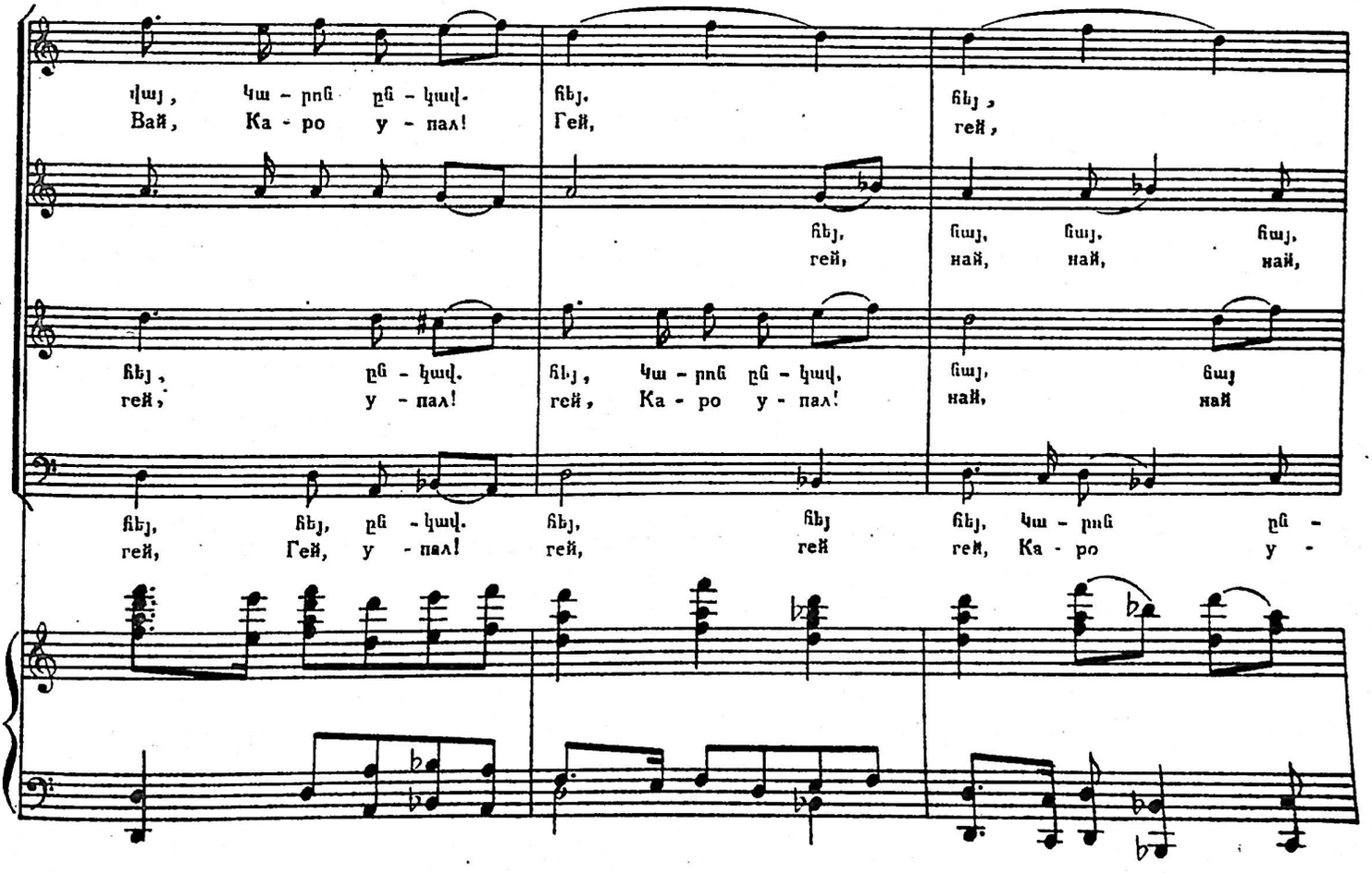
Վայ, Вай, Կա - րոն ըն - կավ. Ка - ро у - пал!
Հեյ, Гей,
Հեյ, гей,
Հեյ, гей, Ցայ, նай, Ցայ, նай, Ցայ, նай,
Հեյ, гей, ըն - կավ. у - пал!
Հեյ, гей, Կա - րոն ըն - կավ. Ка - ро у - пал!
Ցայ, նай Ցայ նай
Հեյ, гей, Հեյ, Гей, у - пал!
Հեյ, гей, Հեյ гей
Հեյ, гей, Կա - րոն ըն - Ка - ро у -

24 Moderato

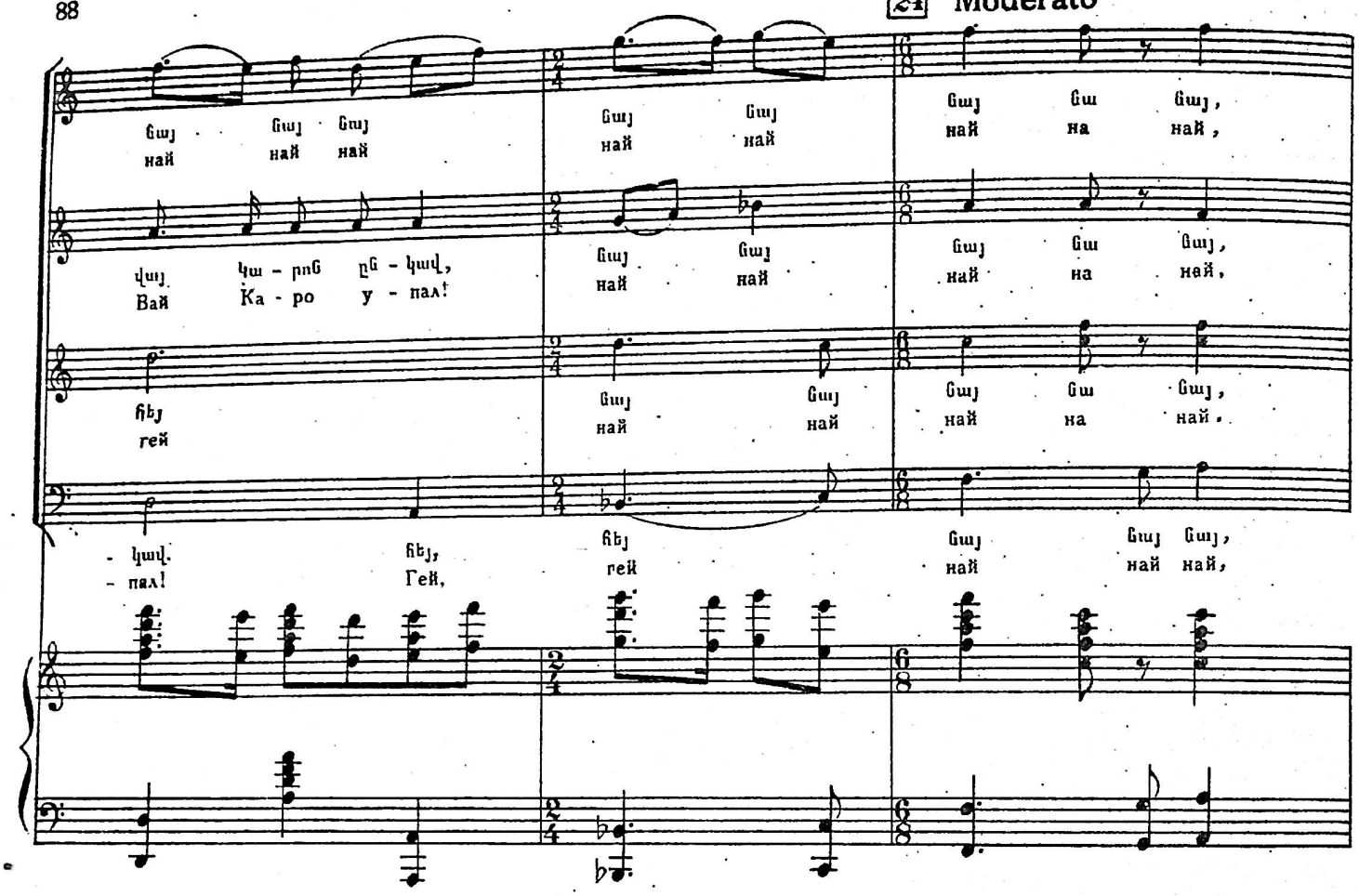

Ընդհանուր աշխուժություն: Общее оживление.

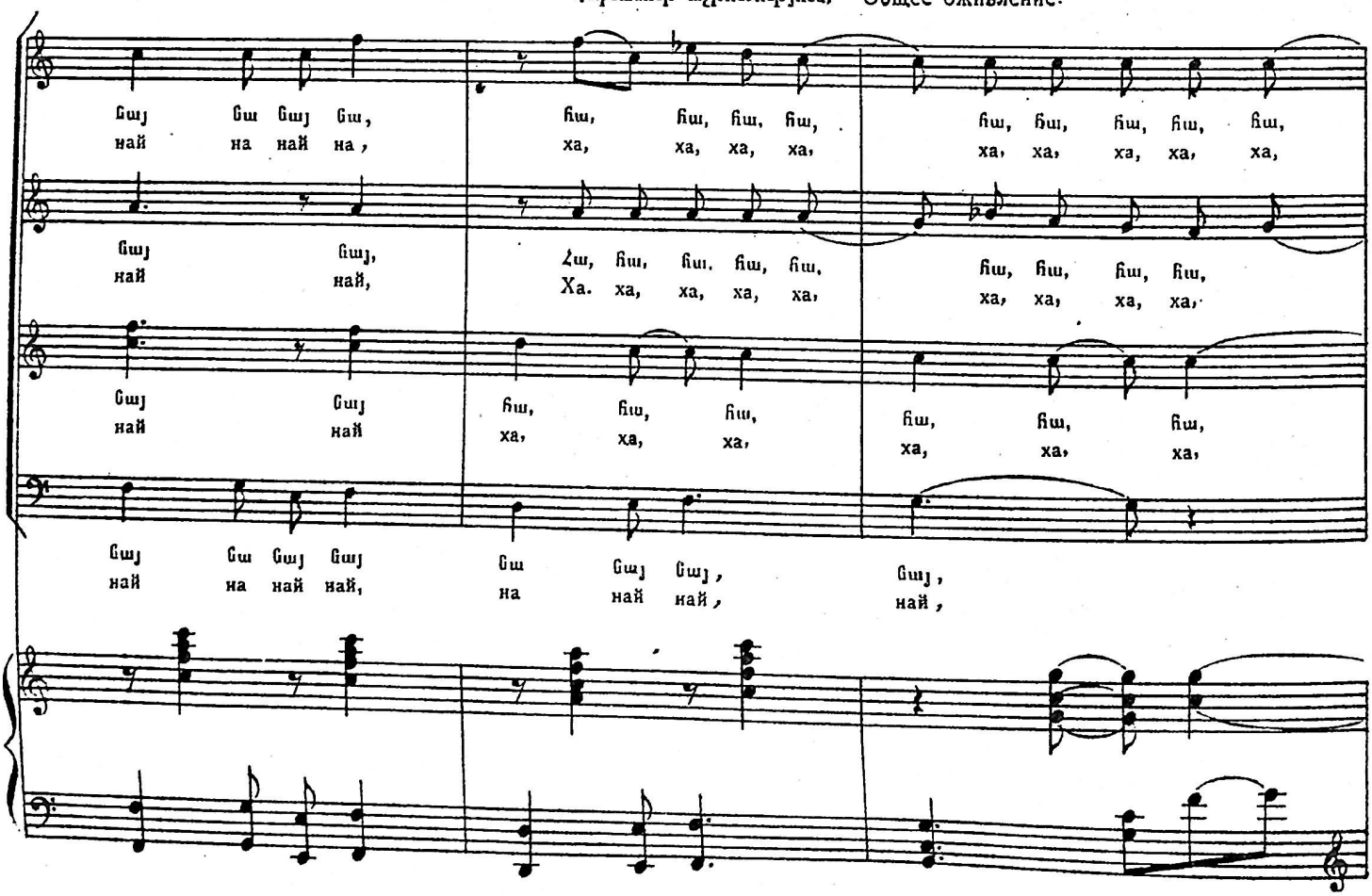

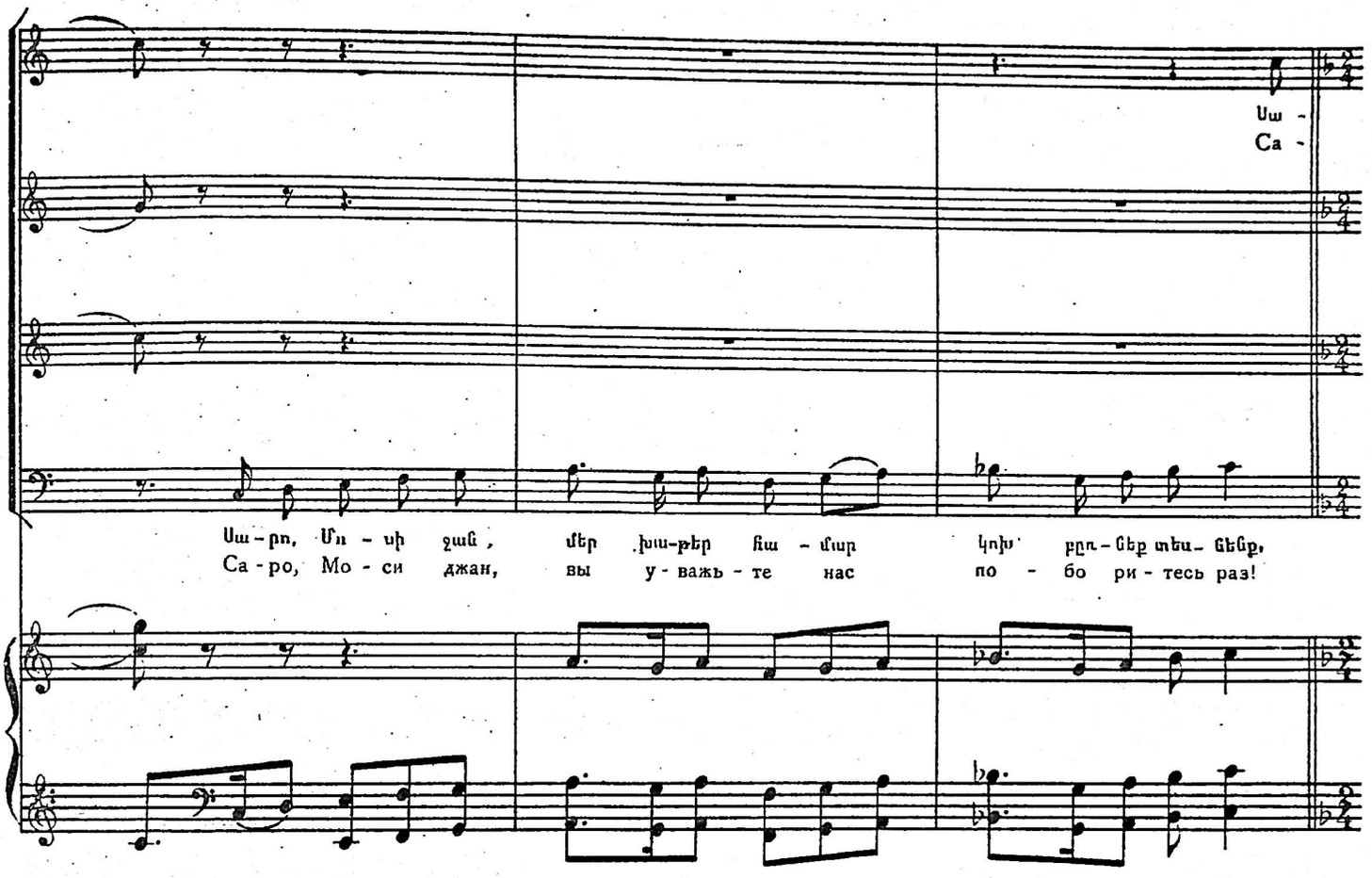

25 Allegretto

Բոլորը դիմում են Սարոյին և Մոսիին, խնդրելով որ նրանք կոխ բռնեն։

Все обращаются к Саро и Моси с просьбой побороться.

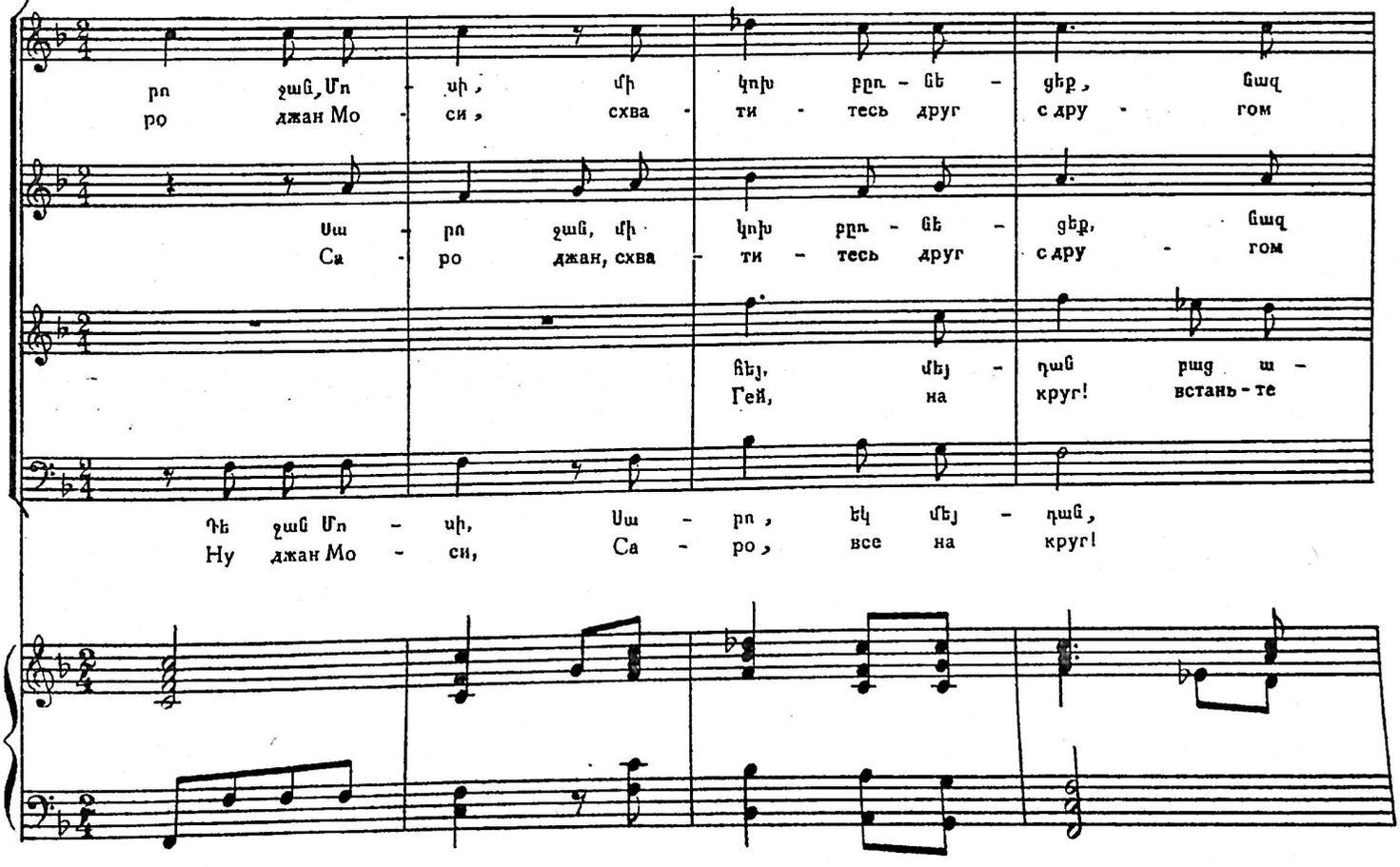

26

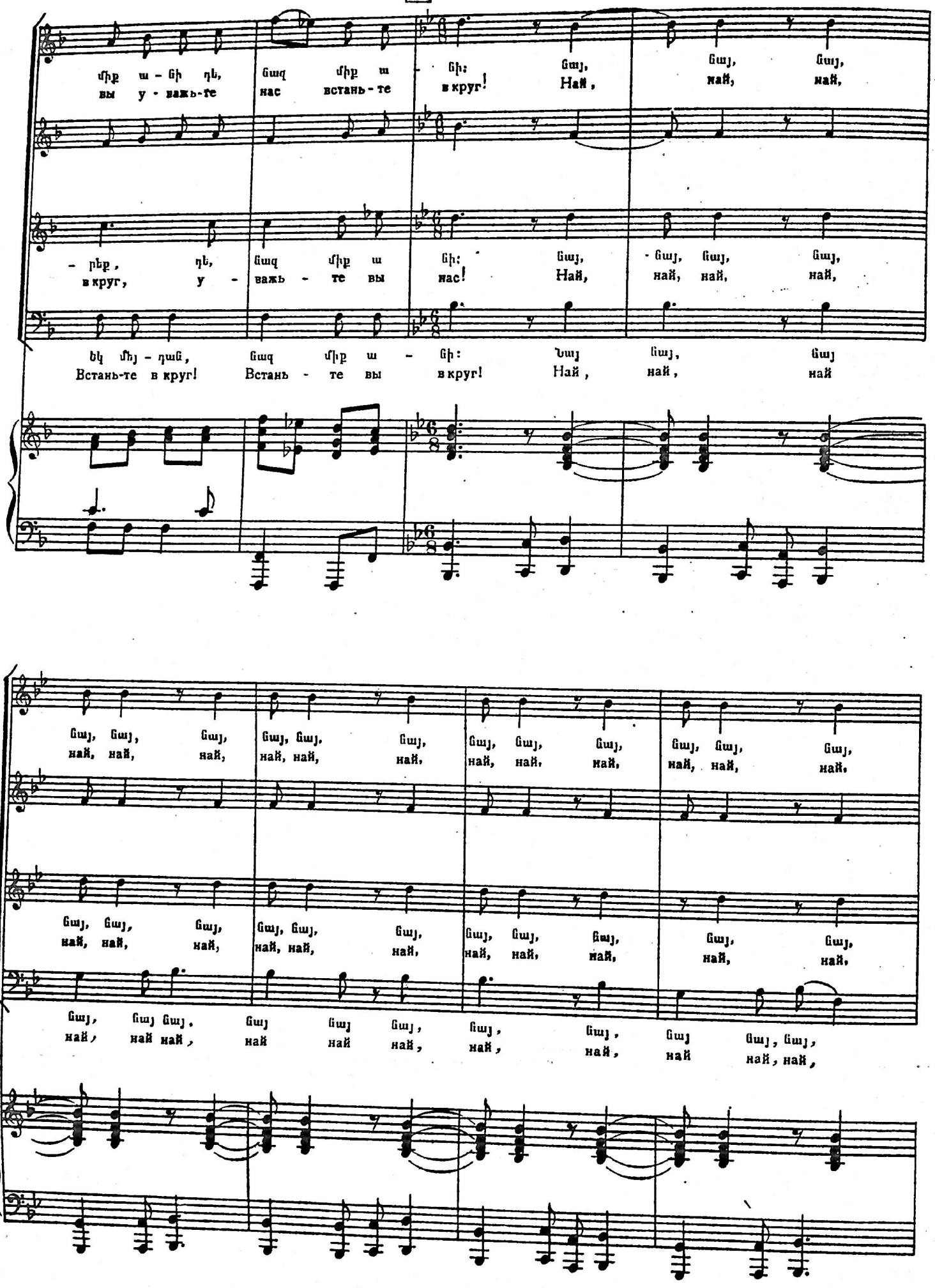
միք ա - ցի դե, ցաղ միք ա - ցի: Ցայ, ցայ, ցայ,
вы у - важь-те нас встань-те в круг! Най, най, най,
- րեք, դե, ցաղ միք ա ցի: Ցայ, - ցայ, ցայ, ցայ,
в круг, у - важь - те вы нас! Най, най, най, най,
Ե՛կ մեյ - դան, ցաղ միք ա - ցի: Նայ ցայ, ցայ
Встань-те в круг! Встань - те вы в круг! Най, най, най
ցայ, ցայ, ցայ, ցայ, ցայ, ցայ, ցայ, ցայ, ցայ, ցայ, ցայ, ցայ,
най, най, най, най, най, най, най, най, най, най, най, най,
ցայ, ցայ, ցայ, ցայ, ցայ, ցայ, ցայ, ցայ, ցայ, ցայ, ցայ,
най, най, най, най, най, най, най, най, най, най, най,
ցայ, ցայ ցայ, ցայ ցայ ցայ, ցայ, ցայ, ցայ ցայ, ցայ,
най, най най, най най най, най, най, най най, най,

Մոսին ձեռքի շարժումով հանգստացնում է ընկերներին: Моси жестом успокаивает друзей.

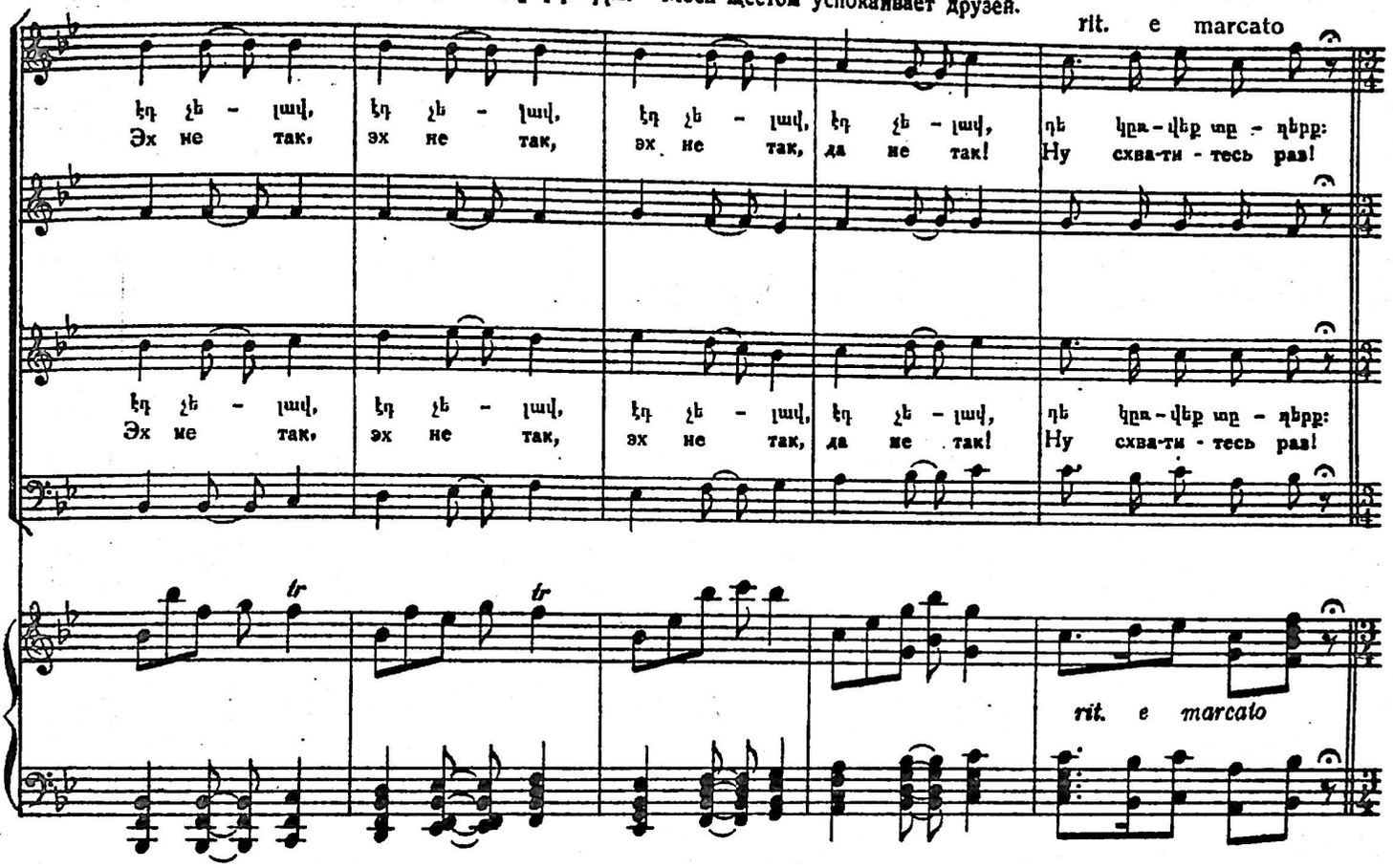

ՄՈՍԻ MOCH

27 Maestoso (♩=80)

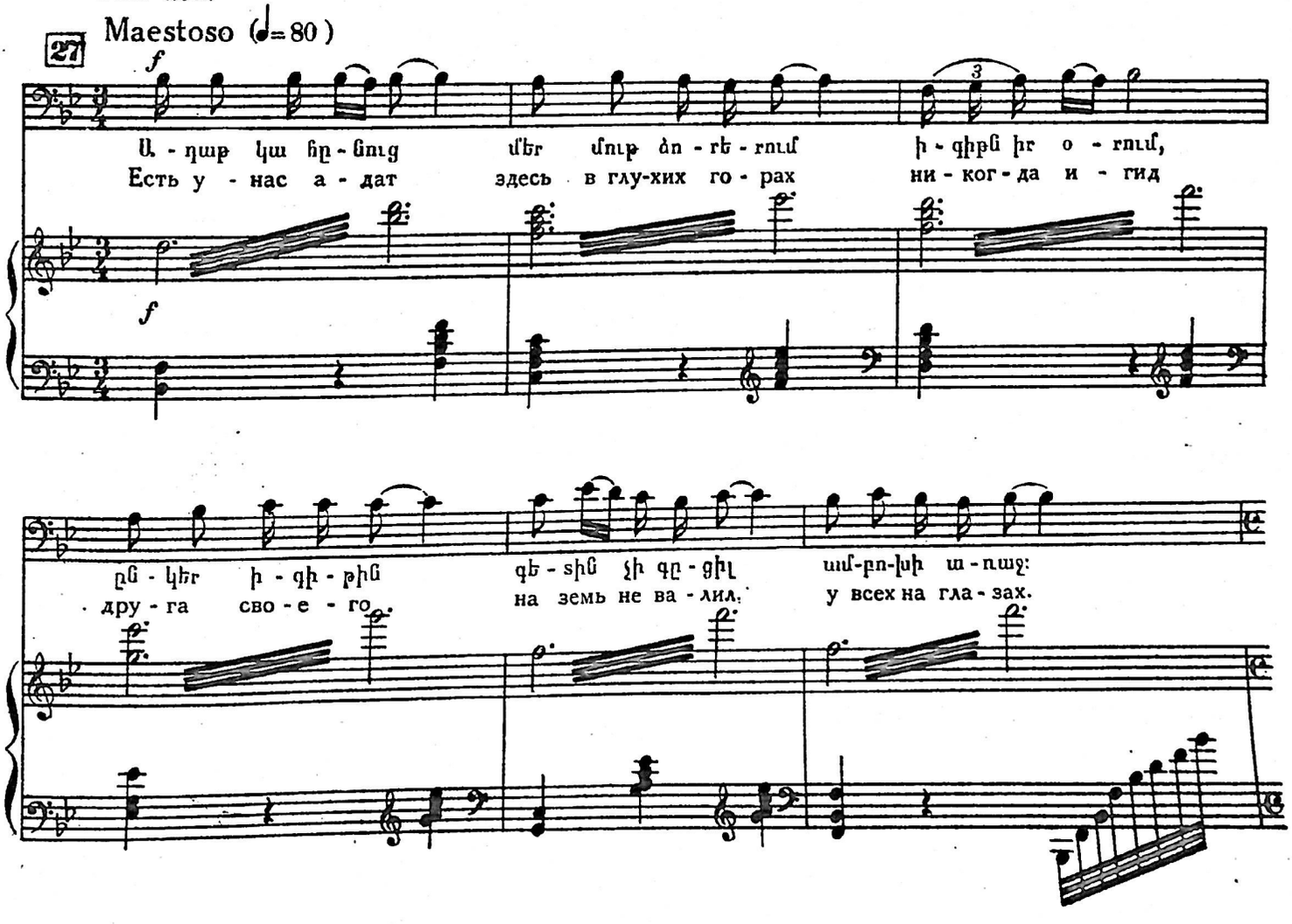

Սարոն ու Մոսին երդվում են չխախտել հինոց ադաթը» և համբուրվում են:

Саро и Моси клянутся не нарушать старинного „адата" (обычая) и целуются.

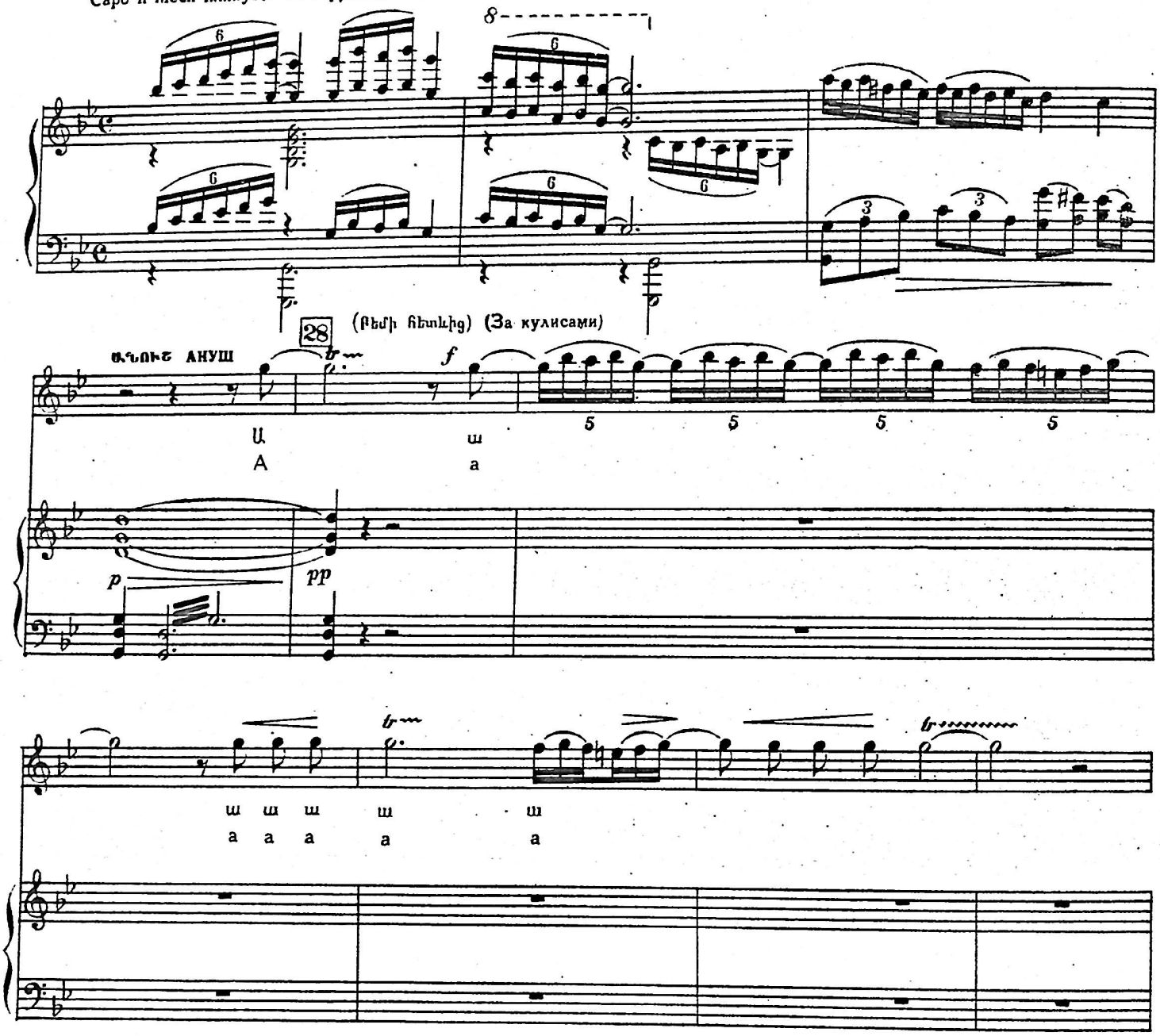

Գալիս է Անուշը ծաղիկներով զարդարված մի խումբ ընկերուհիների հետ: Появляется Ануш с группой подруг, с цветами.

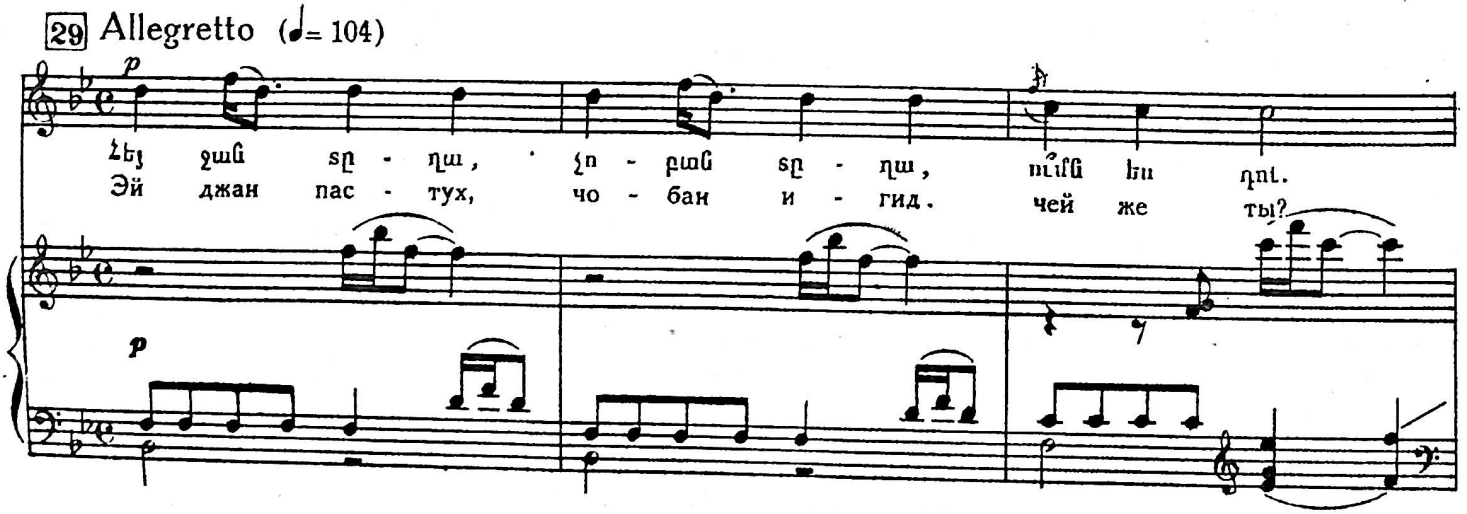

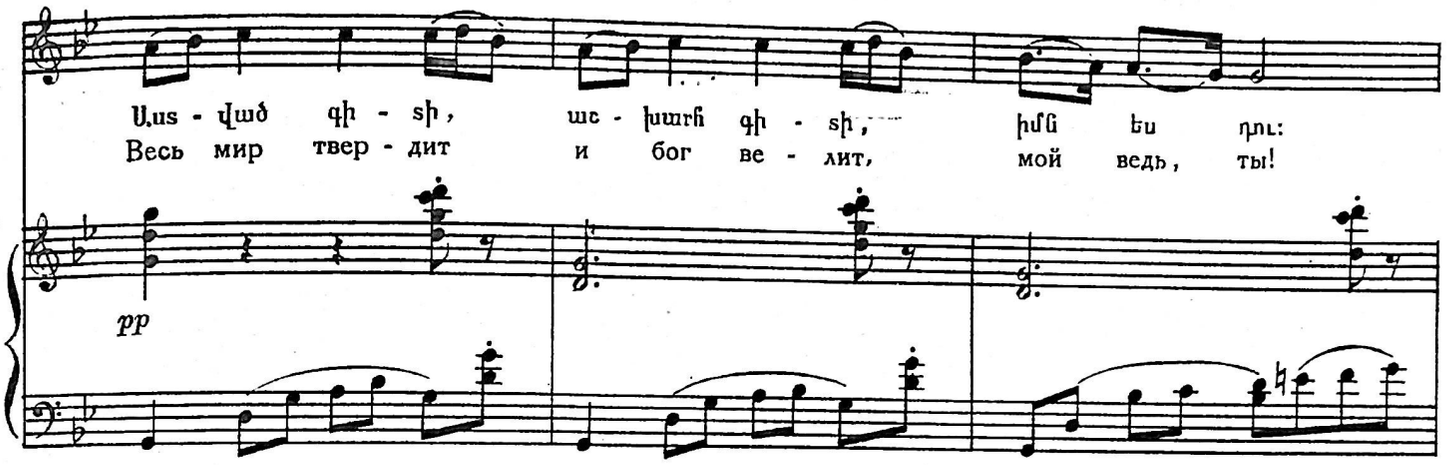
Աս - ված գի - տի, աշ - խարհ գի - տի, իմն ես դու:
Весь мир твер - дит и бог ве - лит, мой ведь, ты!
pp

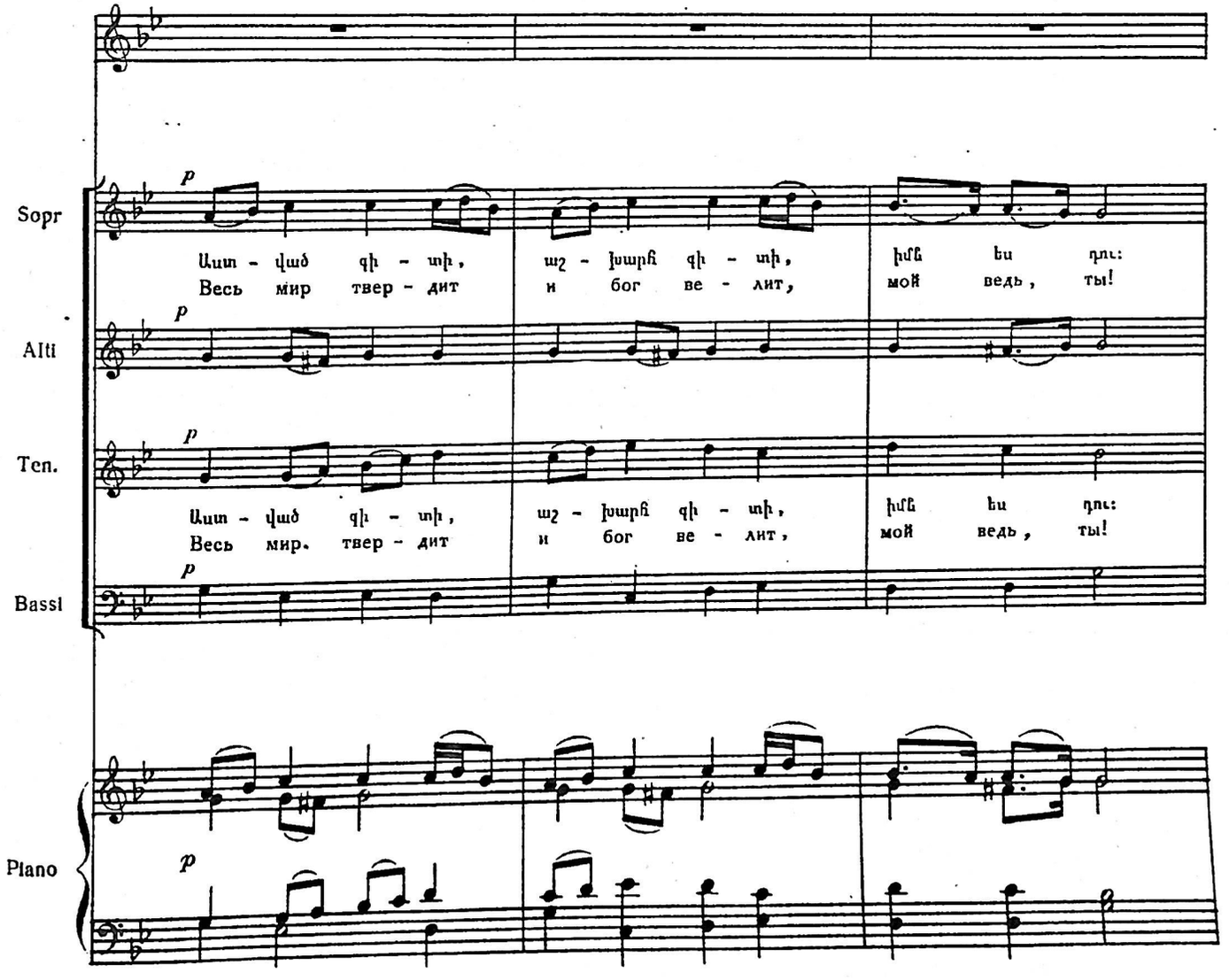
Sopr
Alti
Ten.
Bassi
Piano
p
Աստ - ված գի - տի, աշ - խարհ գի - տի, իմն ես դու:
Весь мир твер - дит и бог ве - лит, мой ведь, ты!
Աստ - ված գի - տի, աշ - խարհ գի - տի, իմն ես դու:
Весь мир. твер - дит и бог ве - лит, мой ведь, ты!

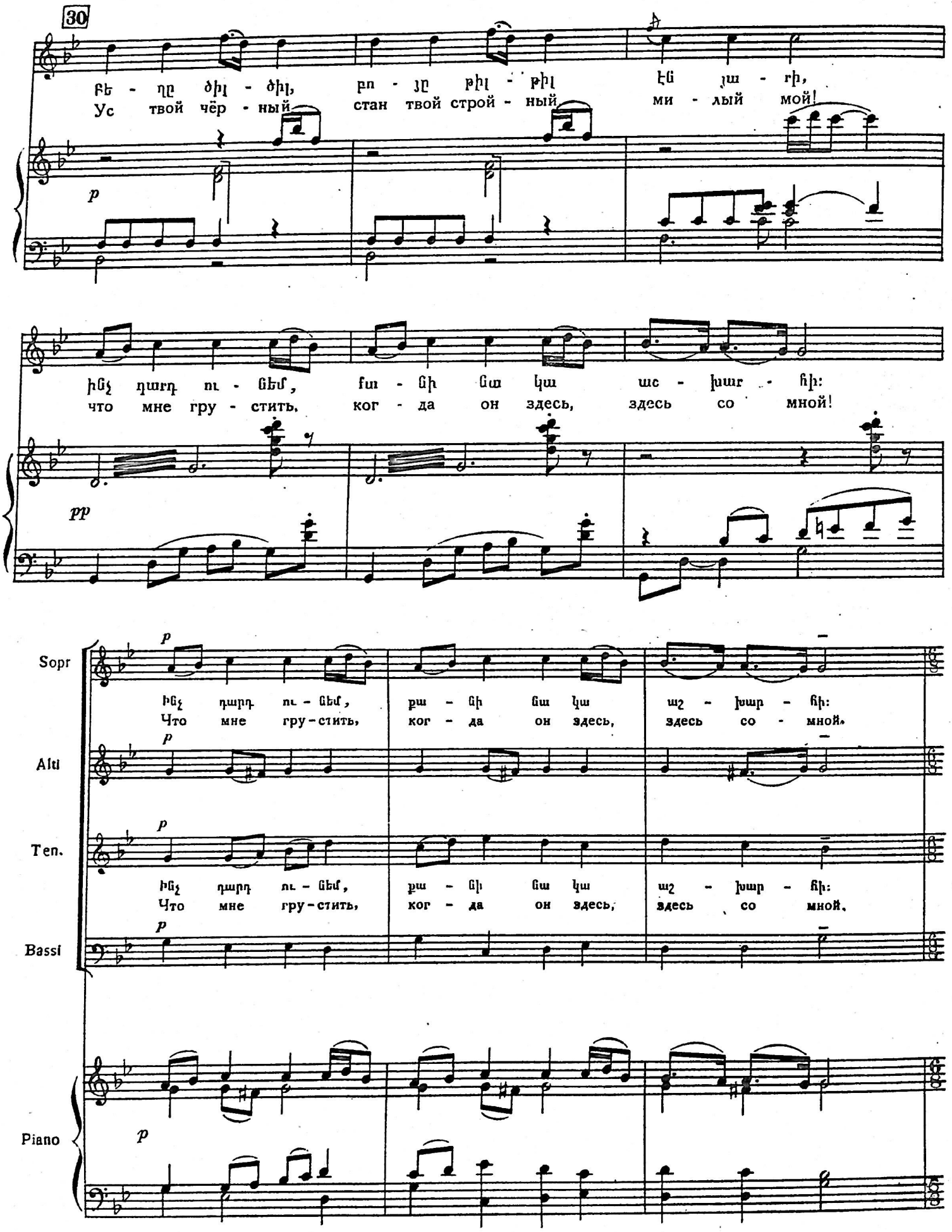
30
Ус твой чёр - ный, стан твой строй - ный, ми - лый мой!
что мне гру - стить, ког - да он здесь, здесь со мной!
Sopr
Что мне гру-стить, ког - да он здесь, здесь со - мной.
Alti
Что мне гру-стить, ког - да он здесь, здесь со мной.
Ten.
Что мне гру-стить, ког - да он здесь, здесь со мной.
Bassi
Piano

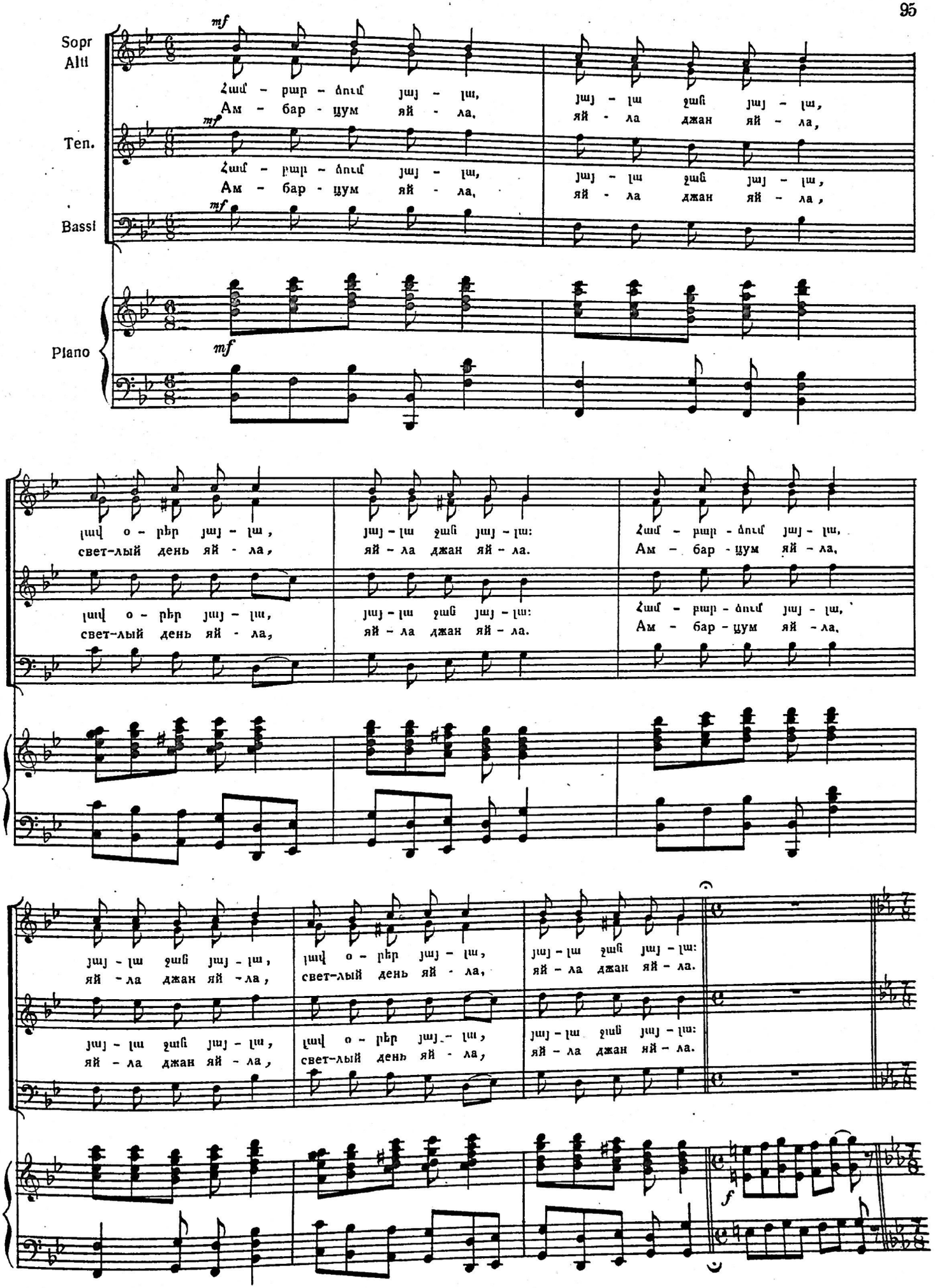
Sopr
Alti
Ten.
Bassi
Piano
mf
Համ - բար - ձում յայ - լա,
Ам - бар - цум яй - ла,
յայ - լա ջան յայ - լա,
яй - ла джан яй - ла,
լավ օ - րեր յայ - լա,
свет-лый день яй - ла,
f

ԽՄԲԱԿԱՆ ՊԱՐ ГРУППОВОЙ ТАНЕЦ

31 Moderato poco piu mosso (♪= 160)

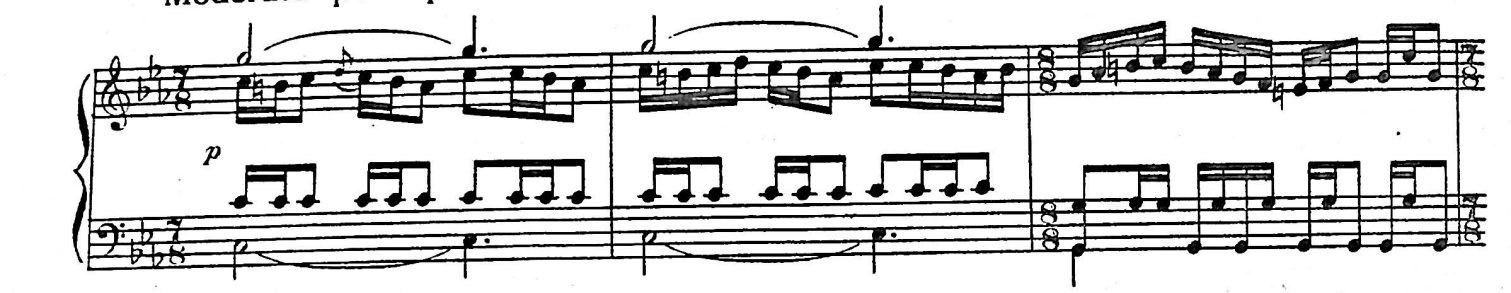

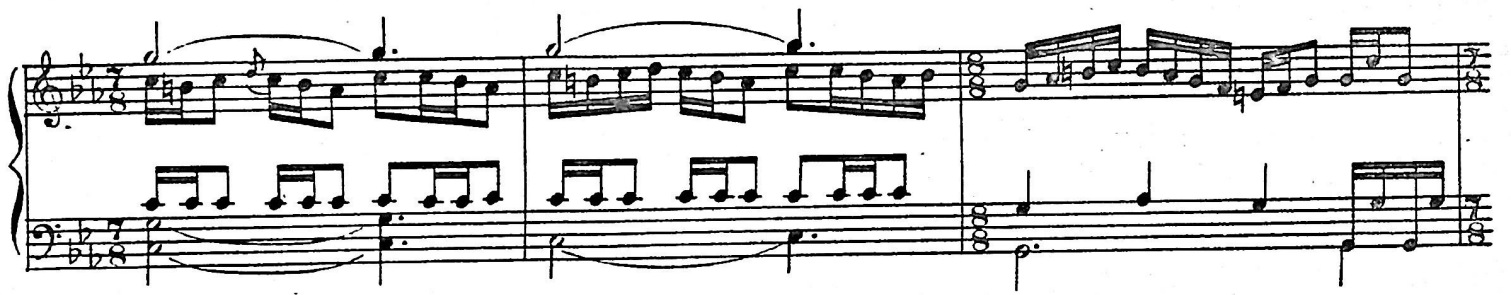

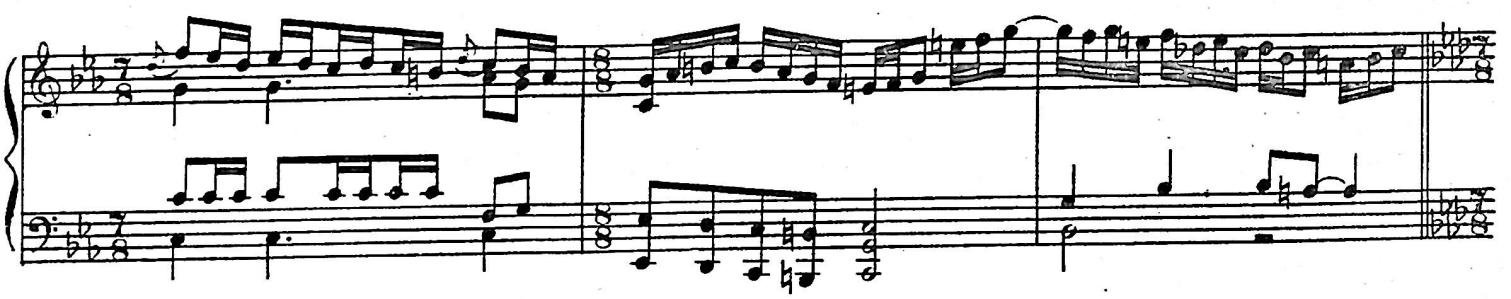

32

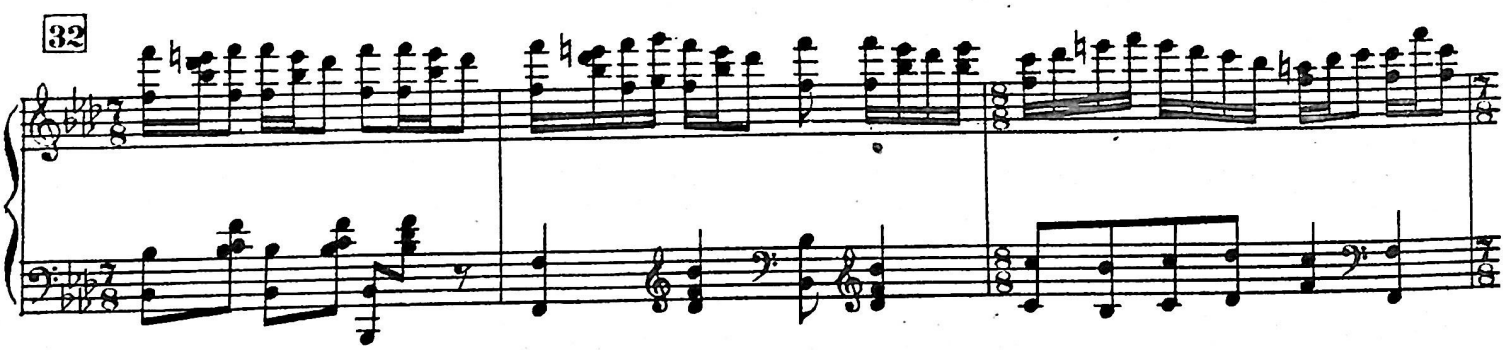

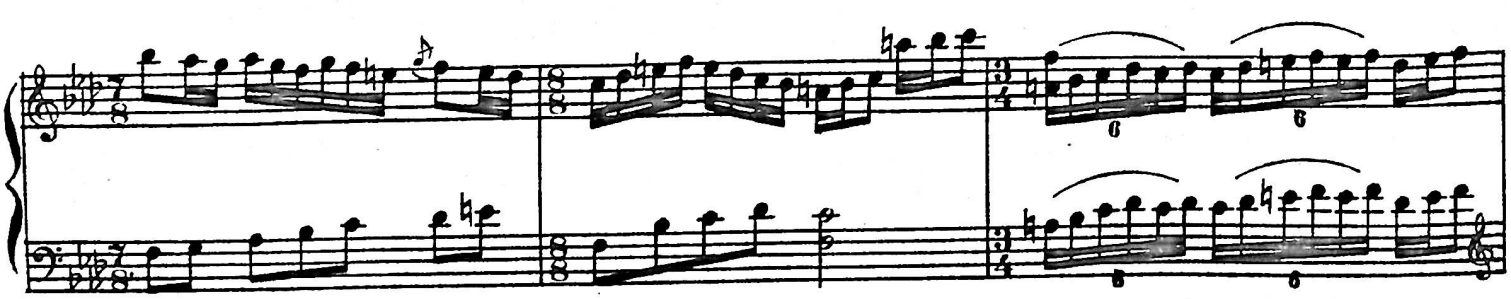

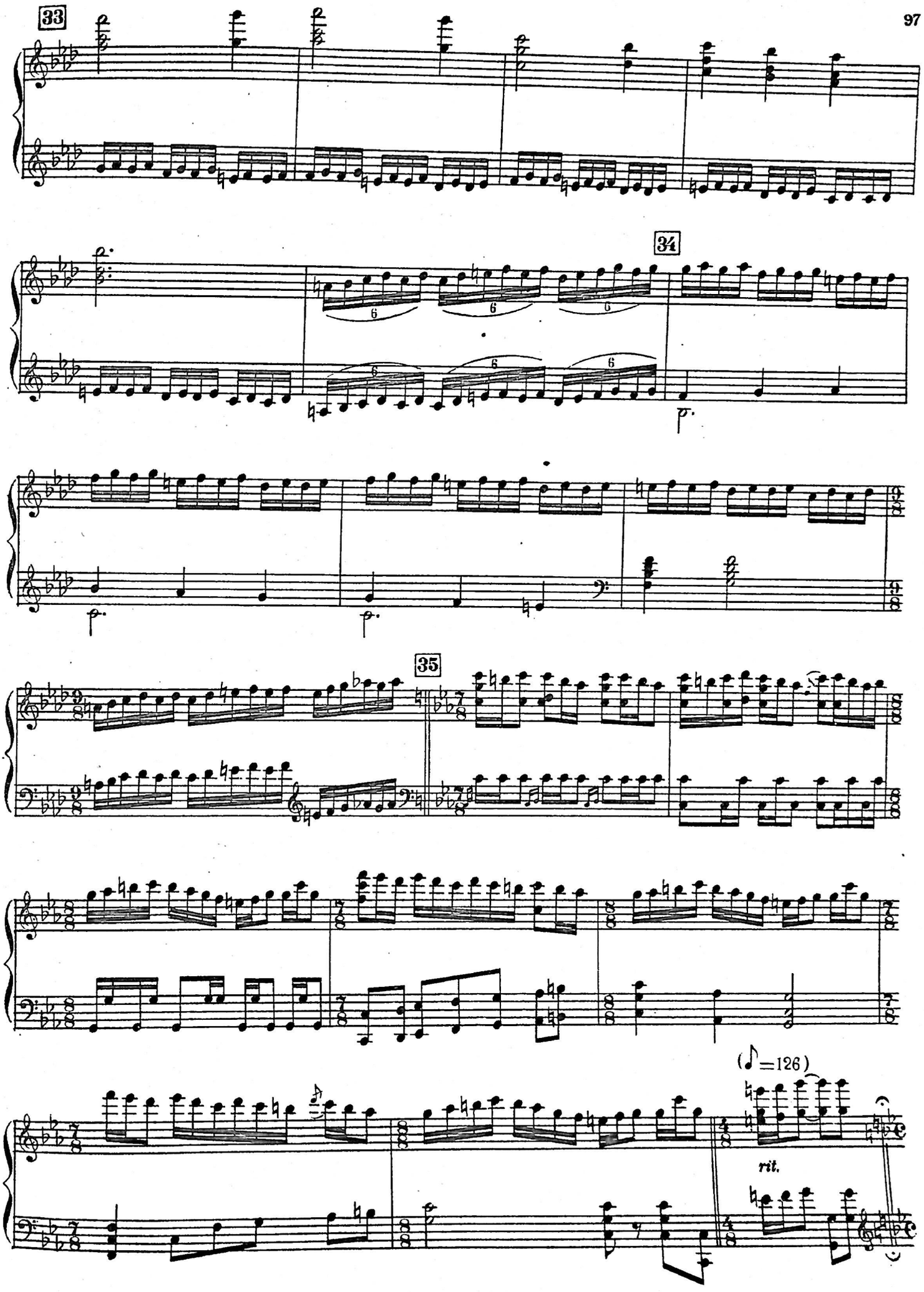
33
34
35
(♪=126)
rit.

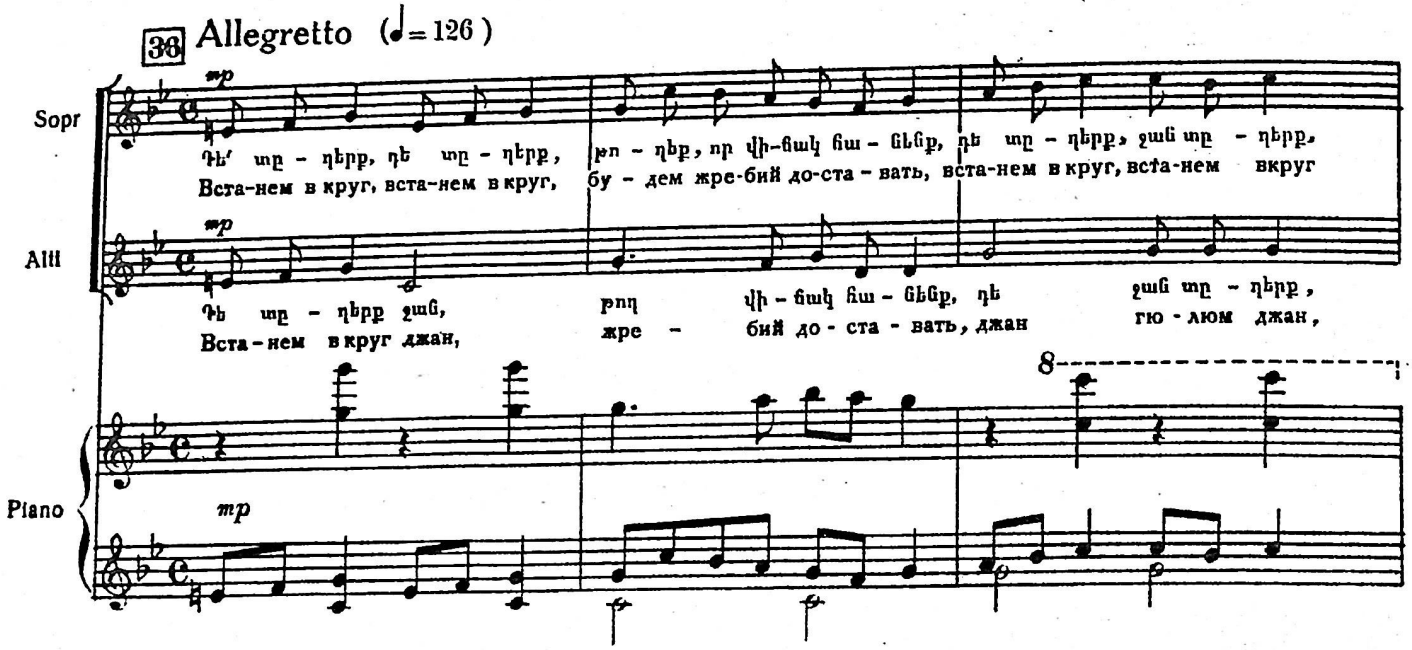

Աղջիկները պատճերին խնդրում են հեռանալ, որպեսզի իրենք սկսեն «ջան գյուլումը» (վիճակահանություն):
Девушки просят юношей удалиться, чтобы начать гадания („джан-гюлюм").

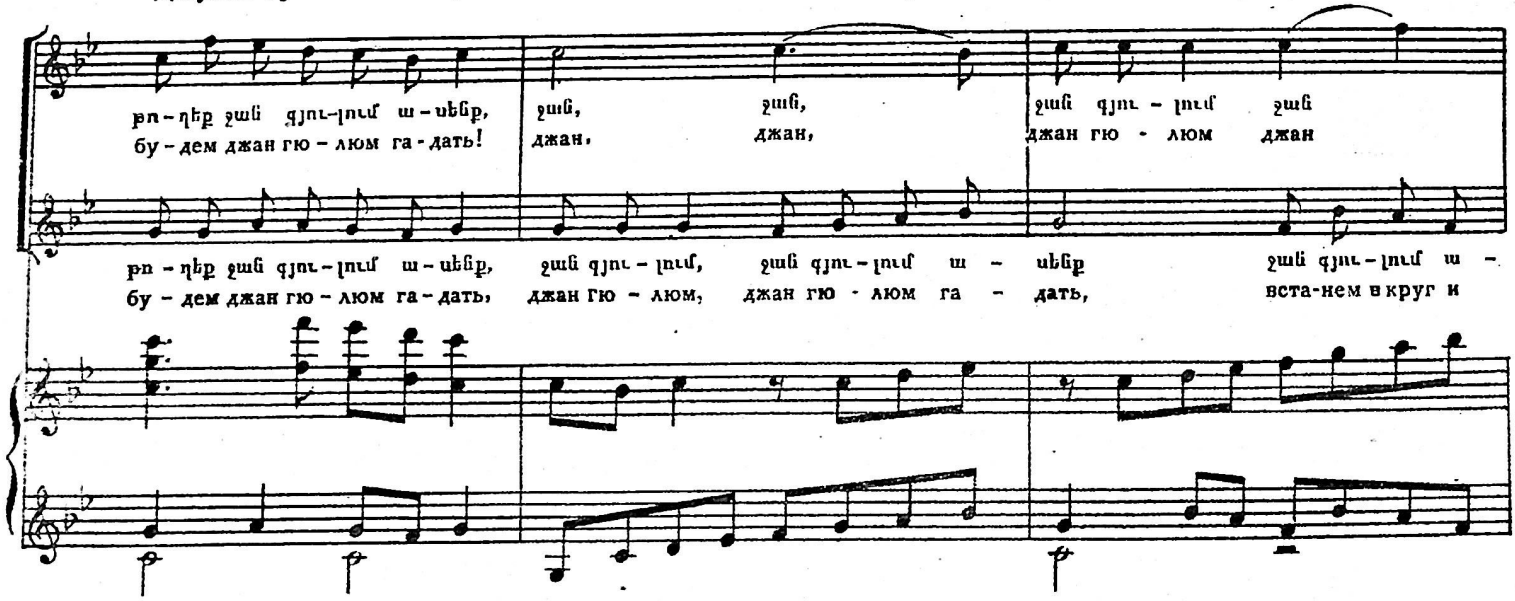

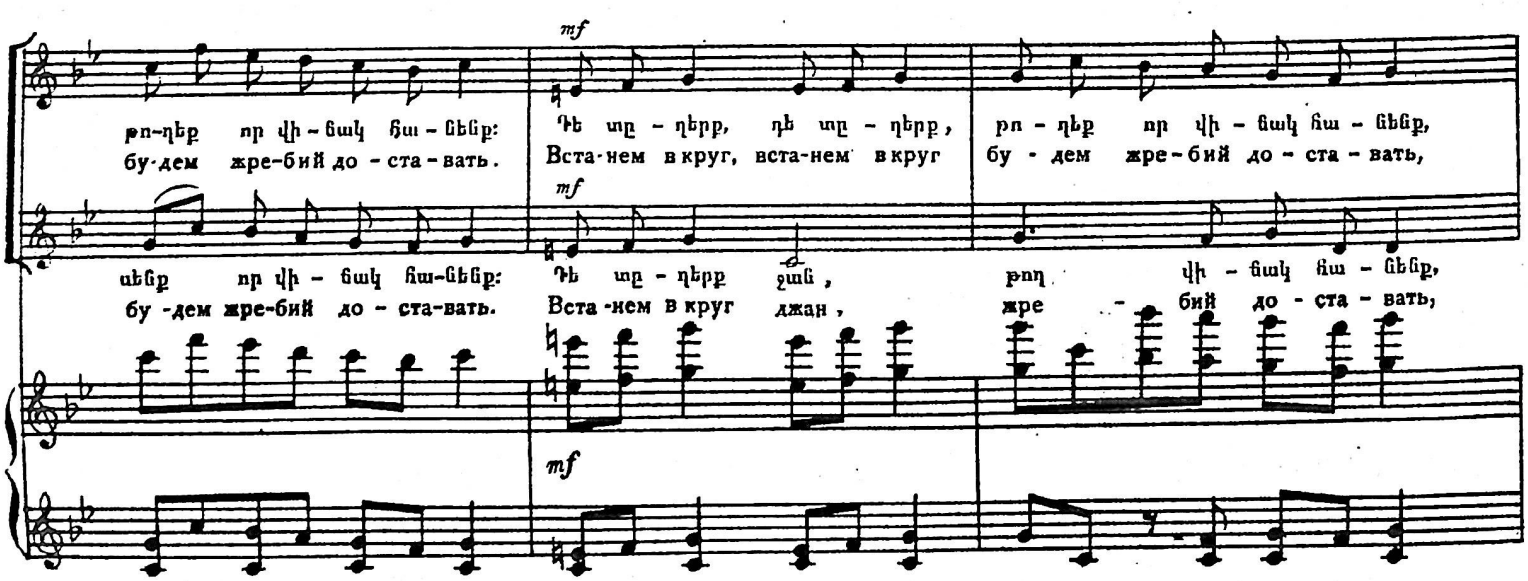

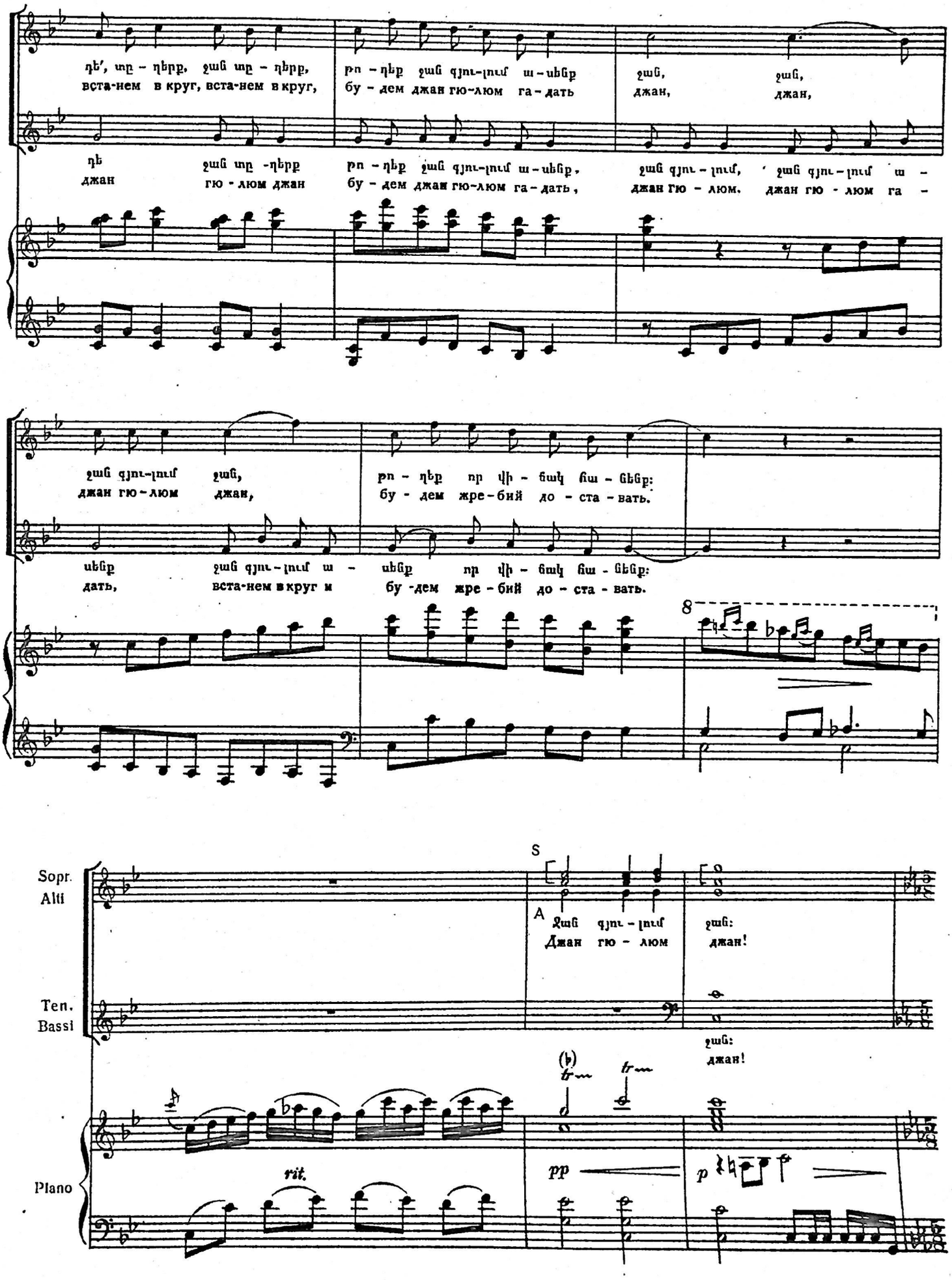
դե՛, տը – դերք, ջաւ տը – դերք,
вста-нем в круг, вста-нем в круг,
բո – դեք ջաւ գյու-լում ա-սեցք
бу – дем джан гю-люм га-дать
ջաւ, ջաւ,
джан, джан,
դե ջաւ տը -դերք
джан гю - люм джан
բո – դեք ջաւ գյու-լում ա-սեցք,
бу – дем джан гю-люм га-дать,
ջաւ գյու – լում, ջաւ գյու – լում ա –
джан гю – люм. джан гю - люм га –
ջաւ գյու-լում ջաւ,
джан гю-люм джан,
բո – դեք որ վի – ճակ ճա – ցեցք:
бу – дем жре-бий до – ста – вать.
սեցք ջաւ գյու – լում ա –
дать, вста-нем в круг и
սեցք որ վի – ճակ ճա – ցեցք:
бу – дем жре – бий до – ста – вать.
8
S
A
Ջաւ գյու – լում ջաւ:
Джан гю – люм джан!
Sopr.
Alti
Ten.
Bassi
ջաւ:
джан!
Piano
rit.
pp
p

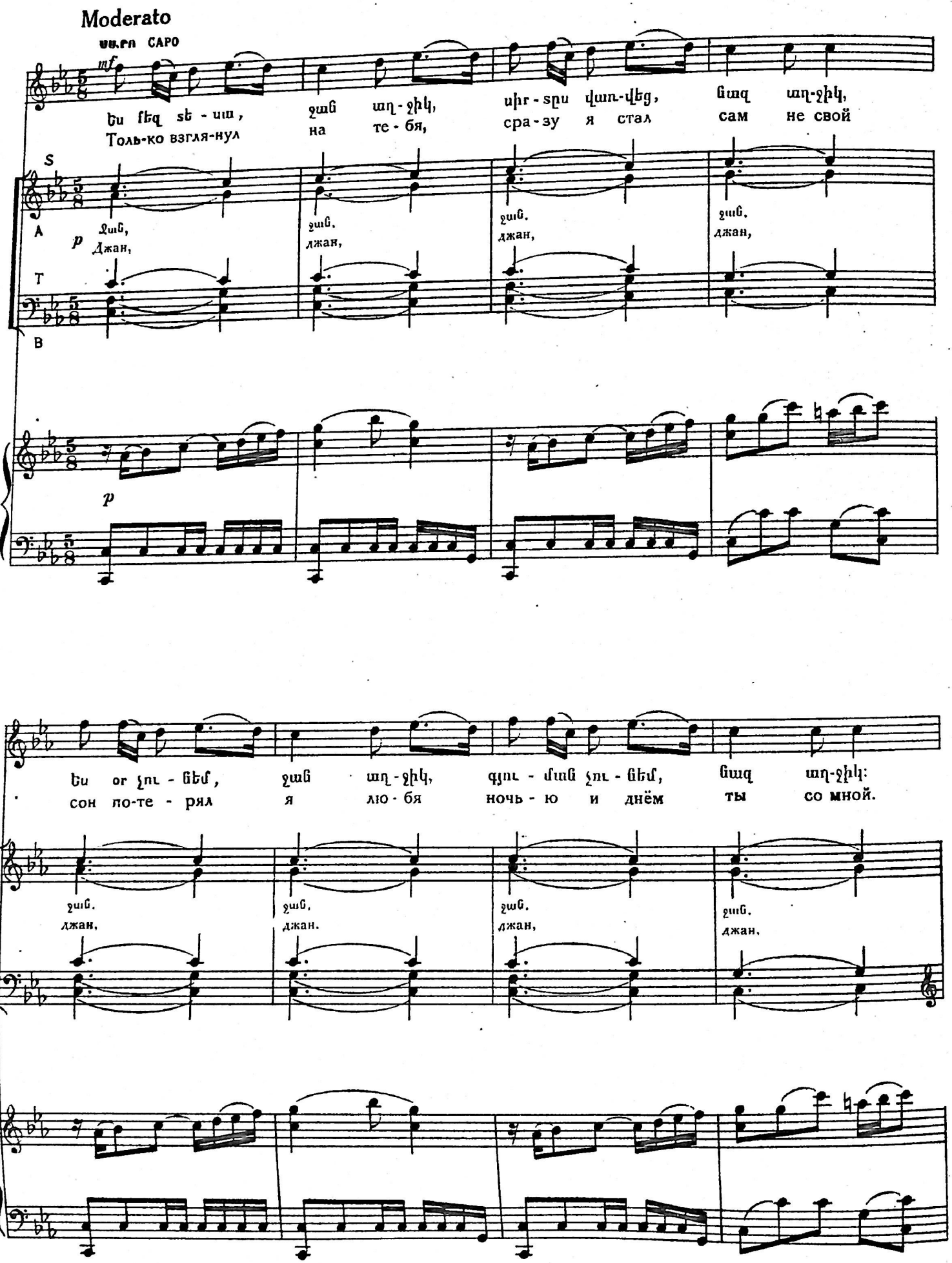
Moderato
սաւրո САРО
Ես քեզ տե - սա, ջան աղ - ջիկ, սիր - տըս վառ-վեց, նազ աղ-ջիկ,
Толь-ко взгля-нул на те - бя, сра - зу я стал сам не свой
S
A
Ջան, ջան, ջան, ջան,
Джан, джан, джан, джан,
T
B
Ես օր չու - նեմ, ջան աղ - ջիկ, գյու - ման չու - նեմ, նազ աղ-ջիկ:
сон по-те - рял я лю - бя ночь - ю и днём ты со мной.
ջան, ջան, ջան, ջան,
джан, джан, джан, джан,

37 ԱՆՈՒՇ ԱՆՈՒՇ

mp

Քեզ սի - ռե - ցի, լավ տը - ղա, հան-գիսս չու - նեմ, ջան տը - ղա,
По - смо - трел лишь на ме - ня и у - нес ты мой по - кой.

Sopr I. II.

pp Ջան, Джан, ջան, джан, ջան, джан,

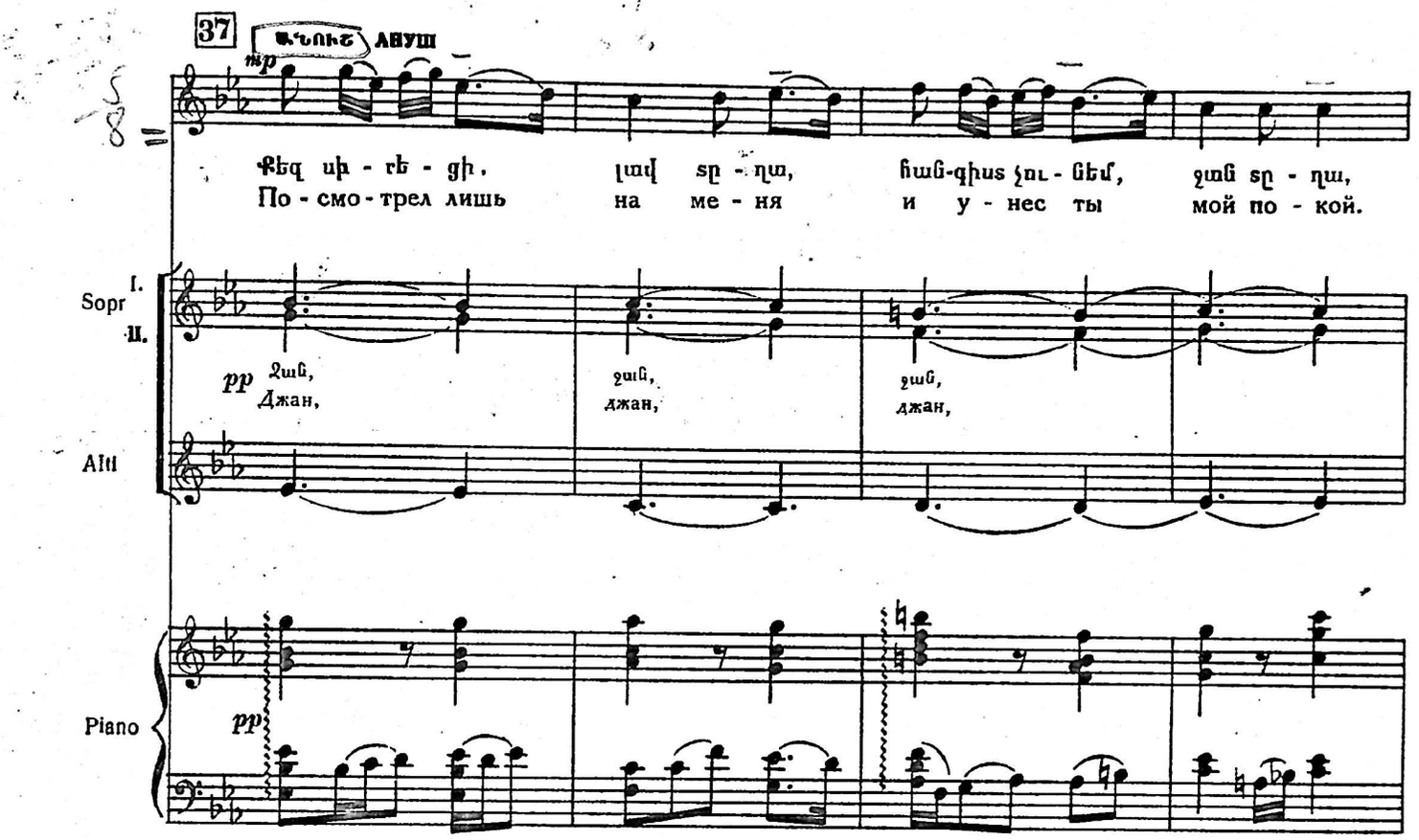

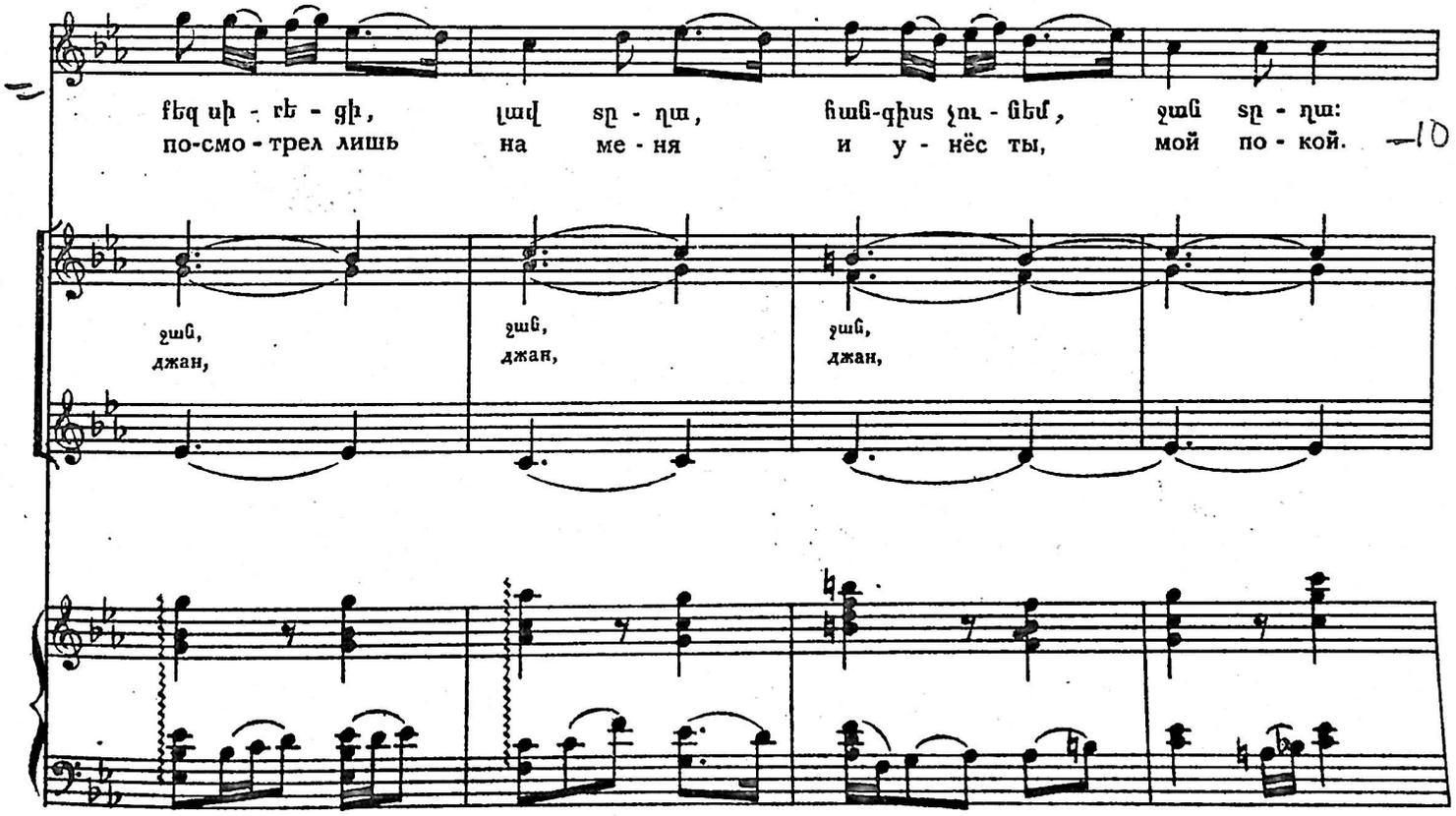

Alti

Piano

pp

քեզ սի - ռե - ցի, լավ տը - ղա, հան-գիսս չու - նեմ, ջան տը - ղա:
по-смо - трел лишь на ме - ня и у - нёс ты, мой по - кой.

ջան, джан, ջան, джан, ջան, джан,

Moderato

Sopr

Alti

Ten. I.

Ten. II.

Bassi I. II.

Piano

Moderato

Ջան, Джан, ջան, джан,

Ես քեզ տե - սա, ջան աղ - ջիկ, սիր-տըս վառ-վեց, նազ աղ - ջիկ,
Толь - ко взгля-нул на те - бя, сра-зу я стал сам не свой,

Ջան, Джан, ջան, джан, նազ աղ - ջիկ, сам не свой,

ջան, джан, նազ աղ - ջիկ, сам не свой,

ջան, джан, ջան, джан, ջան: джан!

Ես օր չու - նեմ, հալ չու - նեմ, գյու - ման չու - նեմ, նազ աղ - ջիկ:
сон по - те - рял я лю - бя ночь - ю и днём ты со мной.

ջան, джан, ջան, джан, նազ աղ - ջիկ: ты со мной.

ջան: джан!

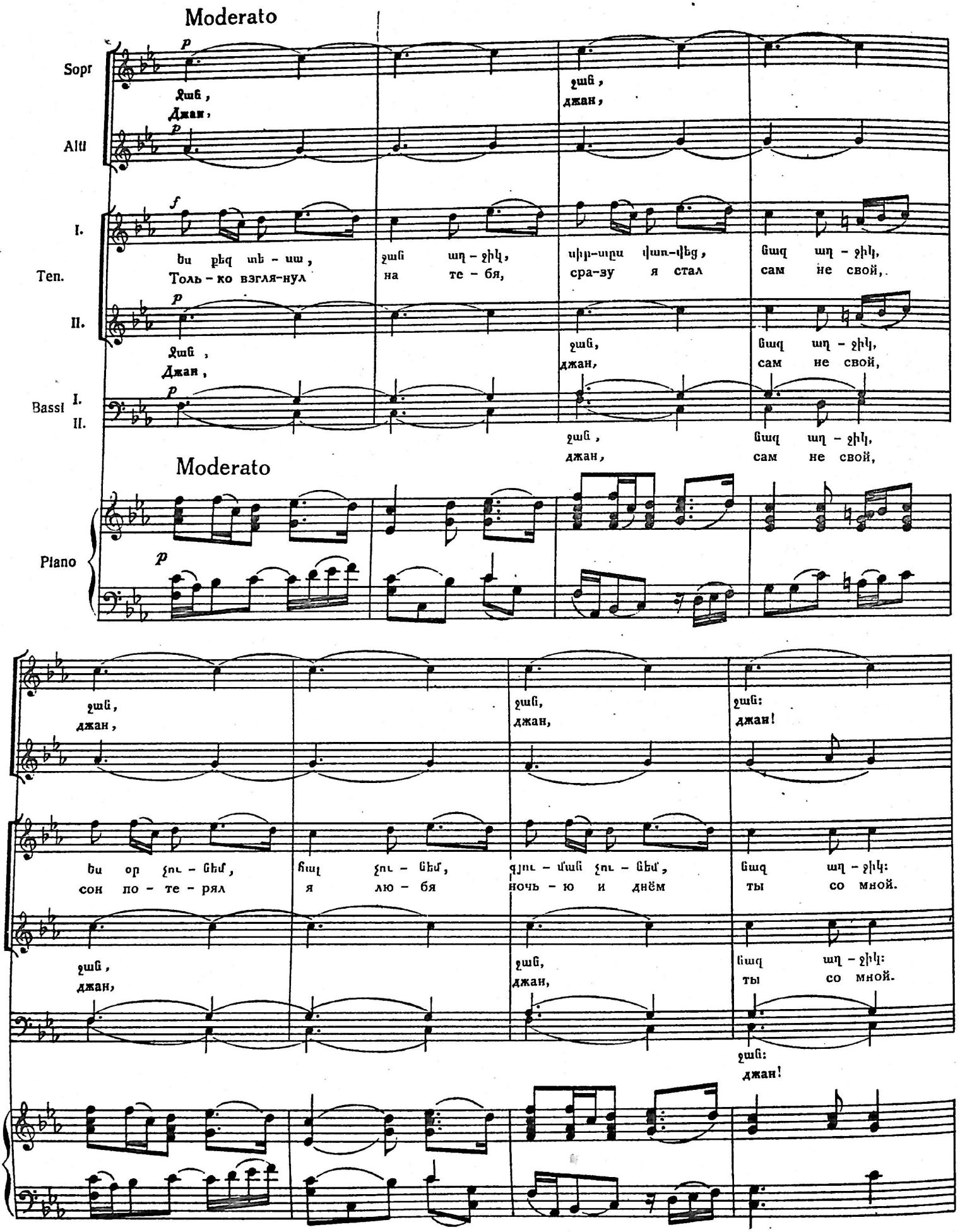

Տղամարդիկ հեռանում են: Мужчины уходят.

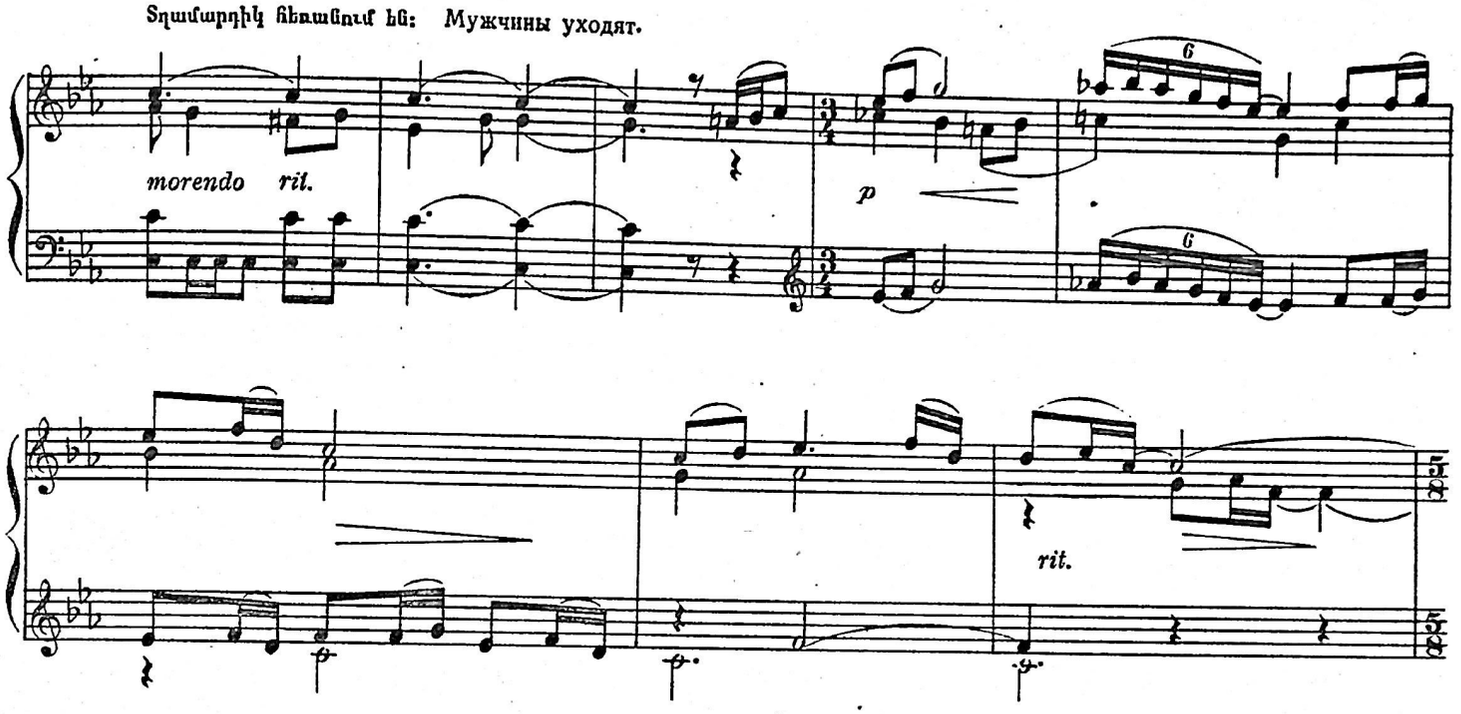

38 II ԱՂՋԻԿ II ДЕВУШКА

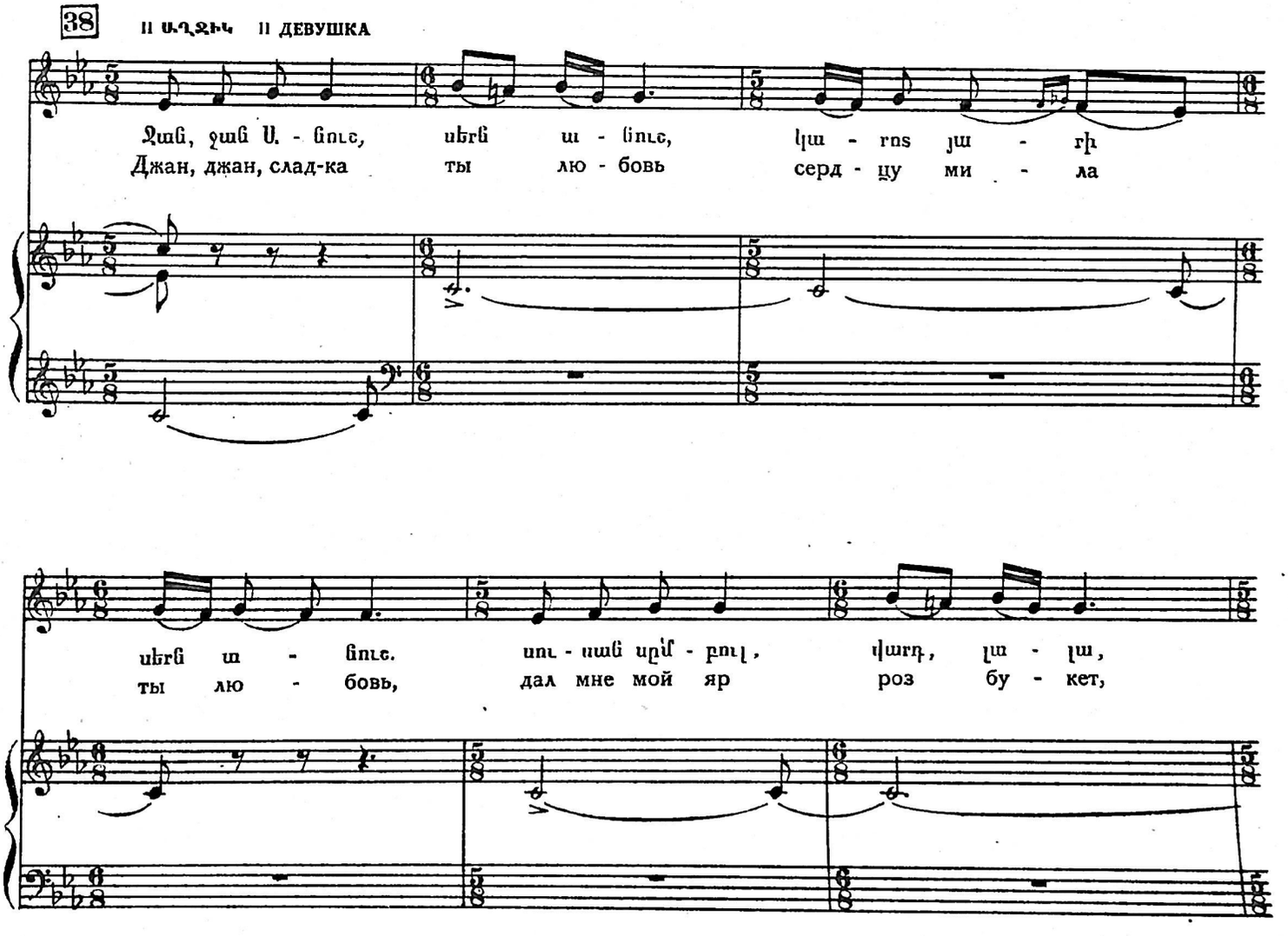

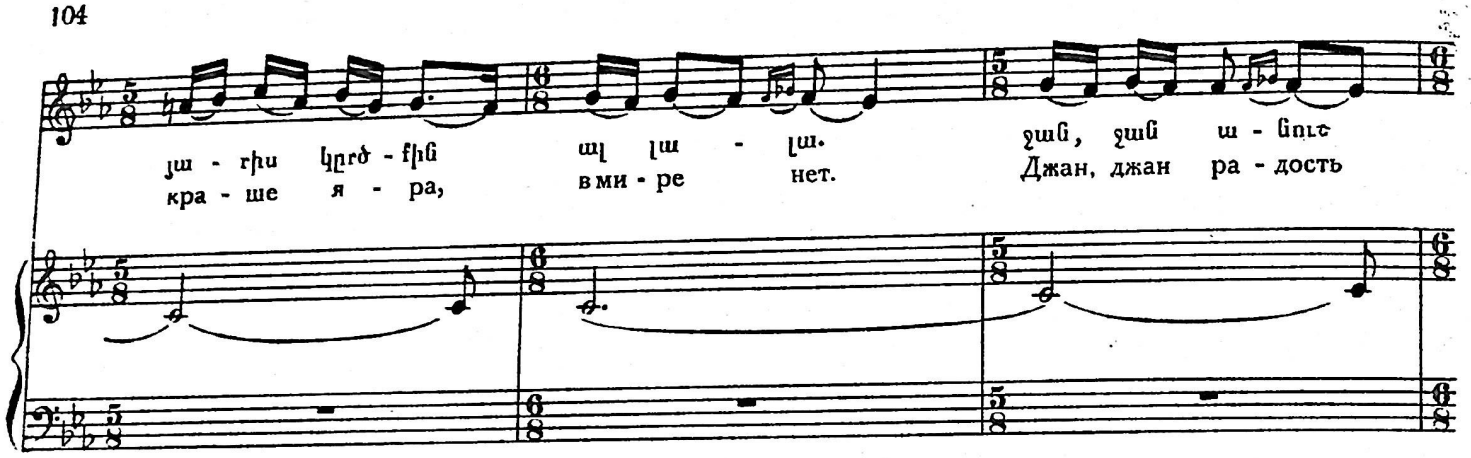

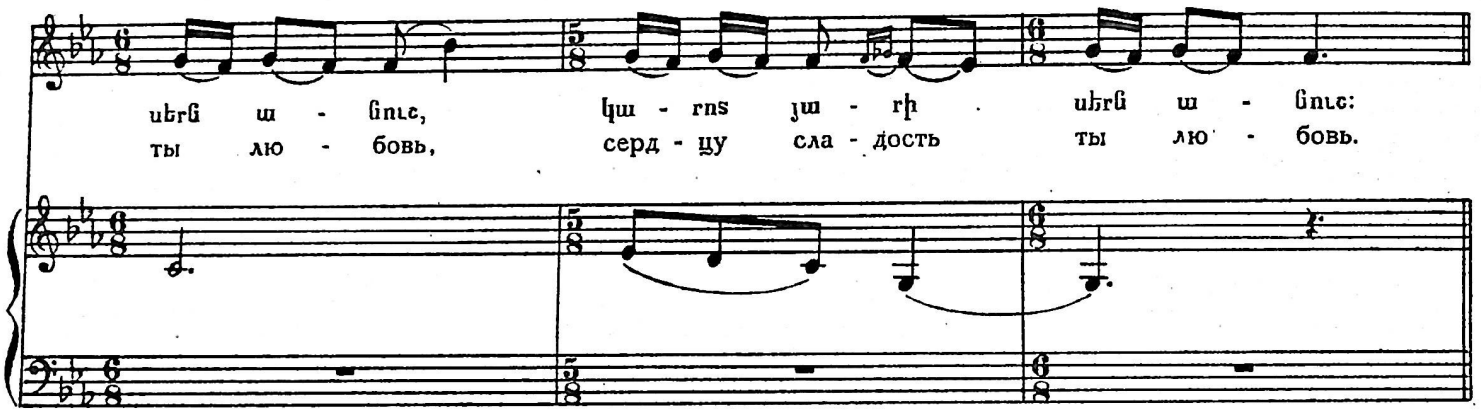

ԱՂՋԻԿՆԵՐԻ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՊԱՐ ОБЩИЙ ТАНЕЦ ДЕВУШЕК

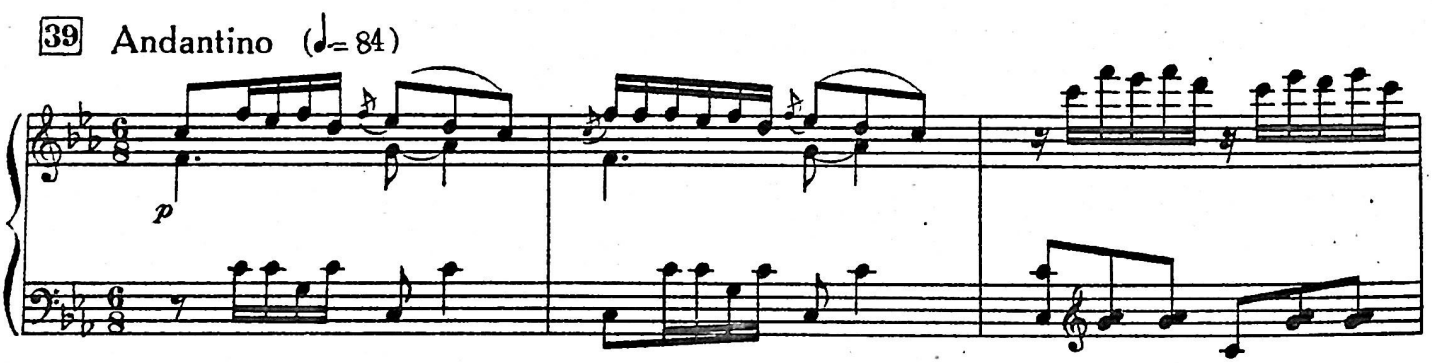

Պարի ժամանակ աղջիկները ամանի մեջ են նետում իրենց նշանները, վիճակ հանելու համար:
Во время танца девушки бросают в сосуд, для гадания, свои метки.

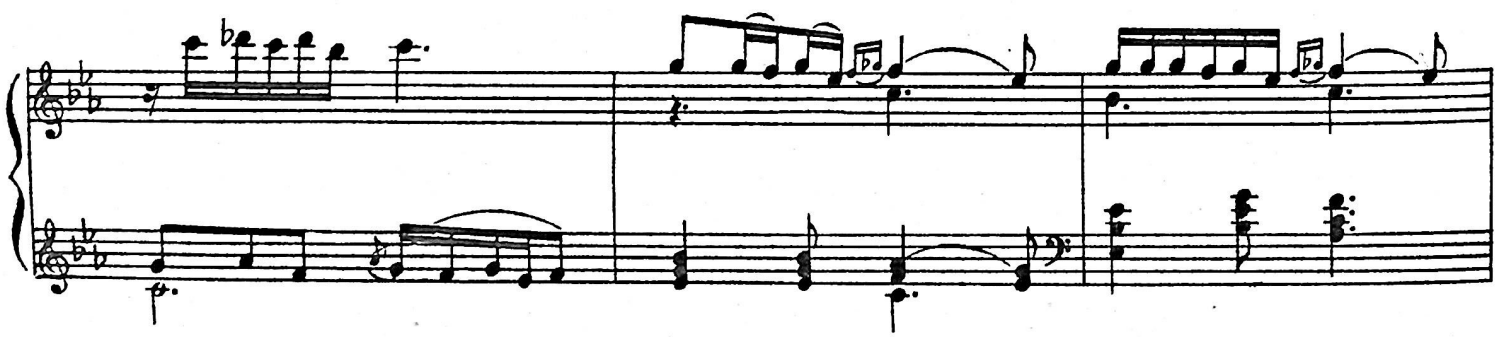

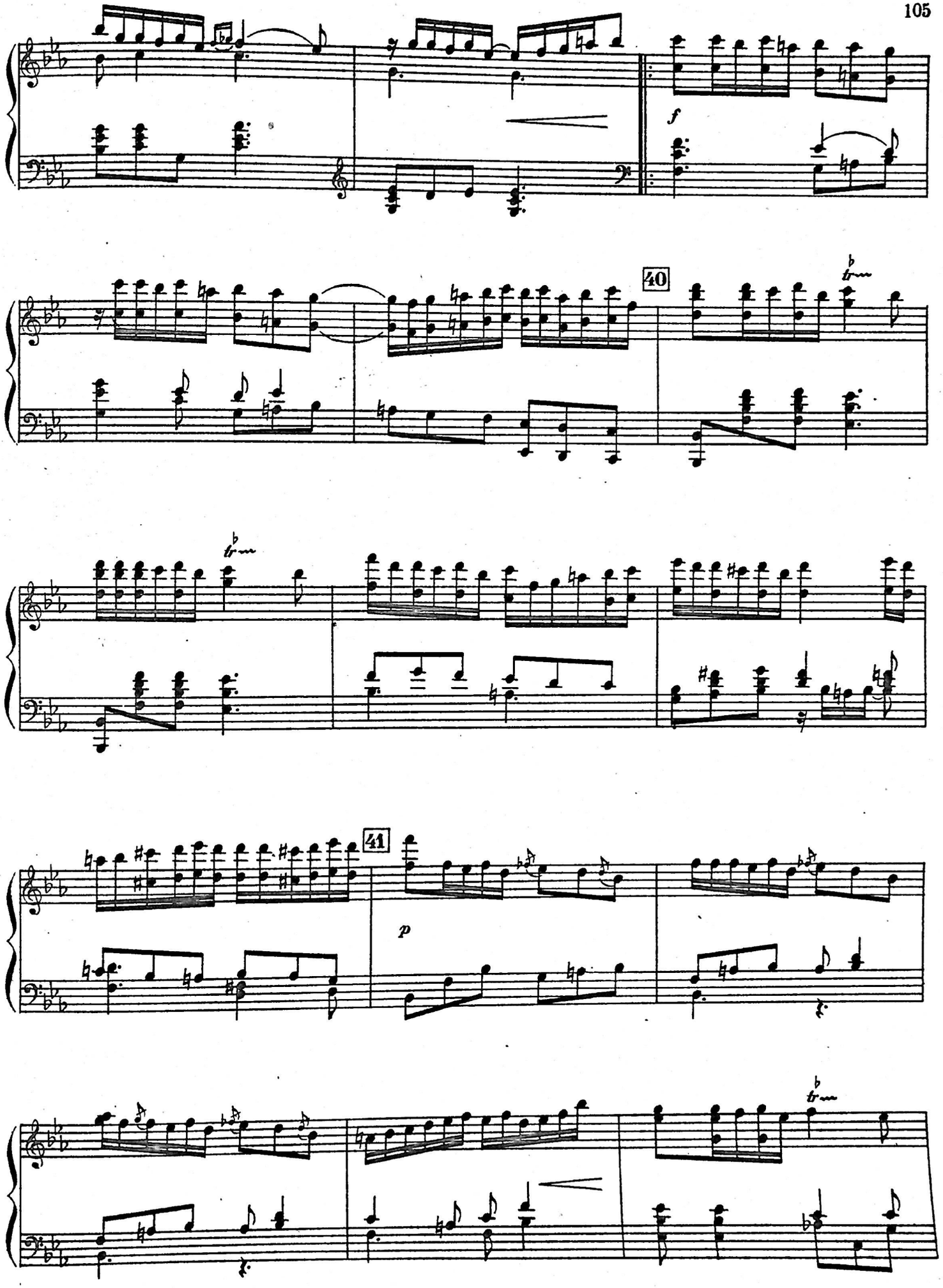
f
40
41
p

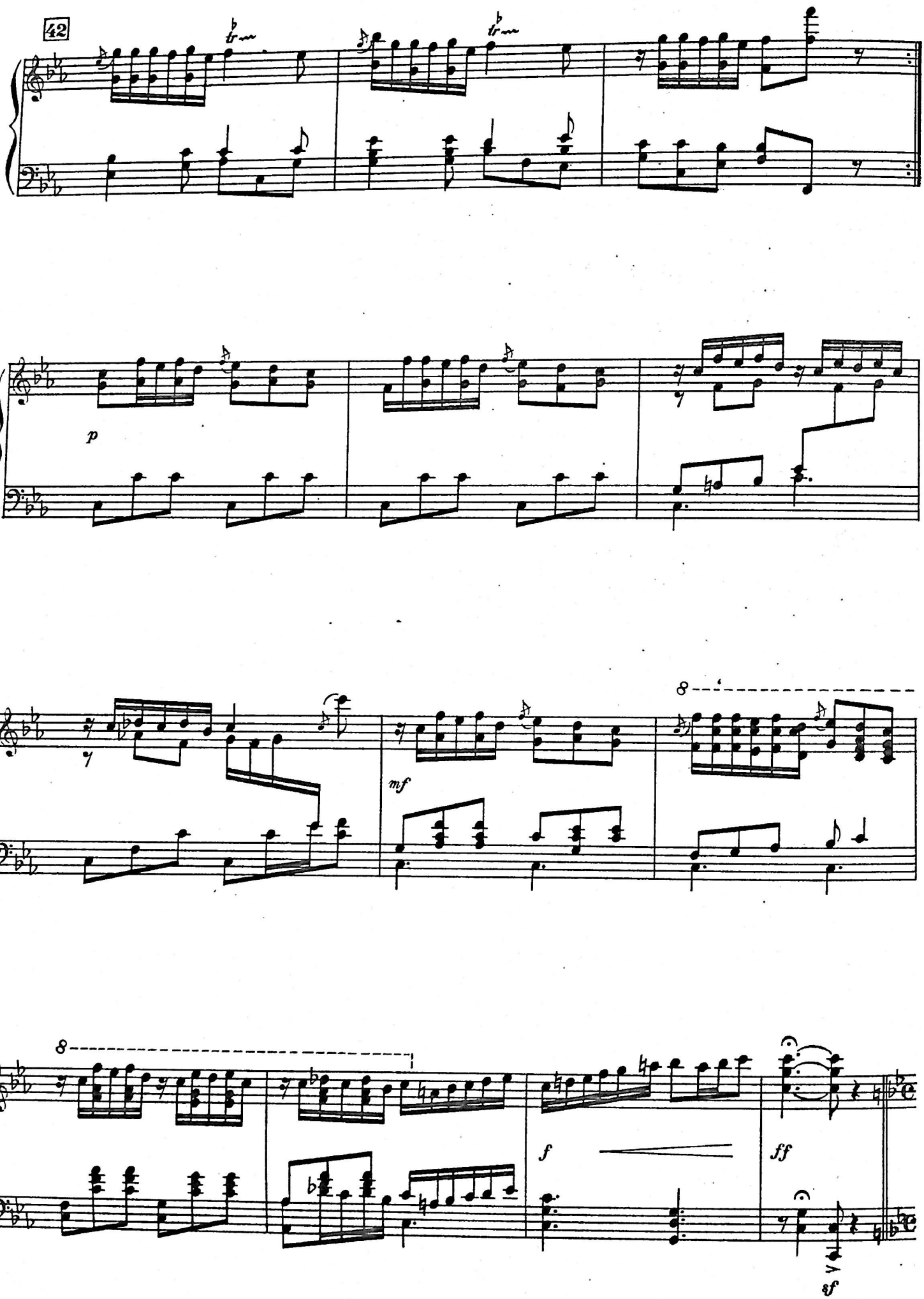
42
tr
tr
p
mf
8
8
f
ff
sf

Աղջիկները նստում են կիսաշրջան կազմած: Սկսվում է «ջան գյուլում»-ը:
Девушки садятся полукругом. Начинается „джан-гюлум".

43 Moderato (♩=104)

1 ԱՂՋԻԿ 1 ДЕВУШКА

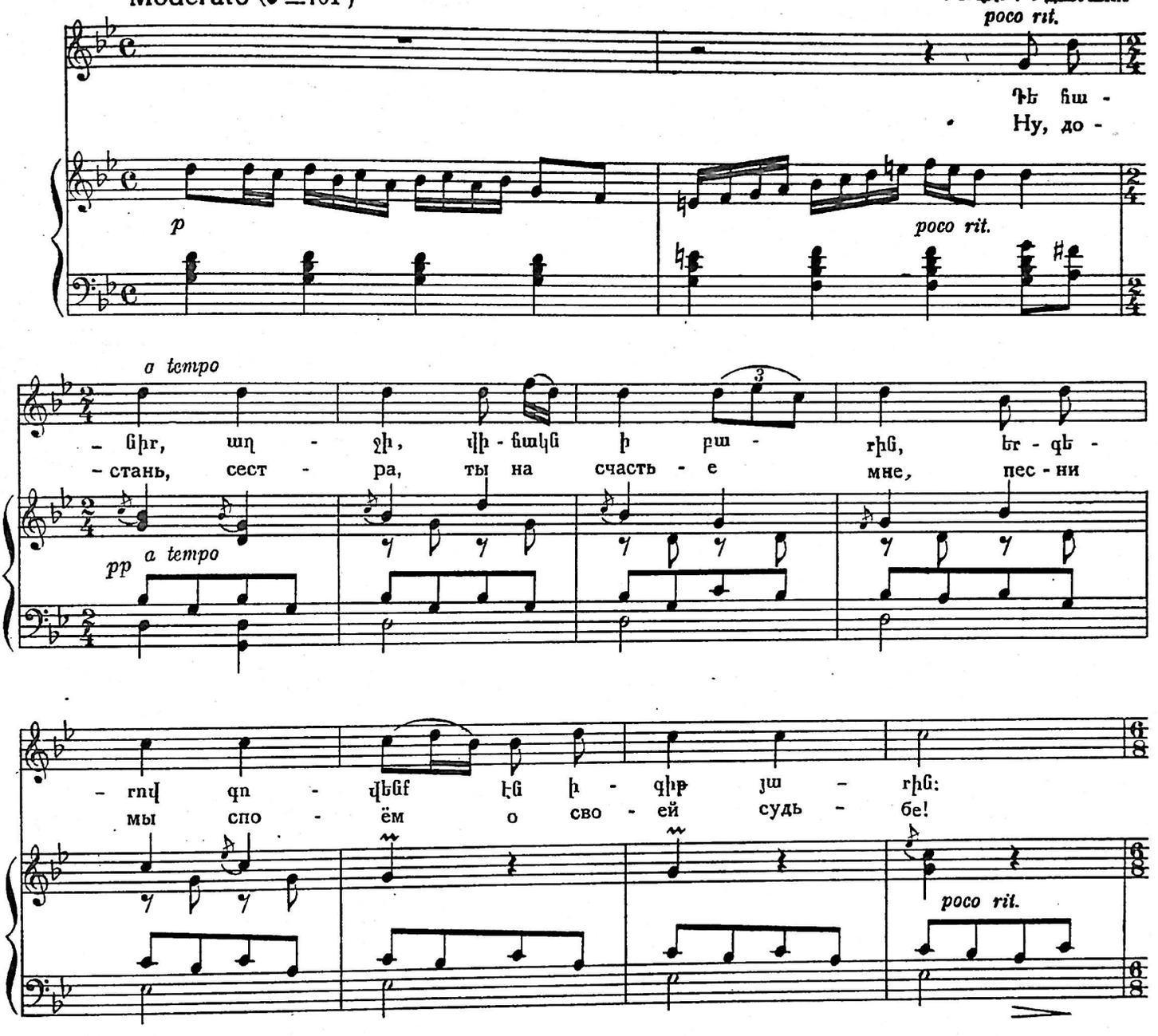

44 Poco meno (♪=120)

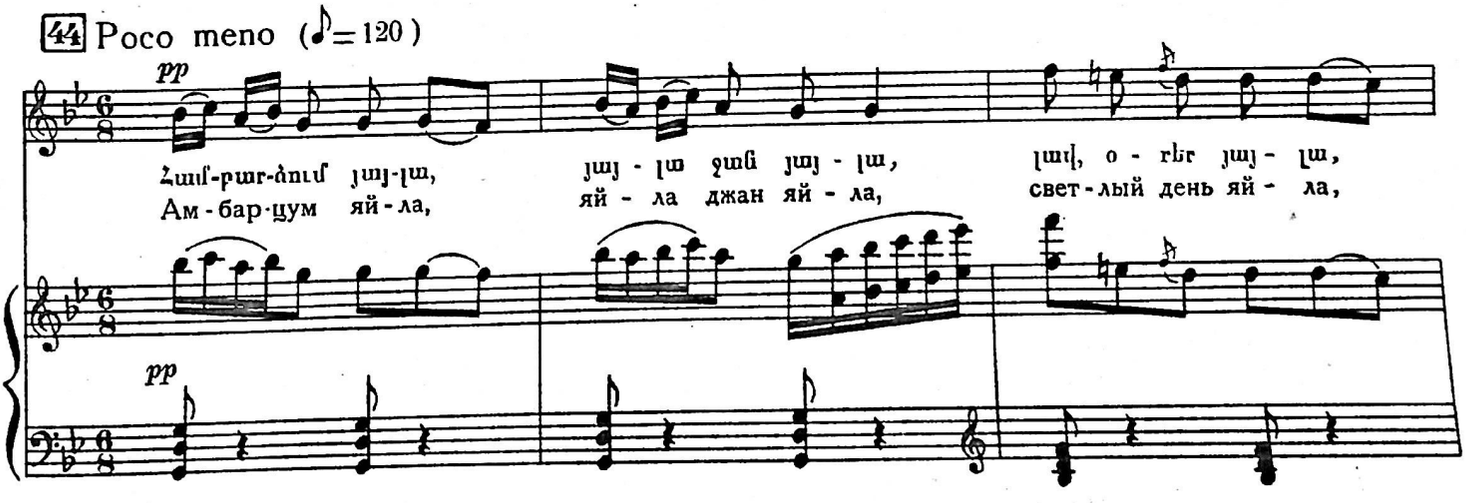

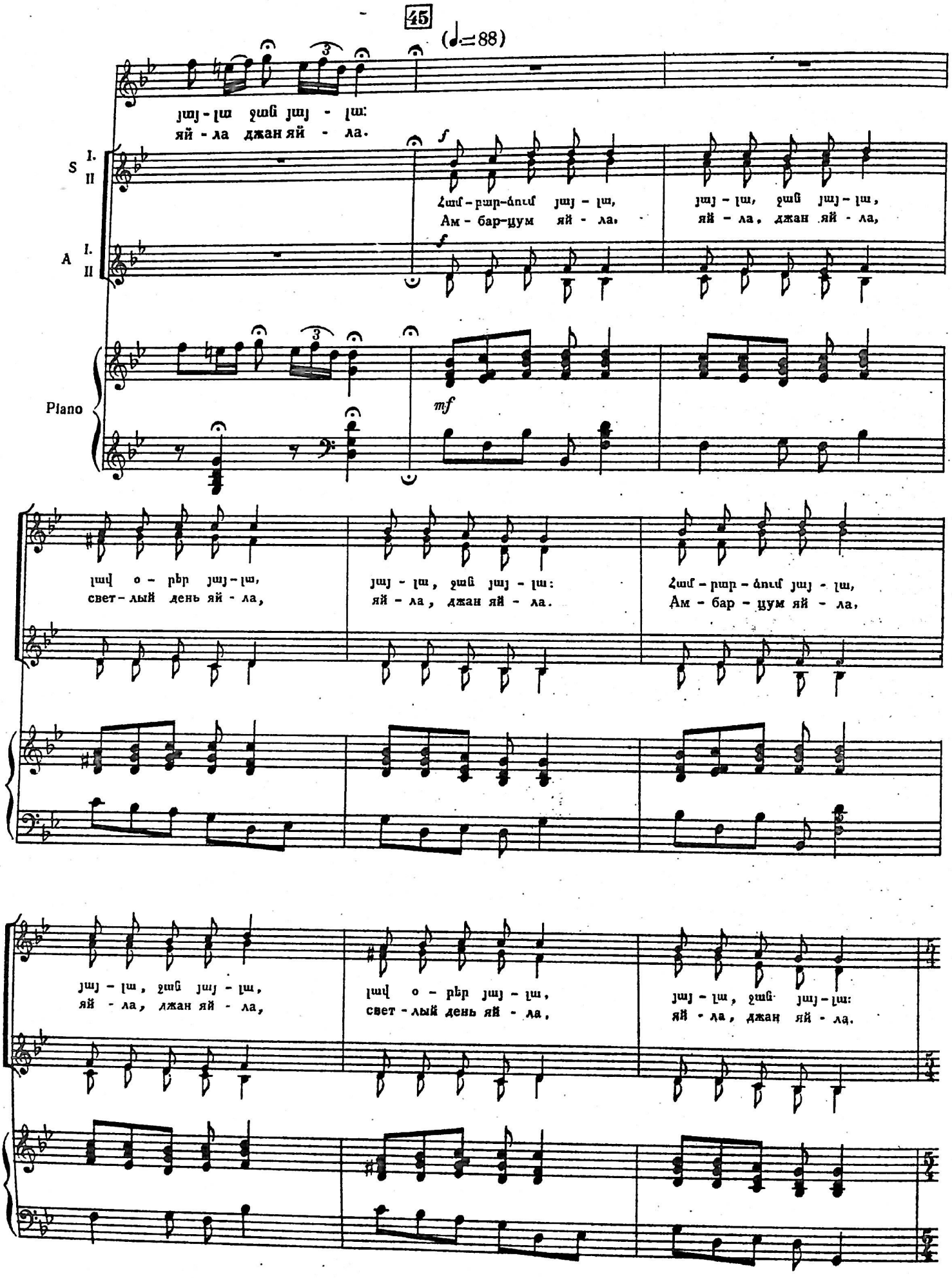
45
(♩=88)
յայ-լա ջան յայ-լա:
яй-ла джан яй-ла.
S I. II
A I. II
Համբարձում յայ-լա,
Амбарцум яй-ла,
յայ-լա, ջան յայ-լա,
яй-ла, джан яй-ла,
Piano
f
mf
լալ օրբր յայ-լա,
свет-лый день яй-ла,
յայ-լա, ջան յայ-լա:
яй-ла, джан яй-ла.
Համբարձում յայ-լա,
Амбарцум яй-ла,
յայ-լա, ջան յայ-լա,
яй-ла, джан яй-ла,
լալ օրբր յայ-լա,
свет-лый день яй-ла,
յայ-լա, ջան յայ-լա:
яй-ла, джан яй-ла.

II ԱՂՋԻԿ II ДЕВУШКА

Moderato poco più mosso (♩=112)

Մա - նի կա - սեմ կը շա - րեմ, տոպրակ կածեմ կը կա - րեմ, ողջ աշխարհ-քը ման կը - գամ,
С пес ней вый- ду и прой-ду, вста-ну в нашем я са-ду и весь свет я о-бой-ду,

mf

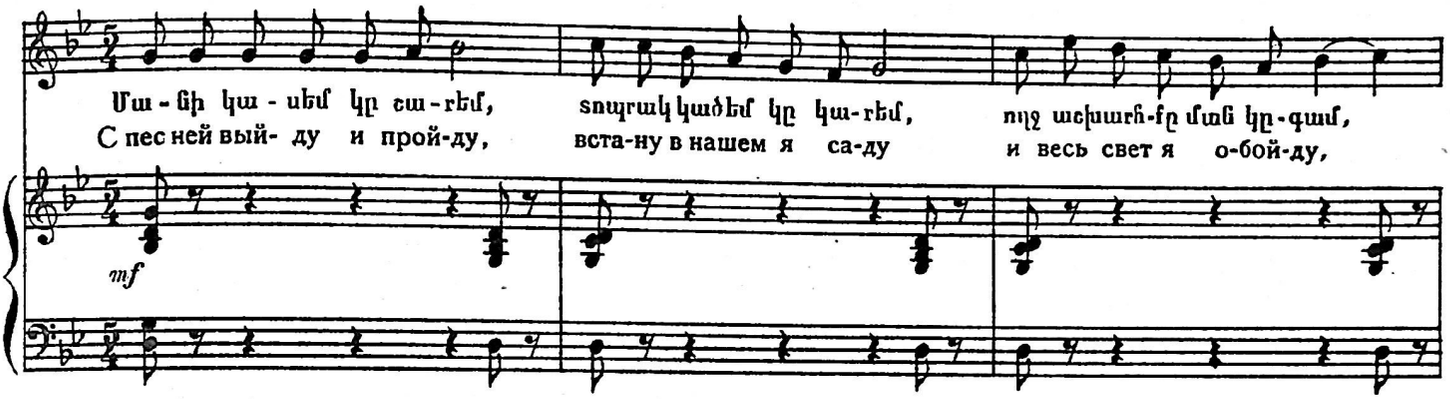

Մի փոքրիկ աղջիկ ամանից դուրս է բերում վիճակները:
Девочка-подросток достает из сосуда метки...

ԱՆՈՒՇ АНУШ

Ու՞մն է, ու՞մն է. քոնն է, Շո - ղիկ:
Чей знак? Чей знак? Твой знак, Шо - гик.

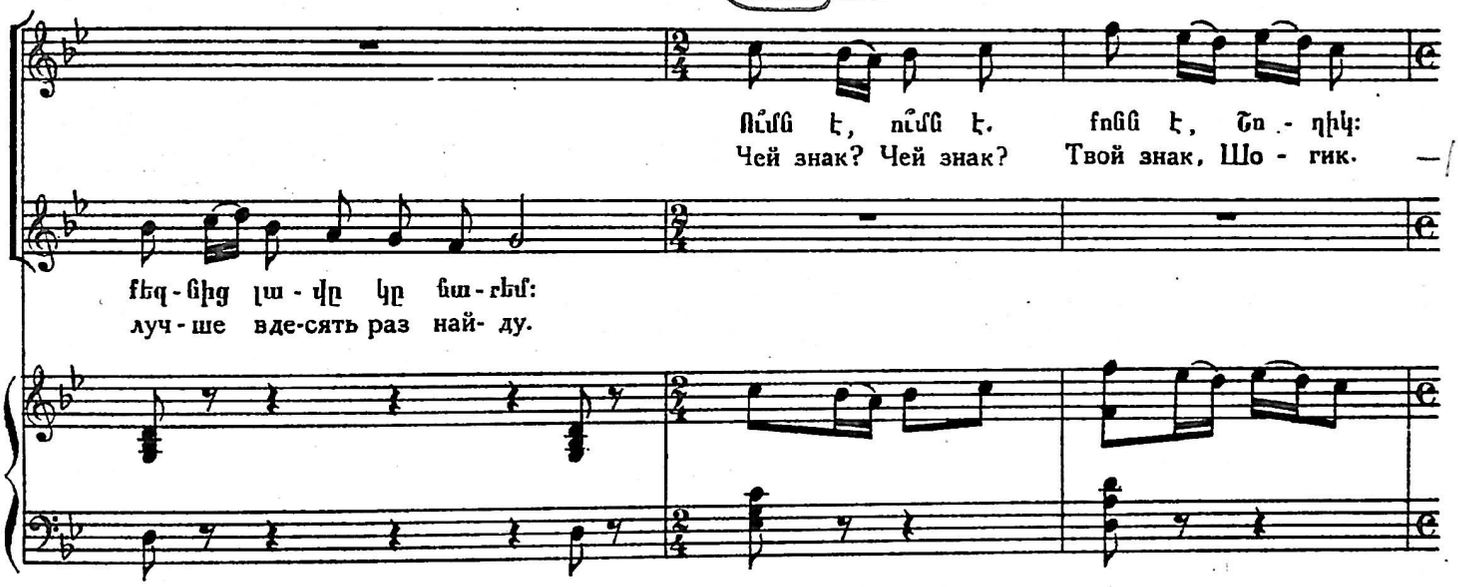

-119-

քեզ - նից լա - վը կը ճա - րեմ:
луч - ше вде-сять раз най- ду.

46 Allegretto (♩=100) Միծաղ կատակներ: Смех, шутки.

Sopr.

Alti

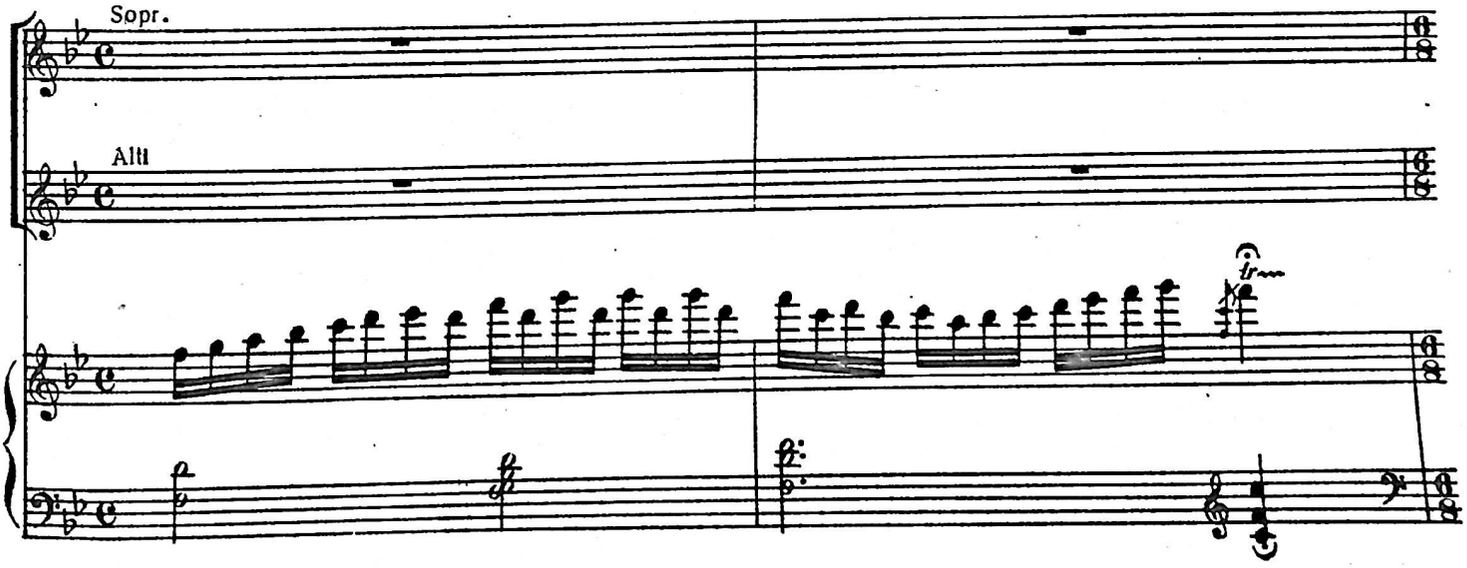

(♩. = 80)

S I. II

f Համ - բար-ձում յայ - լա, յայ - լա, ջան յայ - լա, լավ օ - րեր յայ - լա, յայ - լա, ջան յայ - լա:
Ам - бар-цум яй - ла, яй - ла, джан яй - ла, свет-лый день яй - ла, яй - ла, джан яй - ла.

A I. II.

Piano

mf

Համ--բար - ձում յայ - լա, յայ - լա, ջան յայ - լա, լավ օ - րեր յայ - լա, յայ - լա, ջան յայ - լա:
Ам - бар - цум яй - ла, яй - ла, джан яй - ла, свет-лый день яй - ла, яй - ла, джан яй - ла.

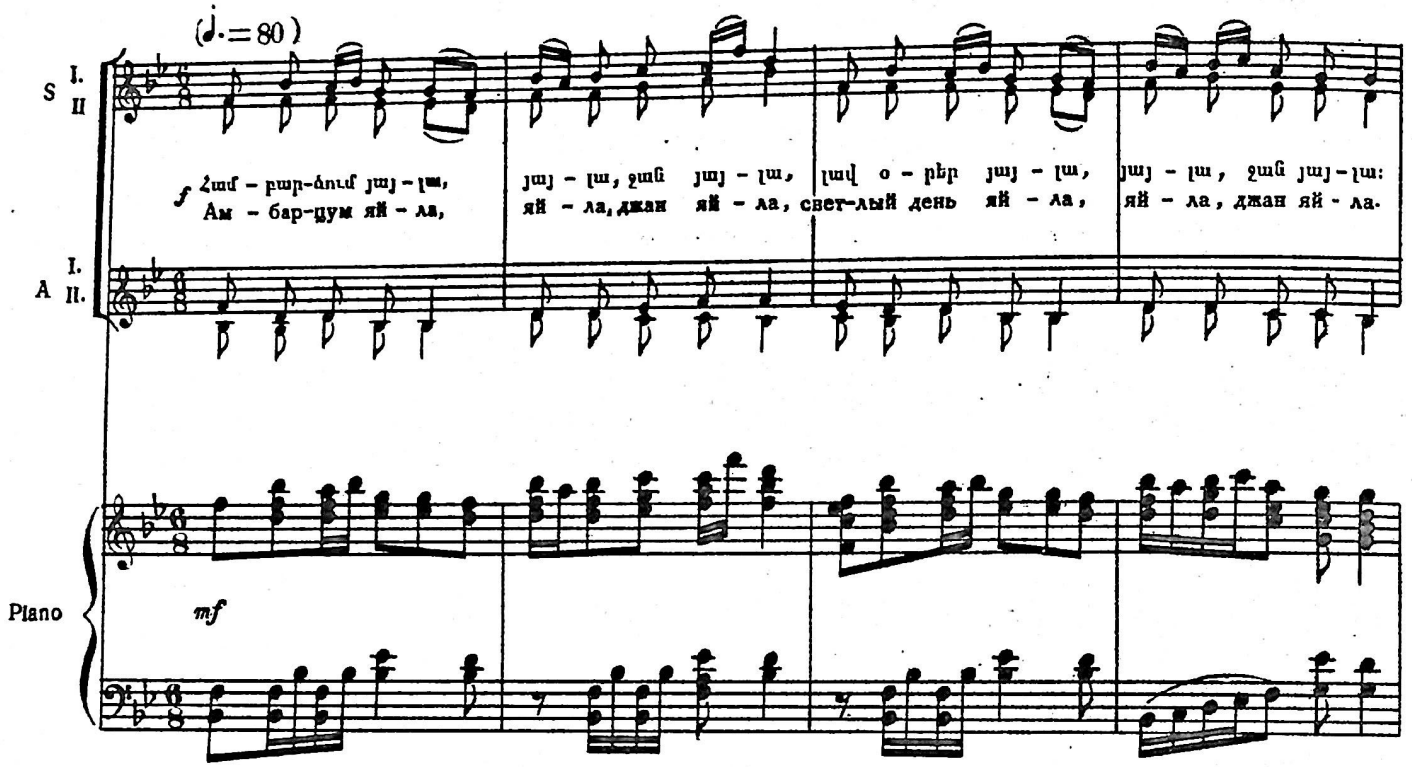

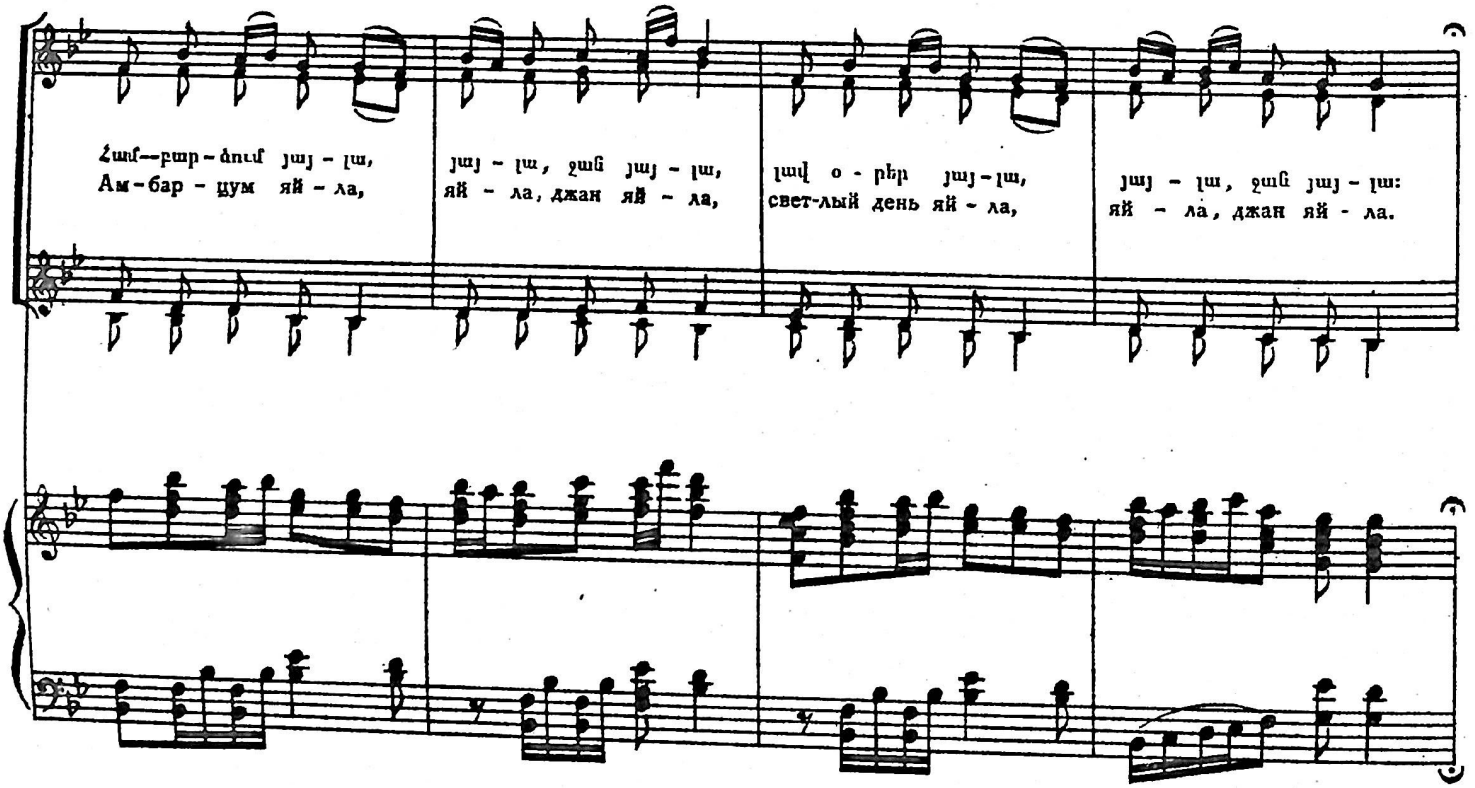

III ԱՂՋԻԿ III ДЕВУШКА

Moderato

Աղ-ջի, յա - րդ գի - տե ճեկ ես, ճեկ ես ճրլ - դիկ,
Зна-ют все, ты ры - же - ва - та, ры - же - ва - та,

pp

գե - դում մեկ ես, թե քեզ սի - րե չո - բան տը - դեն,
ря - бо - ва - та, у - бе - гу я из де - рев - ни

II ԱՂՋԻԿ
II ДЕВУШКА

IV ԱՂՋԻԿ
IV ДЕВУШКА

ես կը փախ - չեմ էս մեր գե - դեն: Ո՞ւմն է, ո՞ւմն է. իմն է, իմն է:
коль по - лю - бит чо - бан те - бя. Чей знак? Чей знак? Мой знак, мой знак.

47 Allegretto Ծիծաղ: Смех.

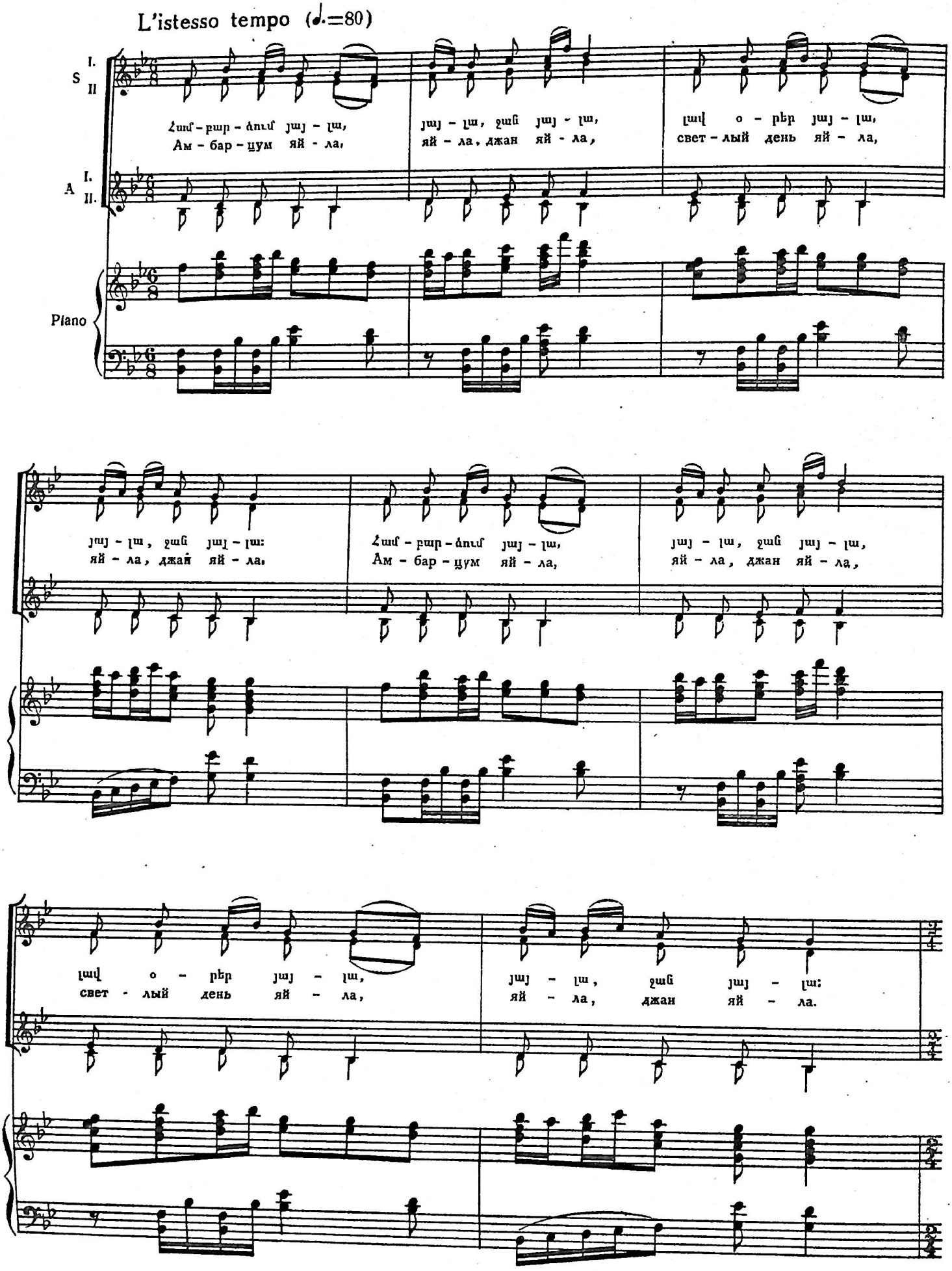
L'istesso tempo (♩.=80)
S I. II
Համ - բար - ձում յայ - լա,
Ам - бар - щум яй - ла,
յայ - լա, ջան յայ - լա,
яй - ла, джан яй - ла,
լավ օ - րեր յայ - լա,
свет - лый день яй - ла,
A I. II.
Piano
յայ - լա, ջան յայ - լա:
яй - ла, джан яй - ла,
Համ - բար - ձում յայ - լա,
Ам - бар - щум яй - ла,
յայ - լա, ջան յայ - լա,
яй - ла, джан яй - ла,
լավ օ - րեր յայ - լա,
свет - лый день яй - ла,
յայ - լա, ջան յայ - լա:
яй - ла, джан яй - ла.

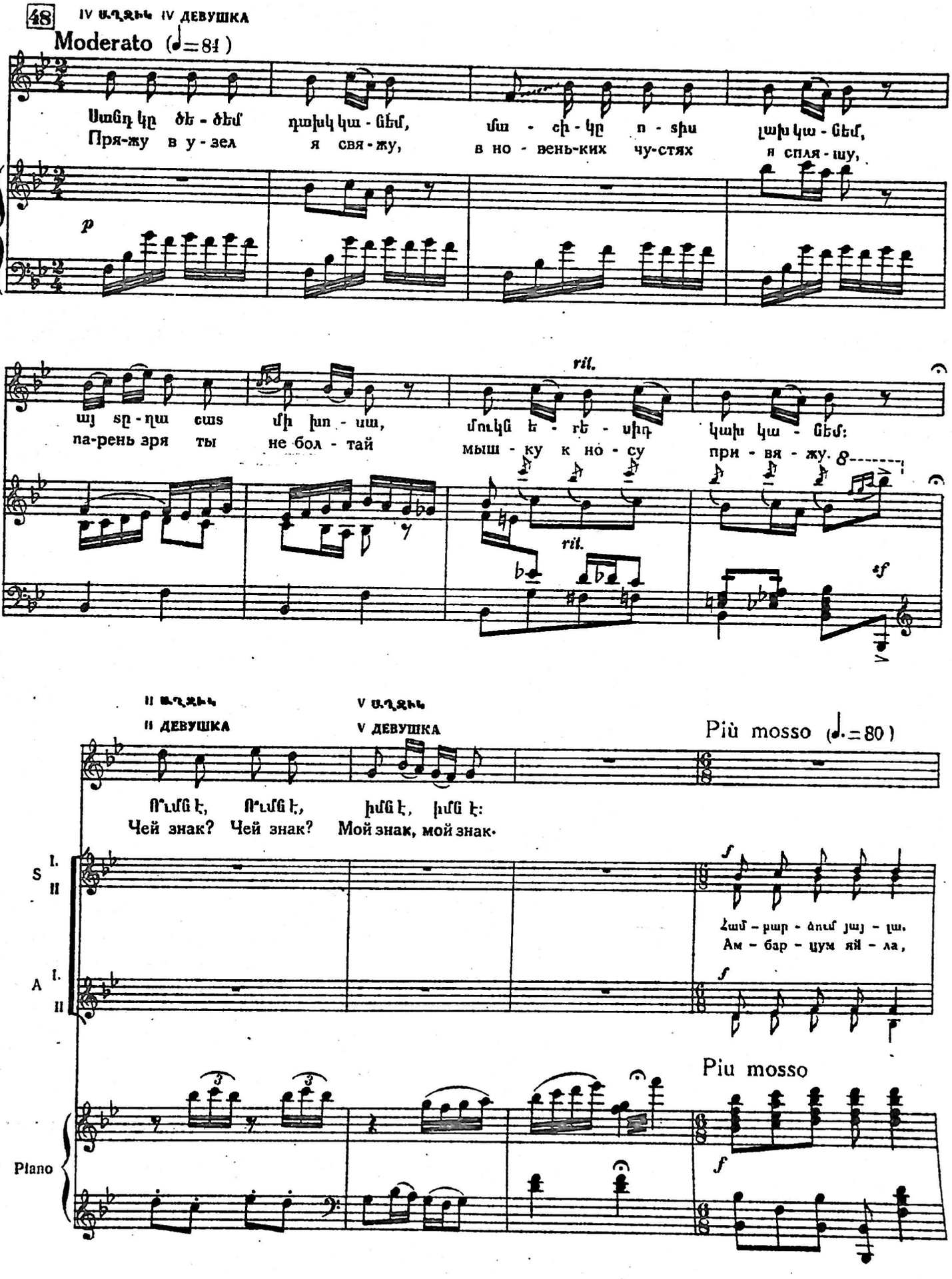
48
IV ԱՂՋԻԿ IV ДЕВУШКА
Moderato (♩=84)
Սանդ կը ծե - ծեմ դախկա - ցեմ, մա - շի - կը ո - տիս լախկա - ցեմ,
Пря-жу в у - зел я свя - жу, в но - вень-ких чу-стях я спля - шу,
p
ril.
այ տր - դա ըшs մի խո - սա, մուկն է - րե - սիդ կախկա - ցեմ:
па-рень зря ты не бол - тай мыш - ку к но - су при - вя - жу.
ril.
sf
II ԱՂՋԻԿ
II ДЕВУШКА
V ԱՂՋԻԿ
V ДЕВУШКА
Più mosso (♩.=80)
Ո՞ւմն է, Ո՞ւմն է, իմն է, իմն է:
Чей знак? Чей знак? Мой знак, мой знак.
S I. II
A I. II
f
Համ - բար - ձում յայ - լա,
Ам - бар - цум яй - ла,
f
Piu mosso
Piano
f

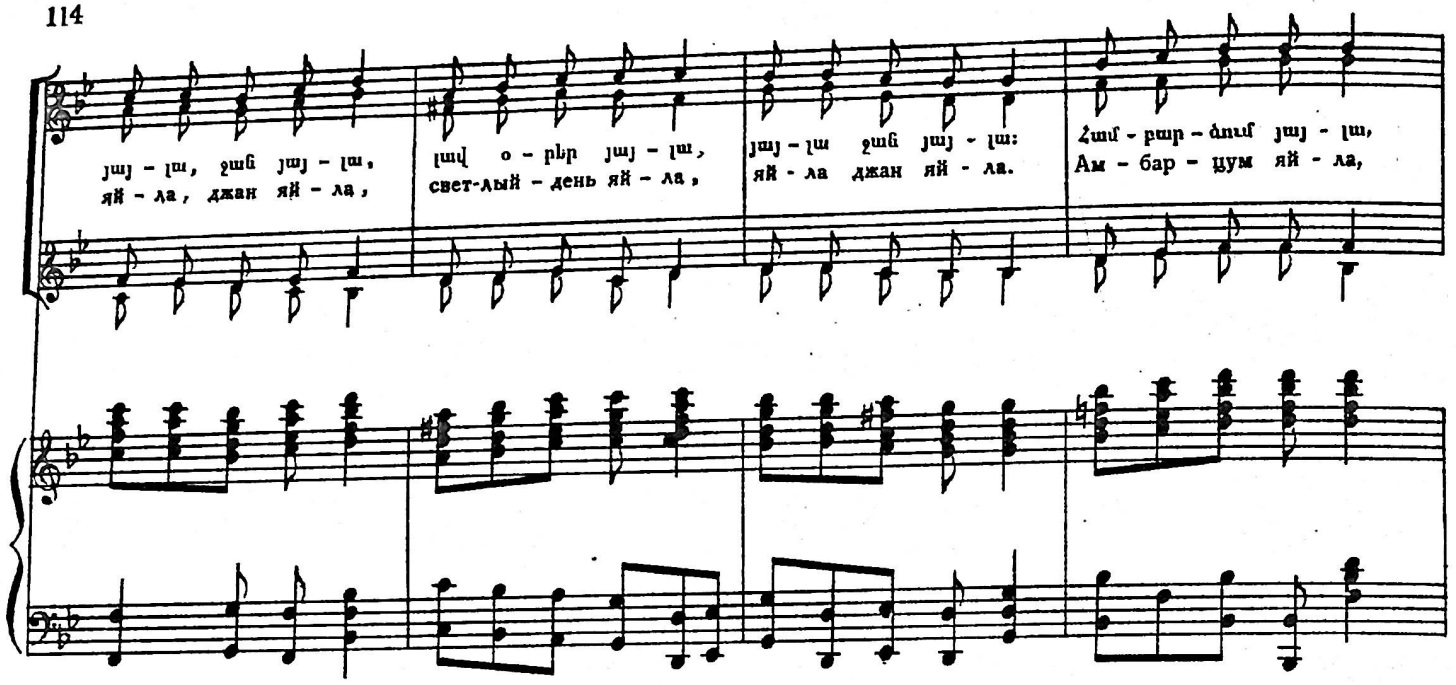

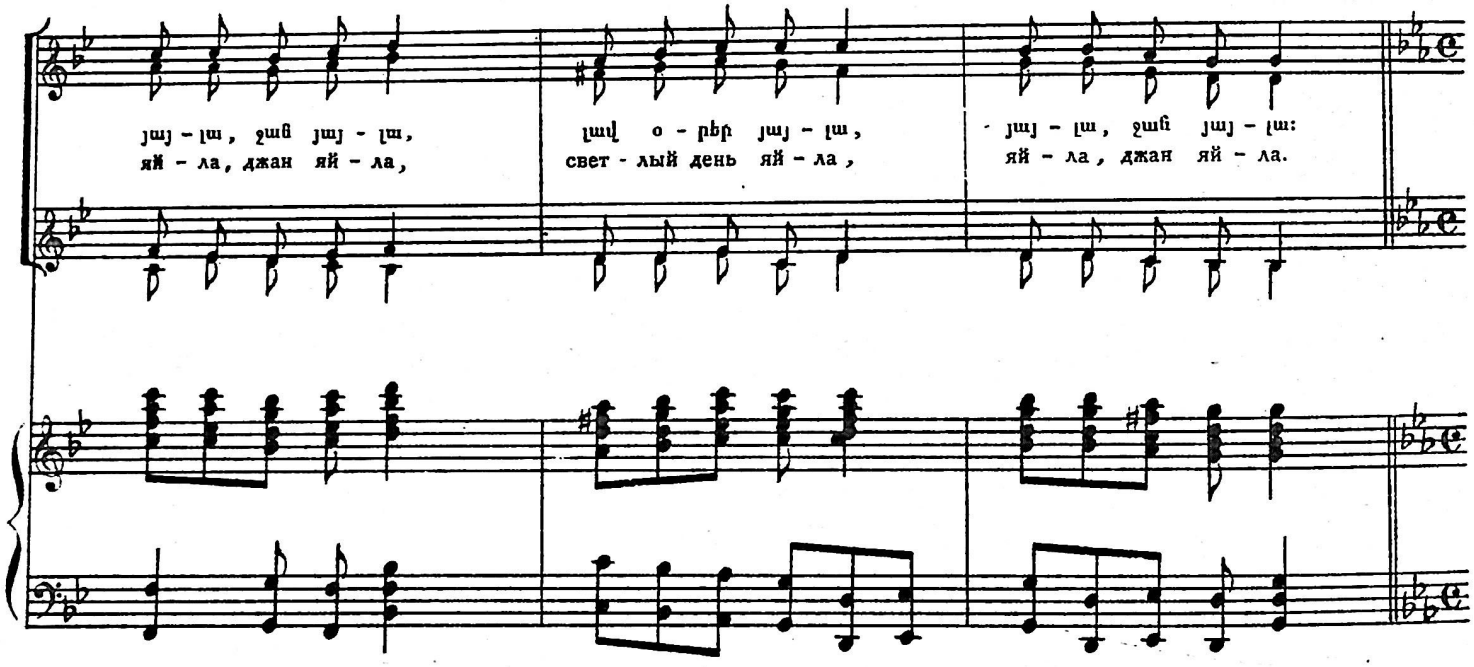

49 Moderato (♩=76)

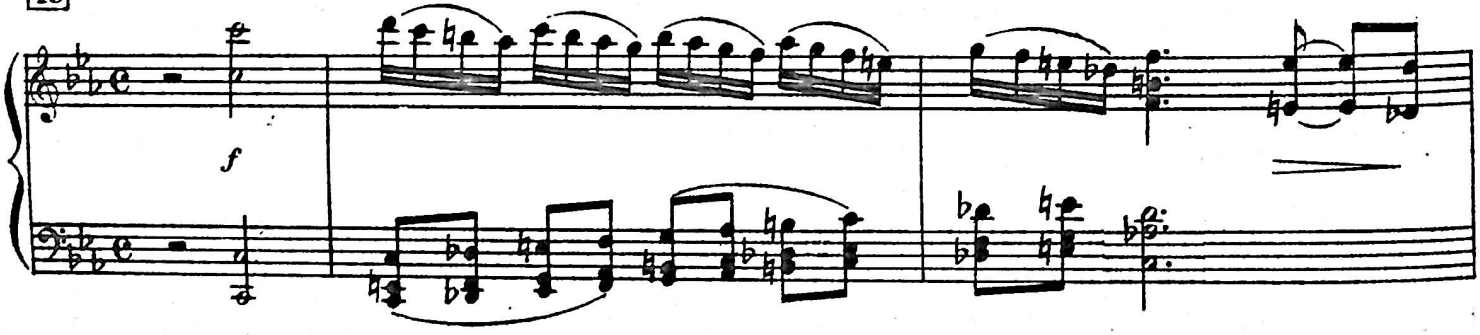

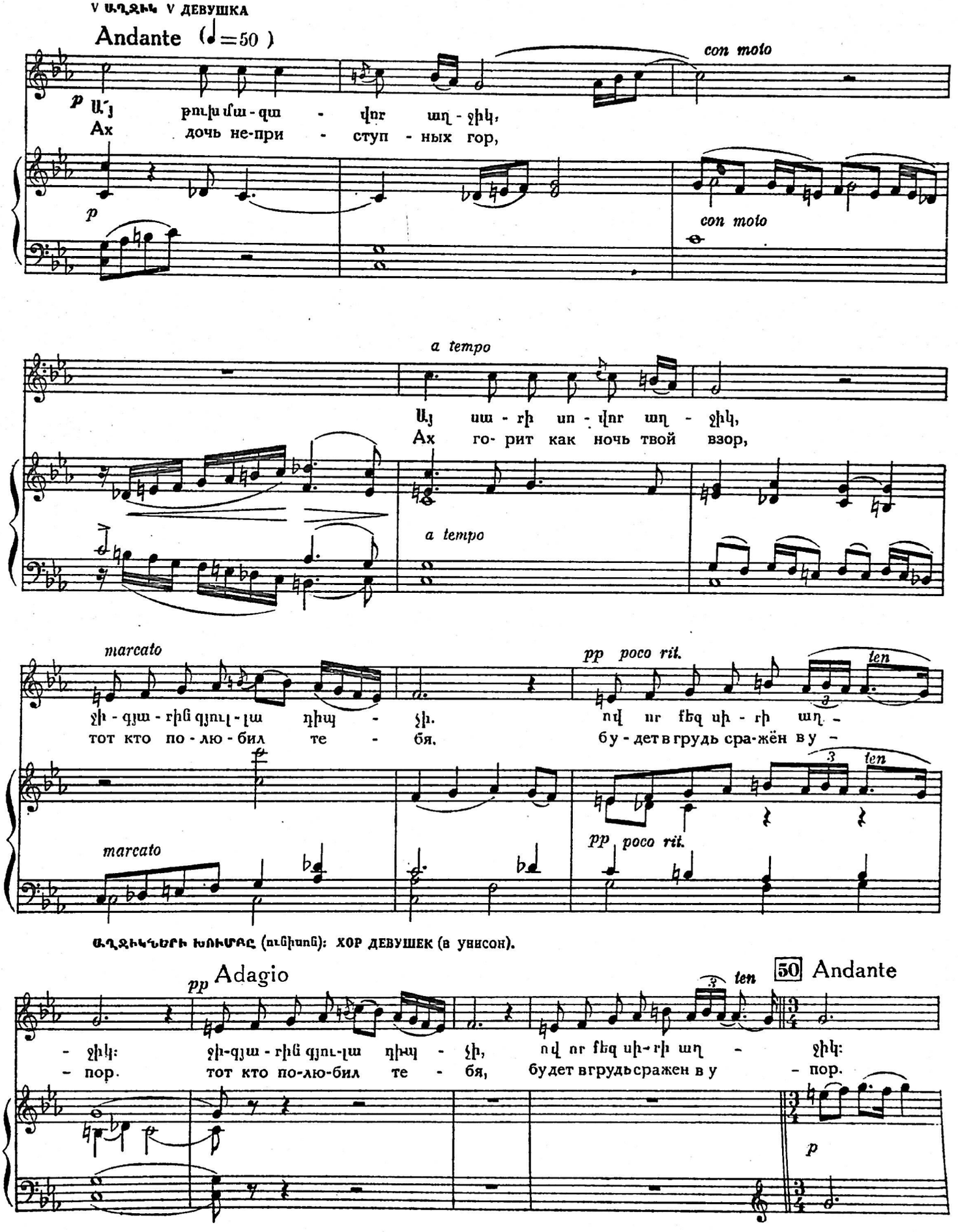
V ԱՂՋԻԿ V ДЕВУШКА
Andante (♩=50)
con moto
Ա՛յ թուխ մա-զա - վոր աղ - ջիկ,
Ах дочь не-при - ступ - ных гор,
a tempo
Այ աչ - քի սո - վոր աղ - ջիկ,
Ах го- рит как ночь твой взор,
marcato
pp poco rit.
ten
չի - զյա - րին զյուլ - լա դիպ - չի.
тот кто по - лю - бил те - бя.
ով սր ֆեզ սի - րի աղ -
бу - дет в грудь сра-жён в у -
ԱՂՋԻԿՆԵՐԻ ԽՈՒՄԲԸ (ունիսոն): ХОР ДЕВУШЕК (в унисон).
pp Adagio
50 Andante
- ջիկ:
- пор.
չի-զյա - րին զյու-լա դիպ - չի,
тот кто по-лю-бил те - бя,
ով սր ֆեզ սի-րի աղ -
будет вгрудь сражен в у -
ջիկ:
пор.

Անուշը խիստ հուզված է—նրա նշանին է ընկնում վիճակը:
Ануш потрясена—жребий пал на ее метку.

Poco più mosso

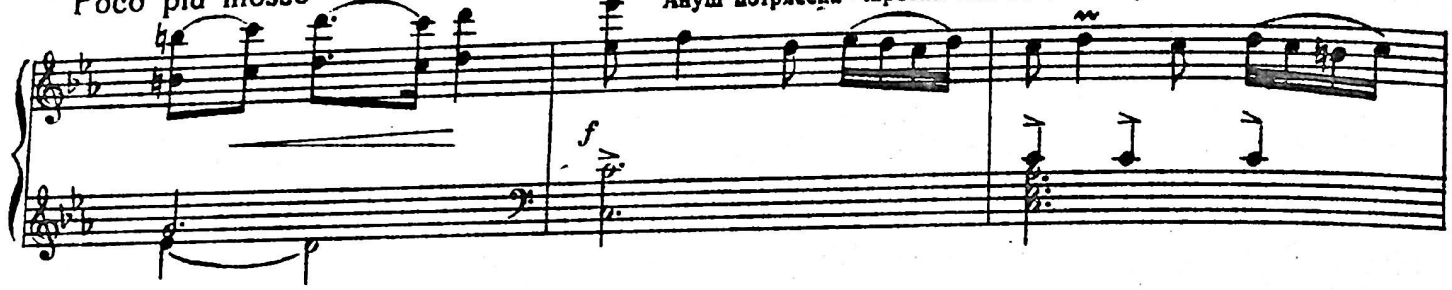

f

Հետզհետե հավաքվում են տղամարդիկ: Постепенно собираются мужчины.

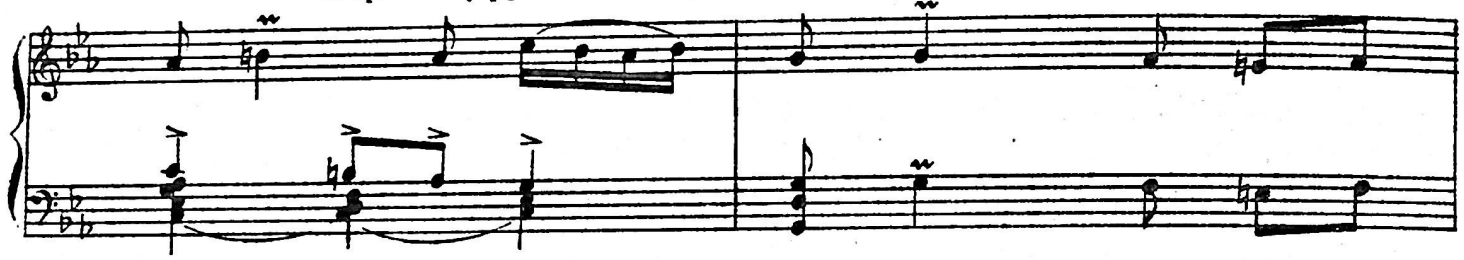

51 Andante (♩= 60)

S
A

pp Ոհ ինչ սև վի - ճակ քեզ բա - ժին ըն - կավ,
Ка - кой жре - бий злой ей на до - лю пал,

T
B

Piano

pp

սե - վա - բախտ քու - րիկ նա - զե - լի Ա - նուշ:
горь - кий рок сест - ра, неж - на - я А - нуш.

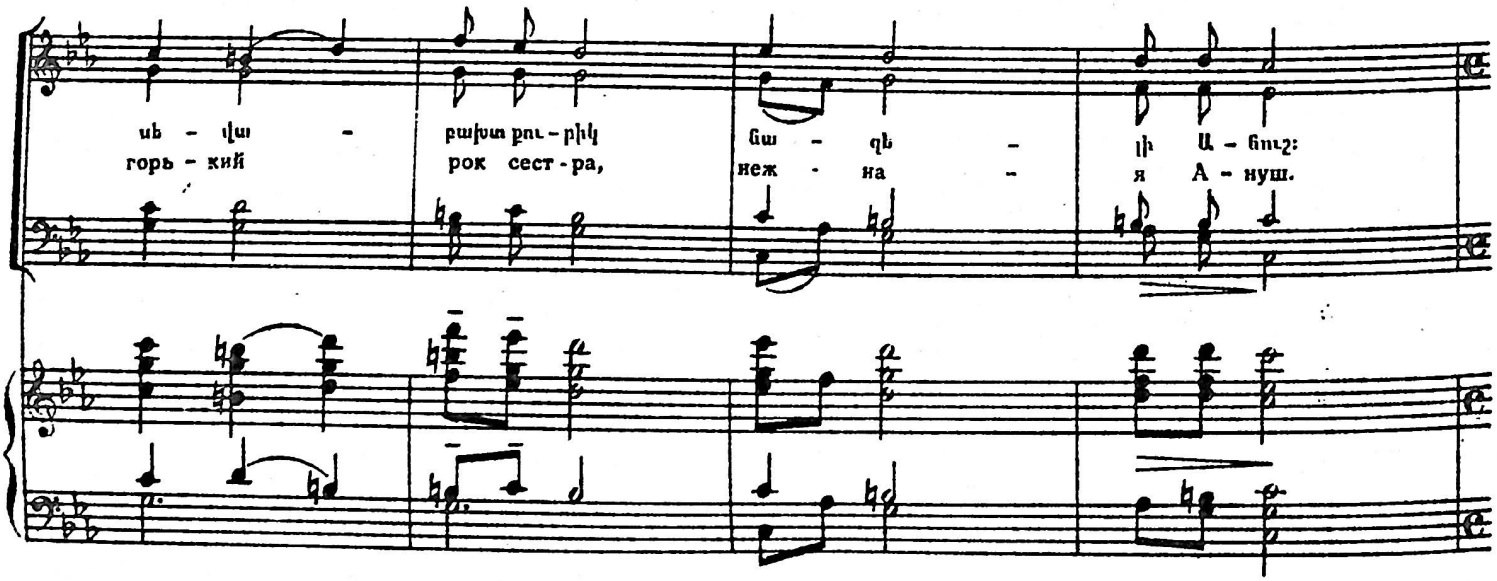

52

Più agitato (♩=100)

Անուշը ճեկեկում է: Ануш рыдает.

p

f

diminuendo

rit.

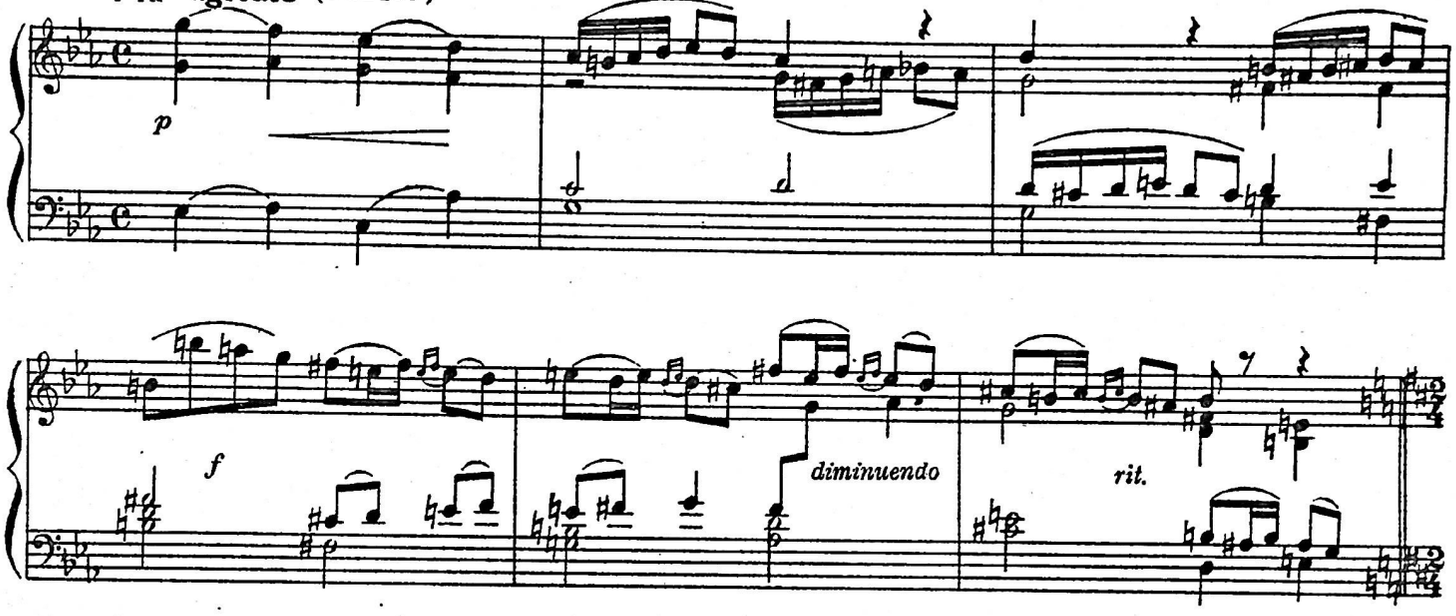

Բոլորը աշխատում են Անուշին հանգստացնել: Все стараются успокоить Ануш.

ԱՆՈՒՇ АНУШ

Moderato (♩=100)

53

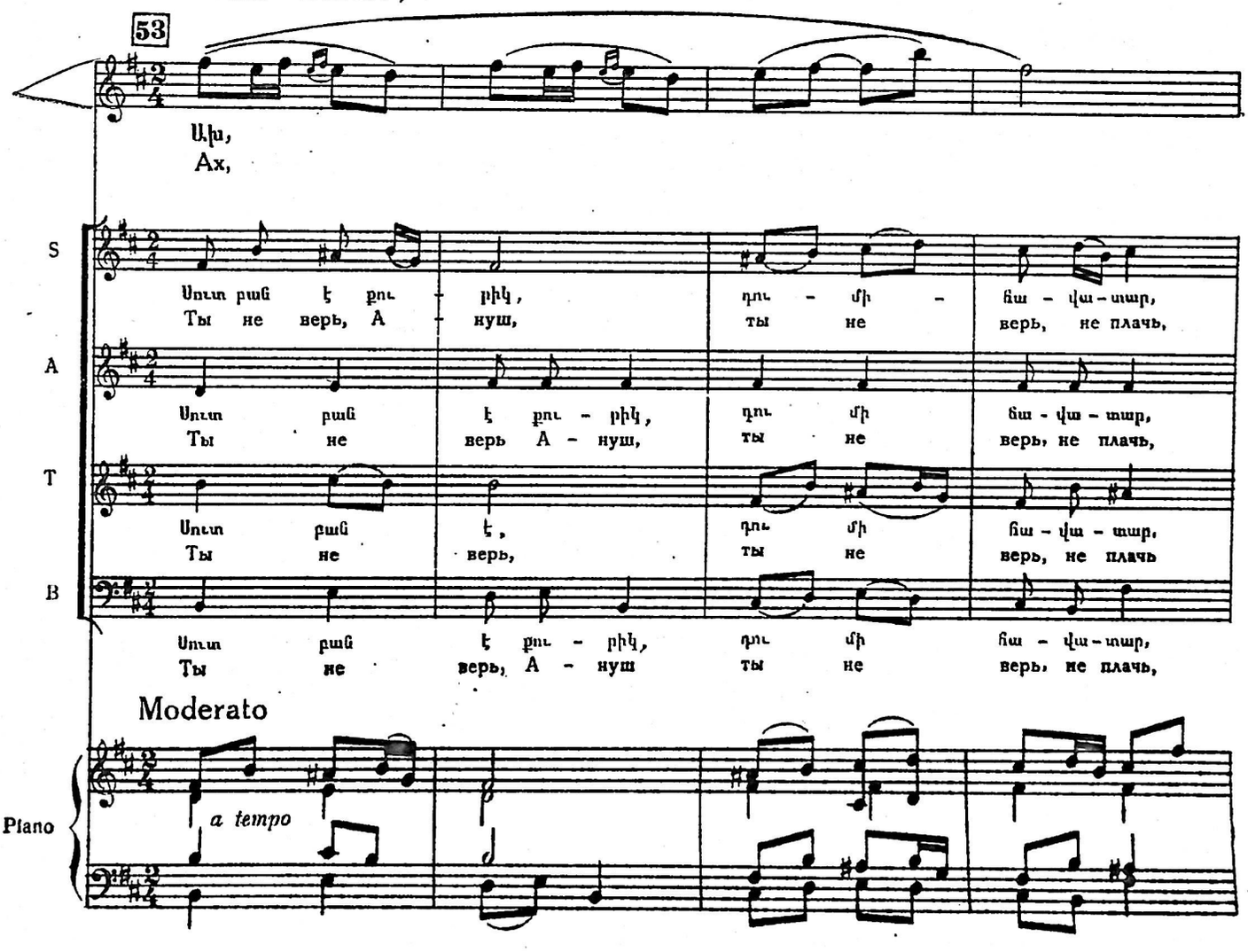

Ախ,
Ах,

S
Սուտ բան է քու - րիկ, դու - մի - ճա - վա - տար,
Ты не верь, А - нуш, ты не верь, не плачь,

A
Սուտ բան է քու - րիկ, դու մի ճա - վա - տար,
Ты не верь А - нуш, ты не верь, не плачь,

T
Սուտ բան է, դու մի ճա - վա - տար,
Ты не верь, ты не верь, не плачь

B
Սուտ բան է քու - րիկ, դու մի ճա - վա - տար,
Ты не верь, А - нуш ты не верь, не плачь,

Moderato

Piano

a tempo

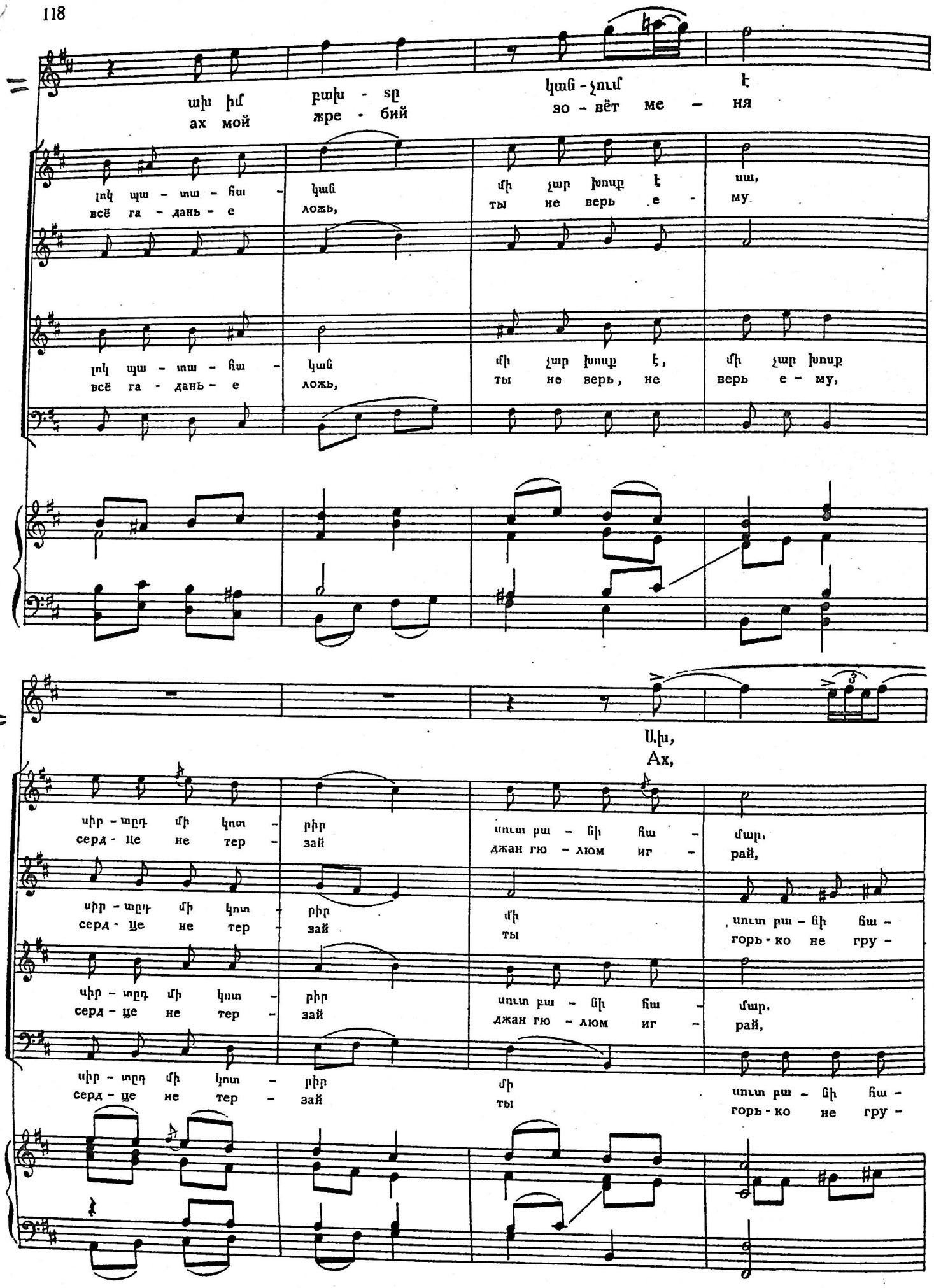
ախ իմ բախ - տը կաց - չում է
ах мой жре - бий зо - вёт ме - ня
լոկ պա - տա - ճա - կաց մի չար խոսք է ա,
всё га - дань - е ложь, ты не верь е - му
լոկ պա - տա - ճա - կաց մի չար խոսք է, մի չար խոսք
всё га - дань - е ложь, ты не верь, не верь е - му,
Ախ,
Ах,
սիր - տըդ մի կոտ - րիր սուտ բա - ցի ճա - մար,
серд - це не тер - зай джан гю - люм иг - рай,
սիր - տըդ մի կոտ - րիր մի սուտ բա - ցի ճա -
серд - це не тер - зай ты горь - ко не гру -
սիր - տըդ մի կոտ - րիր սուտ բա - ցի ճա - մար,
серд - це не тер - зай джан гю - люм иг - рай,
սիր - տըդ մի կոտ - րիր մի սուտ բա - ցի ճա -
серд - це не тер - зай ты горь - ко не гру -

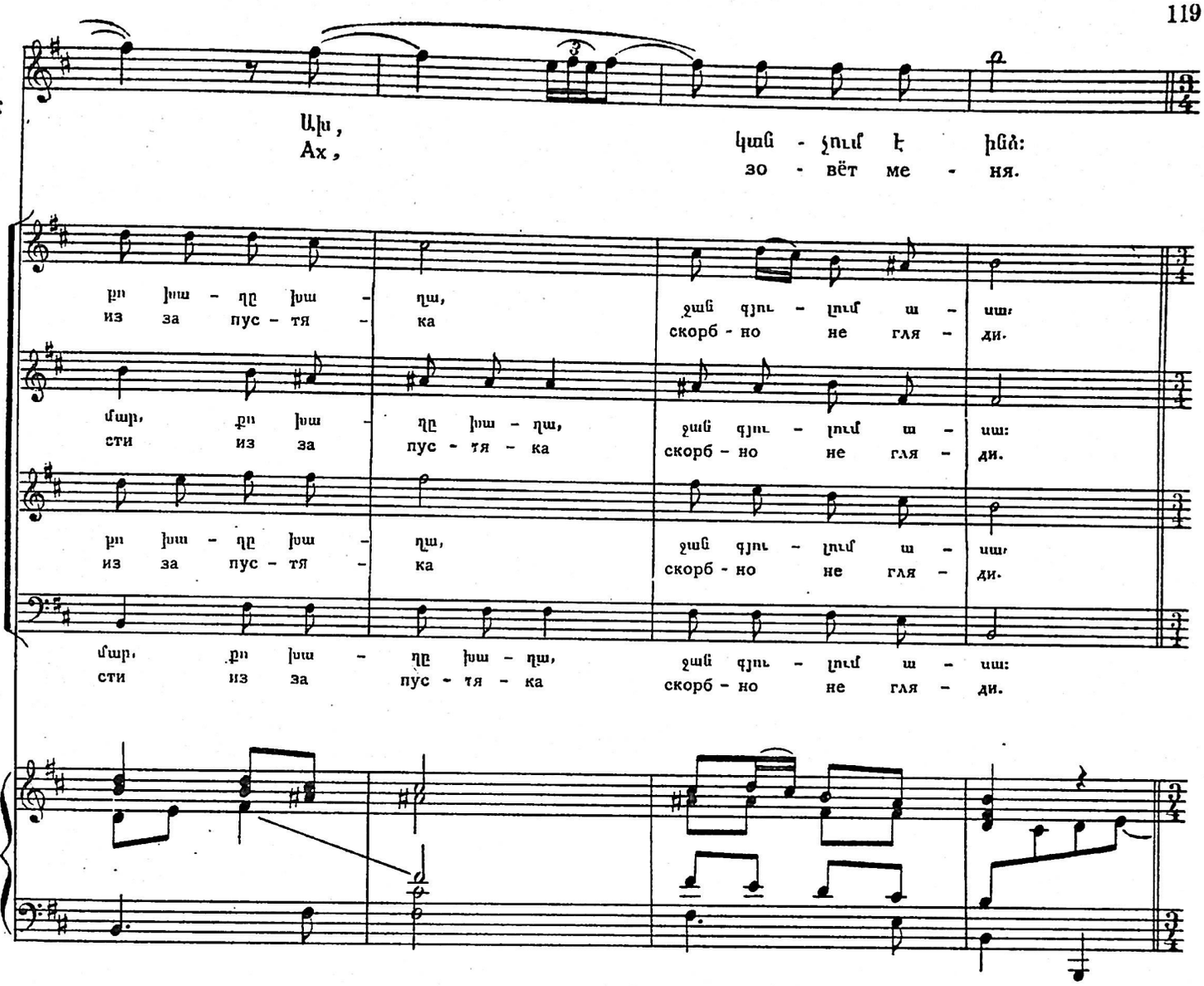

54 Անուշը չի մխիթարվում: Ануш безутешна.

ԱՆՈՒՇ АНУШ

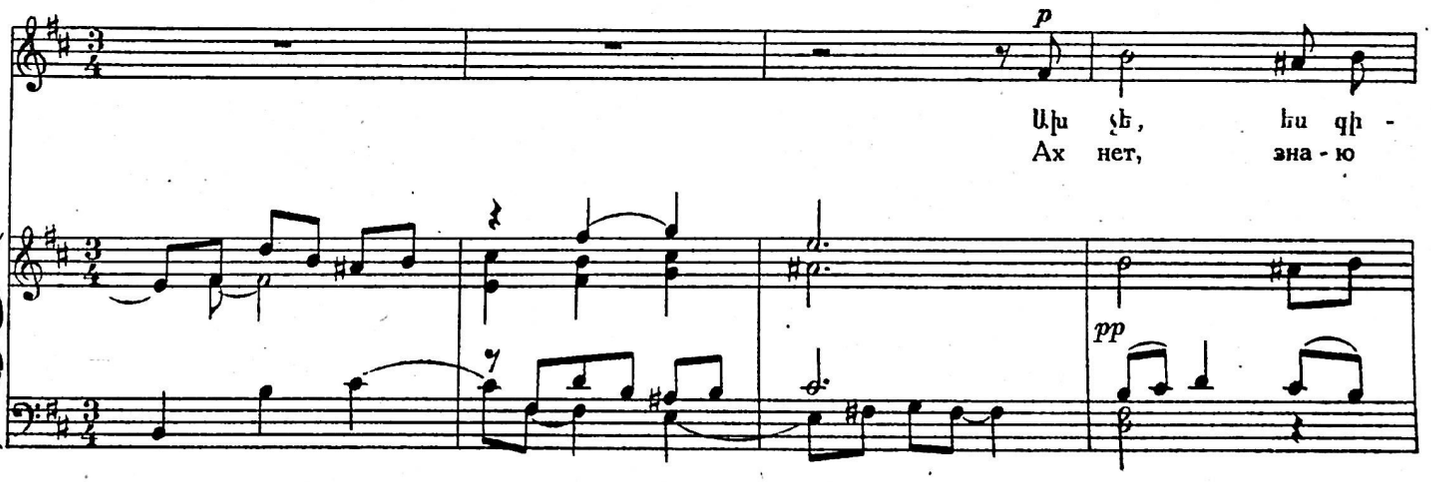

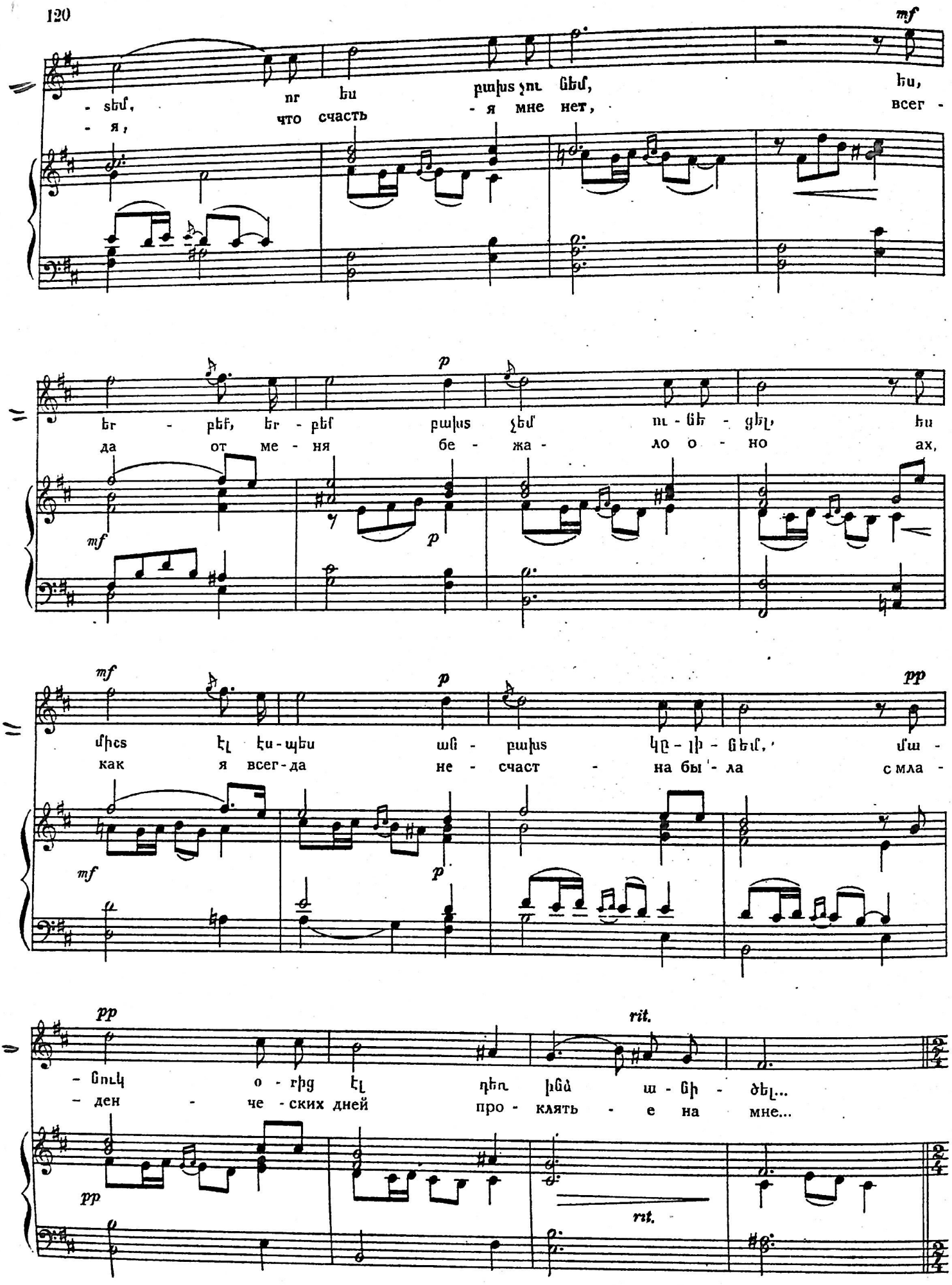
mf
- տեմ, որ ես բախտ չու- նեմ, ես,
- я, что счасть - я мне нет, всег -
p
եր - բեմ, եր - բեմ բախտ չեմ ու - նե - ցել, ես
да от ме - ня бе - жа - ло о - но ах,
mf
p
mf
p
pp
միշտ էլ էս - պես ան - բախտ կը - լի - նե՛մ, մա -
как я всег - да не - счаст - на бы - ла с мла -
mf
p
pp
- նուկ օ - րից էլ դեռ ինձ ա - նի - ծել...
- ден - че - ских дней про - клять - е на мне...
pp
rit.
rit.

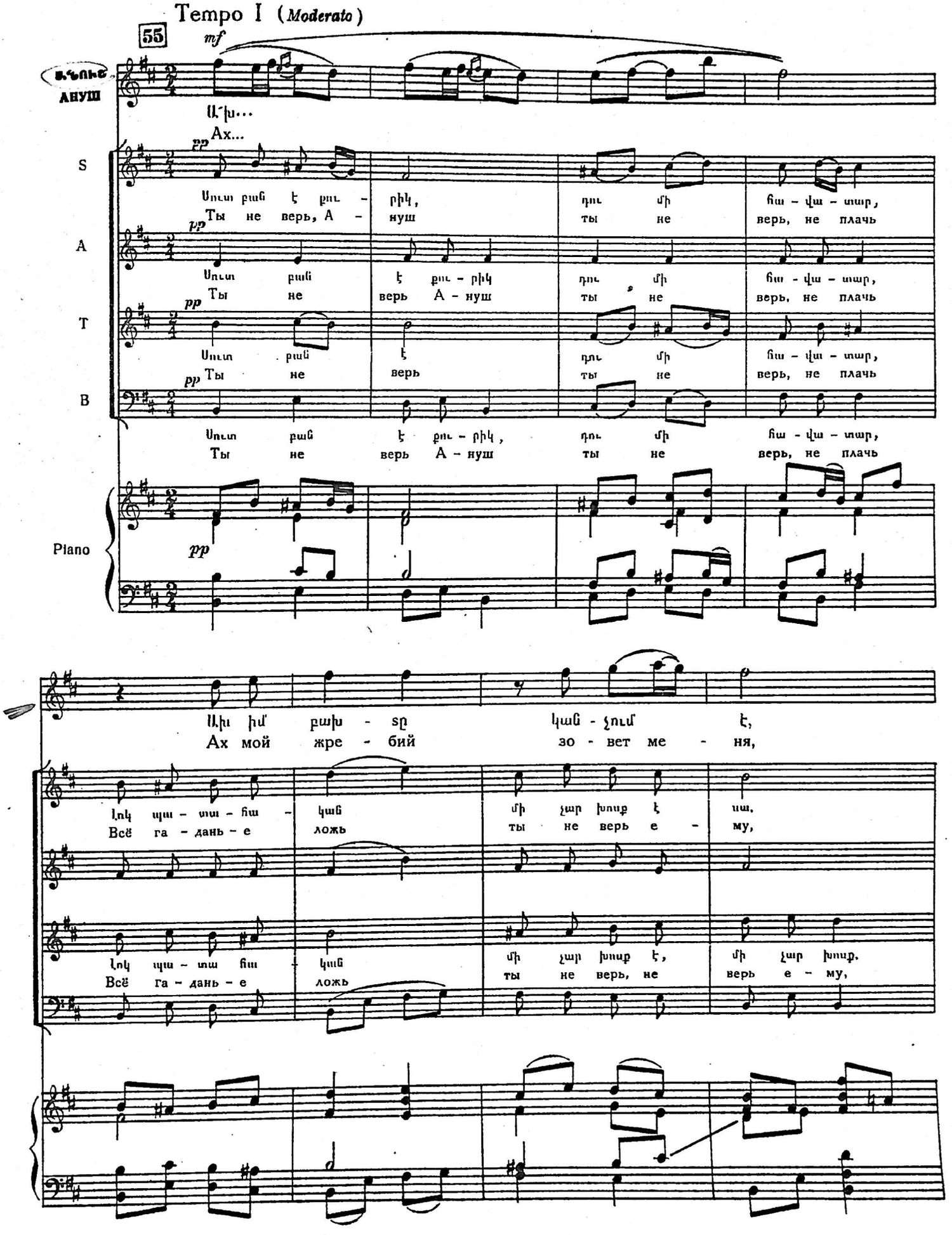
Tempo I (Moderato)
55
mf
ԱՆՈՒՇ
АНУШ
Ա՛խ...
Ах...
pp
S
Սուտ բան է քու - րիկ, դու մի հա - վա - տար,
Ты не верь, А - нуш ты не верь, не плачь
A
Սուտ բան է քու - րիկ դու մի հա - վա - տար,
Ты не верь А - нуш ты не верь, не плачь
T
Սուտ բան է դու մի հա - վա - տար,
Ты не верь ты не верь, не плачь
B
Սուտ բան է քու - րիկ, դու մի հա - վա - տար,
Ты не верь А - нуш ты не верь, не плачь
Piano
Ախ իմ բախ - տը կան - չում է,
Ах мой жре - бий зо - вет ме - ня,
Լոկ պա - տա - հա - կան մի չար խոսք է սա,
Всё га - дань - е ложь ты не верь е - му,
Լոկ պա - տա հա - կան մի չար խոսք է, մի չար խոսք,
Всё га - дань - е ложь ты не верь, не верь е - му,

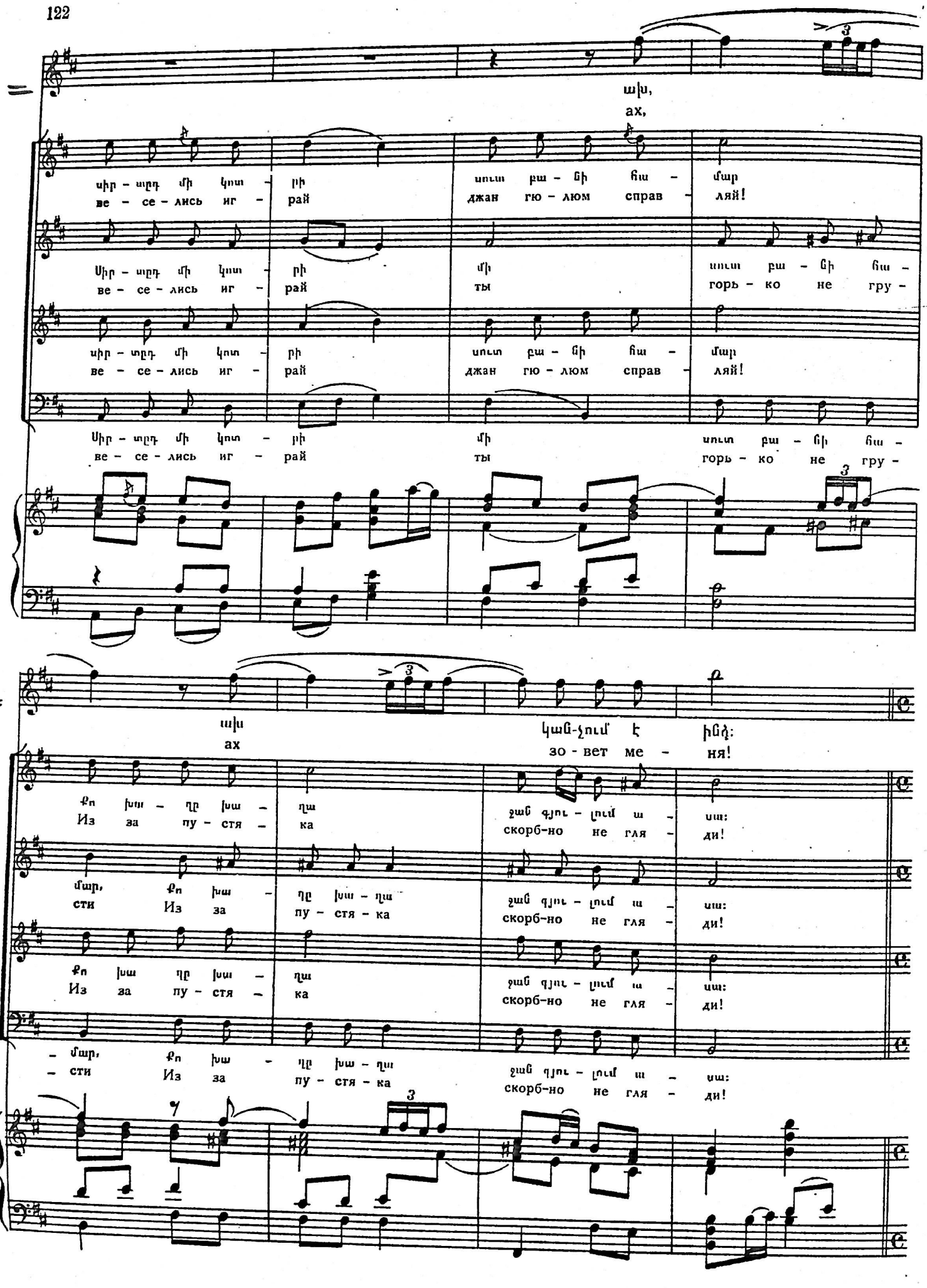
ախ,
ах,
սիր – արդ մի կոտ – րի
ве – се – лись иг – рай
սուտ բա – ցի ցա – մար
джан гю – люм справ – ляй!
Սիր – արդ մի կոտ – րի
ве – се – лись иг – рай
մի
ты
սուտ բա – ցի ցա –
горь – ко не гру –
Սիր – արդ մի կոտ – րի
ве – се – лись иг – рай
մի
ты
սուտ բա – ցի ցա – մար
горь – ко не гру –
ախ
ах
կաց-չում է ինձ:
зо – вет ме – ня!
Ջո խա – ղը խա – ղա
Из за пу – стя – ка
ջաց գյու – լում ա – սա:
скорб-но не гля – ди!
մար, Ջո խա –
сти Из за
ղը խա – ղա
пу – стя – ка
ջաց գյու – լում ա –
скорб-но не гля –
Ջո խա ղը խա –
Из за пу – стя –
ղա
ка
ջաց գյու – լում ա –
скорб-но не гля –
– մար, Ջո խա –
– сти Из за
ղը խա – ղա
пу – стя – ка
ջաց գյու – լում ա –
скорб-но не гля –

56 Andante

ԱՆՈՒՇ Moderato

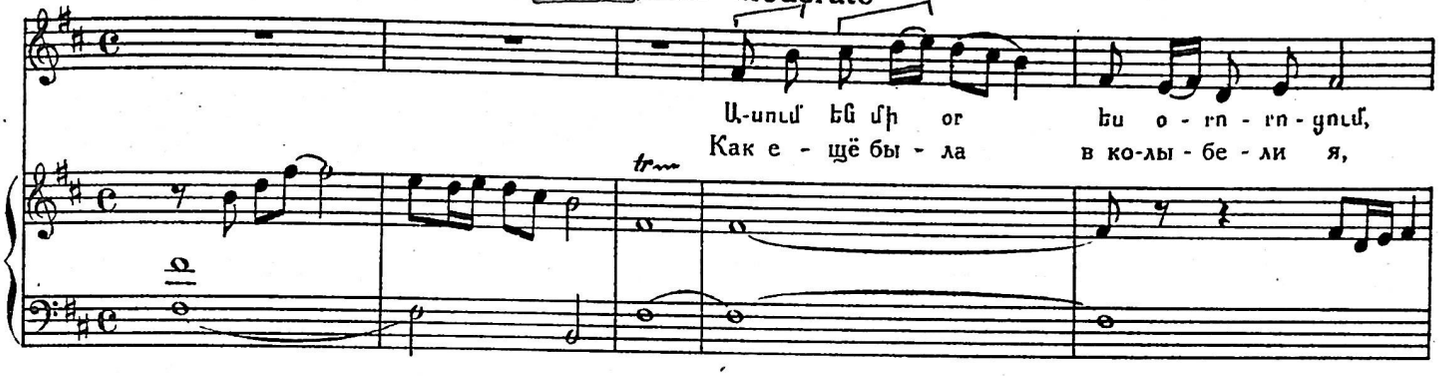

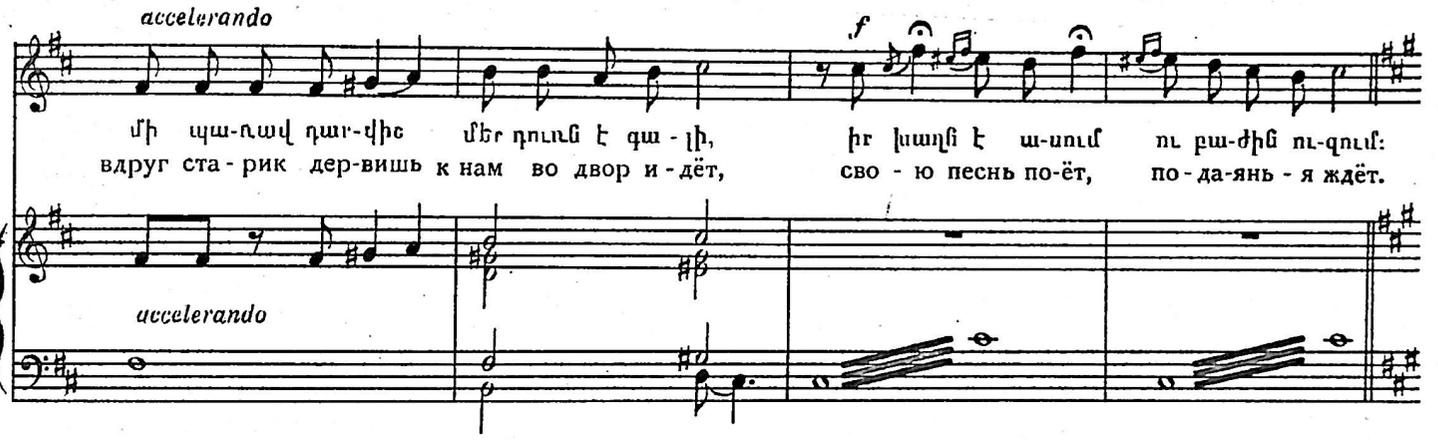

57 Allegretto (♩=112)

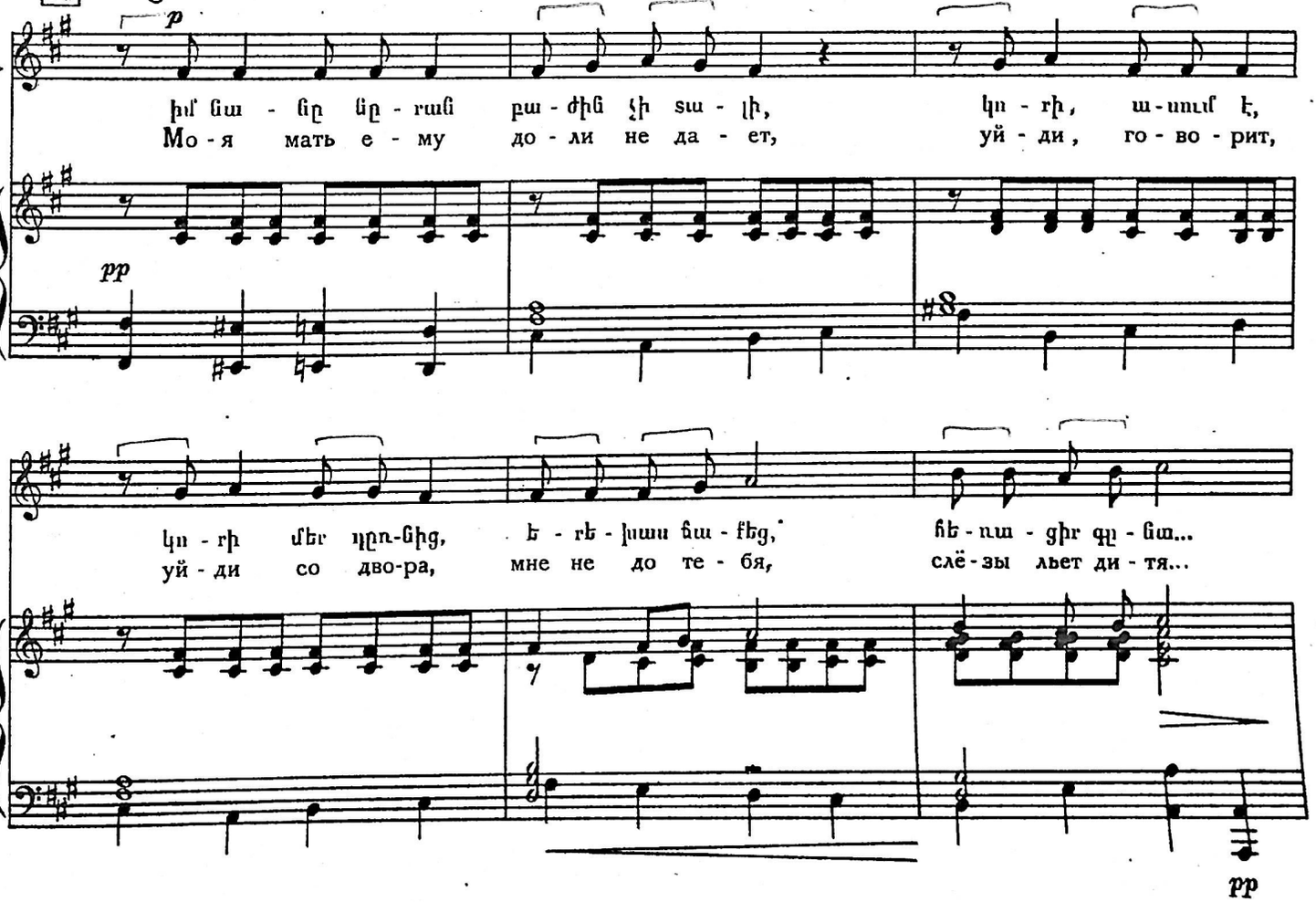

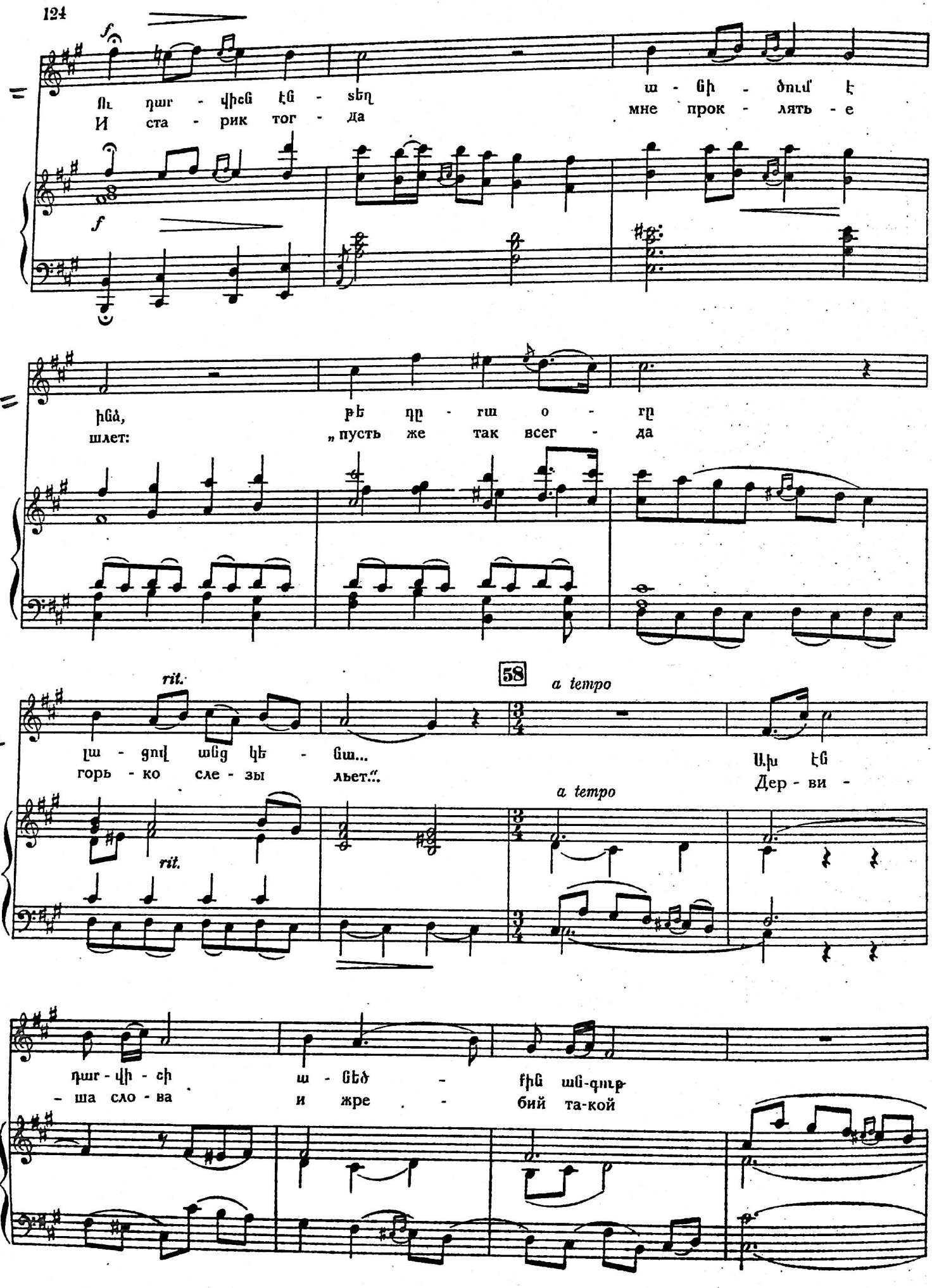
Ու դար - վիւն էն - տեղ ա - նի - ծում է
И ста - рик тог - да мне прок - лять - е
ինձ, թե դը - ռա օ - ր
шлет: „пусть же так всег - да

լա - ցով անց կե - նա...
горь - ко сле - зы льет.“.

Ախ էն
Дер - ви -

դար - վի - ւի ա - նեծ - քին ան-գութ
- ша сло - ва и жре - бий та-кой

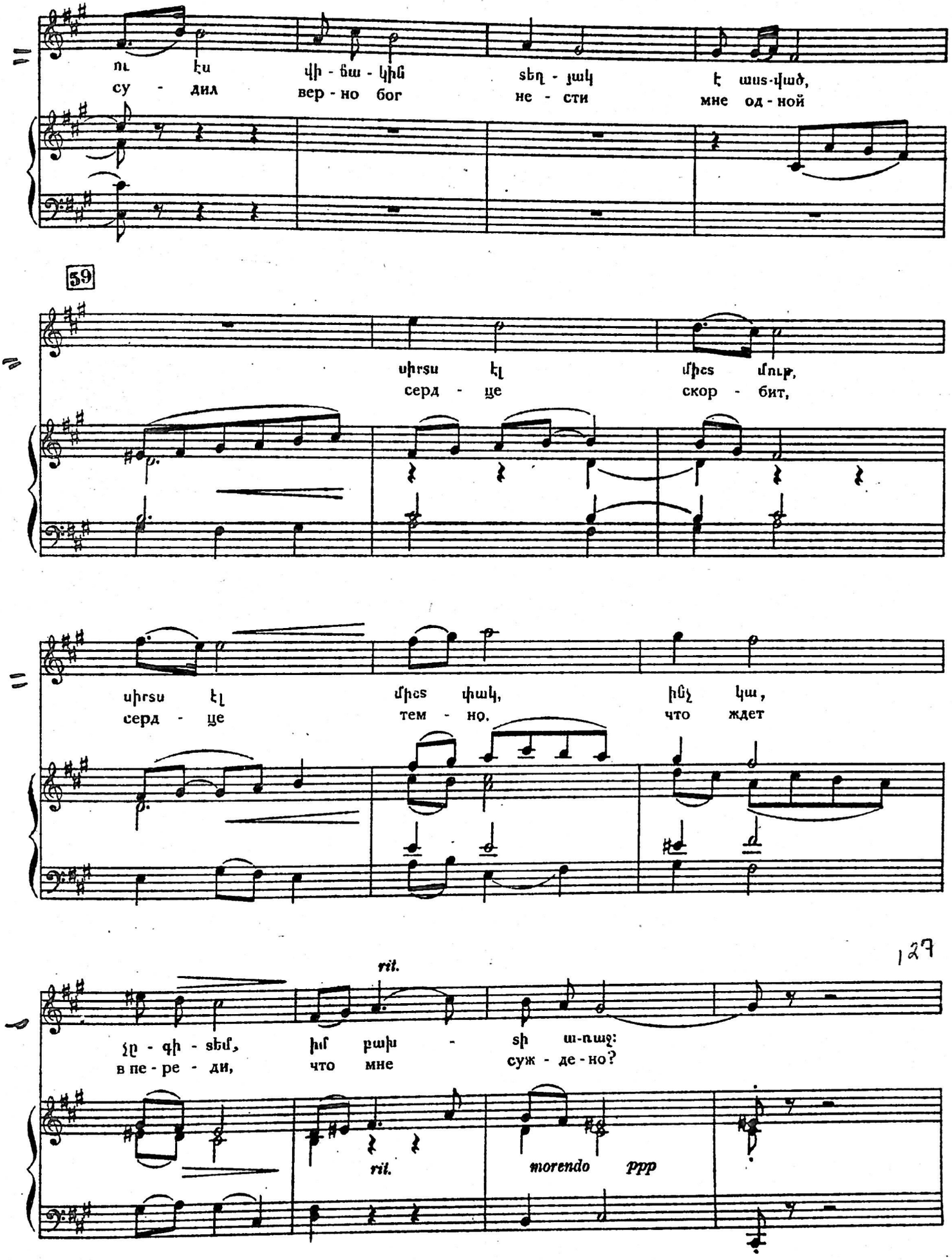
ու էս վի - ճա - կին տեղ - յակ է աս-ված,
су - дил вер - но бог не - сти мне од - ной
59
սիրտս էլ միտս մուխ,
серд - це скор - бит,
սիրտս էլ միտս փակ, ինչ կա,
серд - це тем - но, что ждет
rit.
չը - գի - տեմ, իմ բախ - տի ա-ռաջ:
в пе - ре - ди, что мне суж - де - но?
rit.
morendo ppp

60 Andante (♩=66)

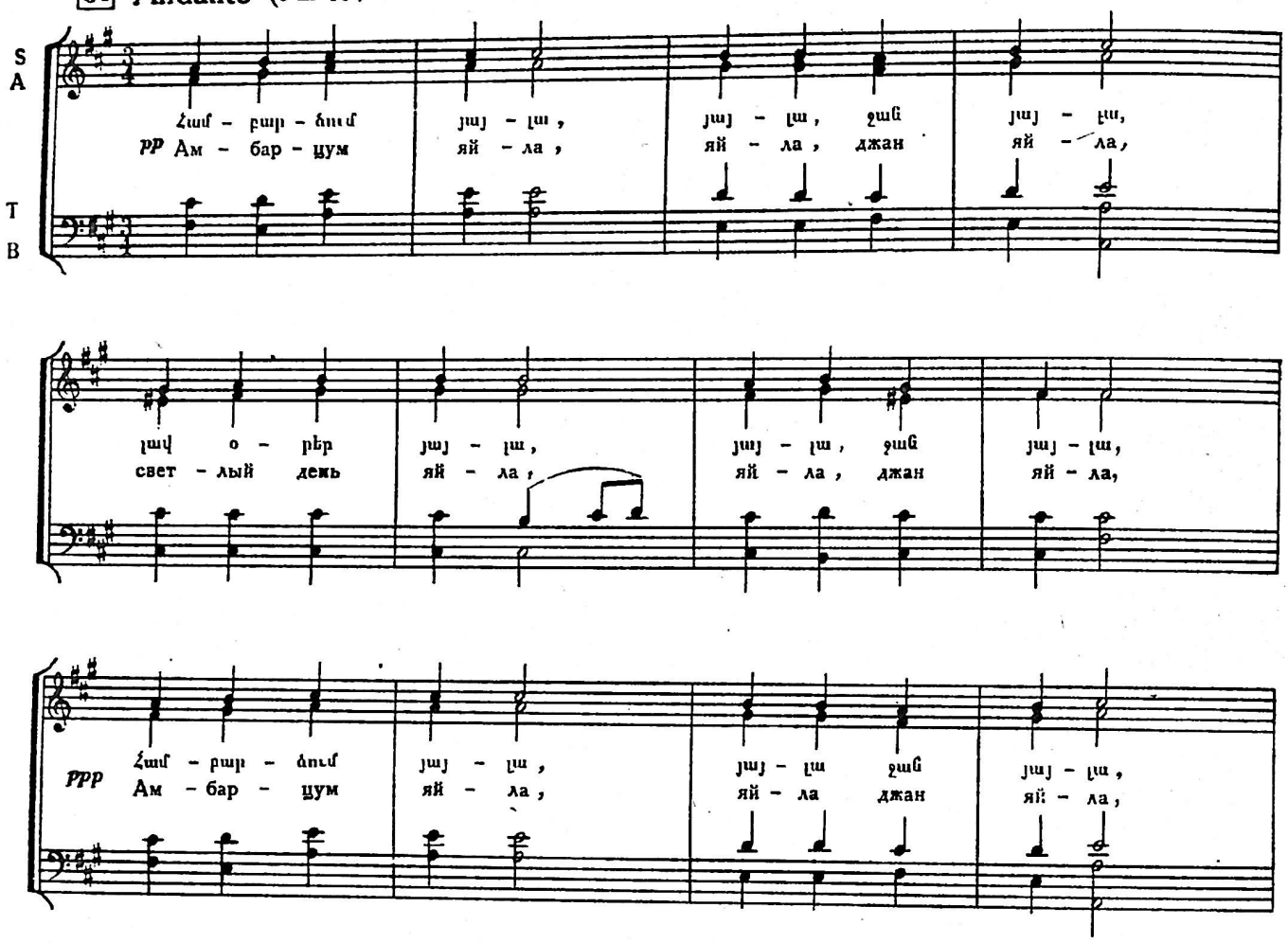

ՄՈՍԻԻ և ԱՆՈՒՇԻ ԶՈՒԳԵՐԳԸ ДУЭТ МОСИ И АНУШ

ՄՈՍԻ МОСИ

61 Moderato (♩=96)

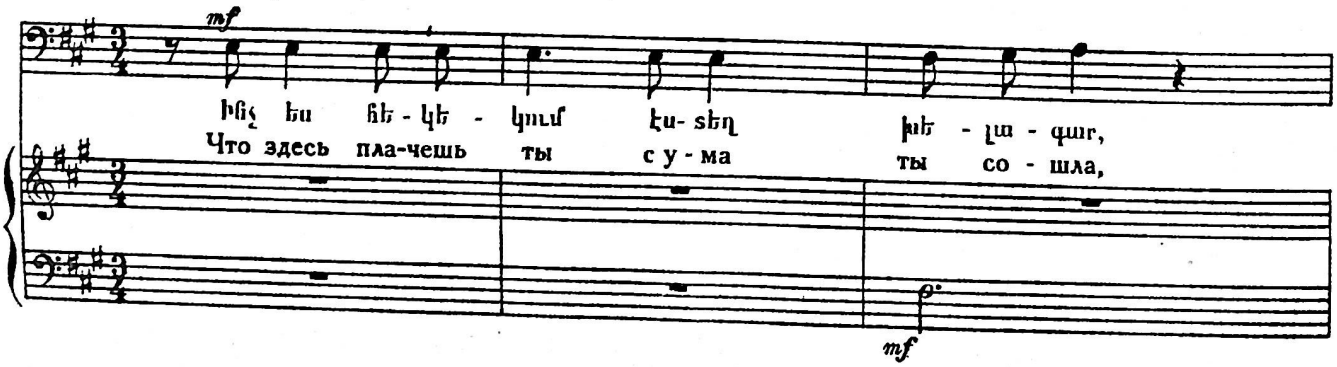

ու հա - ռա - չում էդ-պես վրբ - տա - հար, հե -
что пла-чешь здесь так го - рест-но ты, до -

- rիf է Ա - նուշ, ա - մոթ է ա -
- воль - но А - нуш! У - хо - ди до -

62

Ա-ՆՈՒՇ
АНУШ

mp

Ախ է ն դար - վի - ւի ա - նեծ - քին ան-գութ ու
Дер - ви - ша сло - ва и жре - бий та - кой су -

ՄՈՍԻ
МОСИ

- մոթ... Ա - մոթ է, ա - մոթ:
- мой! Пе - ре стань. сты - дись!

Piano

pp

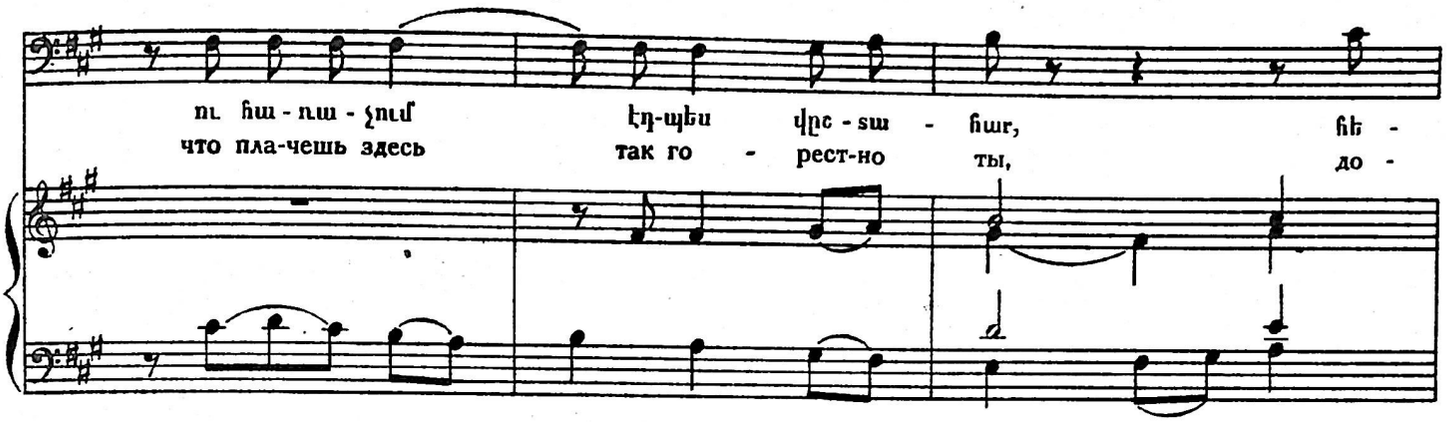

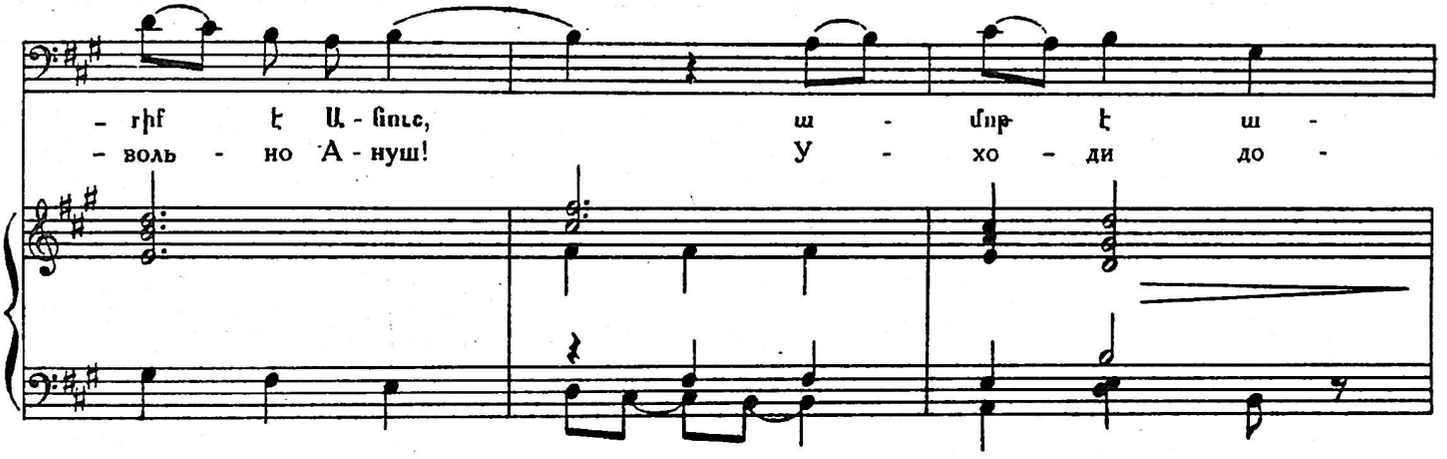

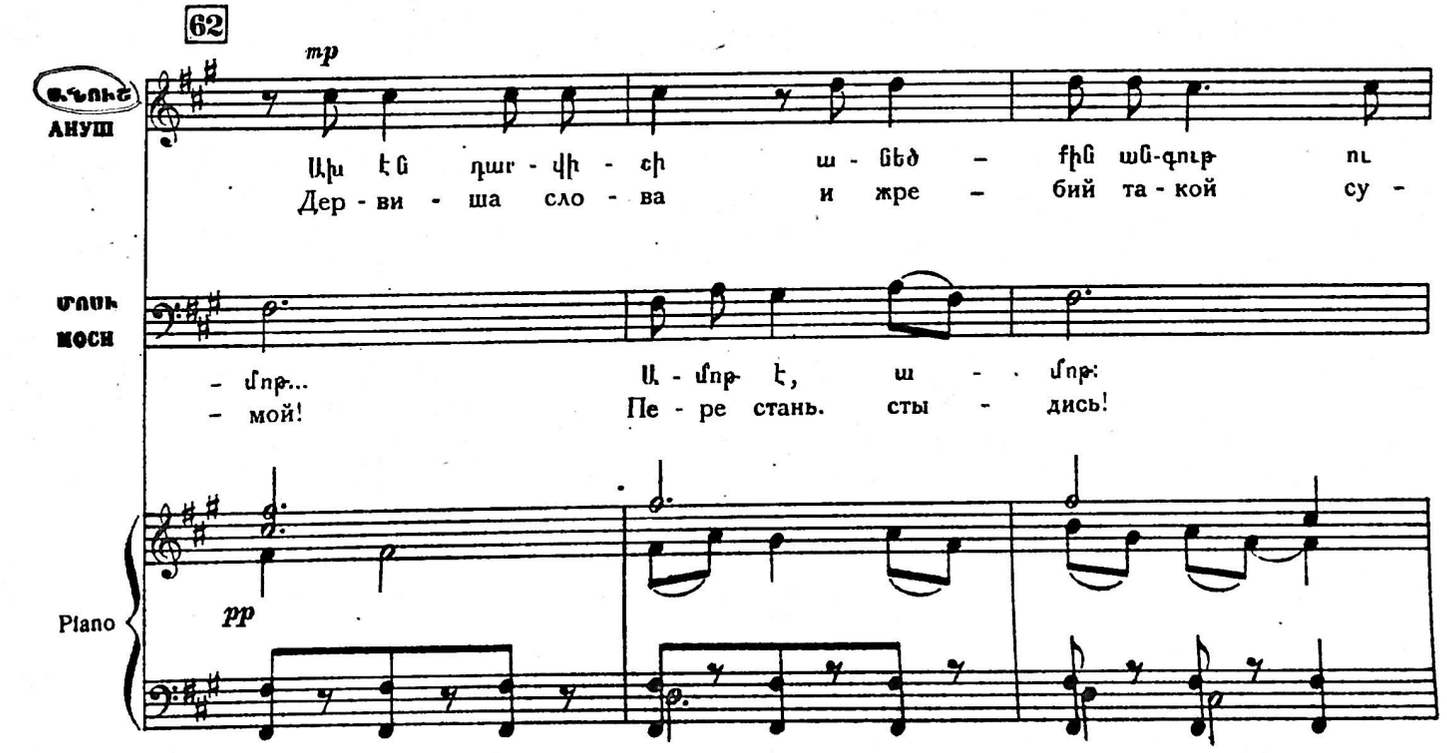

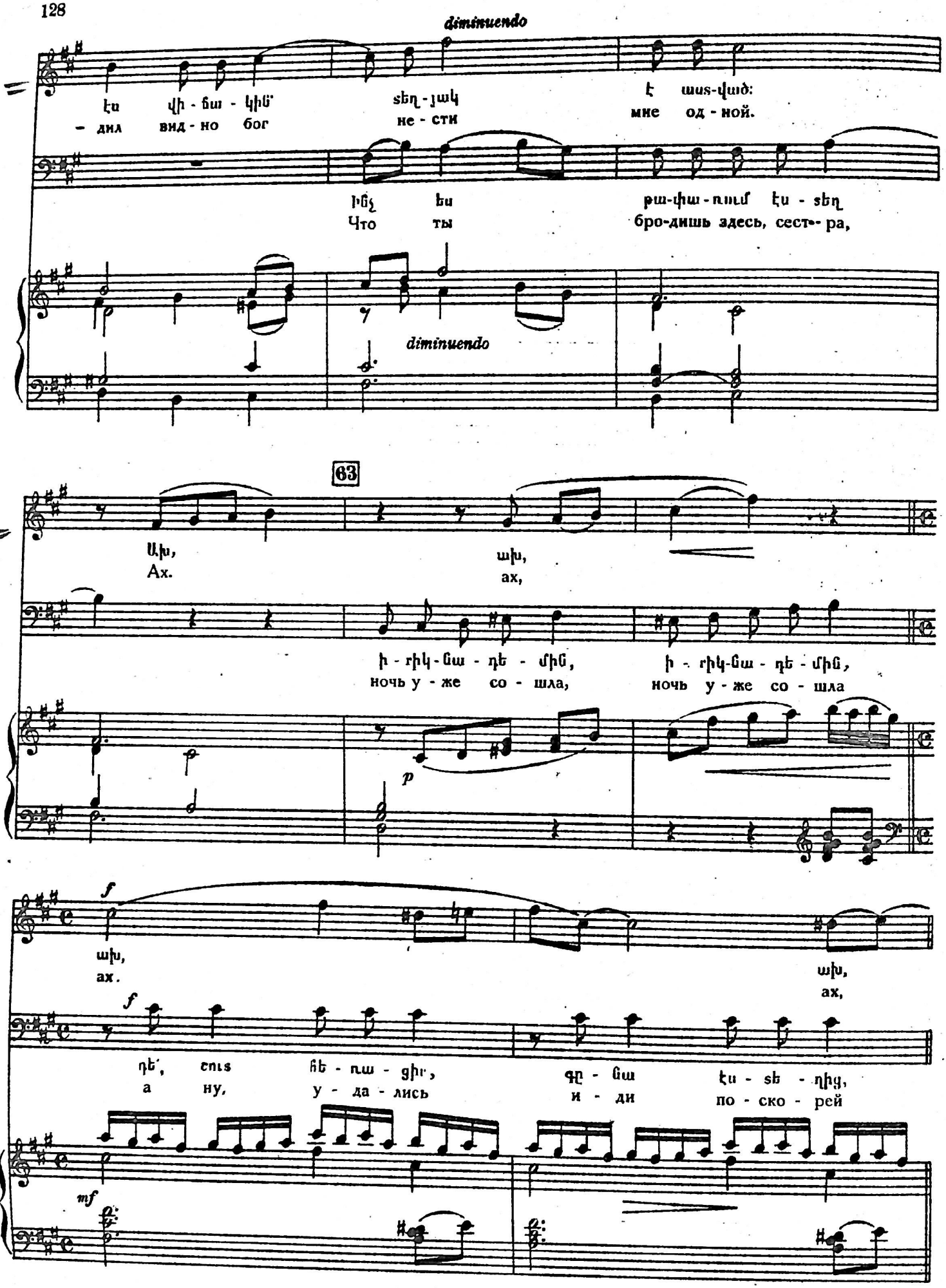
diminuendo
էս վի - ճա - կին
– дил вид - но бог
տեղ - յակ
не - сти
է աստ-ված:
мне од - ной.
Ինչ ես
Что ты
թա-փա - ռում էս - տեղ
бро-дишь здесь, сест-ра,
diminuendo
63
Ախ,
Ах.
ախ,
ах,
ի - րիկ - ճա - դե - մին,
ночь у - же со - шла,
ի - րիկ-ճա - դե - մին,
ночь у - же со - шла
p
f
ախ,
ах.
ախ,
ах,
f
դե՛, տուն հե - ռա - ցիր,
а ну, у - да - лись
գը - ճա էս - տե - ղից,
и - ди по - ско - рей
mf

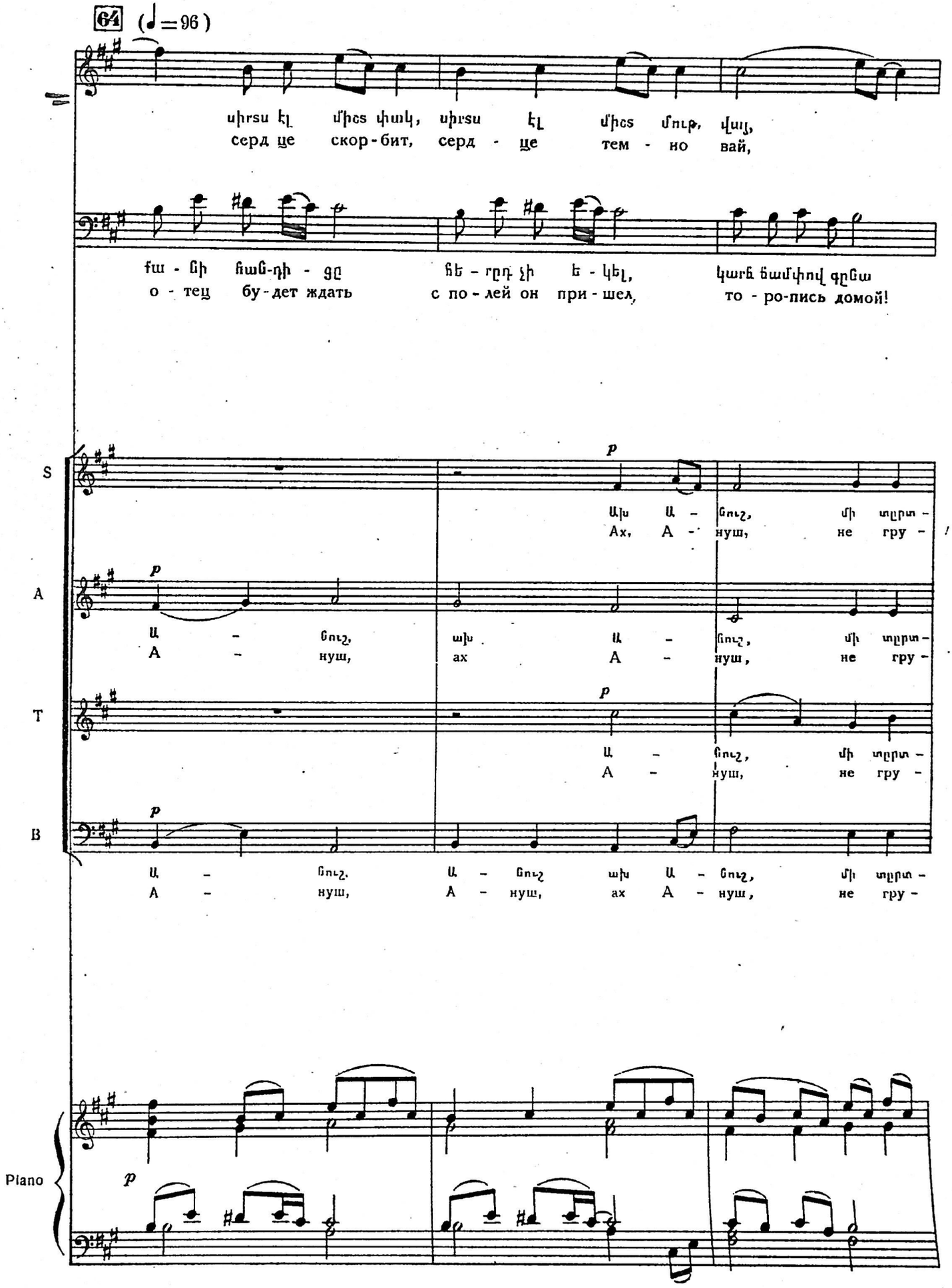
64 (♩=96)
սիրսu էլ միշs փակ, սիրsu էլ միշs մութ, վայ,
серд це скор-бит, серд - це тем - но вай,
հա - յի հաճ-դի - ցը հե - րդ չի ե - կել, կարե ճամփով գընա
о - тец бу-дет ждать с по-лей он при-шел, то - ро-пись домой!
S
A
T
B
p
Ախ Ա - ղուշ, մի տըրտ -
Ах, А - нуш, не гру -
Piano

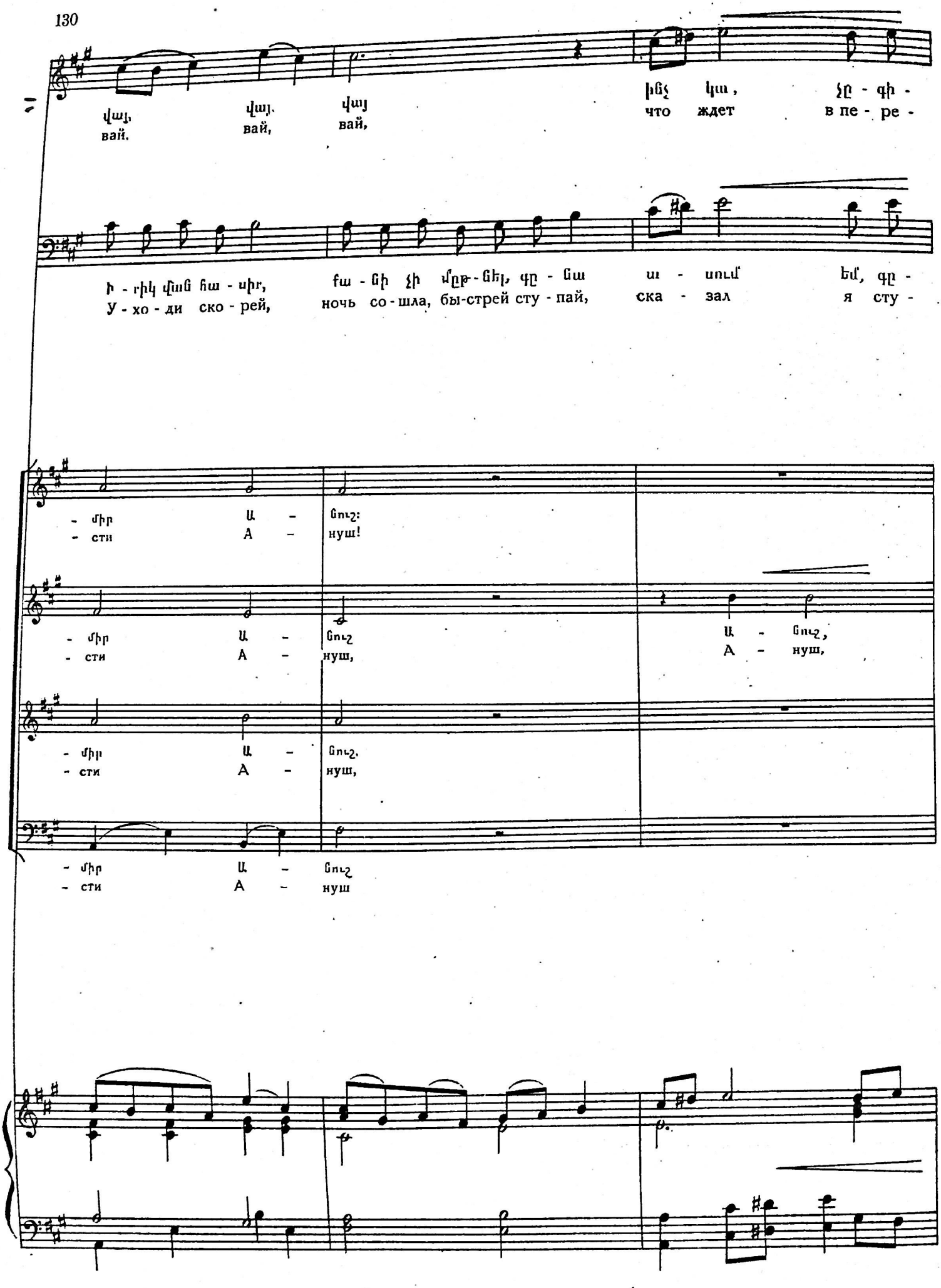
վայ, վայ, վայ ինչ կա, չը - գի -
вай, вай, вай, что ждет в пе - ре -
Ի - րիկ վան հա - սիր, քա - նի չի մըթ - նել, գը - նա ա - սում եմ, գը -
У - хо - ди ско - рей, ночь со - шла, бы-стрей сту - пай, ска - зал я сту -
- միր Ա - նուշ:
- сти А - нуш!
- միր Ա - նուշ Ա - նուշ,
- сти А - нуш, А - нуш,
- միր Ա - նուշ.
- сти А - нуш,
- միր Ա - նուշ
- сти А - нуш

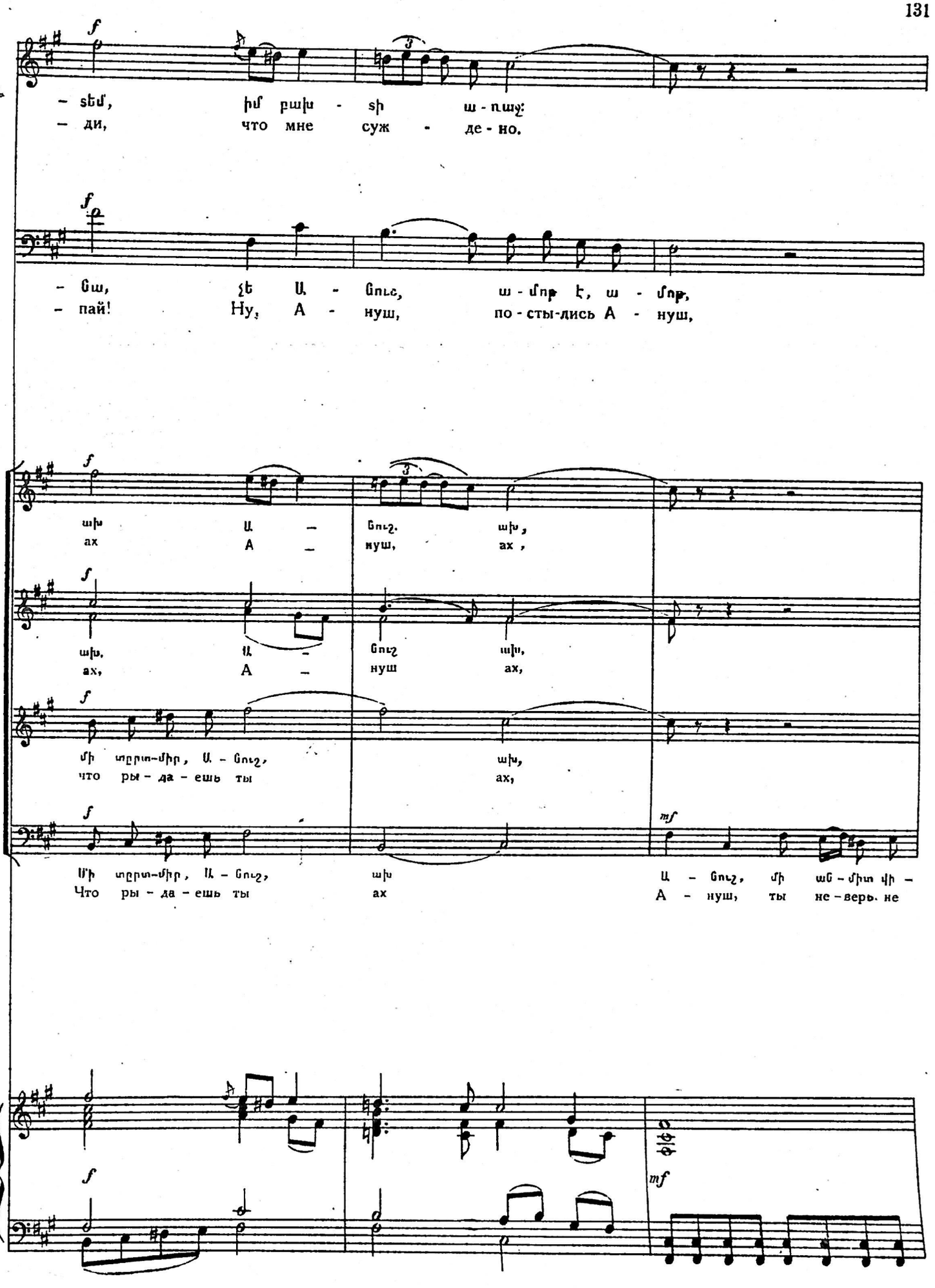
- տեմ, իմ բախ - տի ա - ռաջ:
- ди, что мне суж - де - но.
- Ցա, չե Ա - Ցուշ, ա - մոթ է, ա - մոթ,
- пай! Ну, А - нуш, по - сты - лись А - нуш,
ախ Ա - Ցուշ, ախ,
ах А - нуш, ах,
ախ, Ա - Ցուշ ախ,
ах, А - нуш ах,
մի տըրտ-միր, Ա - Ցուշ, ախ,
что ры - да - ешь ты ах,
Մի տըրտ-միր, Ա - Ցուշ, ախ Ա - Ցուշ, մի աճ - միտ վի -
Что ры - да - ешь ты ах А - нуш, ты не - верь. не

65

mf

Ա՛ն-բախտ եմ ե-ղել ան-բախտ կը մեռ-նեմ: Ախ:
Не-счаст-ной бы-ла не-счаст ной ум-ру... Ах.

mf

չո-լեր ես ըն-կել ու լա-լիս ես դու լա-լիս սրր-տա-ճաք, Դե
бродишь здесь од-на и ры-да-ешь так, пла-чешь го-ря-чо. Уй-

mf

ու լա-լիս ես դու էդ-պես սրր-տա-ճաք:
ложь ска-зал дер-вишь, что скорбишь ты так.

mf

մի խե-լար դար-վիշ ու լա-լիս, էդ-պես սրր-տա-ճաք:
ложь ска-зал дер-вишь. что скор-бишь ты так го-ря-чо.

mf

մի ան-միտ վի-ճակ, ու լա-լիս, էդ-պես սրր-տա-ճաք:
не скор-би А-нуш, не ры-дай, ты не верь не плачь!

mf

-ճակ ան-միտ, մի խե-լար դար-վիշ, ու լա-լիս, լա-լիս էդ-պես սրր-տա-
плачь, ска-зал так со-зла дер-вишь. Ты гру-стишь, скор-бишь ты так го-ря-

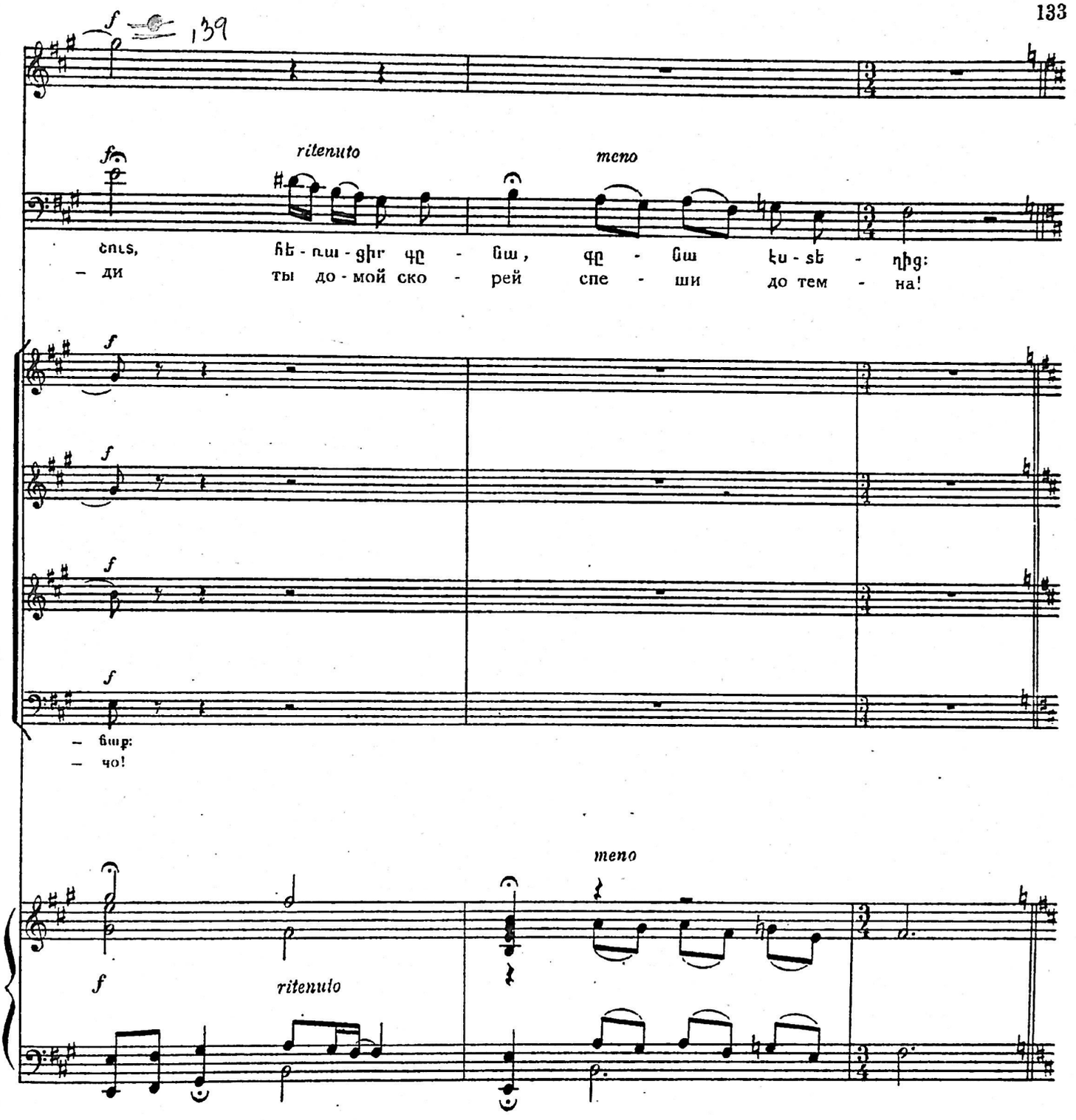

Մոսին գնում է: Իջնում է երեկոն: Моси уходит. Вечереет.
Ընդհանուր տխրություն: Общее грустное настроение.

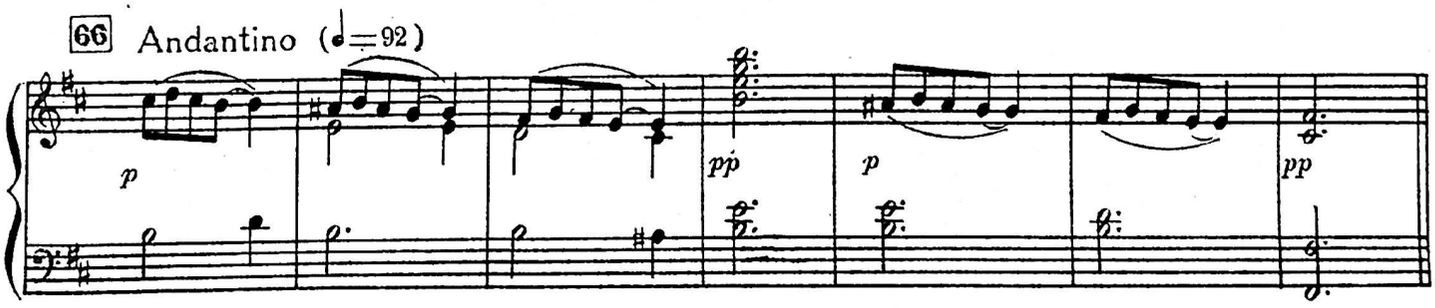

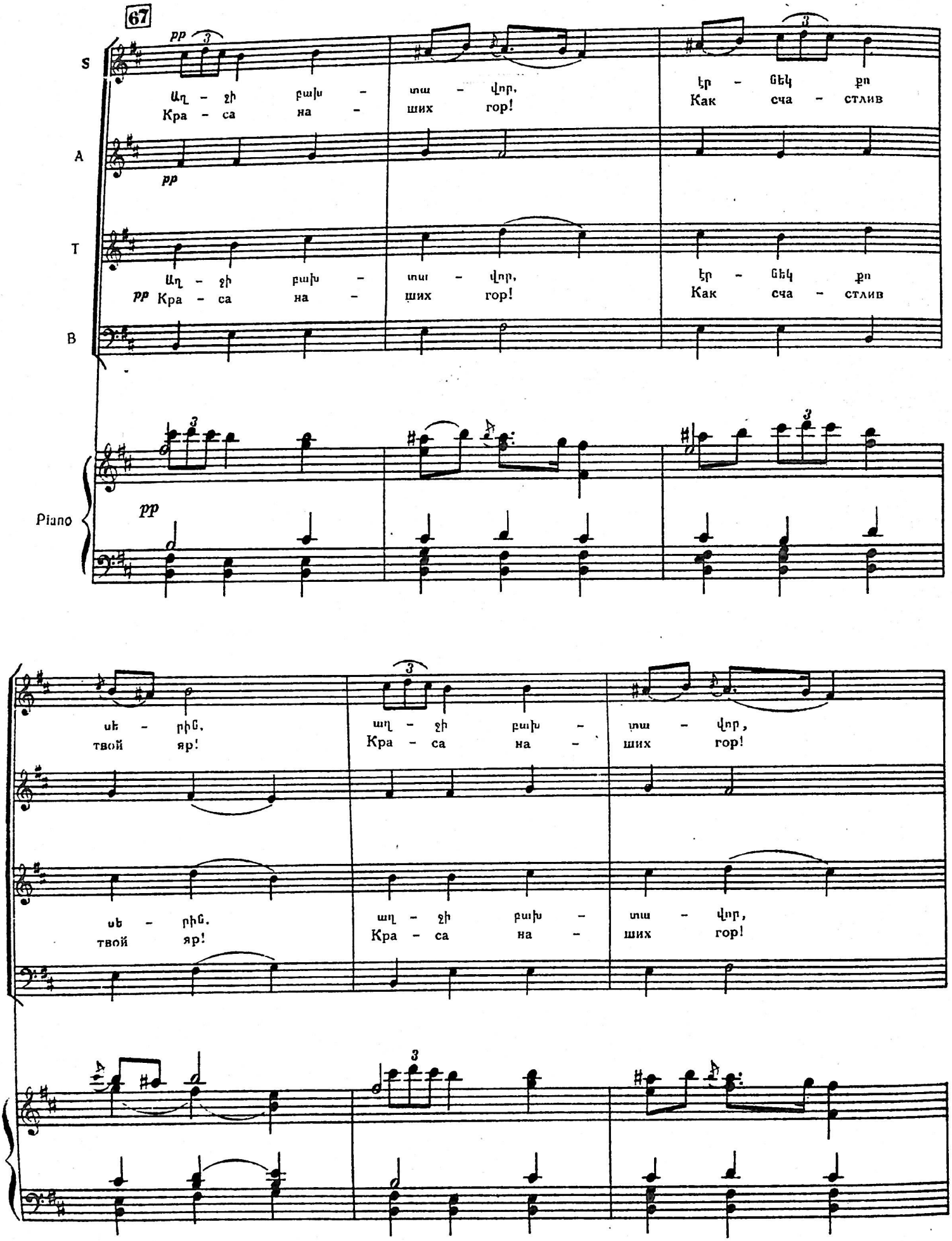
67
S
Աղ - ջի բախ - տա - վոր, էր - ցեկ քո
Кра - са на - ших гор! Как сча - стлив
A
pp
T
Աղ - ջի բախ - տա - վոր, էր - ցեկ քո
pp Кра - са на - ших гор! Как сча - стлив
B
Piano
pp
սե - րիճ,
твой яр!
աղ - ջի բախ - տա - վոր,
Кра - са на - ших гор!
սե - րիճ,
твой яр!
աղ - ջի բախ - տա - վոր,
Кра - са на - ших гор!

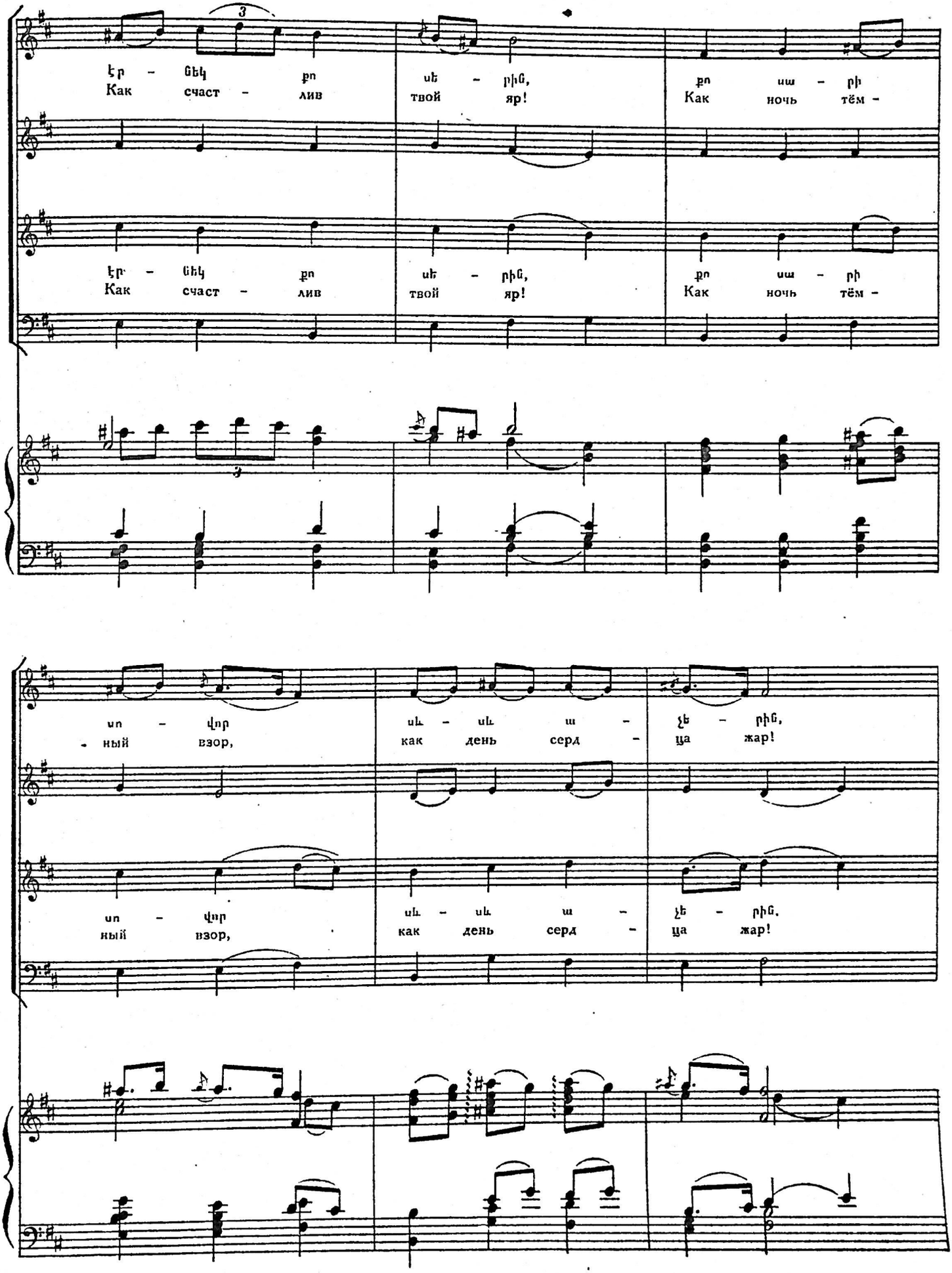
Էր - նեկ քո սե - րին, քո սա - րի
Как счаст - лив твой яр! Как ночь тём -
Էր - նեկ քո սե - րին, քո սա - րի
Как счаст - лив твой яр! Как ночь тём -
սո - վոր սև - սև ա - չե - րին,
- ный взор, как день серд - ца жар!
սո - վոր սև - սև ա - չե - րին.
ный взор, как день серд - ца жар!

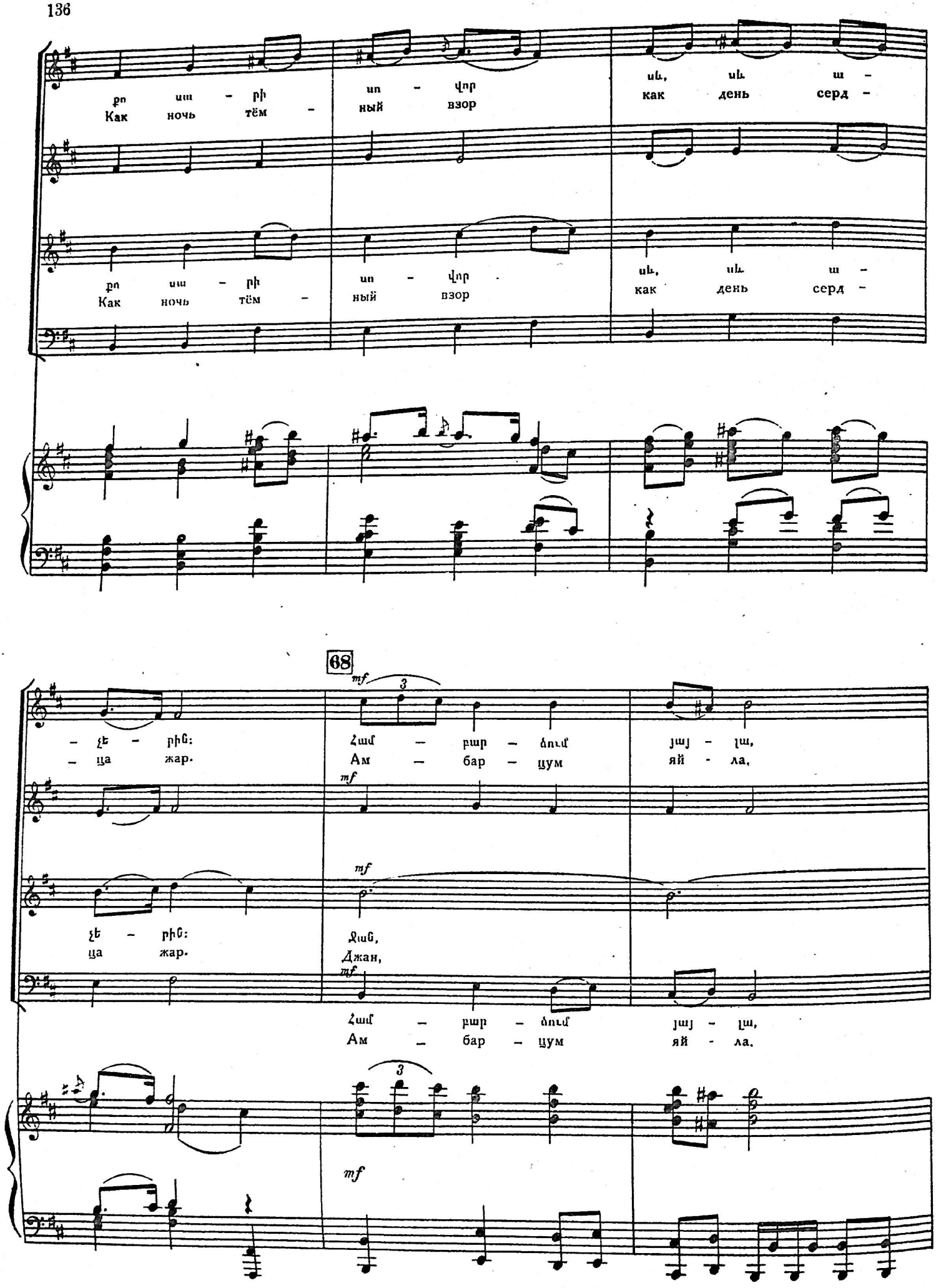
քո սա - րի ип - վոր սև, սև ա -
Как ночь тём - ный взор как день серд -
քո սա - րի ип - վոր սև, սև ա -
Как ночь тём - ный взор как день серд -
68
- չե - րին: Համ - բար - ձում յայ - լա,
- ца жар. Ам - бар - цум яй - ла,
չե - րին: Ջան,
ца жар. Джан,
Համ - բար - ձում յայ - լա,
Ам - бар - цум яй - ла.

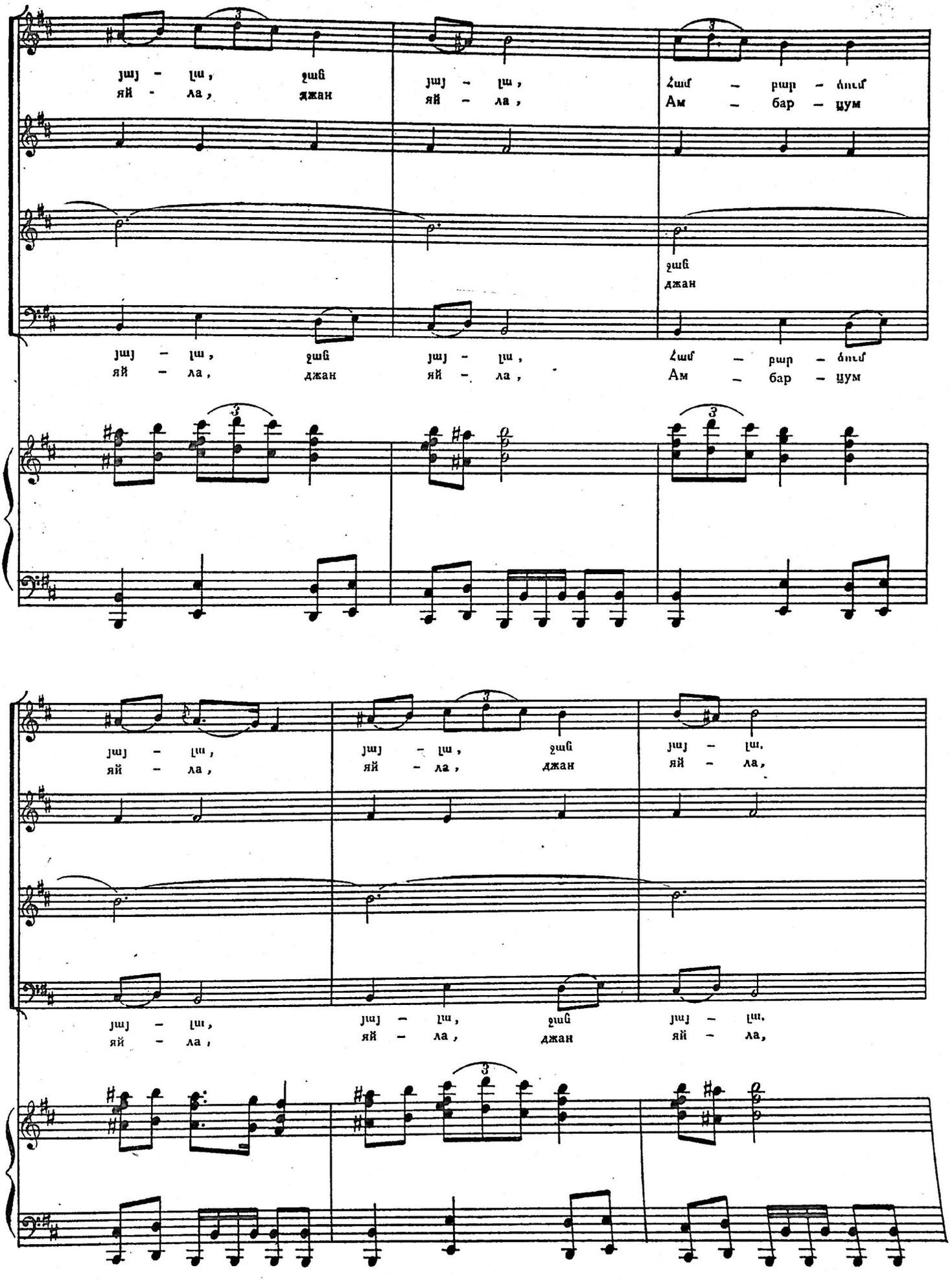
յայ - լա, ջան
яй - ла, джан
յայ - լա,
яй - ла,
Համ - բար - ձում
Ам - бар - цум
ջան
джан
յայ - լա, ջան
яй - ла, джан
յայ - լա,
яй - ла,
Համ - բար - ձում
Ам - бар - цум
յայ - լա,
яй - ла,
յայ - լա, ջան
яй - ла, джан
յայ - լա,
яй - ла,
յայ - լա,
яй - ла,
յայ - լա, ջան
яй - ла, джан
յայ - լա,
яй - ла,

pp

լավ о - - рեր յայ - լա, յայ - լա, ջան յայ - լա;
свет - лый день яй - ла, яй - ла, джан яй - ла,

pp

pp

լավ о - - рեր յայ - լա, յայ - լա, ջան - յայ - լա,
свет - лый день яй - ла, яй - ла, джан - яй - ла.

pp

յայ - լա,
яй - ла,

pp

rit.

լավ о - рեր յայ - լա, յայ - լա, ջան յայ - լա:
свет - лый день яй - ла, яй - ла, джан яй - ла.

լավ о - рեր յայ - լա, յայ - լա, ջան յայ - լա:
свет - лый день яй - ла, яй - ла, джан яй - ла.

յայ - լա, յայ - լա:
яй - ла, яй - ла.

rit.

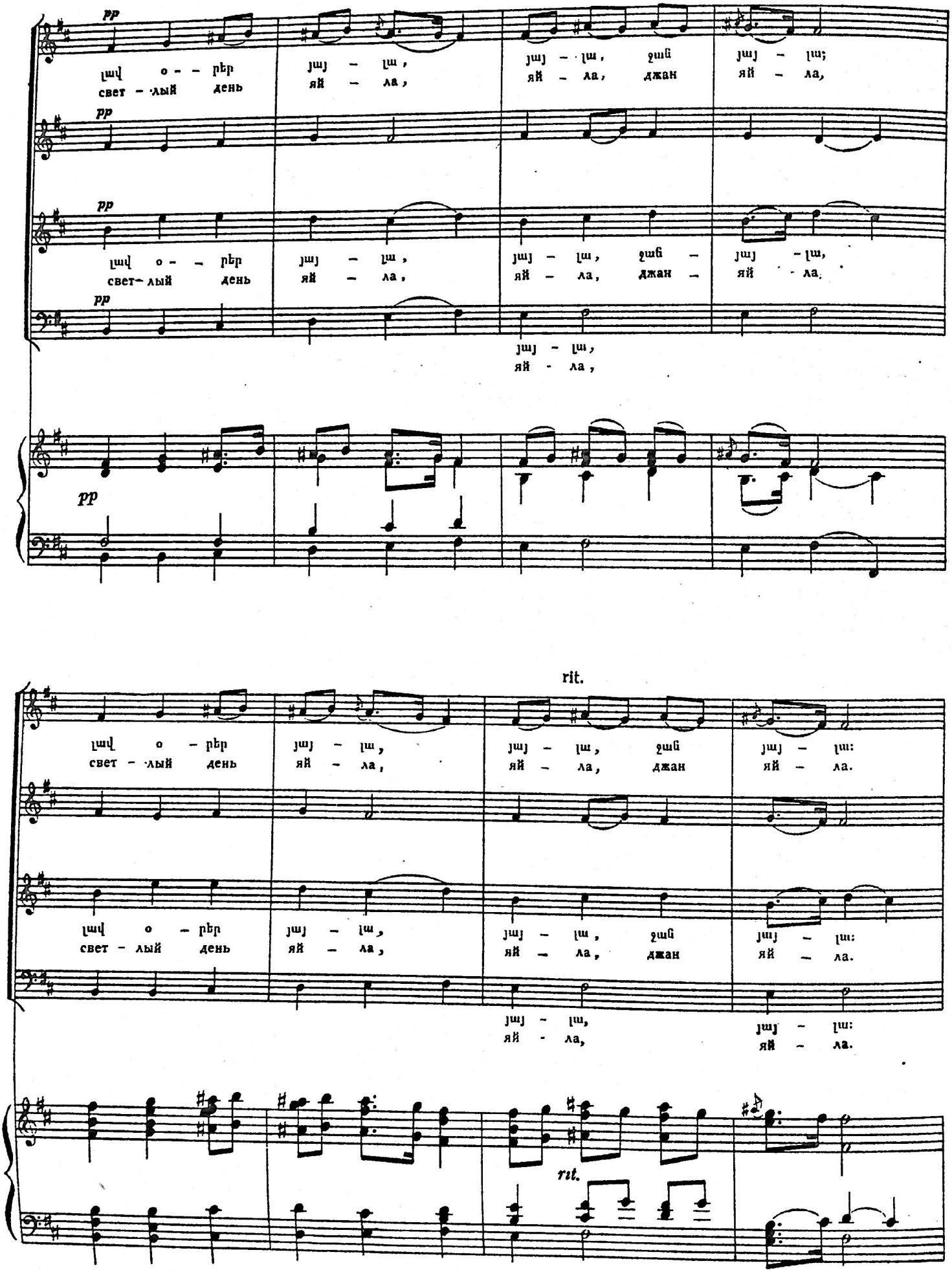

III Act 182

69 ԱՆՈՒՇ АНУШ

pp

Դուք էլ սա - ր սի - րուն ծաղ-կունք, թա-քուն մի ցավ ու - նեք լուռ:
S И, вы цве - ты в гор-ных лу - гах мол-ча та и - те пе - чаль.

A

T (Փակ բերանով) (Закрытым ртом)

pp

B

pp

p

Ա - չիկ - նե - րդ լի են ար-ցունք, սրտ-նե - րդ սեվ ու տը - խուր:
Сле-зы бле - стят в ва - ших о - чах го-ре в серд-цах мне вас жаль...

p

Ներս է վազում հուզված Սարոն: Անուշը, նրան տեսնելով, թուլացած ընկնում է:
Вбегает взволнованный, Саро. Ануш при виде его, падает обессиленная.

70 Andante (♩=84)

p

mf

rit.

(Վարագույր) (Занавес)

III

Գործողություն

Действие

III ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆ III ДЕЙСТВИЕ

Ձմեռ: Հարուստ տան մեջ հարսանիք: Зима. Свадьба в богатом доме.

Andantino (♩= 66)

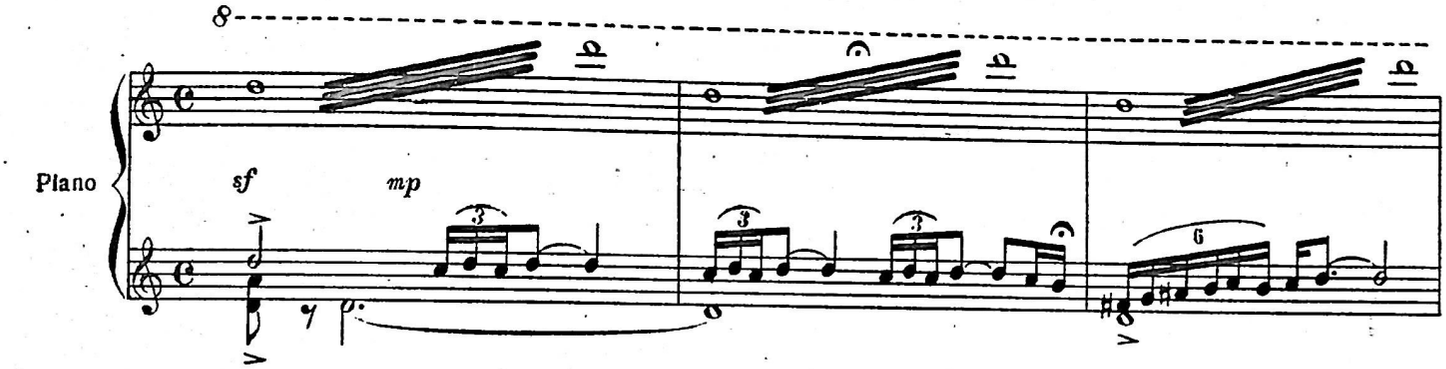

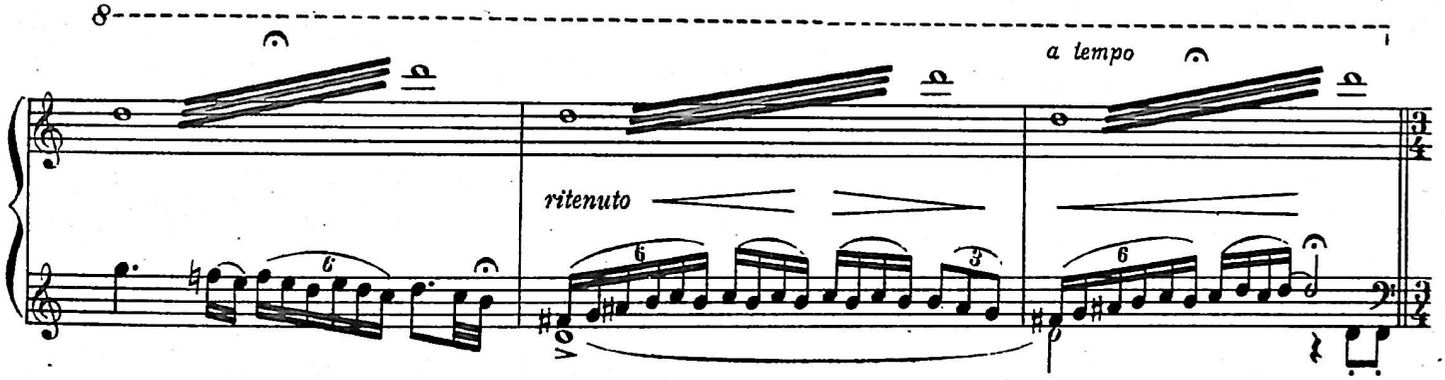

(Վարագույր) (Занавес)

Moderato (♩= 84)

Հավաքվում են հյուրերը: Сбор гостей.

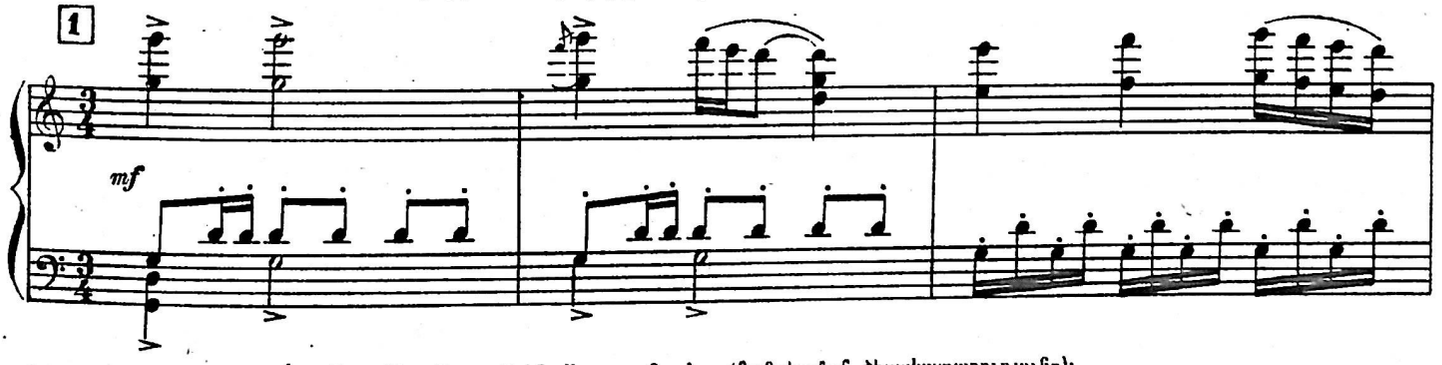

Հարսն ու փեսան տուն են վերադառնում (ճանդիպման ծիսակատարությունը):
Жених с невестой возвращаются домой (обряд встречи).

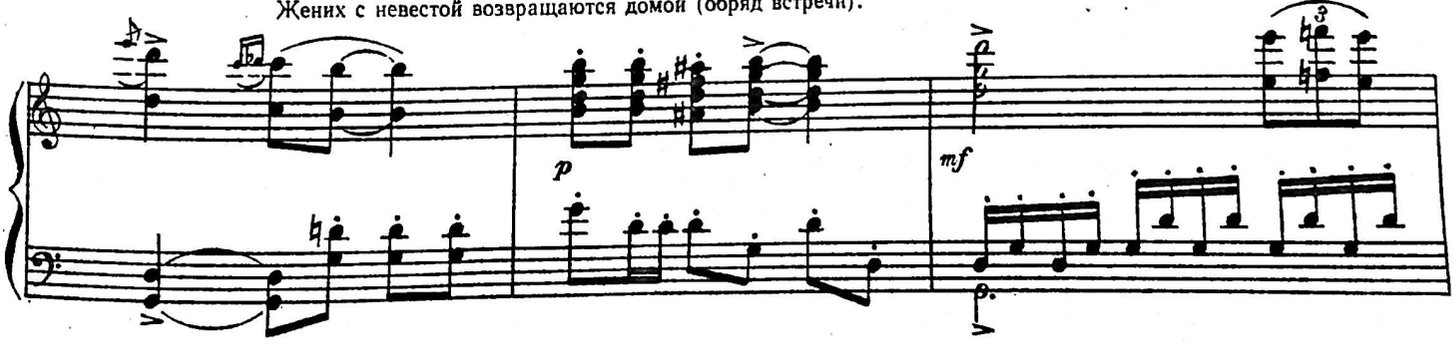

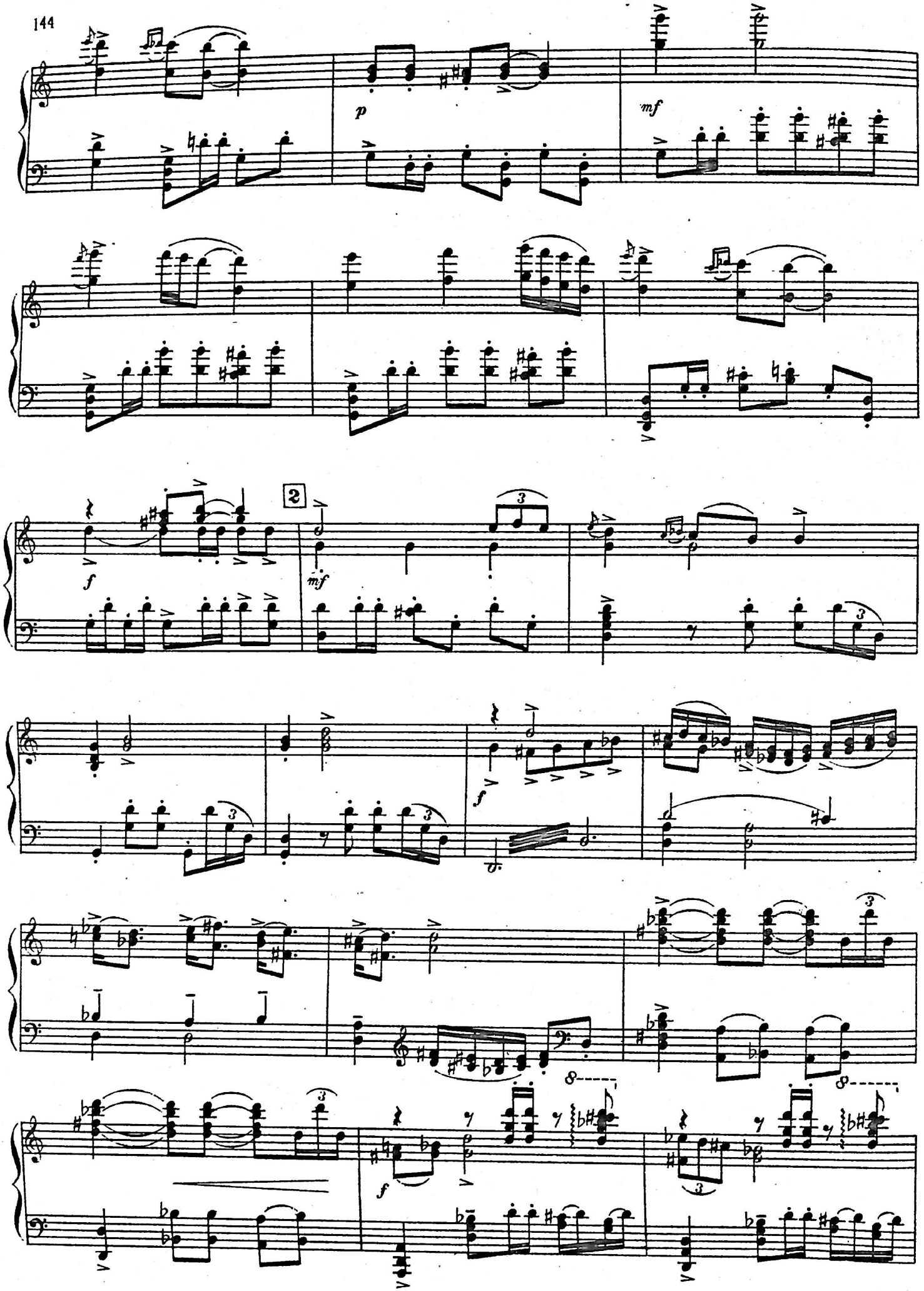
p
mf
2
f
mf
f
f

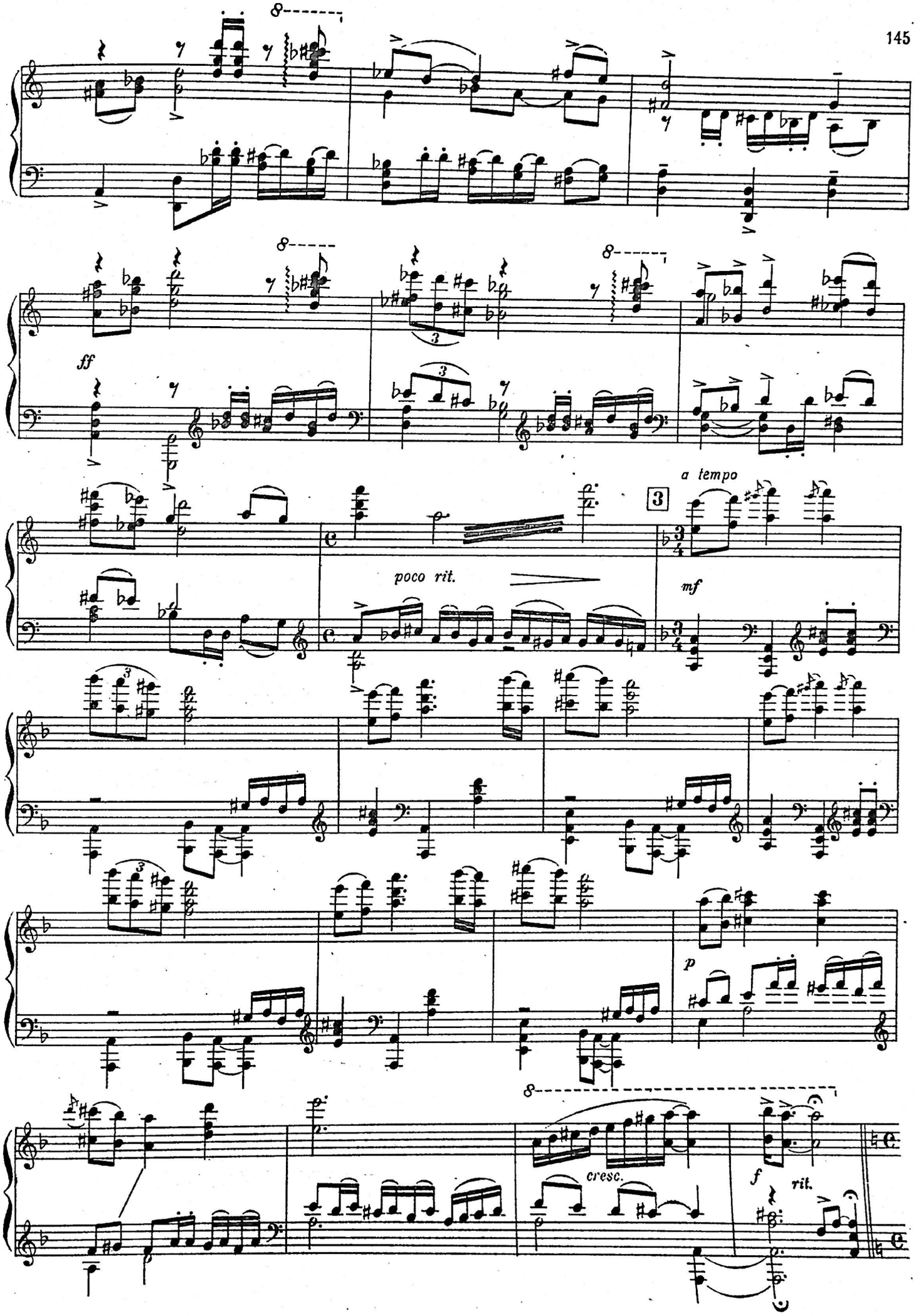
ff
poco rit.
a tempo
mf
p
cresc.
f
rit.

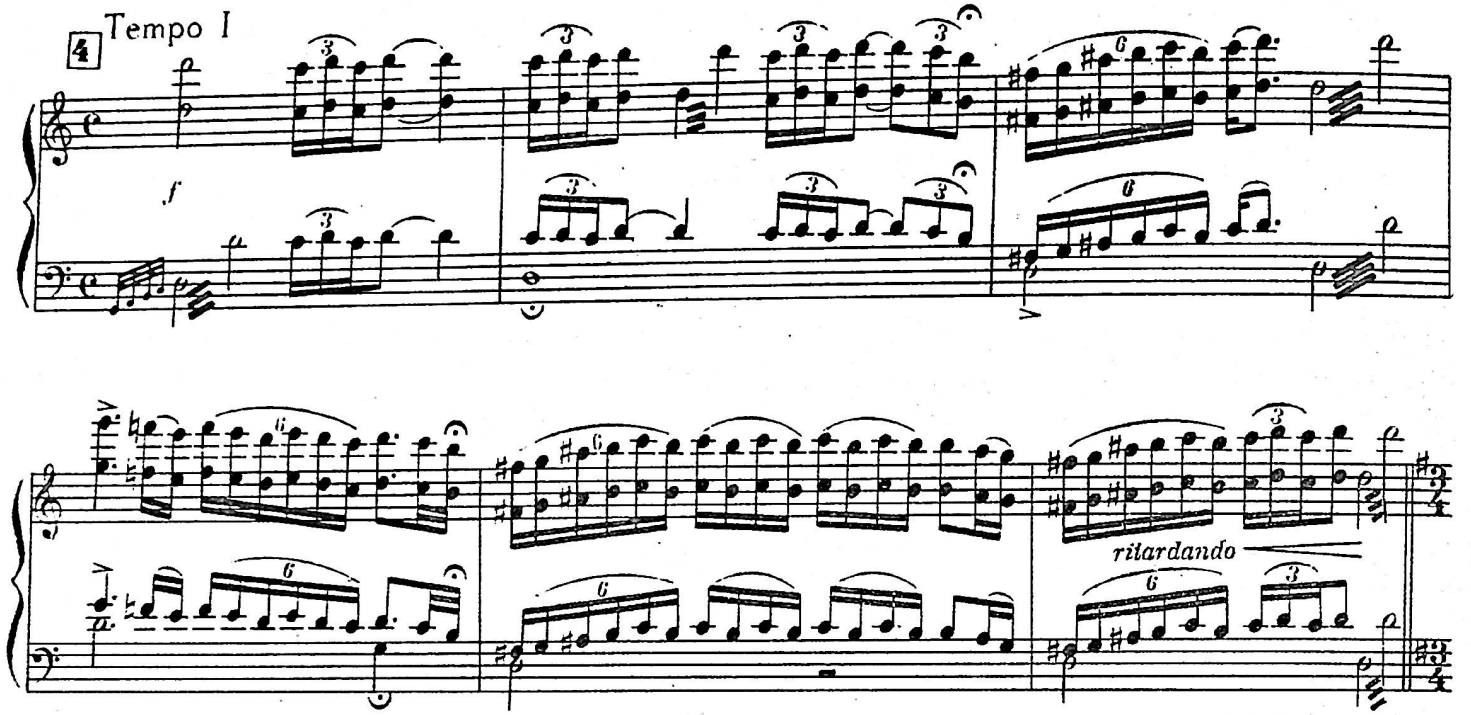
4
Tempo I
f
ritardando

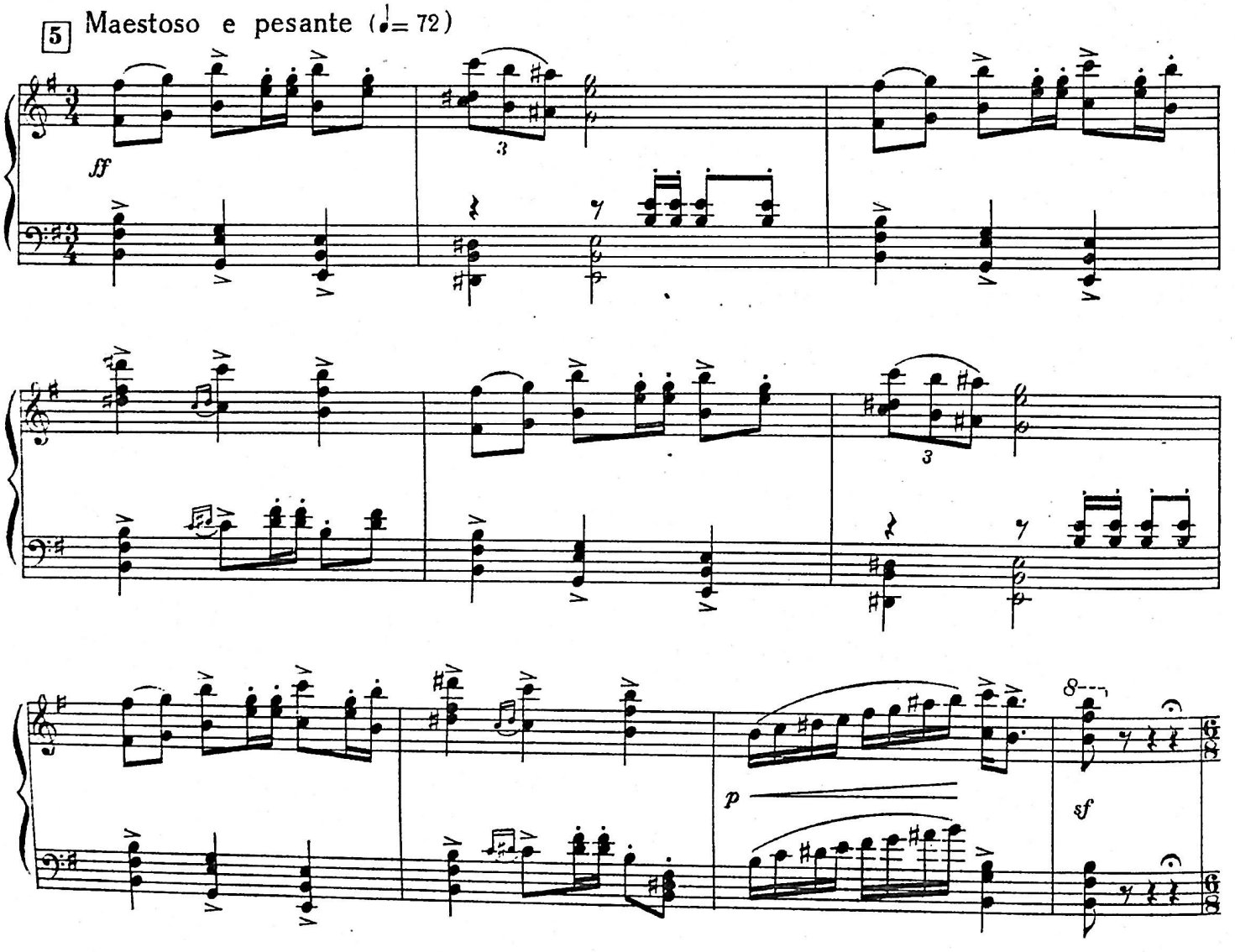
5
Maestoso e pesante (♩= 72)
ff
p
sf

Հյուրերը դասավորվում են, կանայք սեղանի շուրջն են նստում առանձին:
Гости разделяются: женщины садятся за стол отдельно от мужчин.

6 Moderato (♩. = 112)

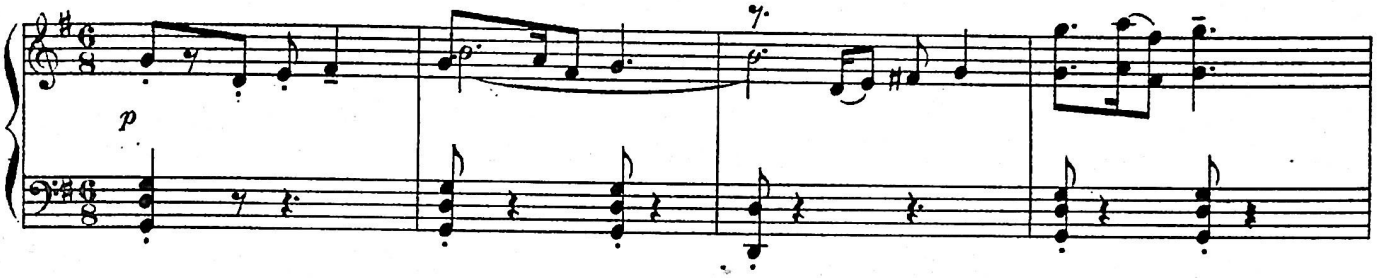

Անուշը նստում է հարսի մոտ: Ануш садится рядом с невестой.

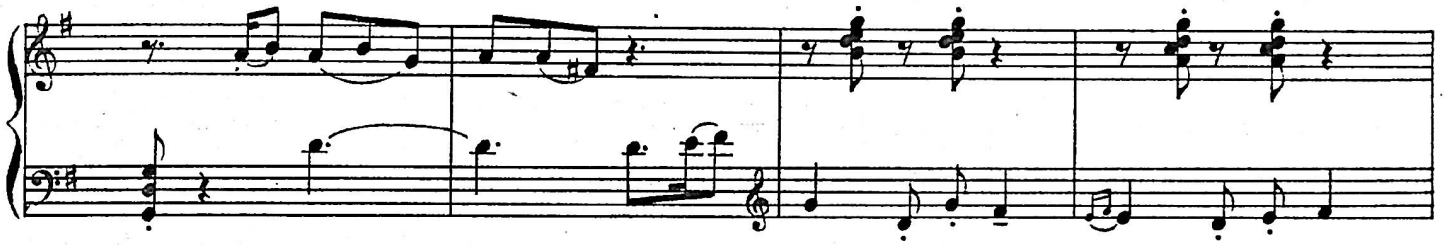

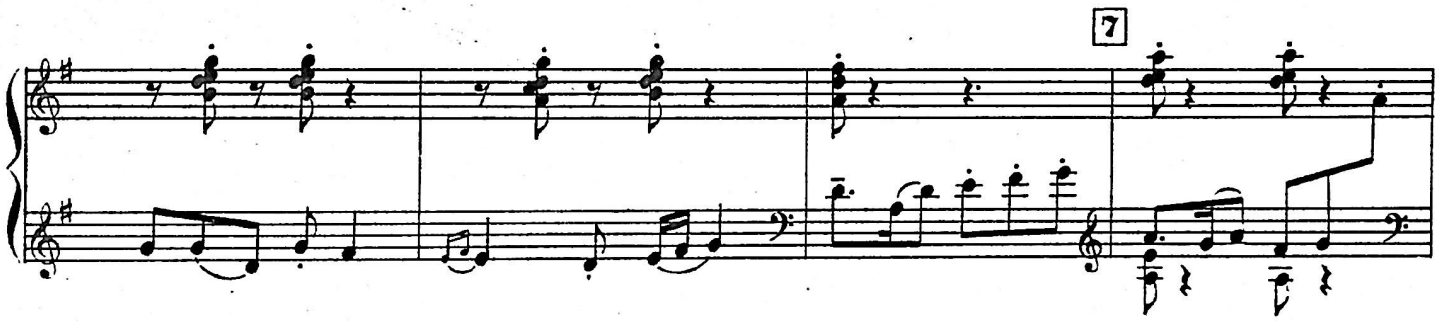

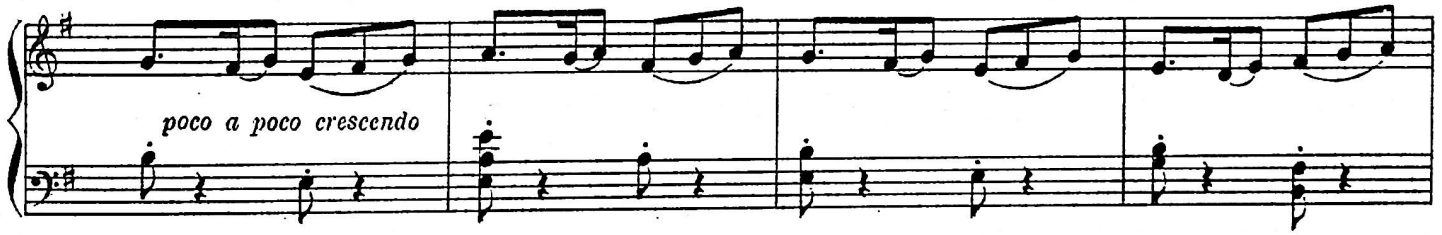

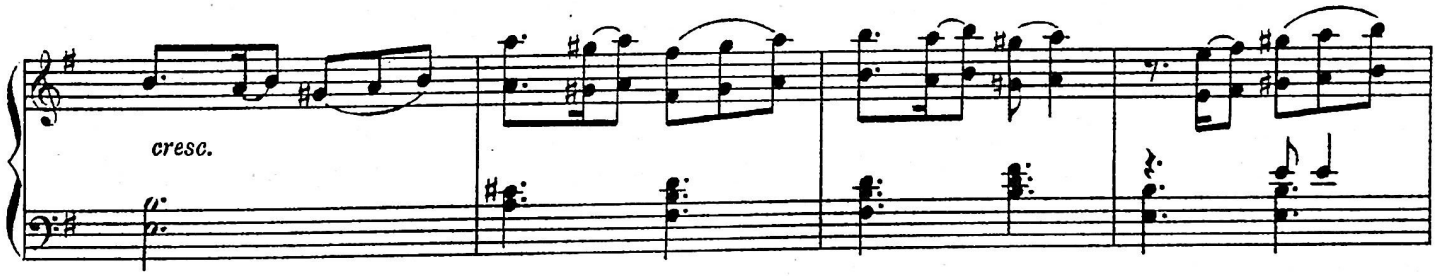

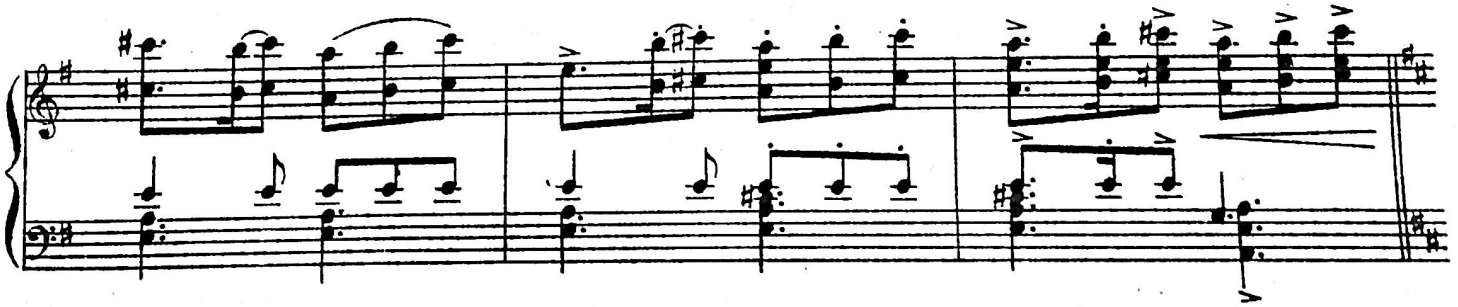

Poco più mosso Ընդհանուր ուրախություն (պարեր, հարսանեկան ընթրիք): Общее веселье (танцы, свадебный ужин).

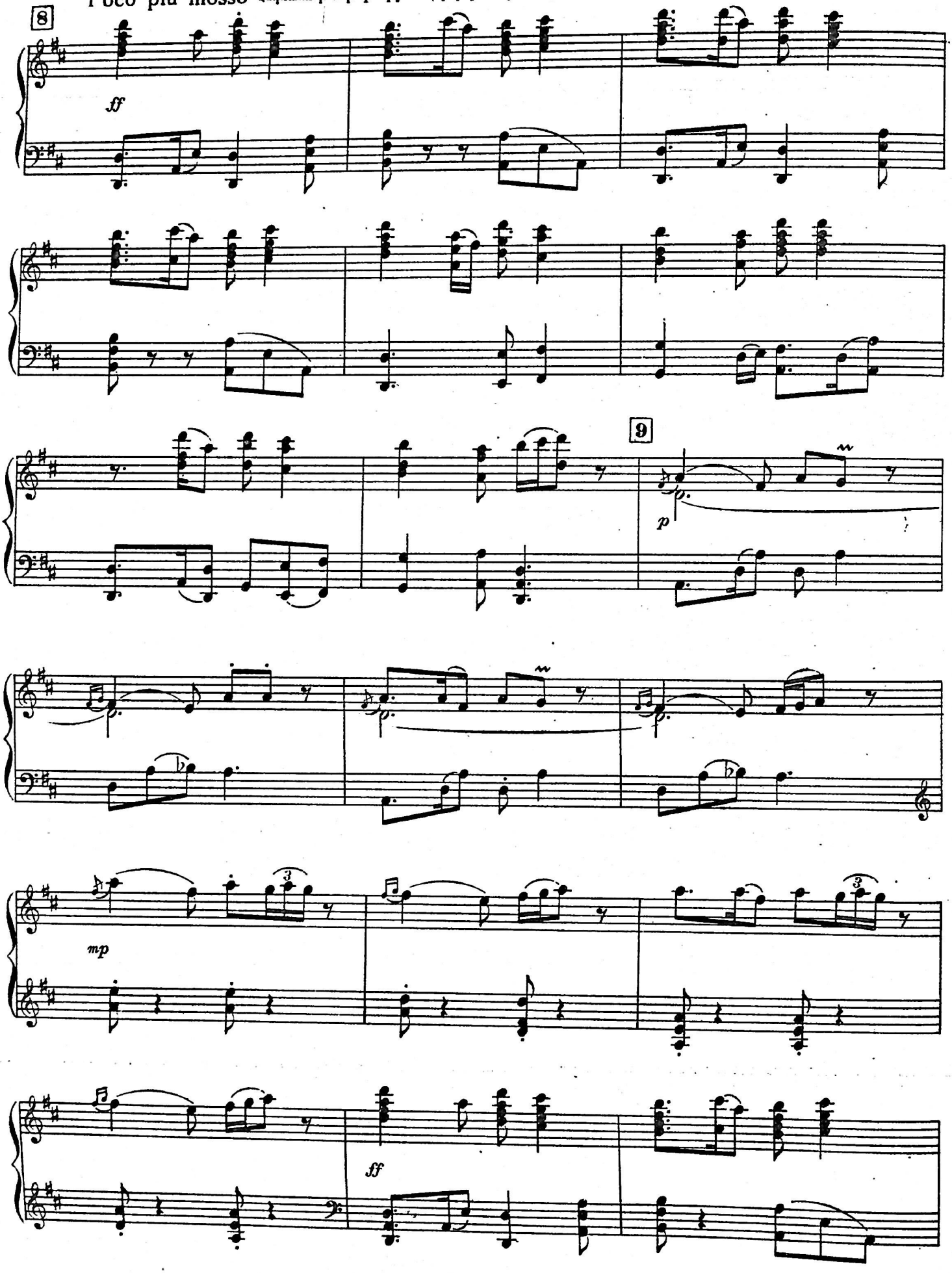

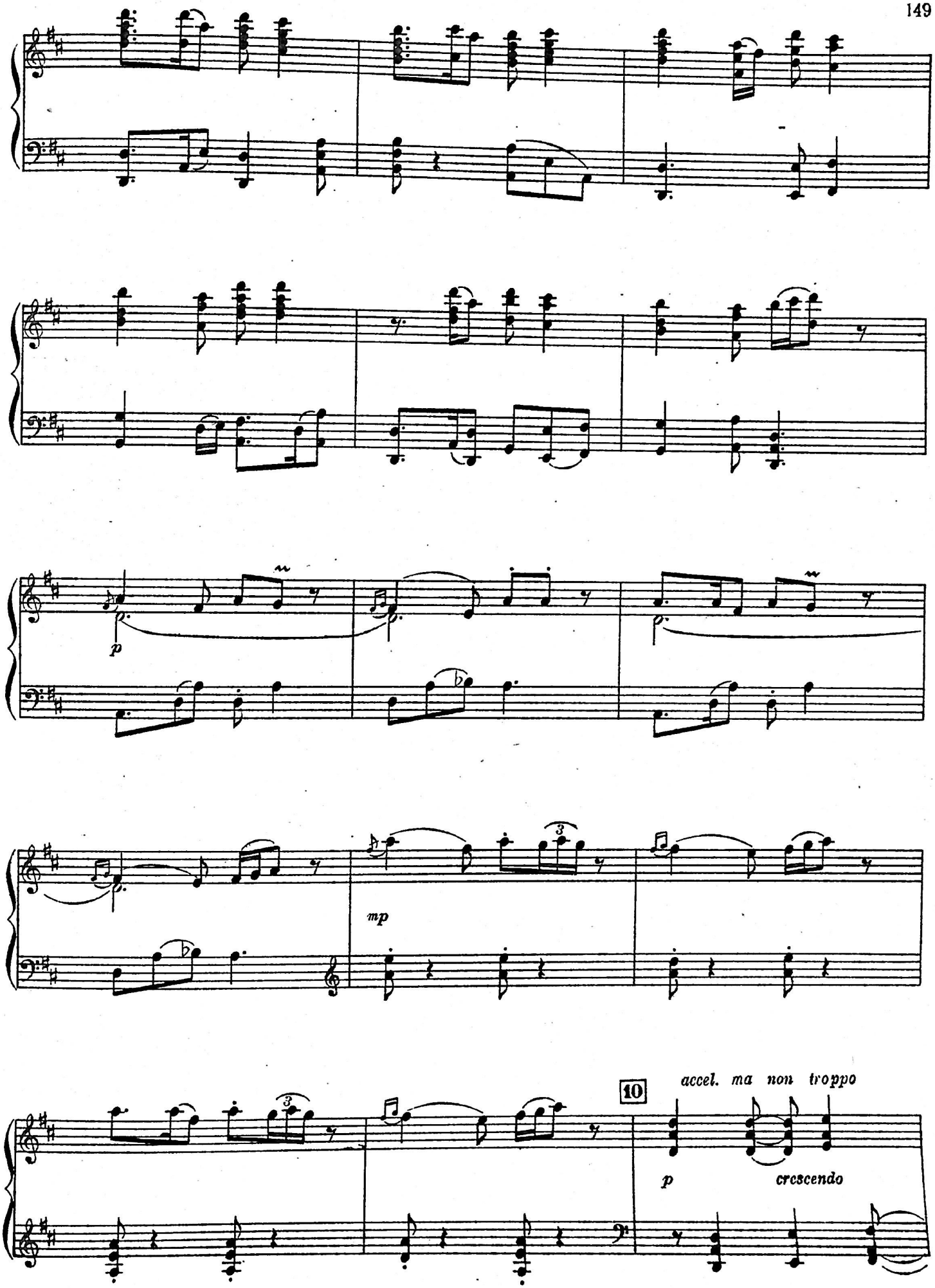
p
mp
10
accel. ma non troppo
p
crescendo

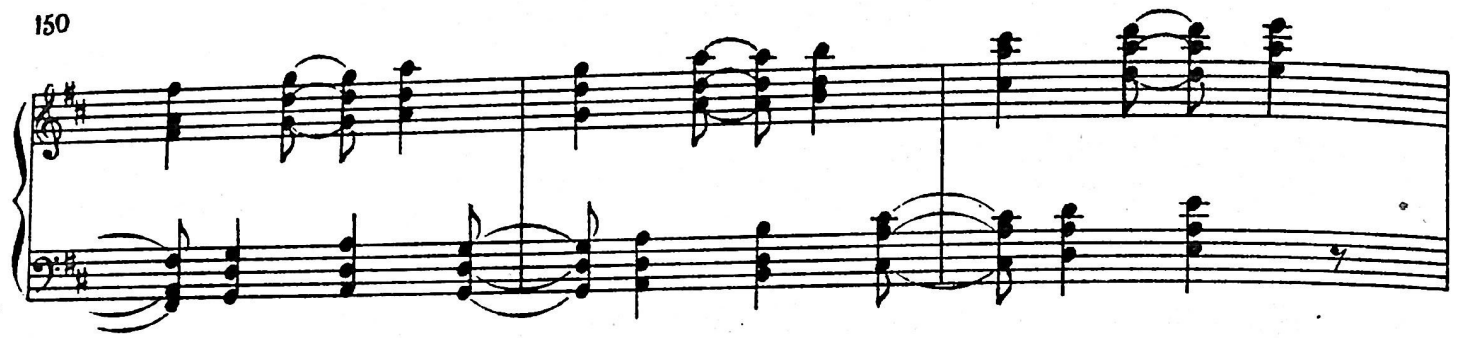

Allegro (♩.= 132)

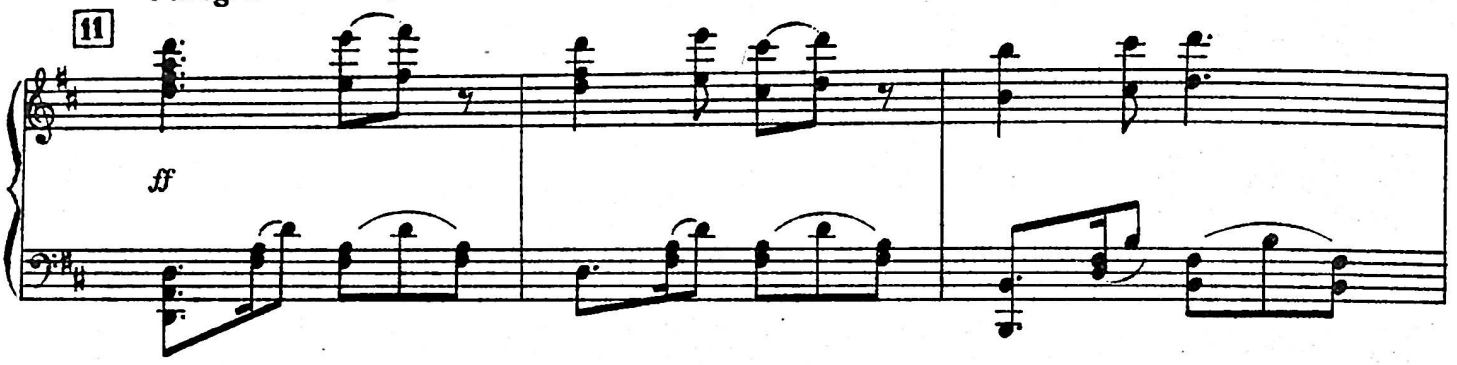

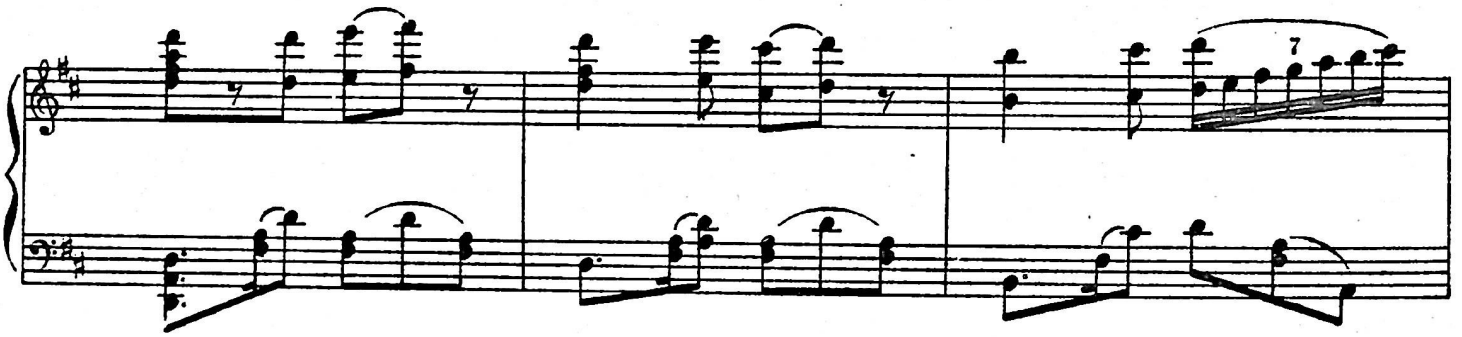

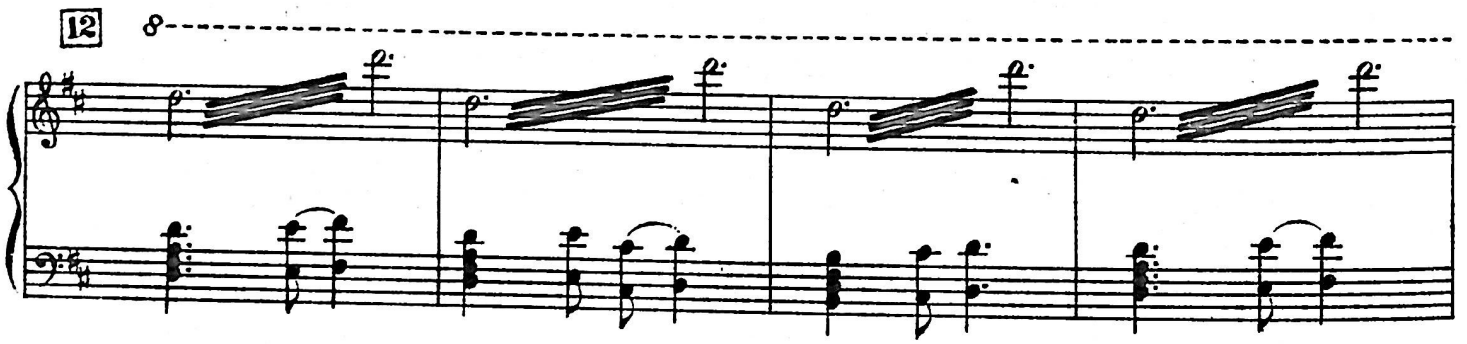

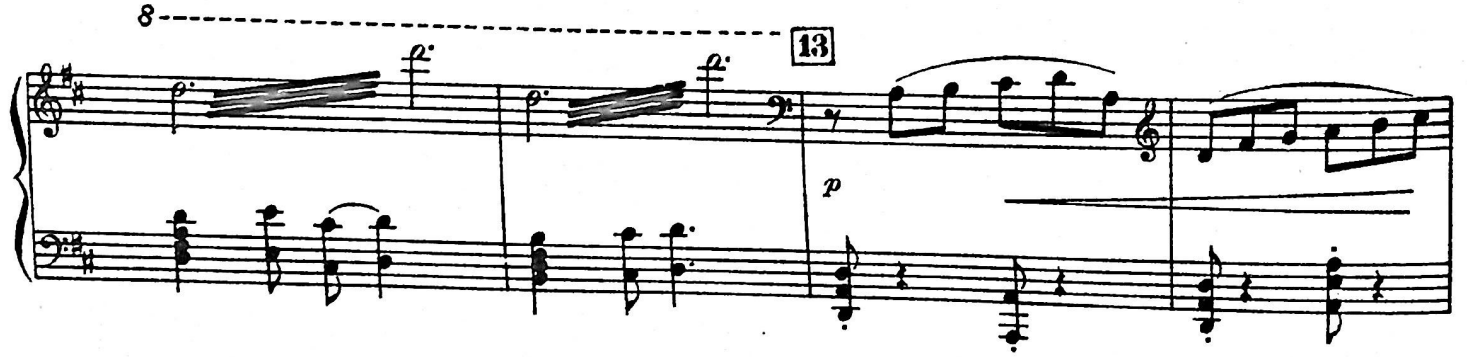

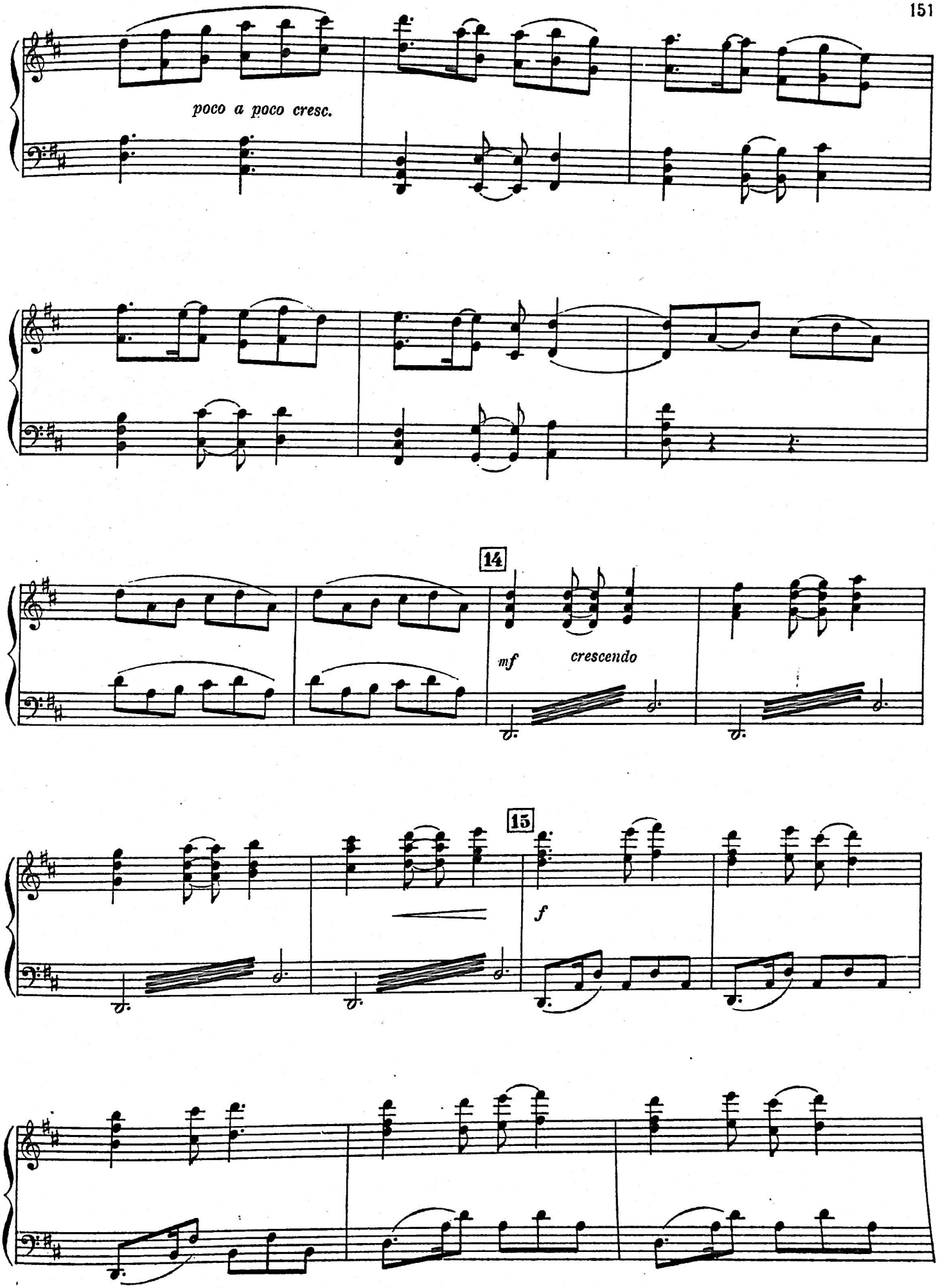
poco a poco cresc.
14
mf
crescendo
15
f

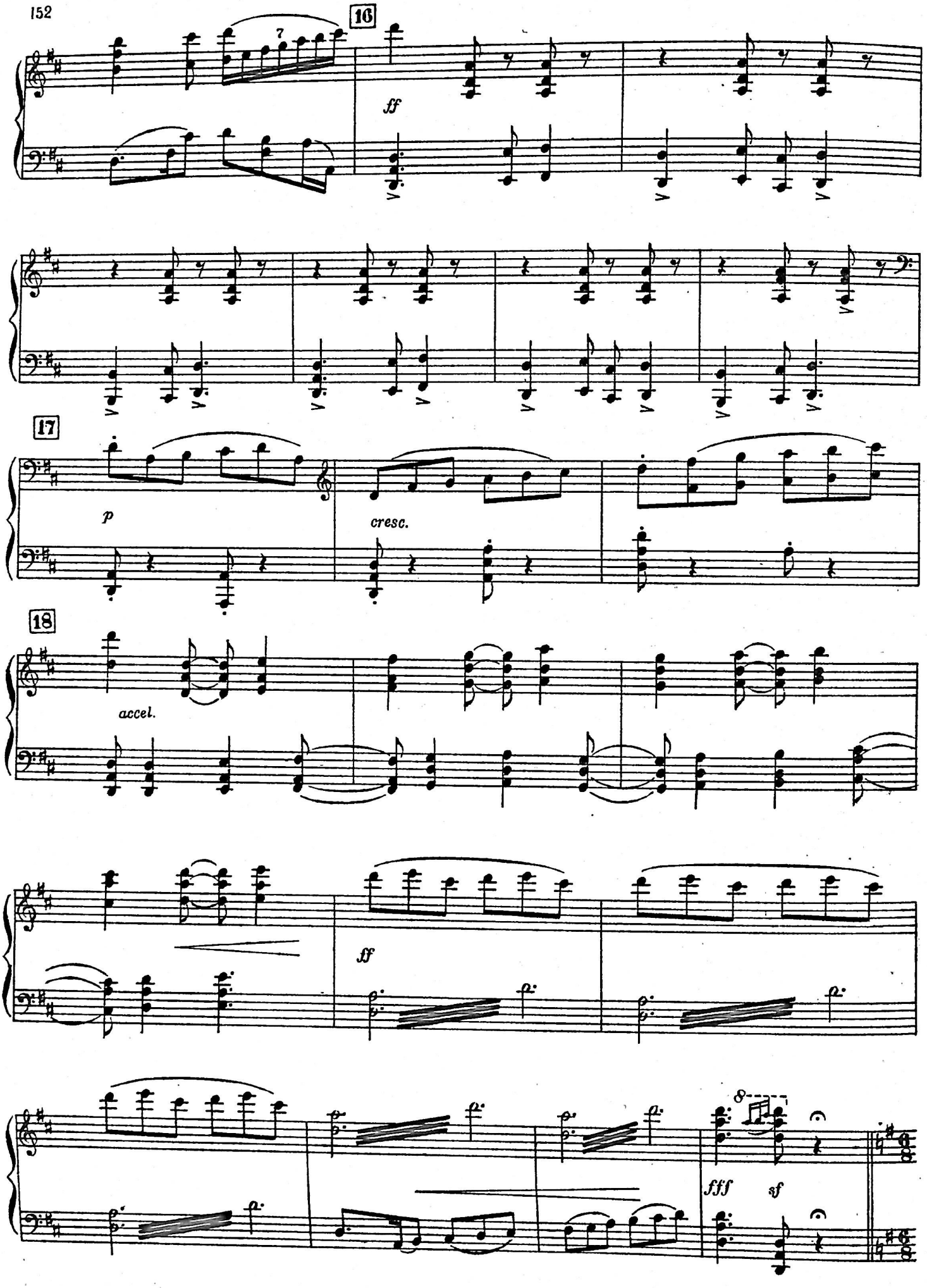
16
ff
17
p
cresc.
18
accel.
ff
8
fff
sf

19 Grave (♩.=66) Ծերեվան ճառով դիմում է հյուրերին: Староста обращается с речью к гостям.

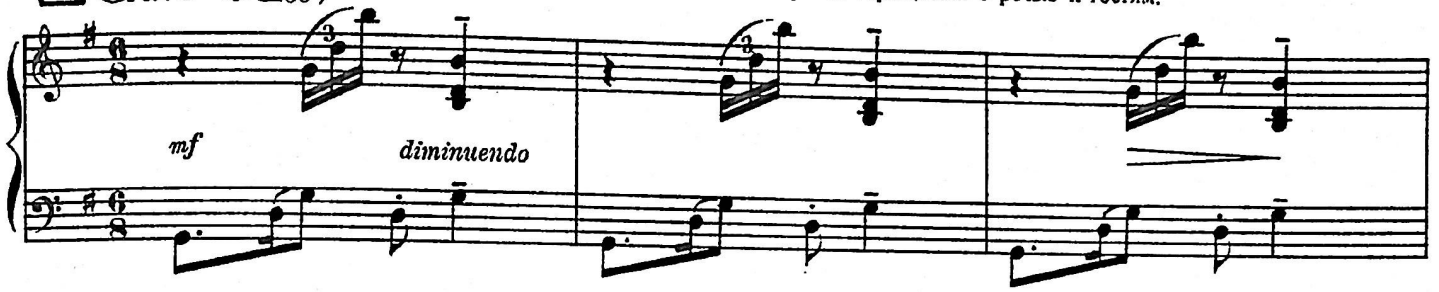

ԾԵՐԵՎԱՆ КЁХВА (староста)

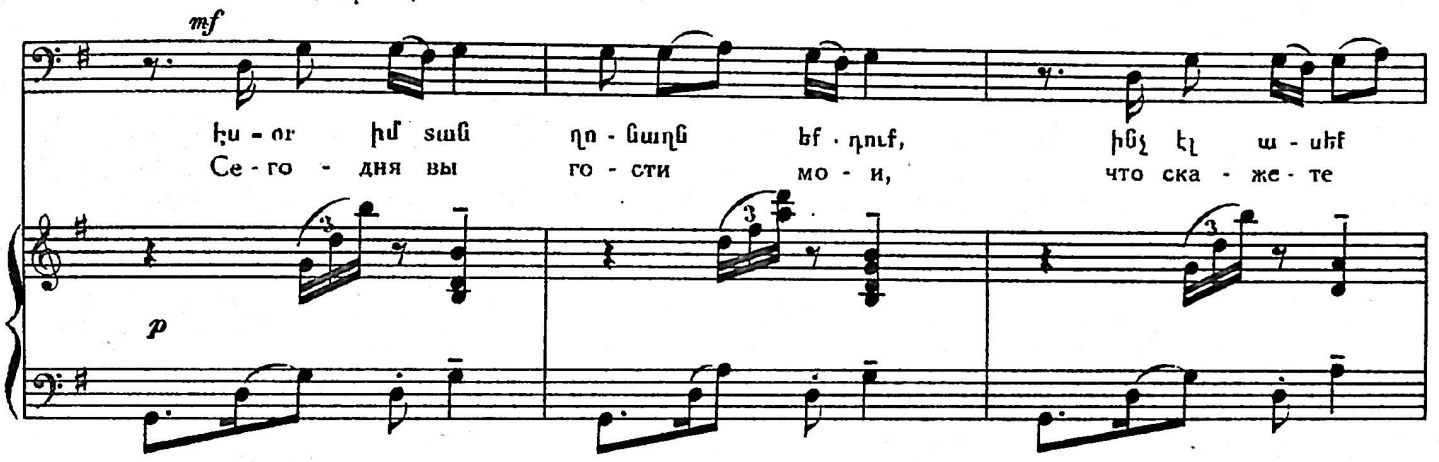

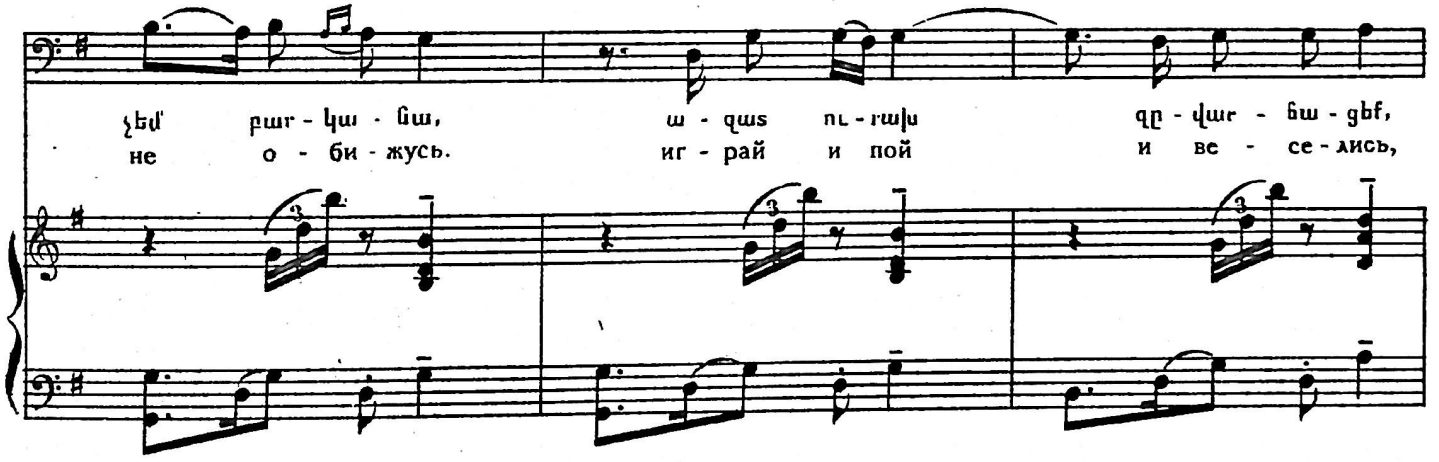

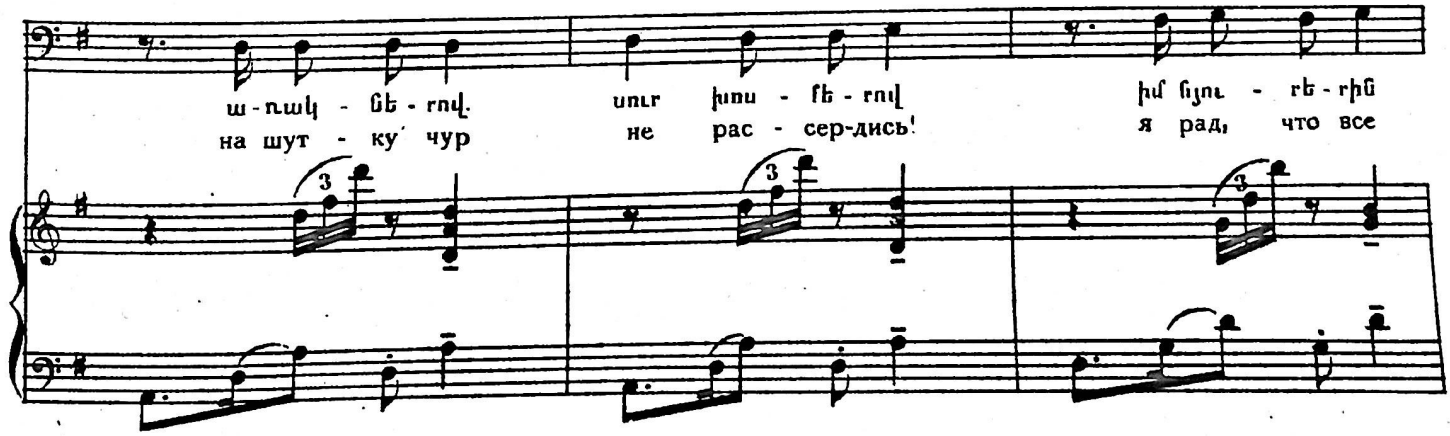

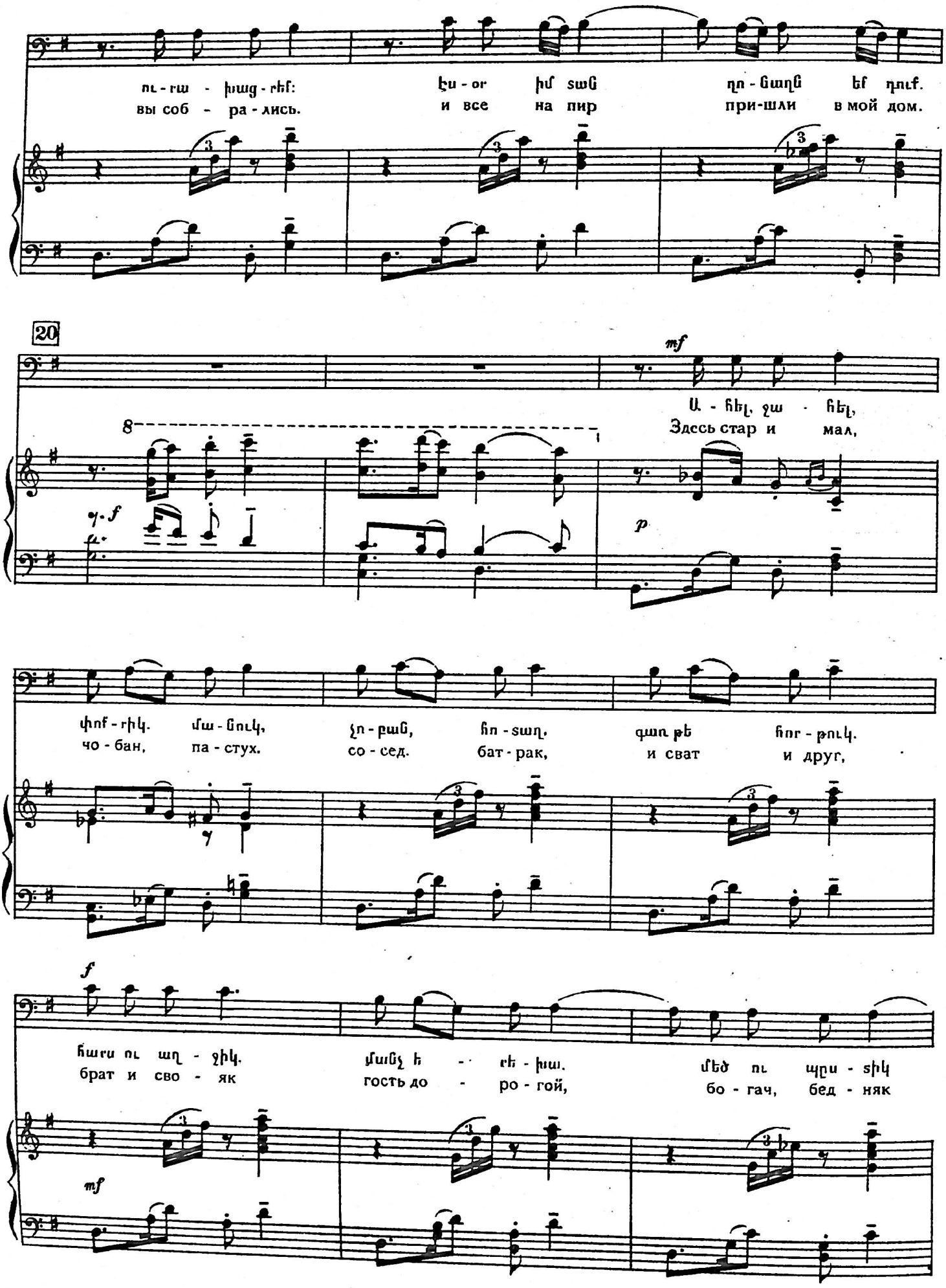
ու - ռա - խաց - ուէ:
вы соб - ра - лись.
էս - որ իմ տաճ
и все на пир
ղո - ճաղն եմ դուռ.
при-шли в мой дом.
20
mf
Ա - հել, չա - հել,
Здесь стар и мал,
8
p
փոխ - ուիկ. մա - ճուկ,
чо - бан, па - стух.
չո - բաճ, հո - տաղ,
со - сед. бат - рак,
գառ թե հոր - թուկ.
и сват и друг,
f
հաւս ու աղ - չիկ.
брат и сво - як
մանչ հ - ուէ - խաւ.
гость до - ро - гой,
մեծ ու պըս - տիկ
бо - гач, бед - няк
mf

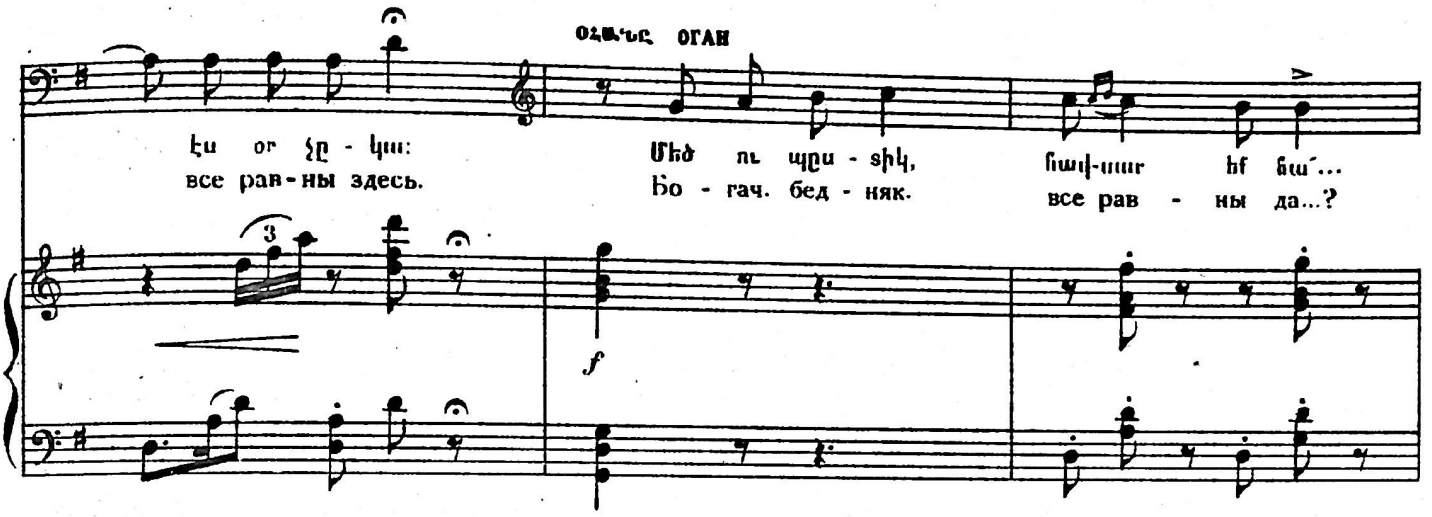

ՔՅՈԽՎԻ ՊԱՐԸ ТАНЕЦ СТАРОСТЫ

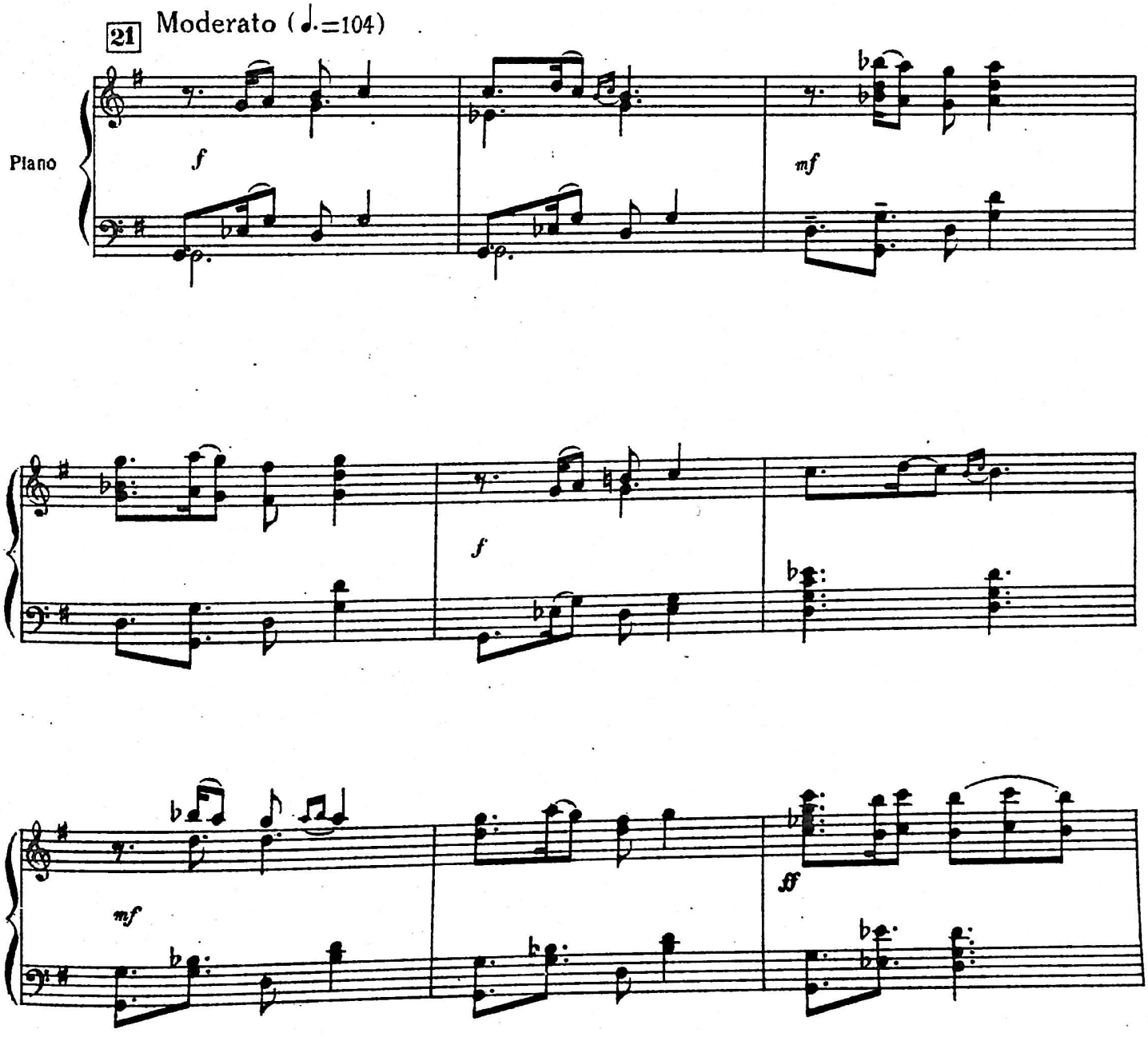

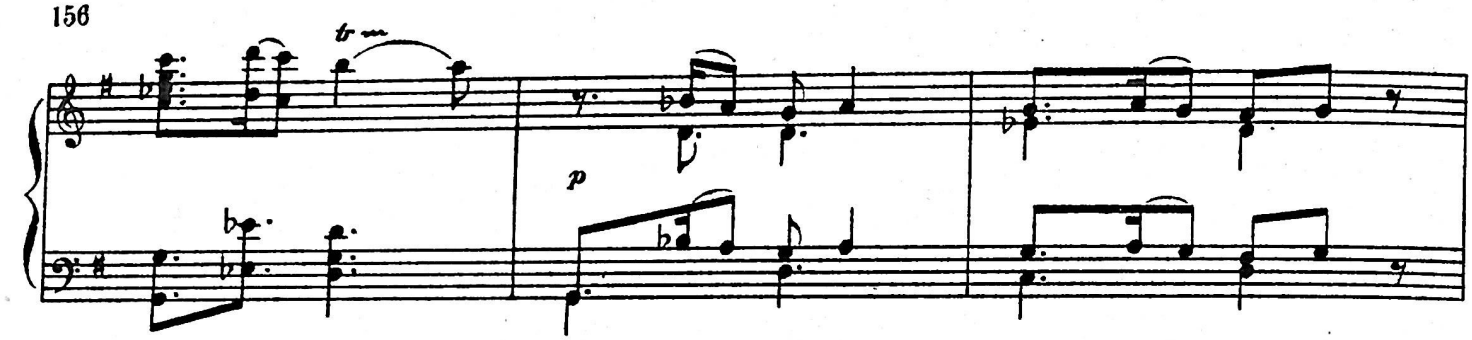

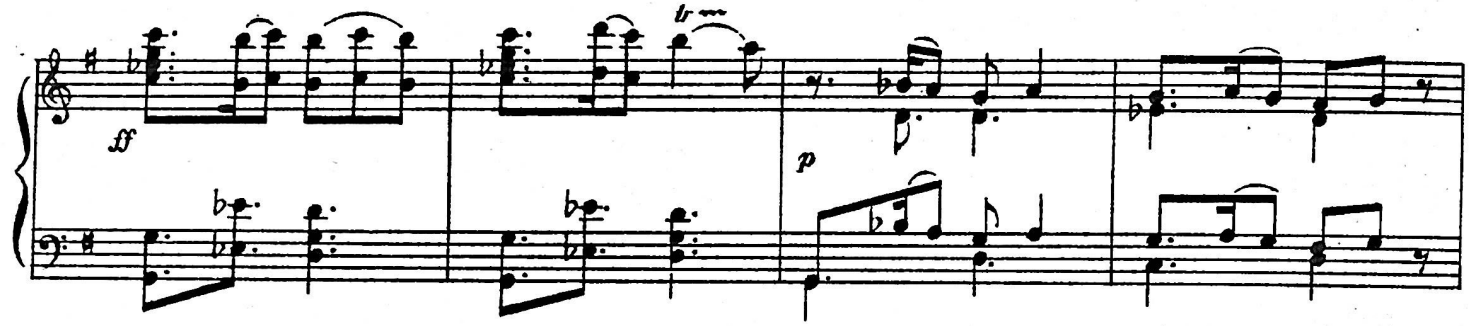

Più mosso

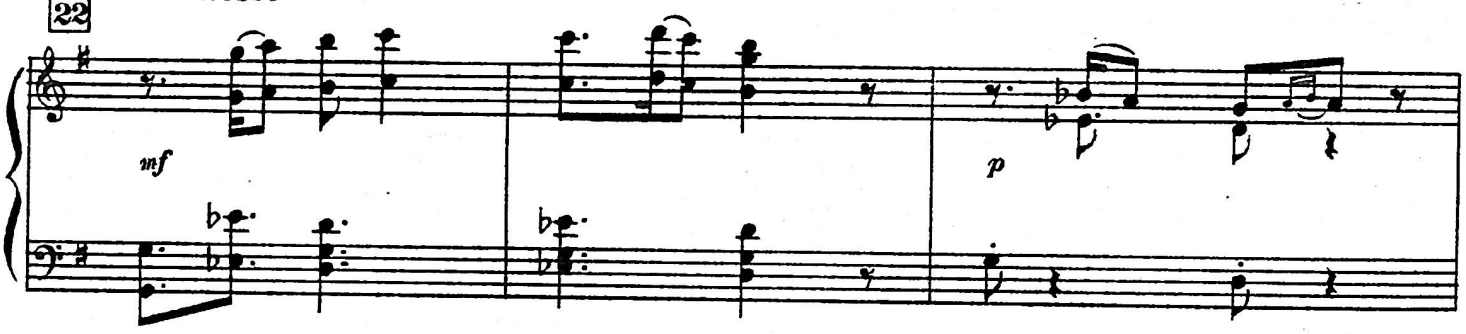

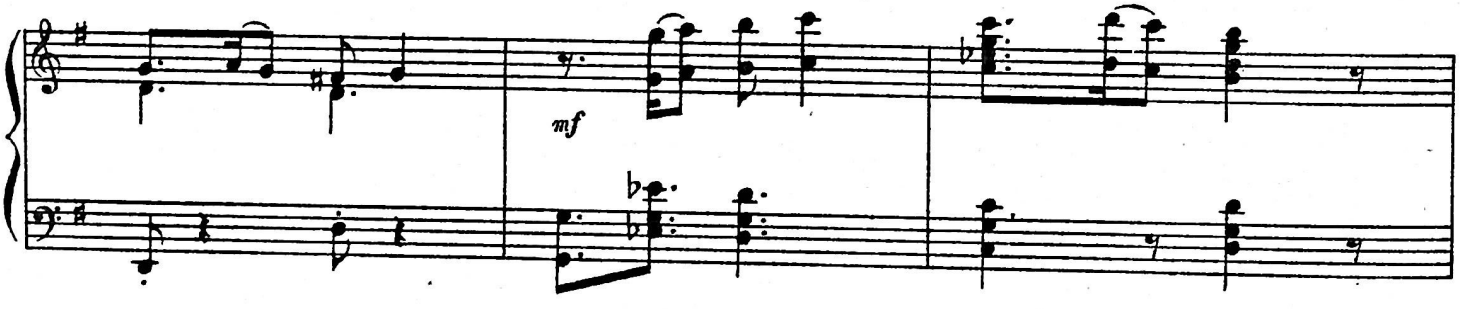

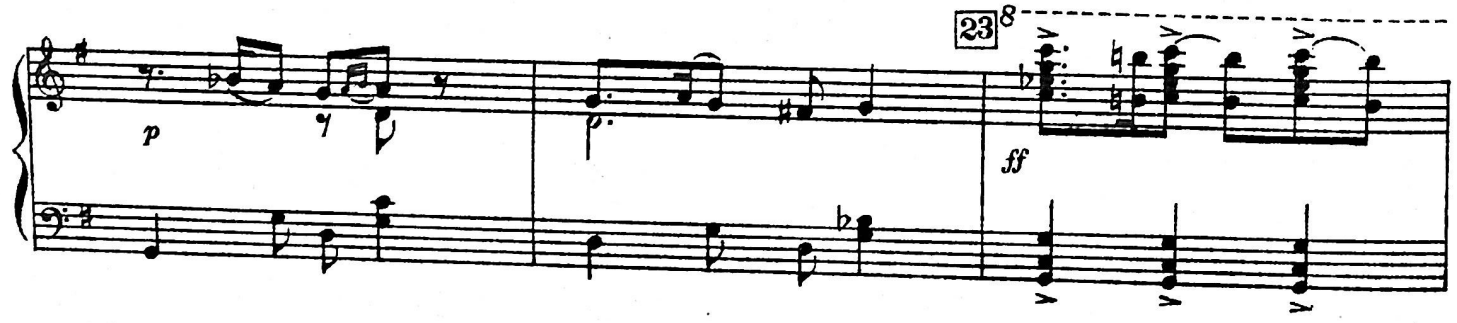

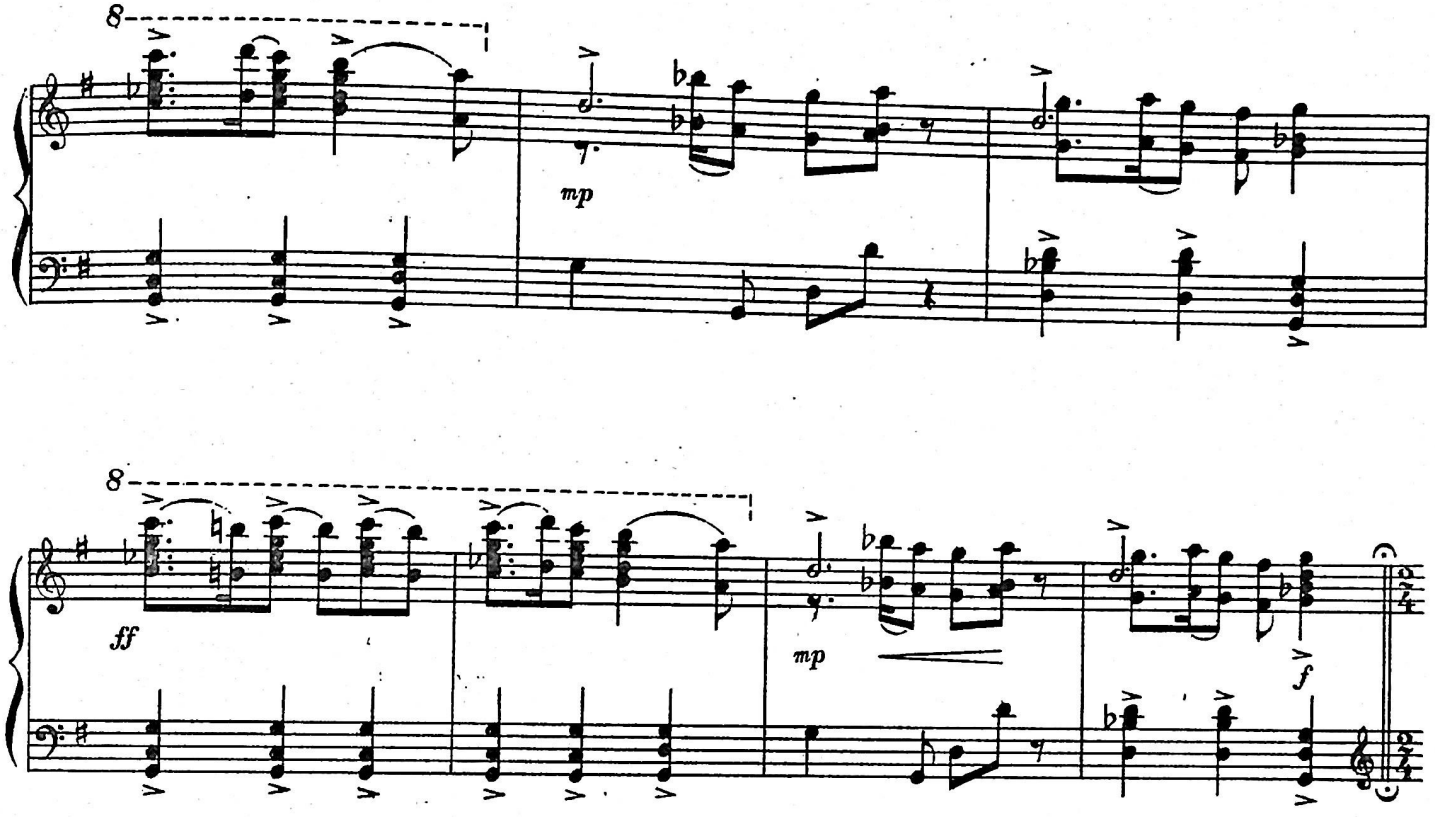

Ընդհանուր ծիծաղ, հավանություն: Общий смех, одобрение.

Allegretto scherzando (♩= 138)

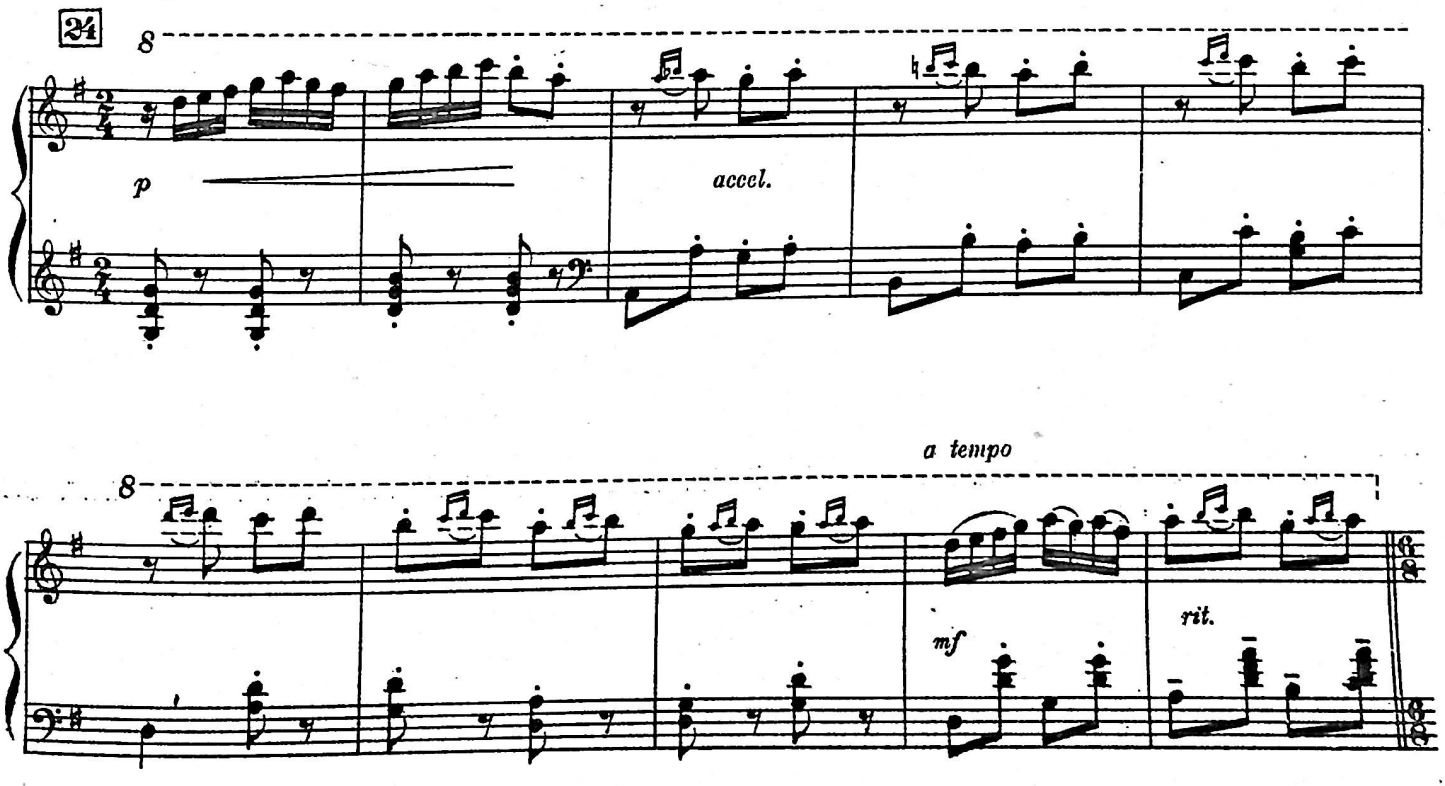

25 Moderato assai (♩.= 69)

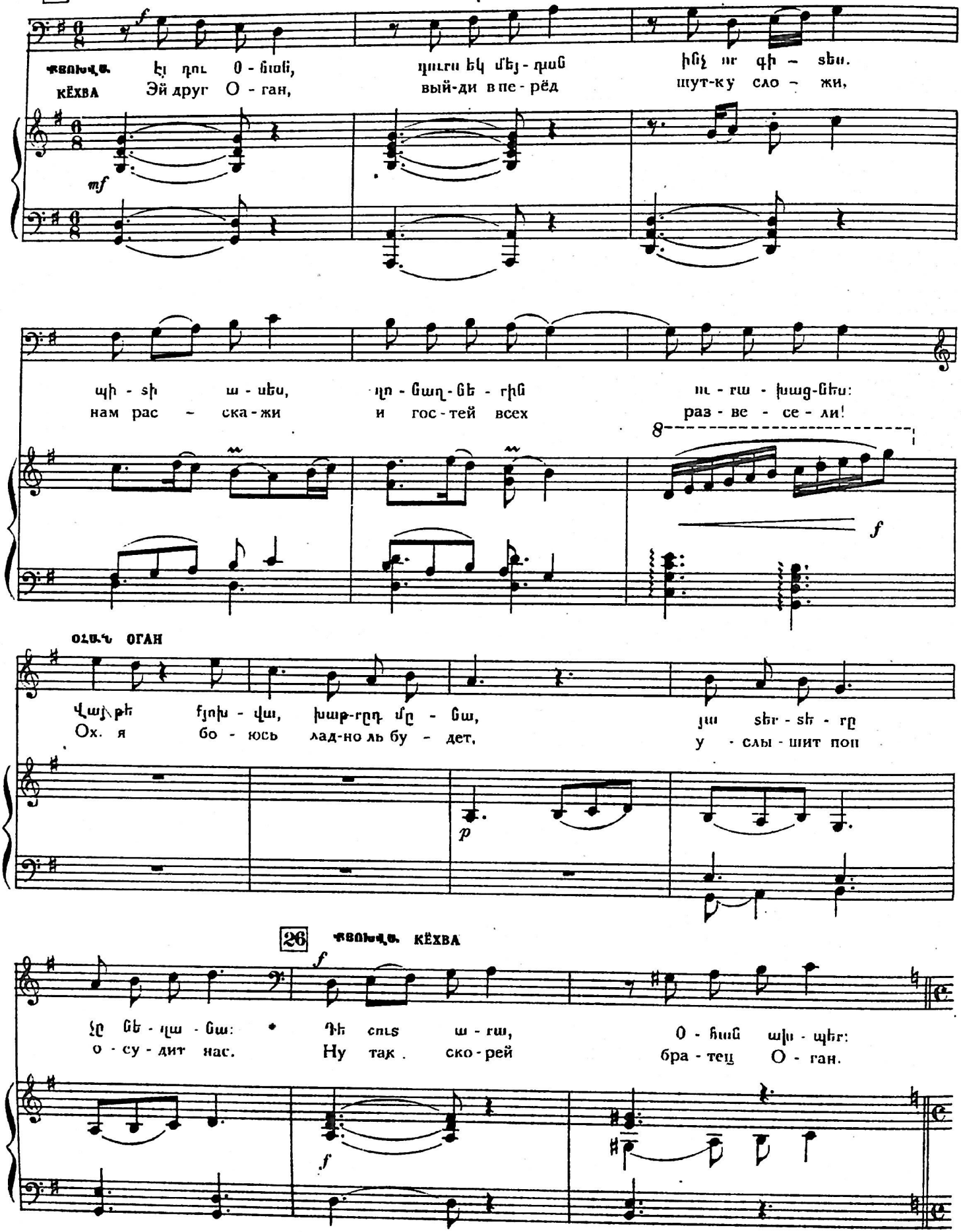

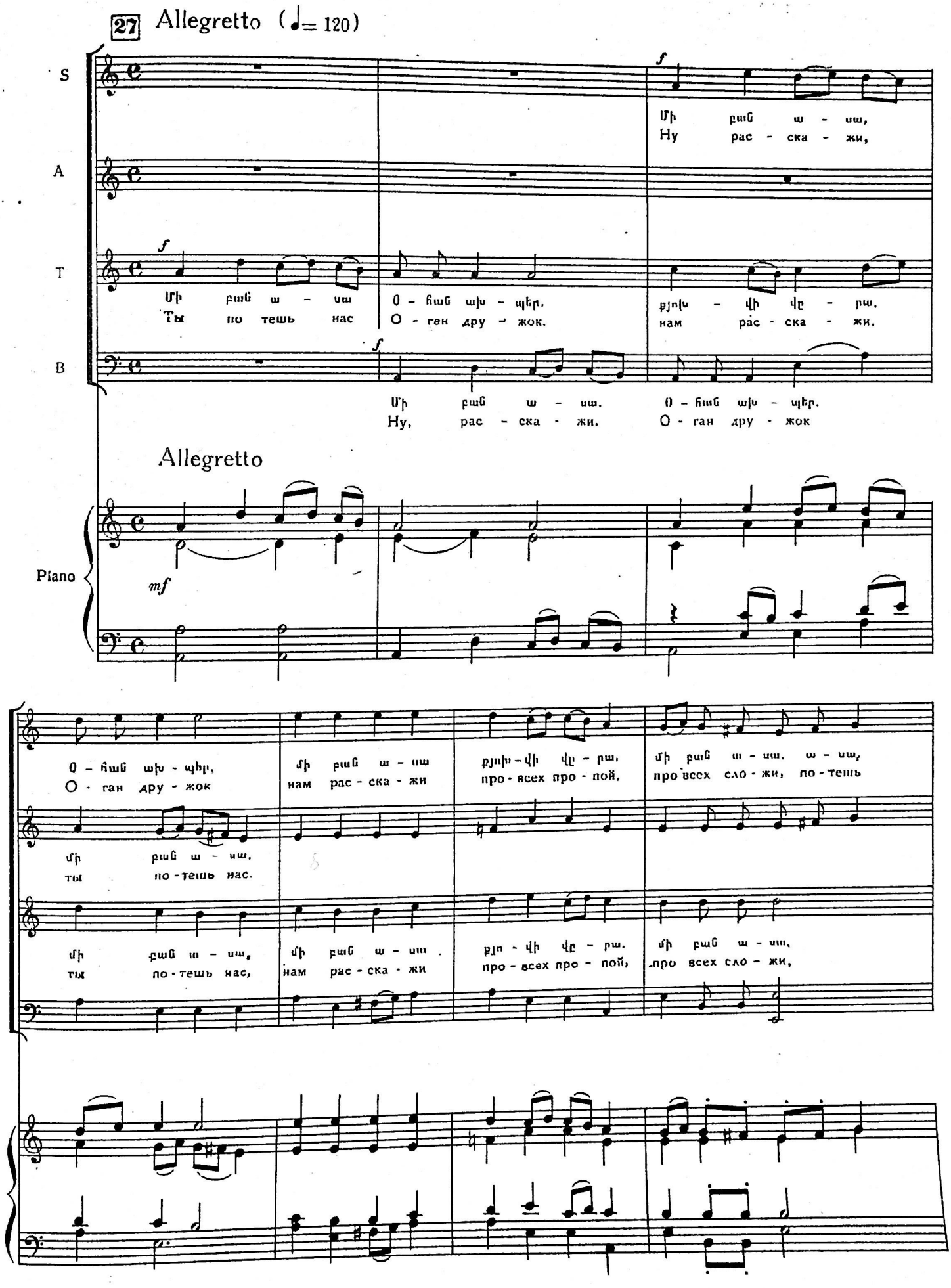
27 Allegretto (♩= 120)
S
A
T
B
Մի բաց ա - սա,
Ну рас - ска - жи,
Մի բաց ա - սա
Ты по тешь нас
Ո - հաց ախ - պեր,
О - ган дру - жок
քյոխ - վի վը - րա,
нам рас - ска - жи,
Մի բաց ա - սա.
Ну, рас - ска - жи,
Ո - հաց ախ - պեր.
О - ган дру - жок
Allegretto
Piano
mf
Ո - հաց ախ - պեր,
О - ган дру - жок
մի բաց ա - սա
нам рас - ска - жи
քյոխ - վի վը - րա,
про - всех про - пой,
մի բաց ա - սա, ա - սա,
про всех сло - жи, по - тешь
մի բաց ա - սա,
ты по - тешь нас.
մի բաց ա - սա,
ты по - тешь нас,
մի բաց ա - սա.
нам рас - ска - жи
քյո - վի վը - րա.
про - всех про - пой,
մի բաց ա - սա,
про всех сло - жи,

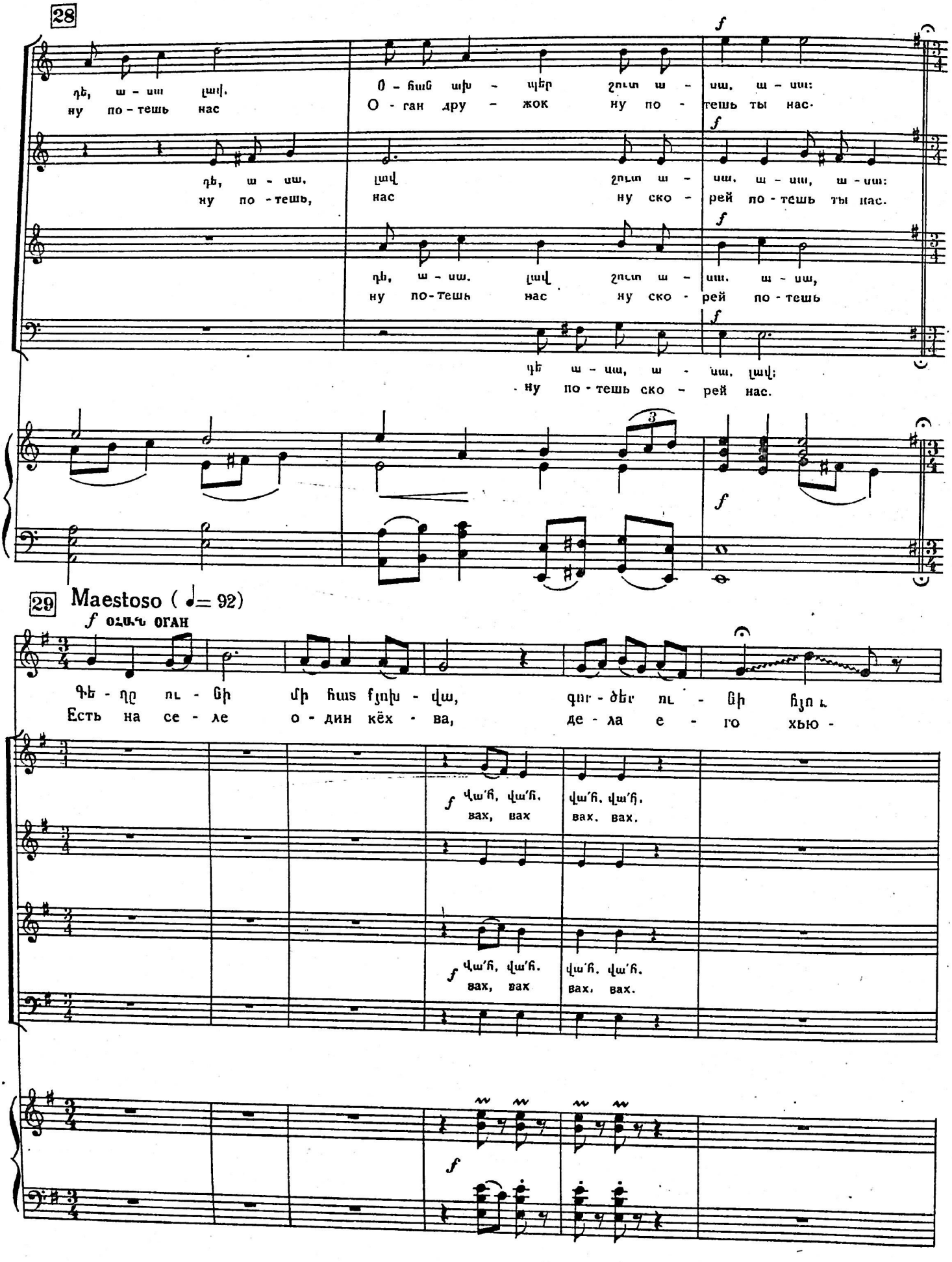
28
դե, ա - սա լավ.
ну по - тешь нас
Օ - հաց ախ - պեր շուտ ա - սա, ա - սա:
О - ган дру - жок ну по - тешь ты нас.
դե, ա - սա.
ну по - тешь,
լավ շուտ ա - սա. ա - սա, ա - սա:
нас ну ско - рей по - тешь ты нас.
դե, ա - սա. լավ շուտ ա - սա. ա - սա,
ну по - тешь нас ну ско - рей по - тешь
դե ա - սա, ա - սա, լավ;
ну по - тешь ско - рей нас.
29 Maestoso (♩= 92)
f ՕՀԱՆ ОГАН
Գե - ղը ու - նի մի հաս գյուխ - վա,
Есть на се - ле о - дин кёх - ва,
գու - ծեր ու - նի հյո և
де - ла е - го хью -
f Վա՛հ, վա՛հ. վա՛հ, վա՛հ.
вах, вах вах. вах.
f Վա՛հ, վա՛հ. վա՛հ, վա՛հ.
вах, вах вах. вах.
f

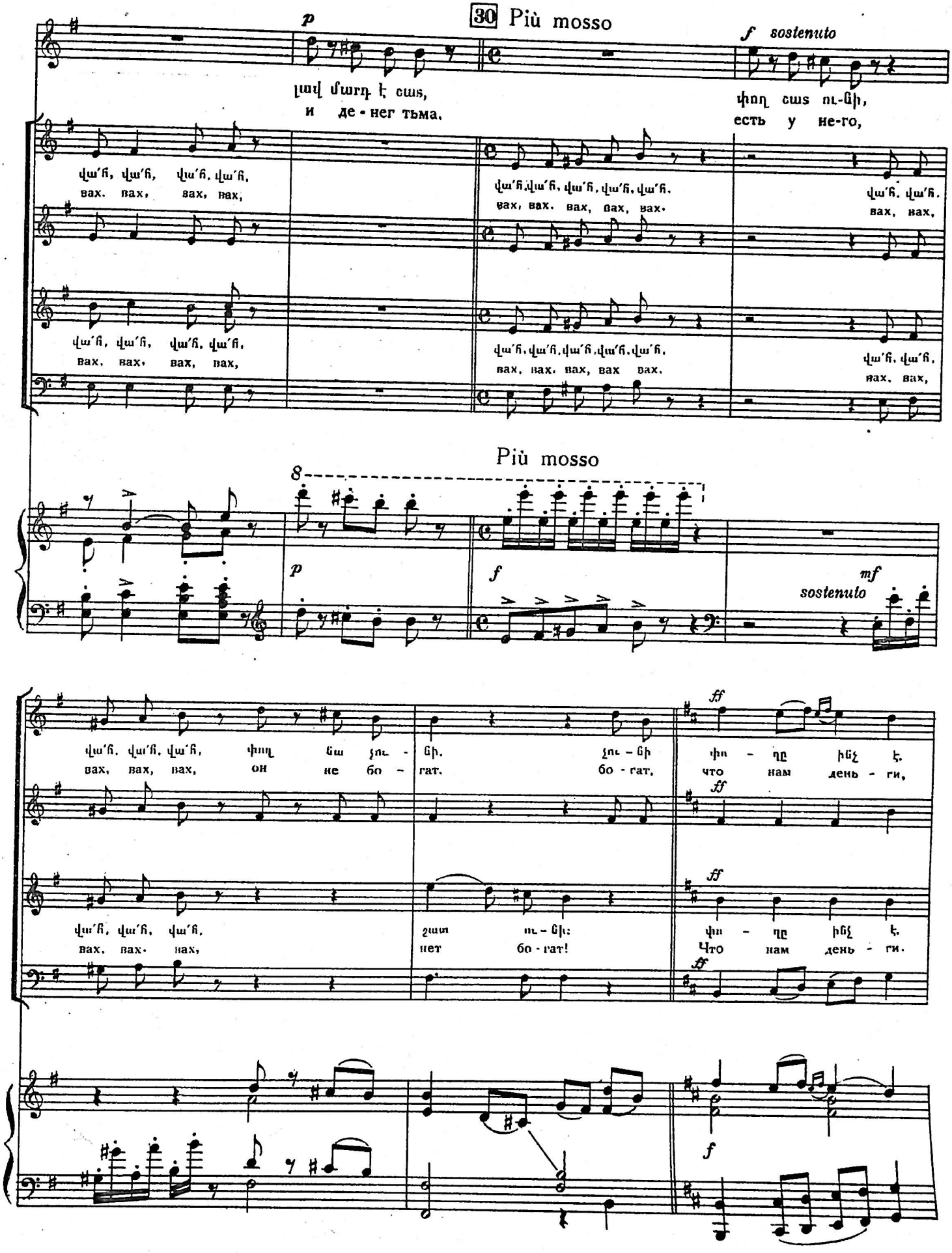
30 Più mosso
p
f sostenuto
լավ մարդ է շատ,
и де - нег тьма.
փող շատ ու-նի,
есть у не-го,
վա՛հ, վա՛հ, վա՛հ, վա՛հ,
вах, вах, вах, вах,
վա՛հ, վա՛հ, վա՛հ, վա՛հ, վա՛հ.
вах, вах, вах, вах, вах.
վա՛հ, վա՛հ.
вах, вах,
վա՛հ, վա՛հ, վա՛հ, վա՛հ,
вах, вах, вах, вах,
վա՛հ, վա՛հ, վա՛հ, վա՛հ, վա՛հ.
вах, вах, вах, вах вах.
վա՛հ, վա՛հ.
вах, вах,
Più mosso
8
p
f
mf
sostenuto
վա՛հ, վա՛հ, վա՛հ, փող ես չու - նի. չու - նի
вах, вах, вах, он не бо - гат. бо - гат,
ff
փո - ղը ինչ է.
что нам день - ги,
վա՛հ, վա՛հ, վա՛հ,
вах, вах, вах,
շատ ու - նի:
нет бо - гат!
փո - ղը ինչ է.
Что нам день - ги.
f

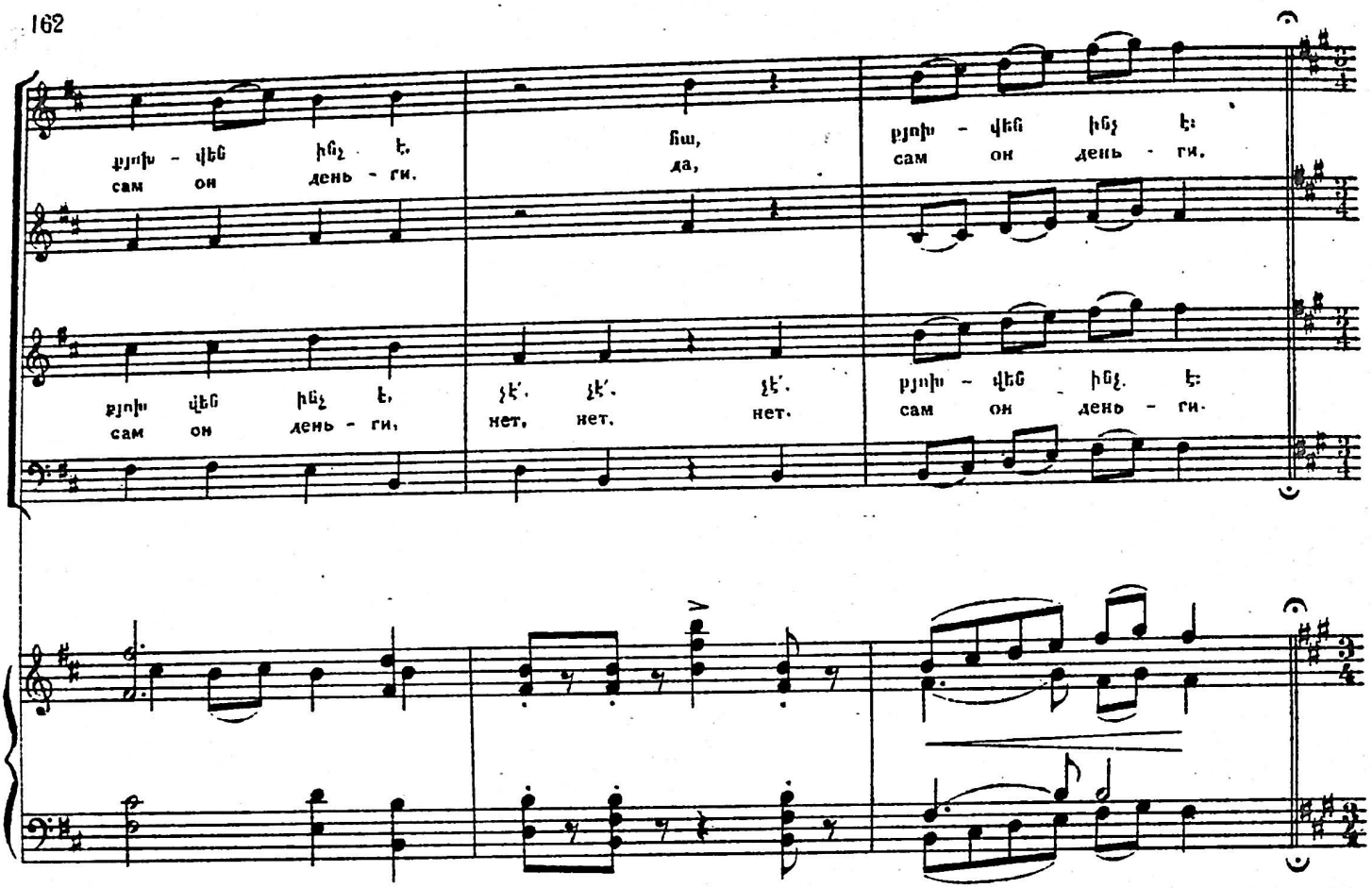

31 Moderato (♩= 108)

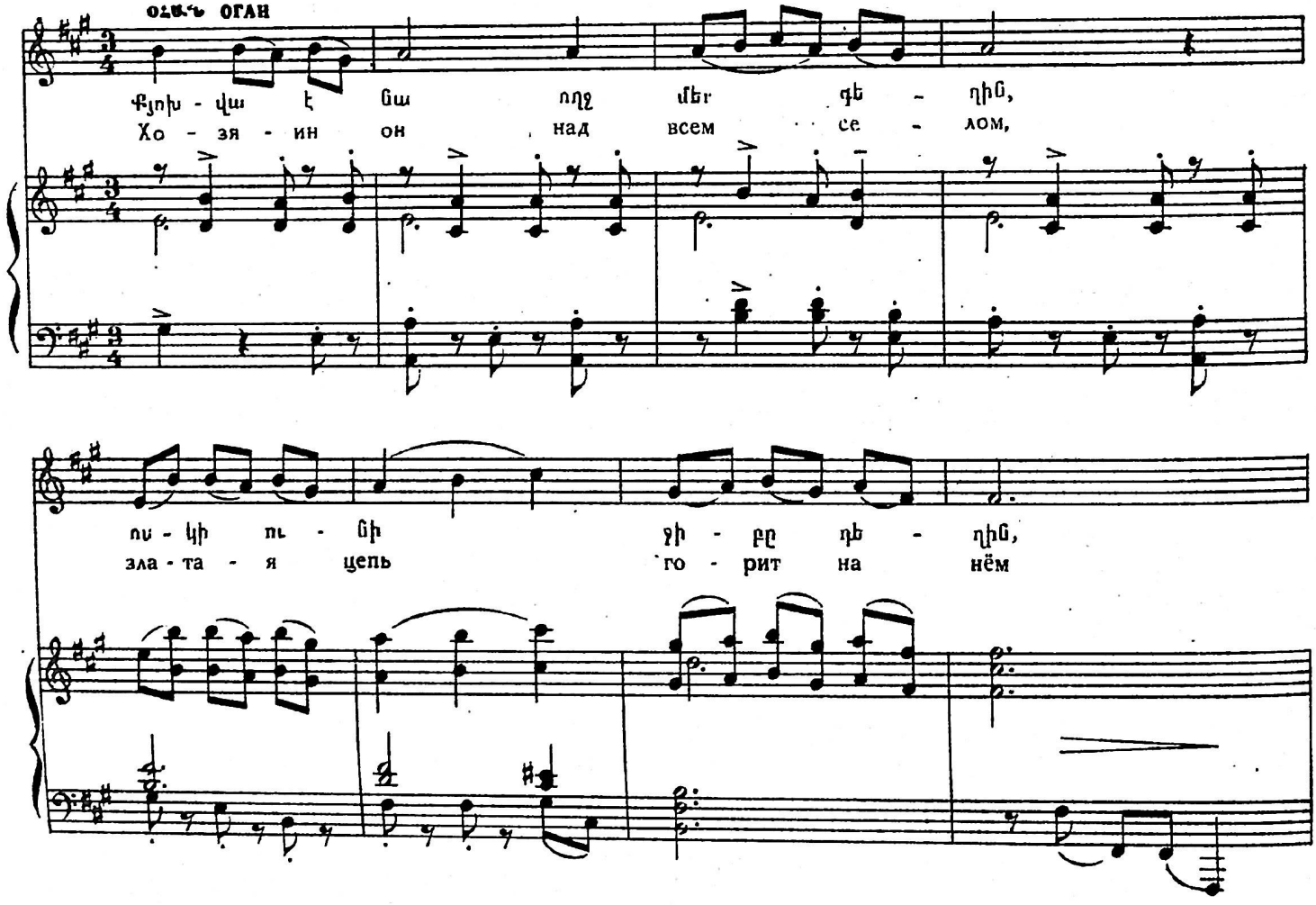

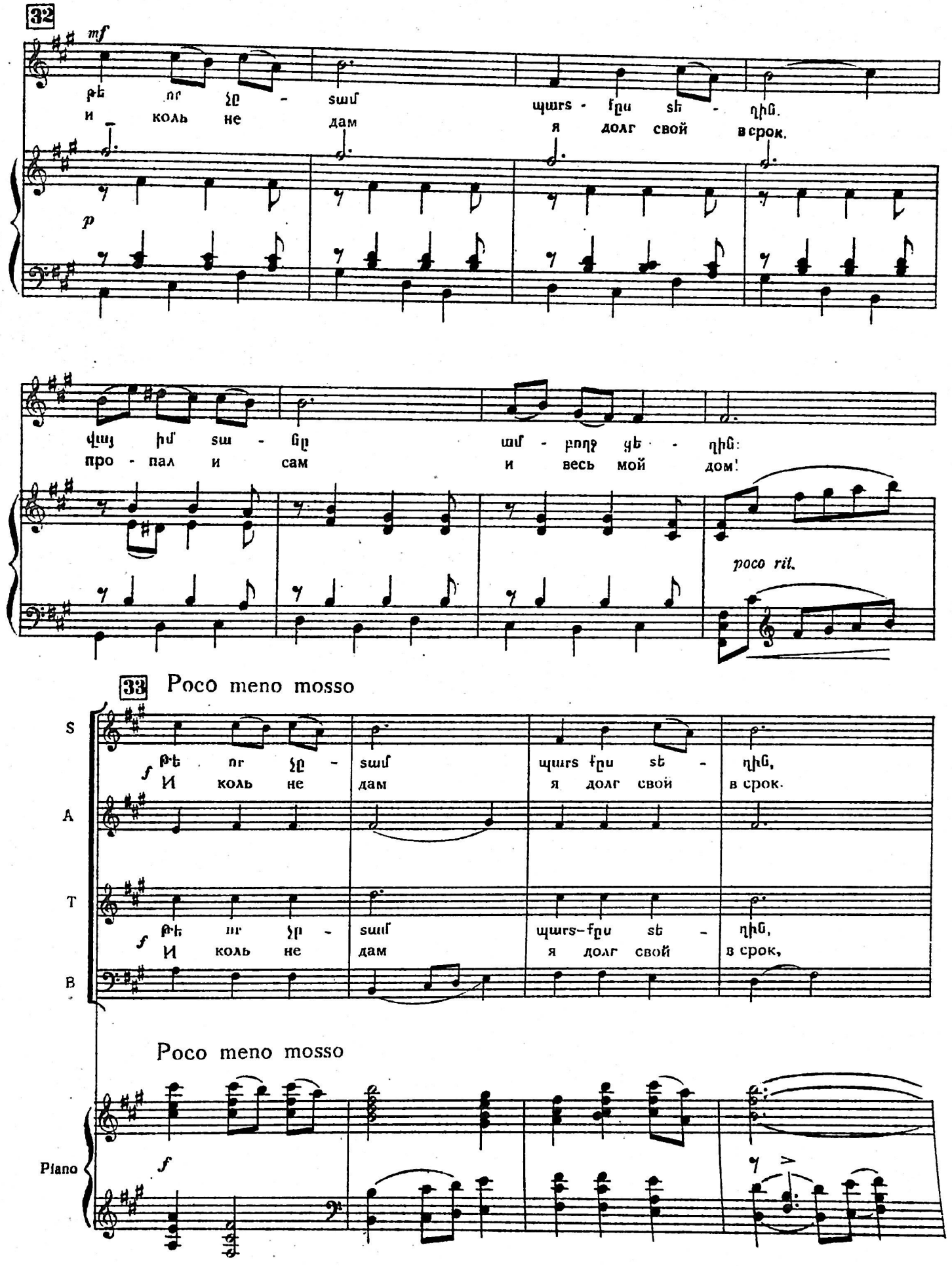
32
mf
Թե որ չը - տամ պարտքս տ - ղին.
И коль не дам я долг свой в срок.
p
Վայ իմ տա - ցը ամ - բողջ կե - ղին:
про - пал и сам и весь мой дом!
poco ril.
33 Poco meno mosso
S
A
T
B
f
Թե որ չը - տամ պարտքս տ - ղին,
И коль не дам я долг свой в срок.
Թե որ չը - տամ պարտքս տ - ղին,
И коль не дам я долг свой в срок,
Poco meno mosso
Piano
f

poco rit.

վայ իմ տա - նը ամ - բողջ ցե - ղին:
про - пал и сам и весь мой дом.

վայ, վայ,
вай, вай,

վայ իմ տա - նը ամ - բողջ ցե - ղին:
про - пал и сам и весь мой дом.

poco rit.

34 Moderato assai (♩.=72)

Allegretto (♩= 96)

ԽՍՏԵՂԱՍՏԸ
ШАФЕР

f

Ջան թա - մա - դա, խոս - իրն իմն է:
Джан та - ма - да, слу - шай ме-ня!

ՔՅՈԽՎԱ
КЁХВА

f *rit.*

Ա՛ռ էս թա - սը, գով - իրդ ա - ռա:
Вот и ви - но, сло - ва мы ждём!

Allegretto

Piano

f *p* *rit.*

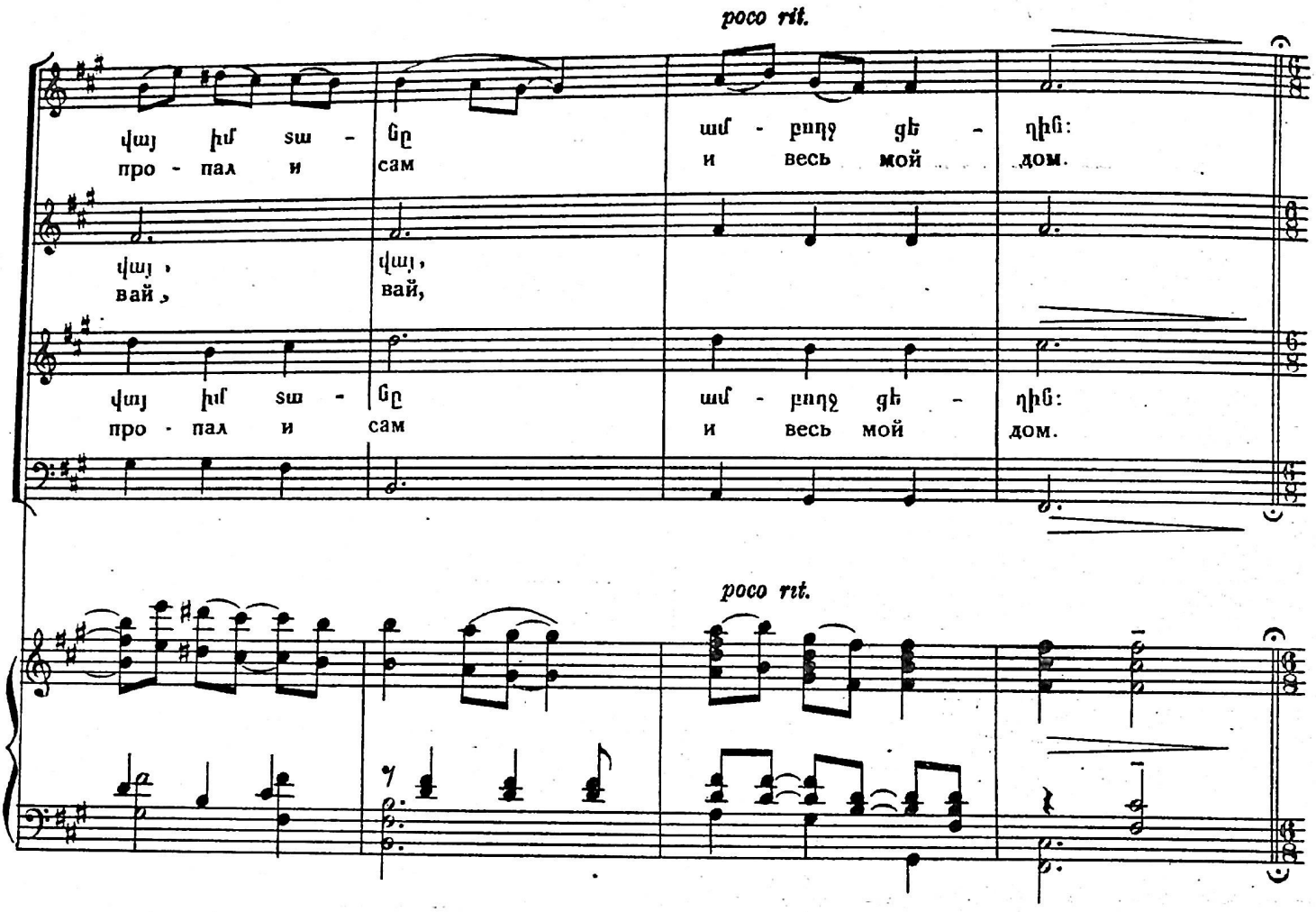

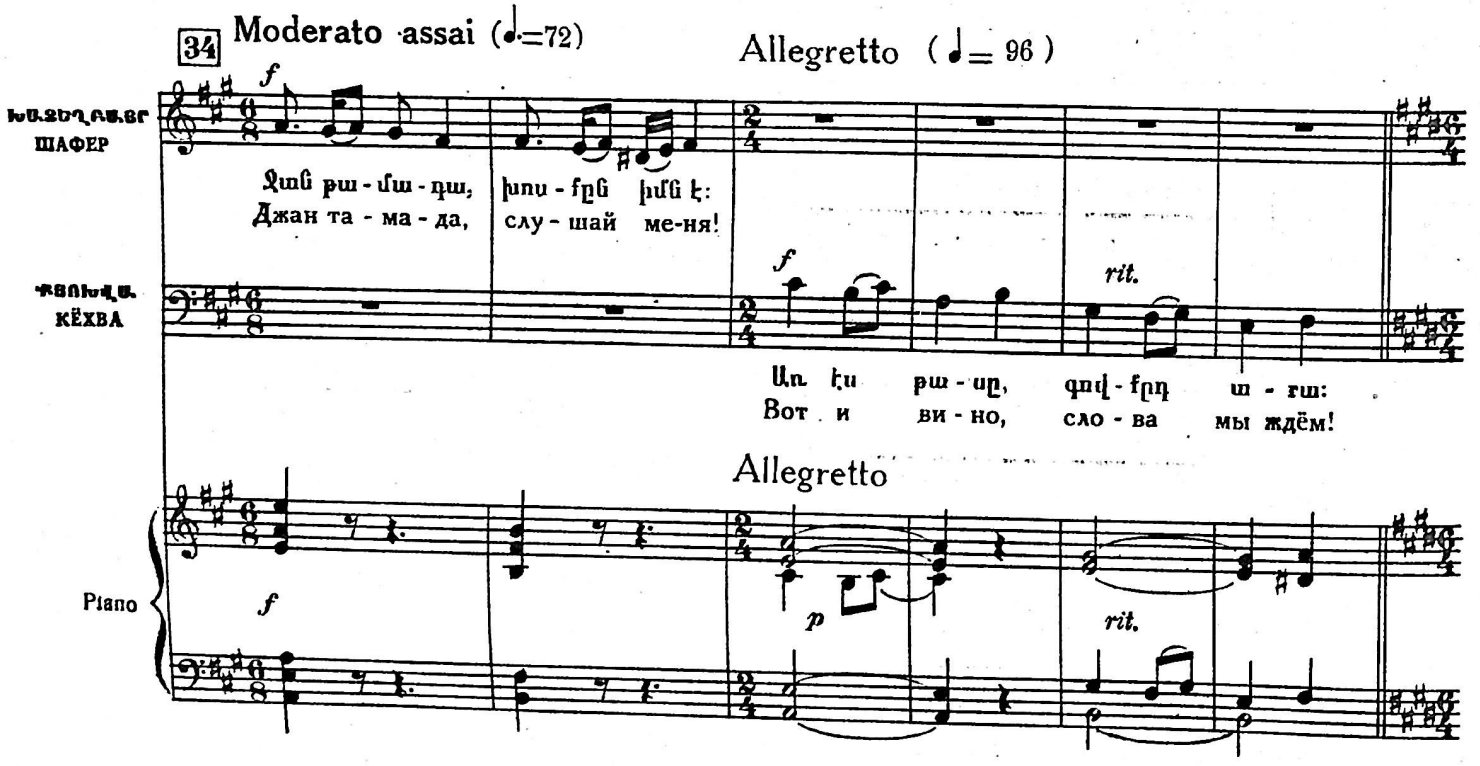

35 Con moto (♩=120)

Խաչեղբայրը առաջարկում է խմել երիտասարդների կենացը: Шафер поднимает тост за молодых.

ԽԱՉԵՂԲԱՅՐ ШАФЕР

f

Մեր ճո - ռա - փե - սան ճաշ - խուն է հա - գել,
Наш же - них у - дал, кто е - го ви - дал

mf *p*

ղա - ճա - վուզ շա - պիկ, գո - տիկ է կա - պել:
шел - ко - вый ку - шак, у - зел - ком свя - зал.

36

Մեր ճո - ռա - հար - սը սպի - տակ է հա - գել,
У не - ве - сты в ряд пу - гов - ки блес - тят.

mf *p*

մա - զե - ր թել - թել հու - լուն - քով շա - ռել,
в шел - ко - вой ко - се бу - син - ки го - рят!

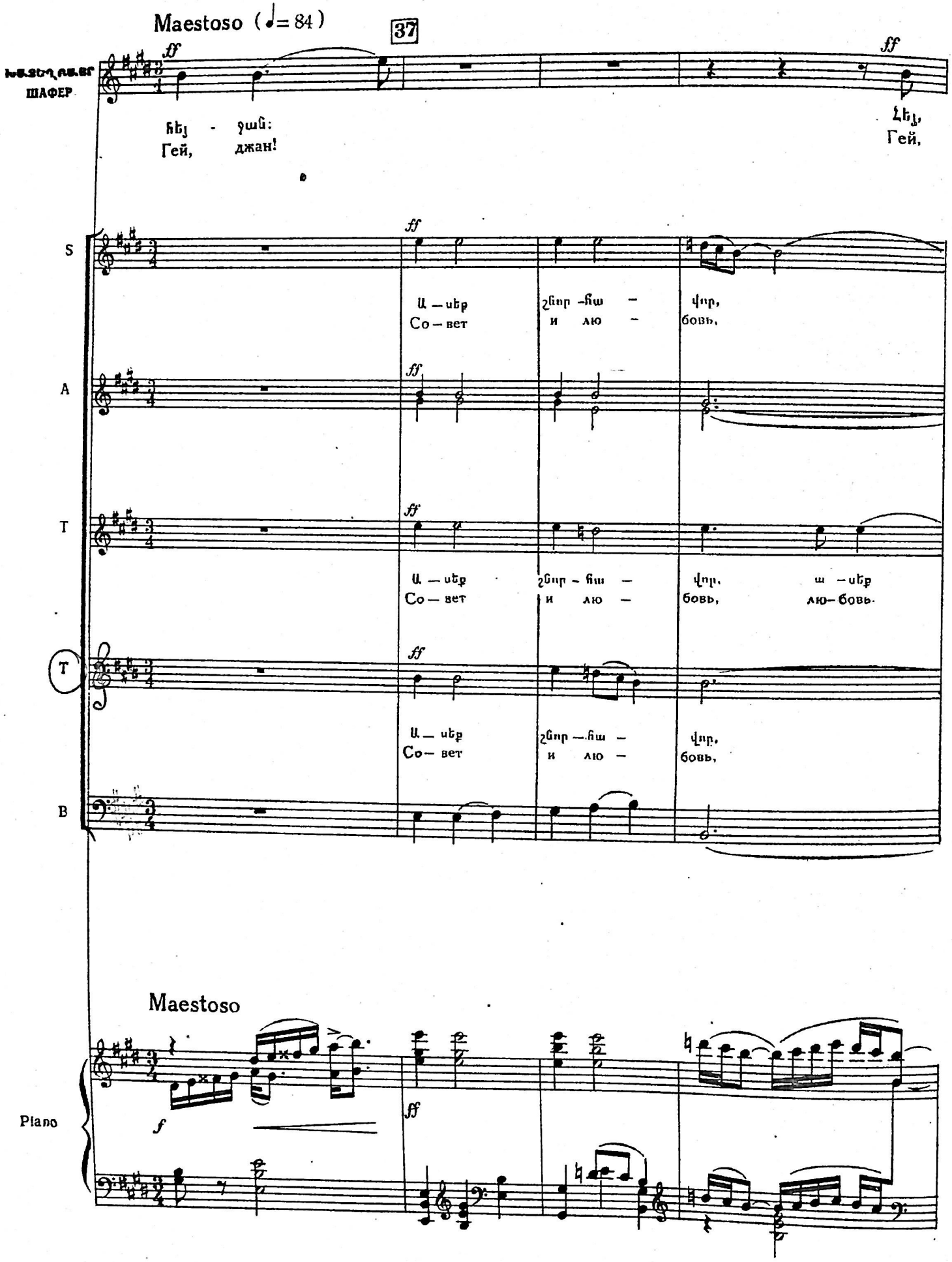
Maestoso (♩= 84)
37
ff
ШАФЕР
հեյ - ջան:
Гей, джан!
Հեյ,
Гей,
S
Ա — սեր
Со — вет
շնոր - հա -
и лю -
վոր,
бовь,
A
T
ա — սեր
лю- бовь.
B
Maestoso
Piano
f

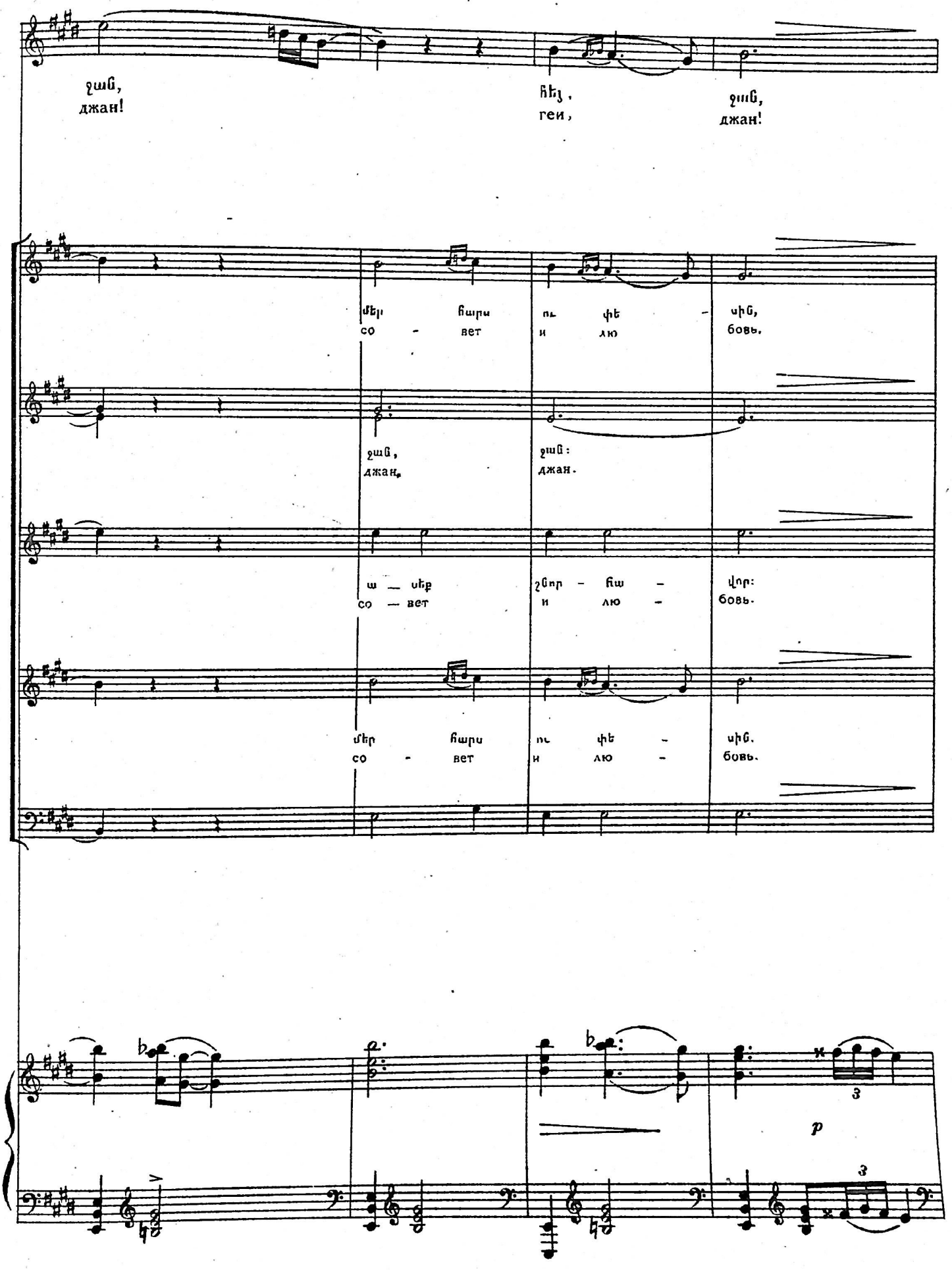
ջաՆ,
джан!
Հեյ,
геи,
ջաՆ,
джан!
մեր հարս
со - вет
ու փե -
и лю -
սիՆ,
бовь.
ջաՆ,
джан,
ջաՆ:
джан.
ա — սեք
со — вет
շնոր - հա -
и лю -
վոր:
бовь.
մեր հարս
со - вет
ու փե -
и лю -
սիՆ.
бовь.
3
p
3

38

ff

ա - սեք շնոր - հա - - վոր ջան:
со - вет и лю - - бовь джан.

ff

ա - սեք շնոր - հա - վոր:
со - вет и лю - бовь.

ff

ff

ա - սեք շնոր - հա - վոր:
со - вет и лю - бовь.

ff

ա - սեք շնոր - հա - վոր:
со - вет и лю - бовь.

ff

ff

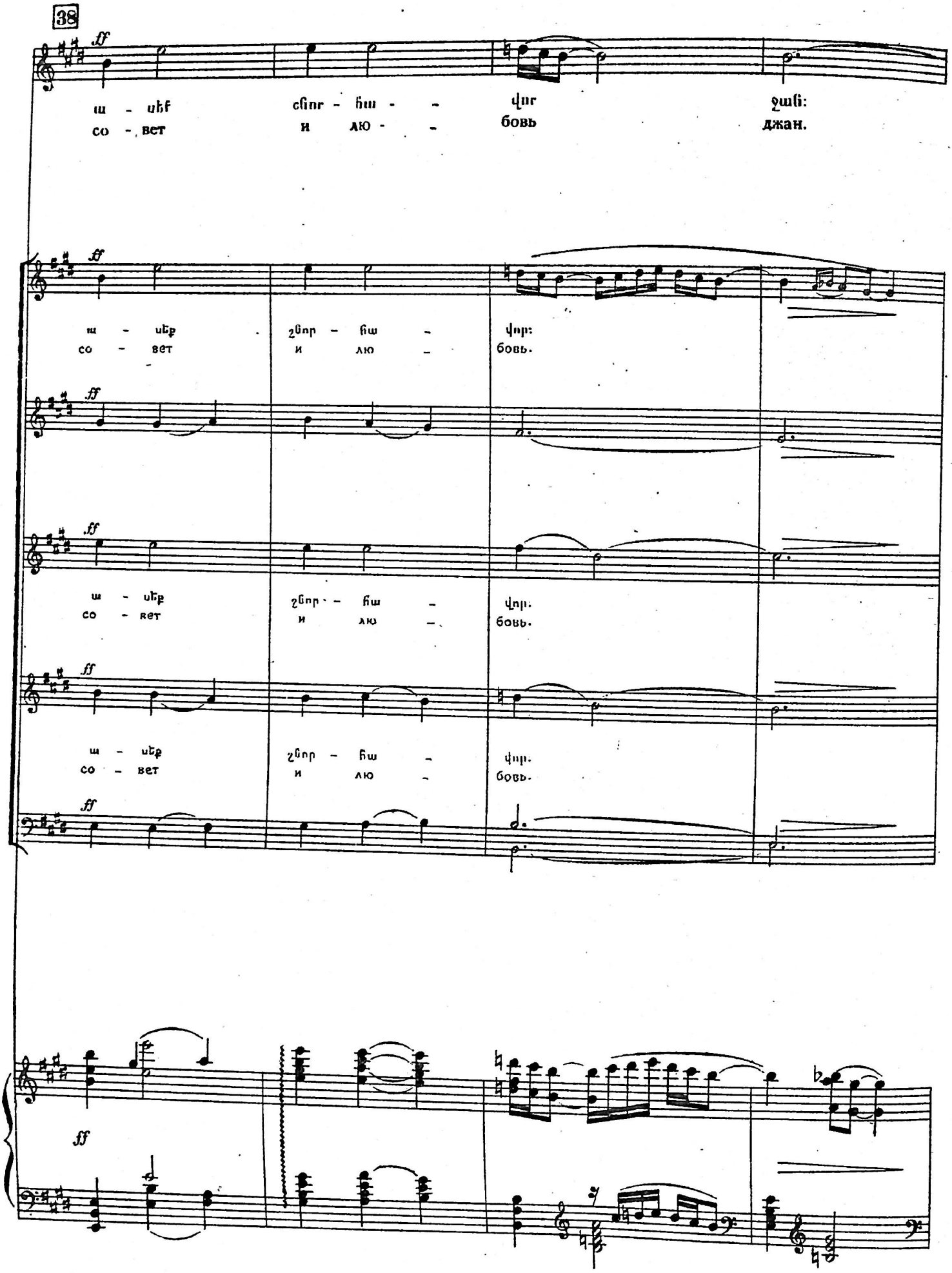

39

mf

Հէլ ջան
Гей. джан'

f *mf*

մեր հարս ու փե - սին. ա - սեք
со - вет и лю - бовь. мо - ло

f *mf*

ջան
джан

f *mf*

ա - սեք շնոր - հա - վոր. ջան
со - вет и лю - бовь. джан

f *mf*

մեր հարս ու փե - սին. ջան
со - вет и лю - бовь. джан

f *mf*

f *p*

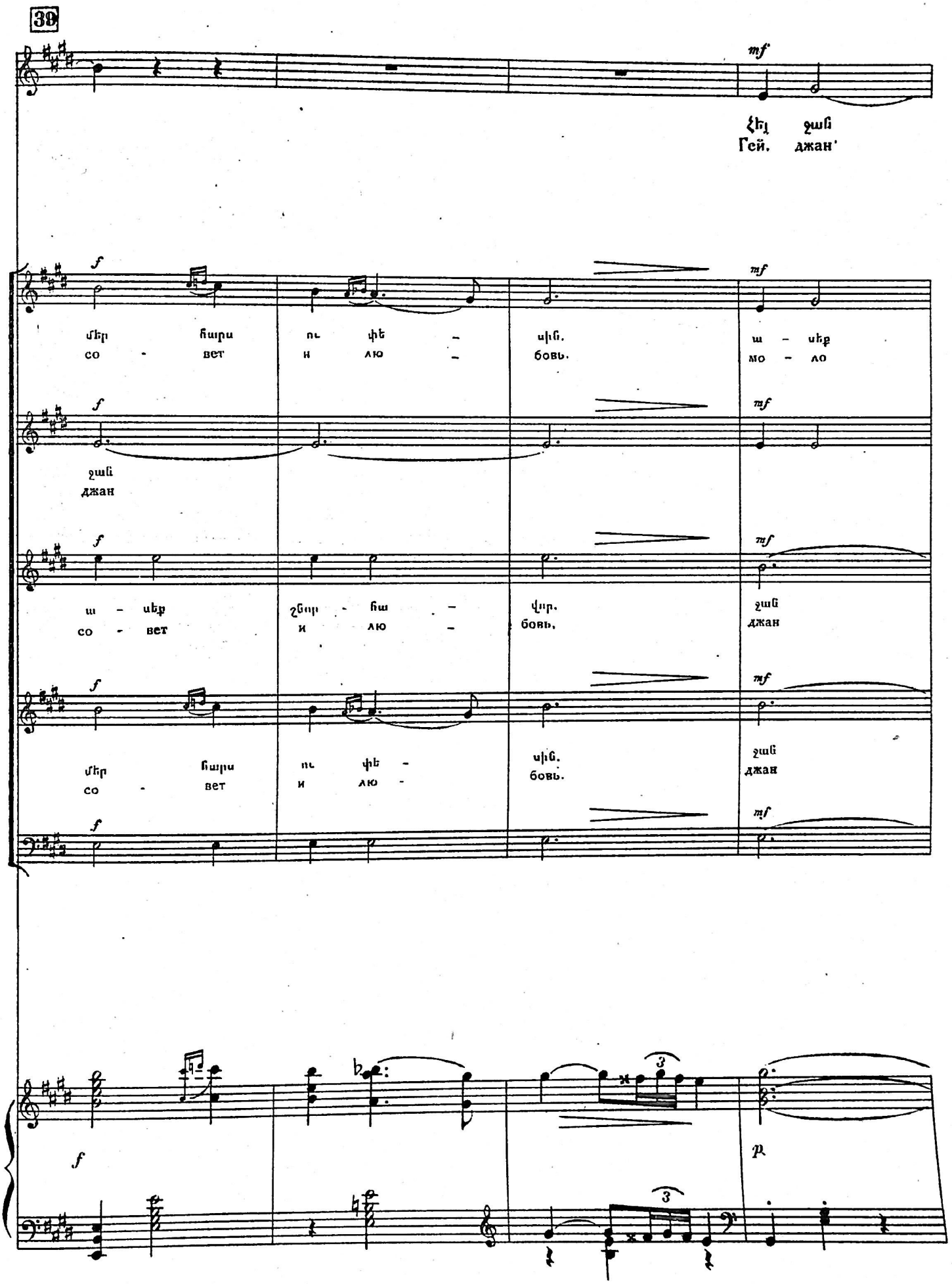

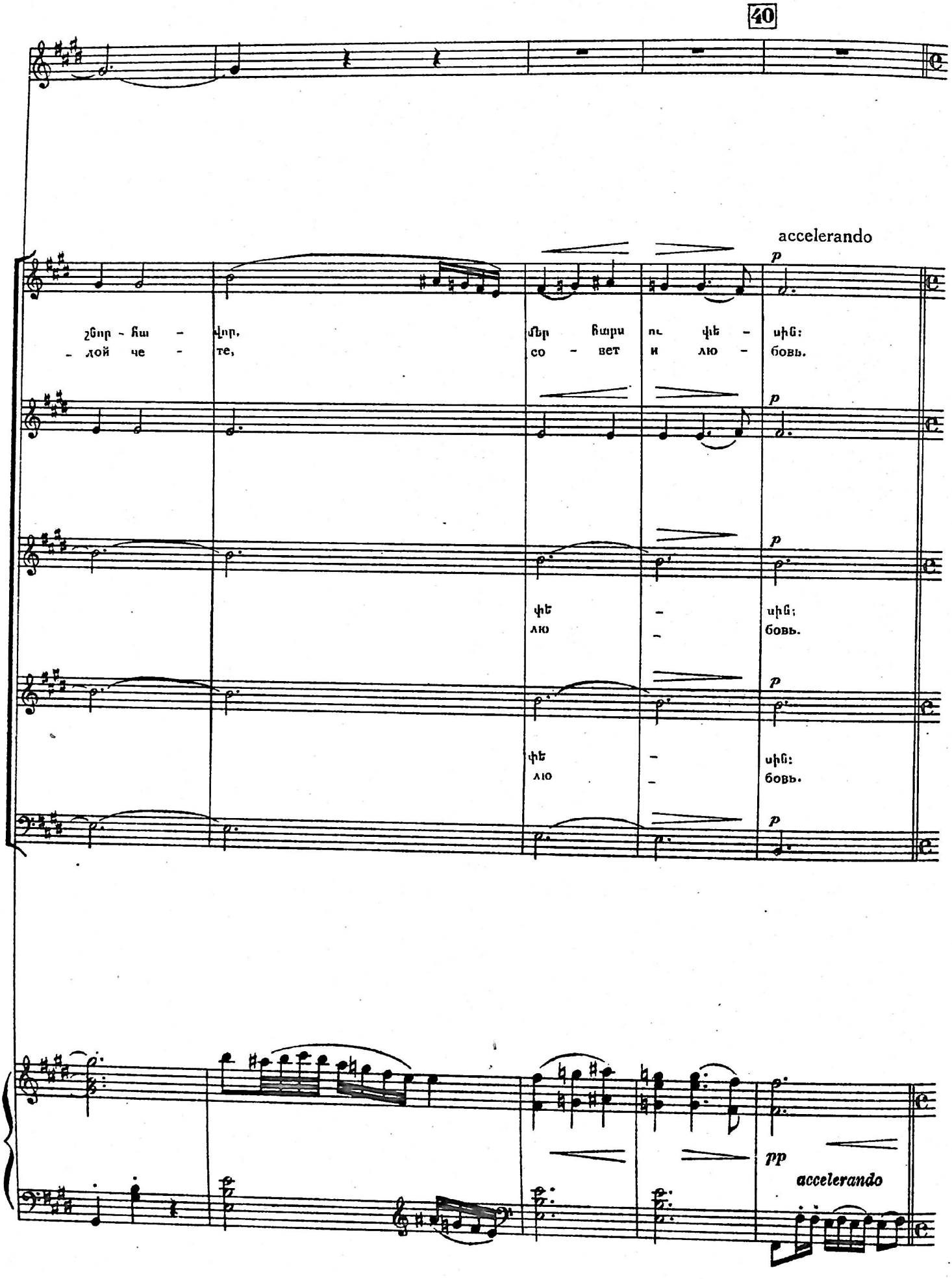
40
accelerando
p
շնոր - հա - վոր,
- лой че - те,
մեր հարս ու փե - սին:
со - вет и лю - бовь.
փե - սին;
лю - бовь.
փե - սին:
лю - бовь.
pp
accelerando

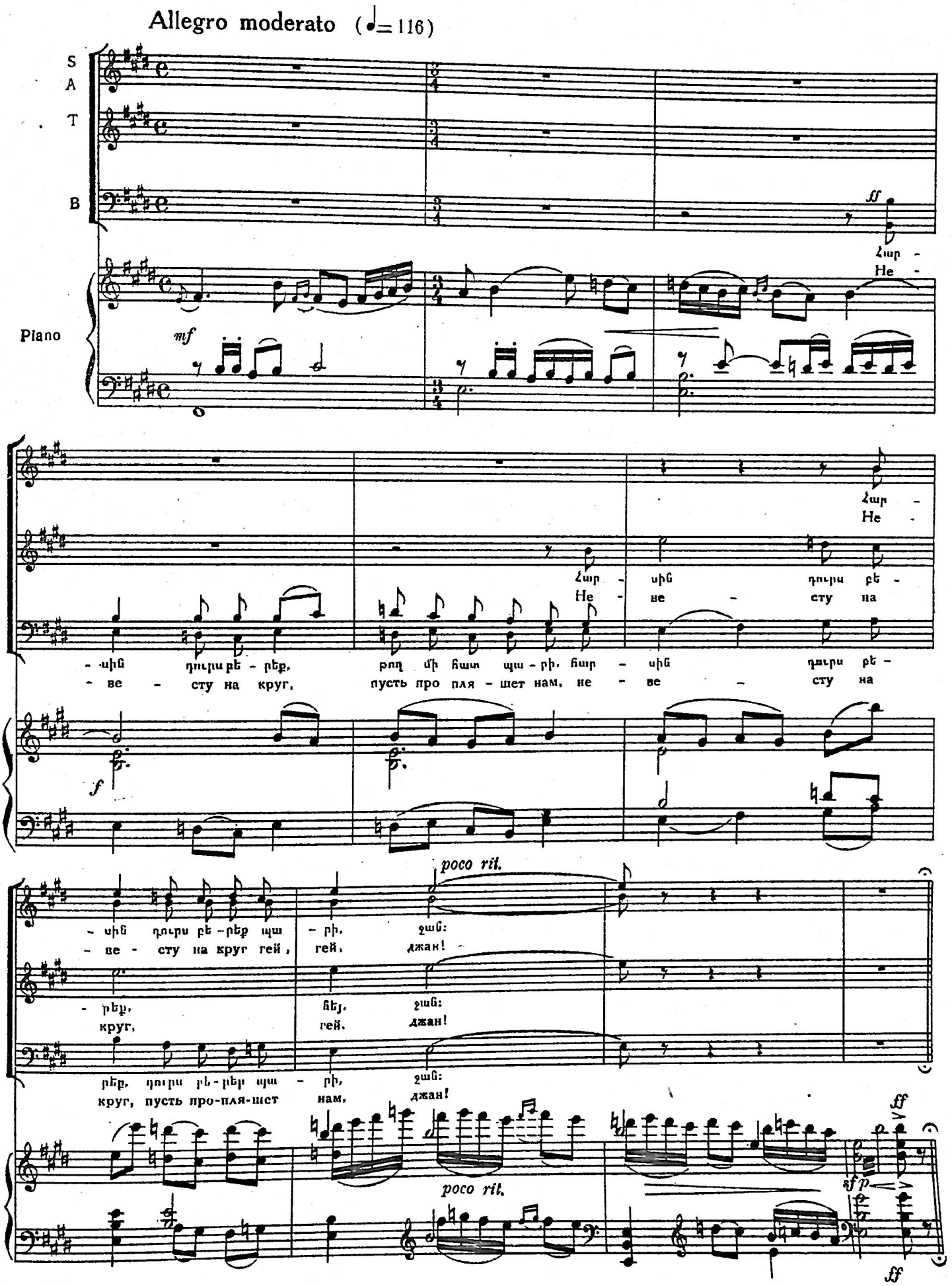
Allegro moderato (♩= 116)
S
A
T
B
Piano
mf
ff
Հար -
He -
- սին դուրս բե - րեք,
- ве - сту на круг,
пусть про пля - шет нам,
f
poco rit.
- սին դուրս բե - րեք պա - րի, ջան:
- ве - сту на круг гей, гей, джан!
круг, гей, джан!
пусть про-пля-шет нам, джан!
sf p
ff

ՀԱՐՍԻ ՊԱՐԸ
(«Նուֆար»)

ТАНЕЦ НЕВЕСТЫ
(„Нунуфар“)

41 Moderato (♩= 72)

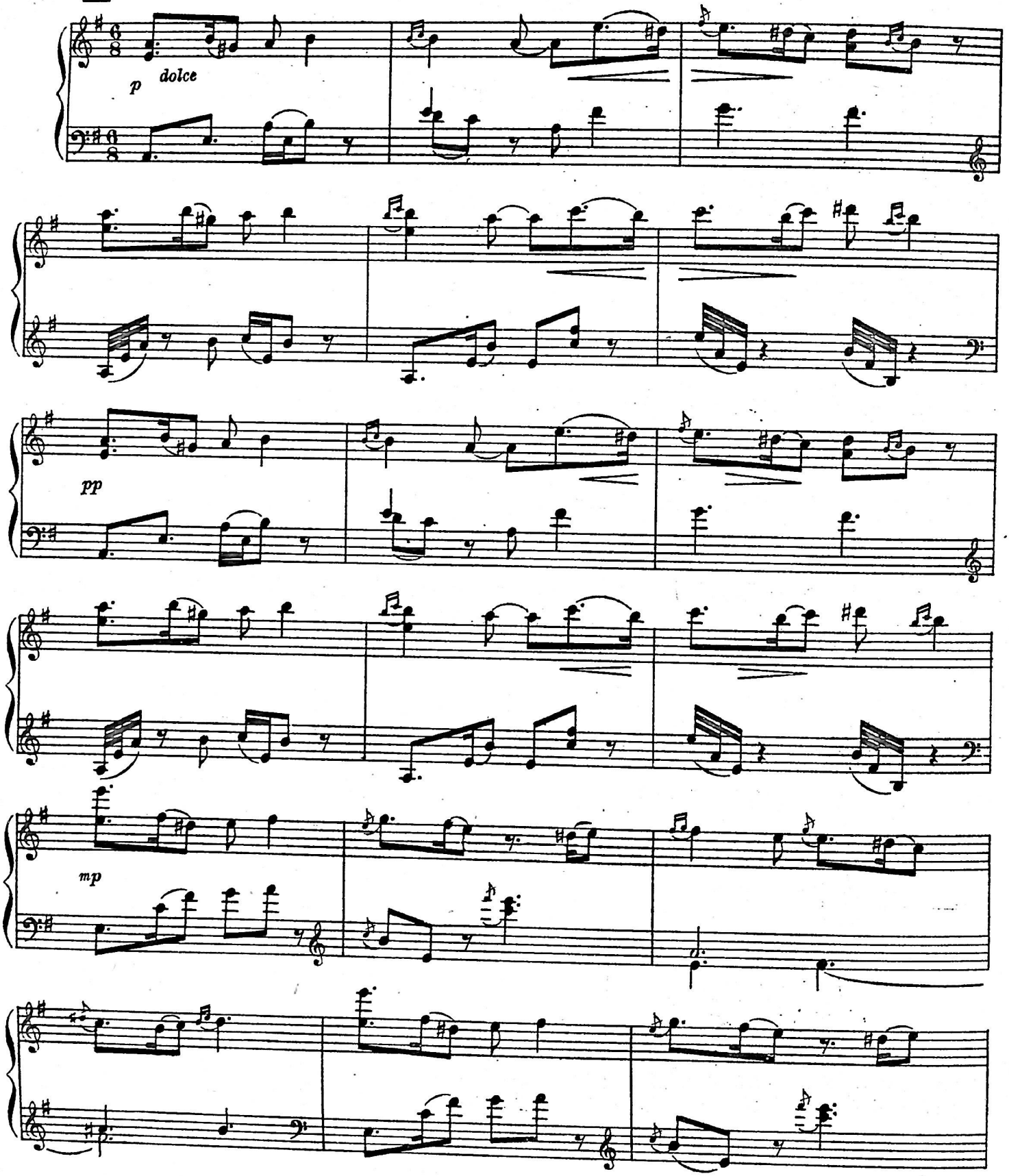

42

pp

poco a poco accelerando *e* *crescendo*

Poco più mosso

mf

pp

poco rit.

a tempo

p

pp

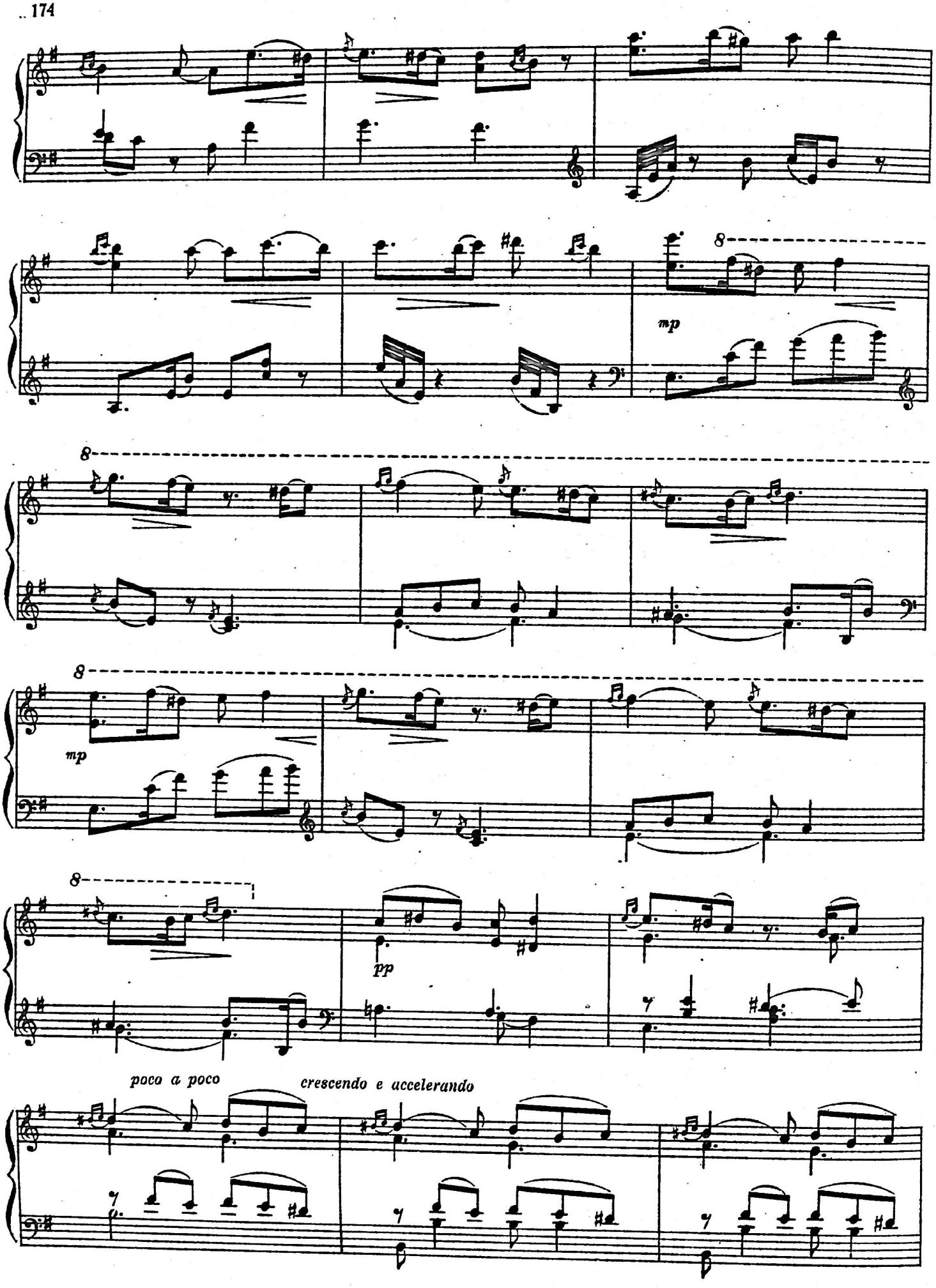
8
mp
8
8
mp
8
pp
poco a poco
crescendo e accelerando

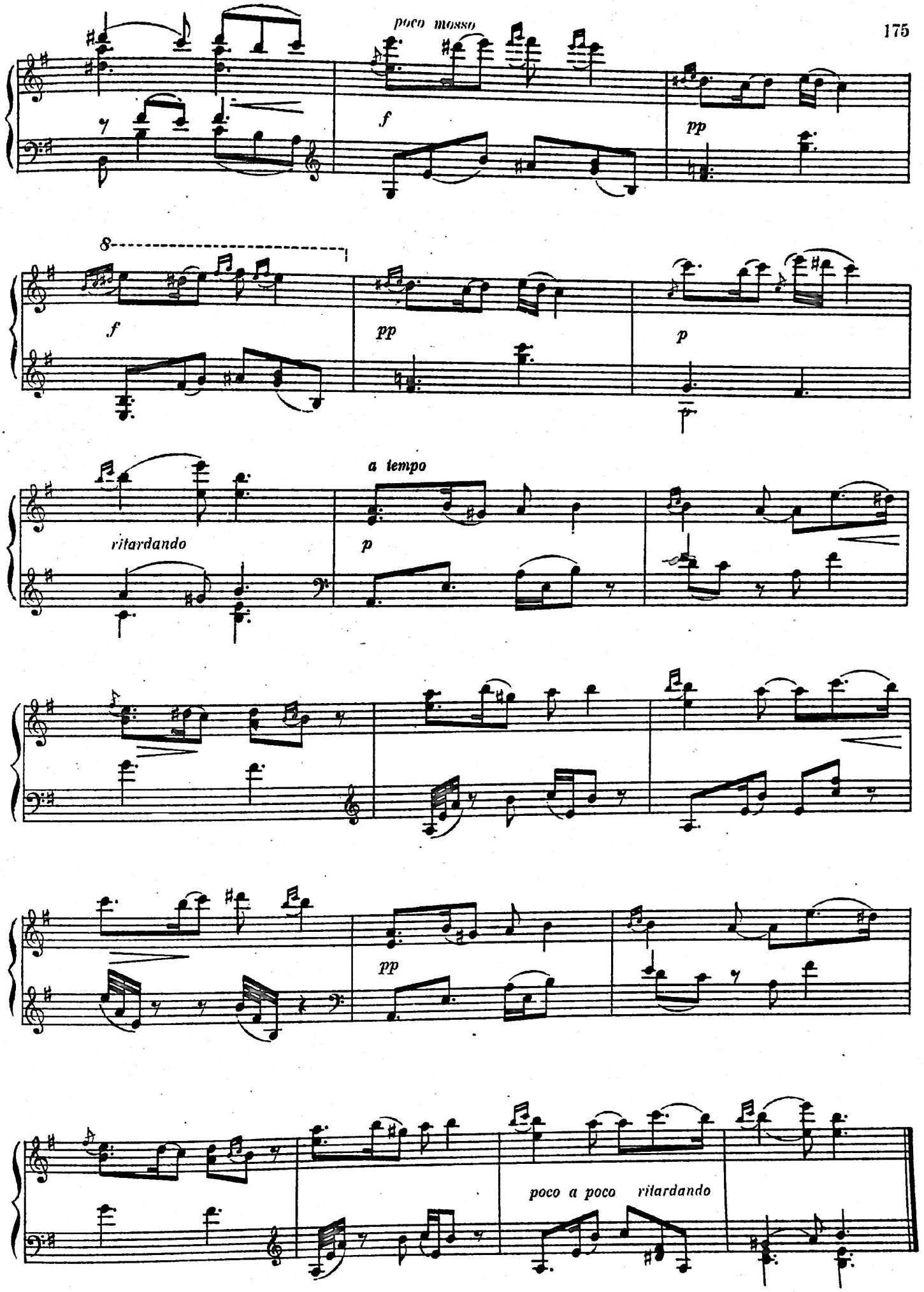
poco mosso
f
pp
8
f
pp
p
a tempo
ritardando
p
pp
poco a poco ritardando

ՍԱՐՈՑԻ ԱՐԻԱՆ
(«Ջիվան յար ջան»)

АРИЯ САРО
(„Дживан яр джан")

Ներս են մտնում հովիվները նվերներով, նրանց հետ՝ Սարոն և Մոսին:

Входят пастухи с подарками, с ними Саро и Моси.

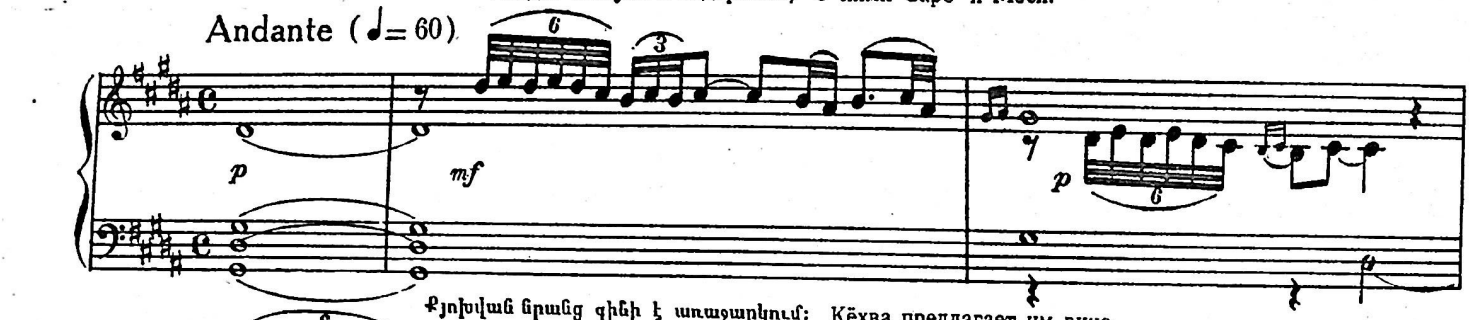

Քյոխվան նրանց գինի է առաջարկում: Кёхва предлагает им вино.

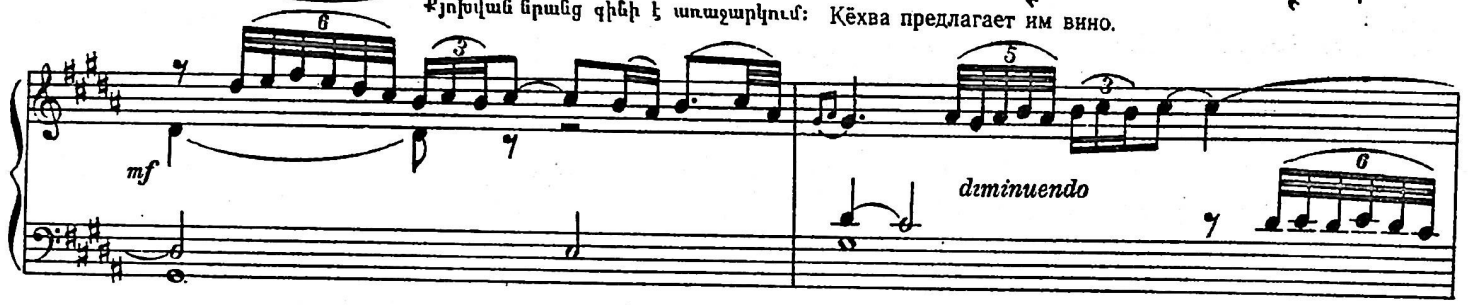

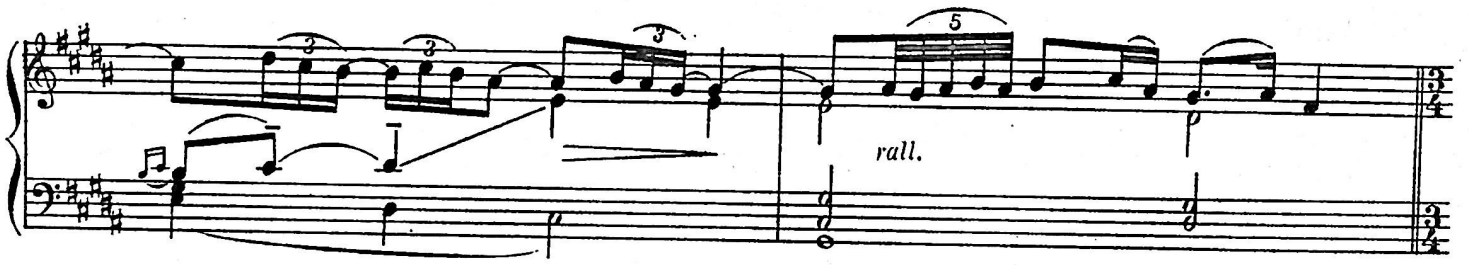

43 Andantino (♩=76)

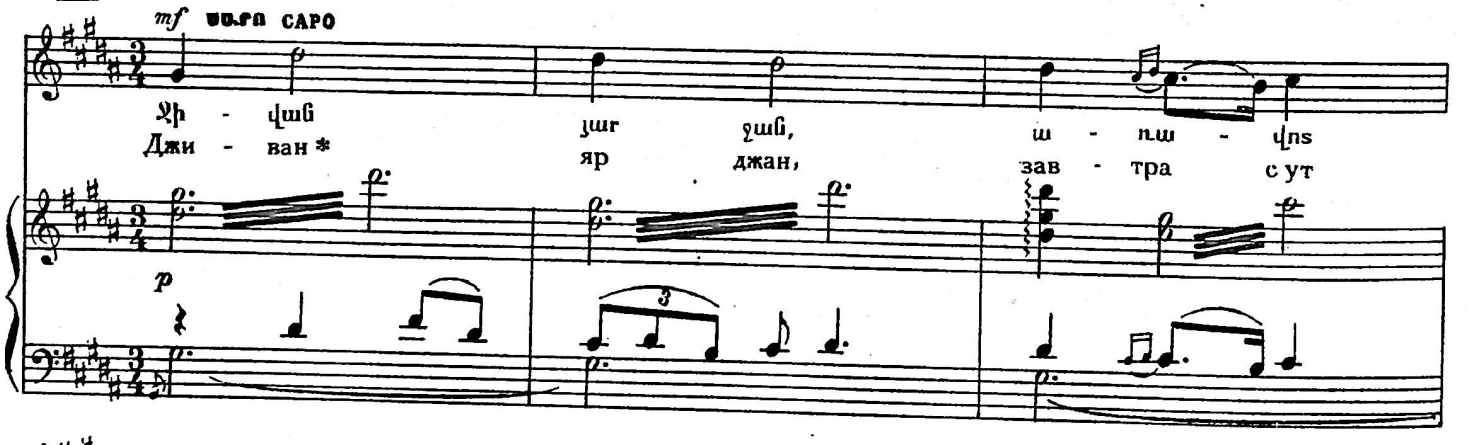

*) Дживан — молодой, ая.

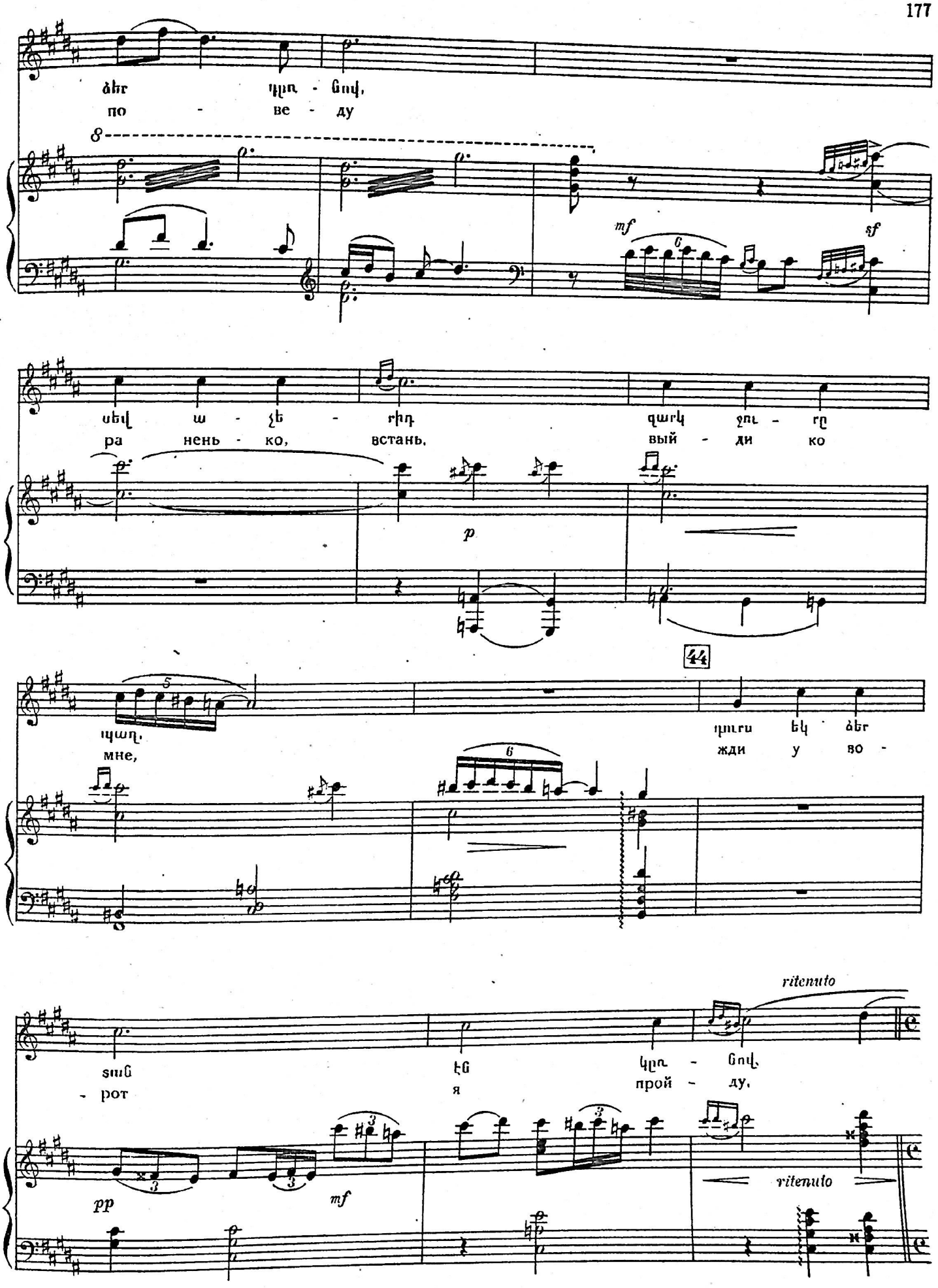
ձեր դրռ - նով,
по - ве - ду

սեվ ա - չե - րիդ զարկ ջու - ր
ра нень - ко, встань, вый - ди ко

պաղ, դուրս եկ ձեր
мне, жди у во -
ցաց էն կրռ - նով,
- рот я прой - ду,

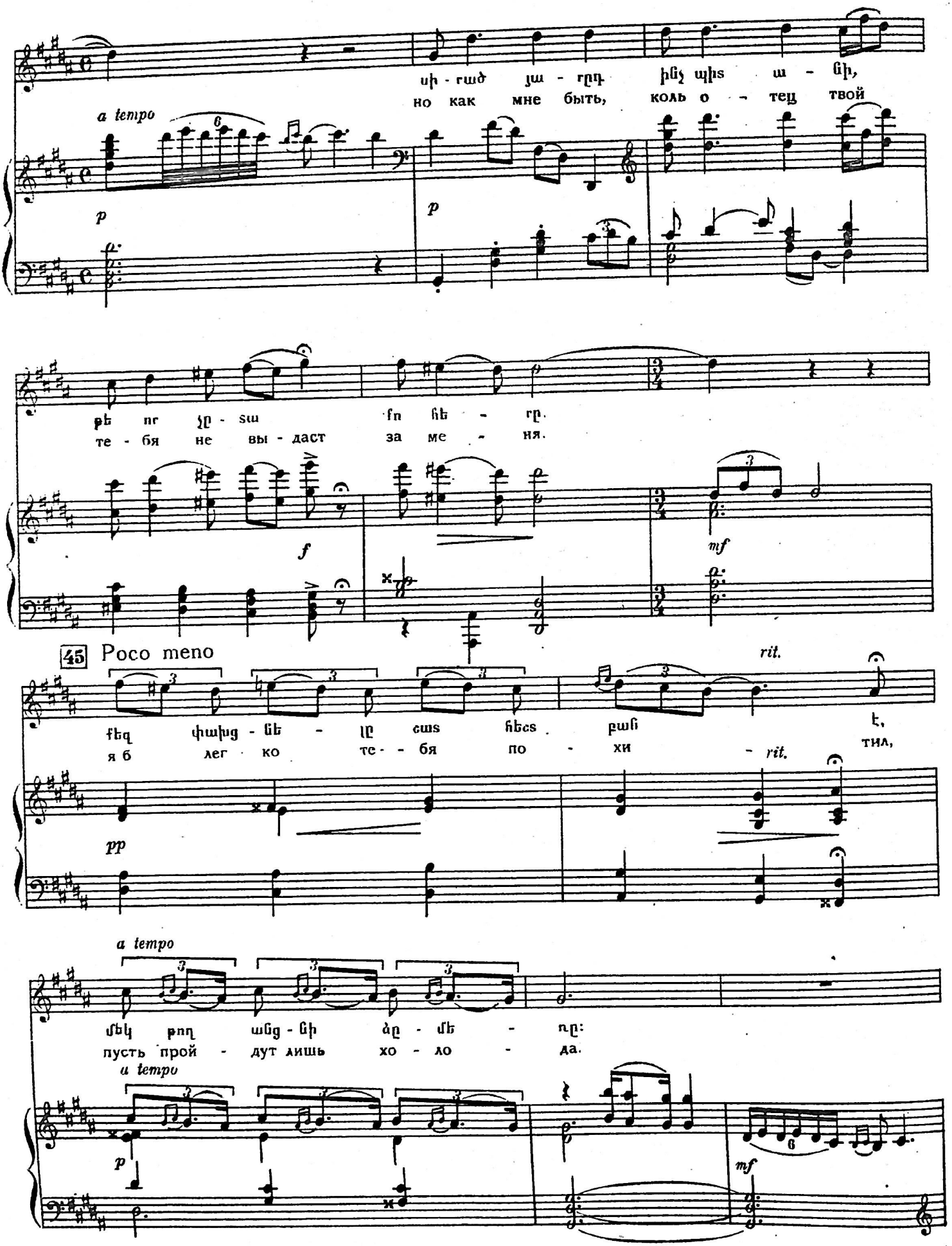
a tempo
p
սի - րած յա - րդ ինչ պիs ա - նի,
но как мне быть, коль о - тец твой
p
թե որ չը - տա fn հե - ր.
те - бя не вы - даст за ме - ня.
f
mf
45 Poco meno
rit.
քեզ փախց - նե - լը ճաs հեճs բան է,
я б лег - ко те - бя по - хи - тил,
rit.
pp
a tempo
մեկ թող անց - նի ձը - մե - ռը:
пусть прой - дут лишь хо - ло - да.
a tempo
p
mf

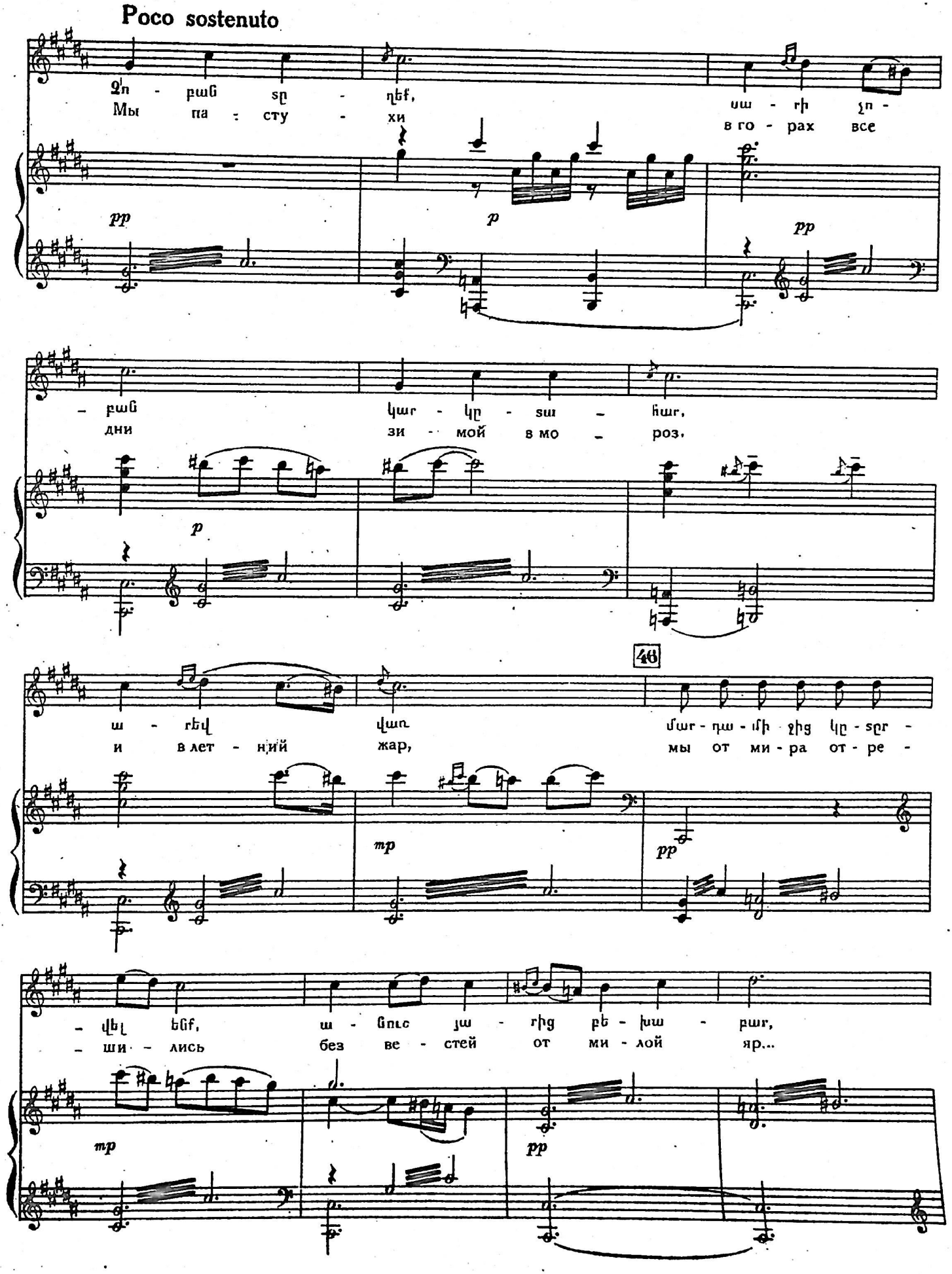
Poco sostenuto
Ձո - բաճ տը - ղեք,
Мы па - сту - хи
սա - հի չո -
в го - рах все
pp
p
pp
- բաճ կար - կը - տա - հար,
дни зи - мой в мо - роз,
p
ա - րեվ վառ մար - դա - ւի ջից կը - տըր -
и в лет - ний жар, мы от ми - ра от - ре -
46
mp
pp
- վել եմ, ա - ճուռ յա - հից բե - խա - բար,
- ши - лись без ве - стей от ми - лой яр...
mp
pp

47 Più mosso

f *rall. molto*

մար - դա - մի - ջից կը - տը - վել ենք,
От ми - ра мы от - ре - ши - лись

mp *mf* *rall. molto*

ա - նուս յա - րից բե - խա - բար:
без вес - тей от ми - лой яр...

pp *mf* *pp* *f* *p*

ՍԱՐՈՅԻ և ՄՈՍԻԻ ՊԱՐԸ ТАНЕЦ САРО и МОСИ

48 Moderato (♩. = 112)

Piano

mf

sempre staccato

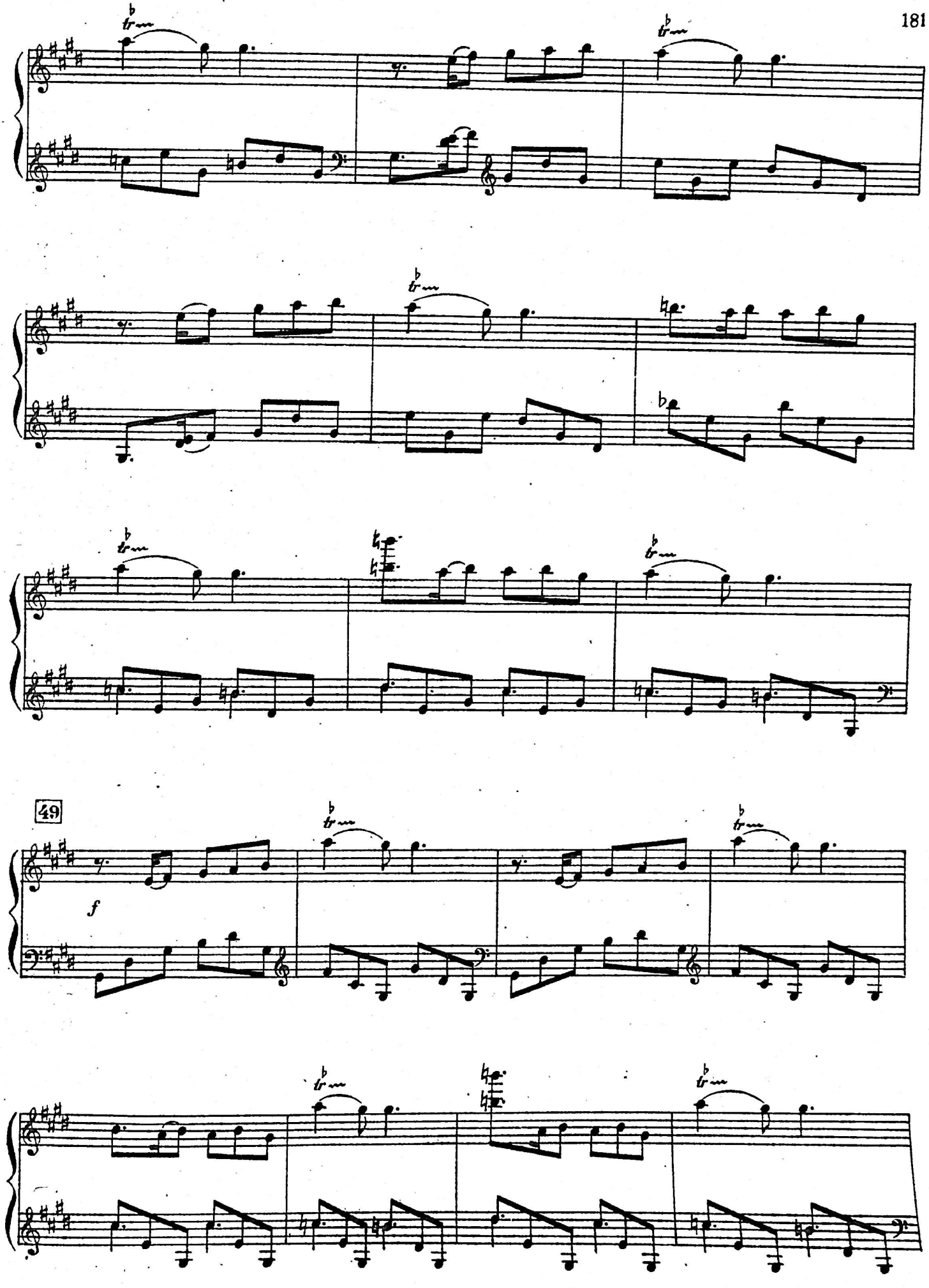
49
f

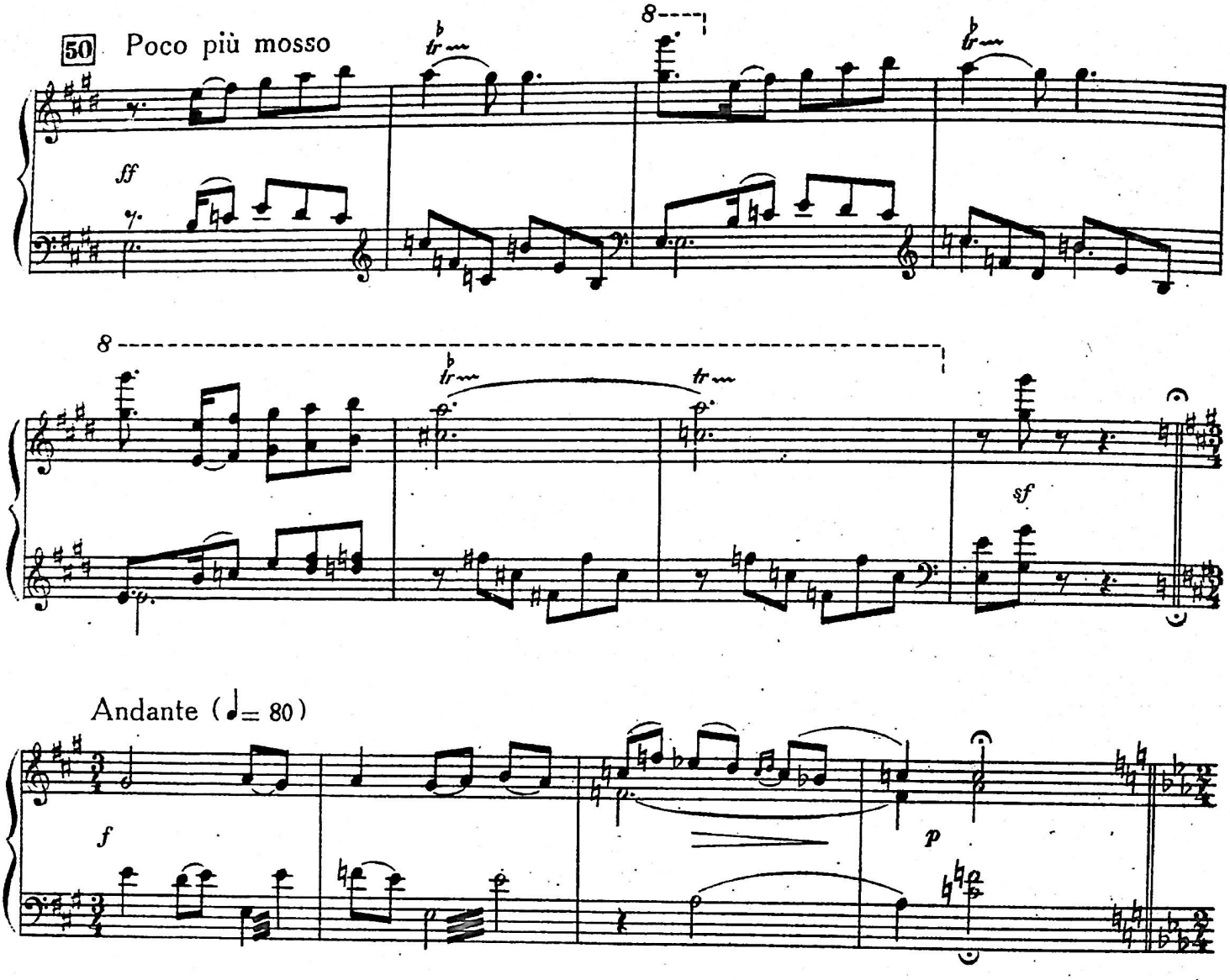

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՊԱՐ

Երգեցողության ուսկ աղջիկները սկսում են հանդարտ պարել, հետզհետե պարն աշխուժանում է:

ОБЩАЯ ПЛЯСКА

Во время пения, девушки начинают медленно танцевать, но постепенно, оживляясь, танцуют все быстрей и быстрей.

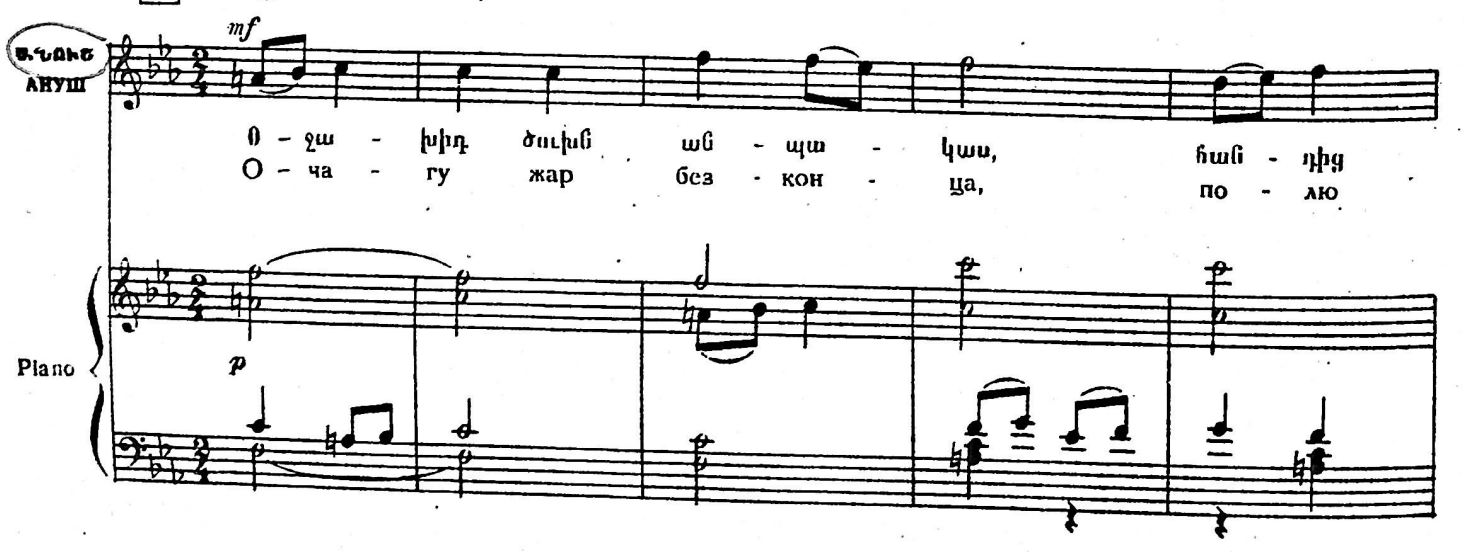

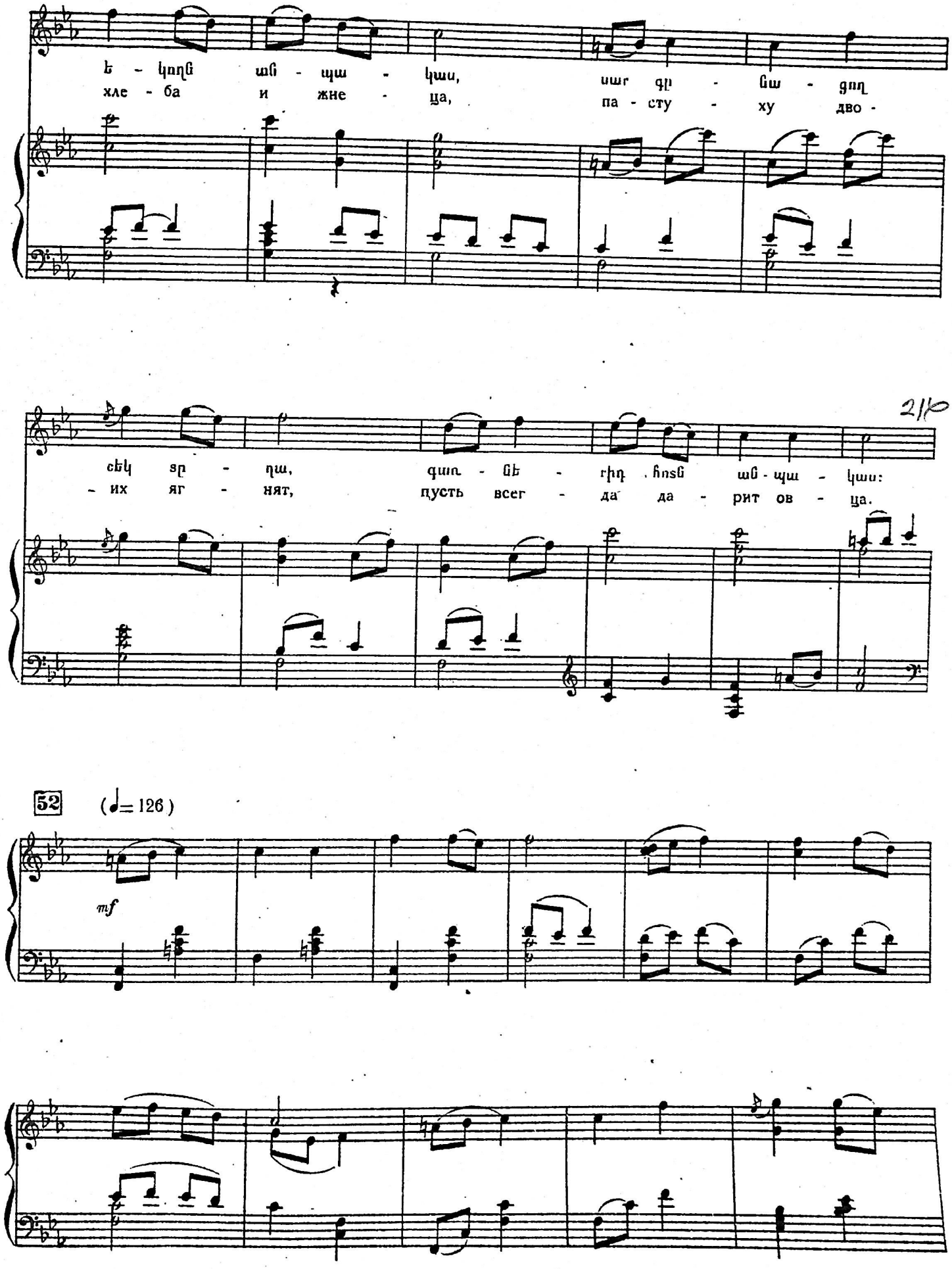
ե - կողն ան - պա - կաս, սար գր - նա - ցող
хле - ба и жне - ца, па - сту - ху дво -
ւեկ տր - ղա, գառ - նե - րիդ հոտն ան - պա - կաս:
- их яг - нят, пусть всег - да да - рит ов - ца.

(♩= 126)

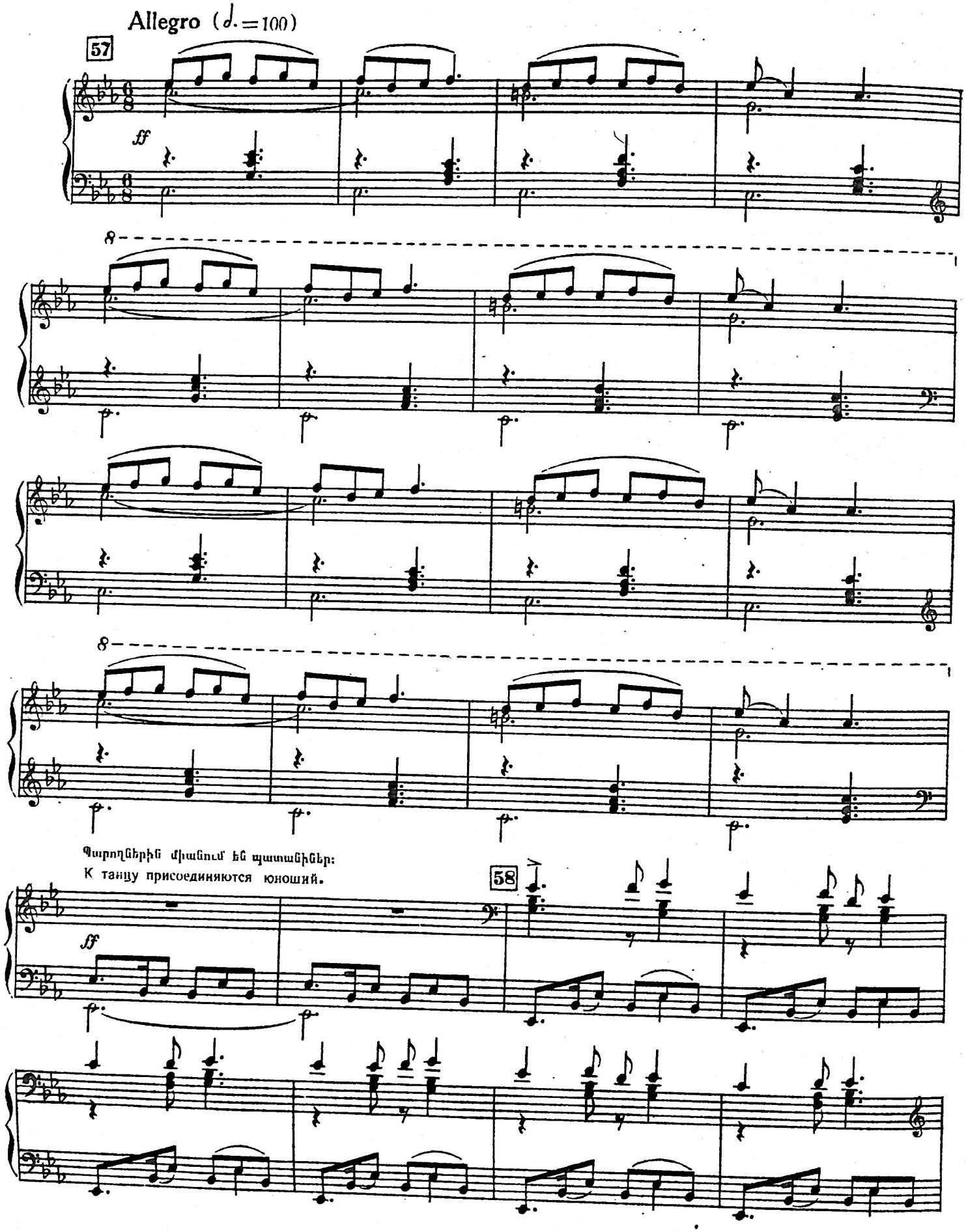
Allegro (♩.=100)
57
ff
8
8
Պարողներին միանում են պատանիները:
К танцу присоединяются юноши.
58
ff

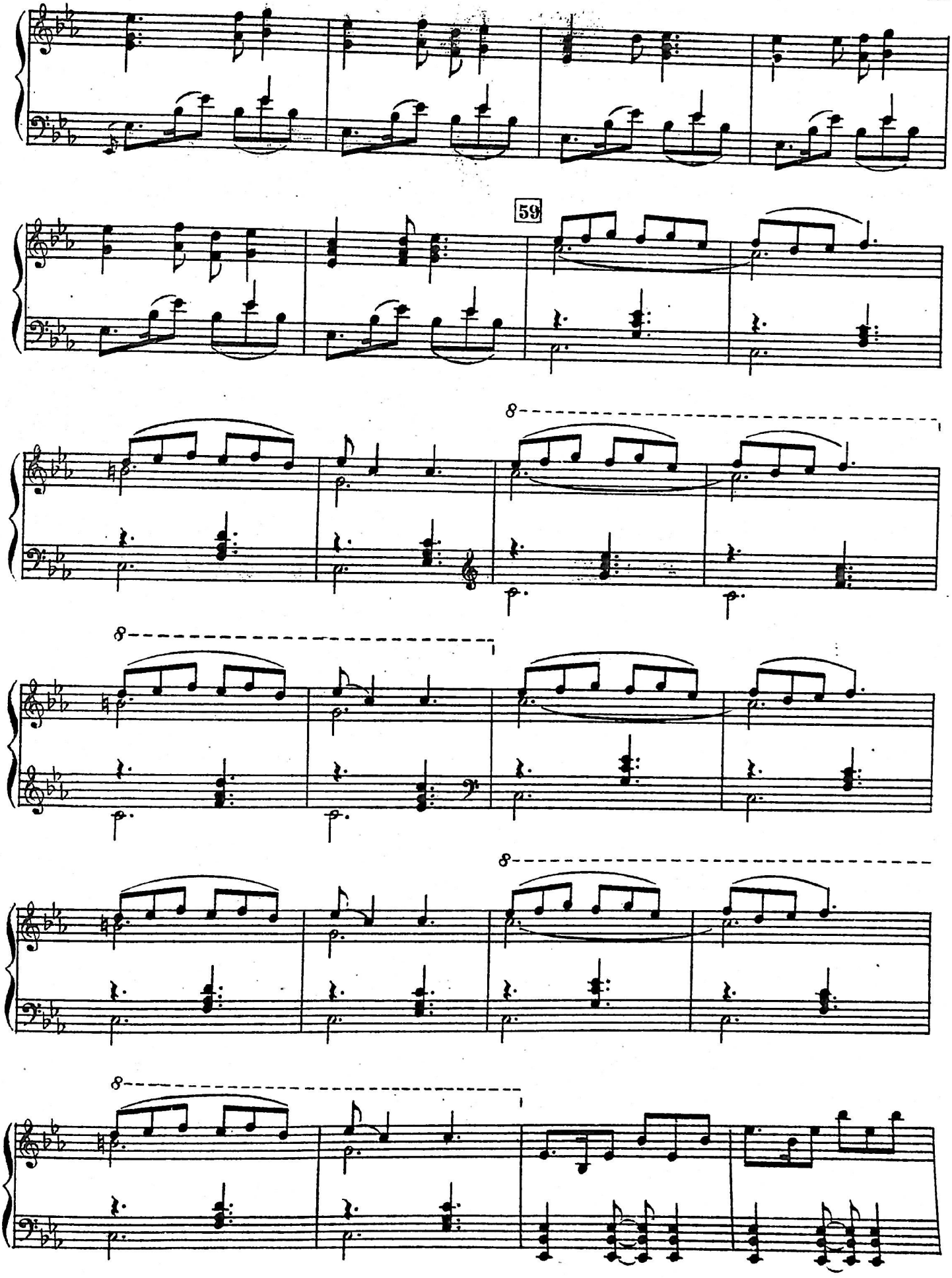
59
8
8
8
8

60

61

mp

cresc.

8

fff

sf

ՀՈՎԻՎՆԵՐԻ ՊԱՐԸ
(«Քոչարի»)

ТАНЕЦ ПАСТУХОВ
(„Кочари")

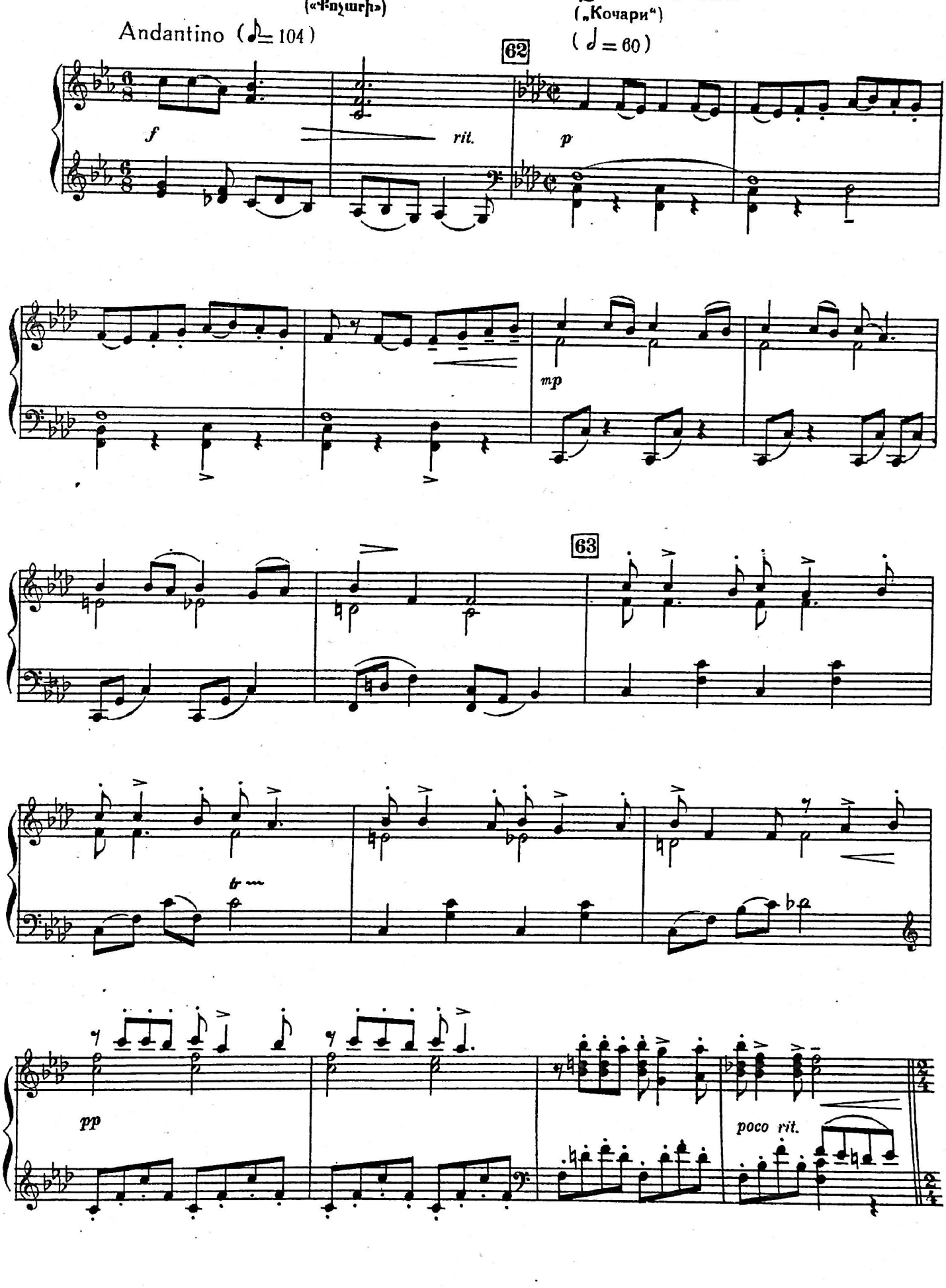

64 Andante (♩= 56)

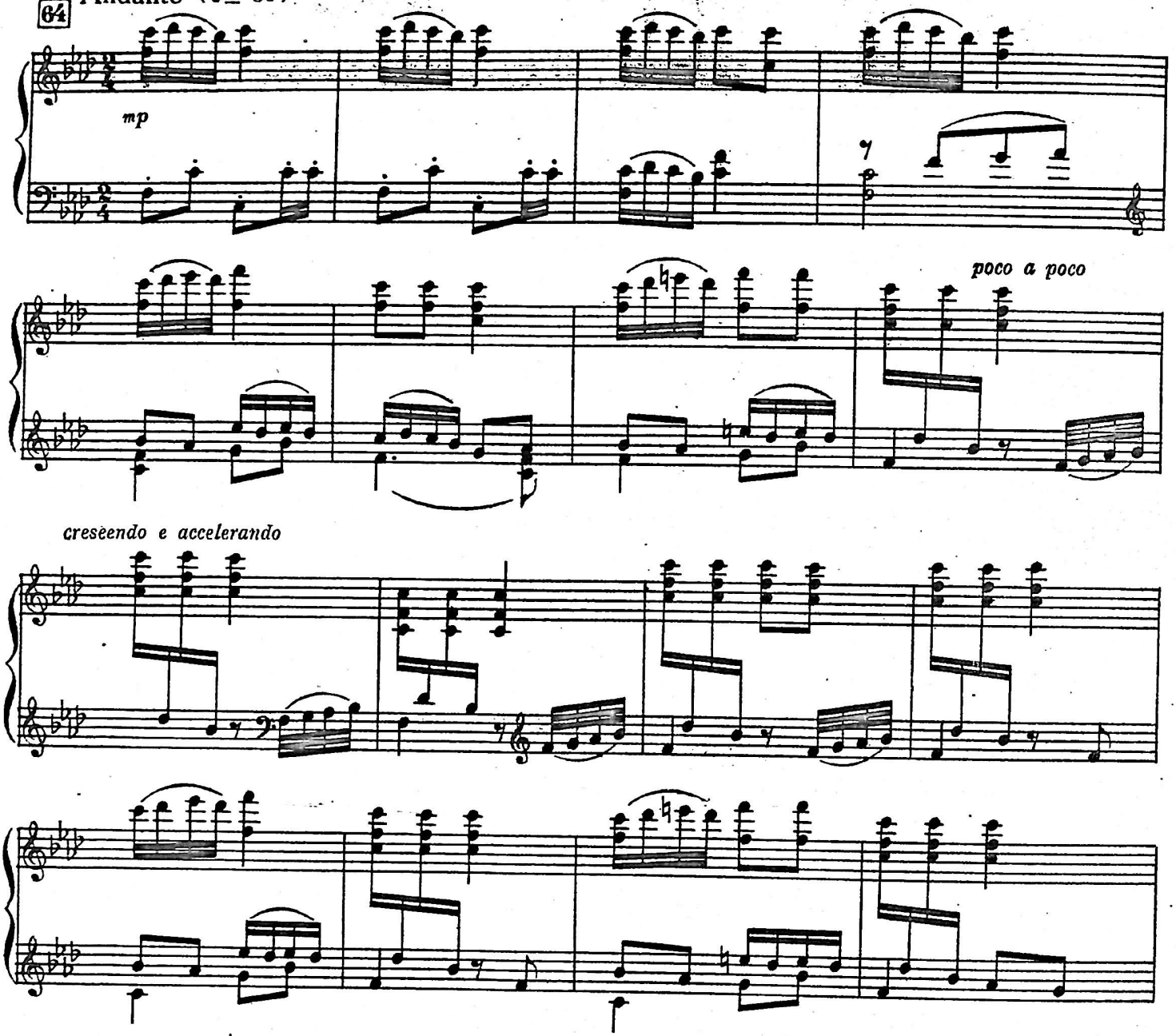

65 Più mosso (♩= 92)

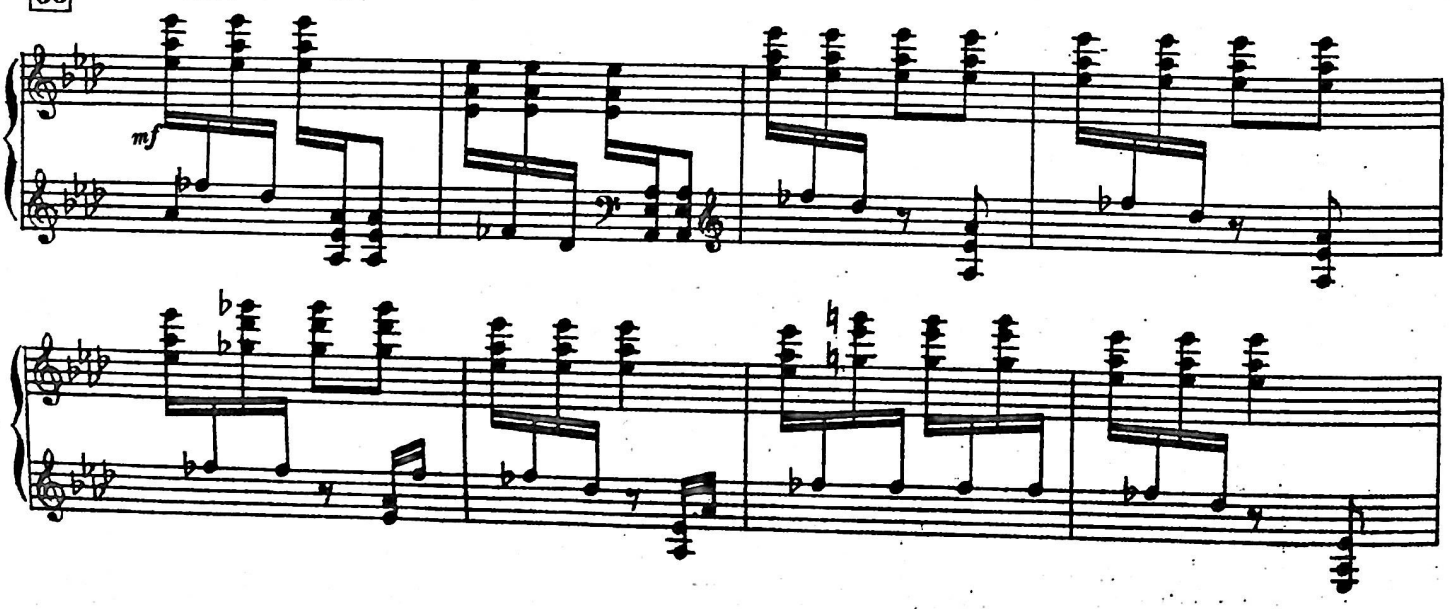

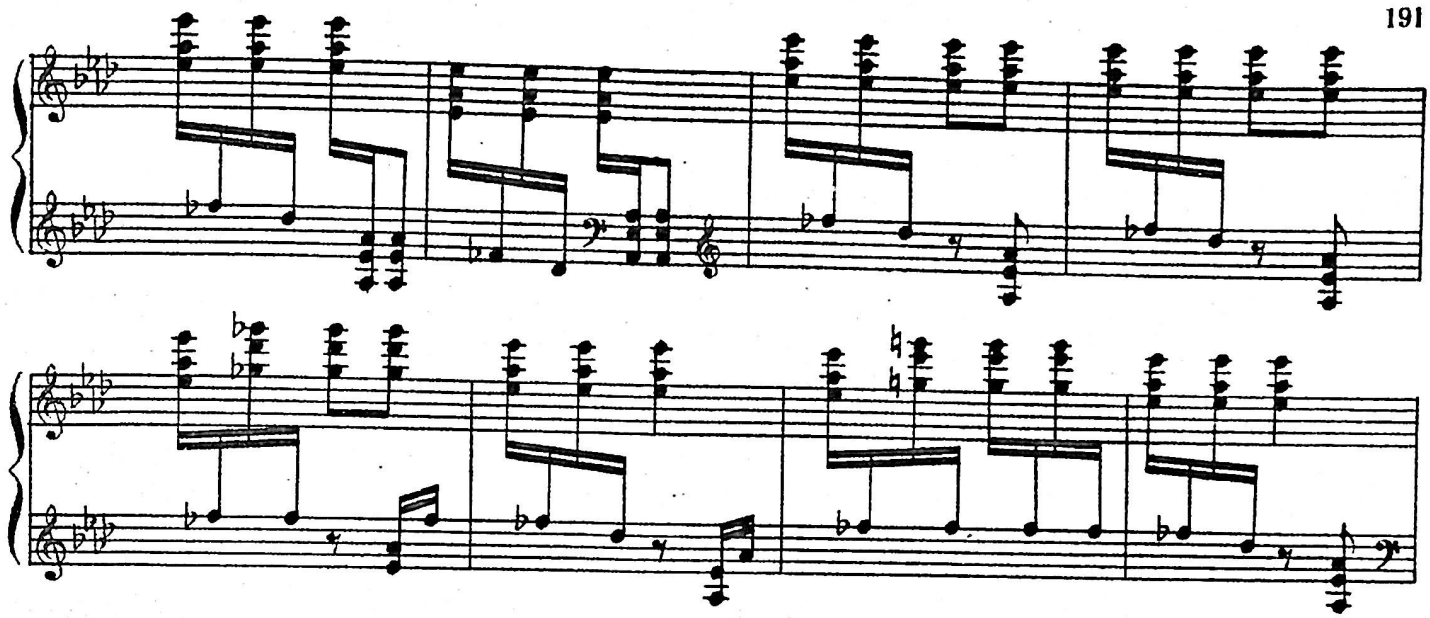

66 Allegretto (♩=126)

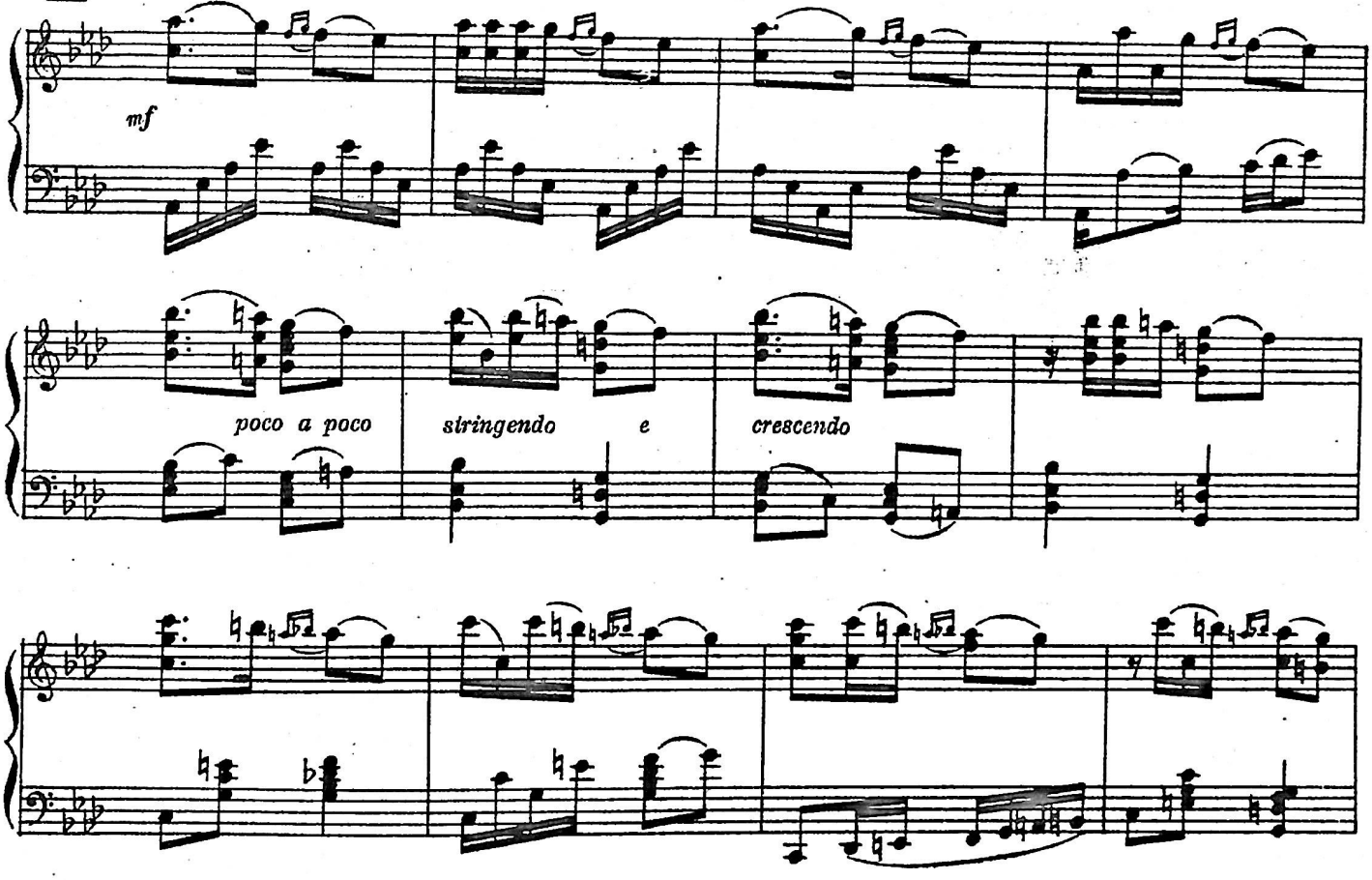

Allegro (♩=132)

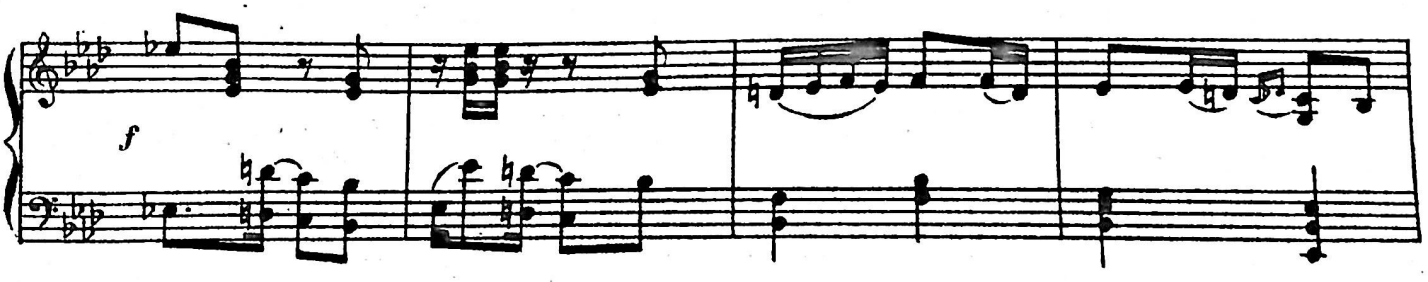

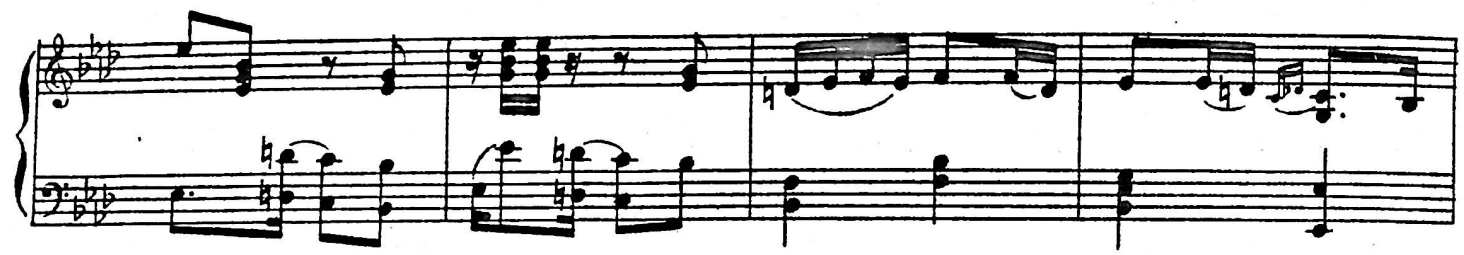

67

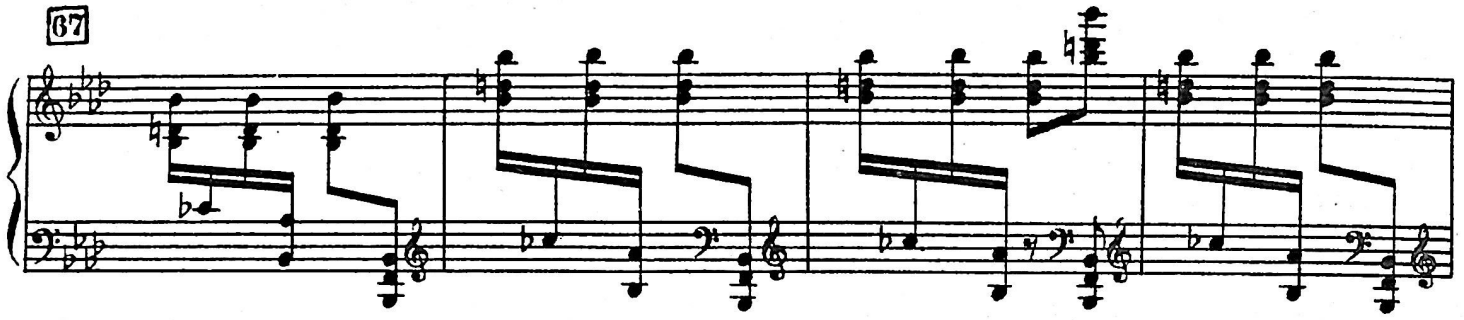

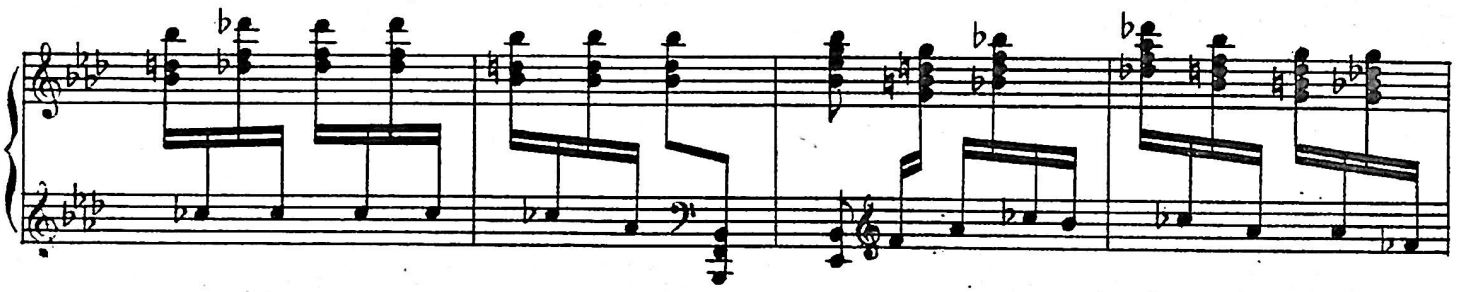

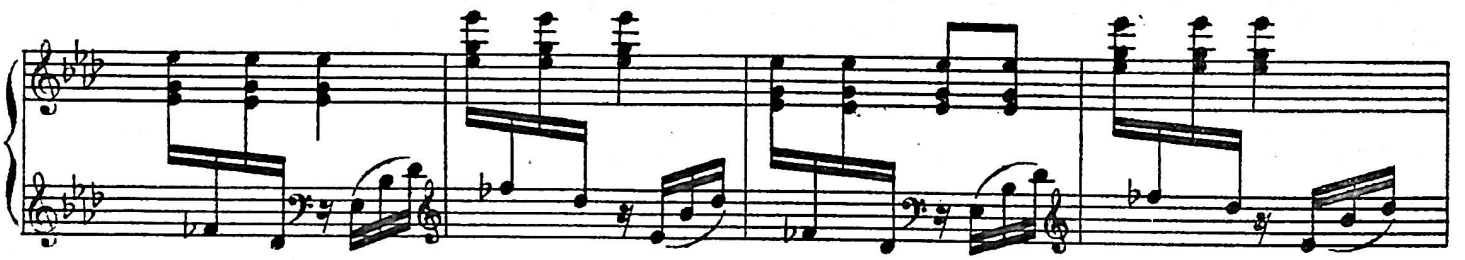

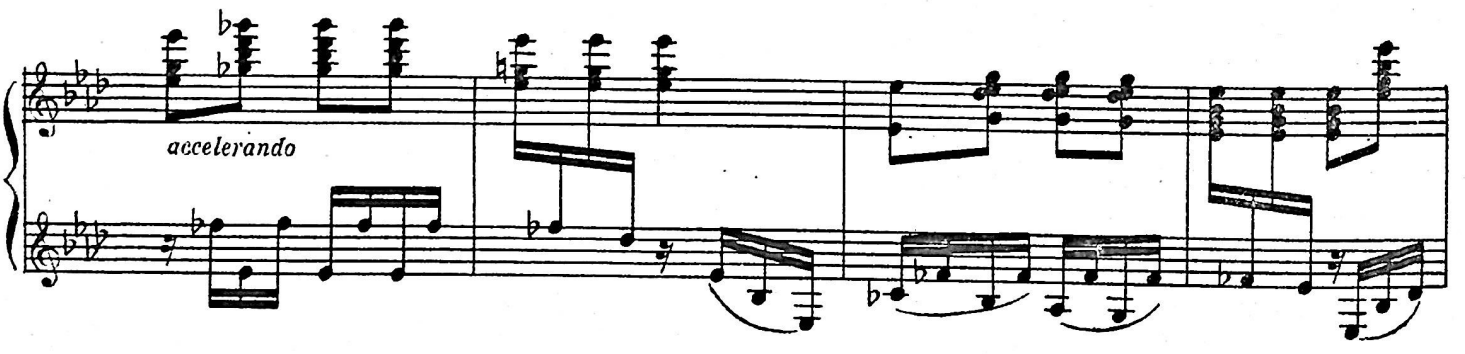

68 Allegro molto (♩= 144)

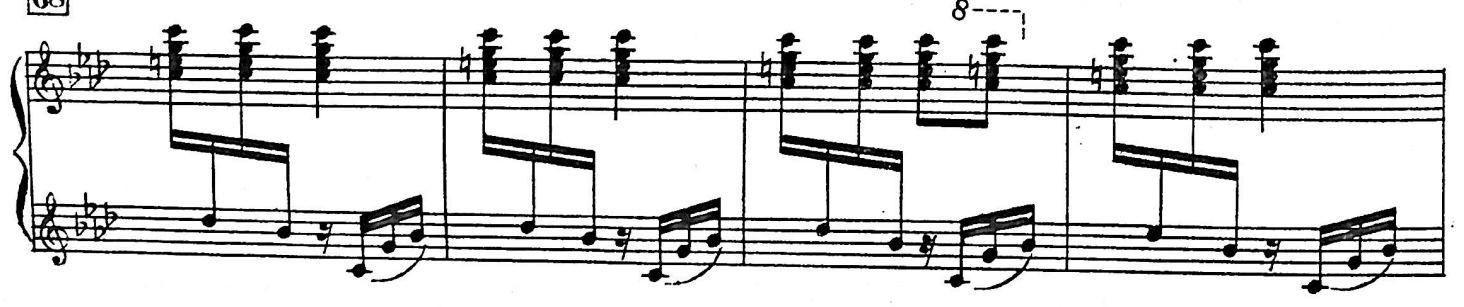

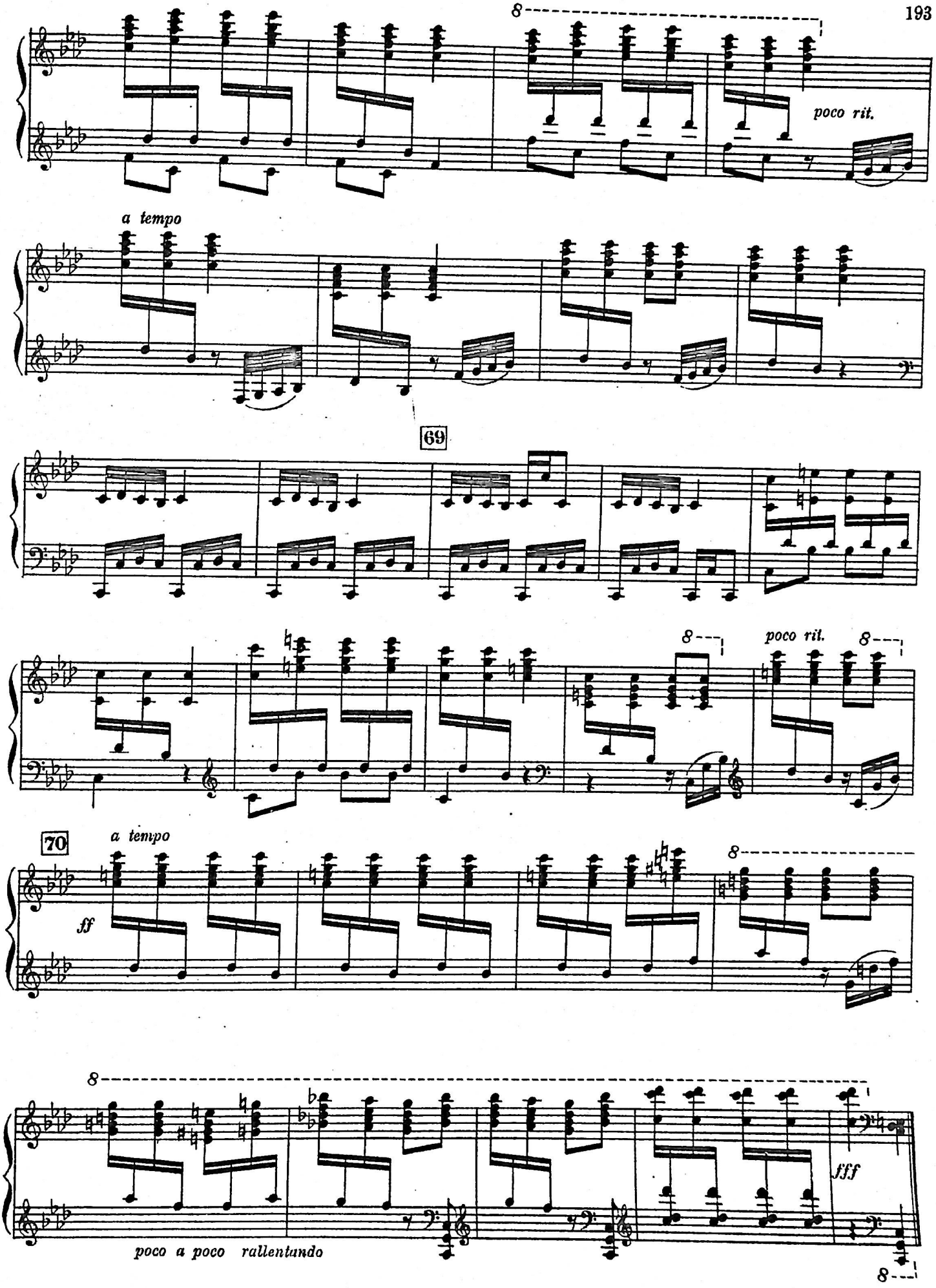
8
poco rit.
a tempo
69
8
poco rit.
8
70
a tempo
ff
8
8
fff
poco a poco rallentando
8

ՏՂԱՄԱՐԴԿԱՆՑ ՊԱՐ ТАНЕЦ МУЖЧИН

Allegro vivo (♩.= 84)

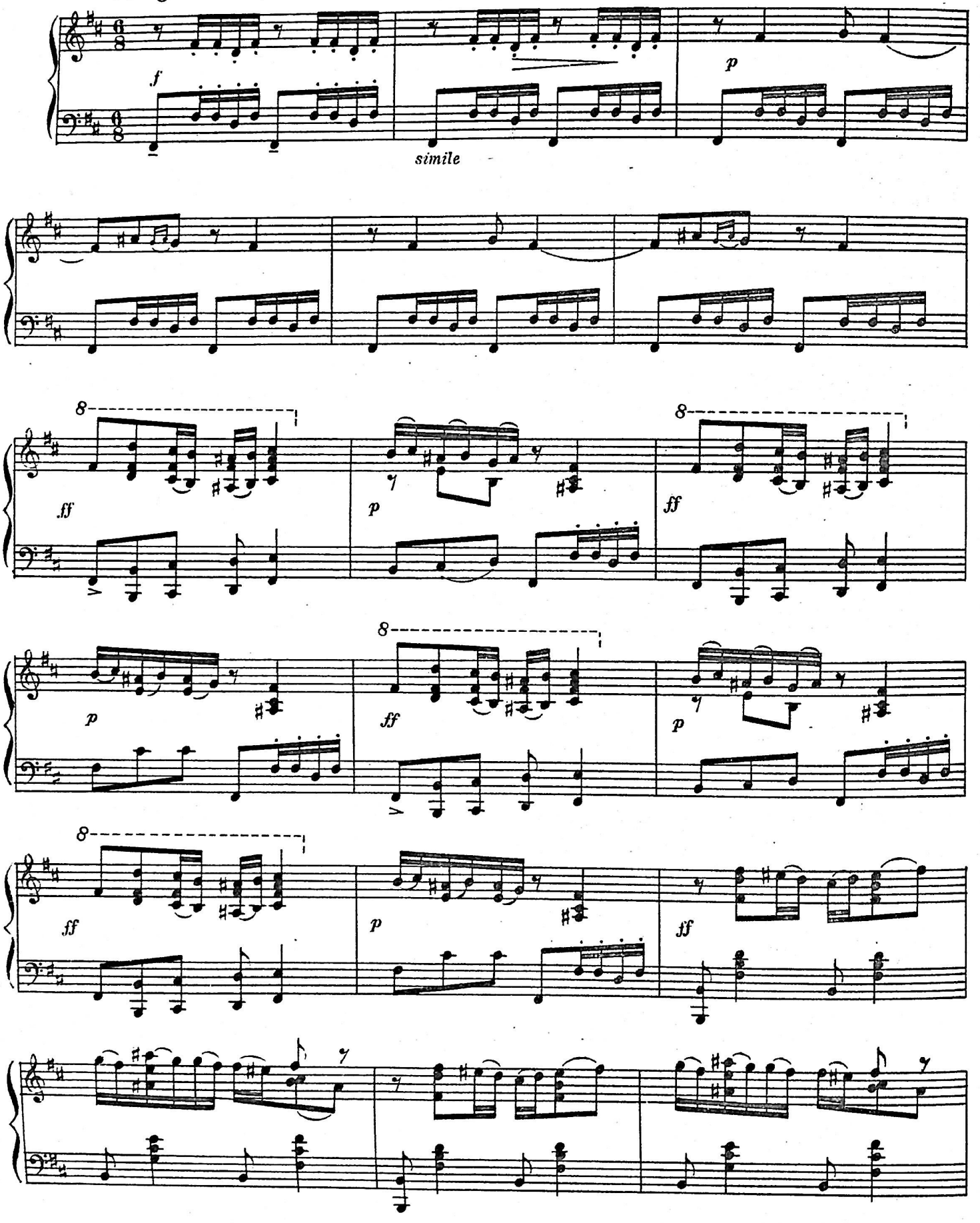

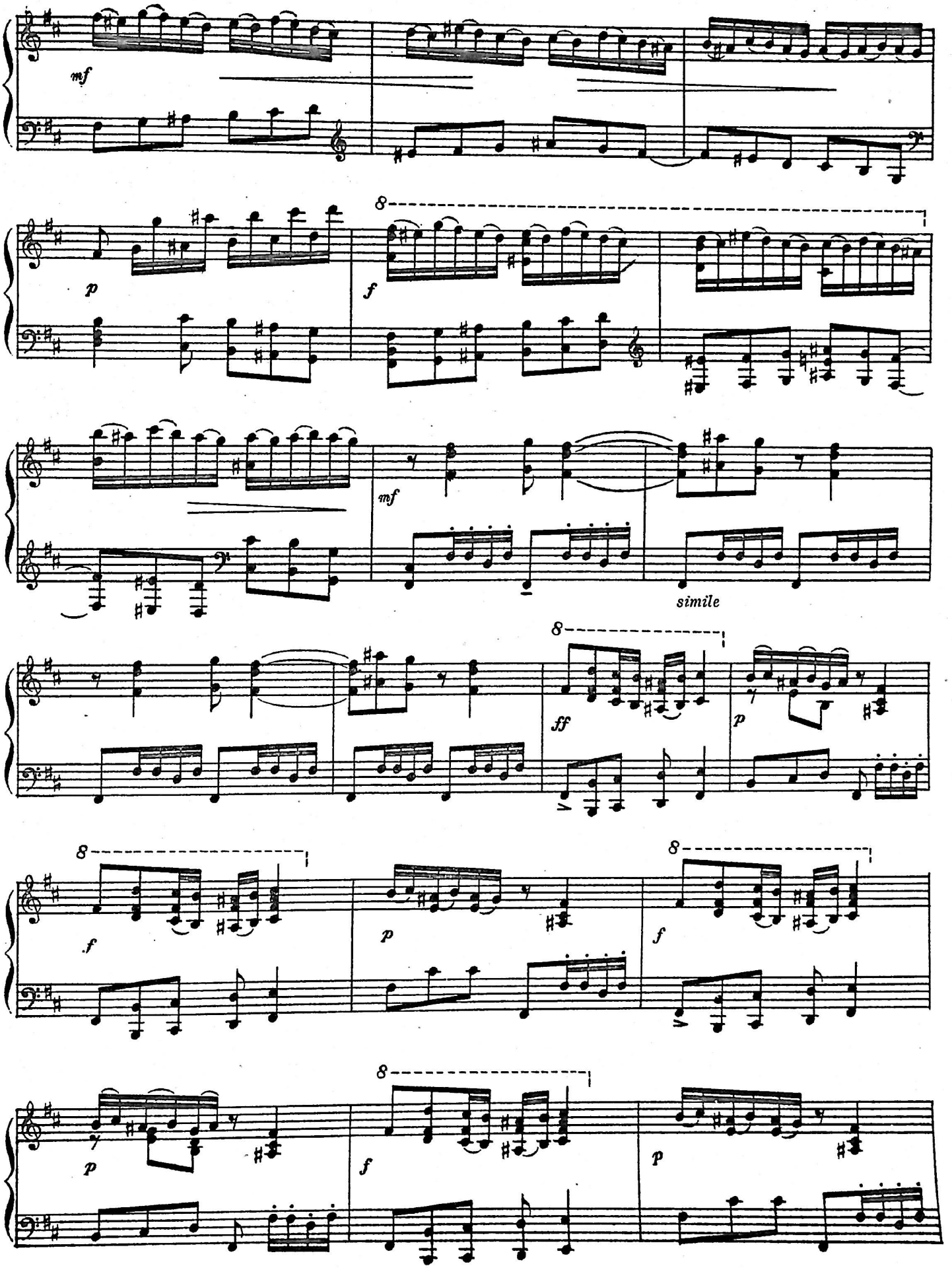
mf
p
8
f
mf
simile
8
ff
p
8
f
p
8
f
8
p
f
p

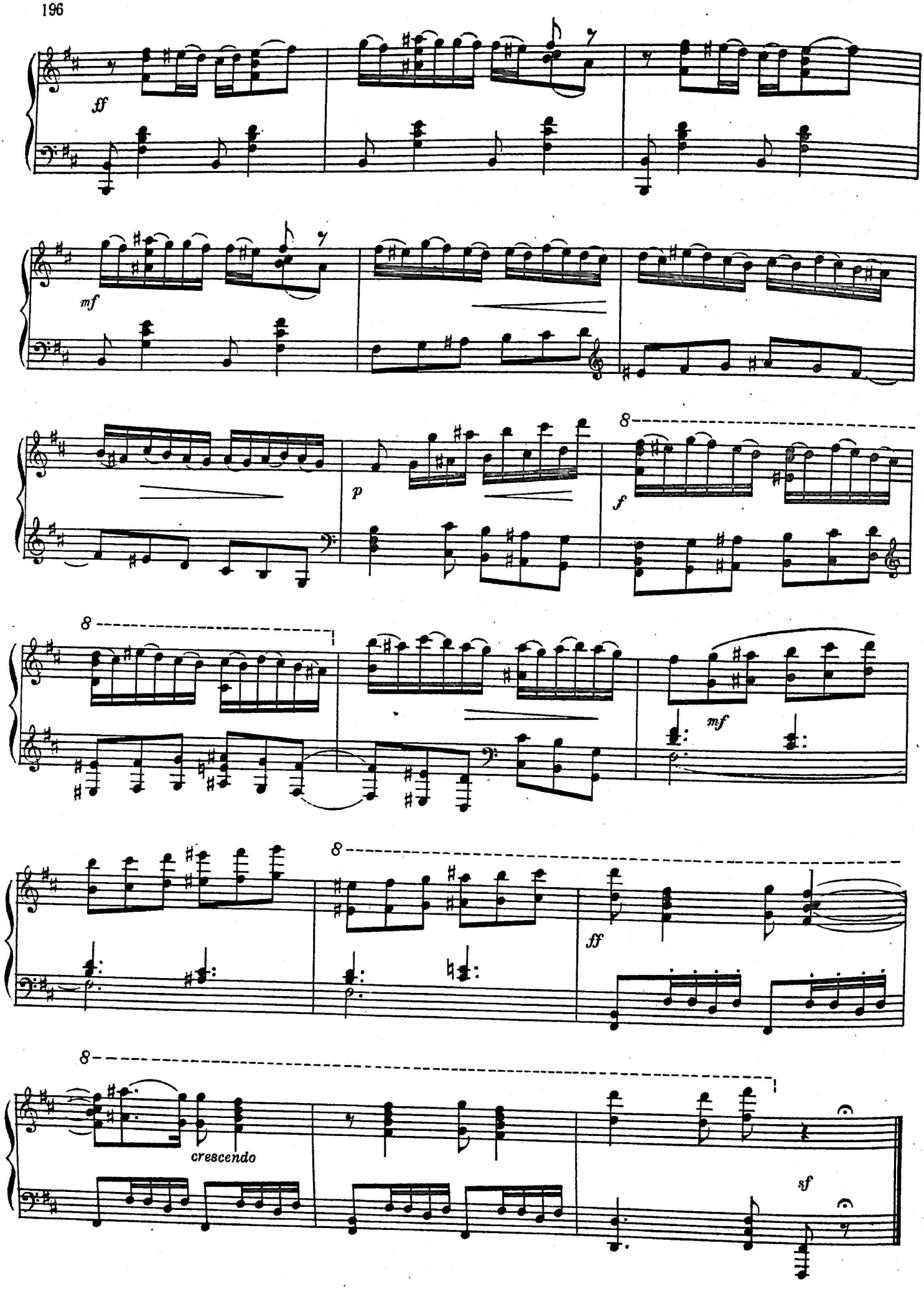
ff
mf
p
f
8
mf
8
ff
8
crescendo
sf

Քյոխվան առաջարկում է Սարոյին և Մոսիին կոխ բռնել:
Кёхва предлагает Саро и Моси побороться.

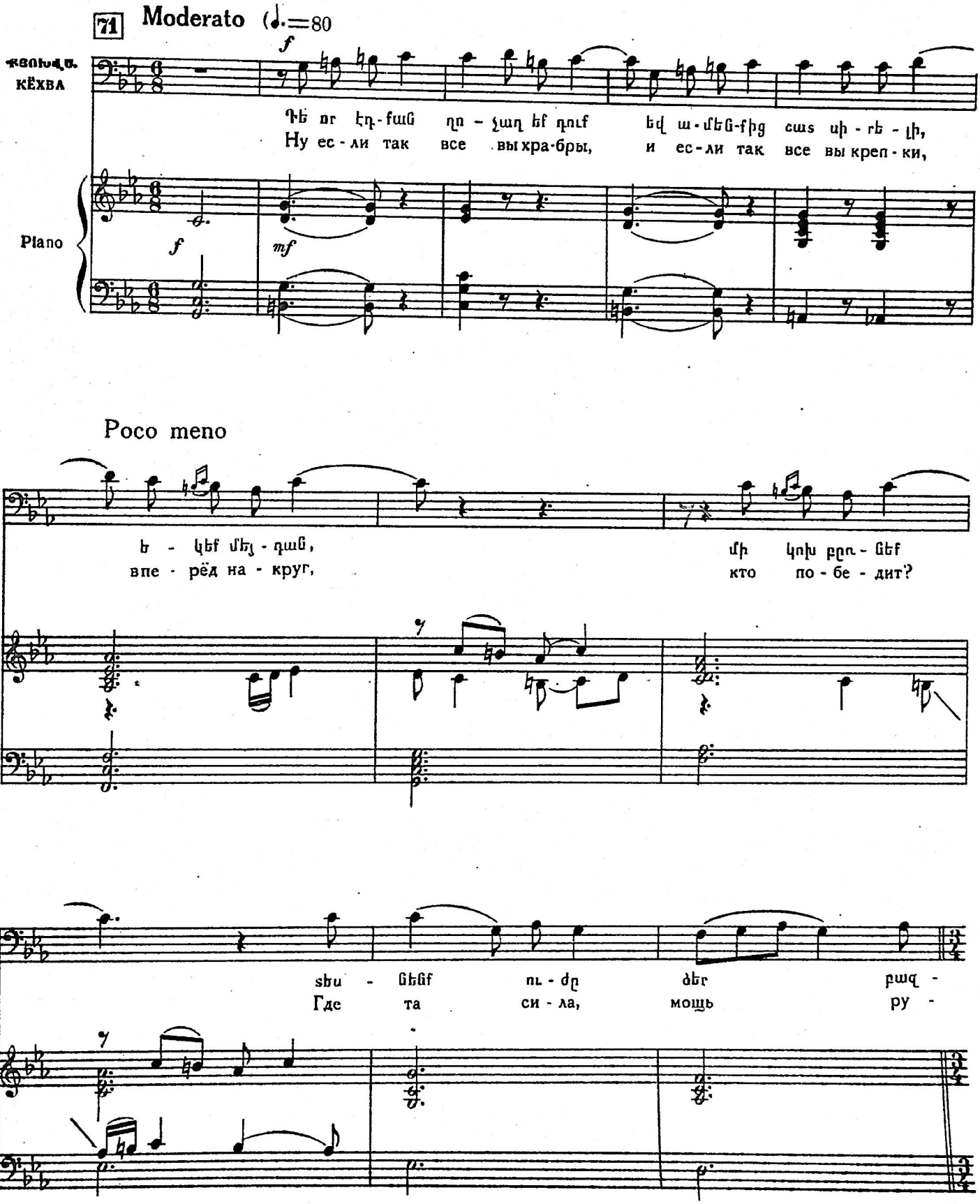
71 Moderato (♩.=80
ՔՅՈԽՎԱ.
КЁХВА
Piano
Դե որ էդ-ման ղո - չաղ եք դուք եվ ա-մեն-քից շաս սի - ռե - լի,
Ну ес - ли так все вы хра-бры, и ес - ли так все вы креп - ки,
Poco meno
ե - կեք մեյ - դան, մի կոխ բըռ - նեք
впе - рёд на - круг, кто по - бе - дит?
տես - նենք ու - ժը ձեր բազ -
Где та си - ла, мощь ру -

72 Più mosso (♩=108 112)

- կի: Տես - նեմ ձեզ - նից
- ки? Ну, кто из вас

f mf

՝ո՞րն է ֆայլ ի - գիք:
по - силь - не - е кто?

p cresc.

Հյուրերը նույնպես խնդրում են իգիթներին իրենց ուժերը չափել:
Гости, также, просят игитов померяться силами.

73 Allegretto (♩=120)

S
A
T
B
Piano

Հա հա, Մո - սի ջան, մի
Да да. Мо - си джан, а

f crescendo

Սա - րս ջան, Սա -
Са - ро джан, Са -

Հա, հա Մո - սի ջան
Да, да, Мо - си джан,

Սա - րո,
Са - ро,

Allegretto

mf crescendo

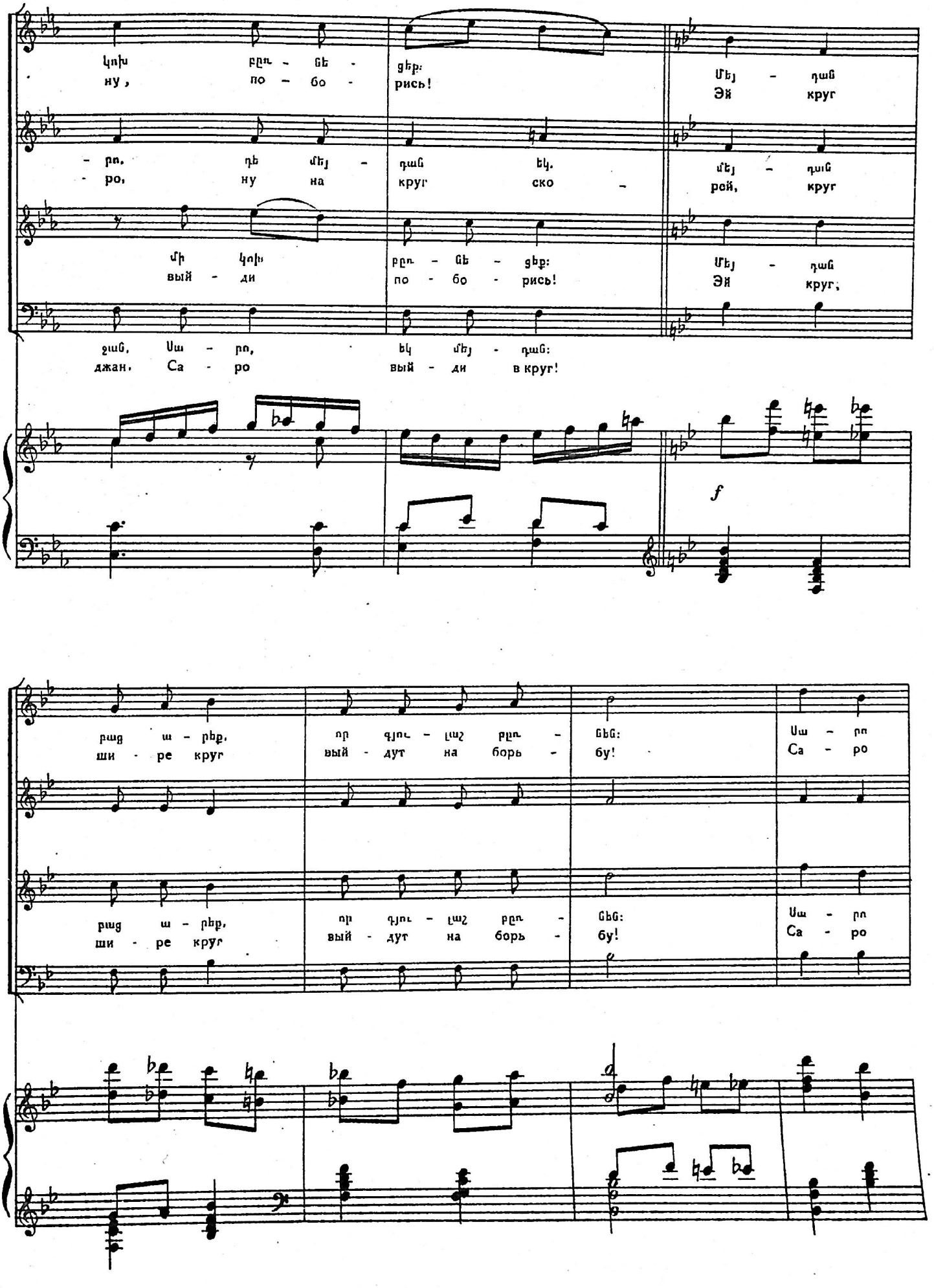
կախ բըռ - ցե - ցեք: Մեյ - դաց
ну, по - бо - рись! Эй круг
- րո, դե մեյ - դաց եկ. մեյ - դաց
- ро, ну на круг ско - рой, круг
Մի կոխ բըռ - ցե - ցեք: Մեյ - դաց
вый - ди по - бо - рись! Эй круг,
ջան, Սա - րո, եկ մեյ - դաց:
джан, Са - ро вый - ди в круг!
f
բաց ա - րեք, որ գյուղ - լուշ բըռ - ցեց: Սա - րո
ши - ре круг вый - дут на борь - бу! Са - ро
բաց ա - րեք, որ գյուղ - լուշ բըռ - ցեց: Սա - րո
ши - ре круг вый - дут на борь - бу! Са - ро

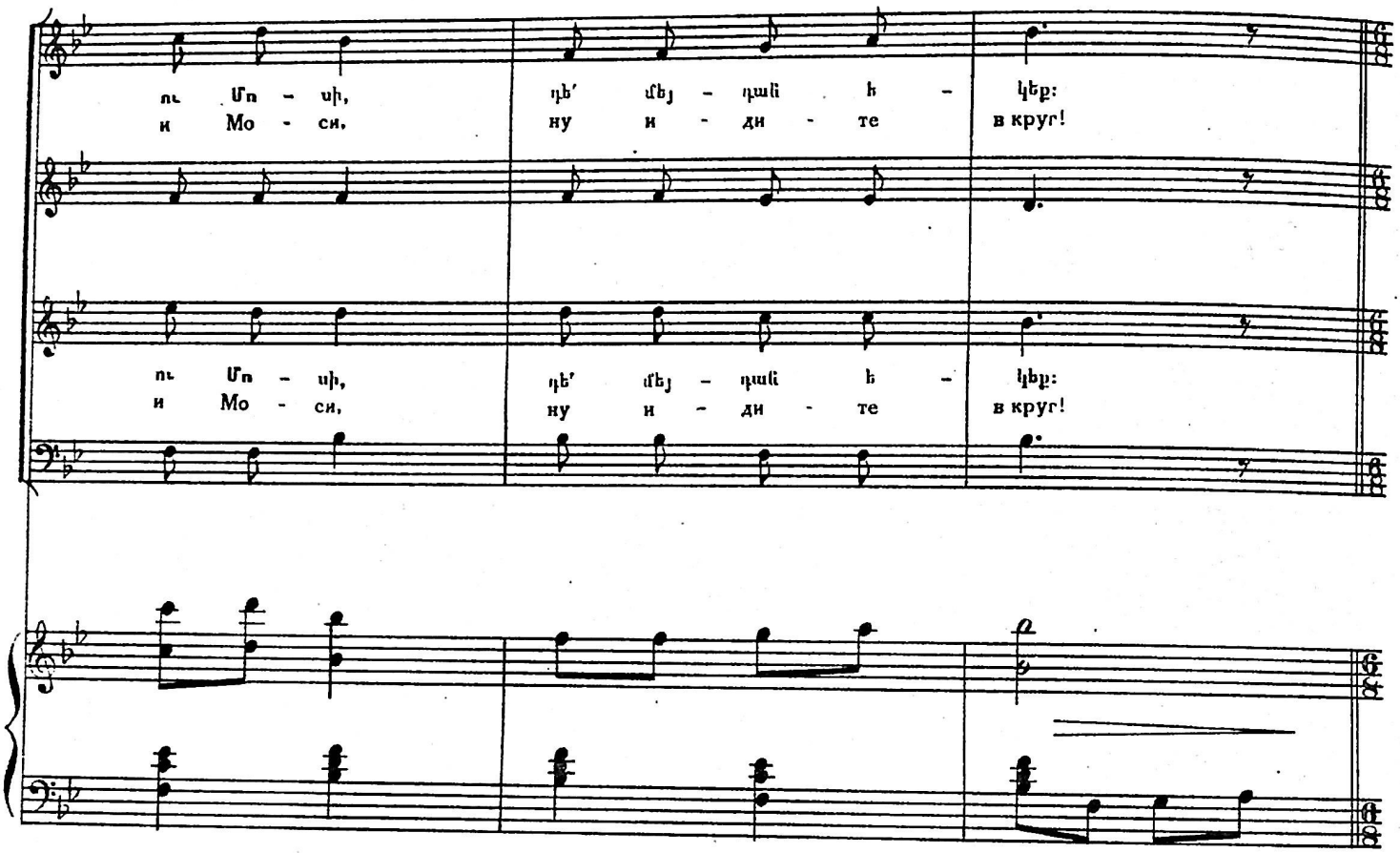
ու Մո - սի, պե՛ մեյ - դաև հ - կեք:
и Мо - си, ну и - ди - те в круг!
ու Մո - սի, պե՛ մեյ - դաև հ - կեք:
и Мо - си, ну и - ди - те в круг!

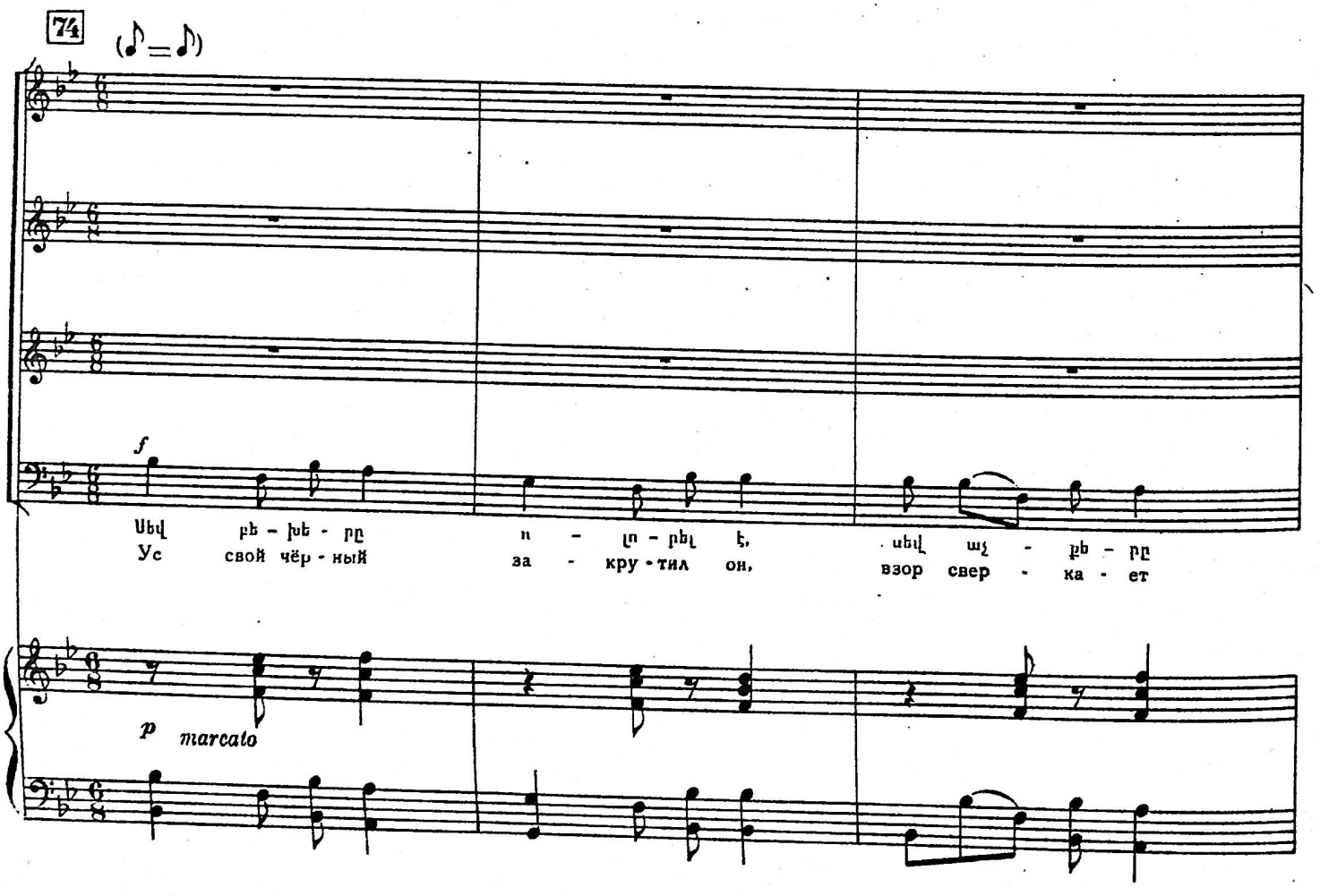
74
(♪ = ♪)
f
Սեվ բե - խե - ը
Ус свой чёр - ный
ո - լո - րել է,
за - кру - тил он,
սեվ աչ - ք - ը
взор свер - ка - ет
p marcato

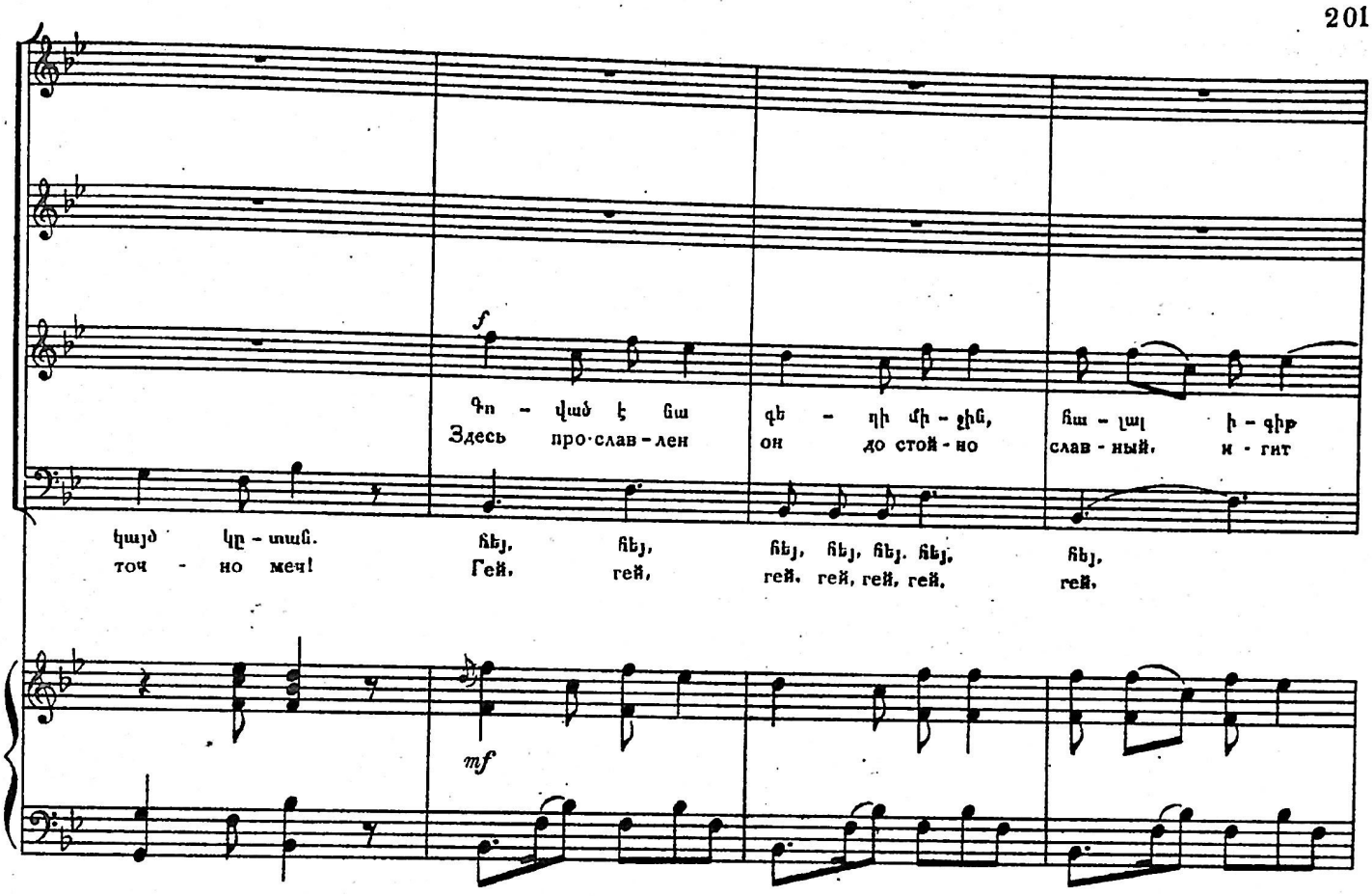
f
Գո - ված է ցա - զի մի - ջին, ցա - լալ ի - գիր
Здесь про·слав - лен он до стой - но слав - ный, и - гит
կայծ կը - տաճ. հեյ, հեյ, հեյ, հեյ, հեյ. հեյ, հեյ,
точ - но меч! Гей, гей, гей, гей, гей, гей, гей,
mf

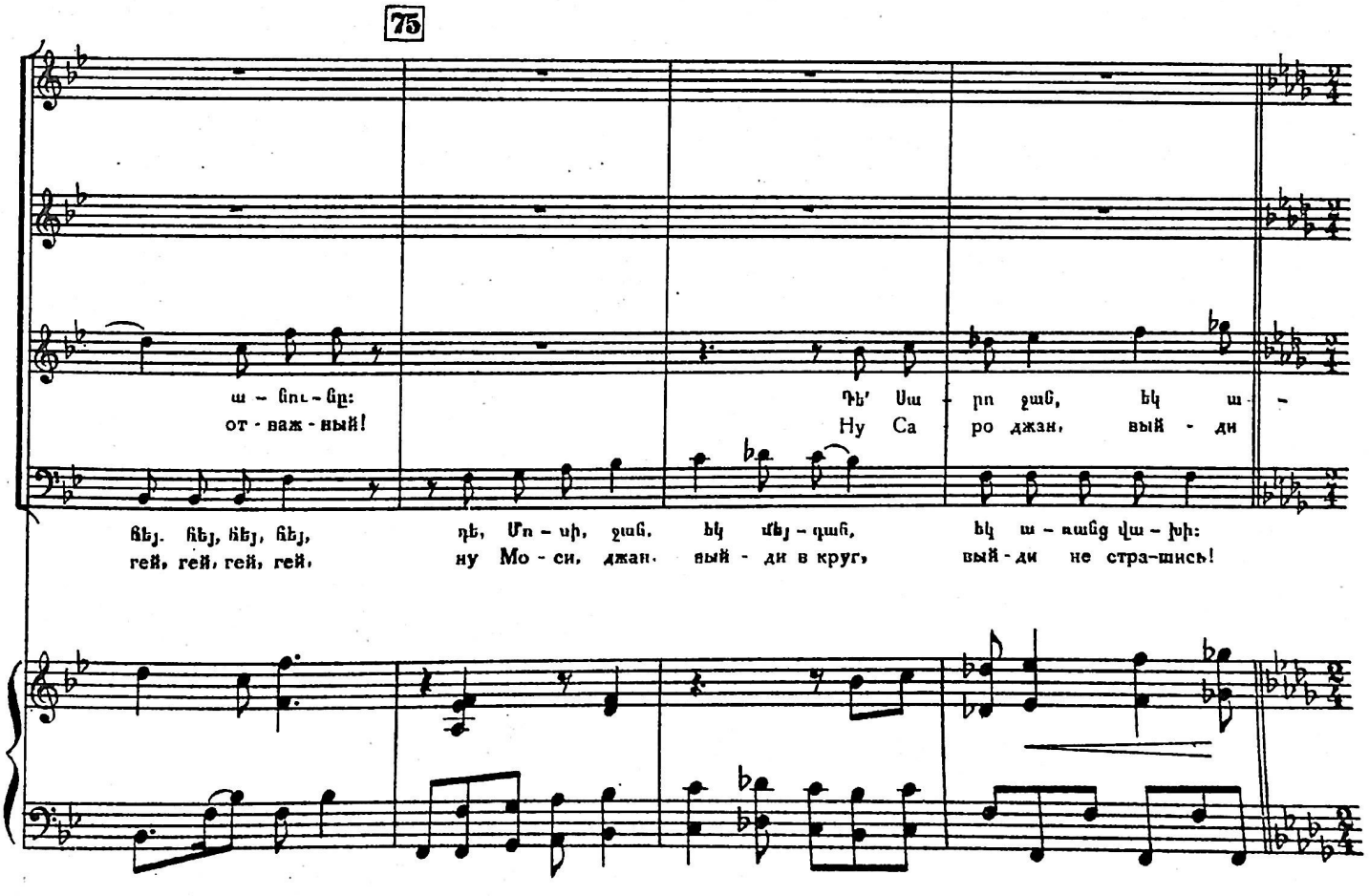
75
ա - ճու - ցը: Դե՛ Սա - րո ջաճ, եկ ա -
от - важ - ный! Ну Са - ро джан, вый - ди
հեյ. հեյ, հեյ, հեյ, դե, Մո - սի, ջաճ, եկ մեյ - դան, եկ ա - ռաջց վա - խի:
гей, гей, гей, гей, ну Мо - си, джан. вый - ди в круг, вый - ди не стра-шись!

76 (♪=♪)

Սա - րո, եկ ա - ռաջ, պինդ բրո -
Са - ро, по - бо - рись, креп - ко

Սա - րո, եկ ա - ռաջ, Սա - րո, պինդ բրո -
Са - ро, ну, впе - рёд, Са - ро, креп - ко

- ռաջ: Սա - րո, Մո - սի, եկ ա - ռաջ, պինդ բրո -
в круг Са - ро, Мо - си, ну в пе - рёд, креп - ко

Ջան Սա - րո եկ ա - ռաջ Մո - սի, պինդ բրո
Джан Са - ро ну впе - рёд Мо - си, креп - ко

f

3

- ցիր, տես - ցենք ու - ժը ձեր բազ - կի:
- стой, ну - ка гля нем кто ге - рой:

Ձեր բազ -
Кто ге -

3

- ցիր, տես - ցենք ու - ժը ձեր բազ - կի:
- стой ну - ка гля-нем кто ге - рой?

Հեյ,
Гей,

- ցիր, տես - ցենք,
- стой, ну - ка

ցեյ,
гей,

3

-ցիր, տես - ցենք ու - ժը ձեր բազ - կի;
-стой, ну - ка гля-нем кто ге - рой?

Հեյ,
Гей,

3

3

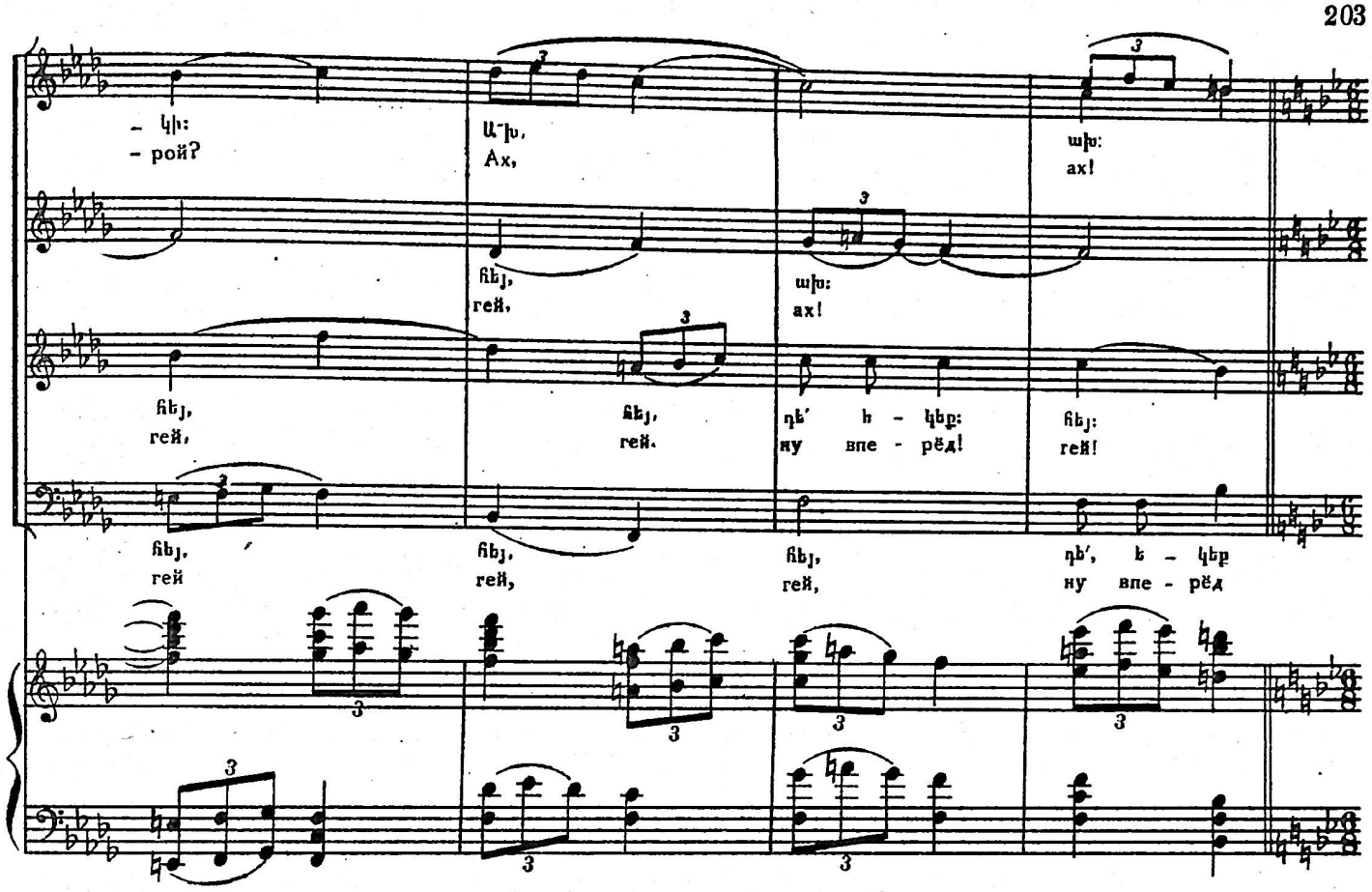

77 Allegretto (♩.=92)

Քյոխվամ և ծերունիների մի խումբ մոտենում են Սարոյին և Մոսիին:
Кёхва и группа стариков подходят к Саро и Моси.

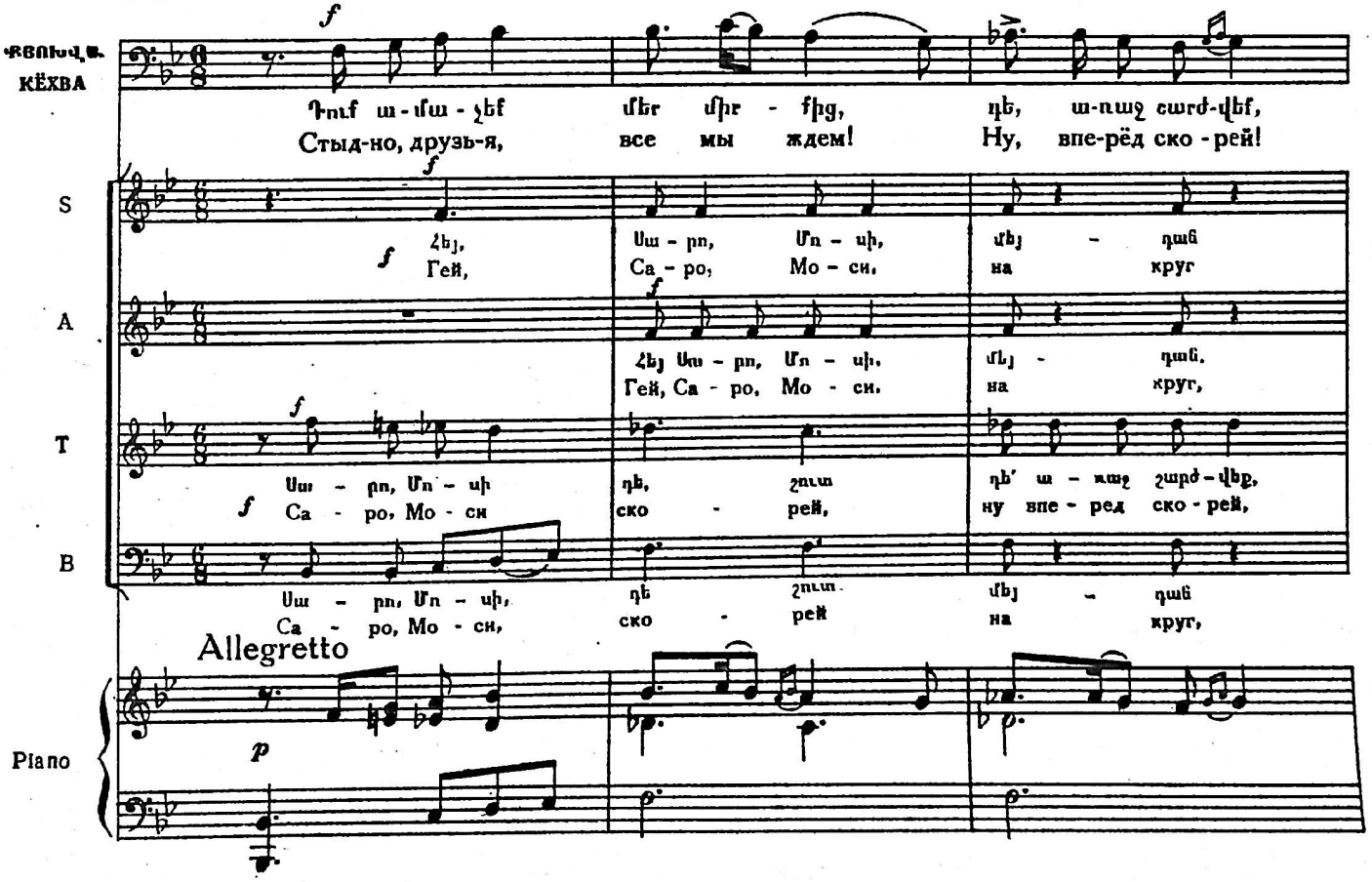

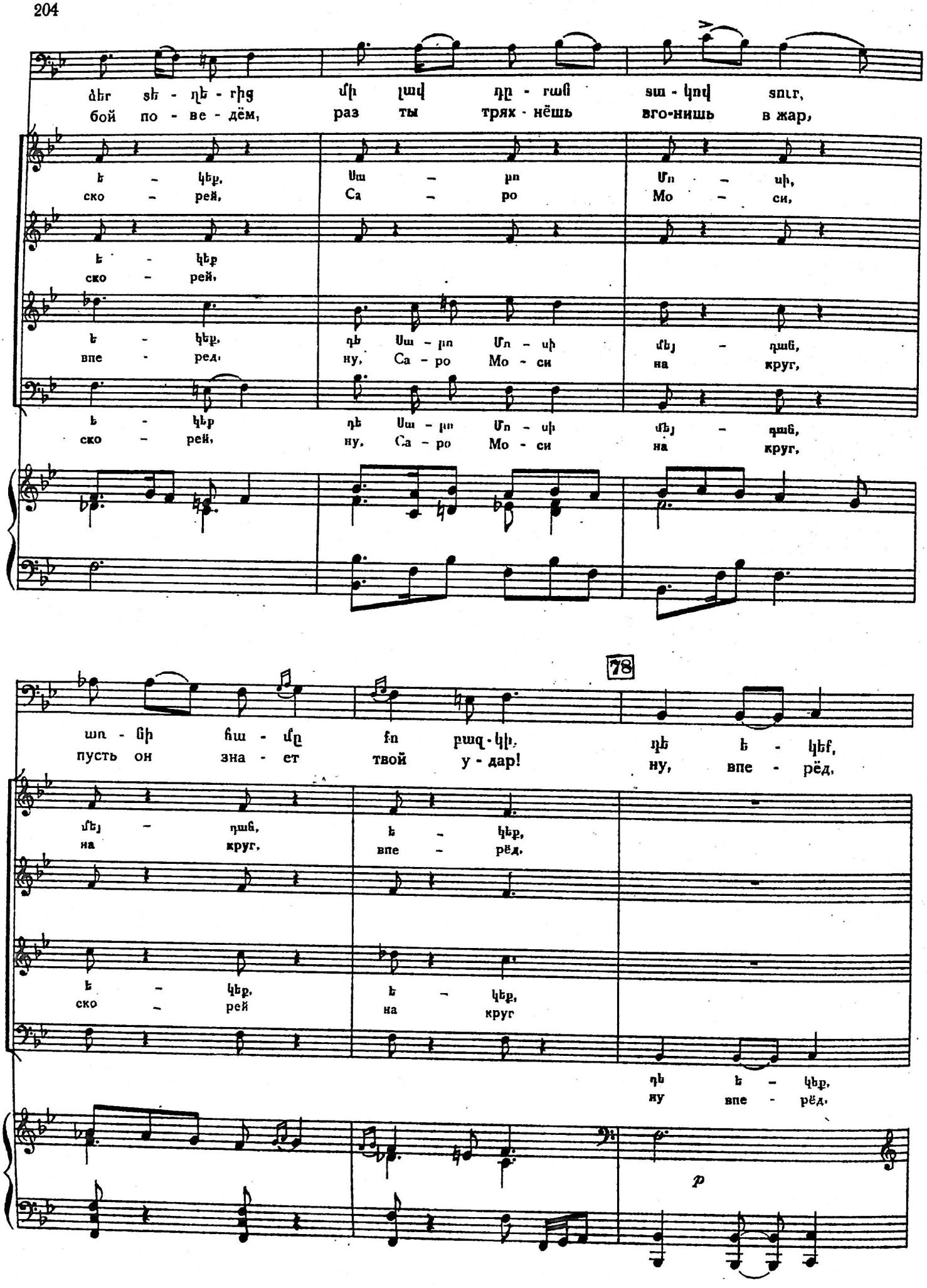
бой по - ве - дём, раз ты тряк - нёшь вго-нишь в жар,
ско - рей, Са - ро Мо - си,
ско - рей,
ну, Са - ро Мо - си на круг,
ну, Са - ро Мо - си на круг,
78
пусть он зна - ет твой у - дар! ну, впе - рёд,
на круг, впе - рёд,
ско - рей на круг
ну впе - рёд,
p

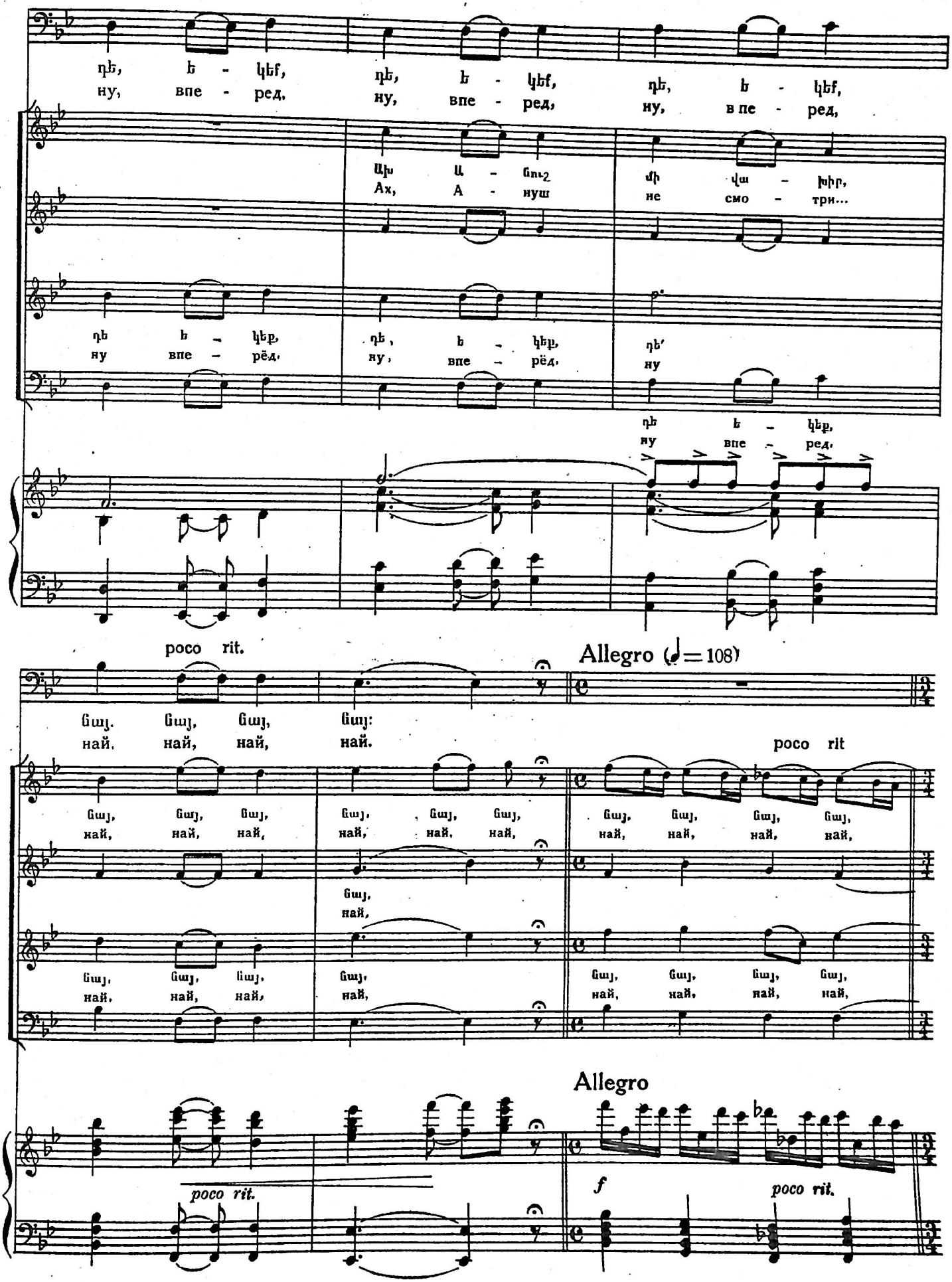
դե, ե - կեք,
ну, впе - ред,
Ախ Ա - ճուշ
Ах, А - нуш
մի վա - խիր,
не смо - три...
դե ե - կեք,
ну впе - рёд,
դե ե - կեք,
ну, впе - рёд,
դե'
ну
դե ե - կեք,
ну впе - ред,
poco rit.
Allegro (♩=108)
Ճայ. Ճայ, Ճայ, Ճայ:
най. най, най, най.
poco rit
Ճայ, Ճայ, Ճայ, Ճայ,
най, най, най, най,
Ճայ, Ճայ, Ճայ, Ճայ,
най, най, най, най,
Ճայ,
най,
Ճայ, Ճայ, Ճայ, Ճայ,
най, най, най, най,
Ճայ, Ճայ, Ճայ, Ճայ,
най, най, най, най,
Allegro
poco rit.
f
poco rit.

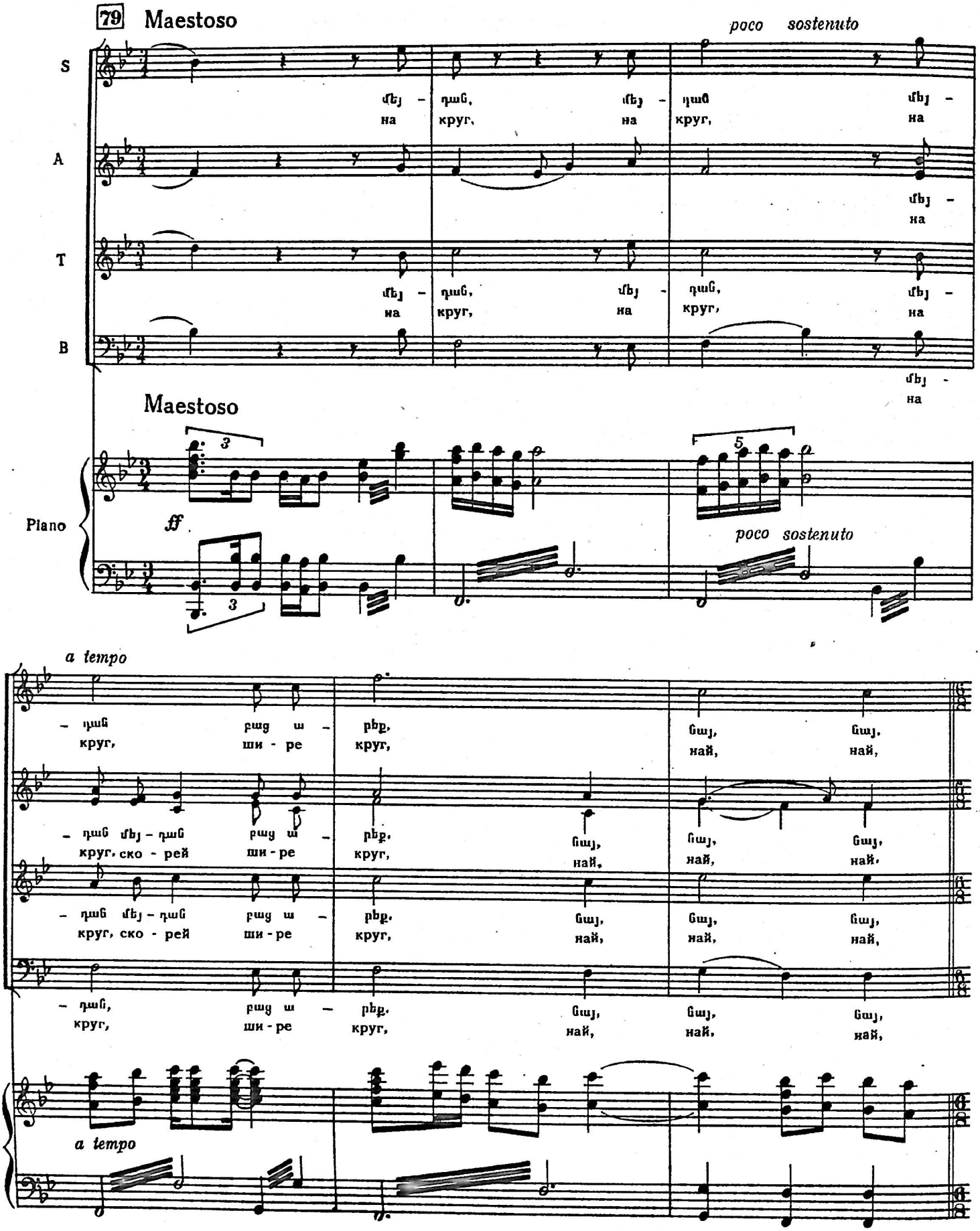
79 Maestoso
poco sostenuto
S
A
T
B
Մեյ - դաց, մեյ - դաց մեյ -
на круг, на круг, на
Maestoso
Piano
ff
poco sostenuto
a tempo
- դաց բաց ա - բեք, ճայ, ճայ,
круг, ши - ре круг, най, най,
- դաց մեյ - դաց բաց ա - բեք, ճայ, ճայ, ճայ,
круг, ско - рей ши - ре круг, най, най, най,
- դաց, բաց ա - բեք, ճայ, ճայ, ճայ,
круг, ши - ре круг, най, най, най,
a tempo

Allegretto (♩.=120) Սկսվում է կռիվը Սարոյի և Մոսիի միջև: Խումբը երգում է կռիվի եղանակը:
Начинается борьба («кох») между Саро и Моси. Хор поет мотив борьбы.

Гայ, Гայ, Гայ, Гայ, Гայ, Гայ, Гայ, Гայ, Гայ,
най. най, най, най, най, най, най, най, най,

Гայ, Гայ, Гայ, Гայ, Гայ, Гայ, Гայ, Гայ, Гայ,
най. най, най, най, най, най, най, най, най,

Allegretto

f

Гայ, Гայ, Гայ, Гայ. Гայ, Гայ, Гայ, Гայ. Гայ, Гայ, Гայ,
най, най, най, най. най, най, най, най. най, най, най.

Гայ, Гայ, Гայ, Гայ, Гայ, Гայ, Гայ, Гայ, Гայ, Гայ, Гայ,
най. най, най, най, най, най, най, най, най, най, най,

80

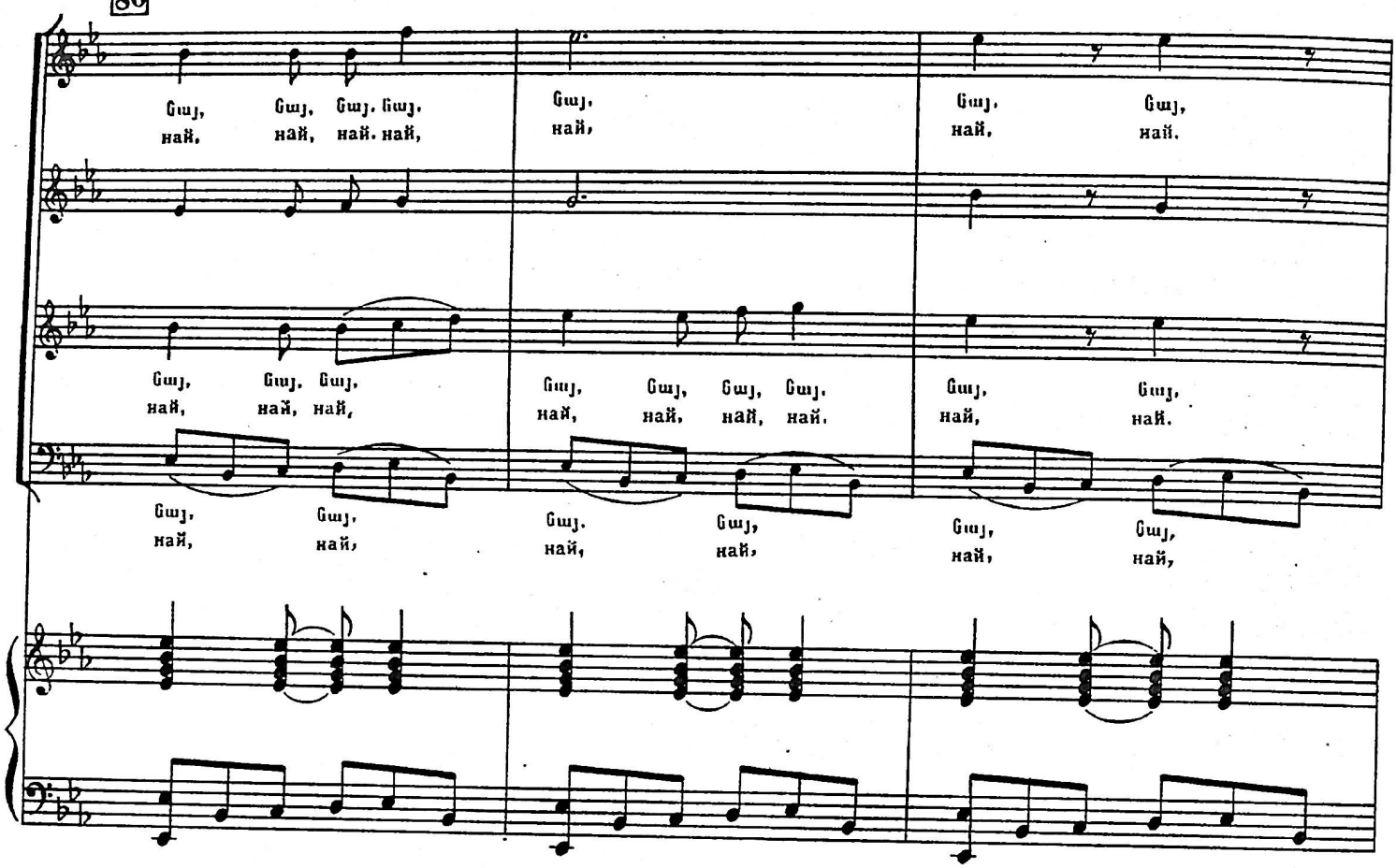
Сшj, Сшj, Сшj. Сшj.
най, най, най. най,
Сшj,
най,
Сшj, Сшj,
най, най.
Сшj, Сшj, Сшj,
най, най, най,
Сшj, Сшj, Сшj, Сшj.
най, най, най, най.
Сшj, Сшj,
най, най.
Сшj, Сшj,
най, най,
Сшj. Сшj,
най, най,
Сшj, Сшj,
най, най,

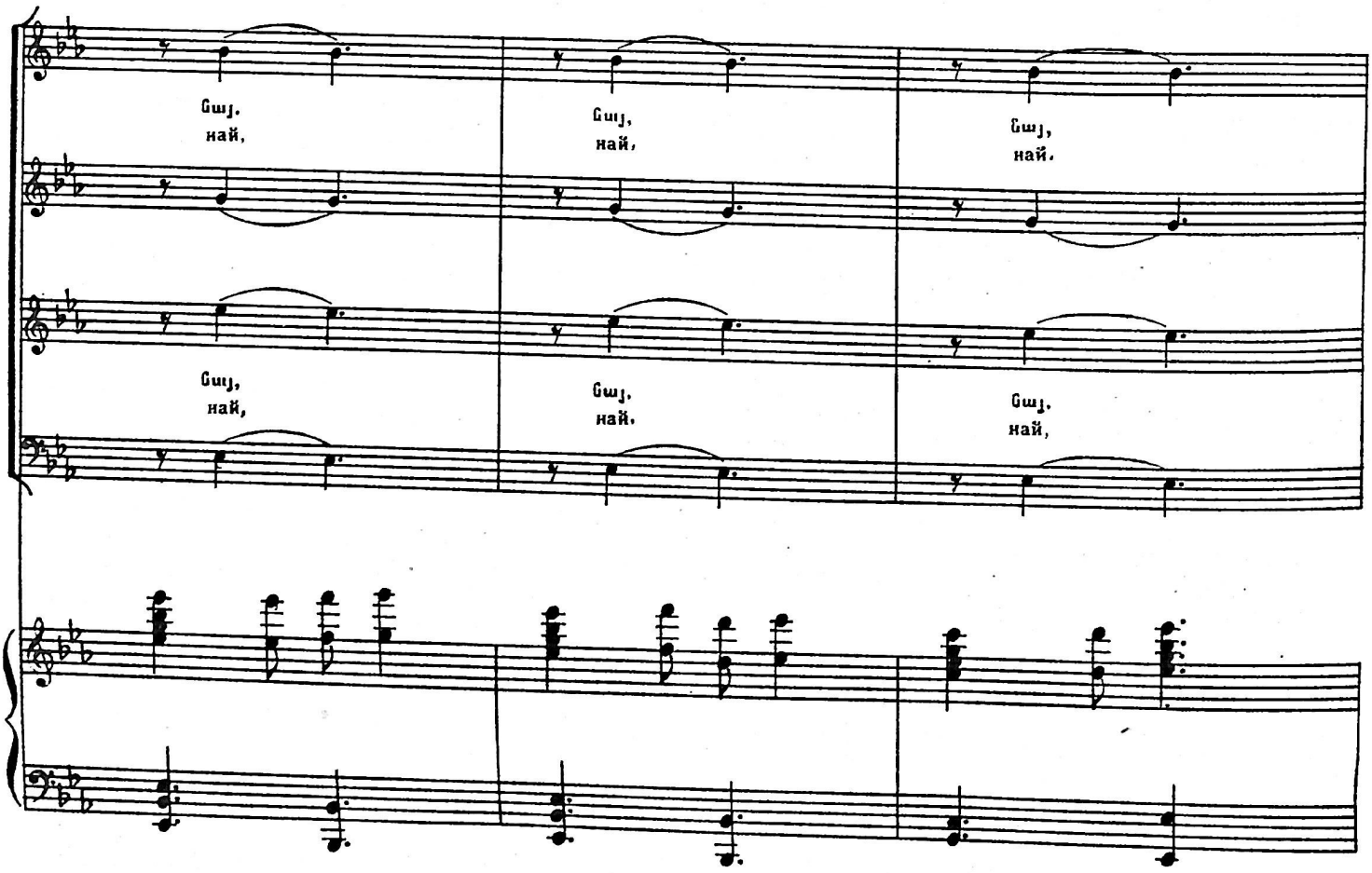
Сшj.
най,
Сшj,
най,
Сшj,
най.
Сшj,
най,
Сшj,
най.
Сшj.
най,

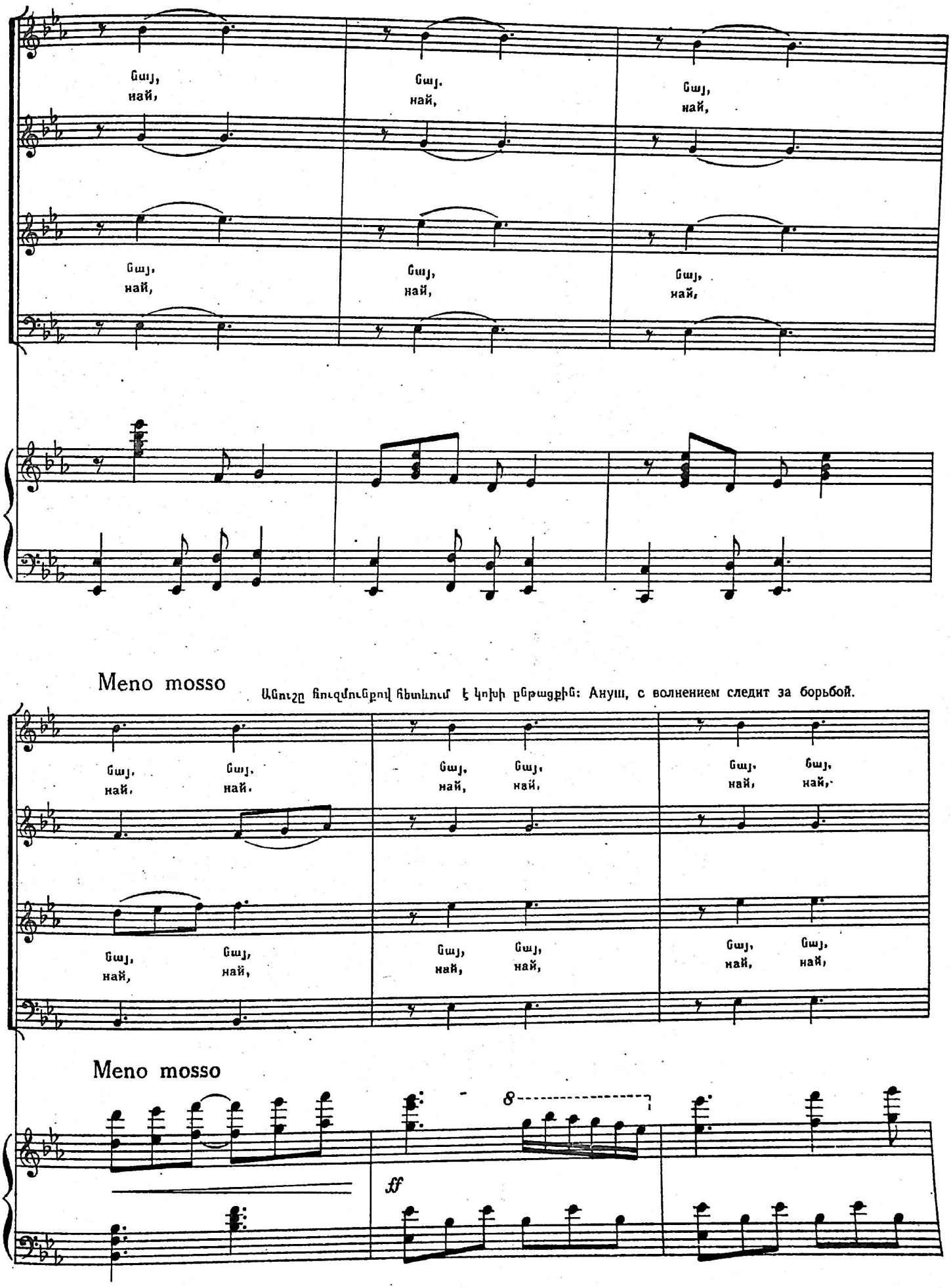
Նայ, най,
Նայ. най,
Նայ, най,
Նայ, най,
Նայ, най,
Նայ, най,
Meno mosso
Անուշը հուզմունքով հետևում է կոխի ընթացքին: Ануш, с волнением следит за борьбой.
Նայ, най,
Նայ, най.
Նայ, най,
Նայ, най,
Նայ, най,
Նայ, най,
Նայ, най,
Նայ, най,
Նայ, най,
Նայ, най,
Meno mosso
8
ff

Նայ, Նայ, Նայ, Նայ, Նայ, Նայ,
най, най, най, най, най, най,

Նայ, Նայ, Նայ, Նայ, Նայ, Նայ,
най, най, най, най, най, най,

Նայ, Նայ, Նայ, Նայ, Նայ, Նայ, Նայ,
най, най, най, най, най, най, най,

Նայ, Նայ, Նայ, Նայ, Նայ, Նայ, Նայ,
най, най, най, най, най, най, най,

Նայ, Նայ, Նայ, Նայ, Նայ, պինդ բըռ - նեք, տը - ղերք,
най, най, най, най, най, креп - ко схва - ти - тесь!

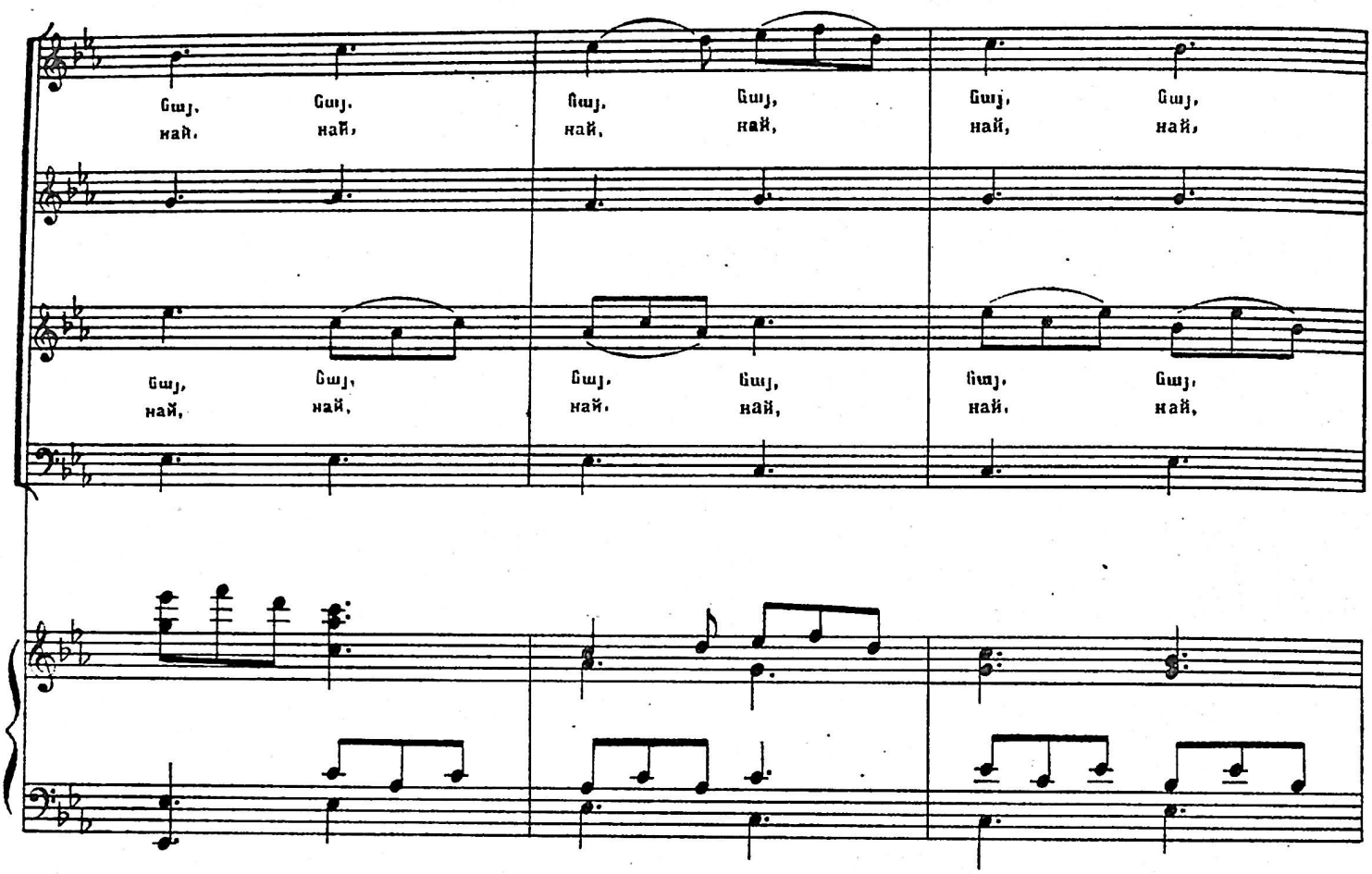

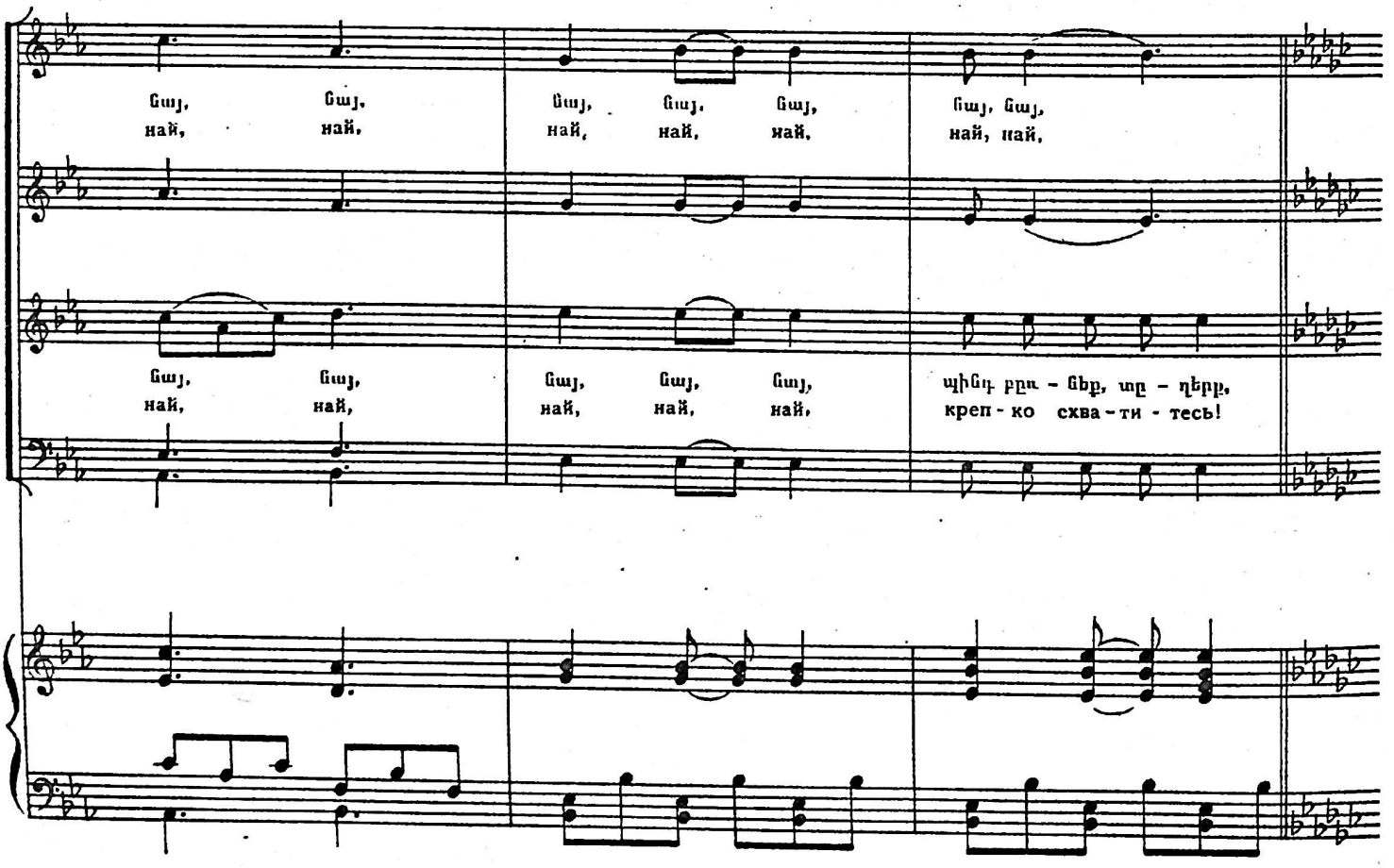

81

crescendo e accelerando

Պինդ բրռ-նեք, ախ, ախ, - Նայ, Նայ,
ну схва-тись ах, ах най, най.

Պինդ բրռ-նեք, Նայ, Նայ, Նայ, Նայ, Նայ, Նայ, Նայ,
ну схва-тись най, най, най, най, най, най, най,

ախ, Սա -
ах, Са -

Նայ, Նայ, Նայ, Նայ, Նայ, Նայ, Նայ, Նայ, Նայ, Նայ,
най, най, най, най, най, най, най, най, най, най.

8

p

crescendo e accelerando

Նայ, Նայ, Նայ,
най най, най,

Նայ, Նայ, Նայ,
най, най, най,

բռ, Նայ, Նայ, Նայ,
ро, най, най, най,

Նայ, Նայ, Նայ, Նայ, Նայ, Նայ,
най, най, най, най, най, най.

8

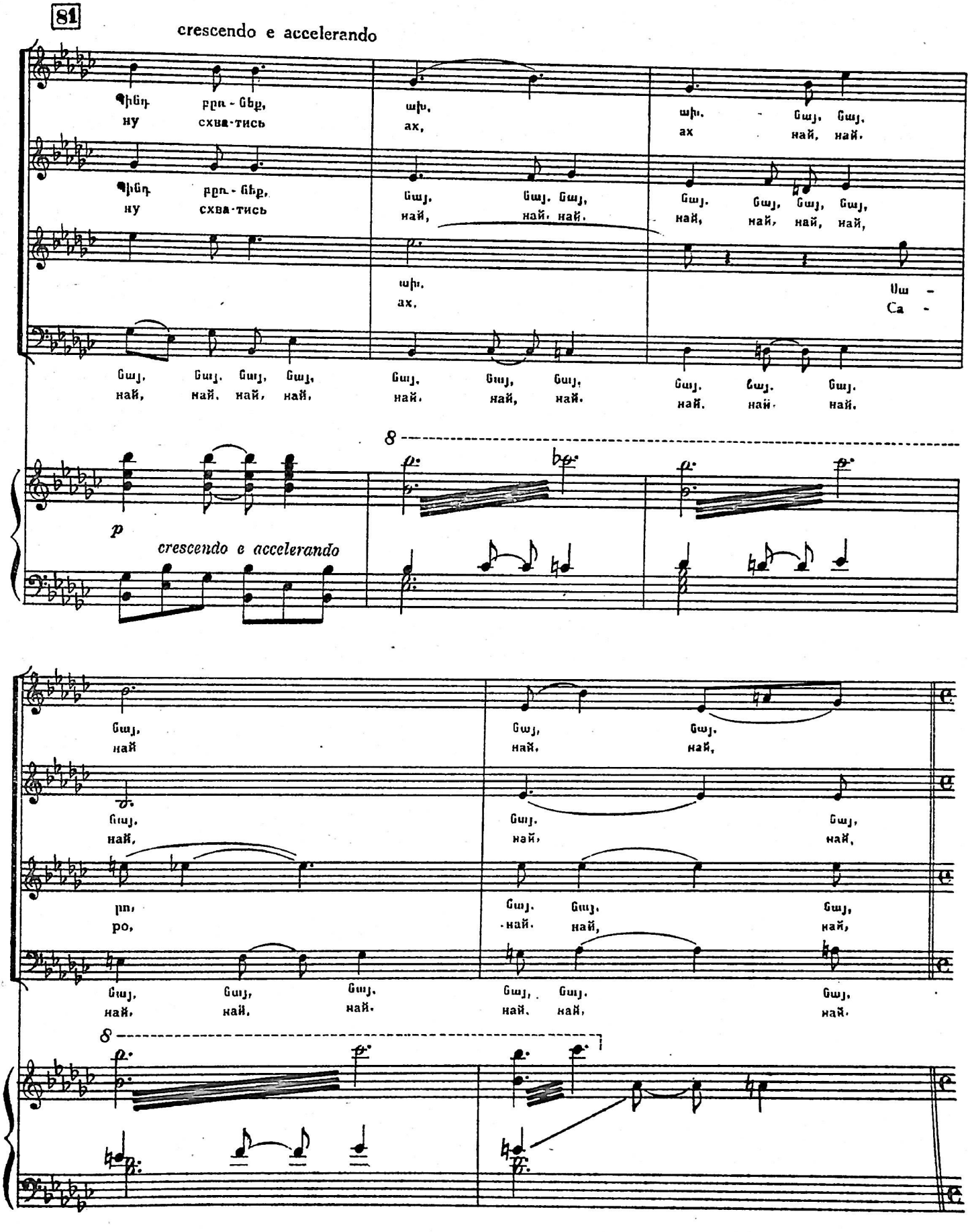

Սարո բազմության մեջ նկատում է Անուշին, մոռանում է ինքնիրեն և խախտելով «հնոց ադաթը», իր ընկերոջը՝ Մոսիին գցում է գետին:
Саро замечает в толпе Ануш, забывается и нарушив старинный «адат» валит своего друга Моси на землю.

(♩.=♩) *Poco sostenuto*

չե - լավ, չե - լավ, չե - լավ, ախ, չե -
не так, не так, не так, ах не

չե - լավ, չէ, չէ, չե -
не так. нет, нет, не

չե - լավ, չե - լավ, չե - լավ, չէ, չէ, չե -
не так не так, не так, нет нет, не

հեյ, չե — լավ, չե - լավ, չէ, չէ, չէ, չե -
гей, не так, не так, нет, нет, нет, не

8

ff Poco sostenuto

82

Հրճվալից ամբոխը բաժանում է կոխ բռնողներին: Ընդհանուր ծիծաղ:
a tempo Ликующая толпа разнимает борцов. Общий смех.

լավ. էդ չե - լավ, հա, հա, հա, հա, հա, հա, հա, հա, հա,
так, нет не так, ха. ха, ха, ха, ха, ха, ха, ха, ха,

- լավ, Մո - սին թոլ է - լավ. չէ, չէ. չի գը - ցել, հա, հա, հա,
так, Мо - си ведь у - пал' нет, нет, не у - пал, ха. ха, ха,

- լավ. Մո - սին թոլ է - լավ, չի գը - ցել դեռ Մո - սին թոլ է - լավ
так, Мо - си ведь у - пал' Да нет, е - ще Мо - си ведь не у -

a tempo

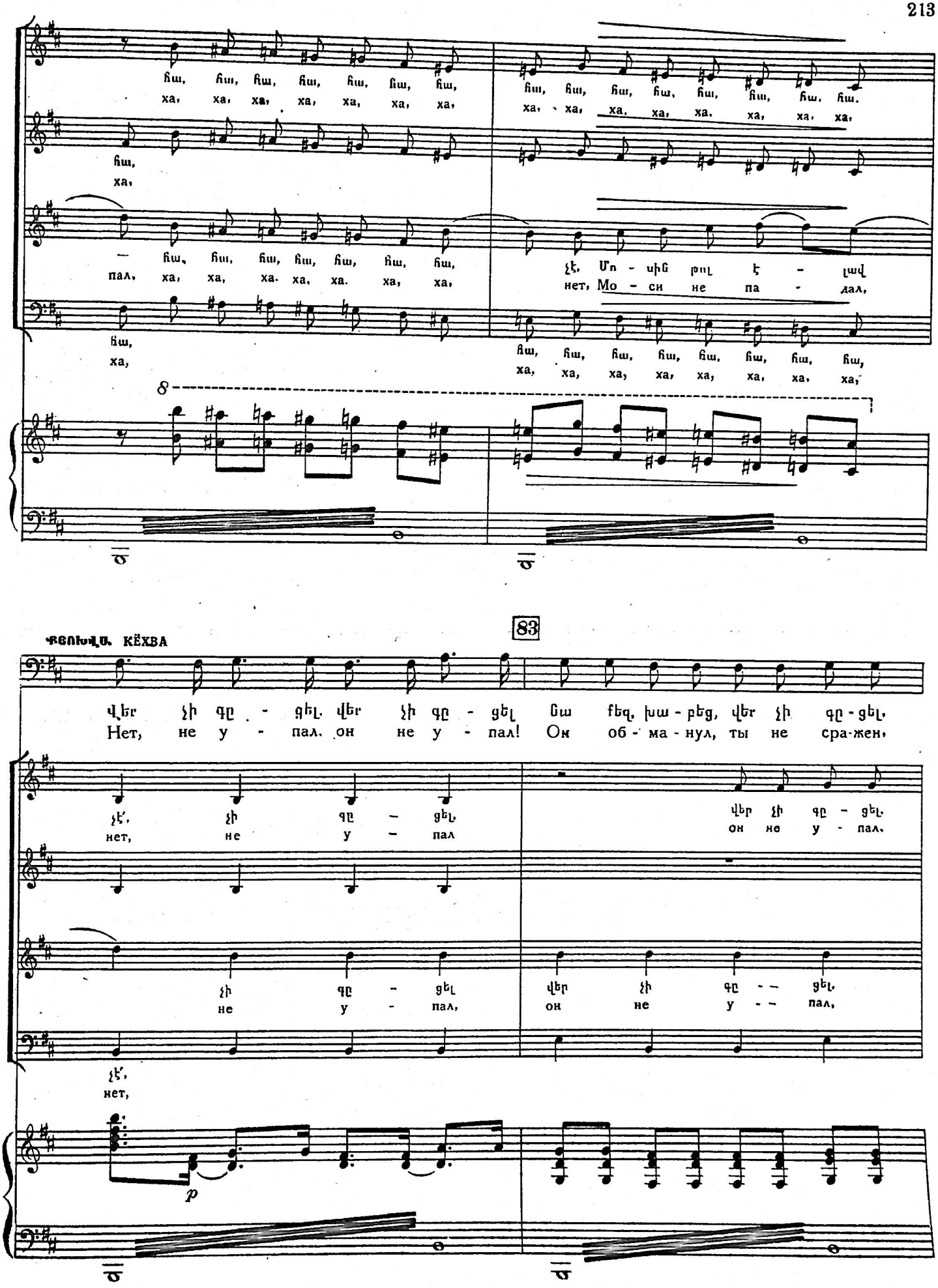
հա, հա, հա, հա, հա, հա, հա,
ха, ха, ха, ха, ха, ха, ха,
հա, հա, հա, հա, հա, հա, հա, հա.
ха, ха, ха, ха, ха, ха, ха, ха,
հա,
ха,
— հա, հա, հա, հա, հա, հա, հա,
пал, ха, ха, ха. ха, ха. ха, ха,
չէ, Մո - սին թոլ է - լավ
нет, Мо - си не па - дал,
հա,
ха,
հա, հա, հա, հա, հա, հա, հա, հա,
ха, ха, ха, ха, ха, ха, ха, ха,
8
83
ՔԵՈԽՎԱ. КЁХВА
վեր չի գը - ցել. վեր չի գը - ցել նա քեզ, խա - բեց, վեր չի գը - ցել,
Нет, не у - пал. он не у - пал! Он об - ма - нул, ты не сра-жен,
չէ՛, չի գը - ցել,
нет, не у - пал
վեր չի գը - ցել.
он не у - пал.
չի գը - ցել
не у - пал,
վեր չի գը - - ցել,
он не у - - пал,
չէ՛,
нет,
p

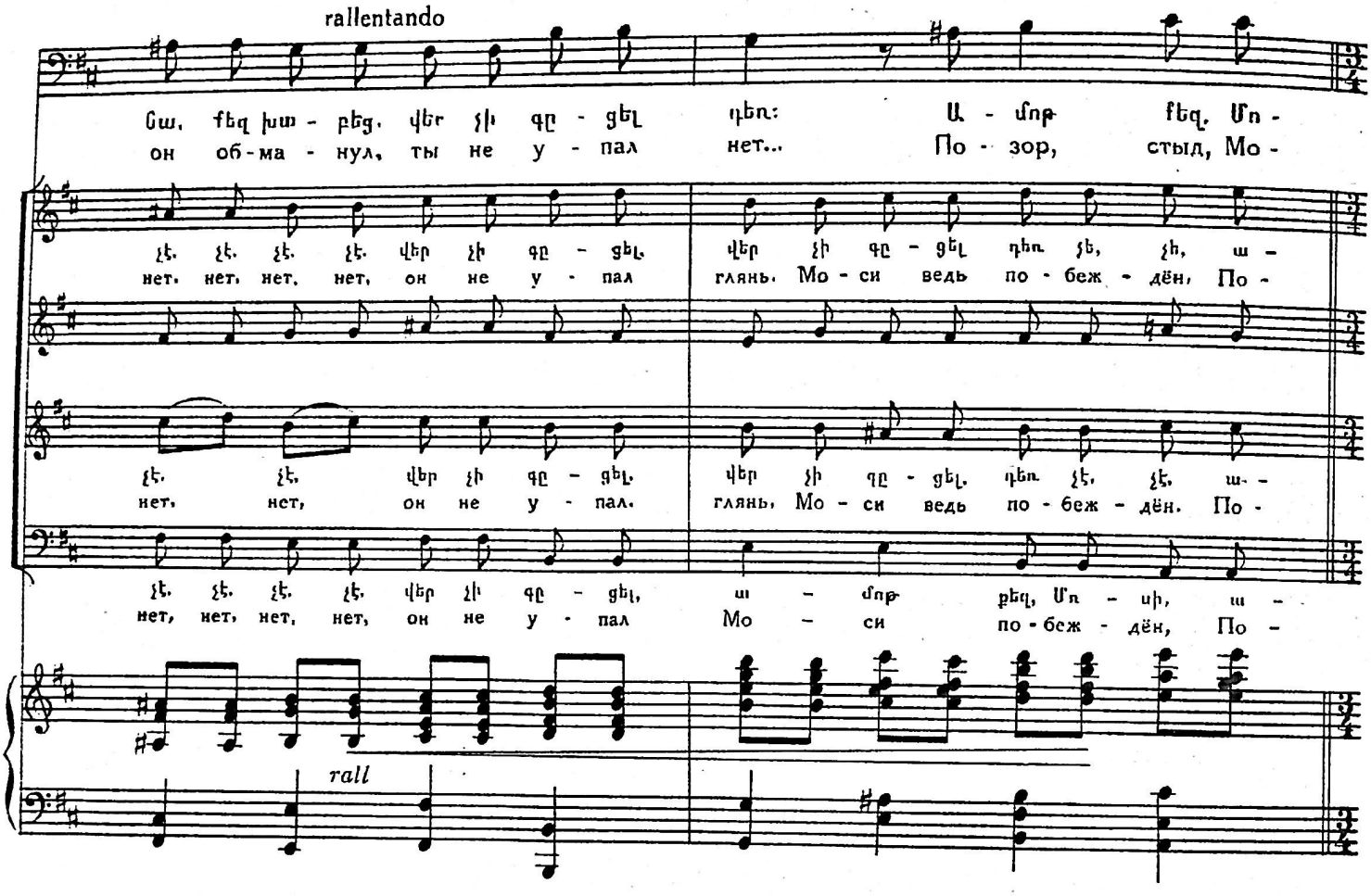

Poco meno mosso (♩=88)

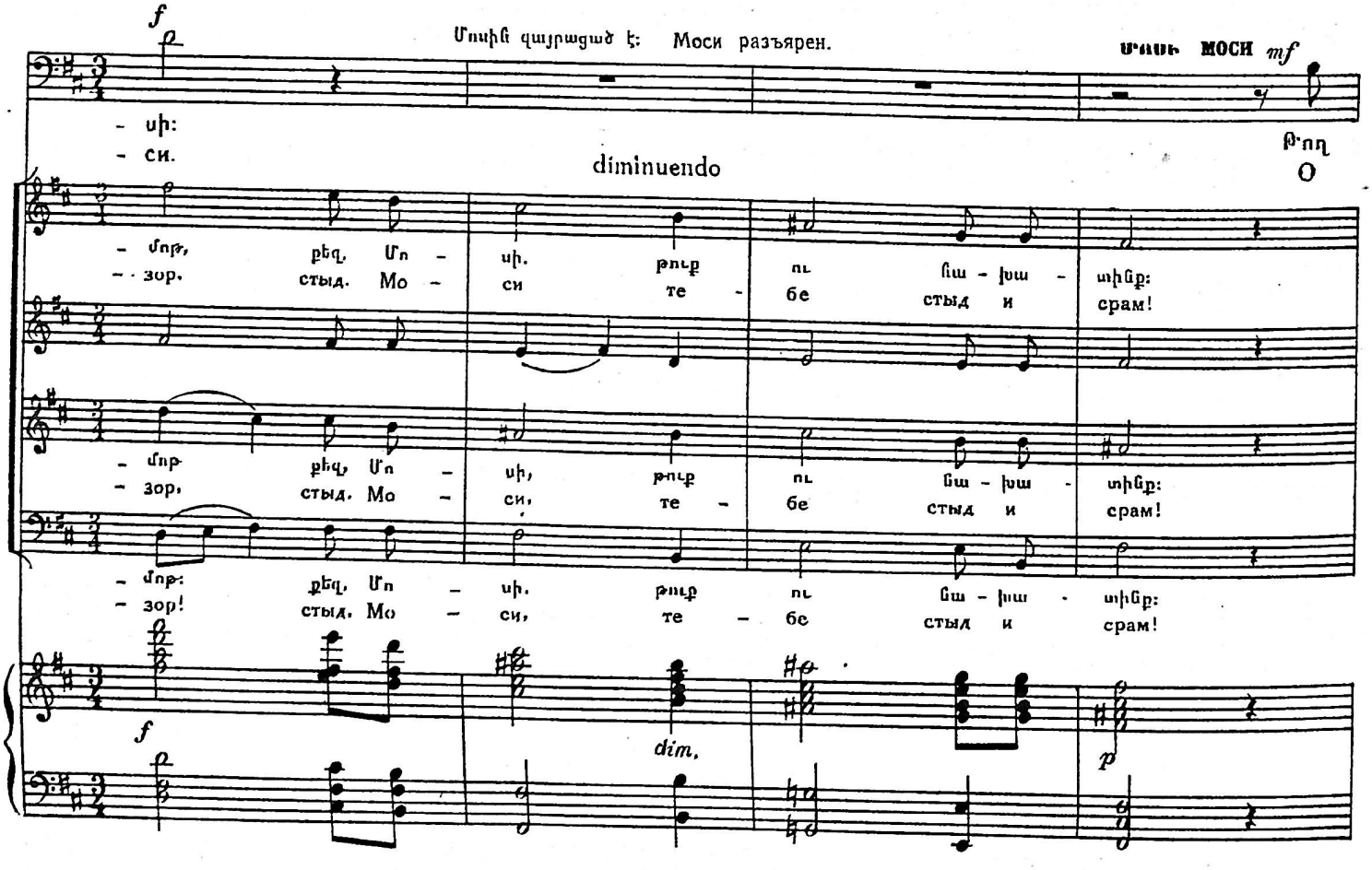

84 Allegro molto (♩=132)

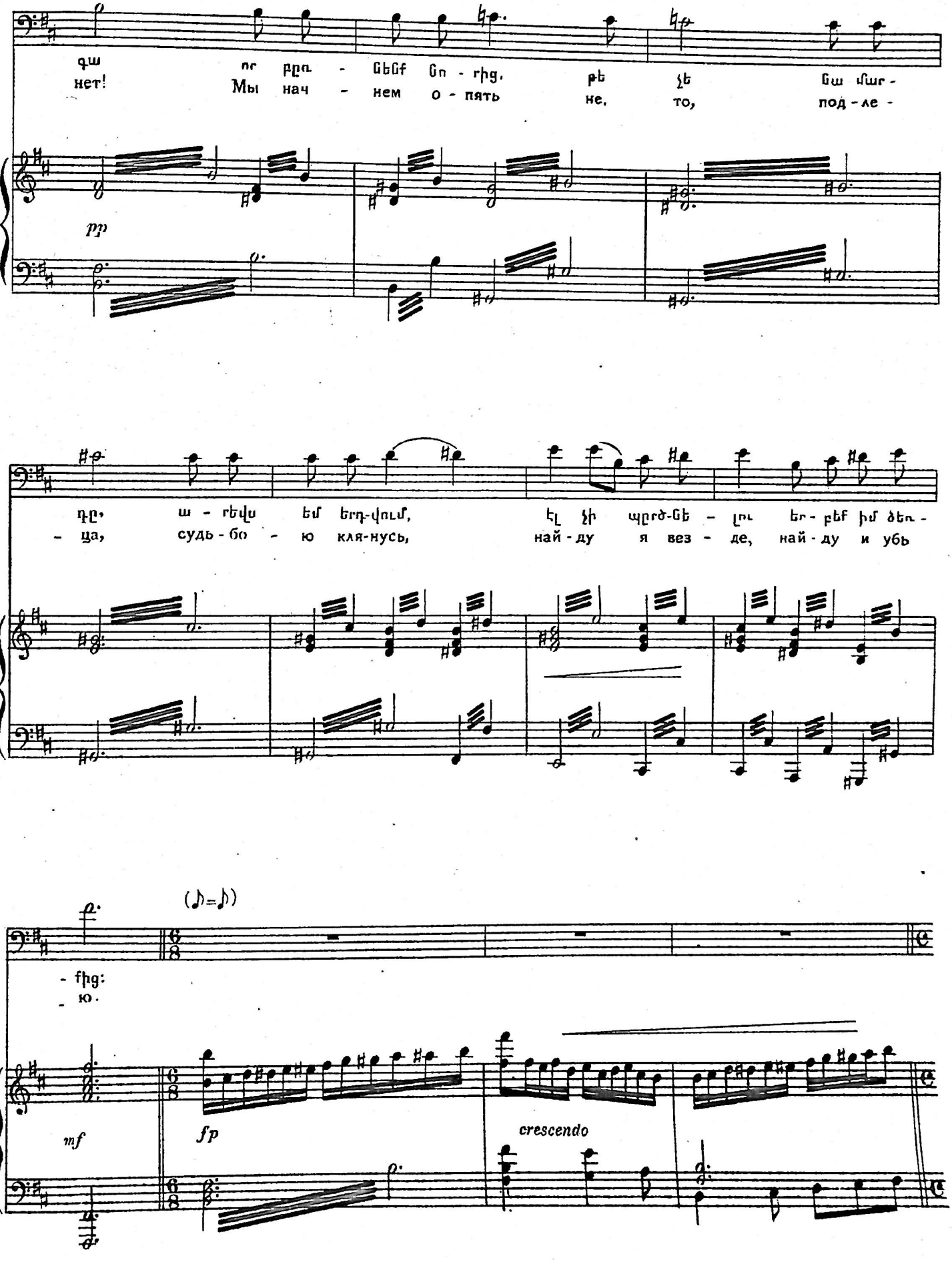

ԿՎԱՐՏԵՏ և ԽՄԲԵՐԳ КВАРТЕТ и ХОР

85 Allegro moderato (♩=116)

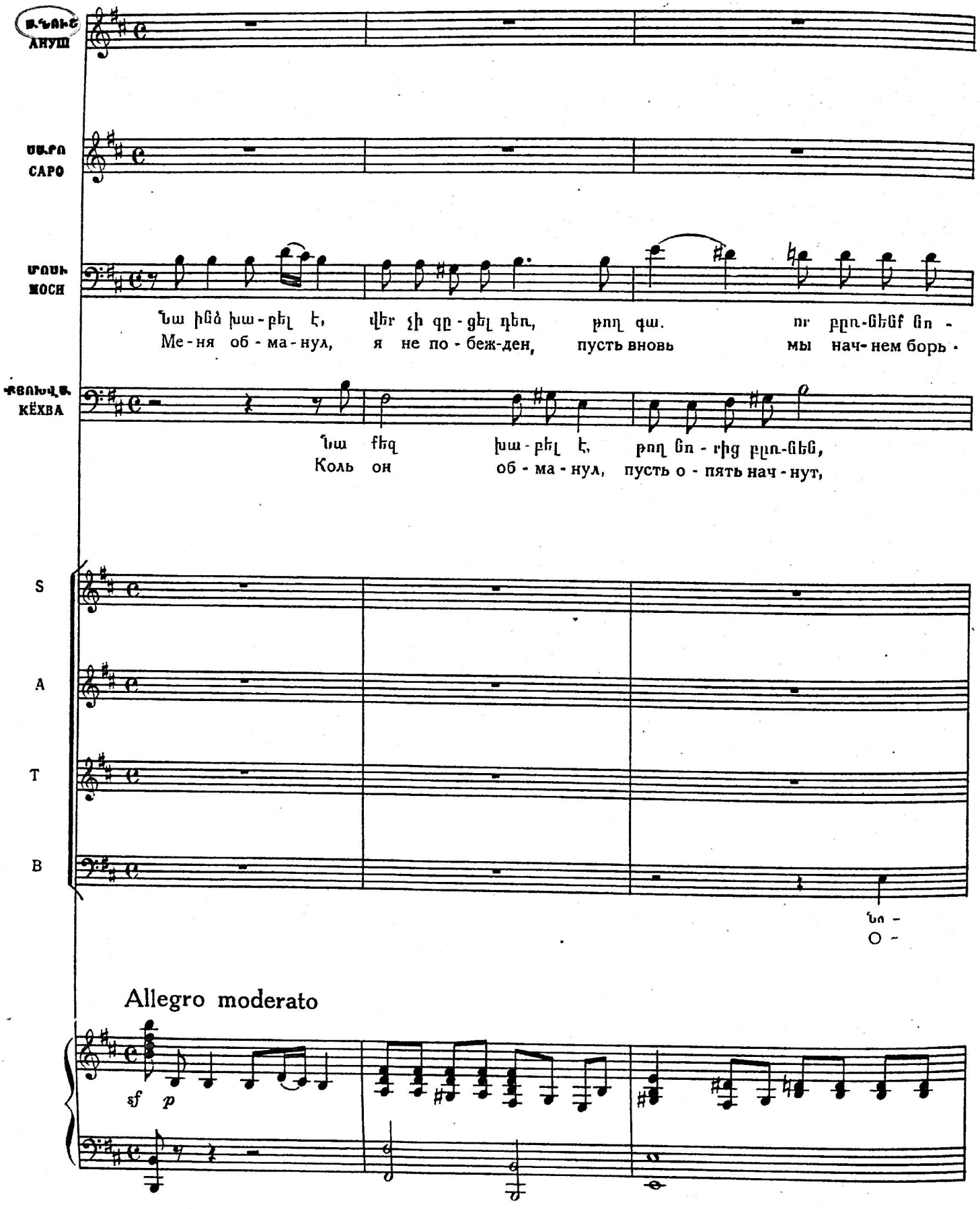

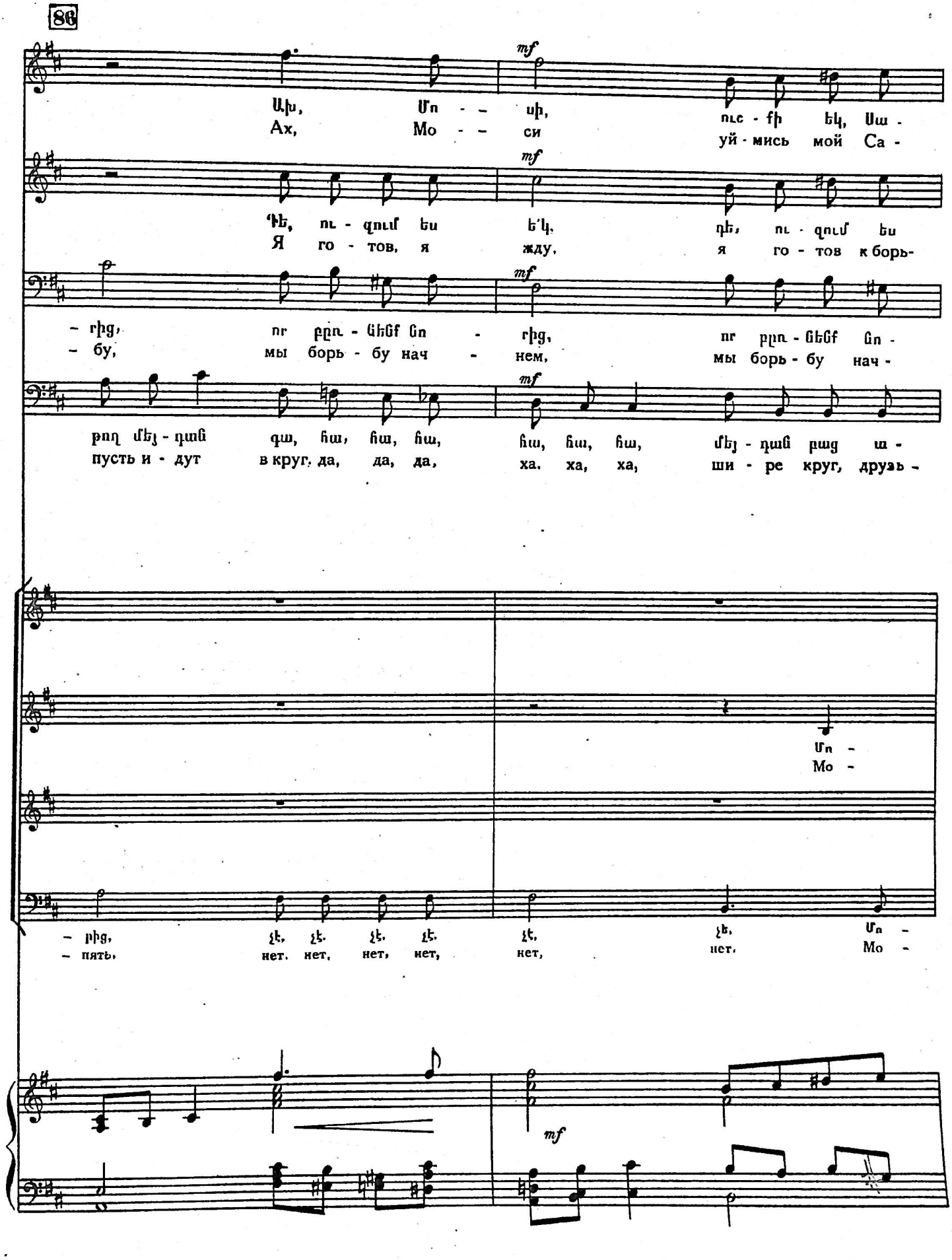
86
mf
Ախ, Մո - սի, ուշ - քի եկ, Սա -
Ах, Мо - си уй - мись мой Са -
Պէ, ու - զում ես է՛կ, դէ, ու - զում ես
Я го - тов, я жду, я го - тов к борь-
- րից, որ բըռ - նեմք ըն - րից, որ բըռ - նեմք ըն -
- бу, мы борь - бу нач - нем, мы борь - бу нач -
բոդ մեյ - դան գա, հա, հա, հա, հա, հա, հա, մեյ - դան բաց ա -
пусть и - дут в круг, да, да, да, ха, ха, ха, ши - ре круг, друзь -
- րից, չէ, չէ, չէ, չէ, չէ, չէ, Մո -
- пять, нет, нет, нет, нет, нет, нет, Мо -
mf

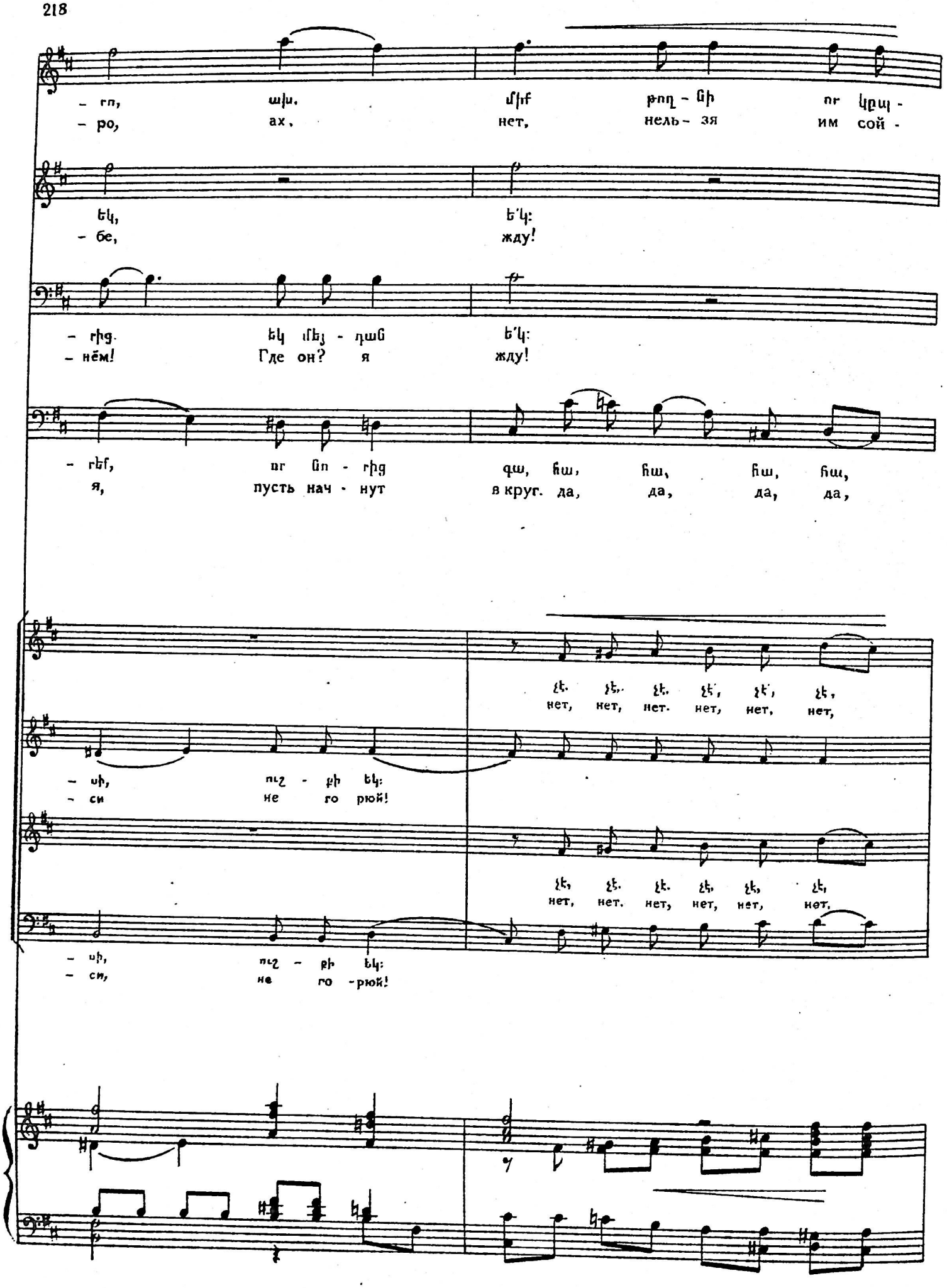
- րո, ախ, միք թող - նի որ կըպ -
- ро, ах, нет, нель - зя им сой -
եկ, ե՛կ:
- бе, жду!
- րից. եկ մեյ - դան ե՛կ:
- нём! Где он? я жду!
- րեմ, որ նո - րից գա, հա, հա, հա, հա,
я, пусть нач - нут в круг. да, да, да, да,
չէ. չէ. չէ. չէ՛, չէ՛, չէ,
нет, нет, нет. нет, нет, нет,
- սի, ուշ - քի եկ:
- си не го рюй!
չէ, չէ. չէ. չէ, չէ, չէ,
нет, нет. нет, нет, нет, нет,
- սի, ուշ - քի եկ:
- си, не го - рюй!

– նեն, ախ,
– тись, ах,

Եկ, եկ մեյ-դան:
Гей, жду нач-нём!

Ե՛կ, մեյ-դան, էլ չես պրծ-նի իմ ձեռ-քից:
Не уй-дёт он на-век от рук мо-их!

հա, հա, հա, հա, Դե լավ. միք թող-նի:
ха, ха. ха, ха, Да нет! Не пус-кать!

չէ, չէ, էլ չենք թող-նի որ կըռ-վեն:
нет, нет, мы не пус-тим их на круг

հեյ, էլ չենք թող-նի որ կըռ-վեն:
гей, мы не пус-тим их на круг

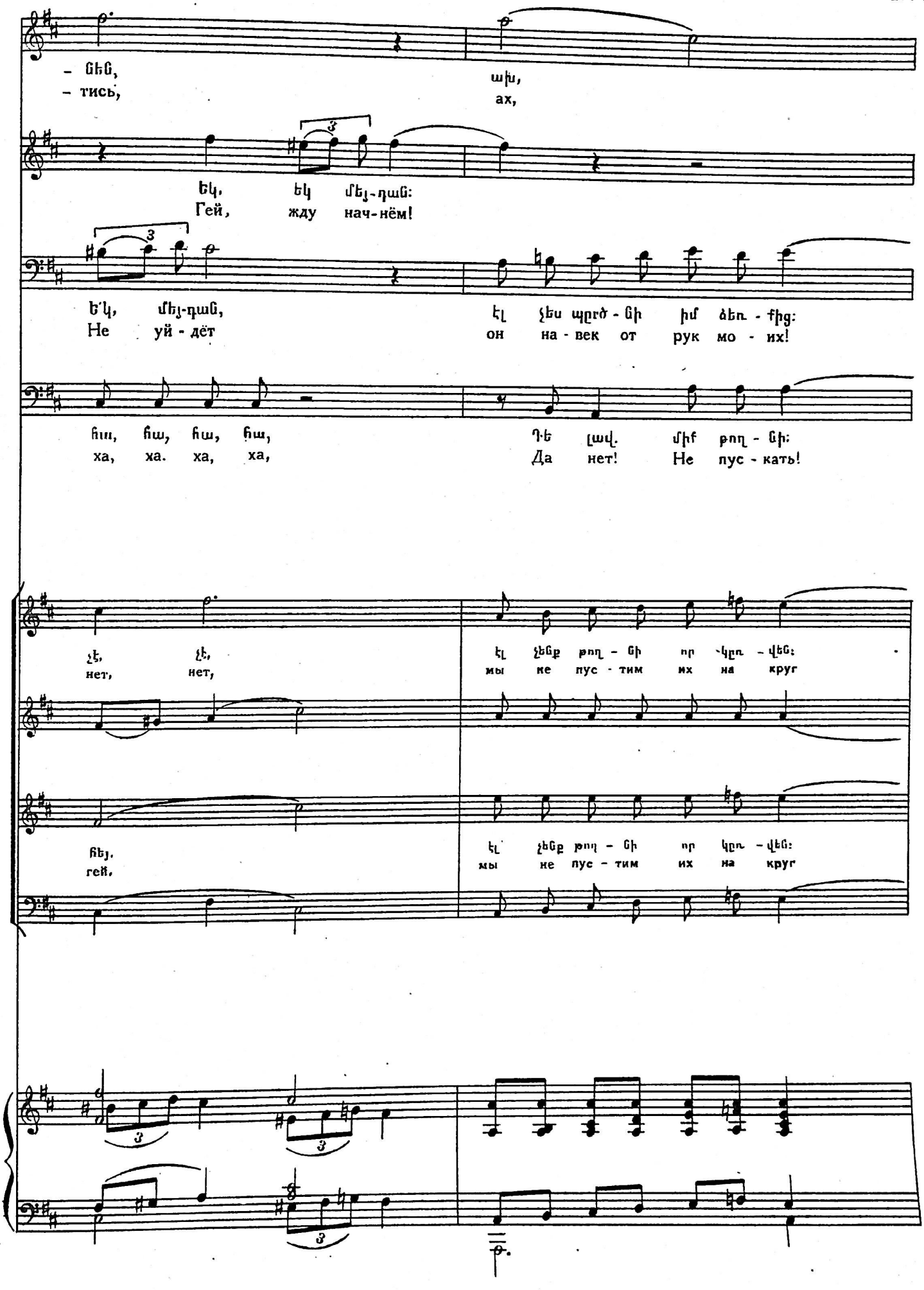

ախ:
ах.

Ամբոխը փորձում է հաշտեցնել Սարոյին և Մոսիին: Народ пытается примирить Саро и Моси.

Զուր – ցա փը – չի, փը – չի պա – րի ե – ղա –
Зур – на иг – рай, зве – ни и дуй ве – се –

Զուր – ցա փը – չի, փը – չի պա – րի ե – ղա –
Зур – на иг – рай, зве – ни и дуй ве – се –

mf

– Նակ, Զուր – Նա փը – չի, փը – չի պա – րի ե – ղա –
– лей Зур – на иг – рай, зве – ни и дуй ве – се –

– Նակ, Զուր – Նա փը – չի, փը – չի պա – րի ե – ղա –
– лей Зур – на иг – рай, зве – ни и дуй ве – се –

8

f

rallentando

– Նակ, Նայ, Նայ, Նա, Նա, Նա, Նա, Նայ,
– лей най, най, на, на, на, на, най,

Նայ,
най,

– Նակ, Նայ, Նայ,
– лей най, най,

8

rallentando

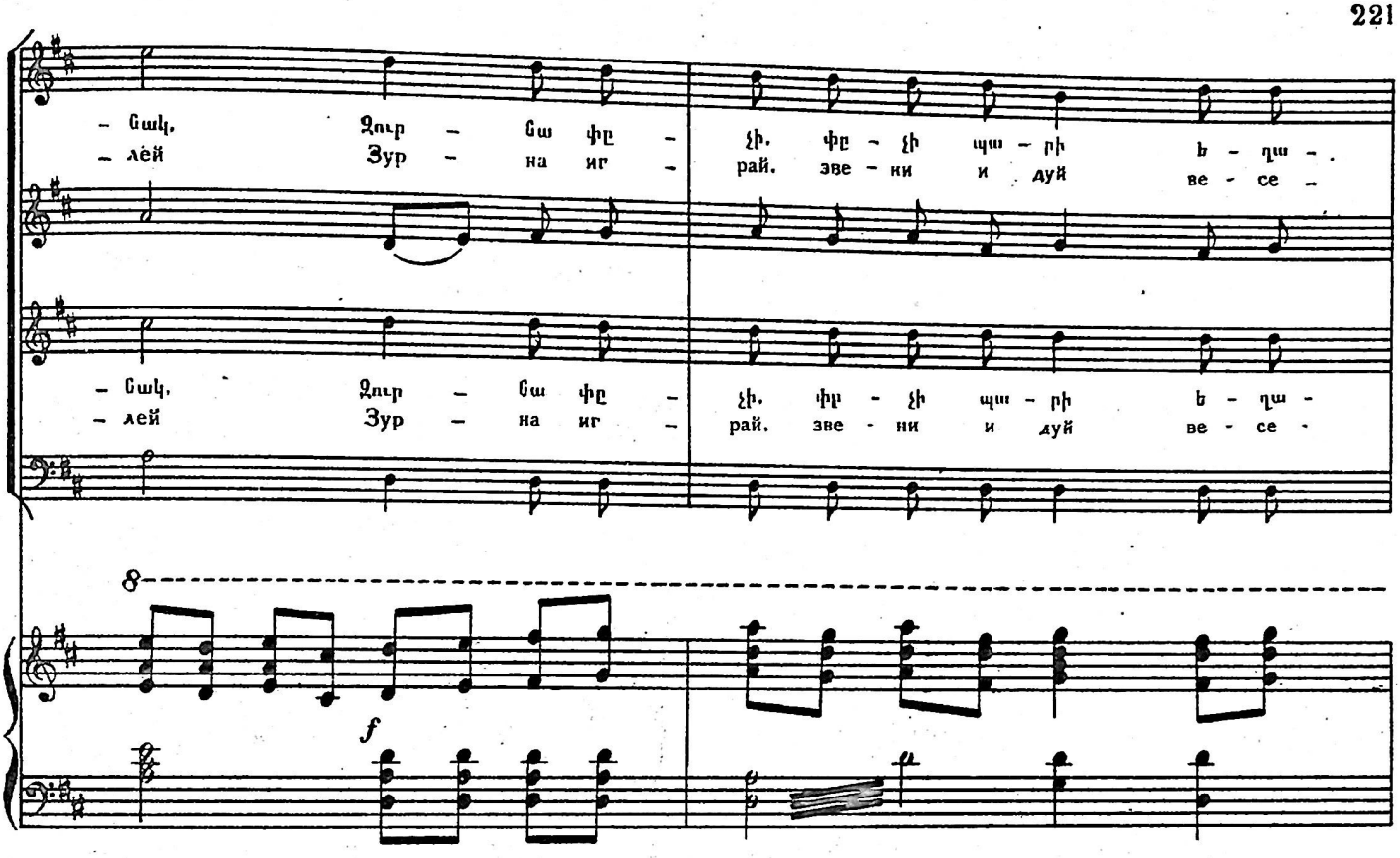

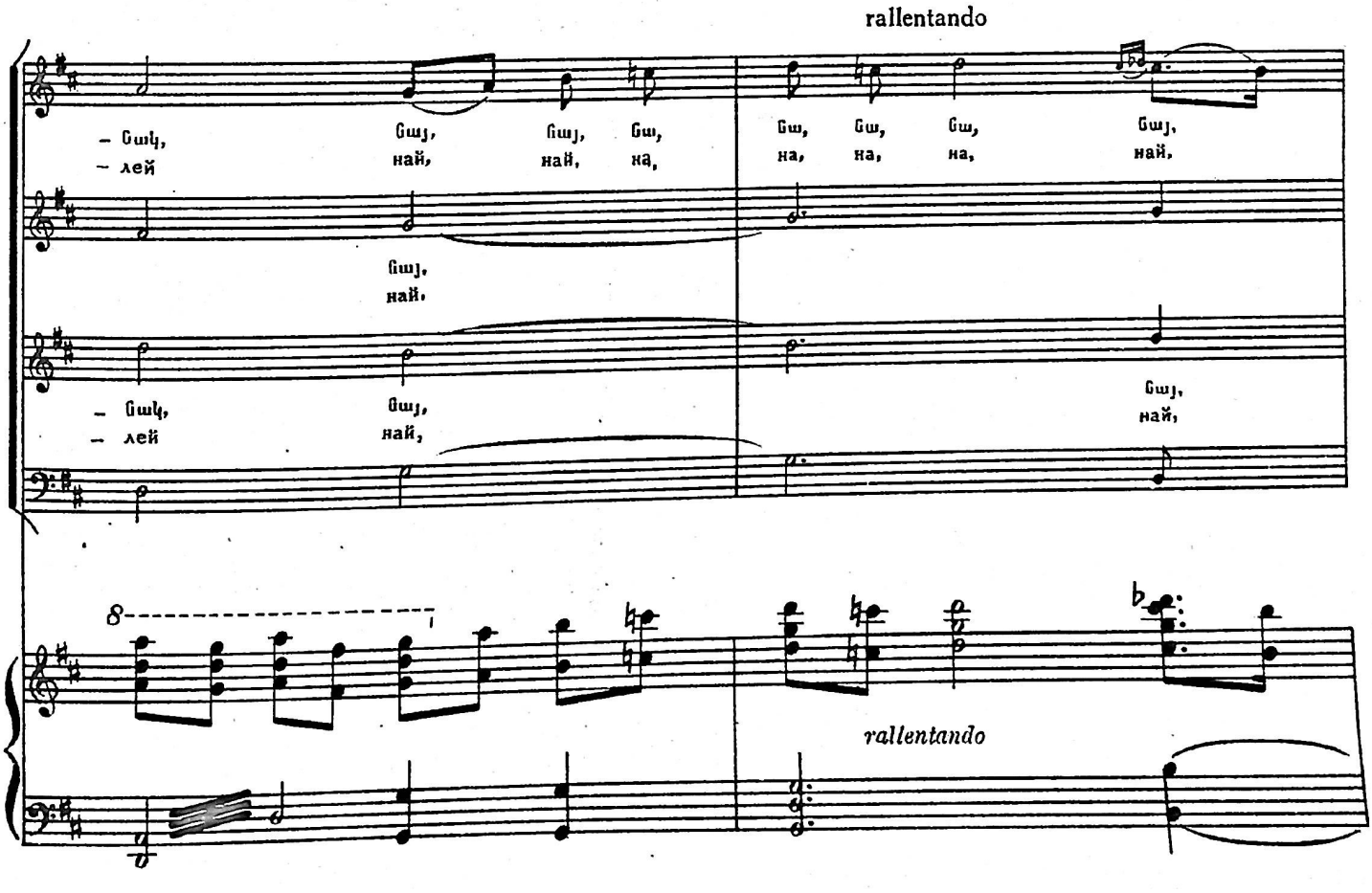

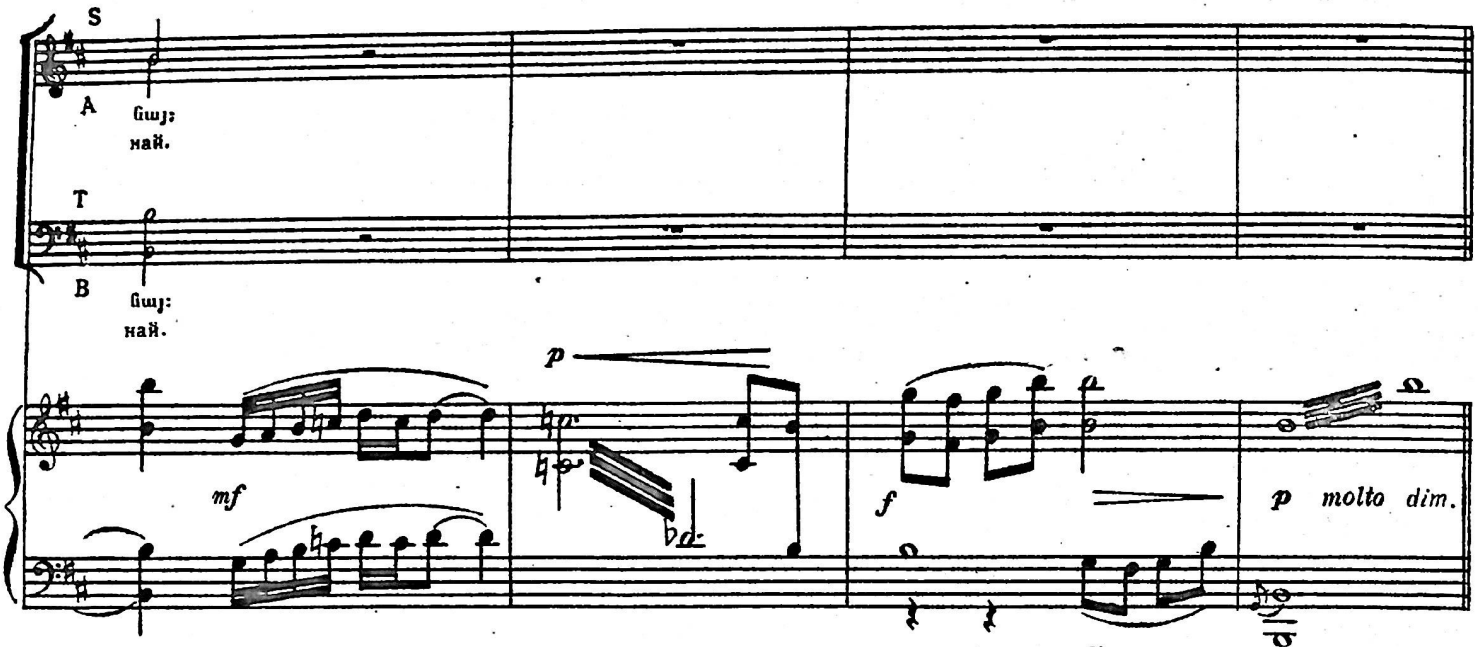

ՖԻՆԱԼԱՅԻՆ ՊԱՐ ФИНАЛЬНЫЙ ТАНЕЦ

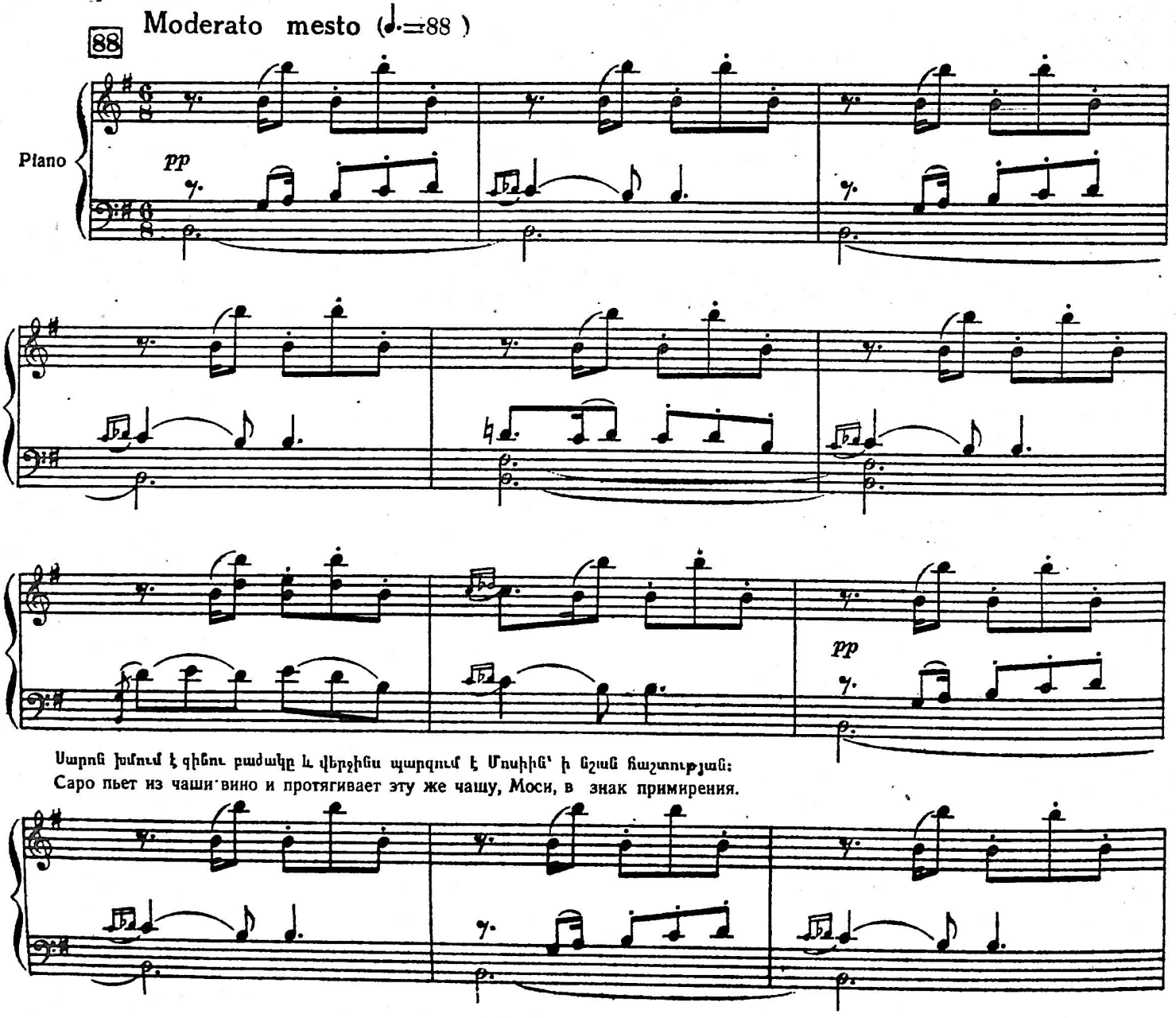

Սարոն խմում է գինու բաժակը և վերջինս պարգում է Մոսիին՝ իր նշան հաշտության:
Саро пьет из чаши вино и протягивает эту же чашу, Моси, в знак примирения.

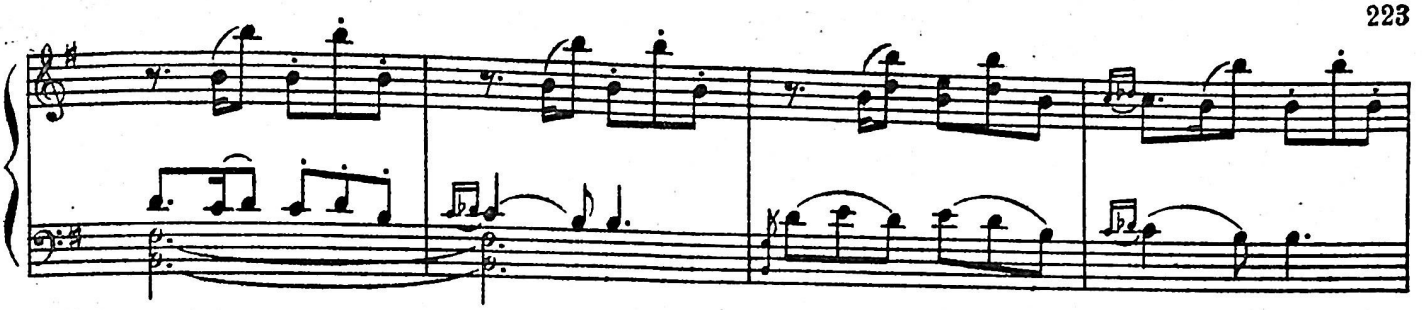

89 Allegro (*subito*) (♩.=138)

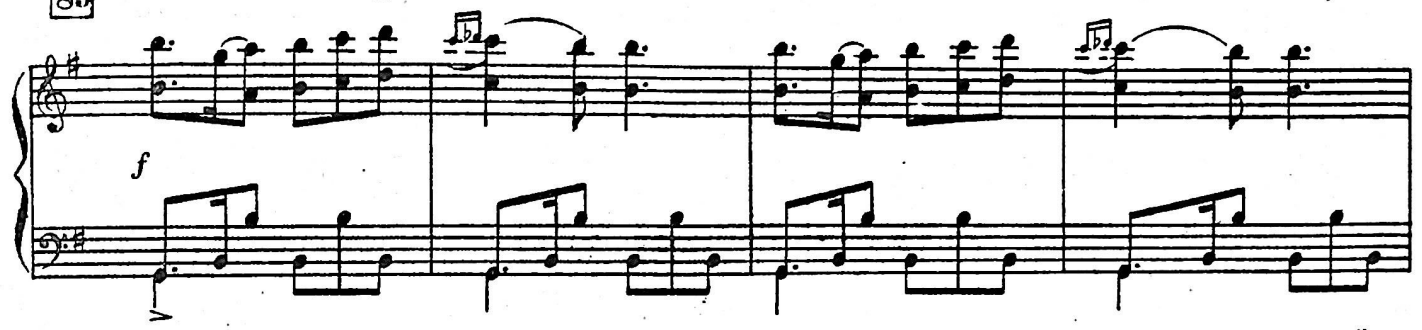

Մոսին, բաժակը վերցնելով Սալայի ձեռքից կատաղի զայրույթով զարկում է գետին և դուրս քաշելով խանչալը՝ նետվում է դեպի Սարոն:
Моси беря чашу с рук Саро, с ожесточением швыряет её о земь схватывается за кинжал и бросается на Саро.

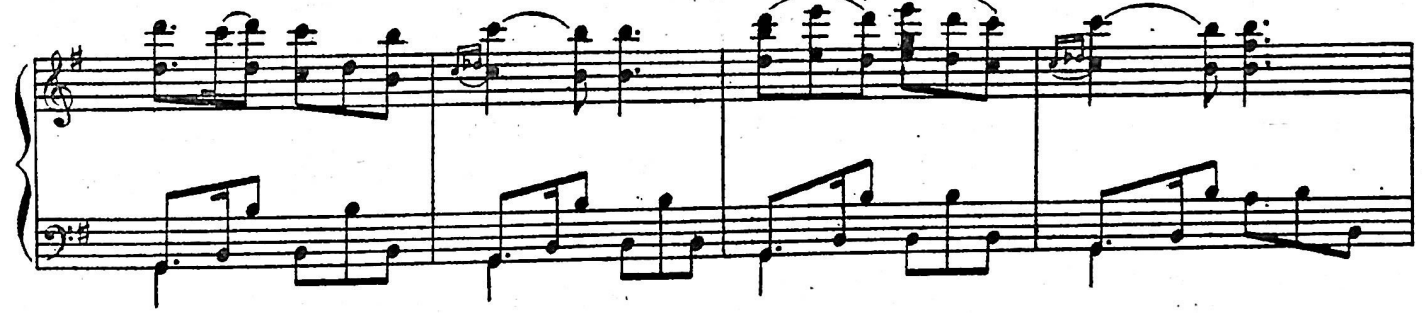

90 Անուշը ծունկ է չոքում Սարոյի և Մոսիի միջև, Ануш падает на колени между Саро и Моси.

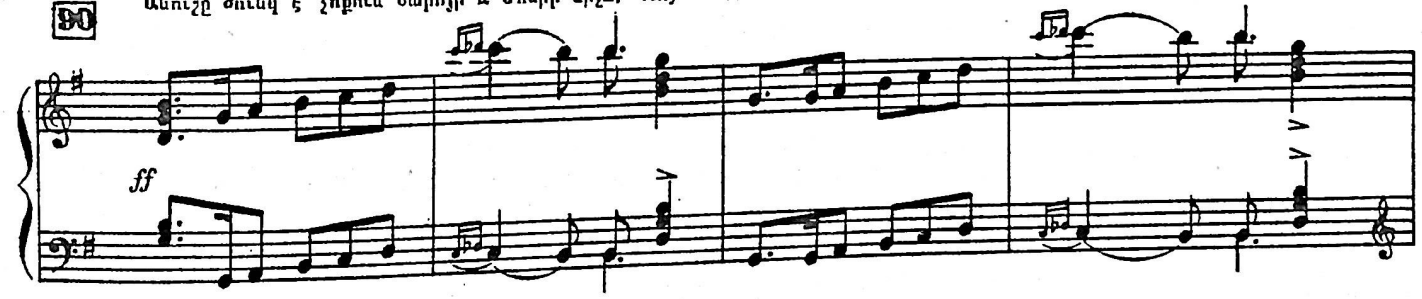

Մոսին արագորեն հեռանում է: Բոլորը մնում են անշարժ: Моси быстро удаляется. Общее оцепенение.

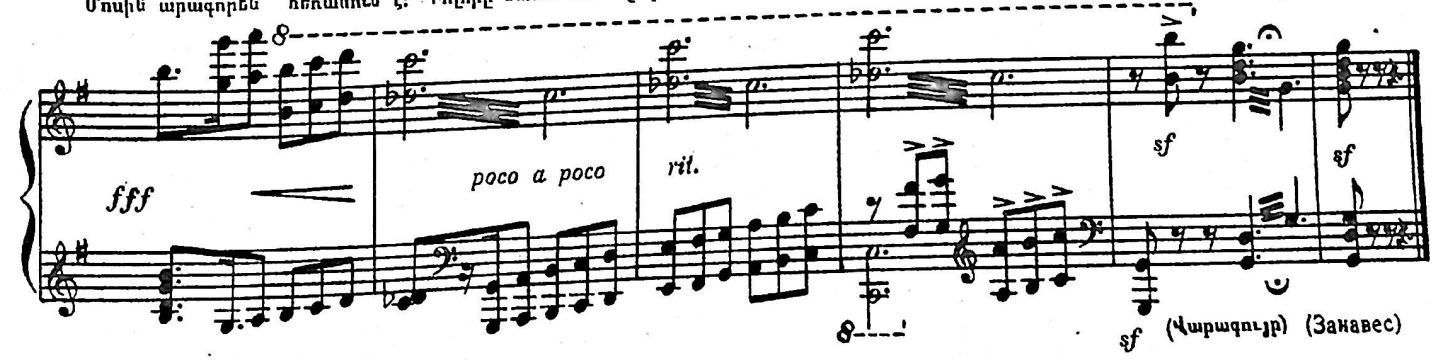

(Վարագույր) (Занавес)

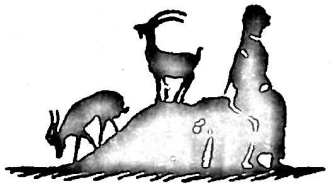

IV

Գործողություն

Действие

IV
ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆ

Ձմեռ գիշեր. Մոսիի տան բակը: Մոսին վերադառնում է հարսանիքից սոսկալի հուզմունքով և անմխիթար վշտով: (Բեմի վրա մենակ)

IV
ДЕЙСТВИЕ

Зимняя ночь. Двор дома Моси. Моси, возвратился со свадьбы, в гневном возмущении и безутешном горе. (Один на сцене)

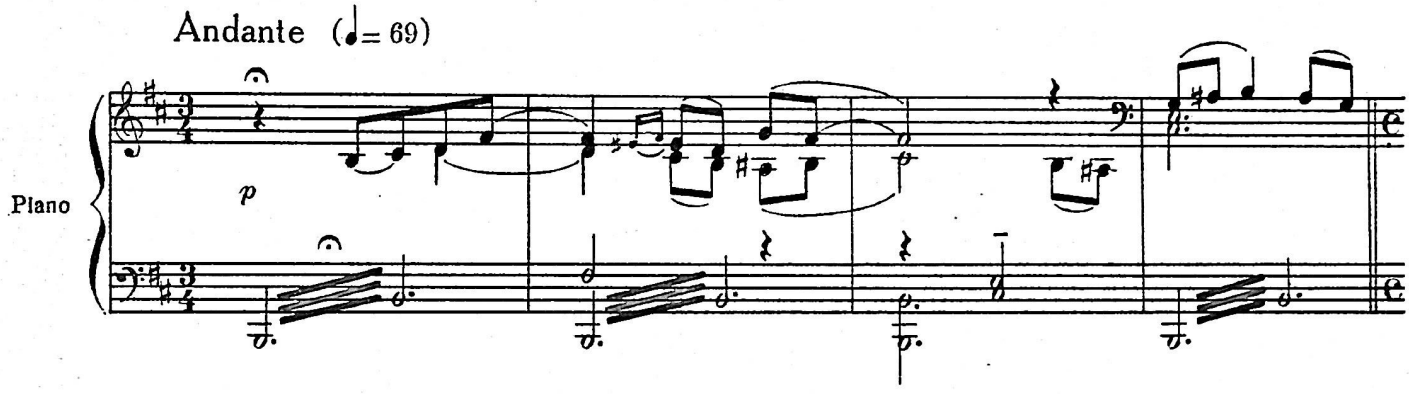

(Վարագույր) (Занавес)

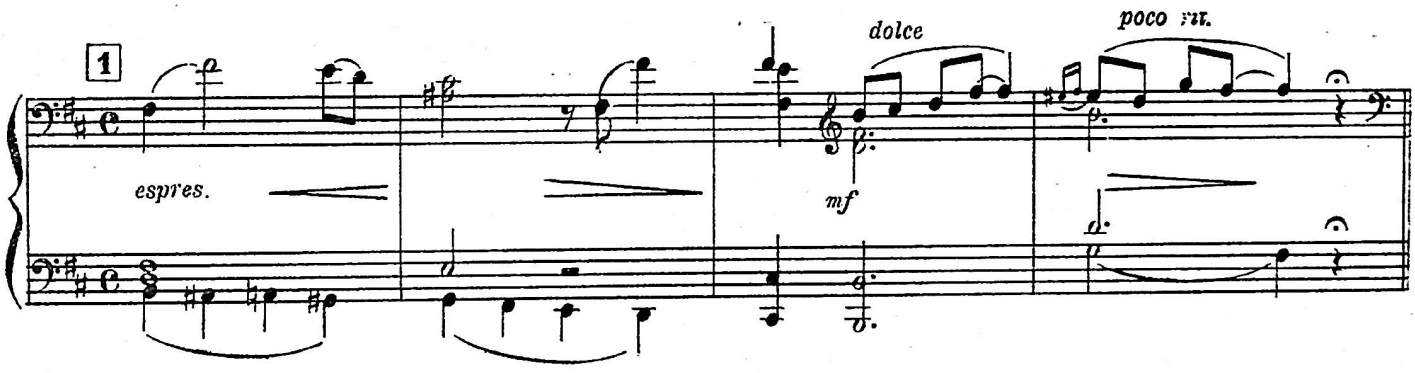

ՄՈՍԻԻ ԱՐԻԱՆ

АРИЯ МОСИ

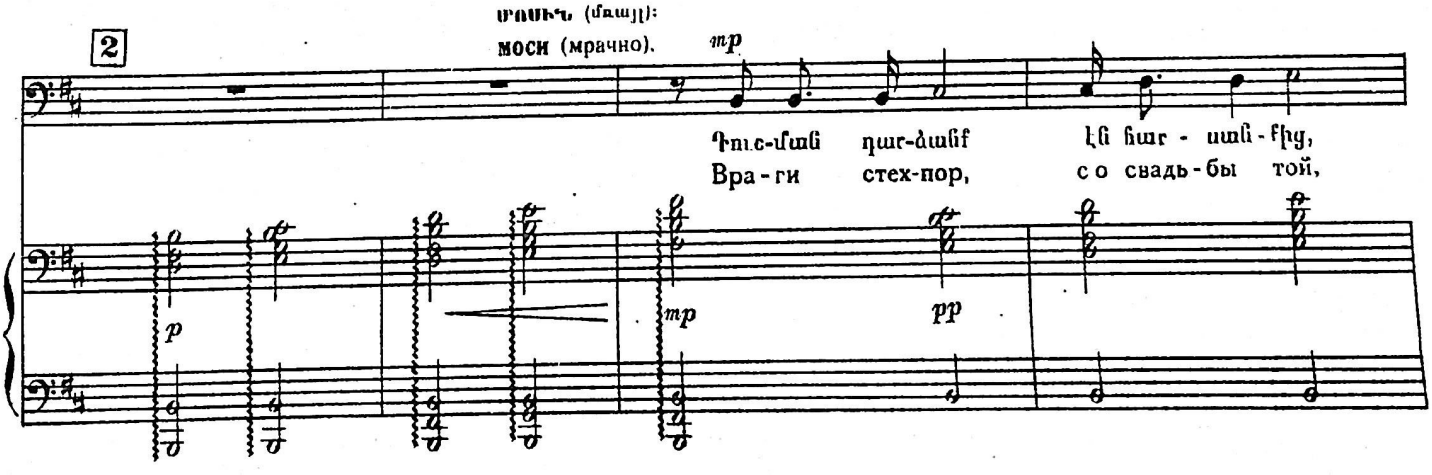

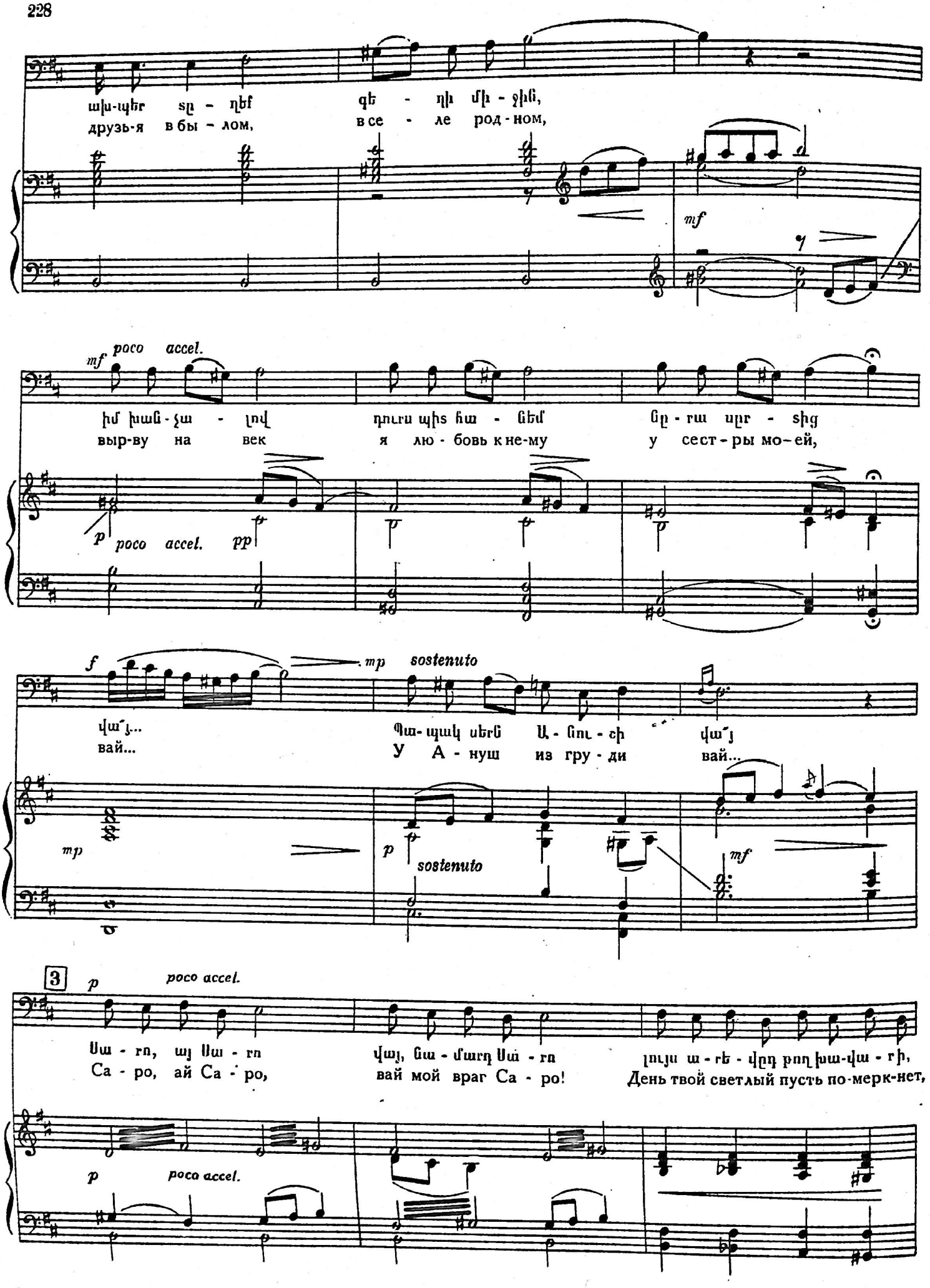
ախ-պեր տը - ղեք
друзь-я в бы - лом,
զե - ղի մի - ջին,
в се - ле род - ном,
mf
mf poco accel.
իմ խաղ-չա - լով
выр-ву на век
դուրս պիտ հա - ճեմ
я лю - бовь к не-му
քր - դա սր - տից
у сест - ры мо-ей,
p poco accel. pp
f
mp sostenuto
վա՛յ...
вай...
Պա-պակ սերն Ա - նու - շի
У А - нуш из гру - ди
վա՛յ
вай...
mp
p sostenuto
mf
3
p poco accel.
Սա - ռո, այ Սա - ռո
Са - ро, ай Са - ро,
վայ, ըս - մարդ Սա - ռո
вай мой враг Са - ро!
լույս ա - ռե - վըդ բոլ խա-վա - րի,
День твой светлый пусть по-мерк-нет,
p poco accel.

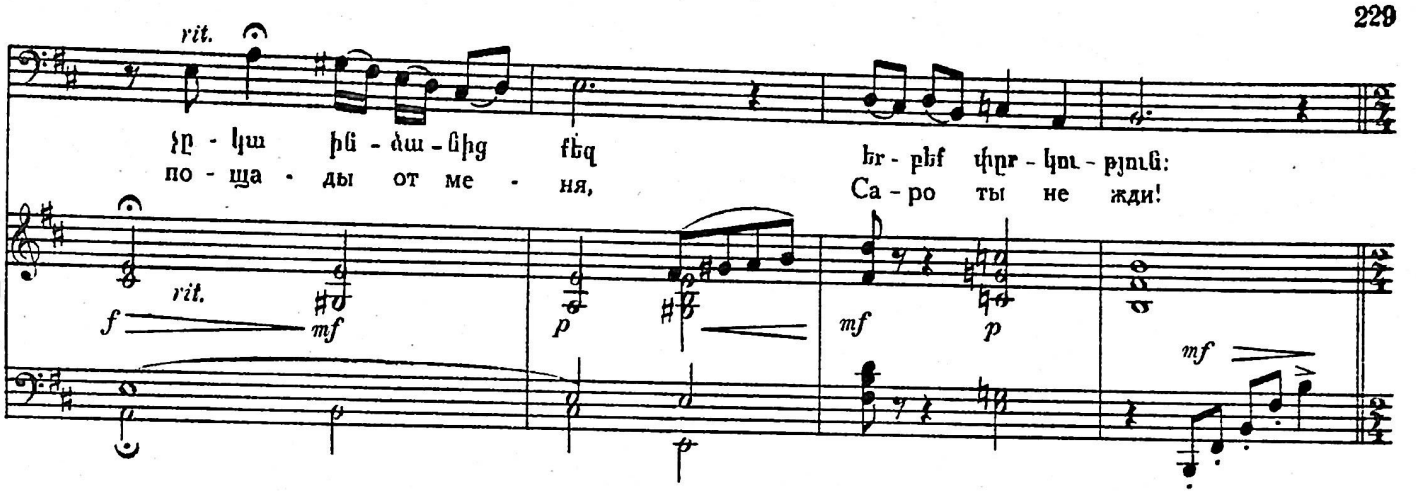

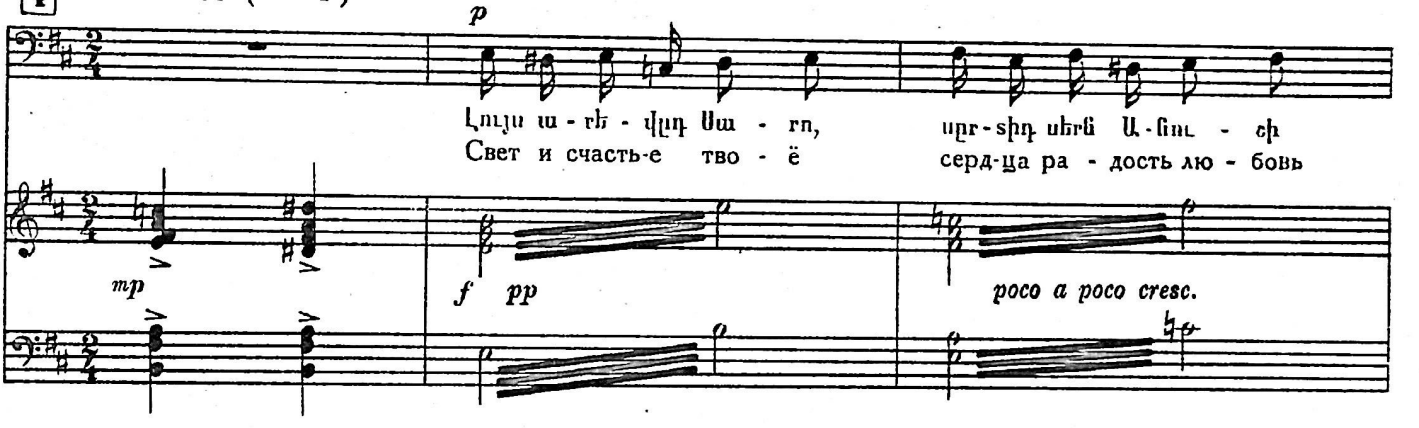

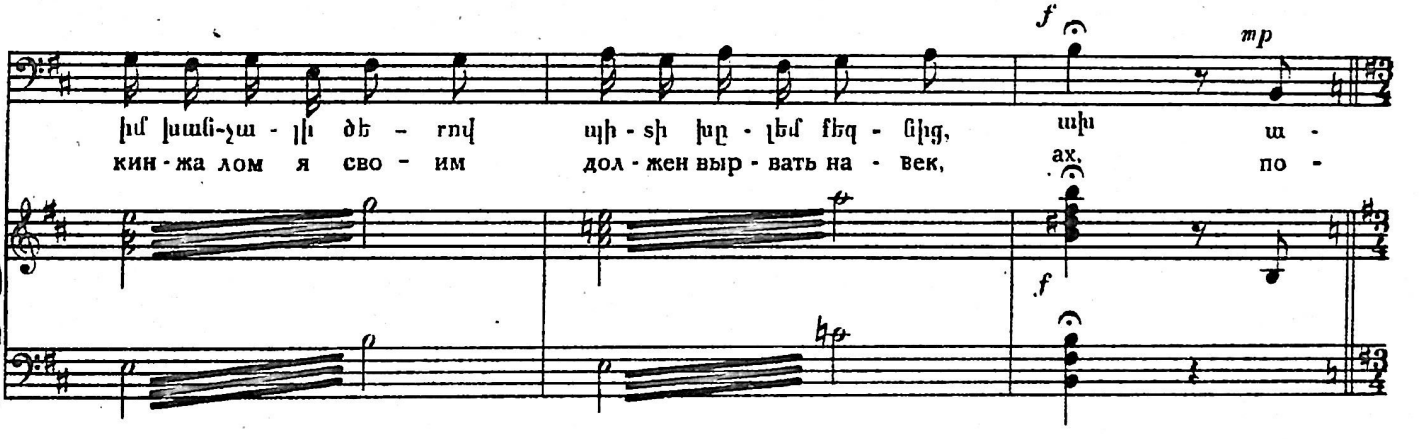

Երևում է Անուշը և թաքնվելով տան դռան հետևում, թախծոտ հետևում է Մոսիին.
Появляется Ануш и, спрятавшись за дверью дома, с тоской следит за Моси.

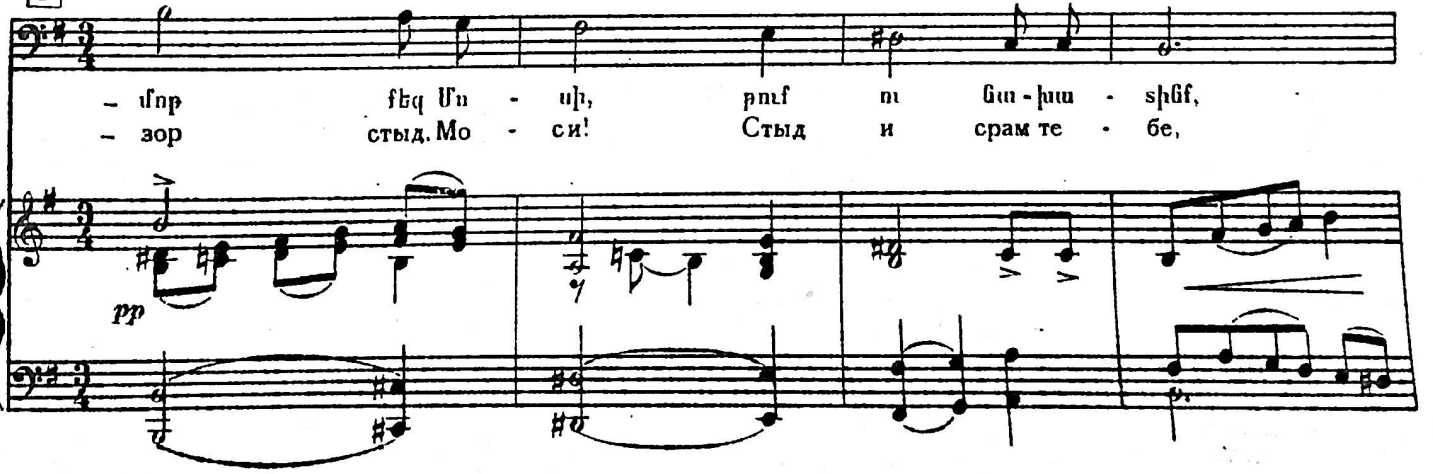

ա - մոթ քեզ նը - ման գո - ված ի - գի - թին:
по - зор, стыд те - бе, у - да - лой и - гит.

mf

f

Դեռ քո թի - կունն - քը չեր տե - սել գե - տին, ինչ -
Спи - ной ведь зем - ли не ка - сал - ся - ты и

mf

f

- պես վեր ըն - կար, դու սա - րի նը -
как ты у - пал! У - да - лой и -

- ման երբ նա - յում էր քեզ ողջ գե - ղը կանգ - նած, դու կուչ գաս տա -
- гит ког - да на те - бя гля - де - ло се - ло ты ле - жал в пы -

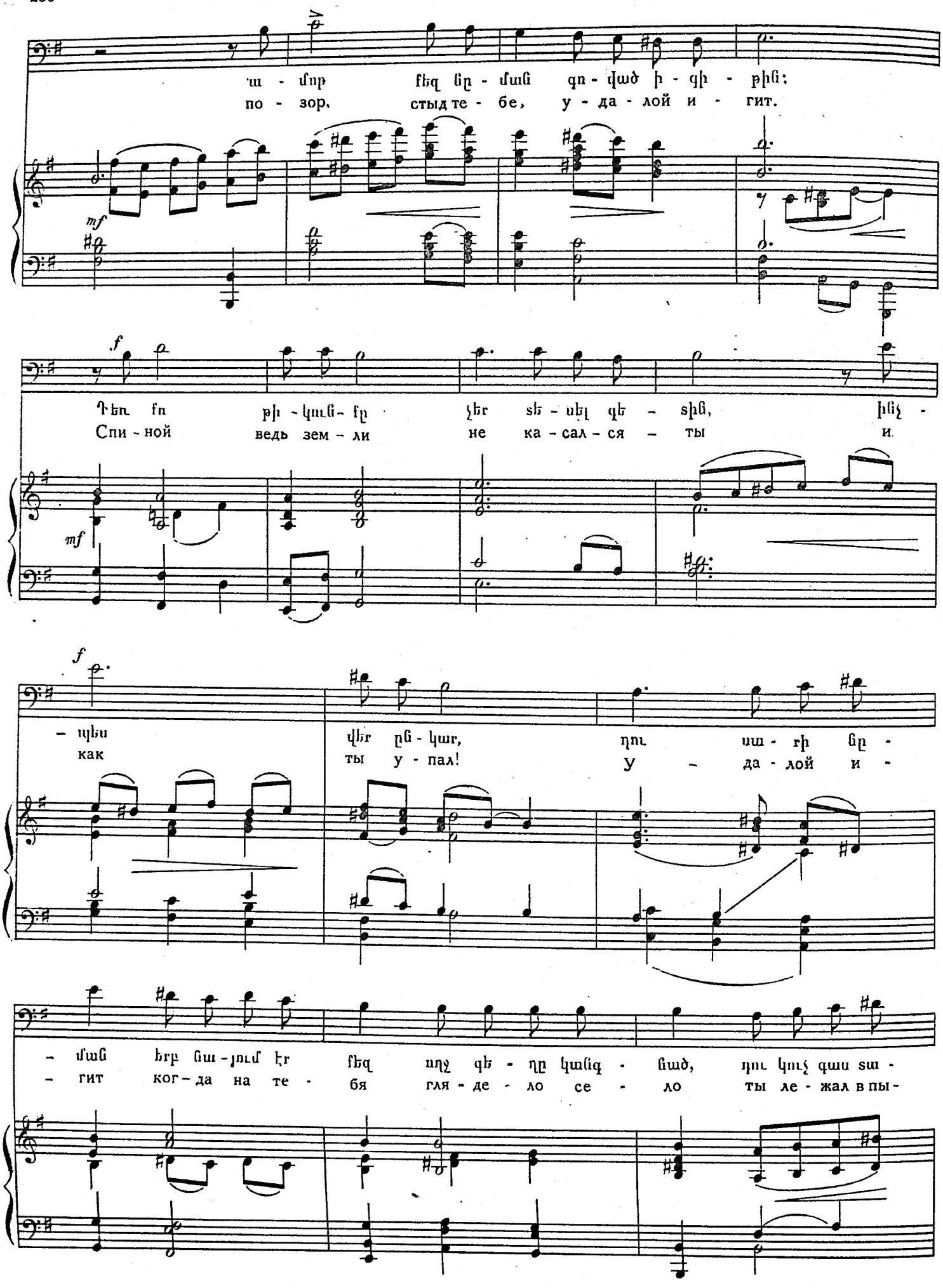

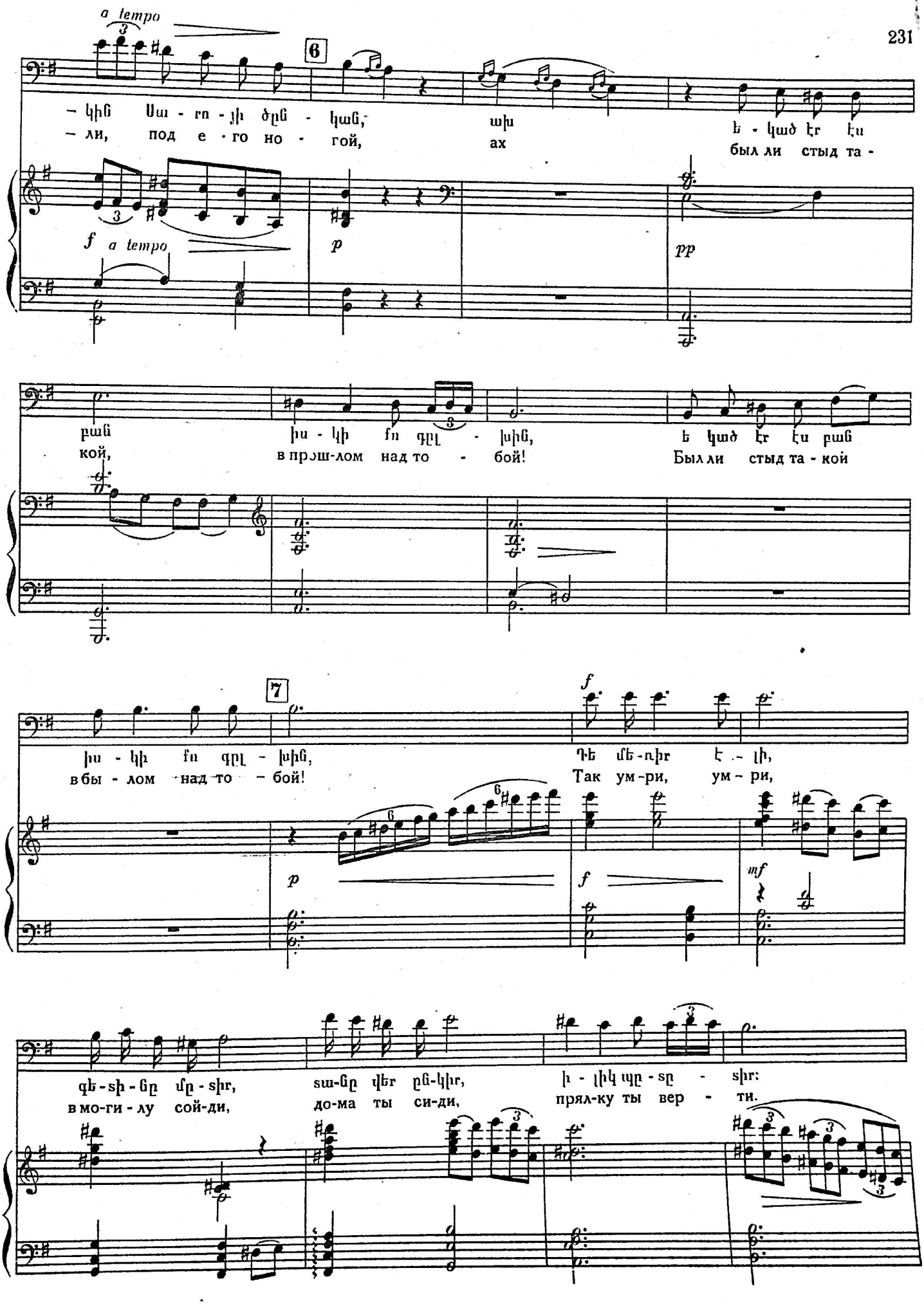
a tempo
6
– կին Սա - ղո - մի ծըն - կաց,
– ли, под е - го но - гой,
ախ
ах
է - կած էր էս
был ли стыд та -
f a tempo
p
pp
բաճ
кой,
իս - կի ֆո գըլ - խին,
в прош-лом над то - бой!
է կած էր էս բաճ
Был ли стыд та - кой
7
f
իս - կի ֆո գըլ - խին,
в бы - лом над то - бой!
Դե մե - ռիր է - լի,
Так ум-ри, ум - ри,
p
f
mf
գե - տի - ցը մը - տիր,
в мо-ги - лу сой-ди,
տա-ցը վեր ըն-կիր,
до-ма ты си-ди,
ի - լիկ պը - տը - տիր:
прял-ку ты вер - ти.

Մոսին նկատում է Անուշին և խանչալը ձեռքին հարձակվում է նրա վրա:
Моси замечает Ануш и с кинжалом в руках набрасывается на нее.

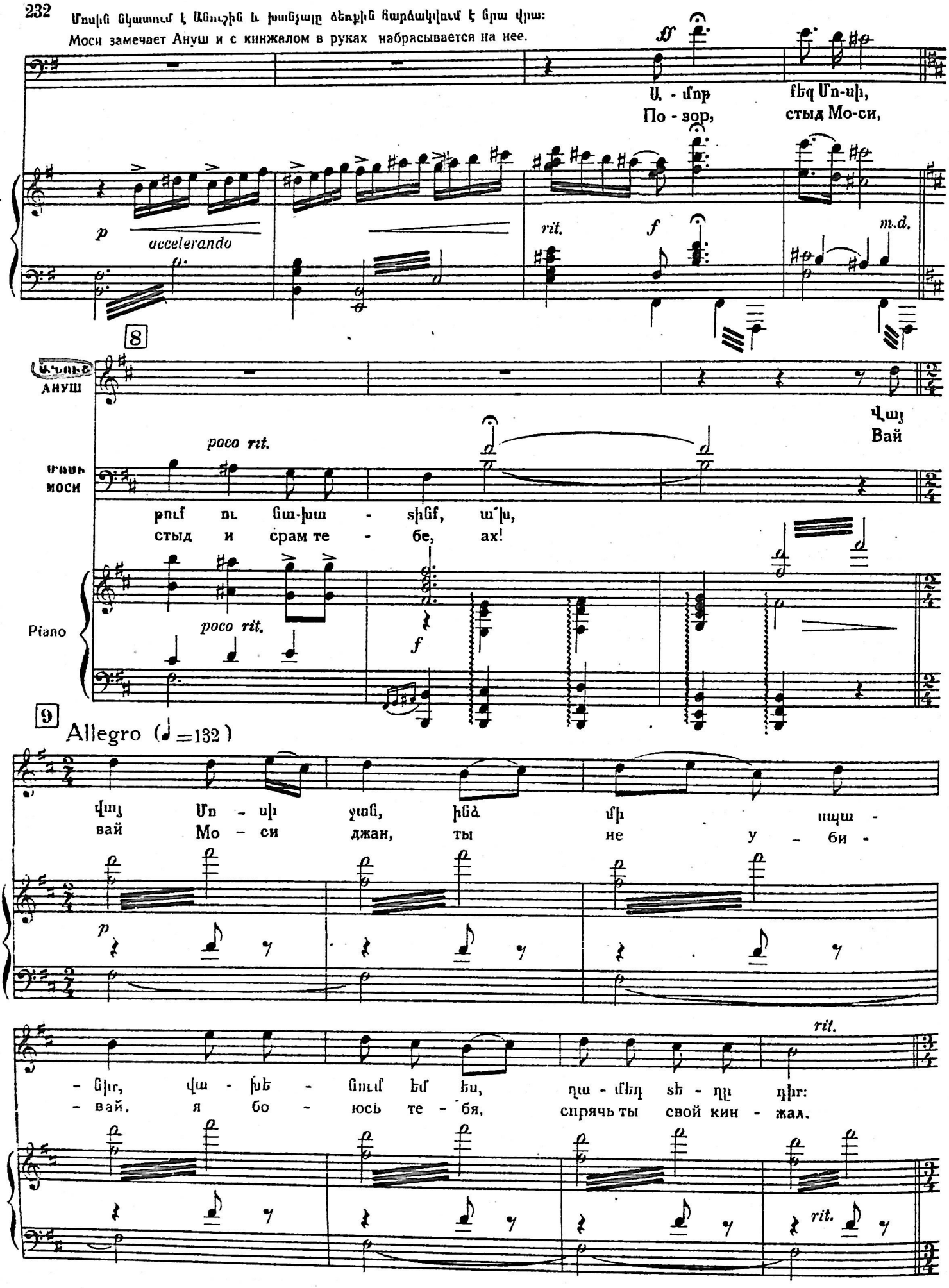

Անուշի և Մոսիի զուգերգը ДУЭТ АНУШ и МОСИ

10 Poco meno (♩=84)

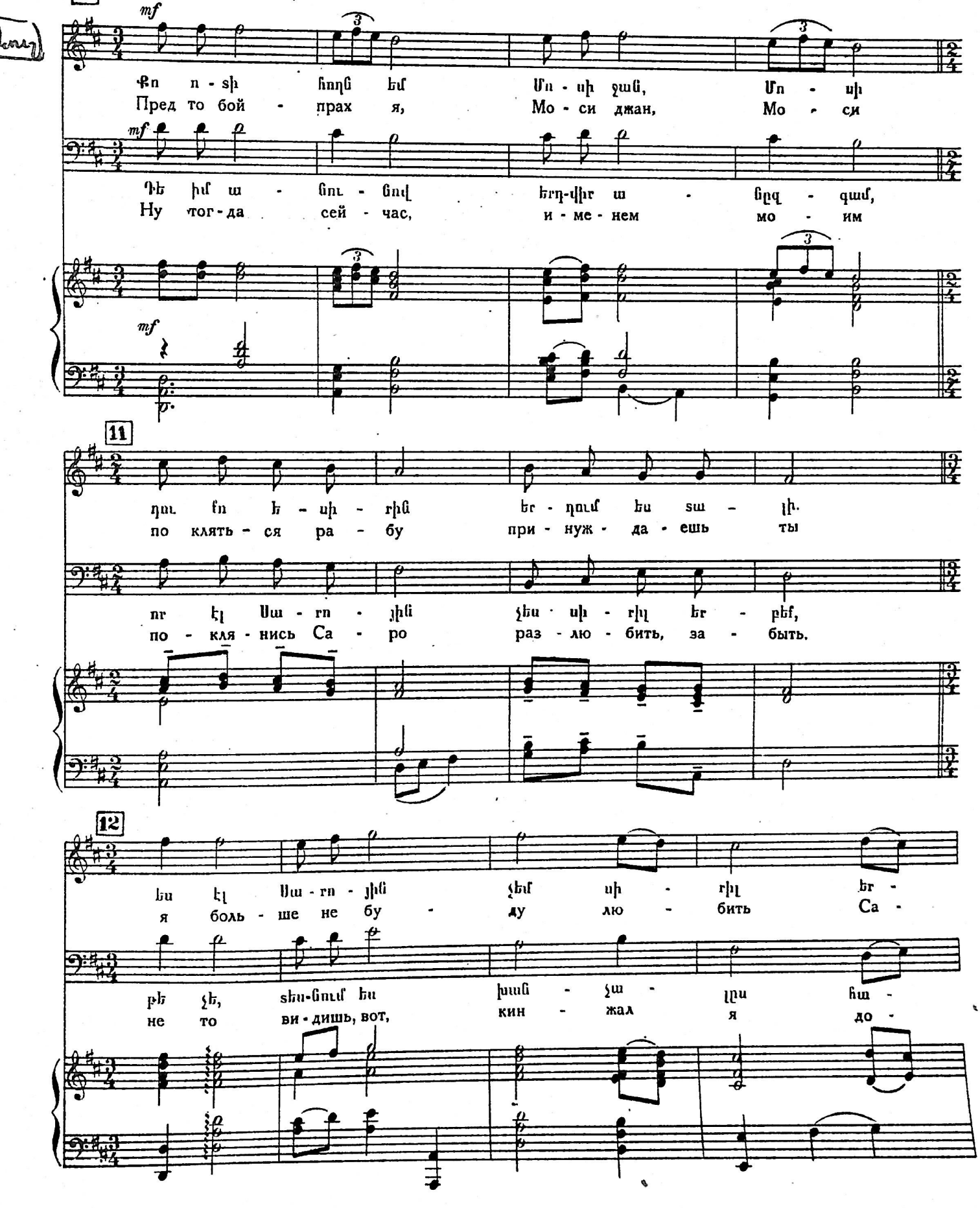

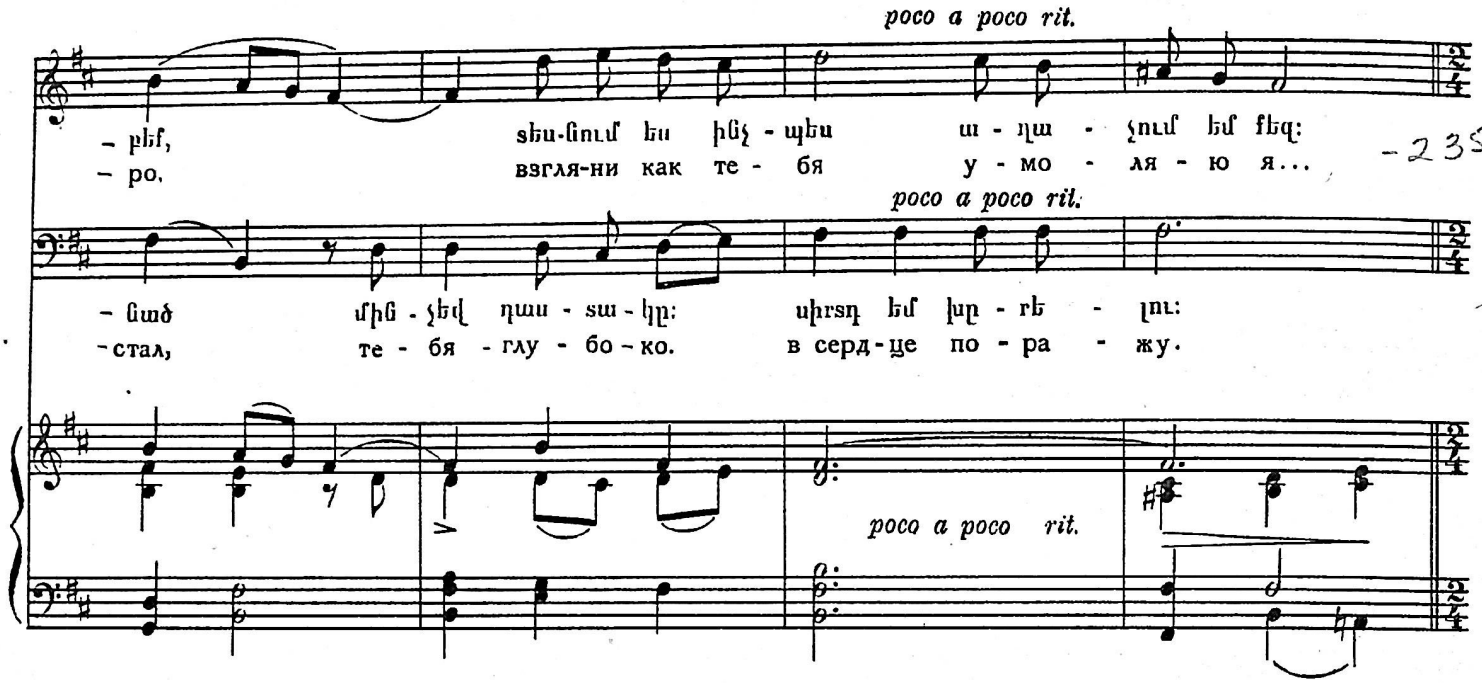

-235-

Allegro moderato (♩=120)

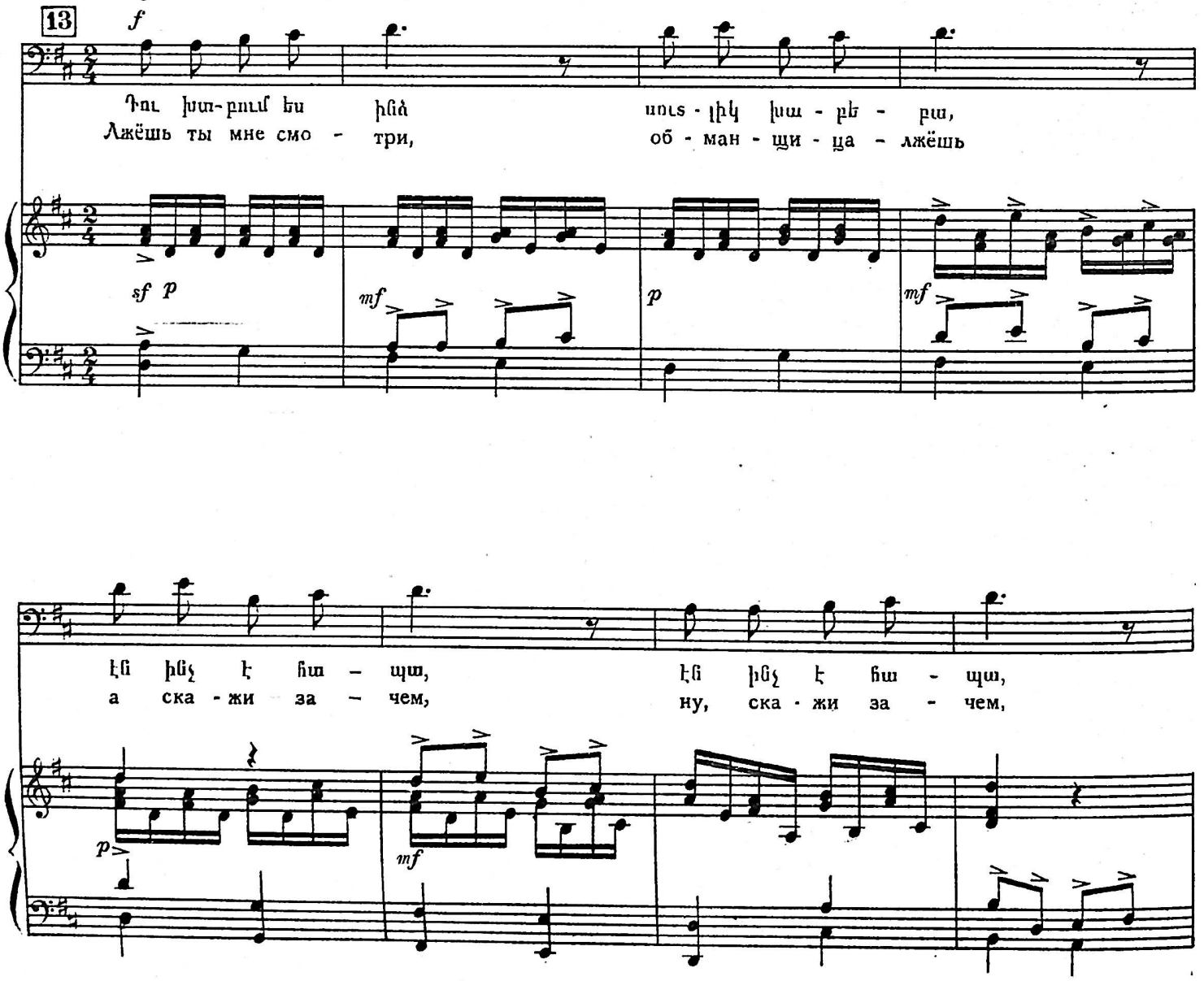

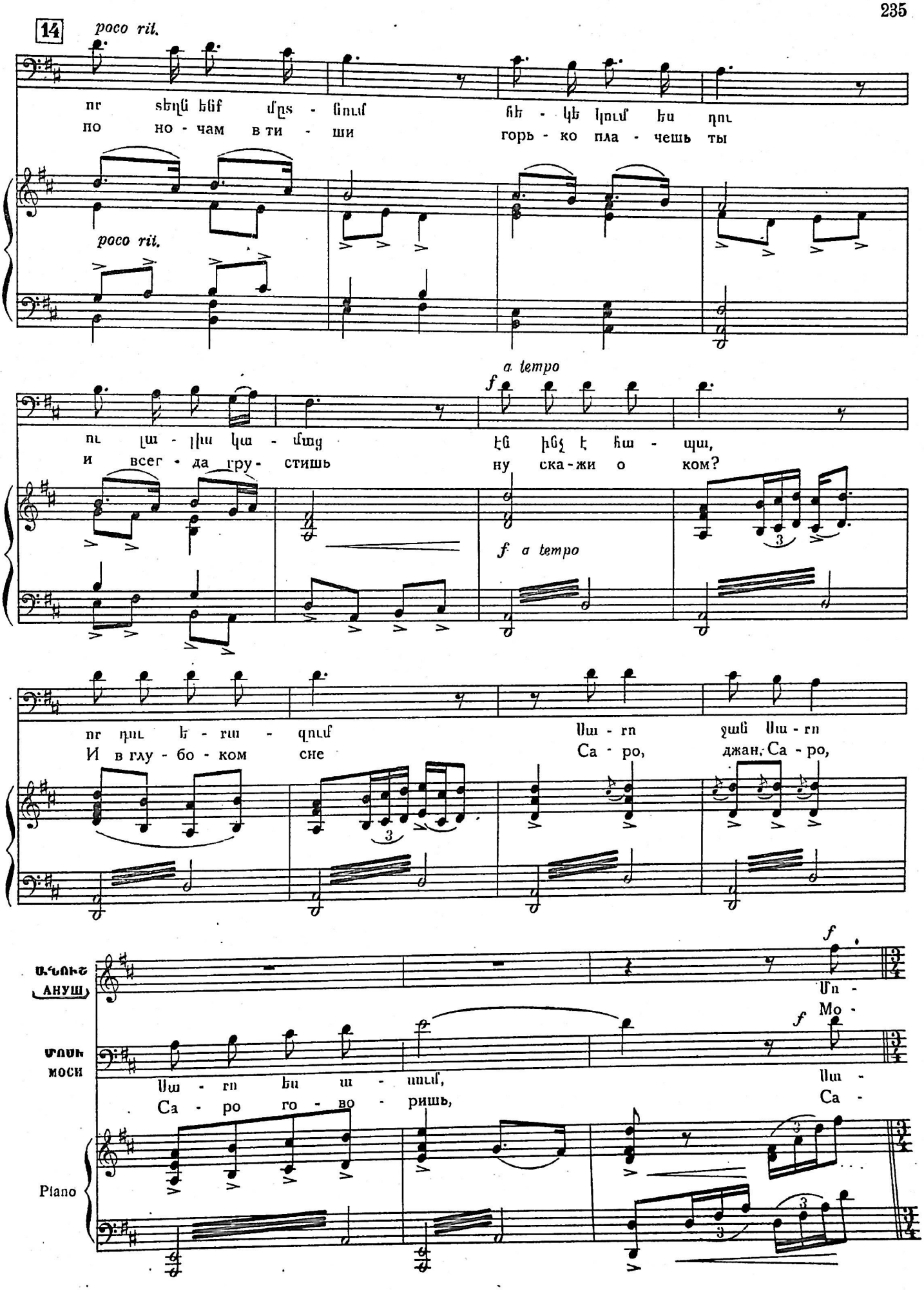
14
poco rit.
nr sեղն ենք մըs - նում հե - կե կում ես դու
по но - чам в ти - ши горь - ко пла - чешь ты
poco rit.
a tempo
f
ու լա - լիս կա - մաց էն ինչ է հա - պա,
и всег - да гру - стишь ну ска - жи о ком?
f a tempo
nr դու ե - rա - զում Սա - rn ջան Սա - rn
И в глу - бо - ком сне Са - ро, джан, Са - ро,
ԱՆՈՒՇ
АНУШ
f
Մո -
Мо -
ՄՈՍԻ
МОСИ
f
Սա - rn ես ա - սում, Սա -
Са - ро го - во - ришь, Са -
Piano

15 L'istesso tempo (♩= 84)

– սի ջան Մո - սի զըլ - - խո - վըդ Տուր գամ:
– си джан, Мо - си, мой брат до - ро - гой.

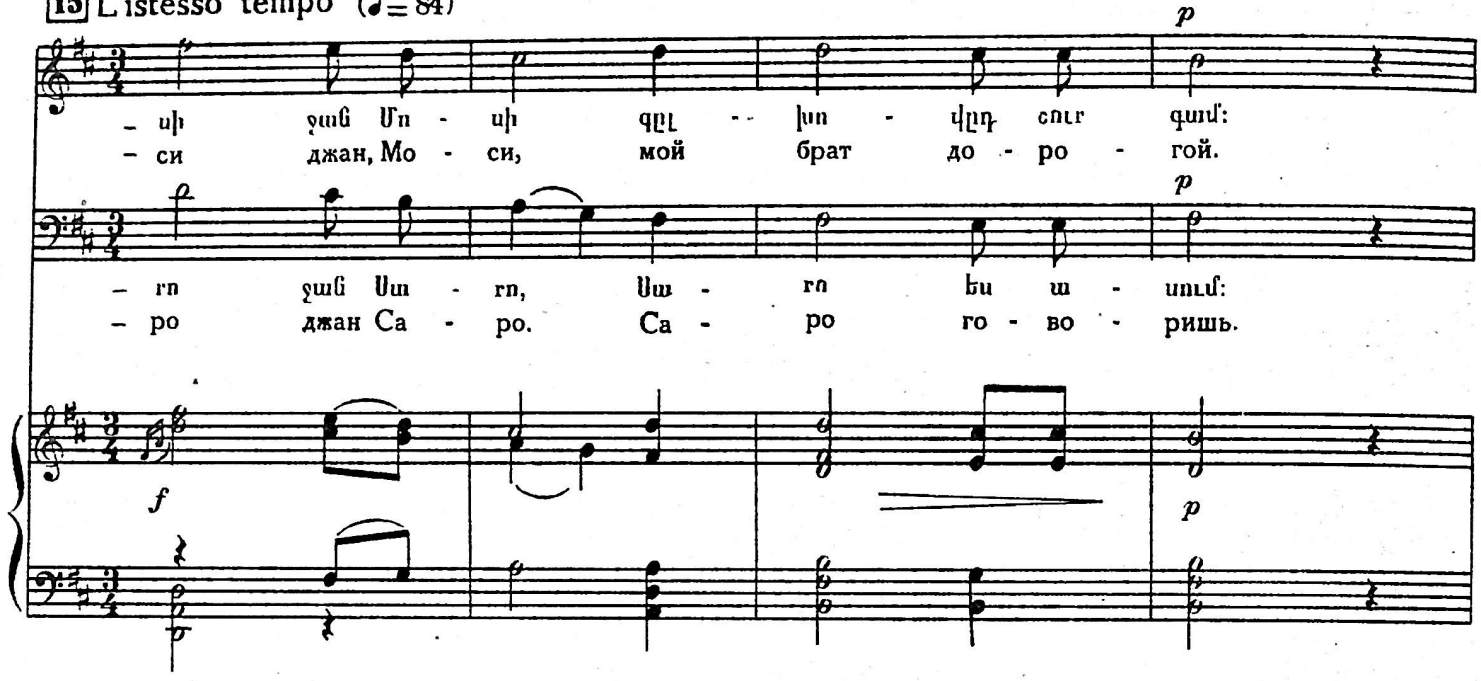

– rn ջան Սա - rn, Սա - rn ես ա - սում:
– ро джан Са - ро. Са - ро го - во - ришь.

(Ա՛նուշ (լաց է լինում):
АНУШ (плачет)

(♩=76)

Ինձ մի սպա - նիր, ինձ թող էս ան -
Ме - ня не тронь, кин - жал спрячь ты

– գամ, էլ չեմ սի - rե - լու երբ
свой, не бу - ду гру - стить о

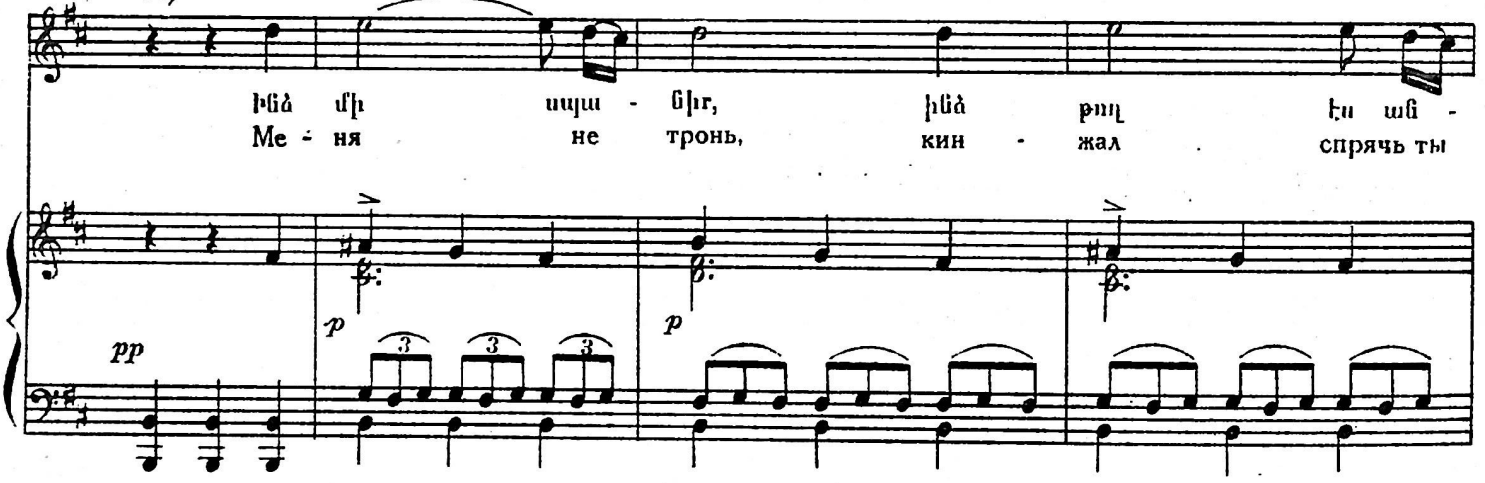

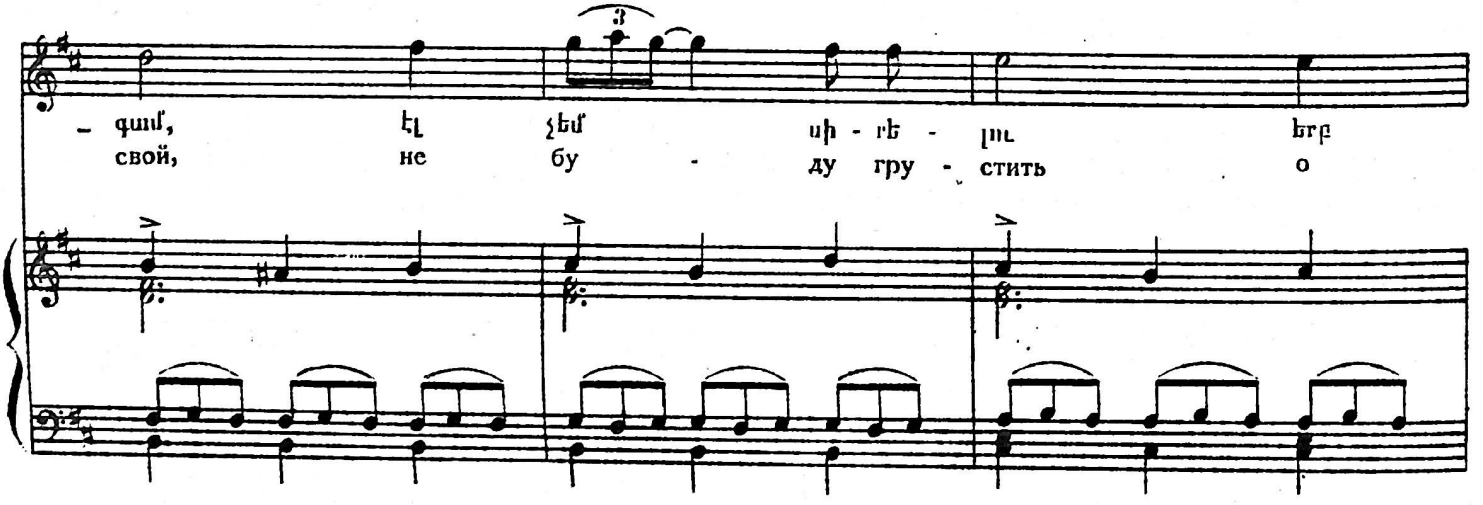

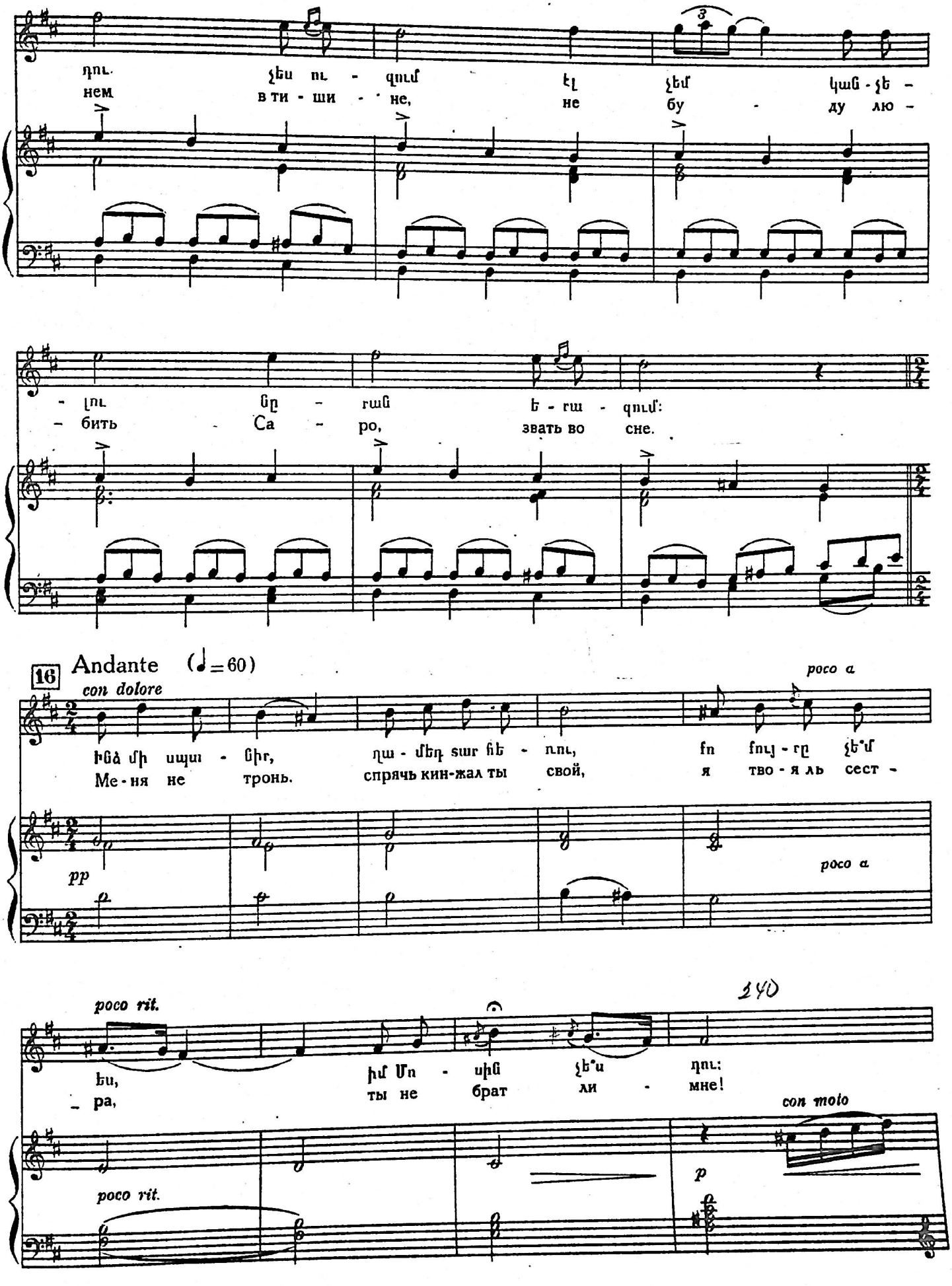
դու. չես ու - զում էլ չեմ կան - չե -
нем в ти - ши - не, не бу - ду лю -
- լու նը - րան ե - րա - զում:
- бить Са - ро, звать во сне.
16 Andante (♩=60)
con dolore
poco a
ինձ մի սպա - նիր, ղա - մեդ տար հե - ռու, fn fոյ - րը չե՞մ
Ме - ня не тронь. спрячь кин-жал ты свой, я тво - я ль сест -
pp
poco a
poco rit.
240
ես, իմ Մո - սին չե՞ս դու:
- ра, ты не брат ли - мне!
con moto
p
poco rit.

Մոսին նա է մղում Անուշին: Моси отталкивает от себя Ануш.

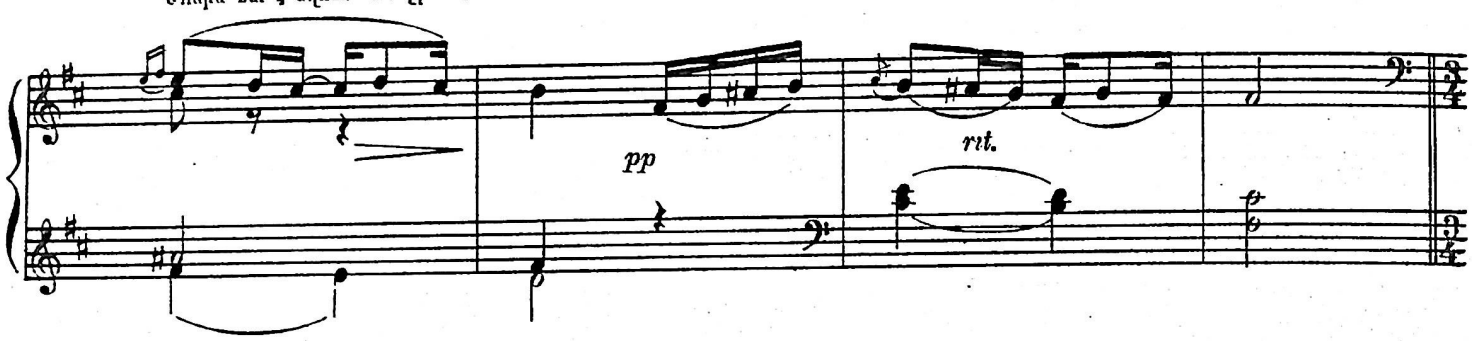

17 Tempo I ՄՈՍԻ (դառնությամբ: МОСИ (с горечью).

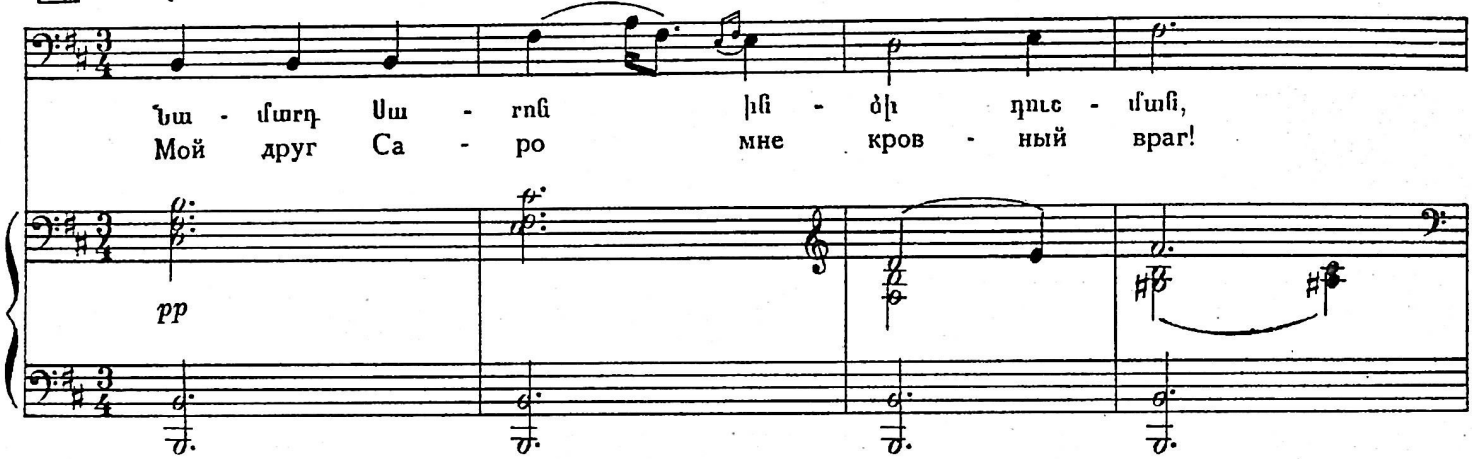

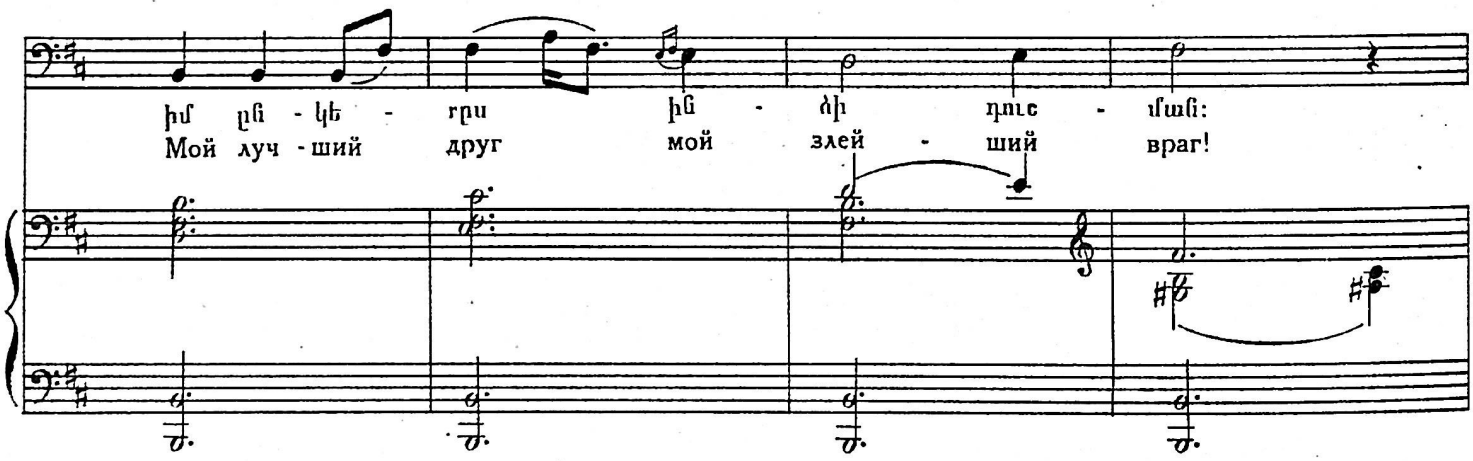

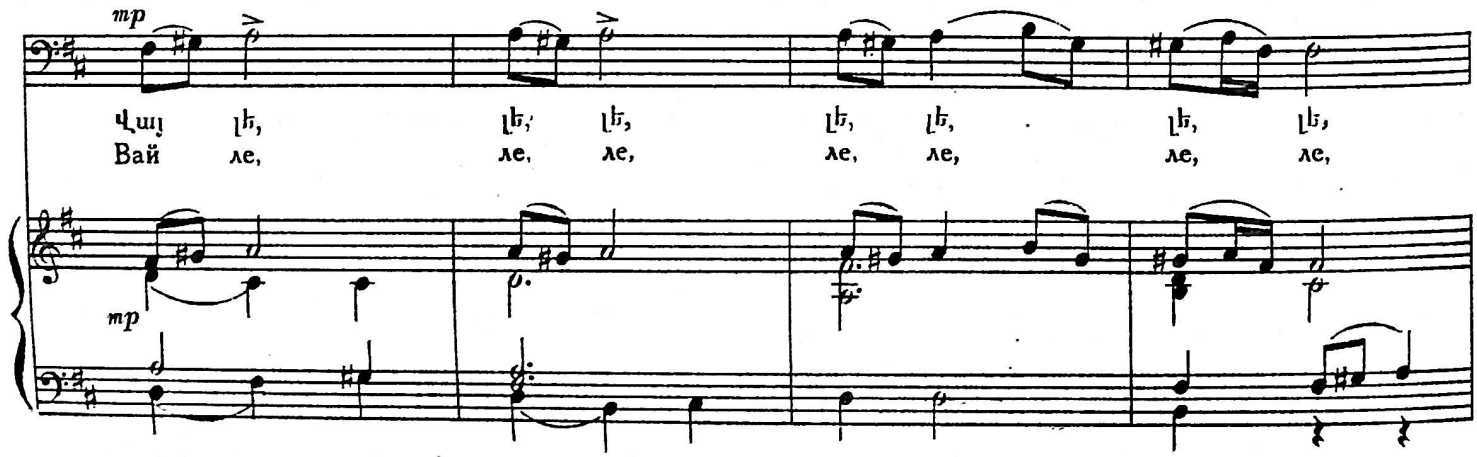

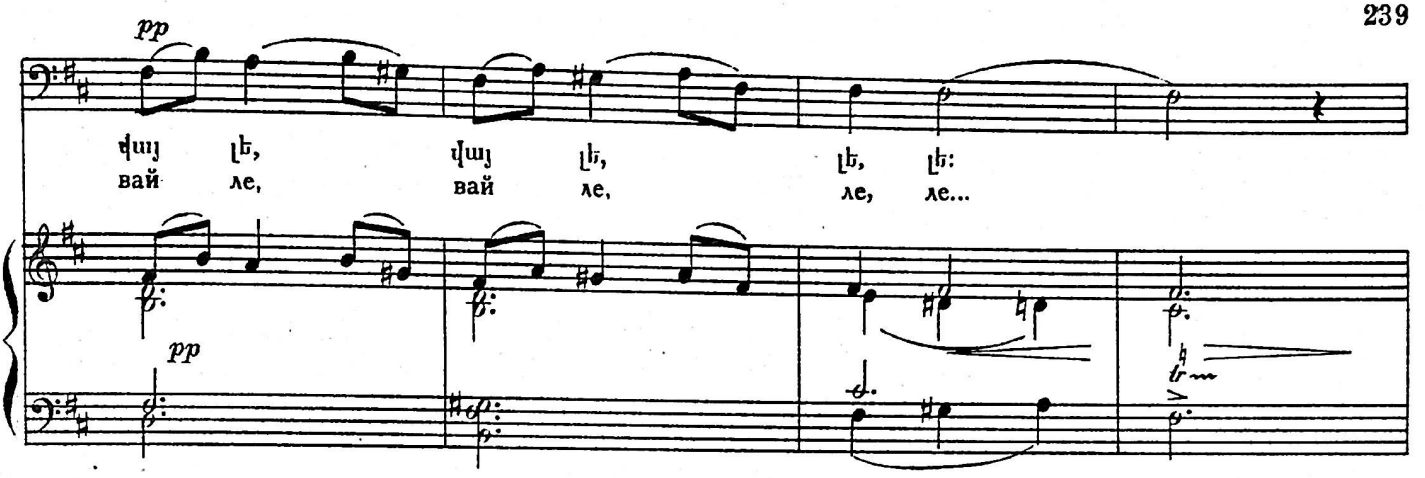

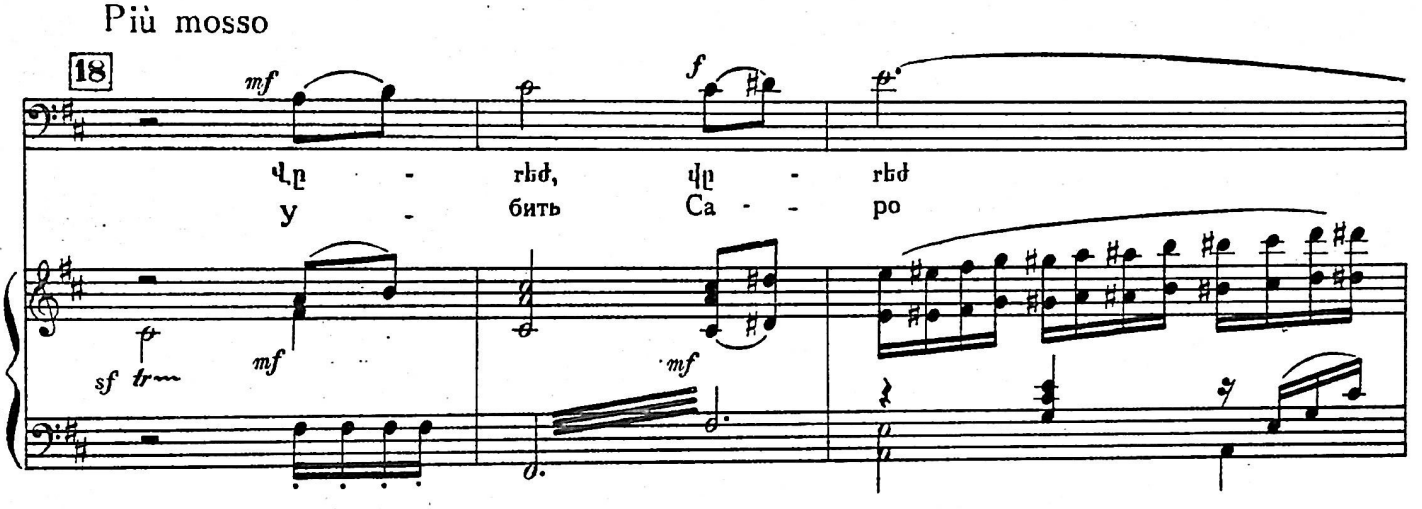

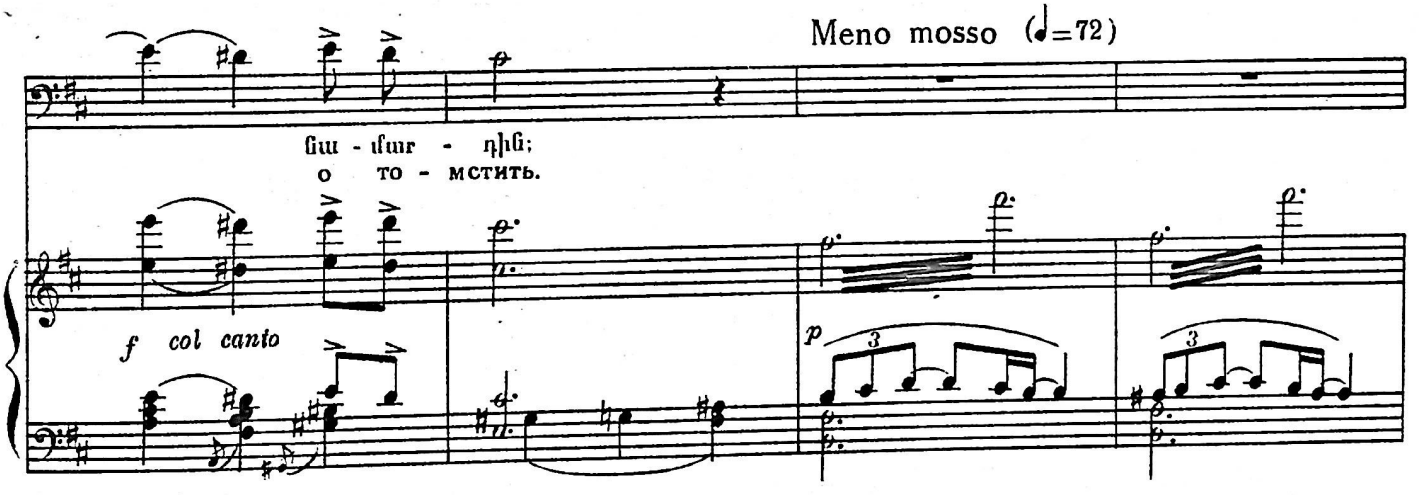

Մոսին արագորեն հեռանում է: Моси быстро удаляется.

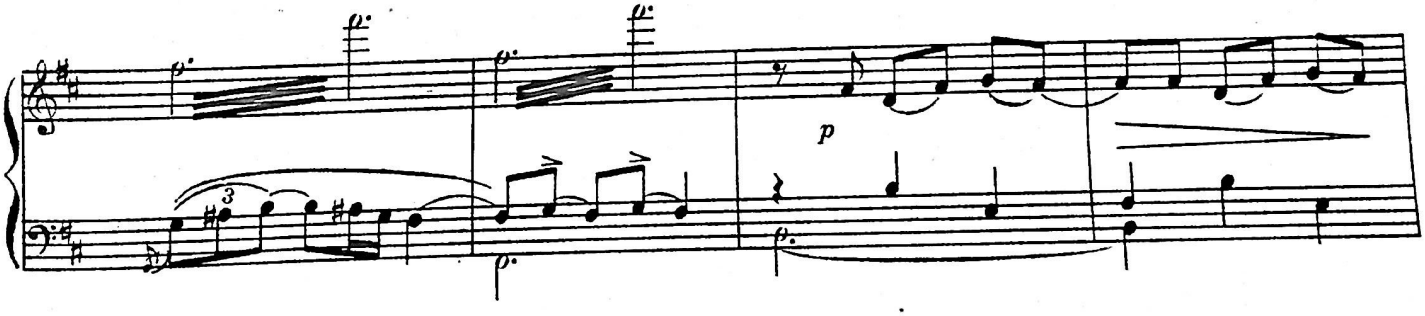

19 **Mesto**

pp (Ա.ՆՈՒՇ) АНУШ

Օ - rոr կա - սեմ ֆեզ իմ սեր, ոr դու ֆը -
Ус - ни ска - жу я люб - ви, про - сти, ус -

ppp

Գալիս է Սարոն, նա գուշակում է Անուշի և Մոսիի միջև կատարված դեպքը:
Приходит Саро, он догадывается о том, что произошло между Ануш и Моси.

- նես հա - վի - տյան, Մո - սին խը - լեց ին - ձա -
- ни на - всег - да, Мо - си от - нял счасть-е мо -

Սարոն կամացուկ մոտենում է Անուշին: Саро тихо подходит к Ануш.

- նից մեզ բա - ժա - նեց հա - վի - տյան:
- е. нас раз - лу - чил на - всег - да.

ritardando

Անուշի և Սարոյի զուգերգը — ДУЭТ АНУШ и САРО

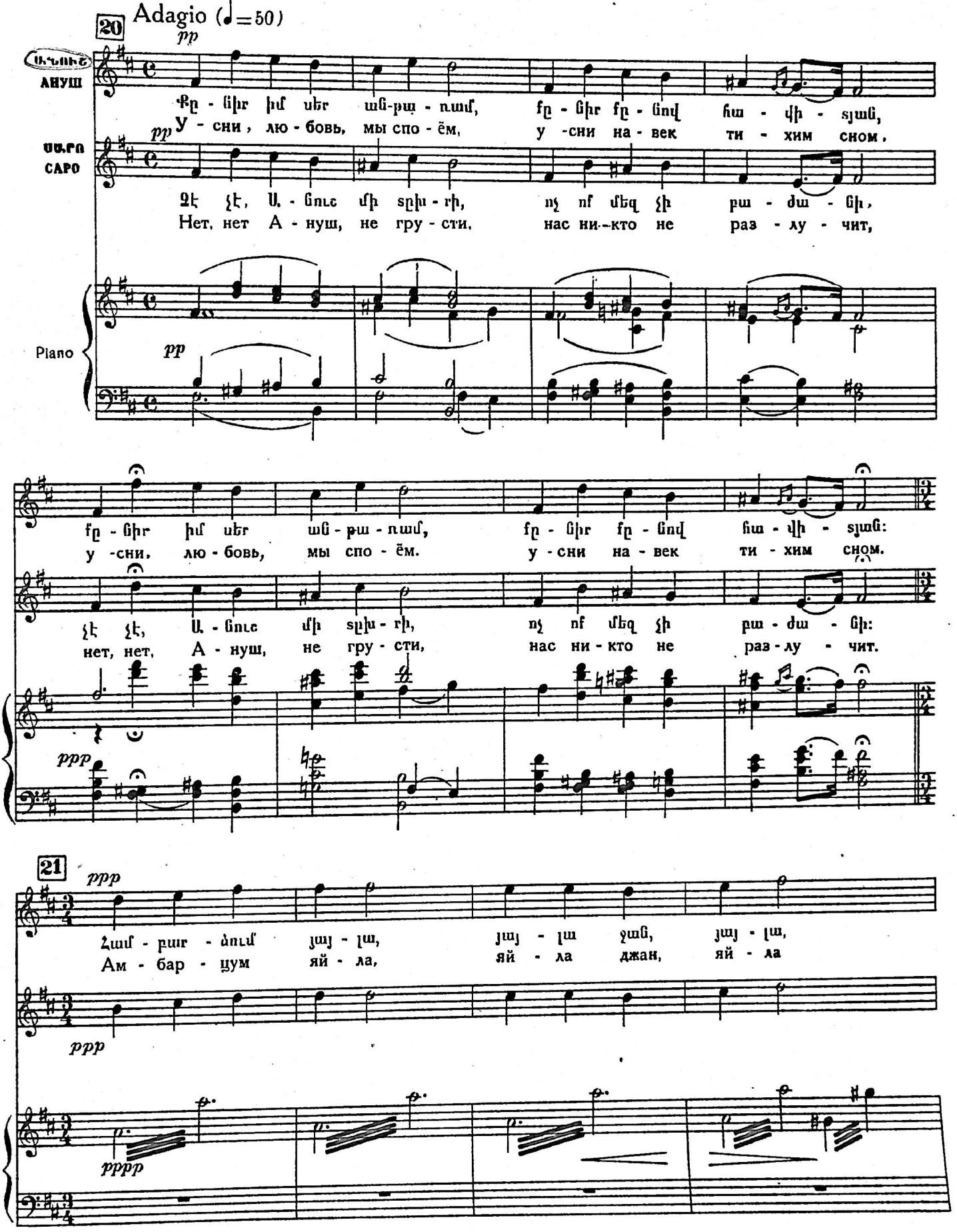

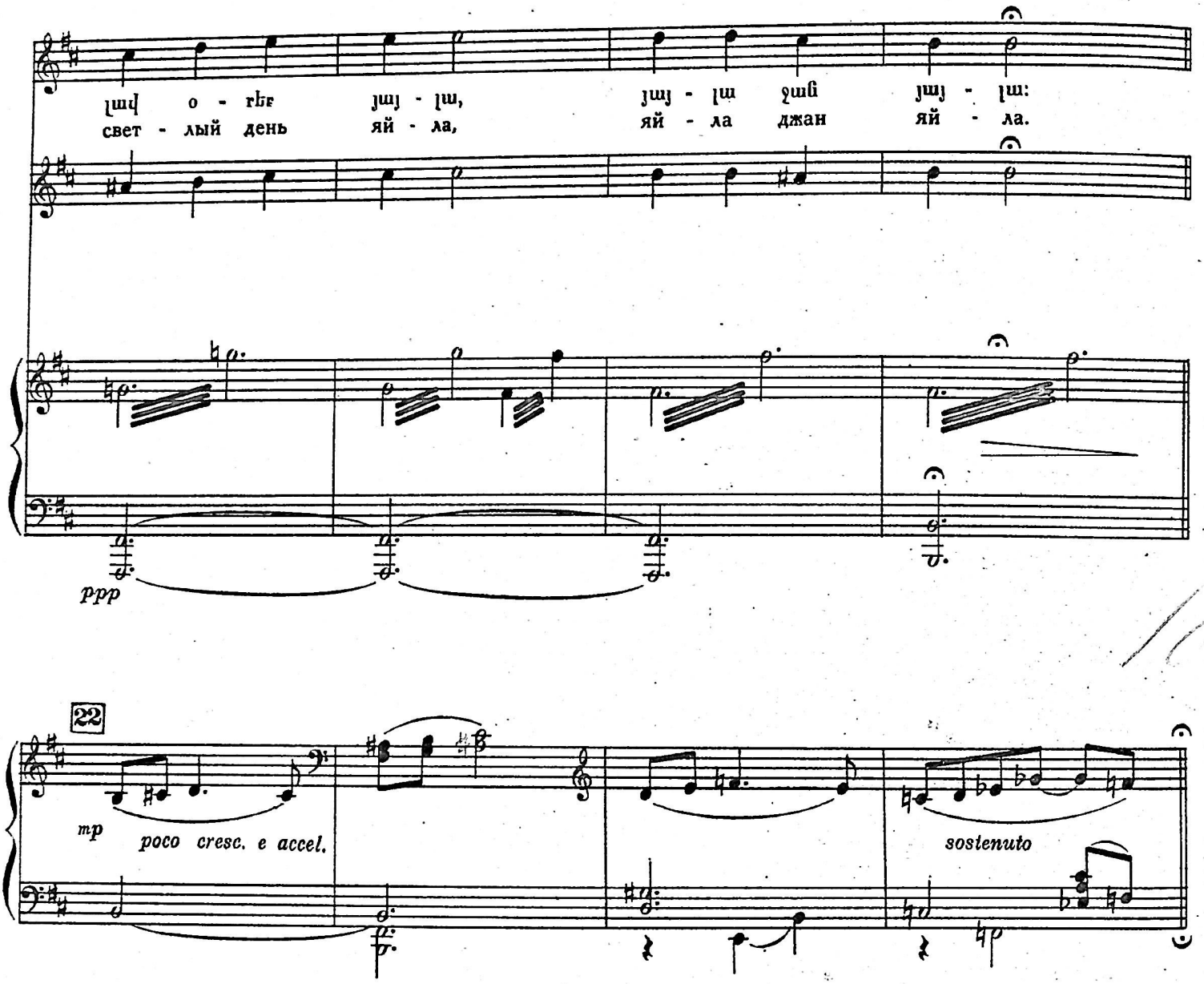
լաւ օ - րեր յայ - լա, յայ - լա ջան յայ - լա:
свет - лый день яй - ла, яй - ла джан яй - ла.
ppp
22
mp poco cresc. e accel.
sostenuto

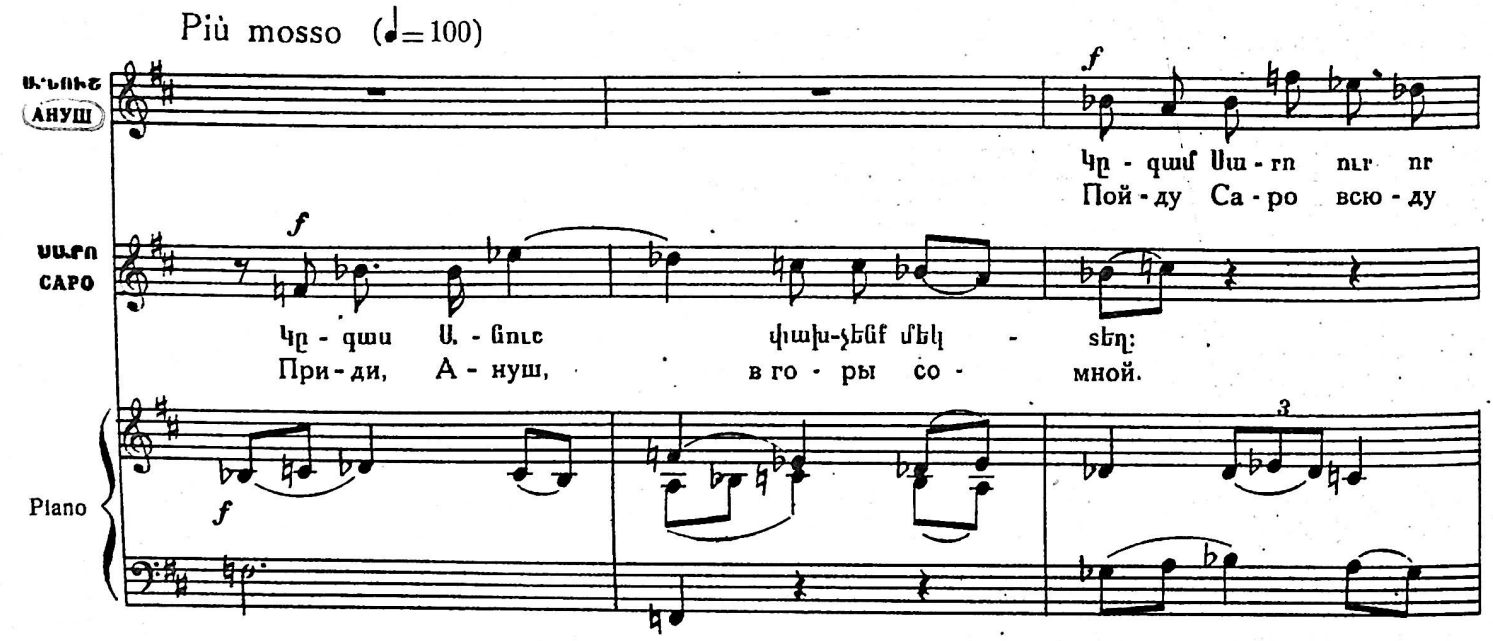
Più mosso (♩=100)
f
Ա.ՆՈՒՇ
АНУШ
Կը - գամ Սա - րո ու՛ր որ
Пой - ду Са - ро всю - ду
ՍԱՐՈ
САРО
f
Կը - գաս Ա. - նուշ փախ-չեմ մեկ - տեղ:
При - ди, А - нуш, в го - ры со - мной.
Piano
f
3

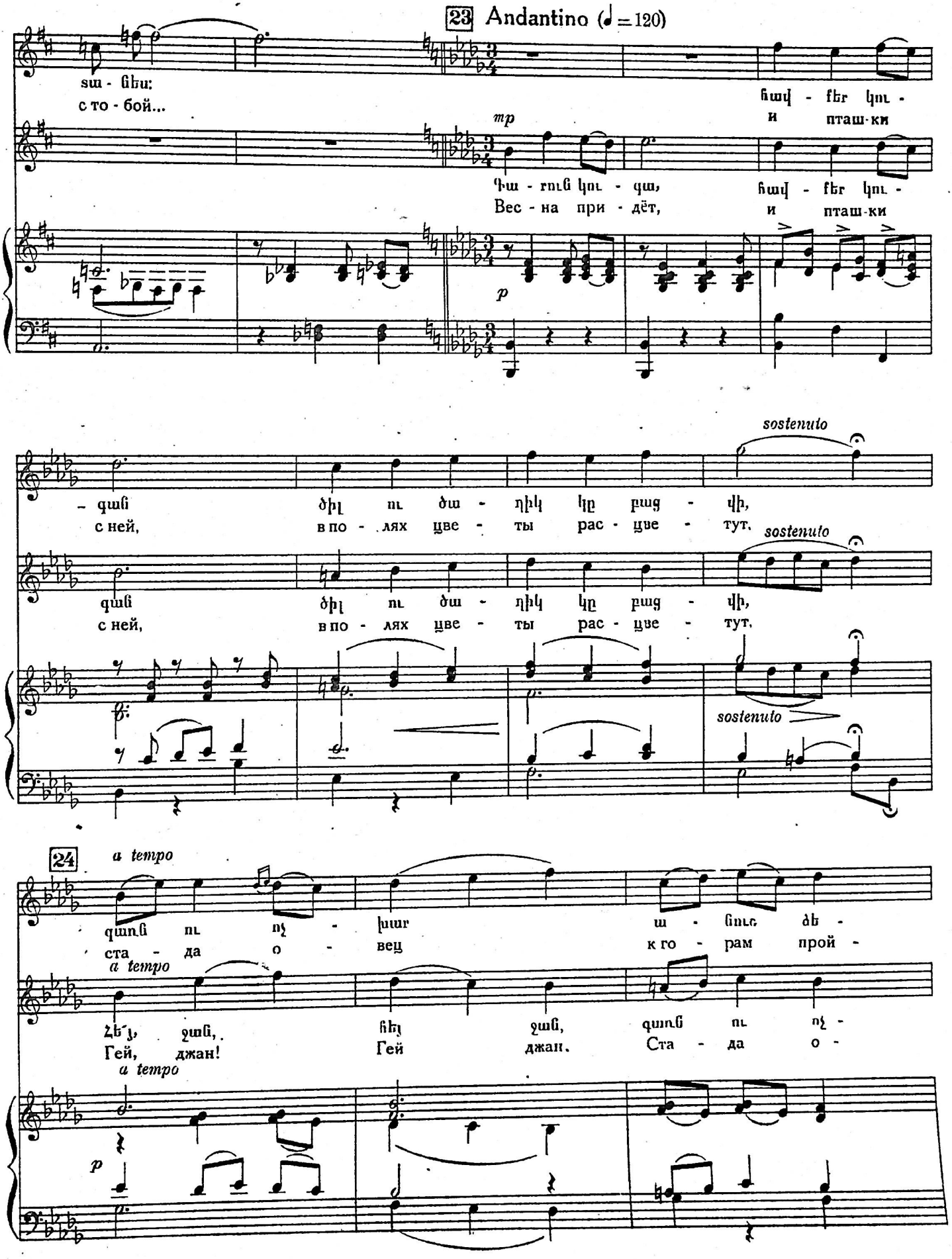
23 Andantino (♩=120)
mp
p
sostenuto
24
a tempo

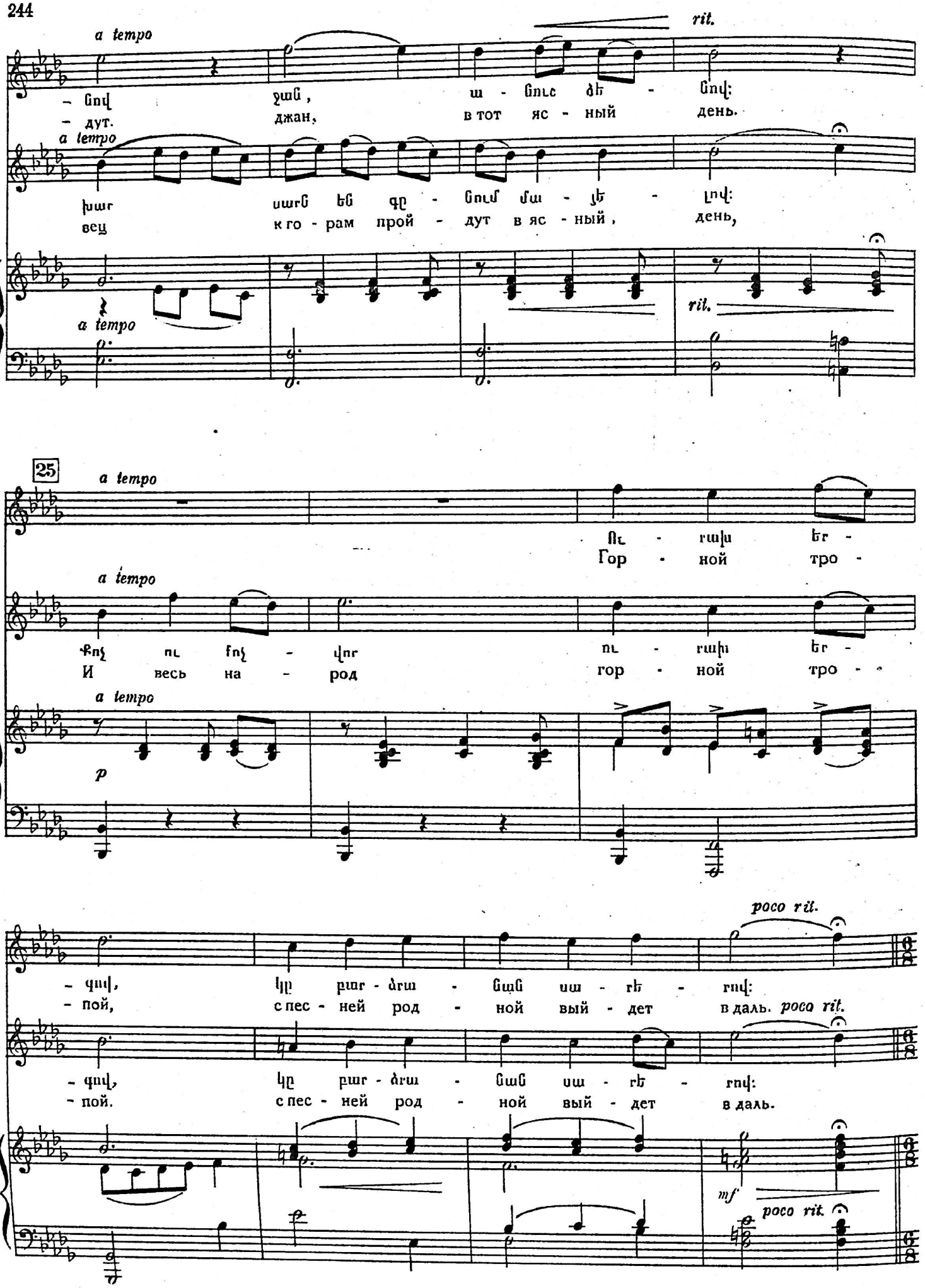
a tempo
rit.
– նով ջան, ա – նուշ ձե – նով:
– дут. джан, в тот яс – ный день.
a tempo
խաշ սարց եմ գը – նում մա – յե – լով:
вещ к го – рам прой – дут в яс – ный, день,
a tempo
rit.
25
a tempo
Ու – րախ եր –
Гор – ной тро –
a tempo
Ջոչ ու ֆոչ – վոր ու – րախ եր –
И весь на – род гор – ной тро –
a tempo
p
poco rit.
– գով, կը բար – ձրա – նաց սա – րե – րով:
– пой, с пес – ней род – ной вый – дет в даль. poco rit.
– գով, կը բար – ձրա – նաց սա – րե – րով:
– пой. с пес – ней род – ной вый – дет в даль.
mf
poco rit.

Allegretto (♩=80)

Ա.ՆՈՒՇ АНУШ

Ես ու դուն էլ
И мы, вме - сте

ի - ուր գրր - կած, կանց-նենք Լո - ռու ձո - ռե - ռով,
друг мой ми - лый прой-дём в Ло - ри той вес - ной,

rit.

հեյ ջան, հեյ, հեյ ջան, հեյ ջան, հեյ ջան, ջան,
гей джан, гей, гей джан, гей джан, гей джан, джан,

rit.

մեկ թող անց-նի ձը - մե - ռը:
пусть прой - дут лишь хо - ло - да.

a tempo

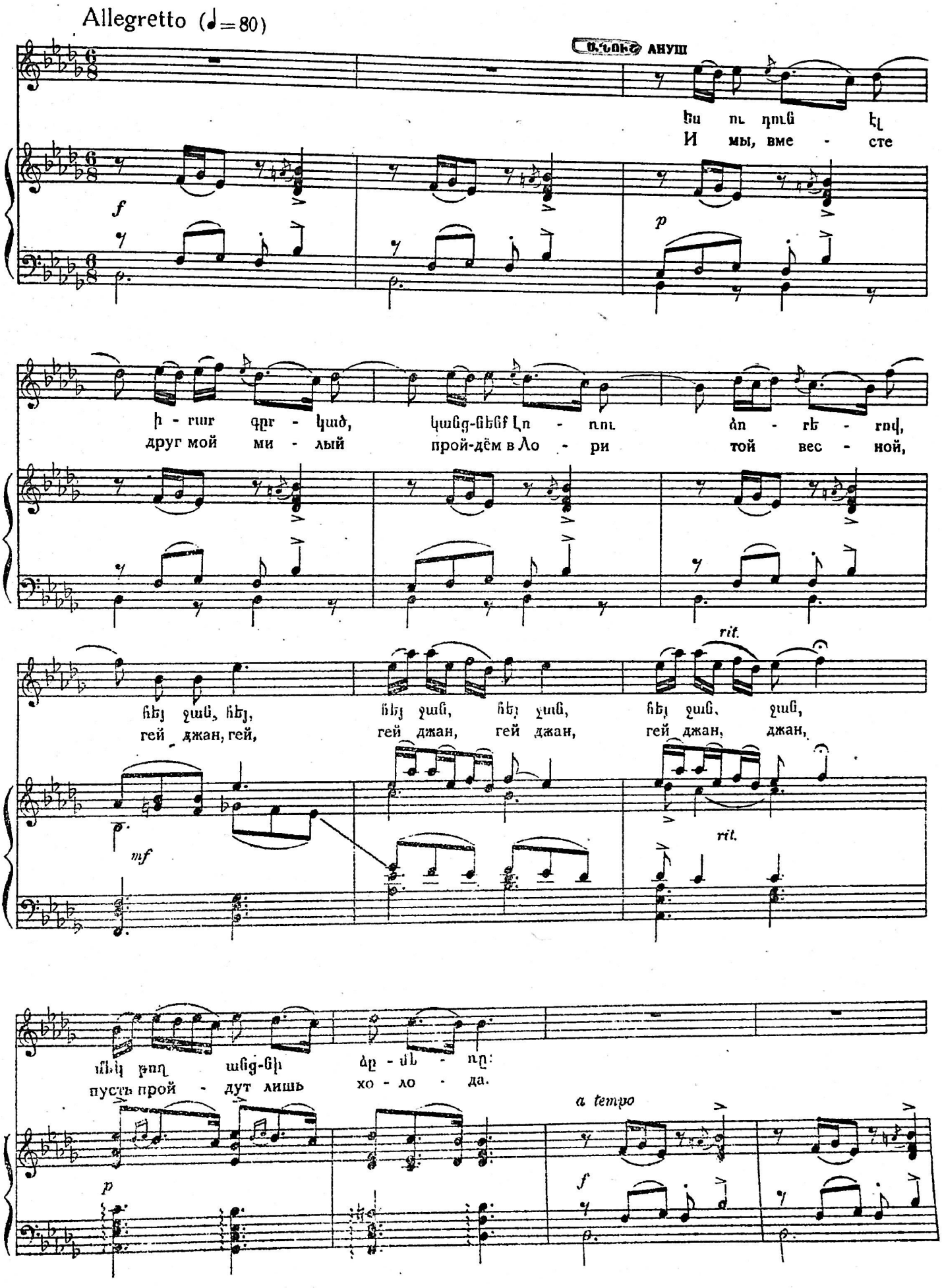

ՍԱՐՈ САРО

Սի - րած յա - րը դ ինչ պիs ա - նի, թե որ չը - sա
Но как мне быть, коль твой о - тец не даст те - бя

p

fn հե - ր ը, fեզ փախ-ցնե - լը շաs հեշs բան է, հեյ ջան,
за ме - ня я лег - ко б те - бя по - хи - тил гей джан!

mf *rit.*

rit.

ԱՆՈՒՇ АНУШ

a tempo

f

Ես ու դուն էլ
И мы вме - сте,

ՍԱՐՈ САРО

f a tempo

մեկ թող անց-նի գի - շե - ր ը: Սի - րած յա - ր ը դ
Пусть прой - дёт лишь э - та ночь! Но как мне быть,

a tempo

p

mf

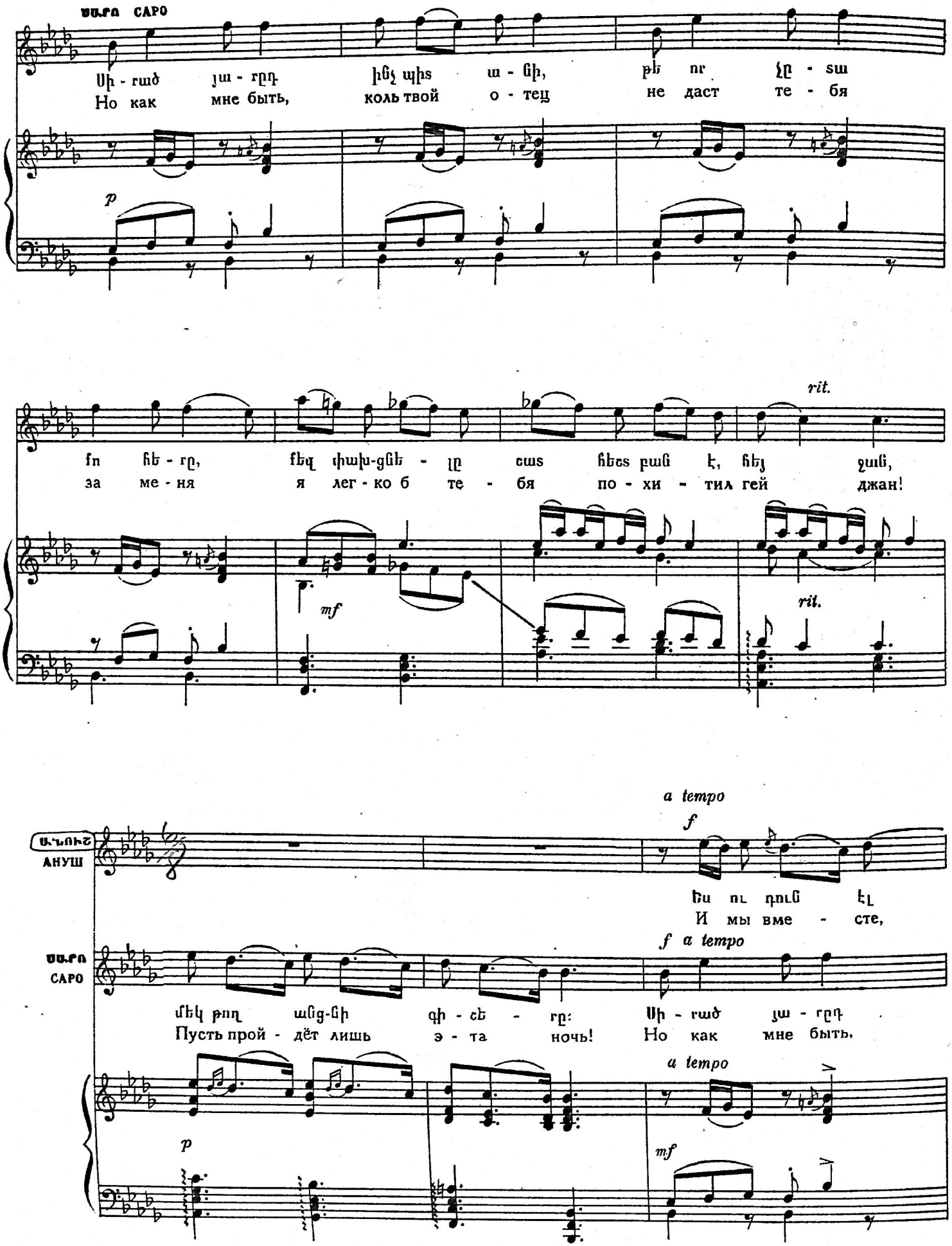

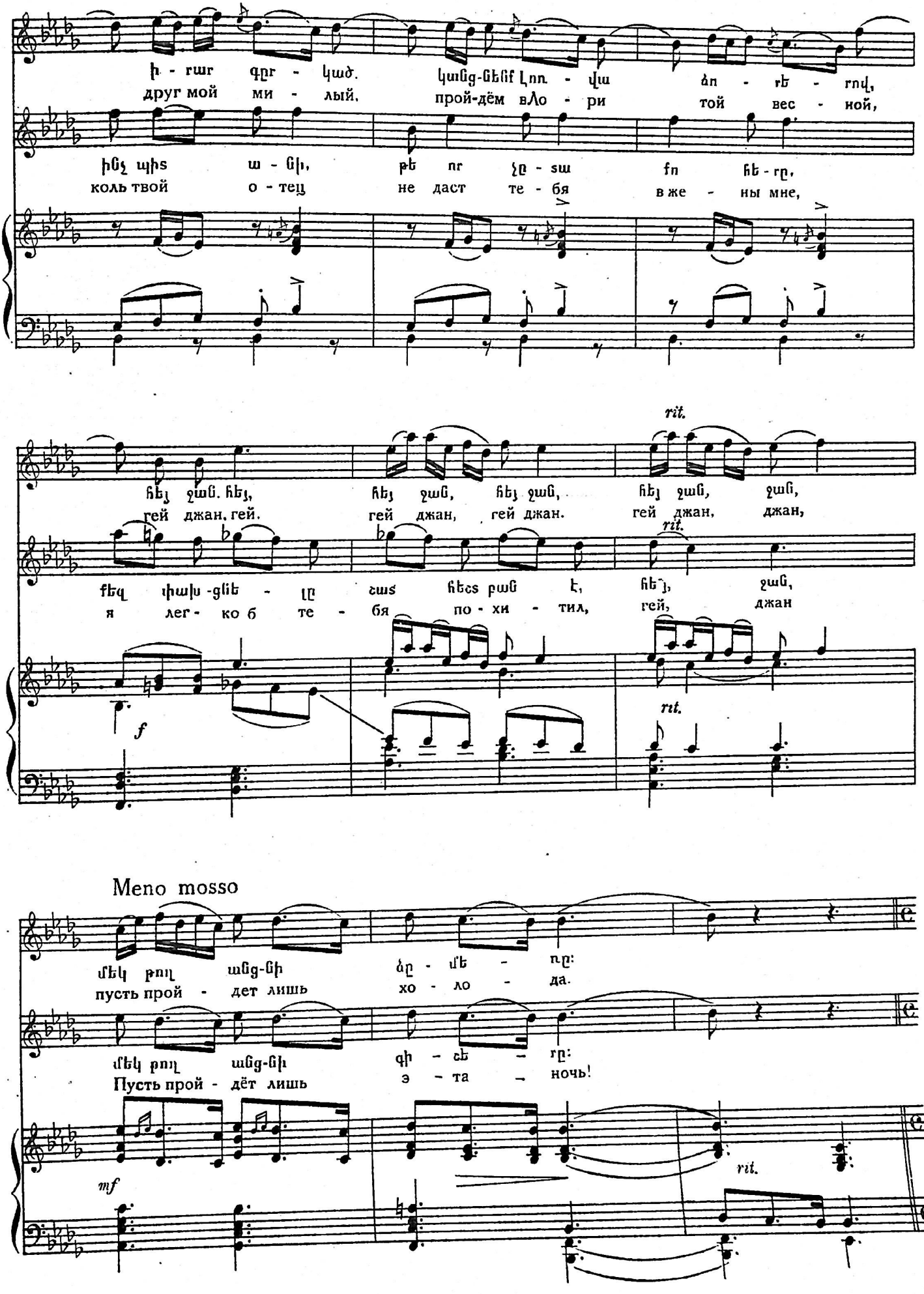
ի - rшr գրr - կած. կանց-նենք Լոռ - վա ձո - rե - rով,
друг мой ми - лый, прой-дём вЛо - ри той вес - ной,
ինչ պիs ա - նի, թե nr չը - sա fn հե - rը,
коль твой о - тец не даст те - бя в же - ны мне,
rit.
հեյ ջան. հեյ, հեյ ջան, հեյ ջան, հեյ ջան, ջան,
гей джан, гей. гей джан, гей джан. гей джан, джан,
rit.
քեզ փախ-ցնե - լը շաs հեշs բան է, հե՜յ, ջան,
я лег - ко б те - бя по - хи - тил, гей, джан
f
rit.
Meno mosso
մեկ թող անց-նի ձը - մե - ռը:
пусть прой - дет лишь хо - ло - да.
մեկ թող անց-նի գի - շե - rը:
Пусть прой - дёт лишь э - та - ночь!
mf
rit.

28 Allegro moderato (♩=126)

mf

Там мы в ска - лах дом по - стро - им и гнез - до се - бе собь - ём.

mf

29 a tempo

f poco ril.

Вста-нем с пер-вым мы лу-чем, вмес-те с солн-цем спать уй-дём...

a tempo

f

8

a tempo

f poco ril.

ff

250

poco rit.

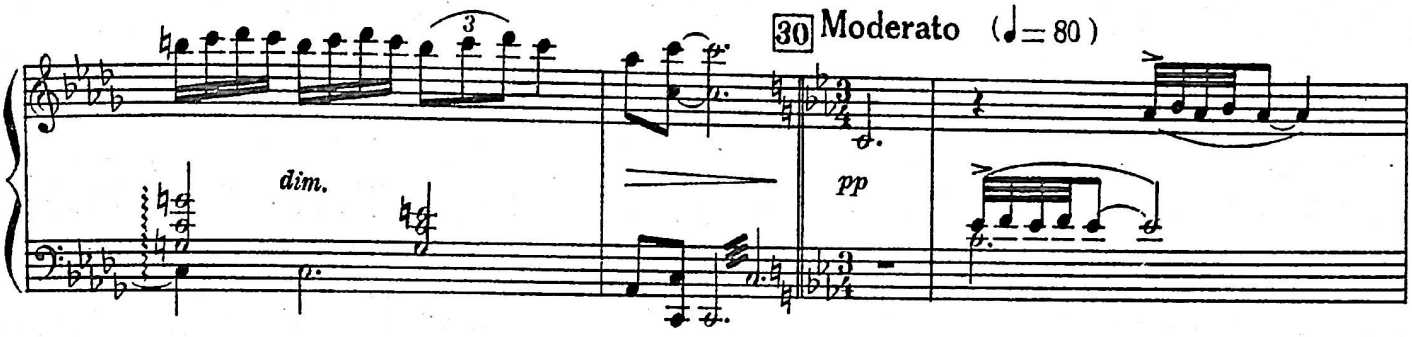

ԾԵՐ ՊԱՀԱՊԱԿԸ (ներսից):
СТАРЫЙ СТОРОЖ (изнутри)

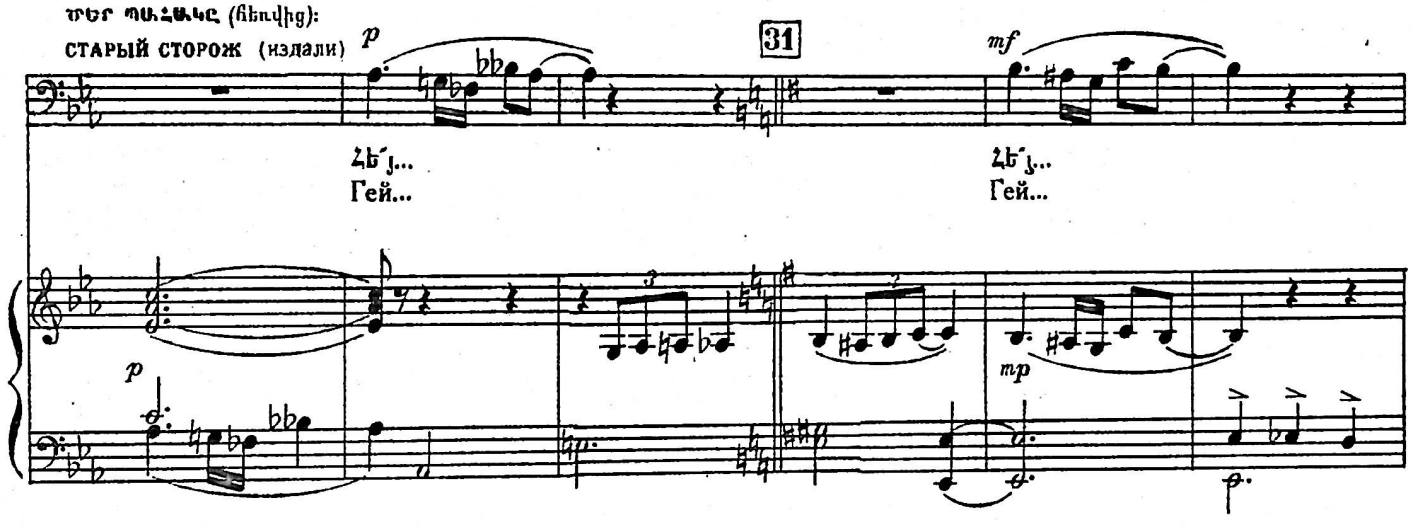

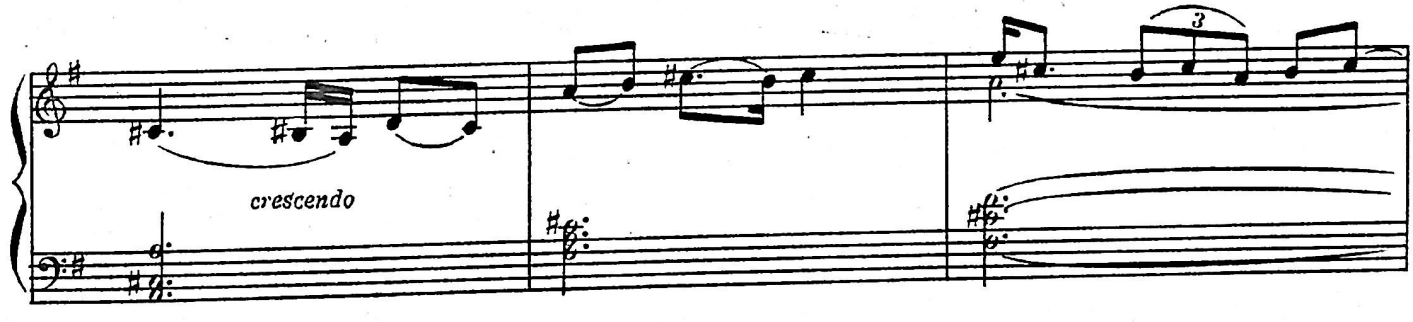

Անուշը մտնում է տուն, իսկ Սարոն թաքնվում է բակում: Ануш заходит в дом, а Саро прячется во дворе.

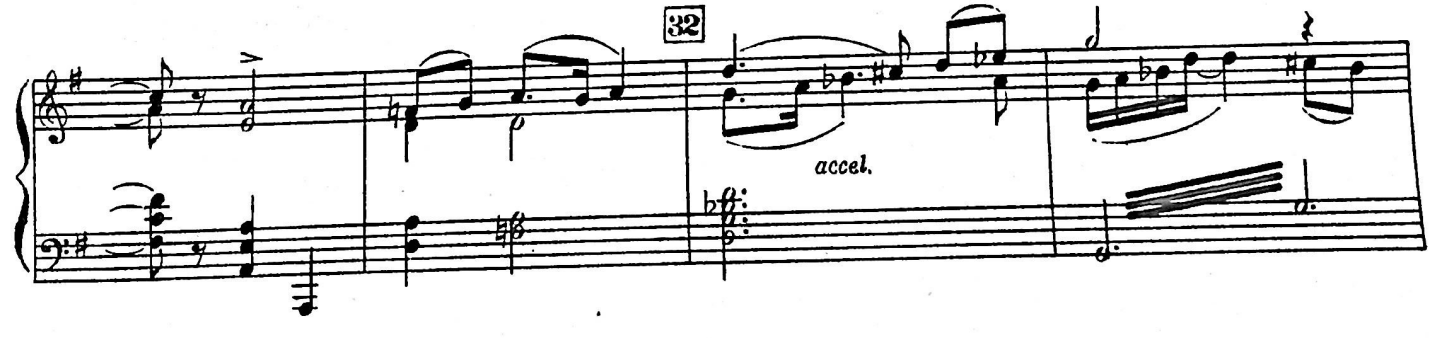

ԱՆՈՒՇԻ ՓԱԽՈՒՍՏԸ և ՀՐԴԵՀԻ ՏԵՍԱՐԱՆԸ
ПОХИЩЕНИЕ АНУШ и СЦЕНА ПОЖАРА

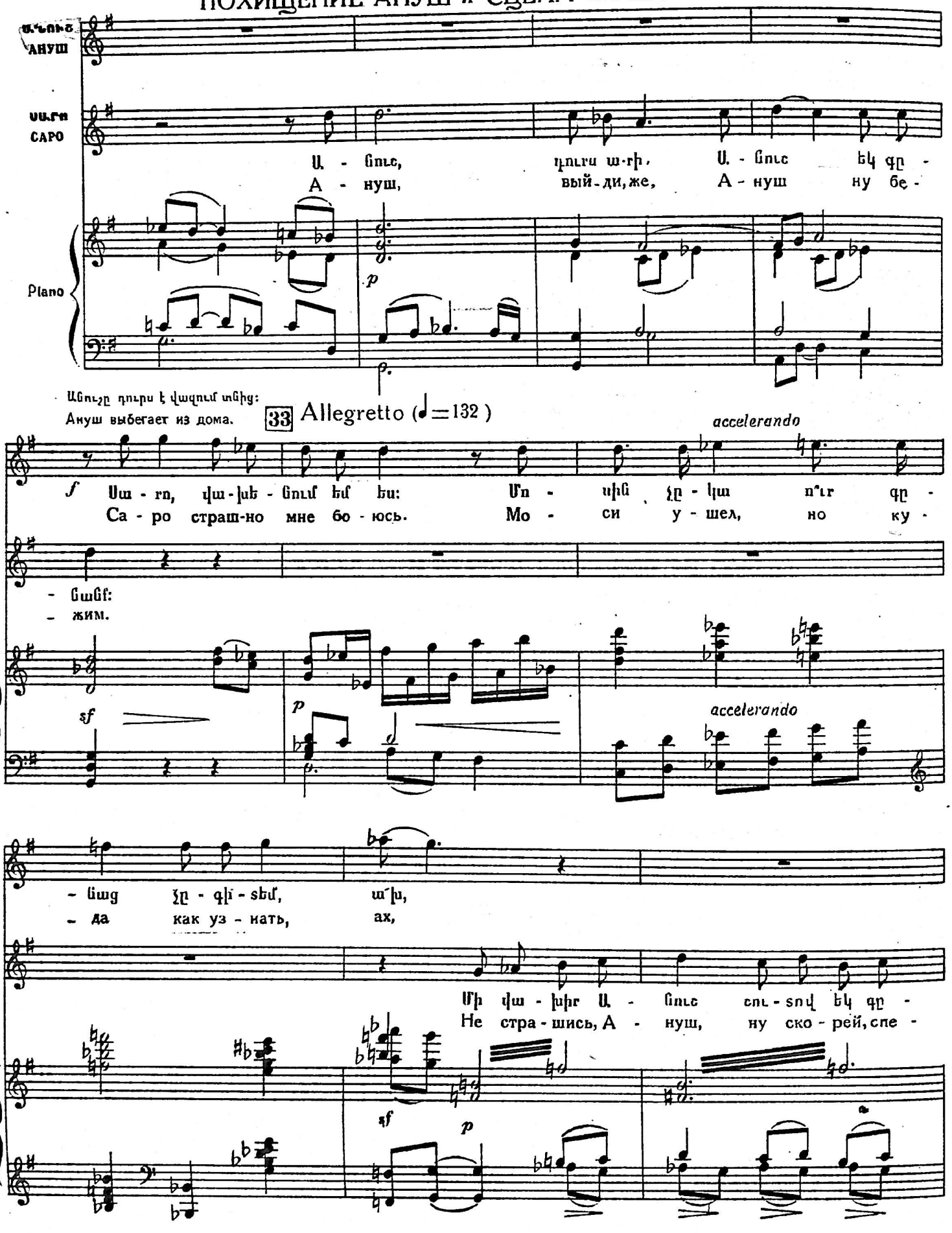

34

Սա - րո, Մո - սին չը - կա: Ա՛խ:
Са - ро Мо - си при - дёт. Ах.

- նանք, դե տուs ա - րի ե՛կ:
- ши, здесь я те - бя жду...

poco rit.

Ա՛խ:
Ах.

Մի վա-խիր Ա-նուշ, եկ էս-տեղ տուր ինձ ֆո ձեռ-քը, ա - րի...
Не стра-шись А-нуш, здесь я жду ты мне ру-ку дай, спе - ши...

sfp *p* *mf poco rit.*

35 Meno mosso (♩= 100)

Գա -
И -

Եկ Ա - նուշ,
Жду. А - нуш,

Meno mosso

p

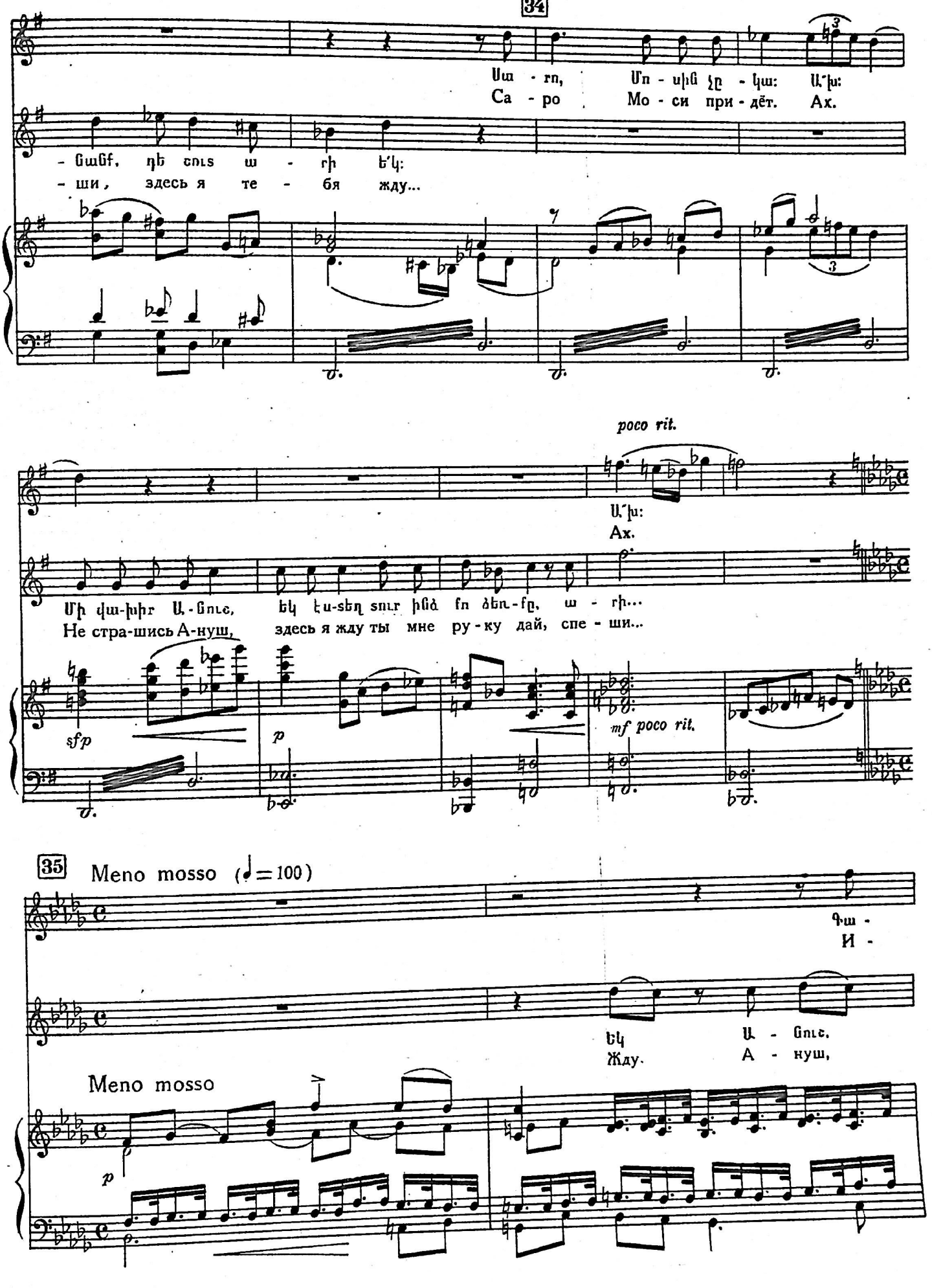

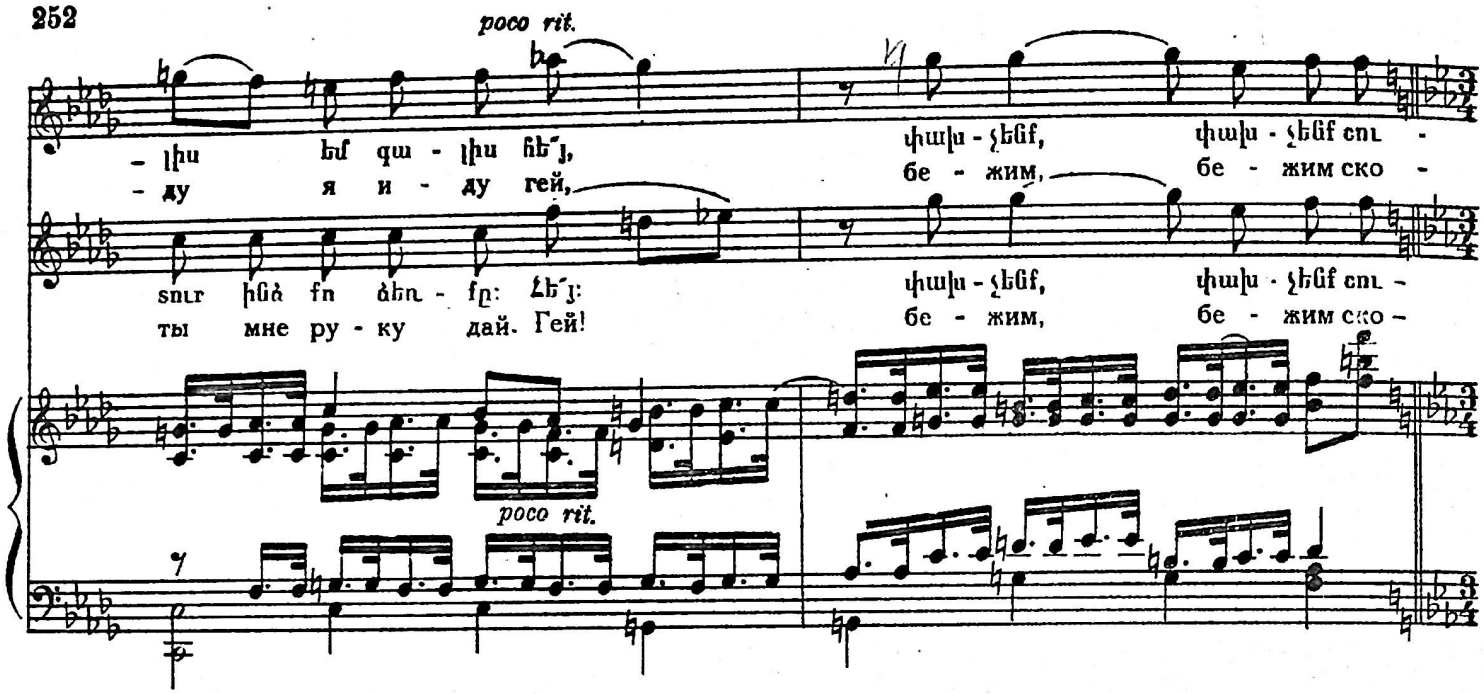

Անուշն ու Սարոն փախչում են: Ануш и Саро убегают.

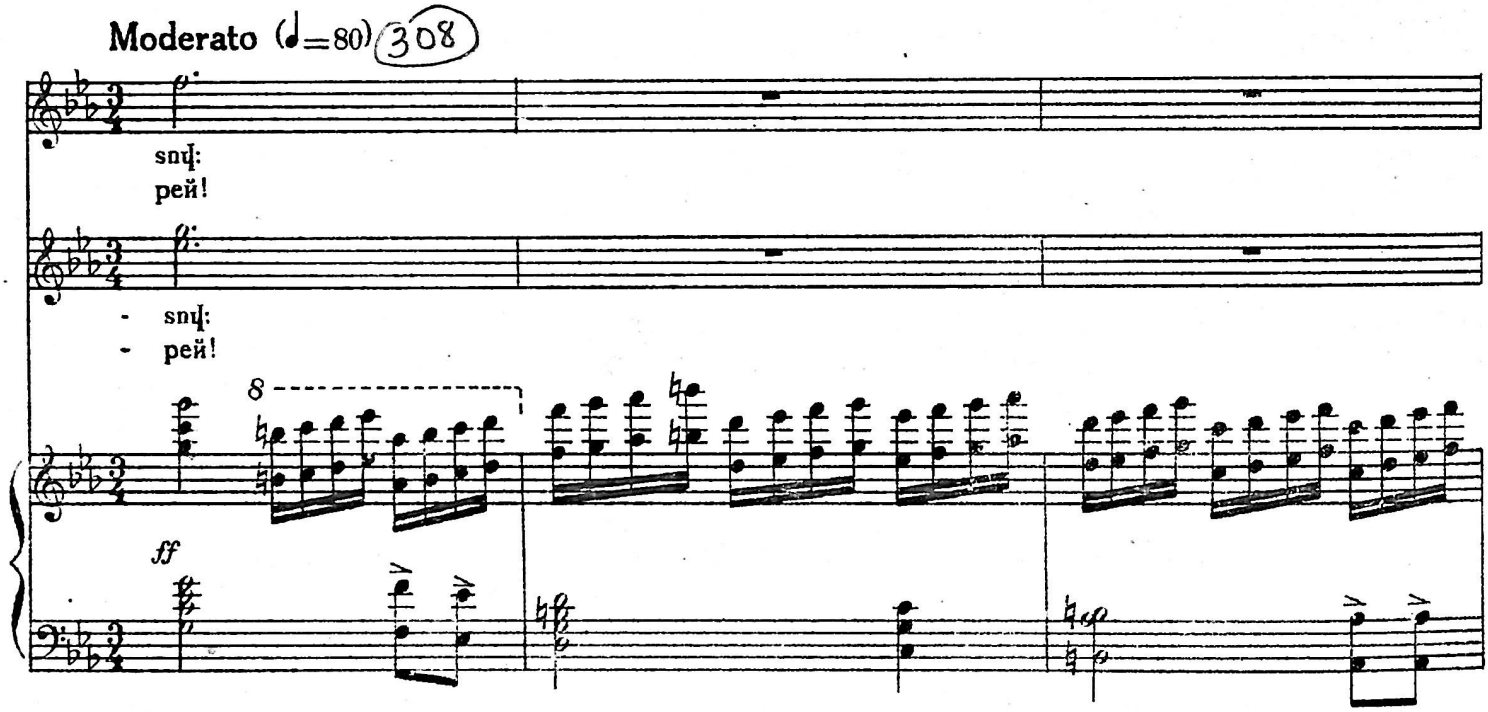

Հեռվում երևում է հրդեհի ցոլքը: Вдали видно зарево пожара.

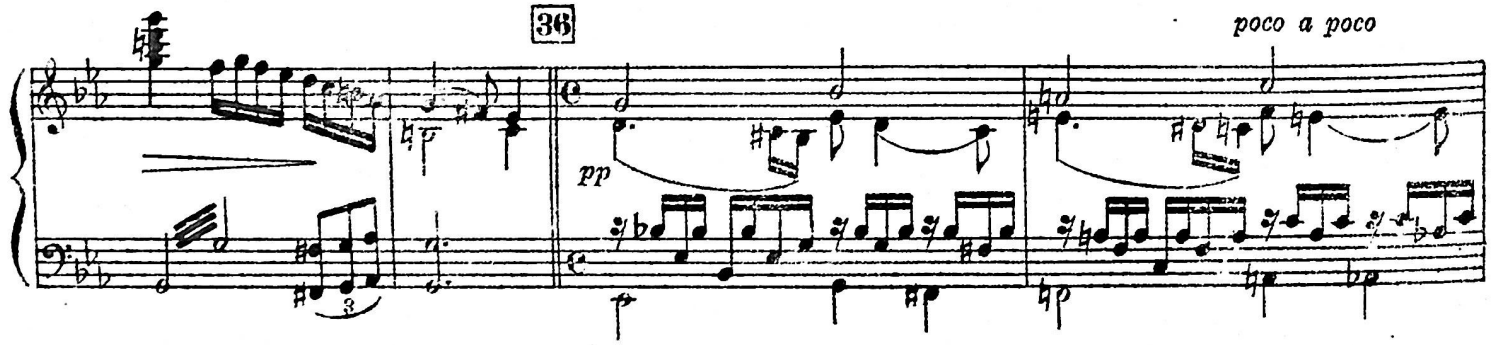

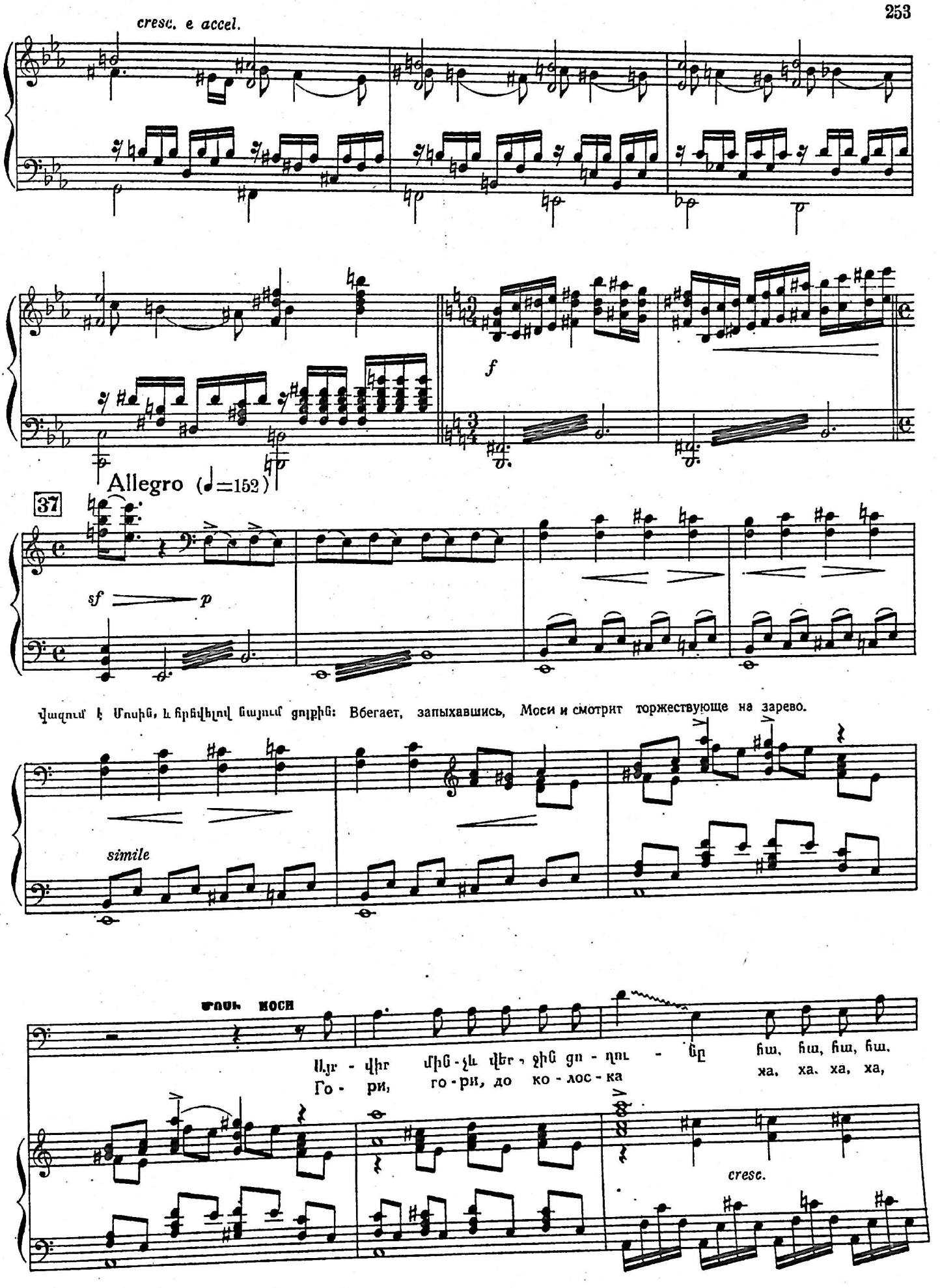
cresc. e accel.
f
Allegro (♩=152)
37
sf
p
Վազում է Մոսին, և հրճվելով նայում ցոլքին: Вбегает, запыхавшись, Моси и смотрит торжествующе на зарево.
simile
Մոսի Моси
Այր - վիր մին - չև վեր - ջին ցո - ղու - նը հա, հա, հա, հա.
Го - ри, го - ри, до ко - лос - ка ха, ха, ха, ха,
cresc.

Մոսին կանչում է պահակին և գյուղացիներին: Моси зовет сторожа и сзывает народ.

հա, հա,
ха, ха,

Ա-պի, հեյ, հեյ հա-սեք օգ - նե - -
А-пи. гей, гей ско-рей по - мо -

sfp f

38

Բեմ են վազում տղամարդիկ, մի փոքր ուշ՝ կանայք: На сцену вбегают мужчины, немного позже—женщины.

- gեf:
- ги!

ff

Հայտնվում է Անուշի մայրը, որը լալիս է: Նա հուզված է Անուշի անհայտացումով:
Появляется плачущая мать Ануш. Она встревожена исчезновением дочери.

Coro.

Plano

Հեյ, հեյ, հեյ, հեյ,
Гей, гей, гей, гей,

T

B Հեյ, հեյ, հեյ, հեյ, հեյ, հեյ,
Гей, гей, гей, гей, гей, гей,

p *mf*

ՄԱՅՐԸ МАТЬ

Ա -
Бе -

հեյ, հեյ, հեյ, հեյ, հեյ, հեյ:
гей, гей, гей, гей, гей, гей.

cresc.

39 Allegretto (♩=132)

- ման աղ-ջի-կրս չը - կա, Ա - նու-ը չը - կա: Վա՛յ,
- да, доч ки в до-ме нет, нет ни-где А - нуш. Вай,

fp

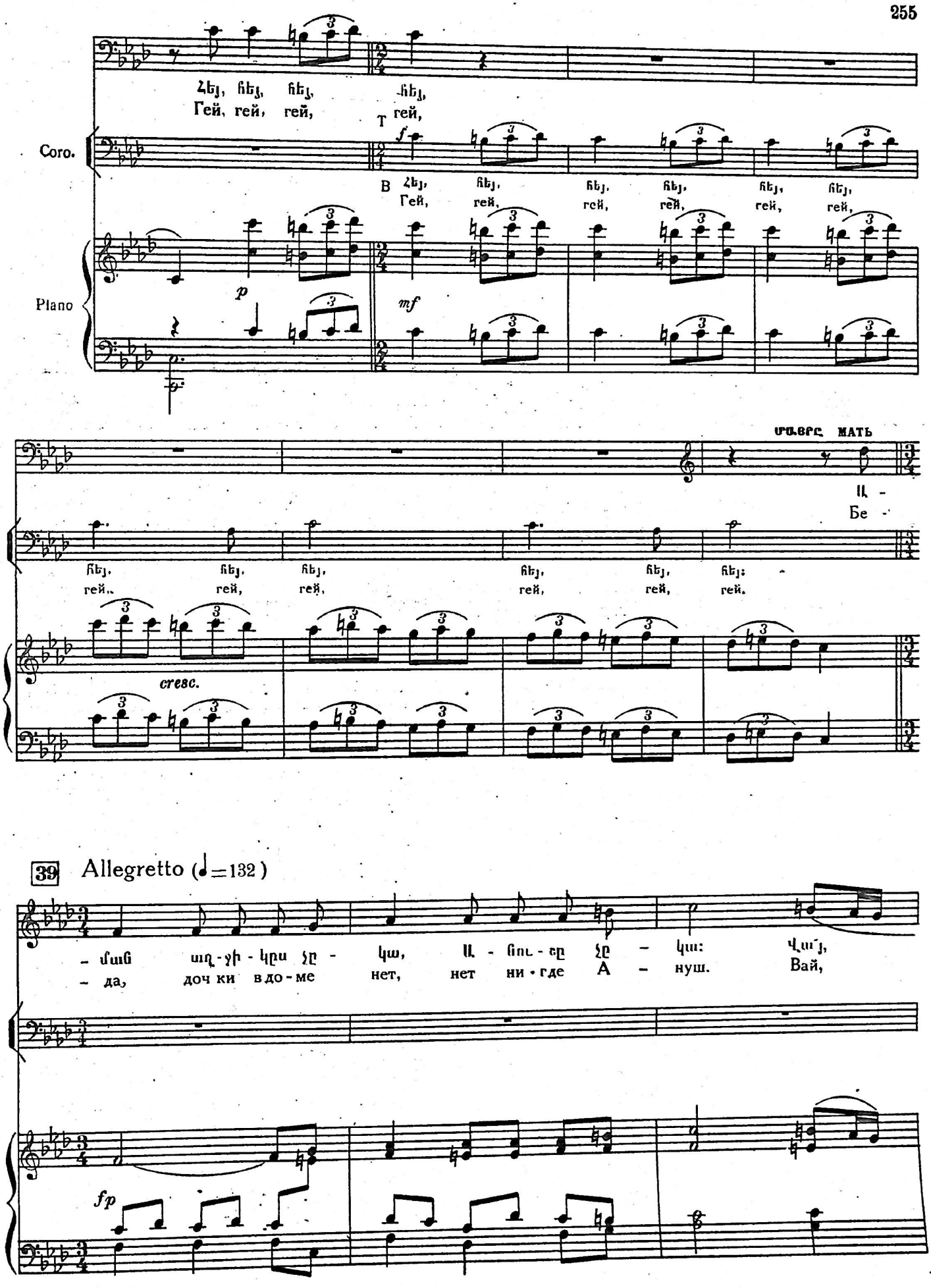

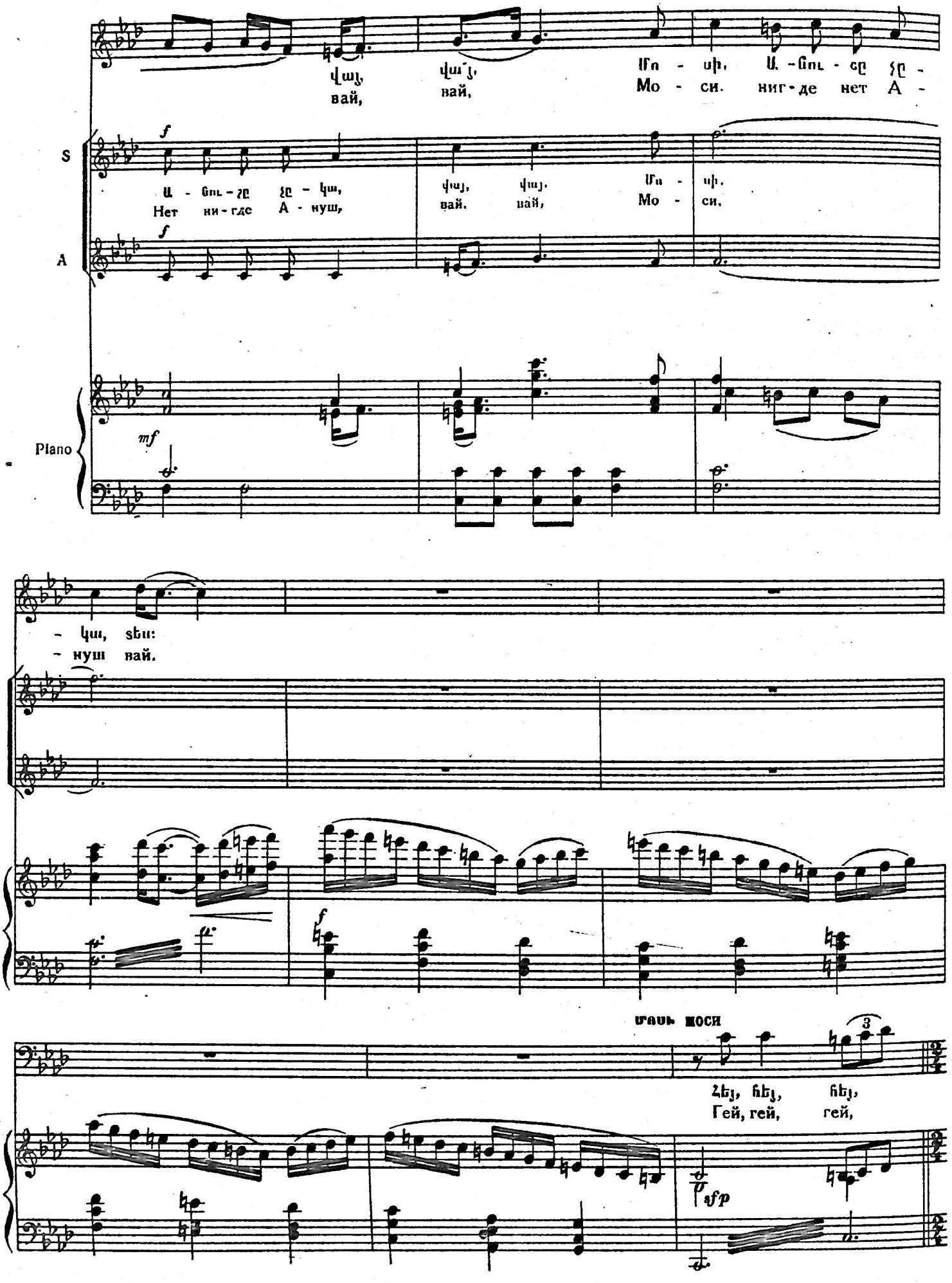
S
A
Piano
Վայ, վա՛յ, Մո - սի, Ա - նու - ցը չը -
вай, вай, Мо - си. ниг - де нет А -
Ա - նու - շը չը - կա, վայ, վայ, Մո - սի,
Нет ни - где А - нуш, вай, вай, Мо - си,
- կա, տես:
- нуш вай.
Մոսի Моси
Հեյ, հեյ, հեյ,
Гей, гей, гей,

40

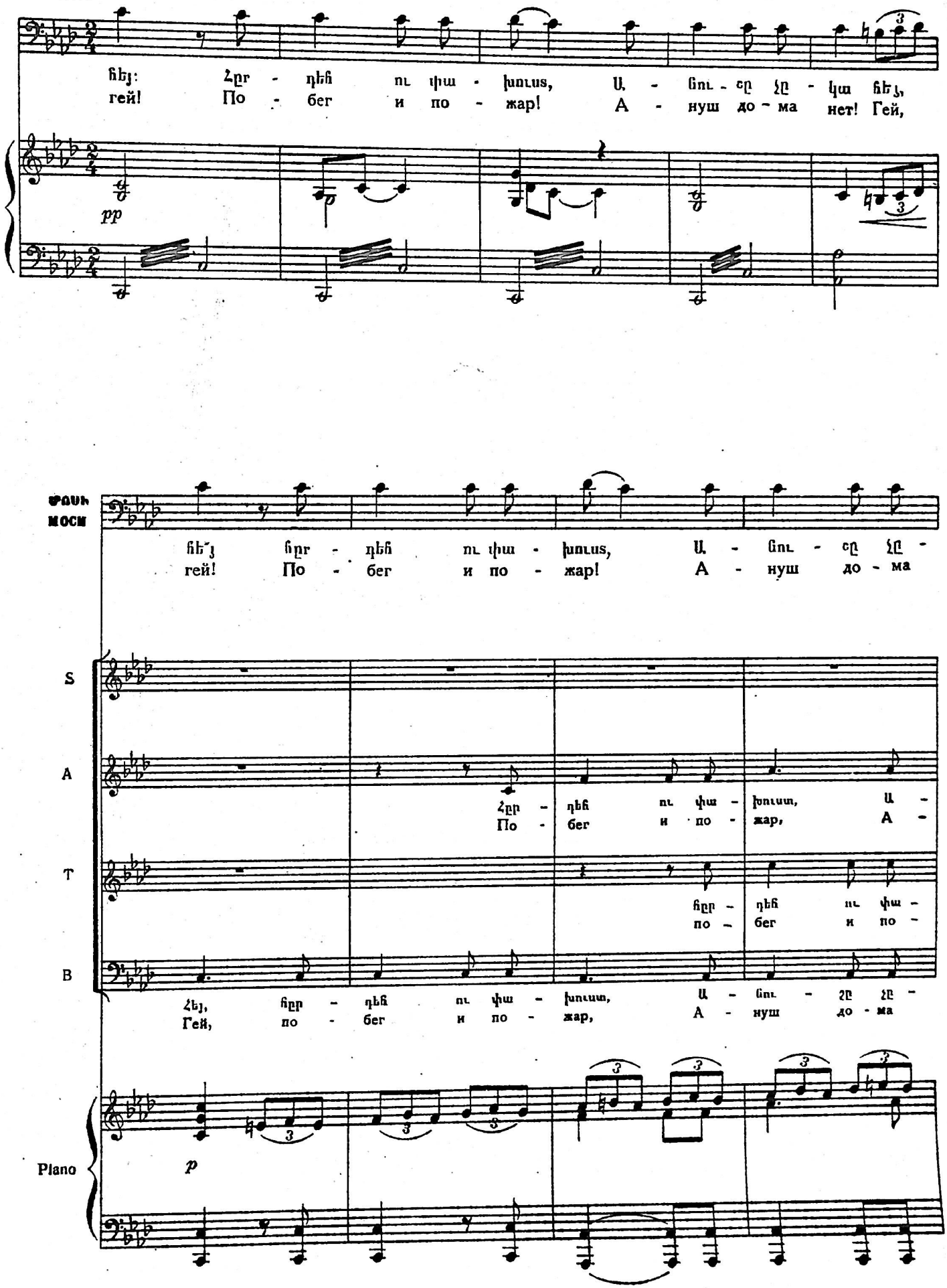
հեյ: Հըր - դեհ ու փա - խուսս, Ա - նու - ը չը - կա հեյ,
гей! По - бег и по - жар! А - нуш до - ма нет! Гей,

ՓԱՍԻ
МОСИ
հեյ հըր - դեհ ու փա - խուսս, Ա - նու - ը չը -
гей! По - бег и по - жар! А - нуш до - ма
S
A
Հըր - դեհ ու փա - խուսս, Ա -
По - бег и по - жар, А -
T
հըր - դեհ ու փա -
по - бег и по -
B
Հեյ, հըր - դեհ ու փա - խուսս, Ա - նու - շը չը -
Гей, по - бег и по - жар, А - нуш до - ма
Piano

41

– կա հե - հե՛յ:
нет! Гей, гей!

Ա - ճու - շը չը – կա, ճըր - դեհ ու փա -
А - нуш до - ма нет по - бег и по -

– ճու - շը չը – կա, չը – կա,
– нуш до - ма нет, по - жар,

– խուսա, Ա - ճու - շը չը – կա, ճըր - դեհ ու փա -
– жар, А - нуш до - ма нет, по - бег и по -

– կա, Ա - ճու - շը չը – կա,
нет, А - нуш до - ма нет,

poco a poco cresc.

– խուսա, Ա - ճու - շը չը – կա, հեյ, հեյ Սա -
– жар. А - нуш до - ма нет, гей, гей, Са -

– խուսա, Ա - ճու - շը չը – կա, հեյ, հեյ Սա -
– жар. А - нуш до - ма нет, гей, гей, Са -

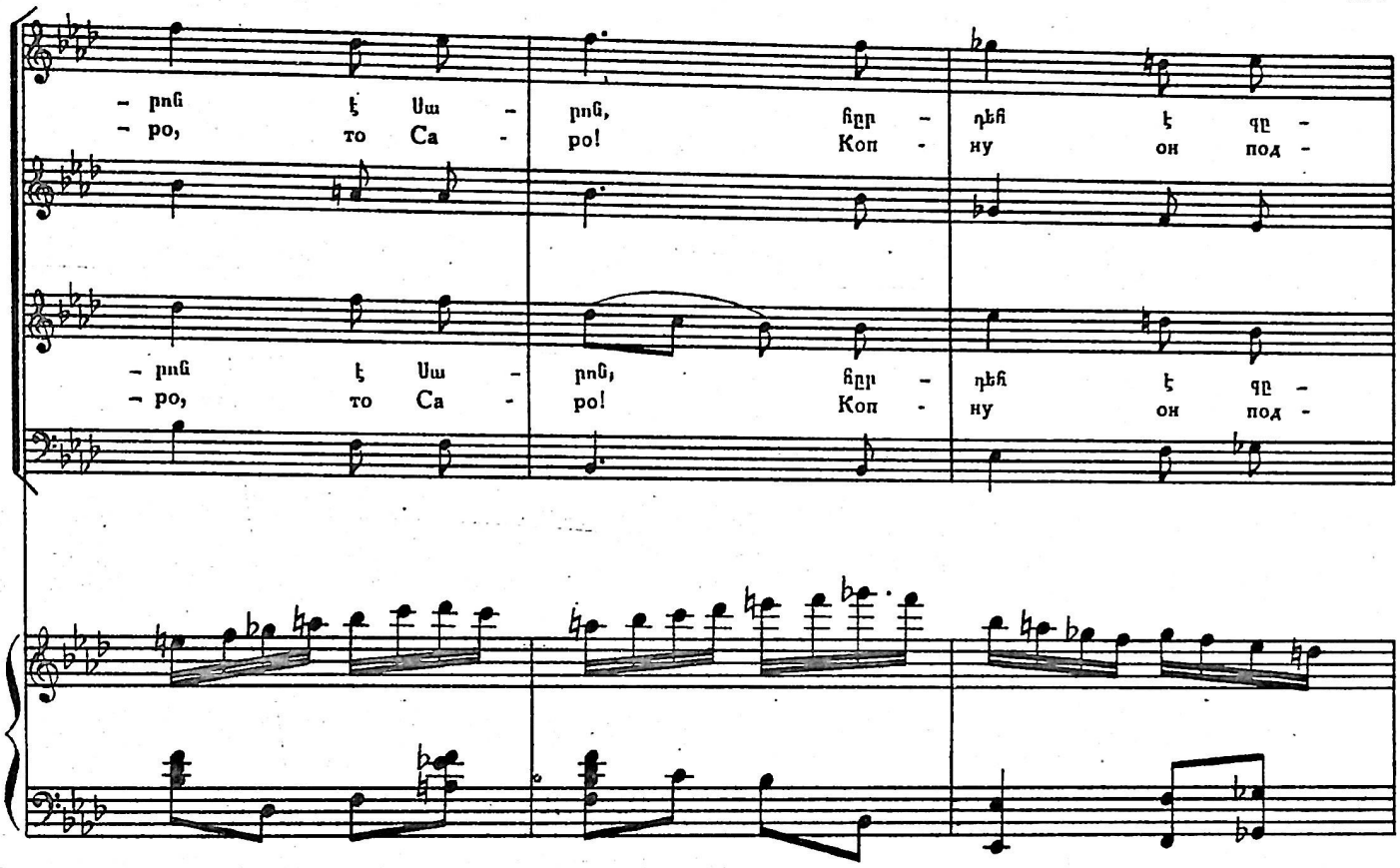
– րոն է Սա – րոն, հըր – դեհ է գը –
– ро, то Са – ро! Коп – ну он под –
– րոն է Սա – րոն, հըր – դեհ է գը –
– ро, то Са – ро! Коп – ну он под –

Օհանը ներս է վազում : Оган вбегает .

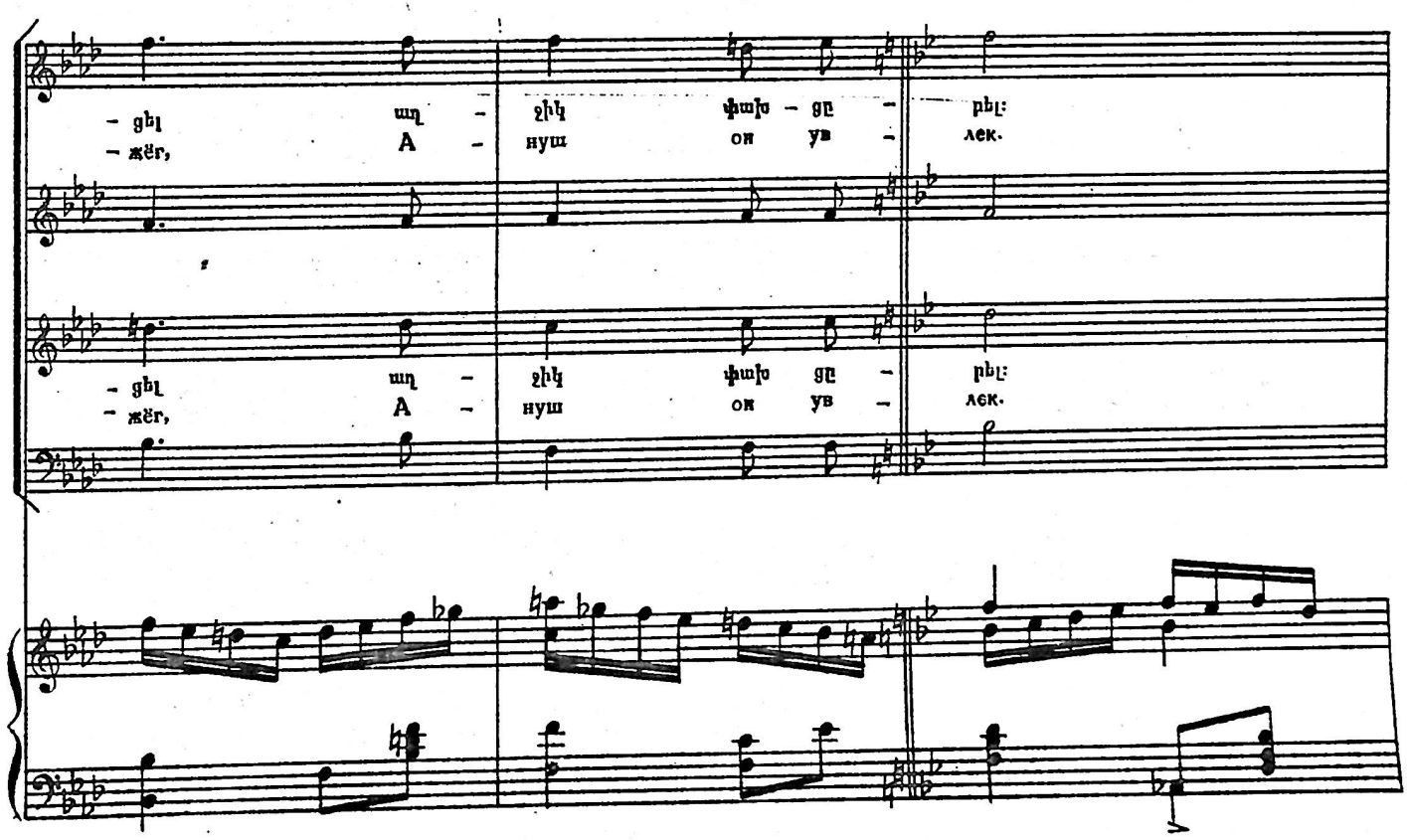
– ցել աղ – ջիկ փախ – ցը – բել:
– жёг, А – нуш он ув – лек.
– ցել աղ – ջիկ փախ ցը – բել:
– жёг, А – нуш он ув – лек.

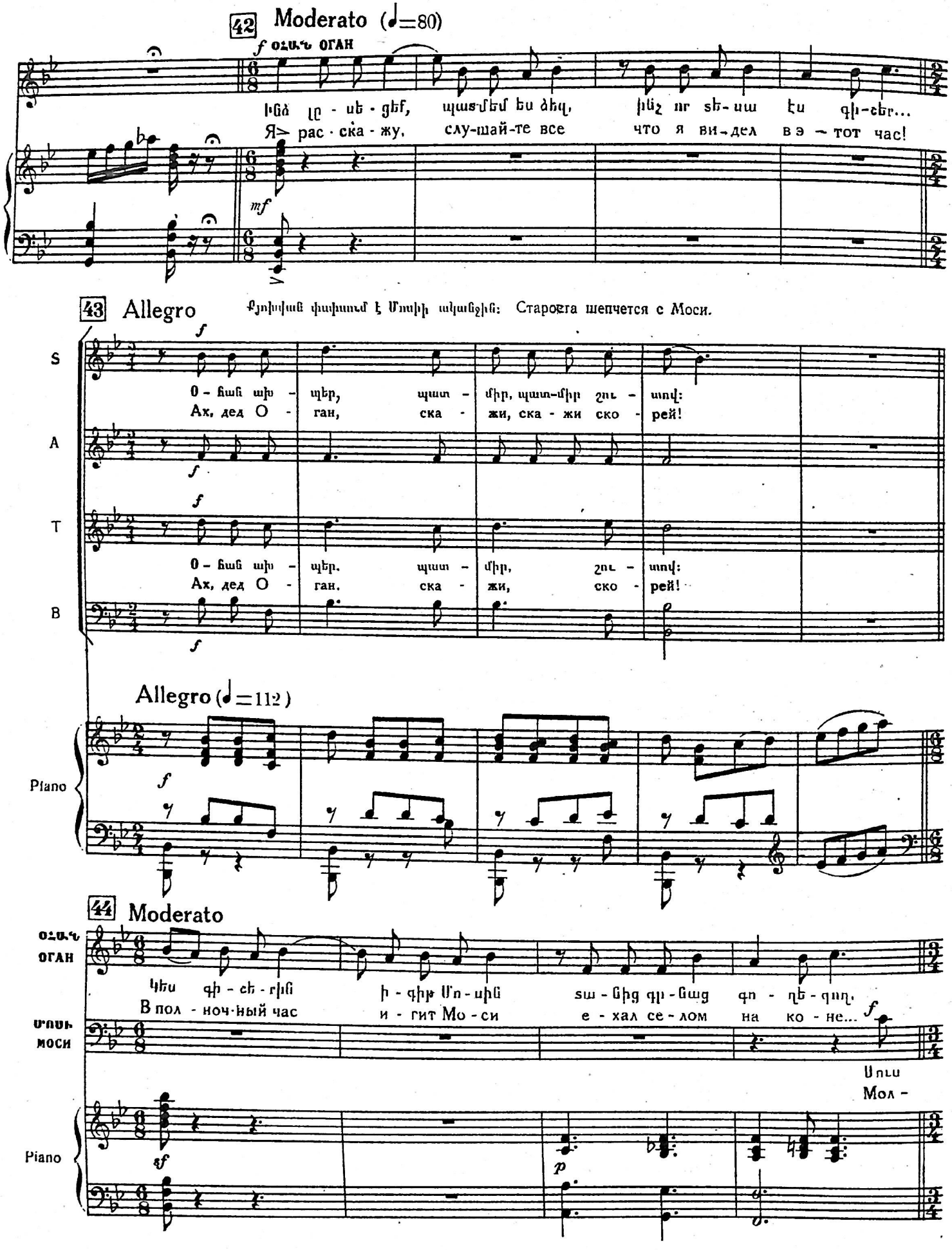
42 Moderato (♩=80)
ՕՀԱՆ ОГАН
Ինձ լը - սե - ցեք, պաՏմեմ ես ձեզ, ինչ որ տե - սա էս գի - շեր...
Я рас - ска - жу, слу-шай-те все что я ви-дел в э - тот час!
43 Allegro
Քյոխվան փափսում է Մոսիի ականջին: Старостa шепчется с Моси.
S
Օ - հան ախ - պեր, պատ - միր, պատ-միր շու - տով:
Ах, дед О - ган, ска - жи, ска - жи ско - рей!
A
T
Օ - հան ախ - պեր. պատ - միր, շու - տով:
Ах, дед О - ган. ска - жи, ско - рей!
B
Allegro (♩=112)
Piano
44 Moderato
ՕՀԱՆ ОГАН
Կես գի - շե - րին ի - գիթ Մո - սին տա - նից գր - նաց գո - ղե - գող,
В пол - ноч-ный час и - гит Мо - си е - хал се - лом на ко - не...
ՄՈՍԻ МОСИ
Սուս
Мол -
Piano

Allegro (♩=126)

Moderato (♩.=80)

ՕՀԱՆ
ОГАН

f

տե - սածս եմ ա - սում:
что ви - дал ска - зал.

ՄՈՍԻ
МОСИ

- կաց, ա - նըզ-գամ, ի՞նչ ես դուրս տա - լիս:
- чи, ты ста-рик. что ты ме - лешь там.

ՔՅՈԽՎԱ
КЁХВА

Չէ թող Մո - սի, թող ա - սի.
Нет, стой Мо-си, дай ска-зать.

S

f

Չէ թող ա - սի, թող ա - սի:
Нет, стой, Мо - си, дай ска-зать!

A

f

T

f

Չէ թող ա - սի, թող ա - սի:
Нет, стой, Мо - си, дай ска-зать!

B

f

Allegro

Moderato

Piano

mf

f

ՔՅՈԽՎԱ. КЁХВА (♩.=♩)

p

Ինքն է վա - ռել դե - զը ա - սա, որ Ա - նու - շին փախ - ցը - նի:
Сам он под - жёг се - но, ска - жи чтоб А-нуш по - хи - тить смог!

pp

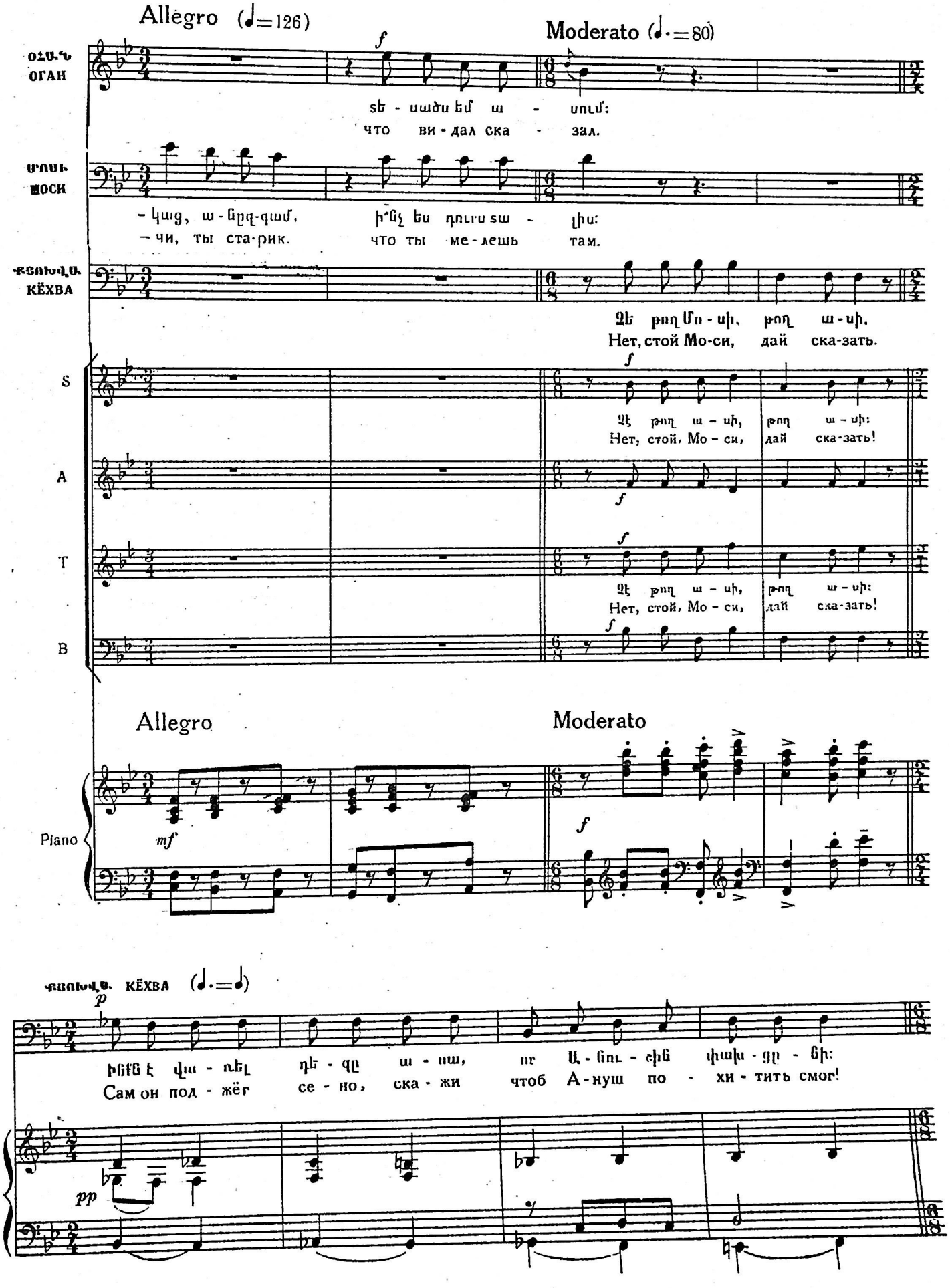

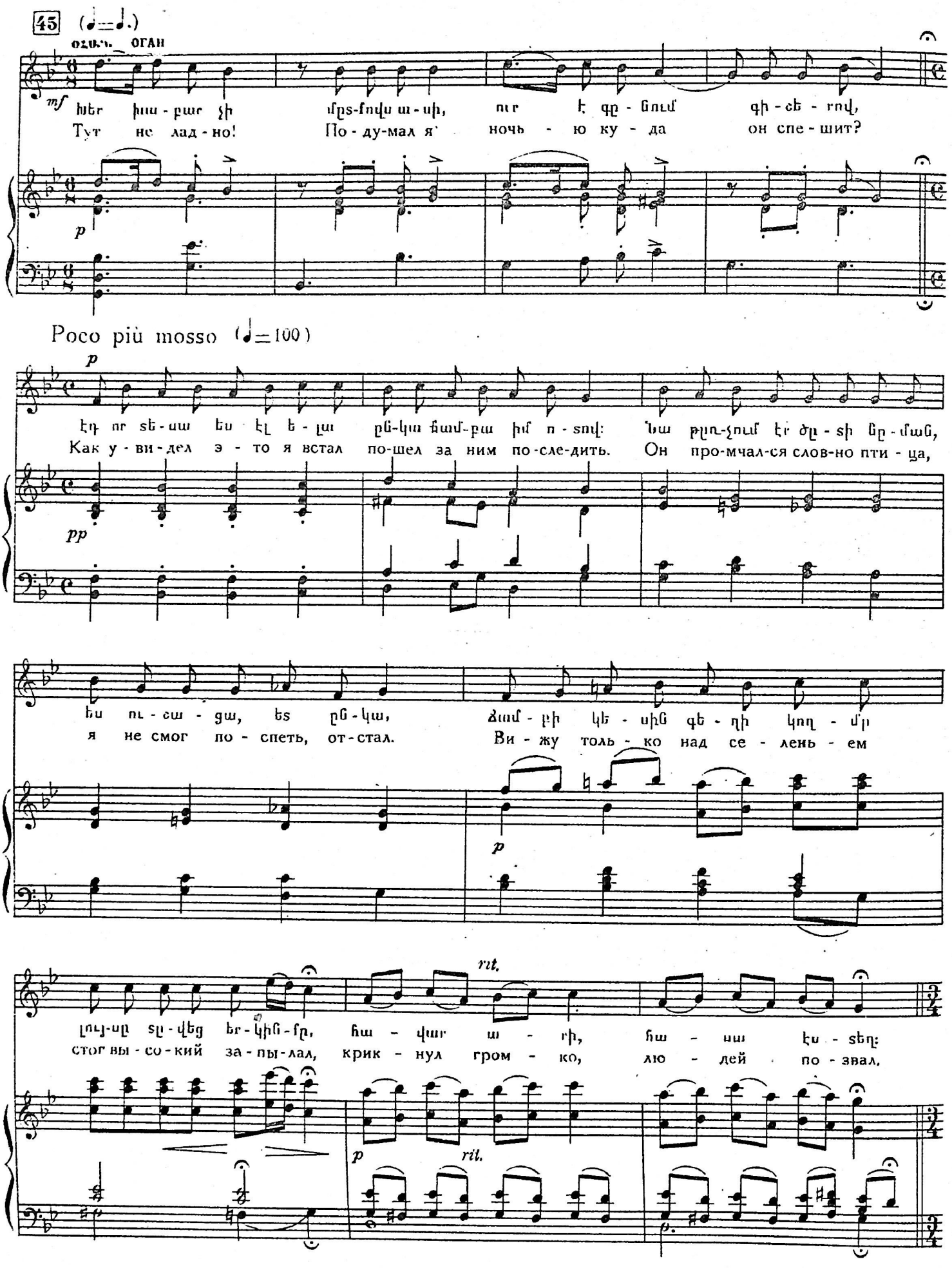
45
ОДИН ОГАН
mf
Poco più mosso (♩=100)
p
pp
rit.
p
rit.

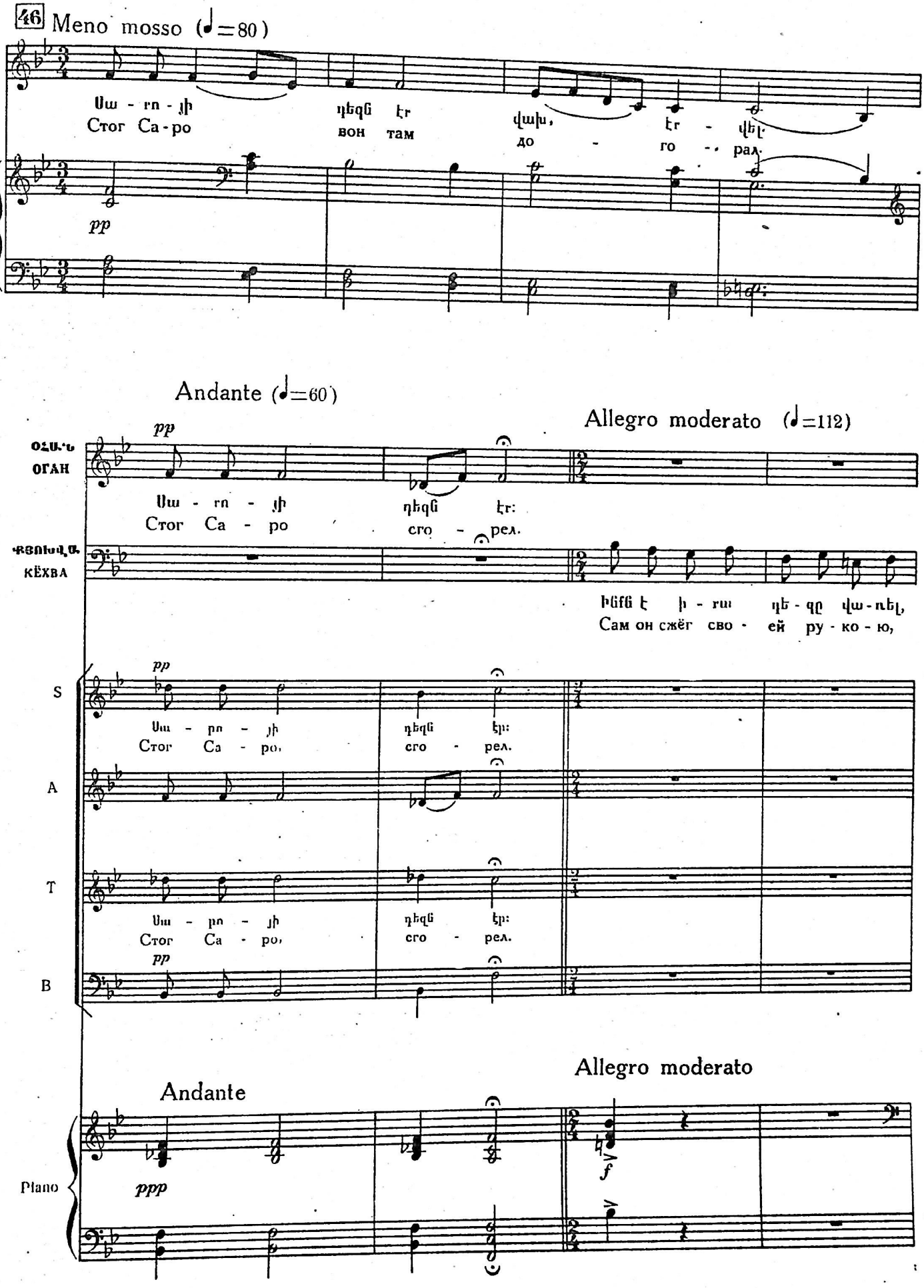
46 Meno mosso (♩=80)
Սա - ռո - յի դեզն էր վախ, էր - վել
Стог Са - ро вон там до - го - рал.
pp
Andante (♩=60)
Allegro moderato (♩=112)
ՕՀԱՆ
ОГАН
Սա - ռո - յի դեզն էր:
Стог Са - ро сго - рел.
ՔՅՈԽՎԱ
КЁХВА
Ինքն է ի - ռա դե - զը վա - ռել,
Сам он сжёг сво - ей ру - ко - ю,
S
A
T
B
Սա - ռո - յի դեզն էր:
Стог Са - ро, сго - рел.
Andante
Allegro moderato
Piano
ppp
f

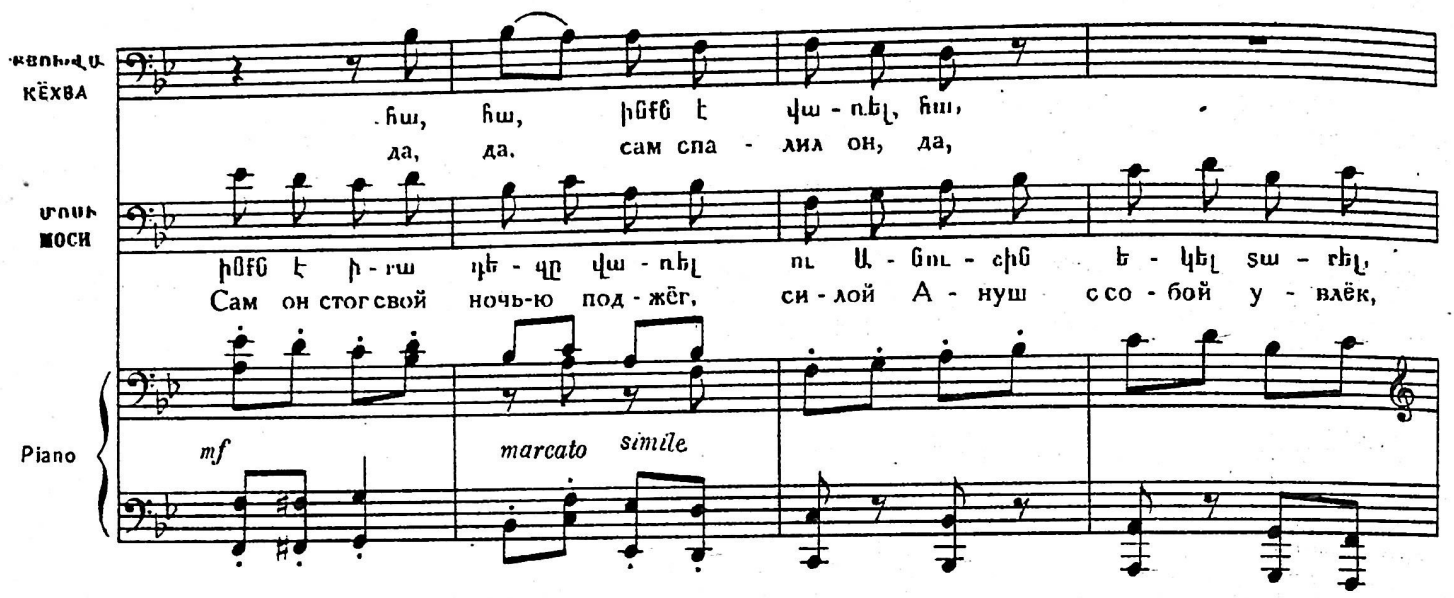

Օհանը դառնում է պահակին: Оган обращается к сторожу

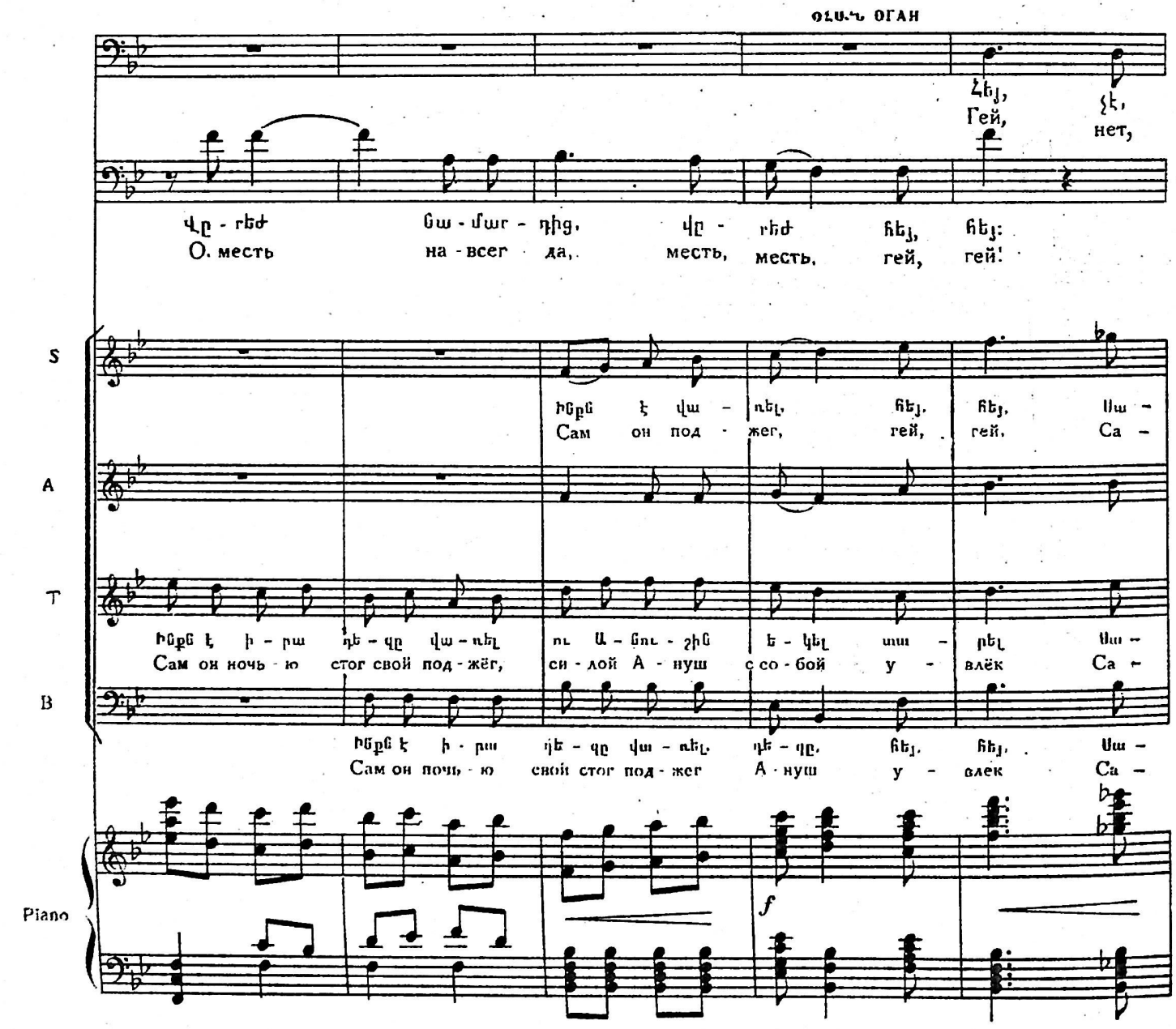

Բոլորը դիմում են պահակին խնդրելով պատմել իր տեսածը: Все обращаются к сторожу с просьбой рассказать виденное.

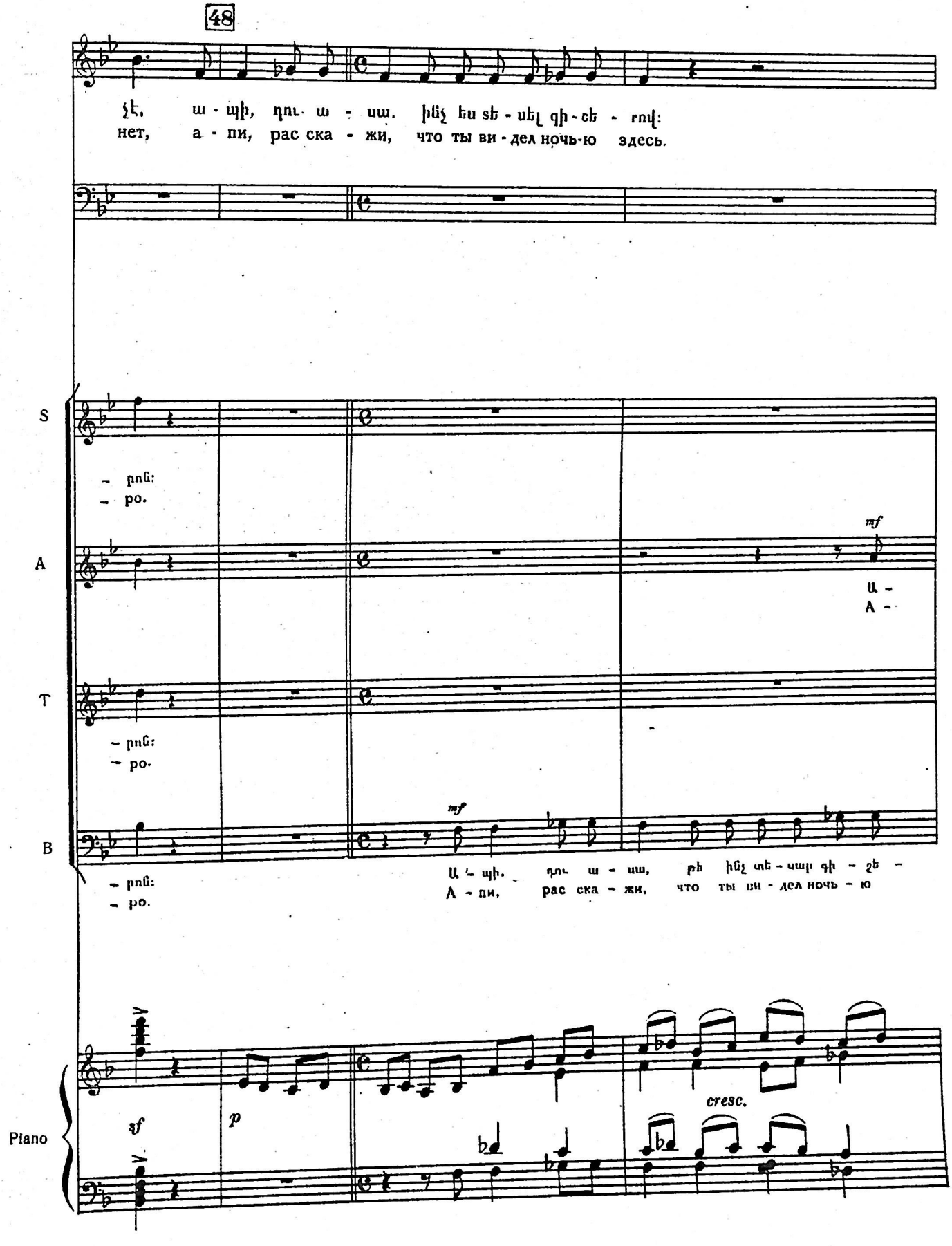

Դու ա - սա, ա - սա դու, ա - պի, ա -
Ты ска - жи, ска - жи ты, а - пи, ска -

ՄՈՍԻ МОСИ

Ա. -
Ска -

f

Ա - պի, դու ա - սա ա -
А - пи, ты ска - жи ска -

f

- պի. դու ա - սա, դու ա - սա, թէ ինչ տե - սար գի - շե - րով դու ա - պի. ա -
- пи, ты ска - жи, ты ска - жи. что ты ви - дел ночь - ю здесь ты ска - жи. ска -

f

Ա - պի, դու ա - սա
А - пи, ты ска - жи что ты

f

- րով դու ա - սա, ա - սա շուտ դէ ա - սա, դու ա - սա, ա -
здесь ты ска жи, ска - жи ну ска - жи, ты ска - жи, ска -

f

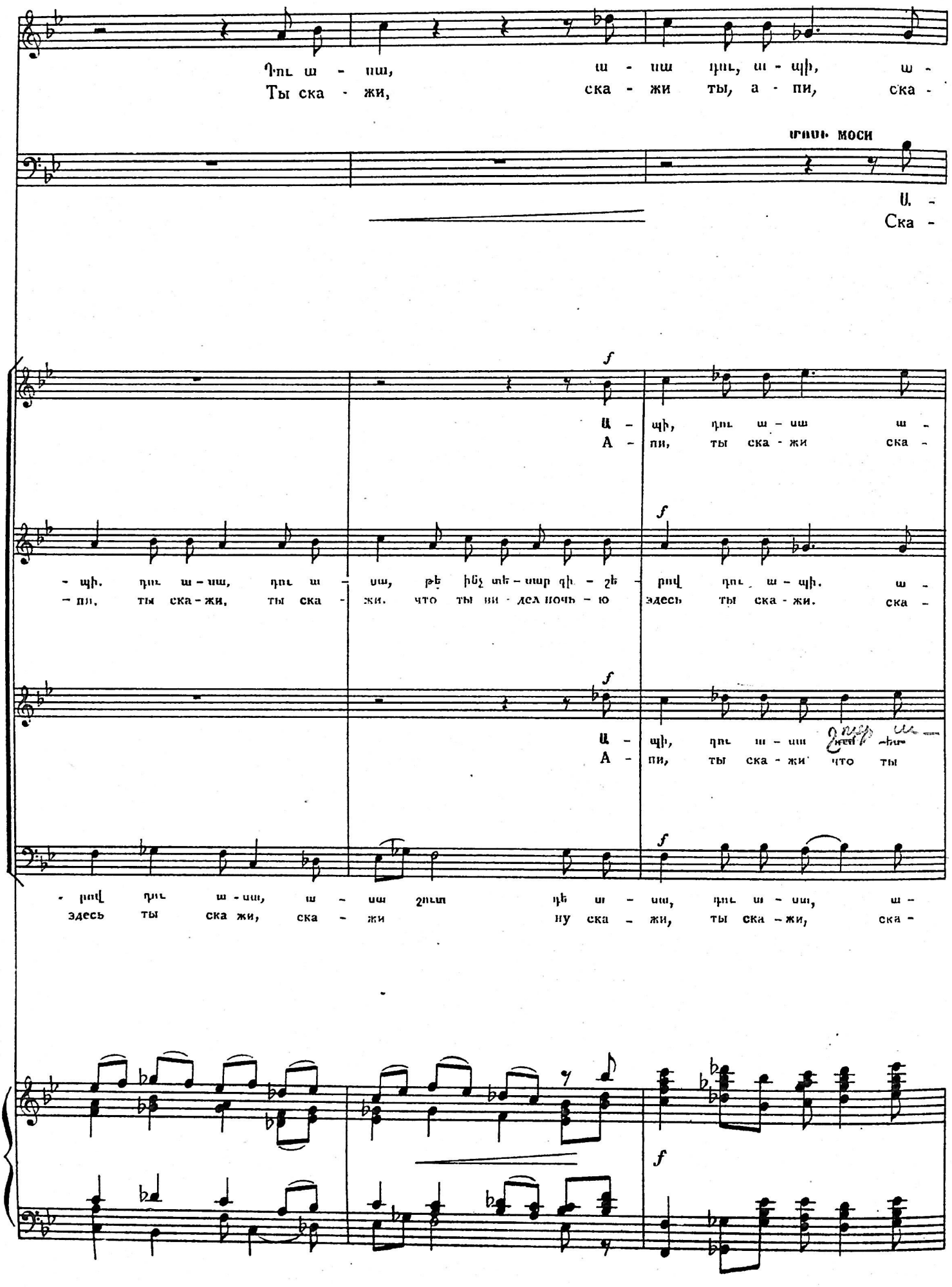

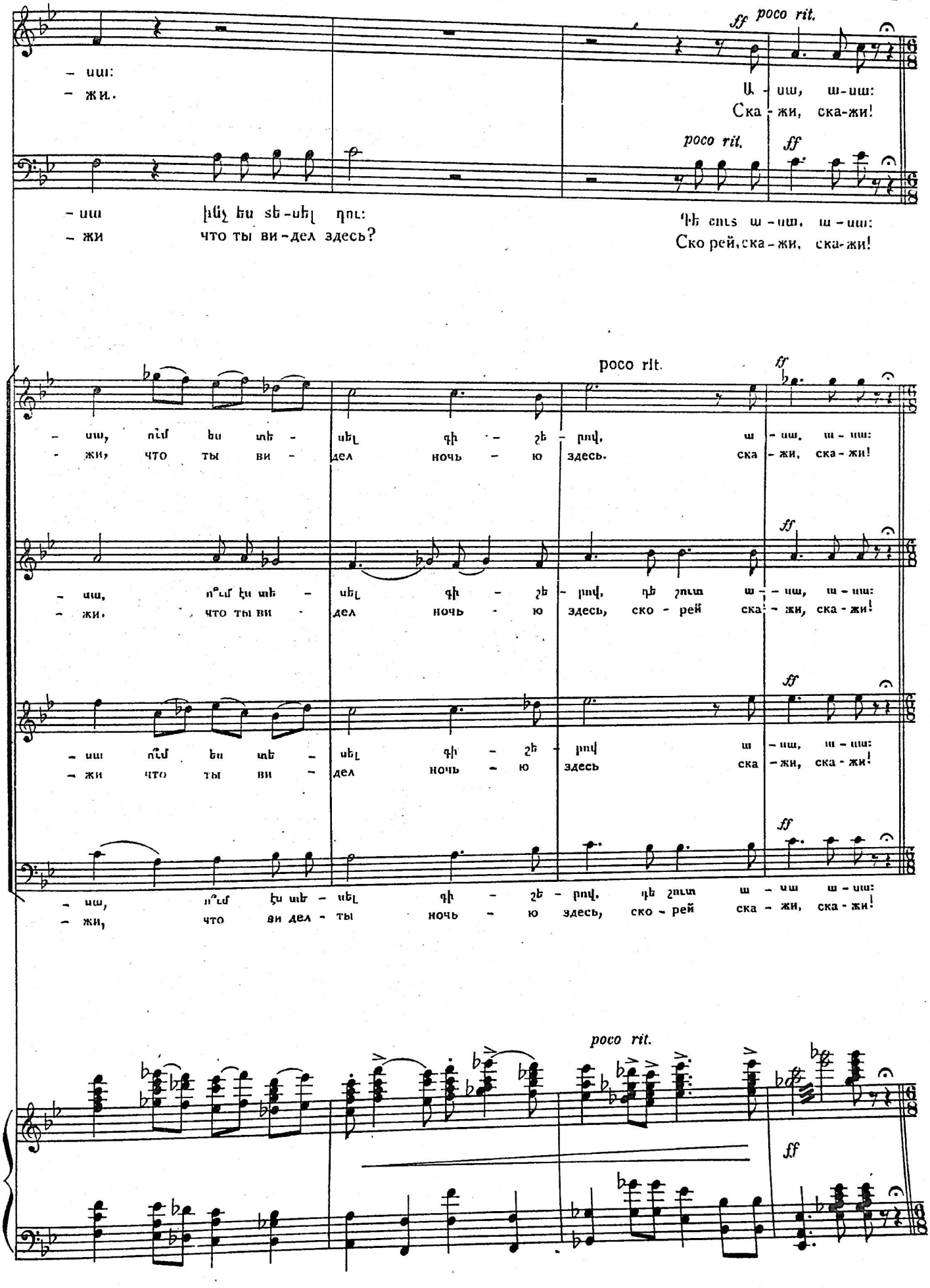
poco rit.
ff
- սա:
- жи.
Ա - սա, ա-սա:
Ска - жи, ска-жи!
- սա ինչ ես տե-սել դու:
- жи что ты ви-дел здесь?
Դե շուտ ա - սա, ա - սա:
Ско рей, ска - жи, ска-жи!
- սա, ո՞ւմ ես տե - սել գի - շե - րով, ա - սա, ա - սա:
- жи, что ты ви - дел ночь - ю здесь. ска - жи, ска - жи!
- սա, ո՞ւմ էս տե - սել գի - շե - րով, դե շուտ ա - - սա, ա - սա:
- жи, что ты ви - дел ночь - ю здесь, ско - рей ска - жи, ска - жи!
- սա ո՞ւմ ես տե - սել գի - շե - րով ա - սա, ա - սա:
- жи что ты ви - дел ночь - ю здесь ска - жи, ска - жи!
- սա, ո՞ւմ էս տե - սել գի - շե - րով, դե շուտ ա - սա ա - սա:
- жи, что ви дел - ты ночь - ю здесь, ско - рей ска - жи, ска - жи!

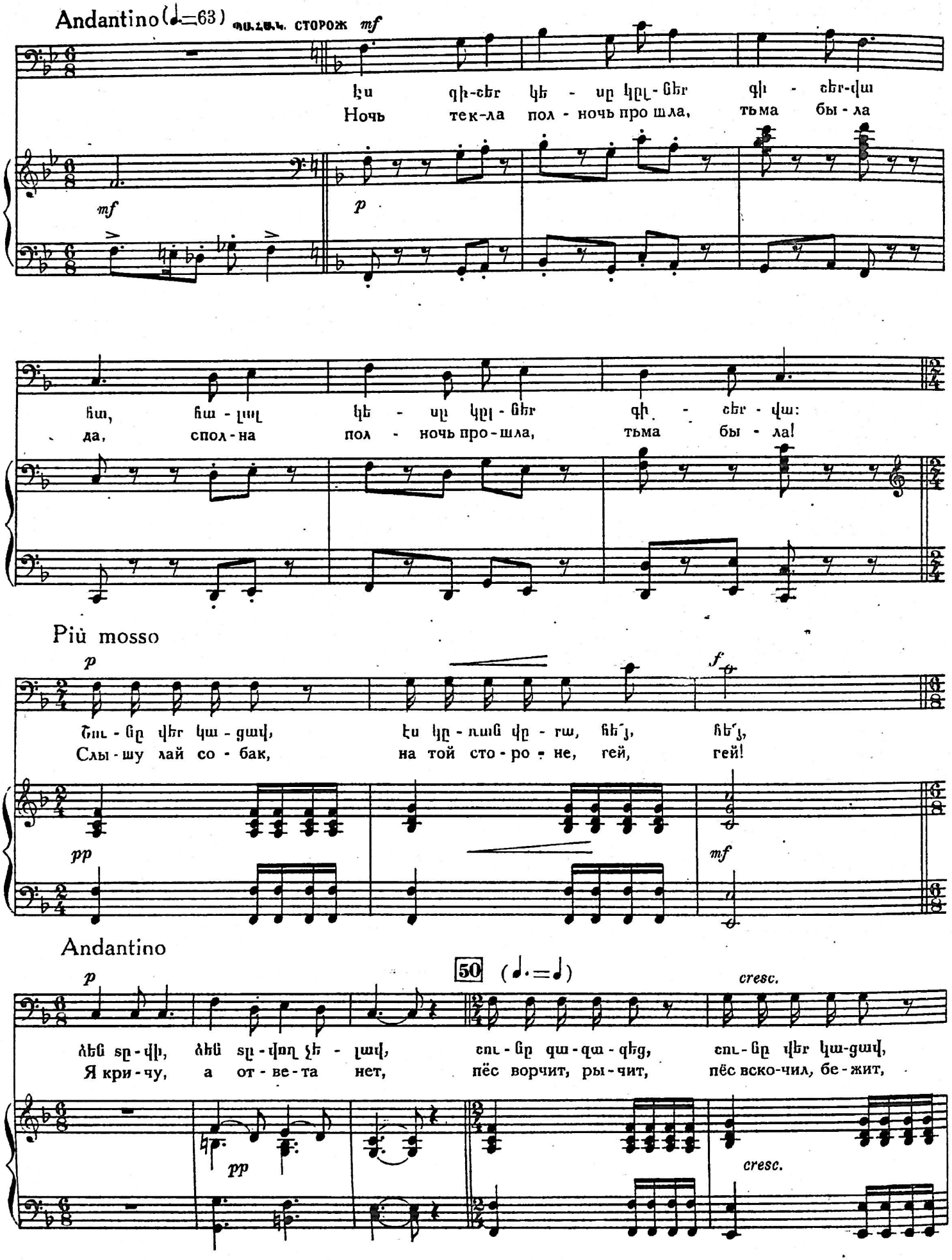
Andantino (♩.=63)
ՊԱՀԱՊԱՆ. СТОРОЖ
mf
Էս գի-շեր կե - սը կըլ-ցեր գի - շեր-վա
Ночь тек-ла пол - ночь про шла, тьма бы - ла
mf
p
հա, հա - լալ կե - սը կըլ - ցեր գի - շեր - վա:
да, спол-на пол - ночь про-шла, тьма бы - ла!
Più mosso
p
f
Շու - ն ը վեր կա - ցավ, էս կը - ռաճ վը - րա, հե՛յ, հե՛յ,
Слы - шу лай со - бак, на той сто - ро - не, гей, гей!
pp
mf
Andantino
p
50 (♩.=♩)
cresc.
Ես տը - վի, ես տը - վող չե - լավ, շու - ն ը գա-գա-գեց, շու - ն ը վեր կա-ցավ,
Я кри - чу, а от - ве - та нет, пёс ворчит, ры - чит, пёс вско-чил, бе - жит,
pp
cresc.

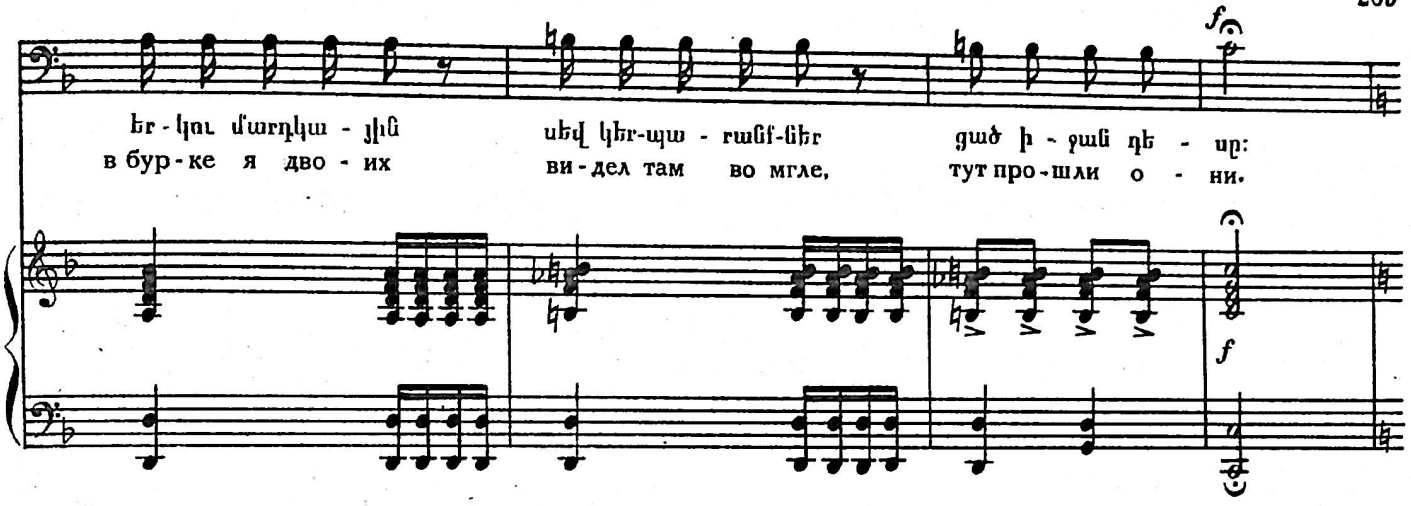

Ընդհանուր վրդովմունք և վեճ: Общее возбуждение и спор.

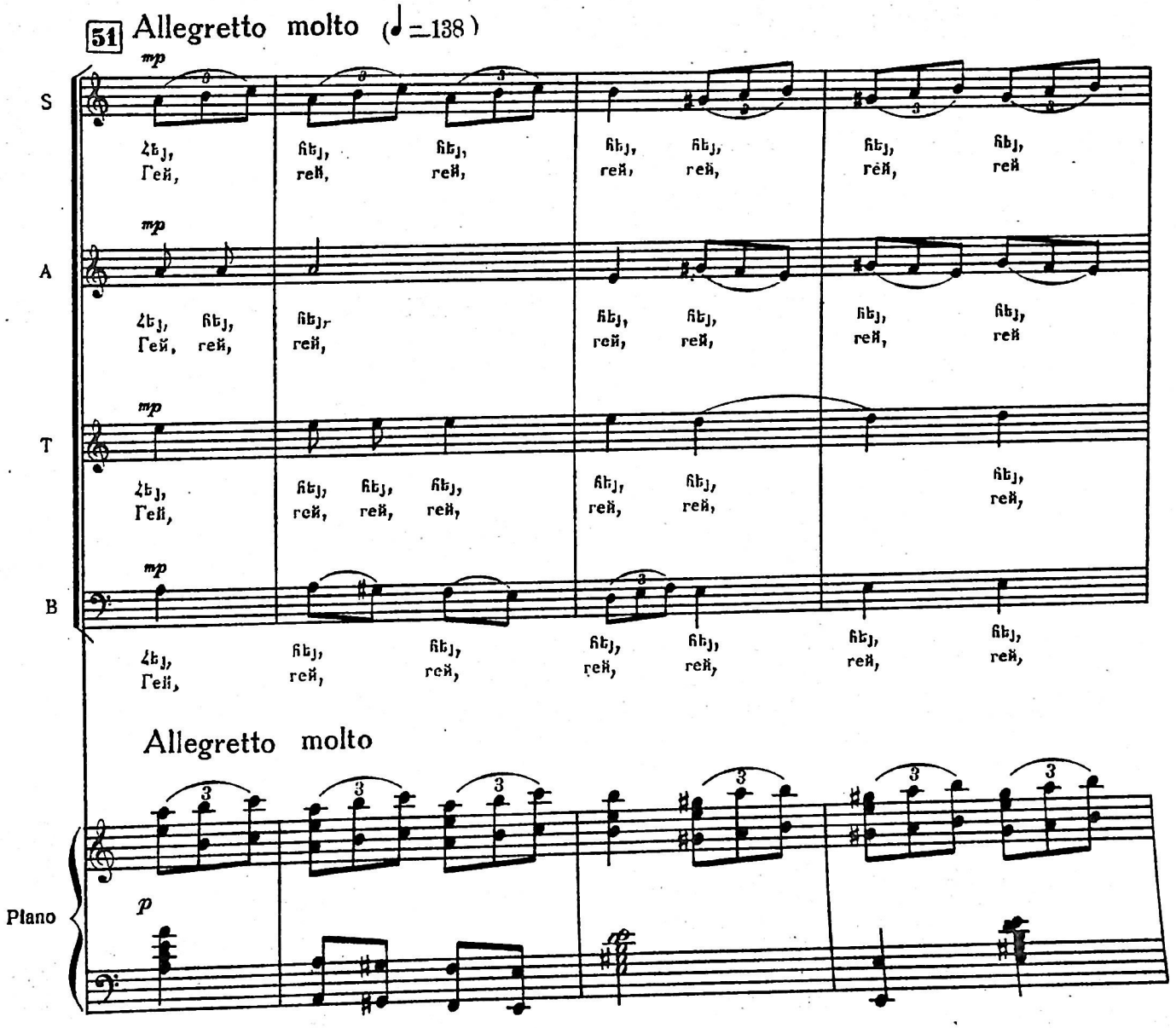

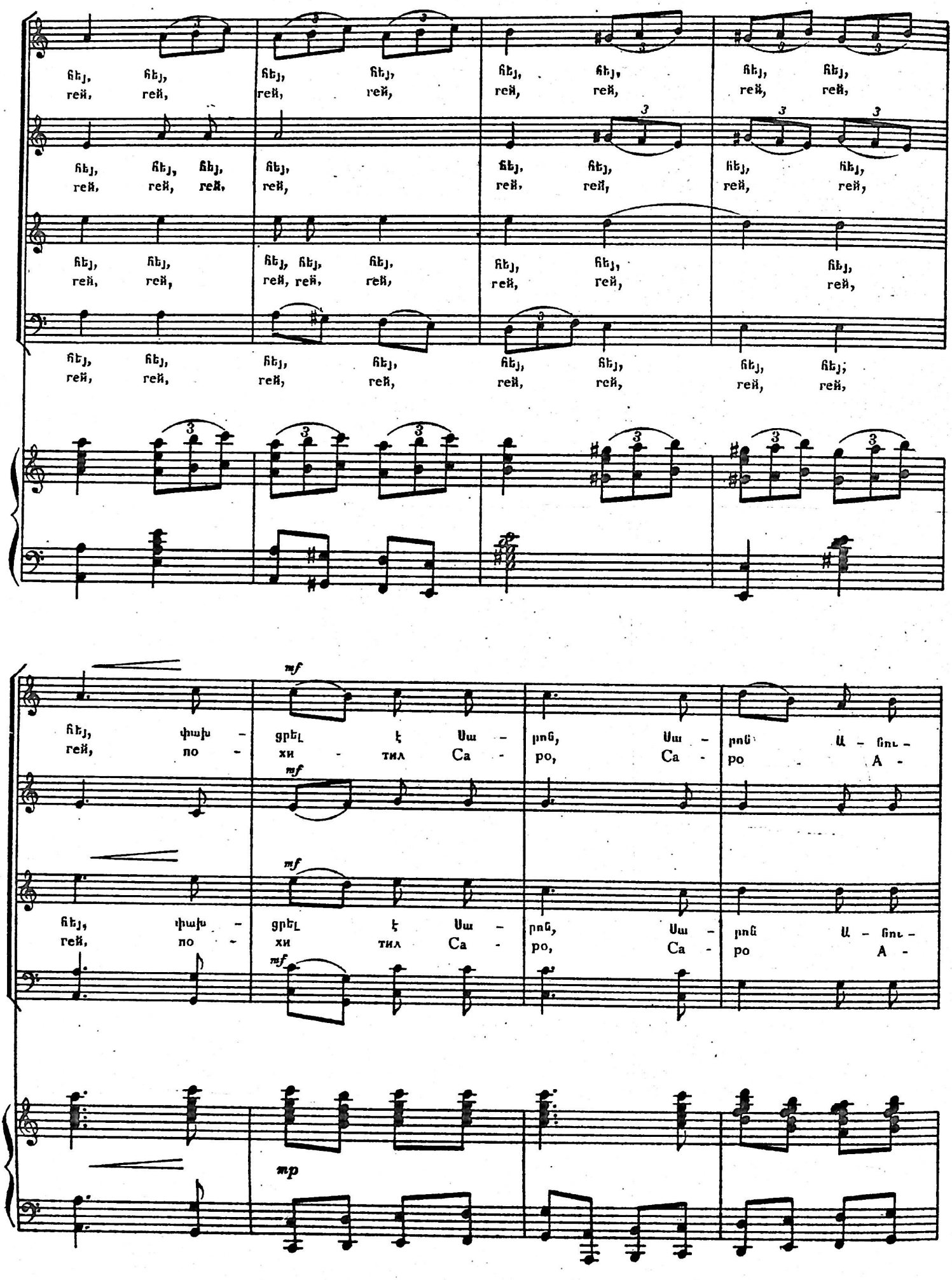
հէյ, հէյ, հէյ, հէյ, հէյ, հէյ, հէյ, հէյ,
рей, рей, рей, рей, рей, рей, рей, рей,
հէյ, հէյ, հէյ,
рей, рей, рей,
հէյ, հէյ, հէյ, հէյ, հէյ, հէյ,
рей, рей, рей, рей, рей, рей,
հէյ, հէյ, հէյ, հէյ, հէյ, հէյ, հէյ, հէյ,
рей, рей, рей, рей, рей, рей, рей, рей,
mf
հէյ, փախ - ցրեԼ է Սա - րոց, Սա - րոց Ա - ղու -
рей, по - хи - тил Са - ро, Са - ро А -
mf
հէյ, փախ - ցրեԼ է Սա - րոց, Սա - րոց Ա - ղու -
рей, по - хи тил Са - ро, Са - ро А -
mf
mp

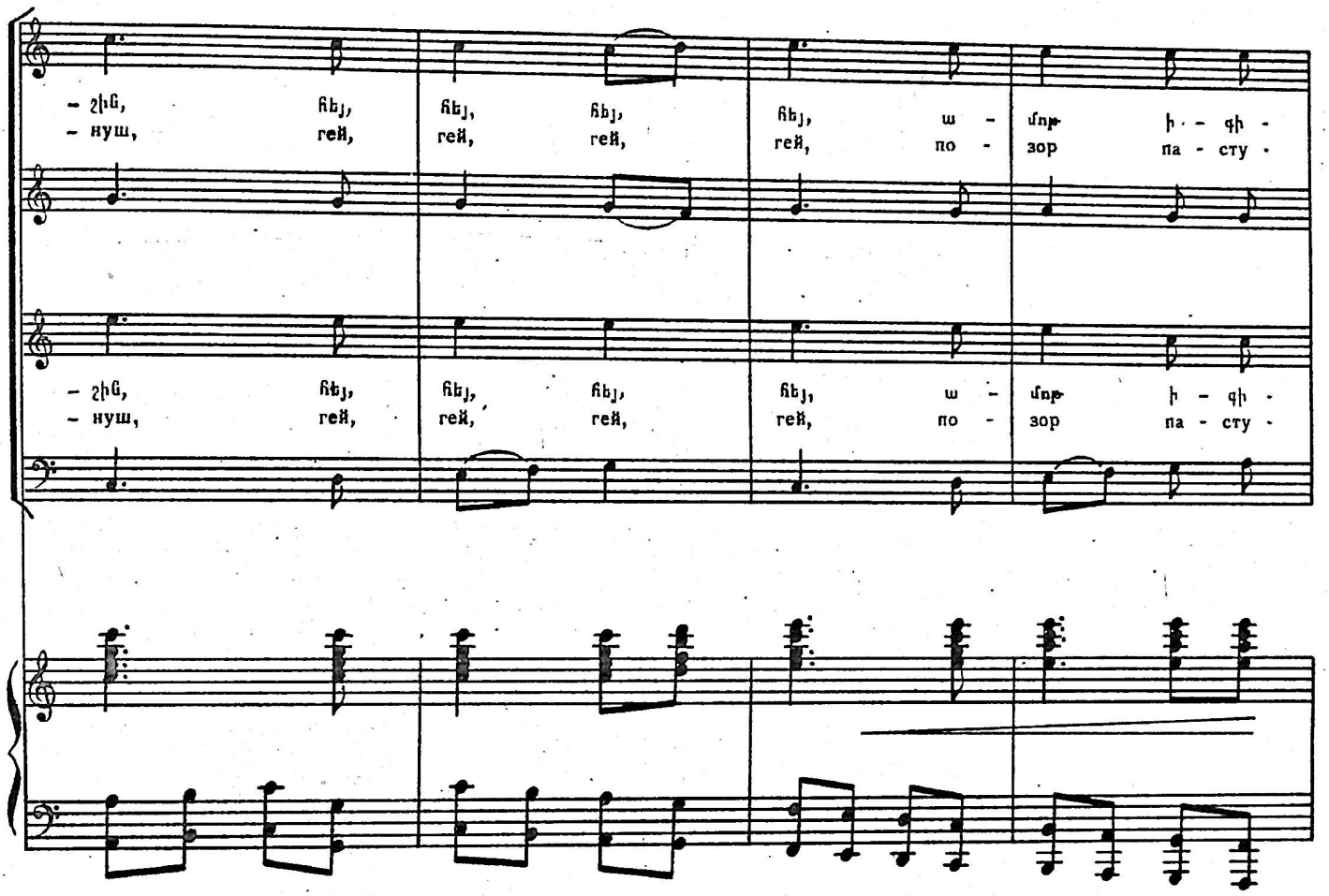
– շին, հեյ, հեյ, հեյ, հեյ, ա – մոթ ի – գի –
– ոուշ, гей, гей, гей, гей, по – зор па – сту –
– շին, հեյ, հեյ, հեյ, հեյ, ա – մոթ ի – գի –
– ոուշ, гей, гей, гей, гей, по – зор па – сту –

52

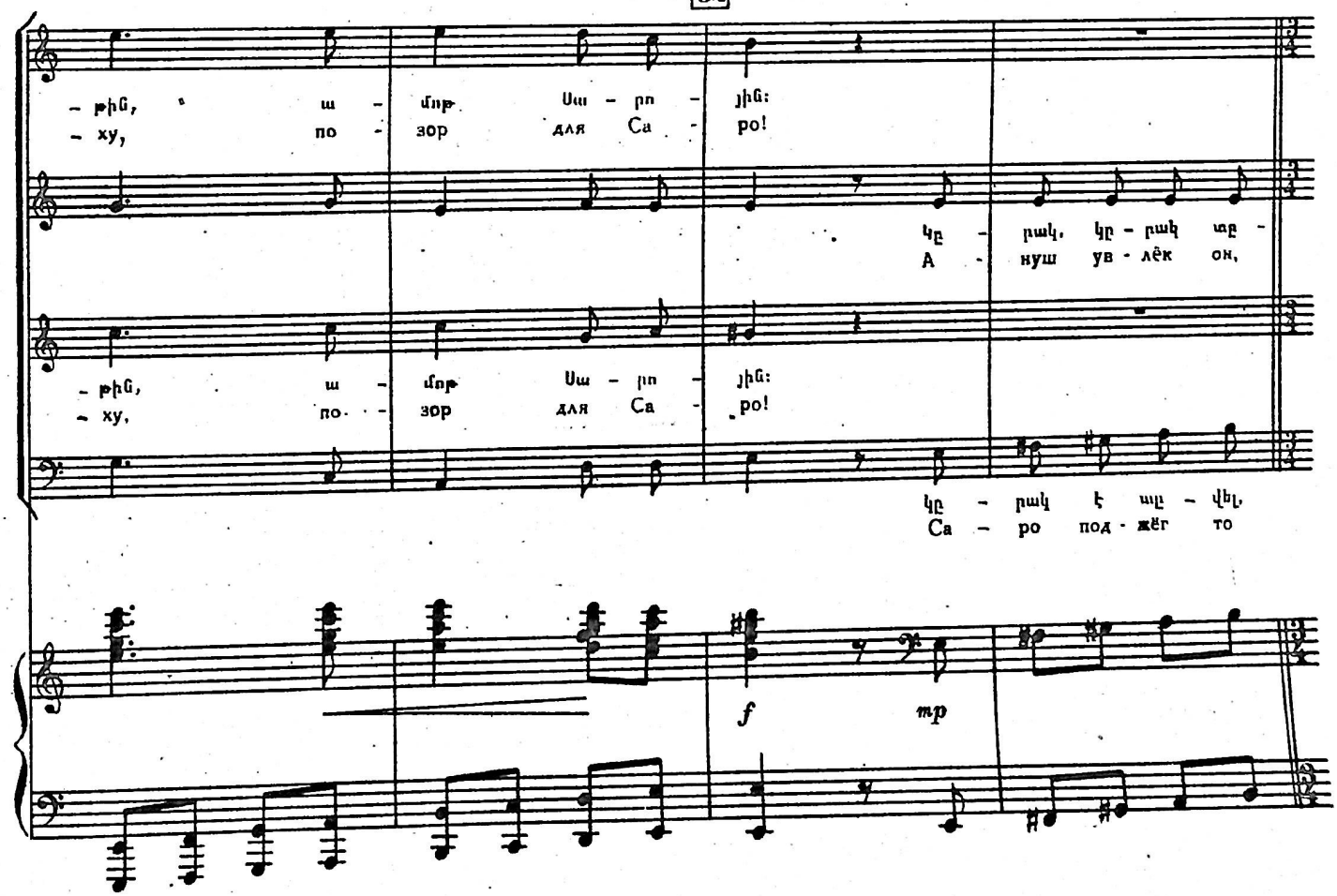
– թին, ա – մոթ Սա – րո – յին:
– ху, по – зор для Са – ро!
Կը – րակ, կը – րակ ար –
А – ныш ув – лёк он,
– թին, ա – մոթ Սա – րո – յին:
– ху, по – зор для Са – ро!
Կը – րակ է ալ – վել,
Са – ро под – жёг то
f
mp

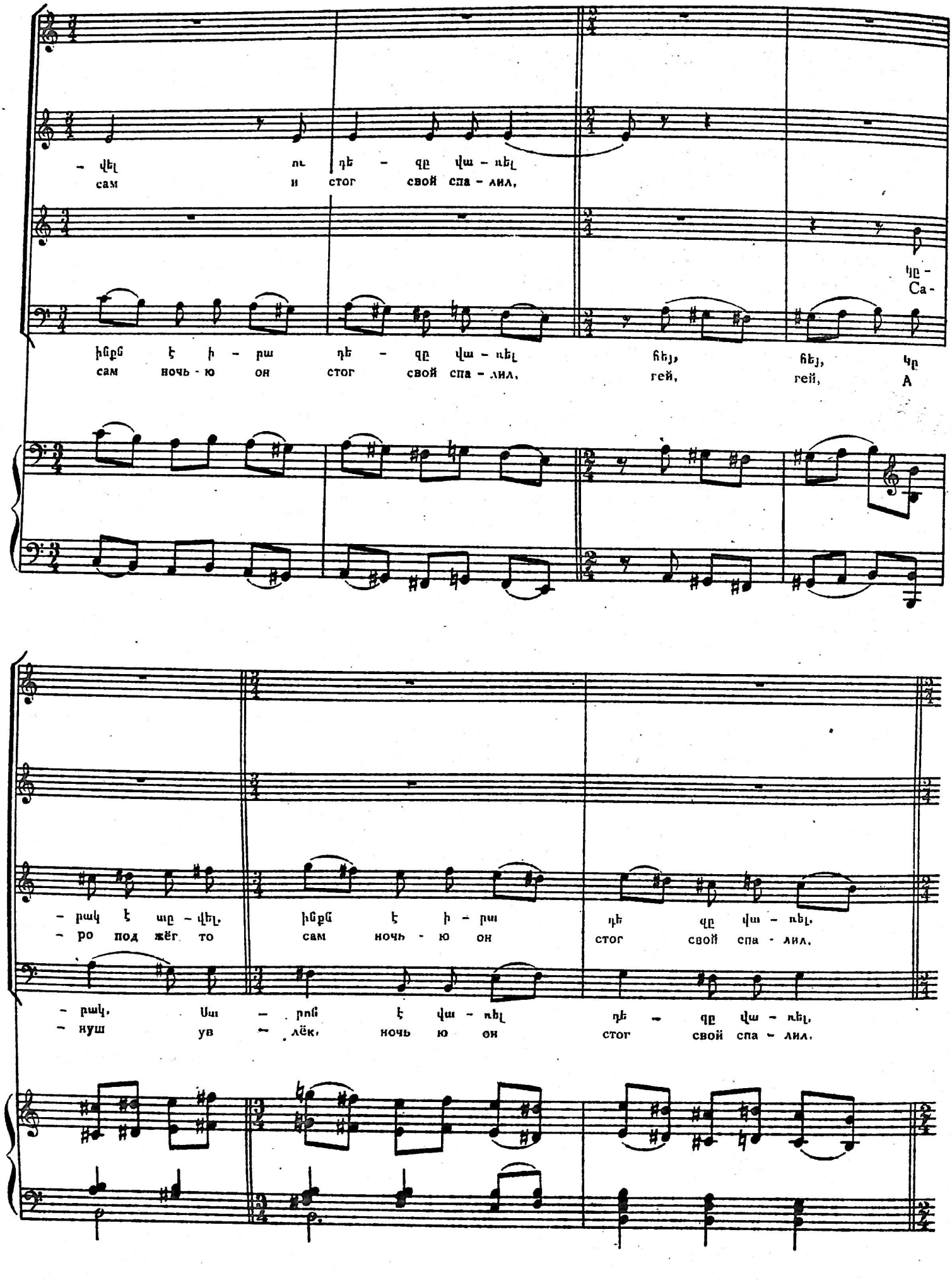
– վել ու դե – զը վա – ռել
сам и стог свой спа – лил,
ինքն է ի – րա դե – զը վա – ռել հեյ, հեյ, կը
сам ночь - ю он стог свой спа – лил, гей, гей, А
– րակ է ար – վել, ինքն է ի – րա դե զը վա – ռել,
– ро под жёг то сам ночь - ю он стог свой спа - лил,
– րակ, Սա – րուն է վա – ռել դե – զը վա – ռել,
– нуш ув – лёк, ночь ю он стог свой спа – лил.

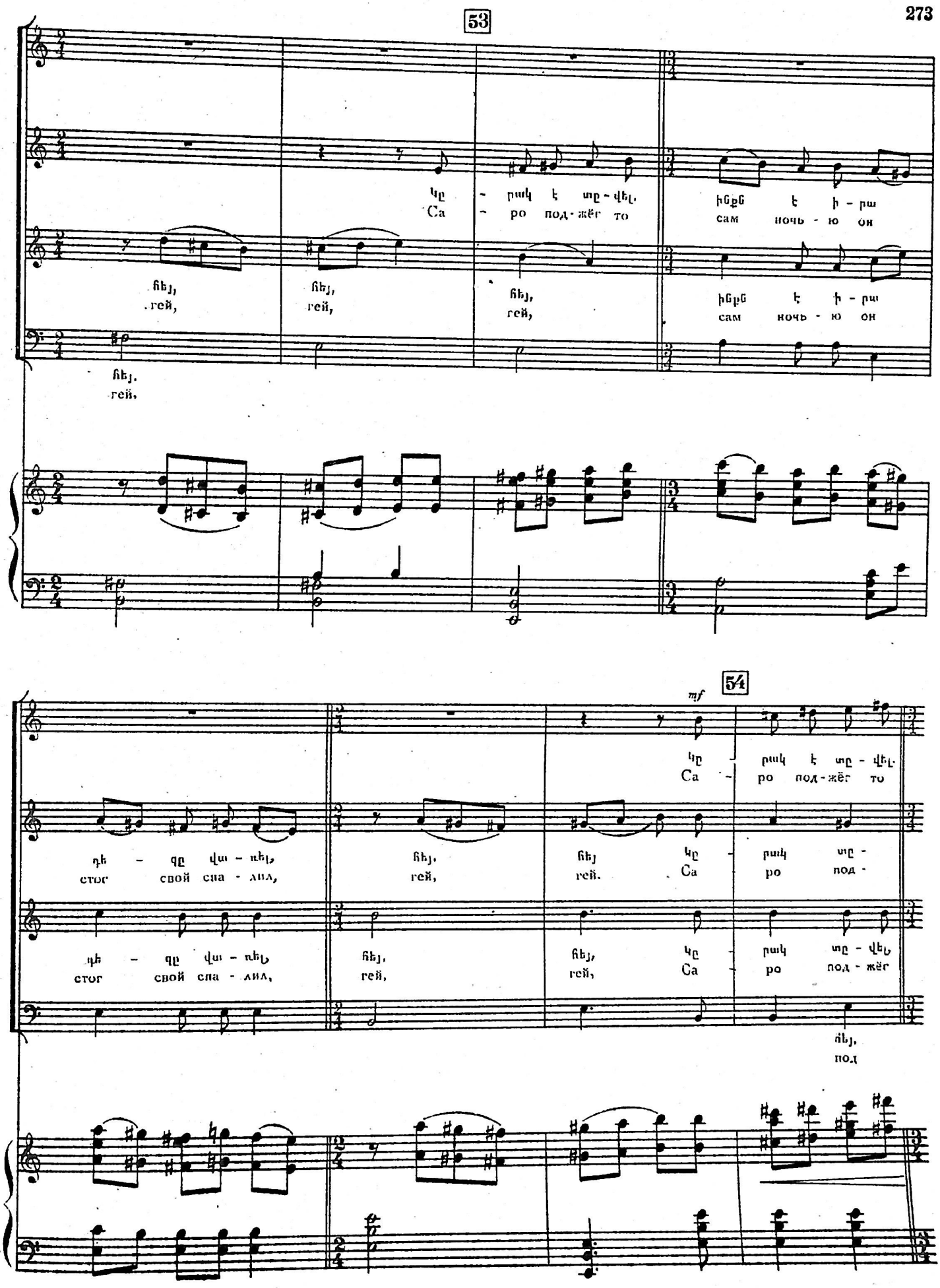
53
Կը - րակ է տը - վել,
Са - ро под - жёг то
ինքն է ի - րա
сам ночь - ю он
հեյ,
гей,
54
mf
Կը - րակ է տը - վել,
Са - ро под - жёг то
դե - զը վա - ռել,
стог свой спа - лил,
հեյ,
гей,
Կը - րակ տը -
Са - ро под -
հեյ,
под

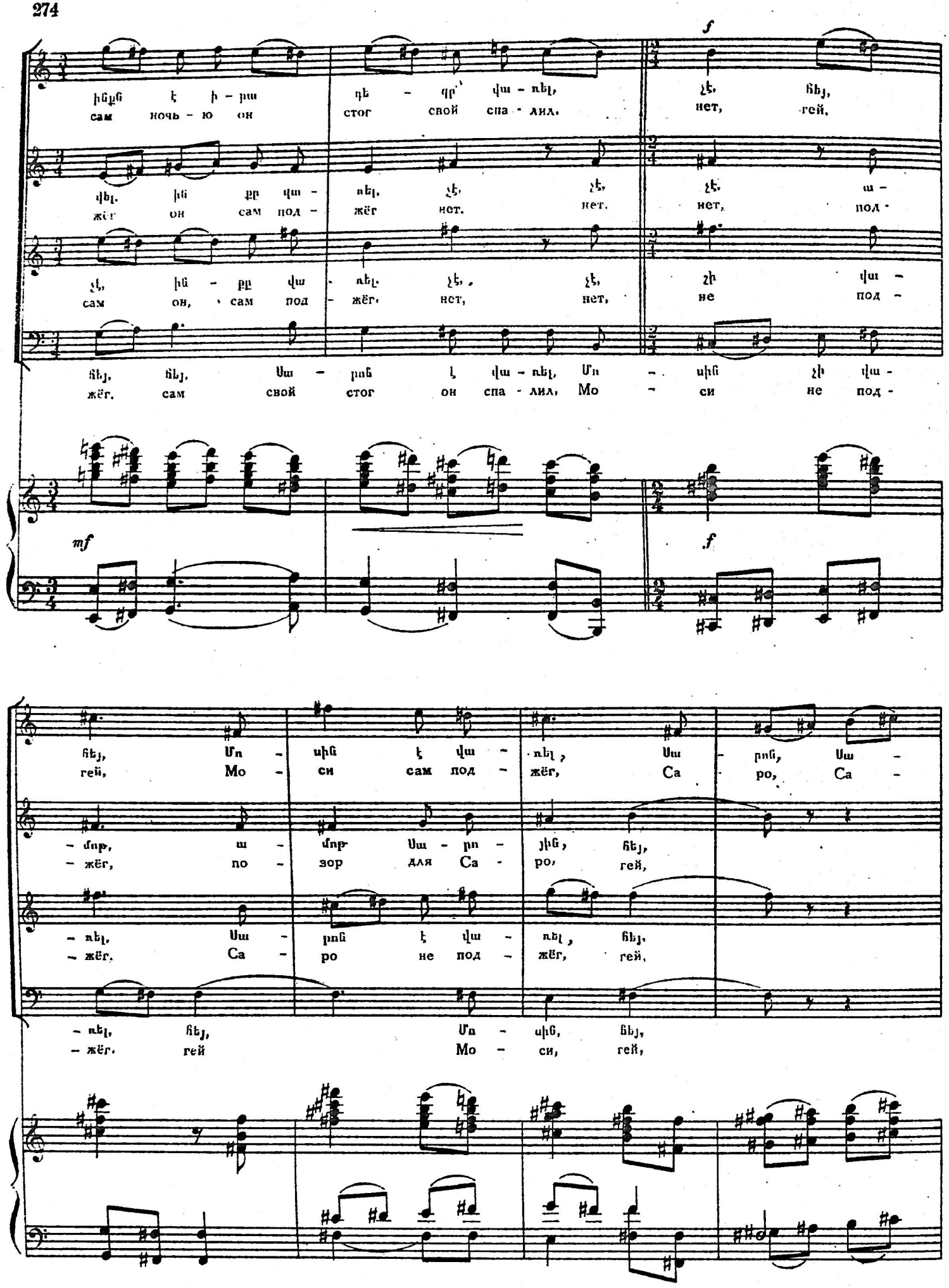
ինքն է ի - րա դե - զբ՝ վա - ռել, չէ, հեյ,
сам ночь - ю он стог свой спа - лил, нет, гей,
վել, ին քը վա - ռել, չէ, չէ, չէ, ա -
жёг он сам под - жёг нет, нет, нет, под -
չէ, ին - քը վա - ռել, չէ, չէ, չի վա -
сам он, сам под - жёг, нет, нет, не под -
հեյ, հեյ, Սա - րոն է վա - ռել, Մո - սին չի վա -
жёг, сам свой стог он спа - лил, Мо - си не под -
հեյ, Մո - սին է վա - ռել, Սա - րոն, Սա -
гей, Мо - си сам под - жёг, Са - ро, Са -
- մոթ, ա - մոթ Սա - րո - յին, հեյ,
- жёг, по - зор для Са - ро, гей,
- ռել, Սա - րոն է վա - ռել, հեյ,
- жёг, Са - ро не под - жёг, гей,
- ռել, հեյ, Մո - սին, հեյ,
- жёг, гей Мо - си, гей,

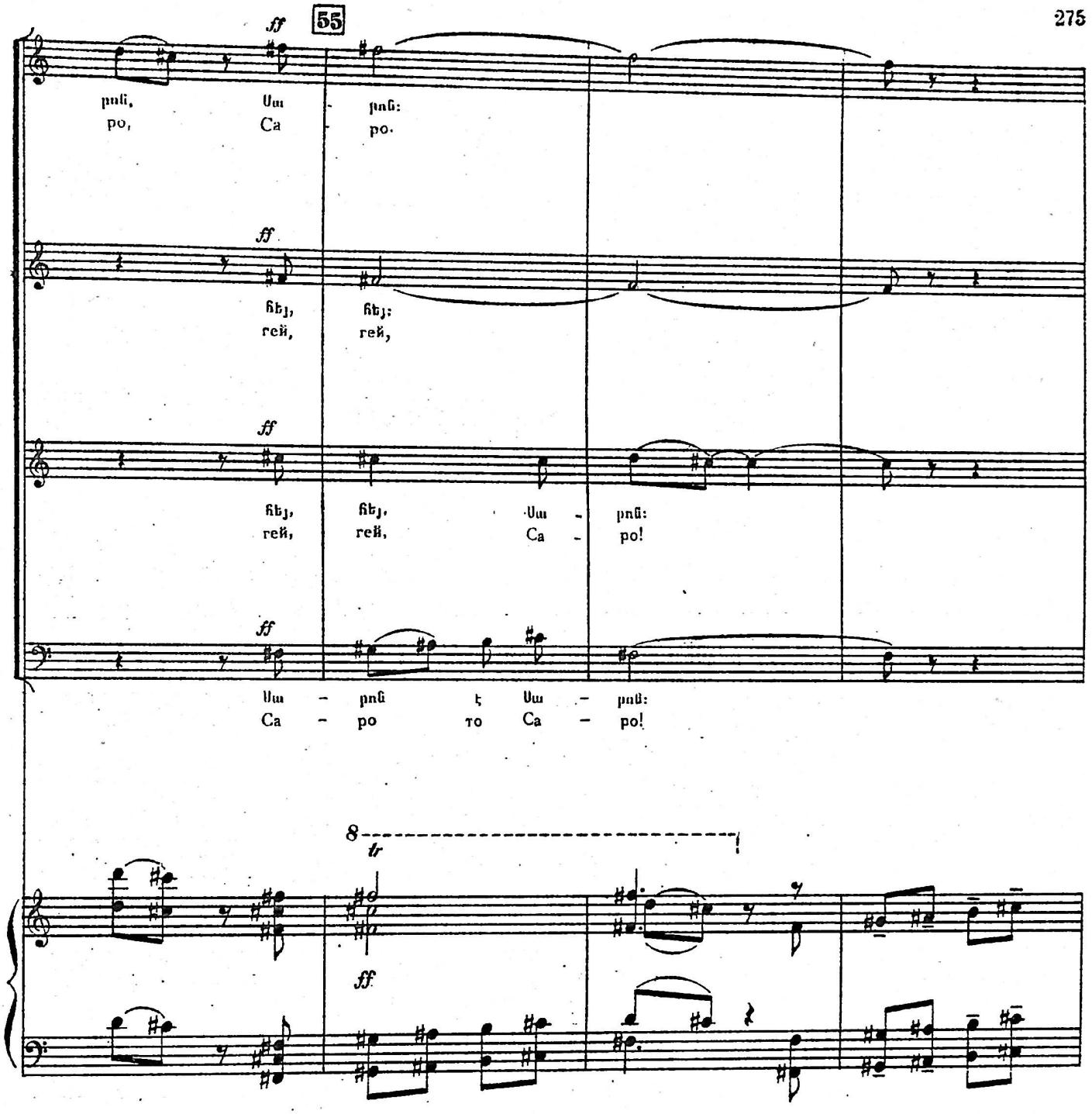

Մոսին հրացանը ձեռքին, դուրս է վազում տնից: Նա երդվում է վրեժ լուծել Սարոյից:
Моси выбегает из дома с ружьем. Он клянется отомстить Саро.

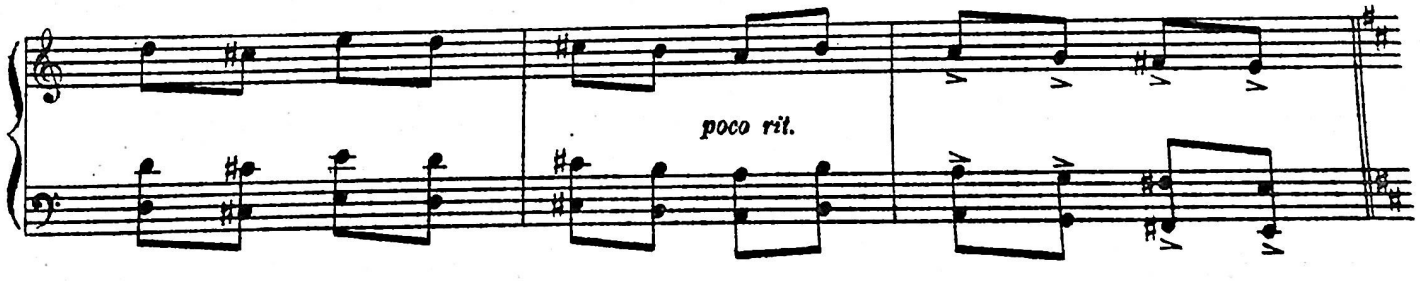

56 Maestoso ma con moto (♩ = 84)

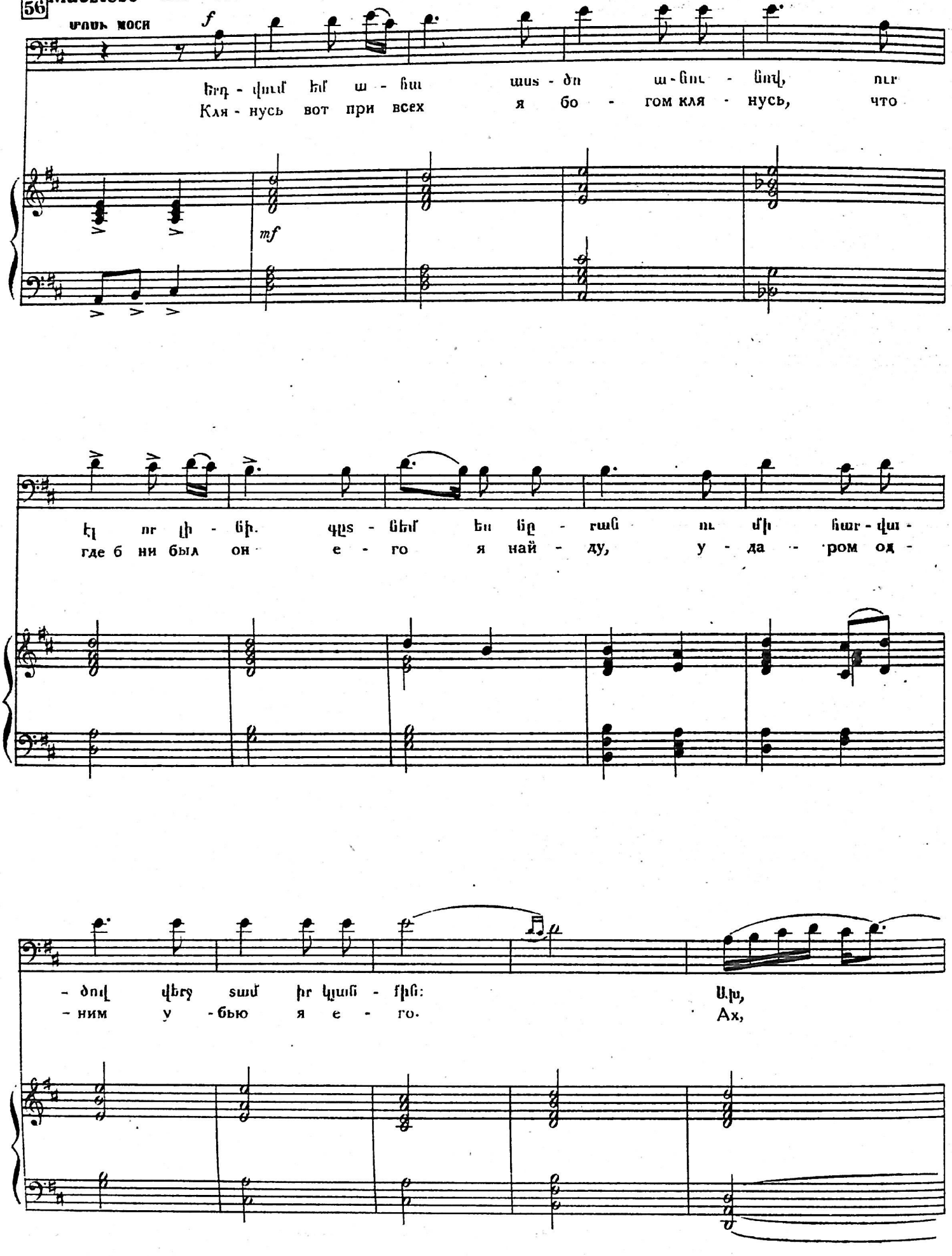

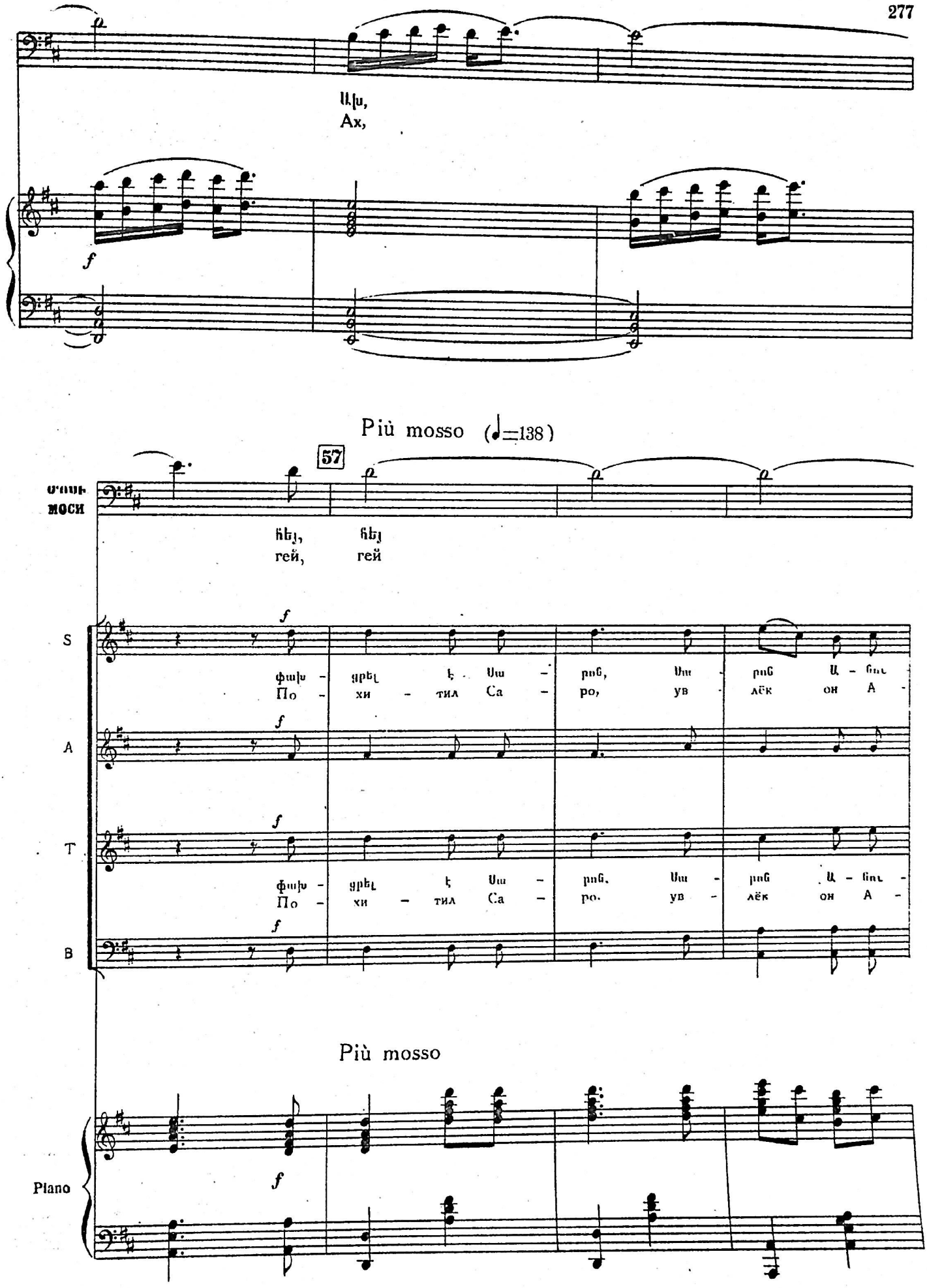
Ախ,
Ах,
Più mosso (♩=138)
57
ՄՈՍԻ
МОСИ
հեյ, հեյ
гей, гей
S
փախ - ցրել է Սա - րոն, Սա - րոն Ա - նու -
По - хи - тил Са - ро, ув - лёк он А -
A
T
փախ - ցրել է Սա - րոն, Սա - րոն Ա - նու -
По - хи - тил Са - ро, ув - лёк он А -
B
Più mosso
Piano

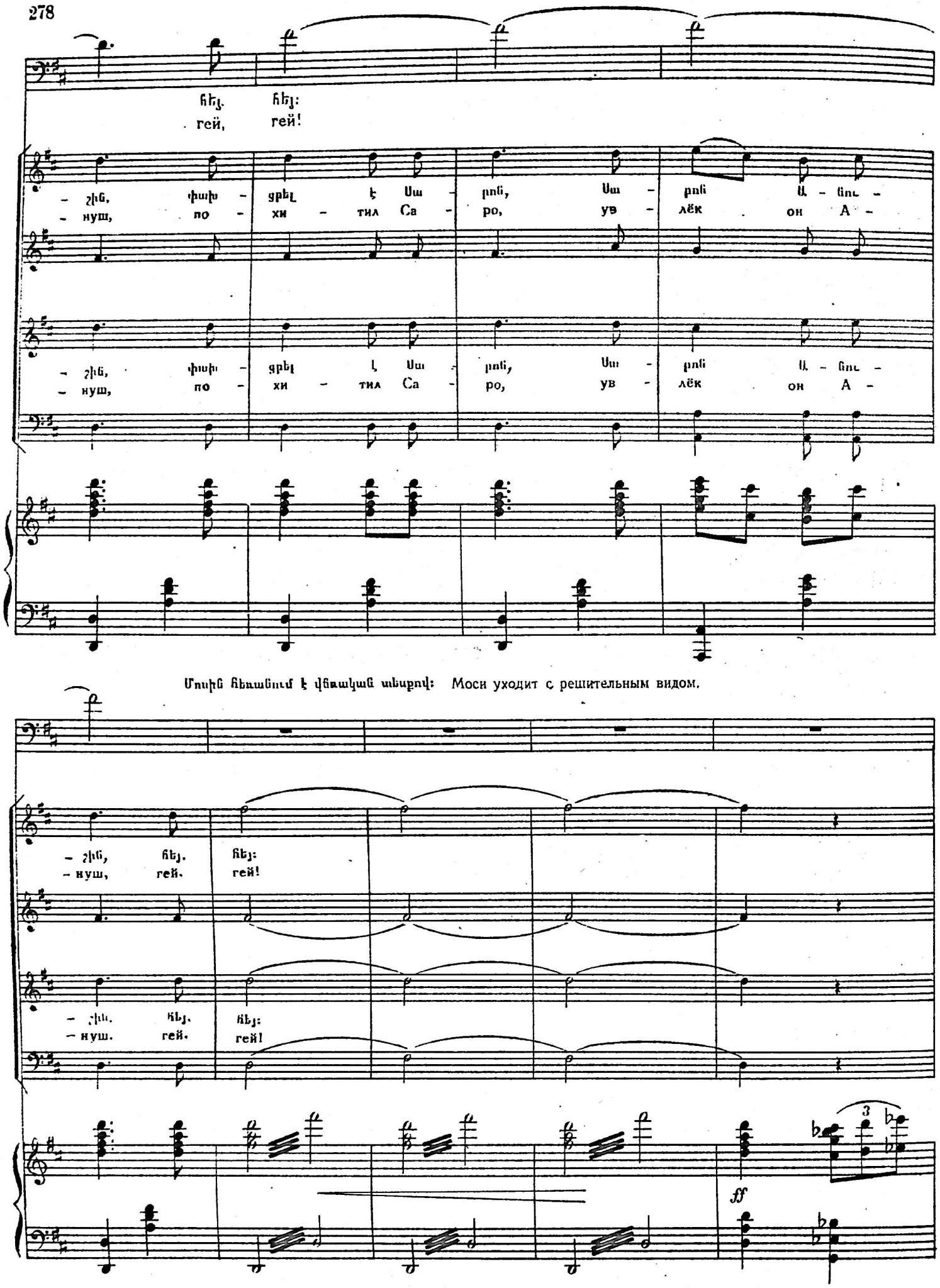
հեյ. հեյ:
гей, гей!
– շին, փախ – ցրել է Սա – րոն, Սա – րոն Ա – նու –
– нуш, по – хи – тил Са – ро, ув – лёк он А –
– շին, փախ – ցրել է Սա – րոն, Սա – րոն Ա – նու –
– нуш, по – хи – тил Са – ро, ув – лёк он А –
Մոսին հեռանում է վճռական տեսքով: Моси уходит с решительным видом.
– շին, հեյ. հեյ:
– нуш, гей. гей!
– շին. հեյ. հեյ:
– нуш. гей. гей!
ff

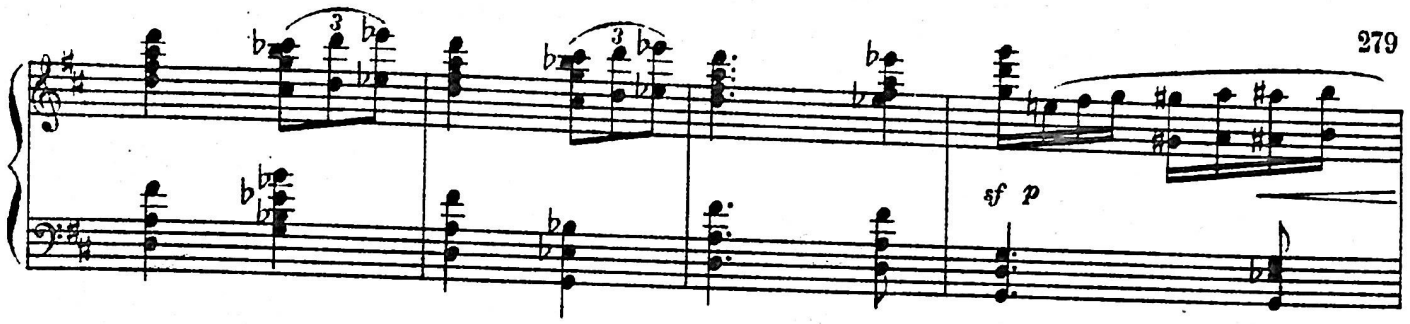

Ամբոխը ամոթանքը է տալիս Սարոյին: . Толпа клеймит позором Саро.

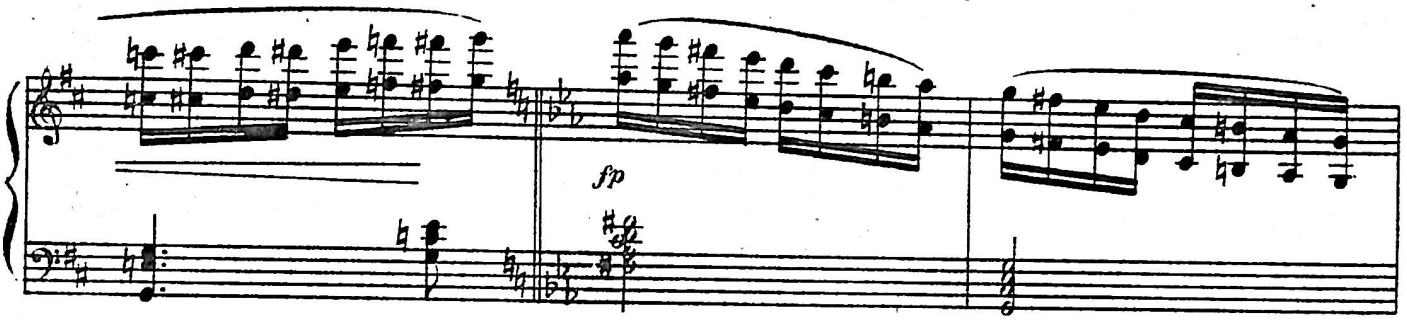

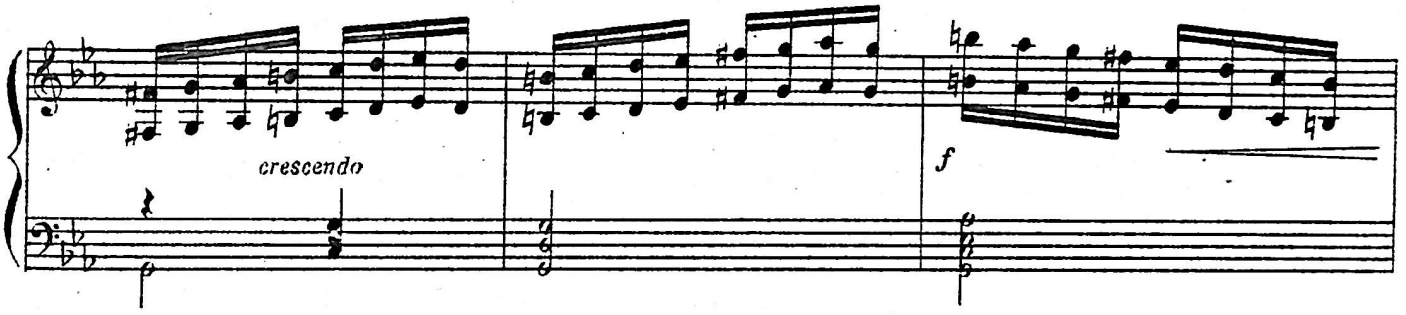

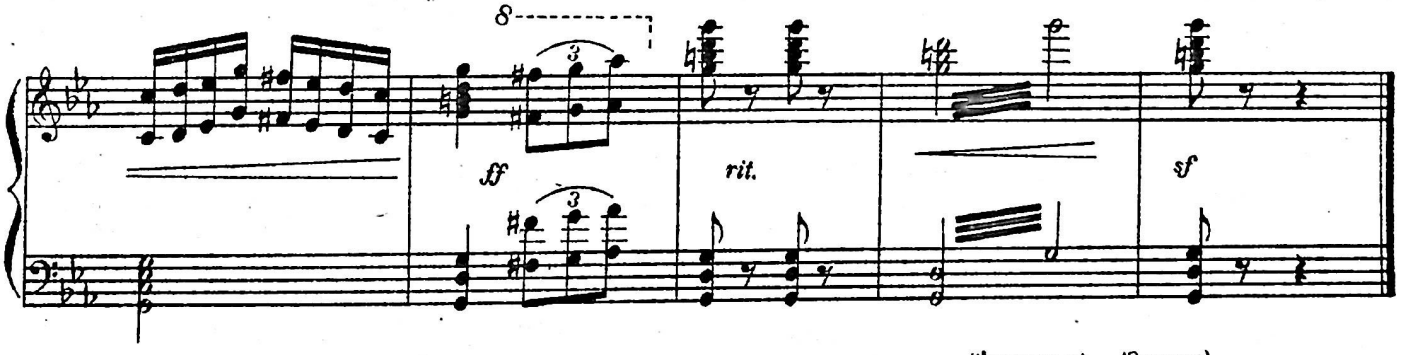

(Վարագույր) (Занавес)

V

Действие

Ի ՊԱՏԿԵՐ

Լոռվա սարերում: Աշուն: Սարոն մենակ: Անուշին փախցնելուց հետո նա նրան նոր ուղարկեց գյուղ, հուսալով, որ ընդունված սովորությանը հետևելով, ծնողները կհամաձայնվեն նրանց ամուսնությանը: Թախծալից սրտով սպասելով նրան, նա թափառում է սարերում, գիտենալով, որ Մոսին հետապնդում է իրեն վրեժ առնելու նպատակով:

I КАРТИНА

В горах Лори. Осень. Саро один. После похищения Ануш он отослал ее в село, надеясь, что следуя обычаю, родители согласятся на их брак, В тоскливом ожидании он скитается в горах, зная, что Моси преследует его с целью отомстить.

Adagio (♩= 60)

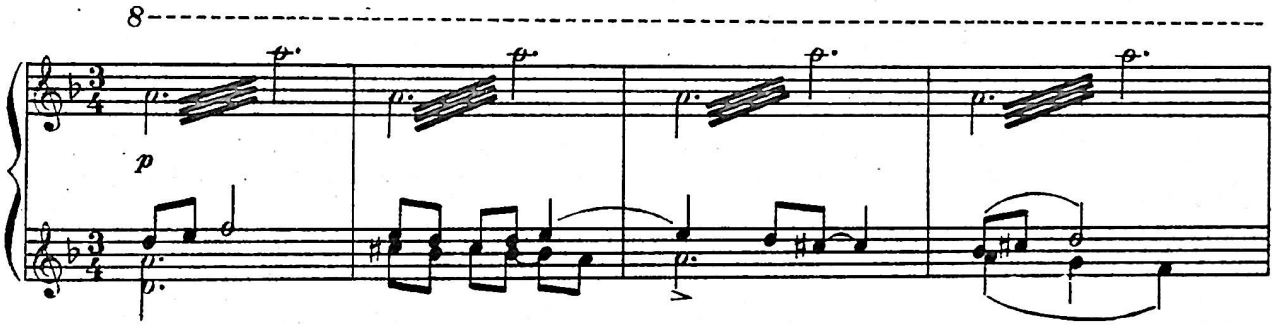

(Վարագույր) (Занавес)

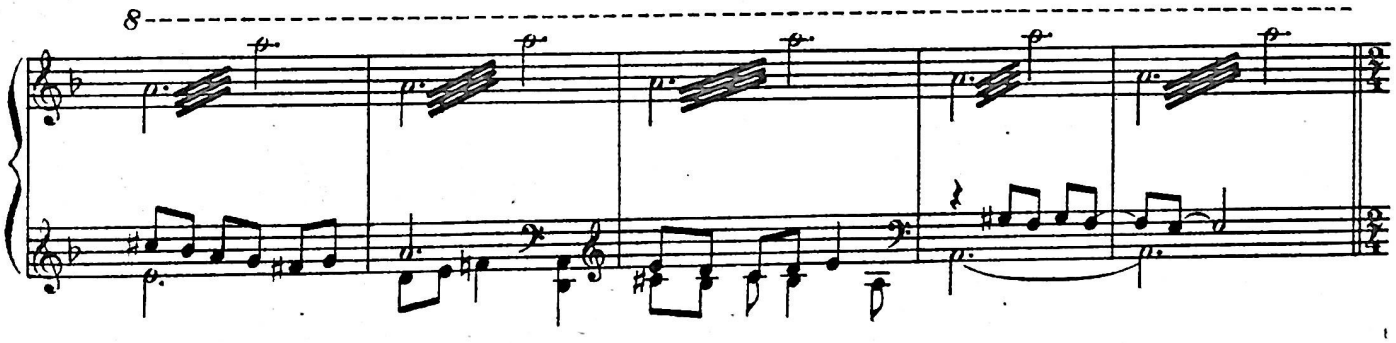

ՍԱՐՈՅԻ ԱՐԻԱՆ
(«Բարձր սարեր»)

АРИЯ САРО
(„Горы мои“)

Andante con moto (♩= 76)

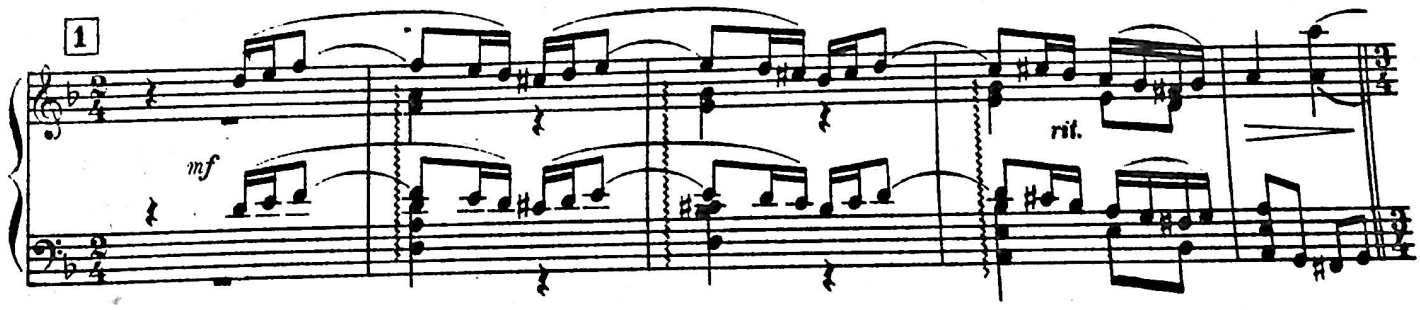

(♩=63)

2 **ՍԱՐՈ** (բեմի հետևից): **CAPO** (за сценой).

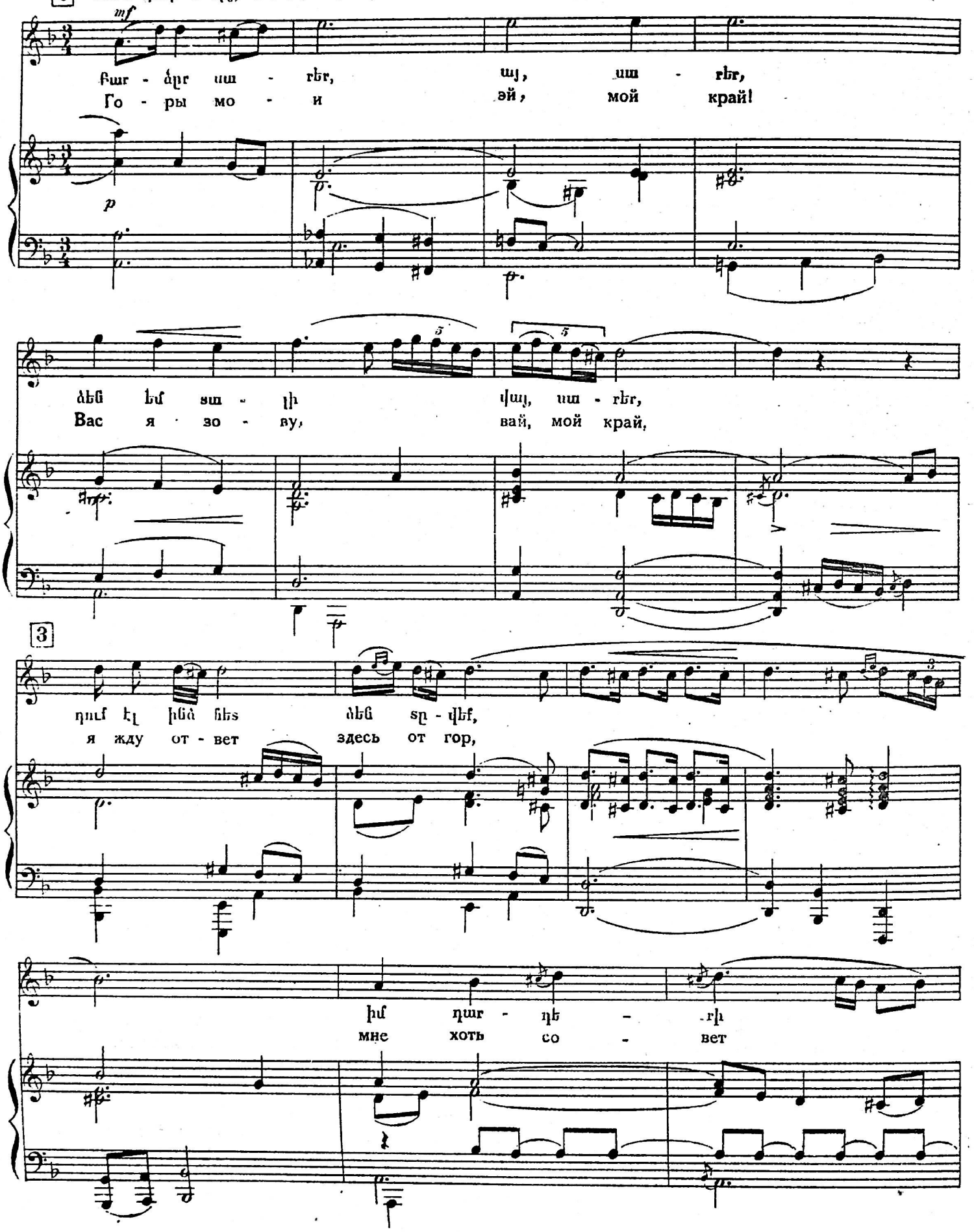

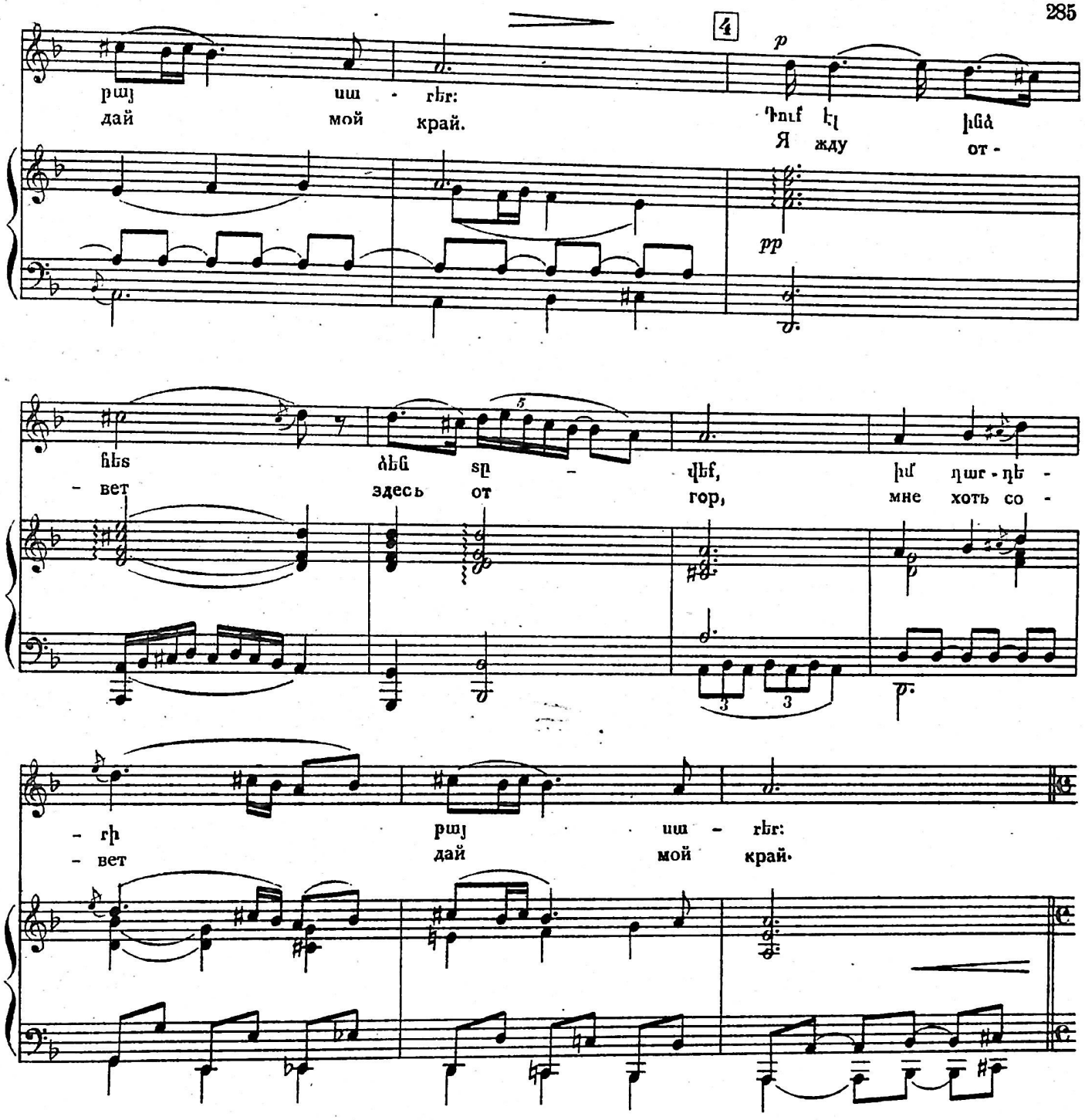

Հայտնվում է Մոսին հրացանը ձեռքին: Նա բարձրում և հետապնդում է Սարոյին:

Показывается Моси с ружьем. Преследуя Саро, он прячется.

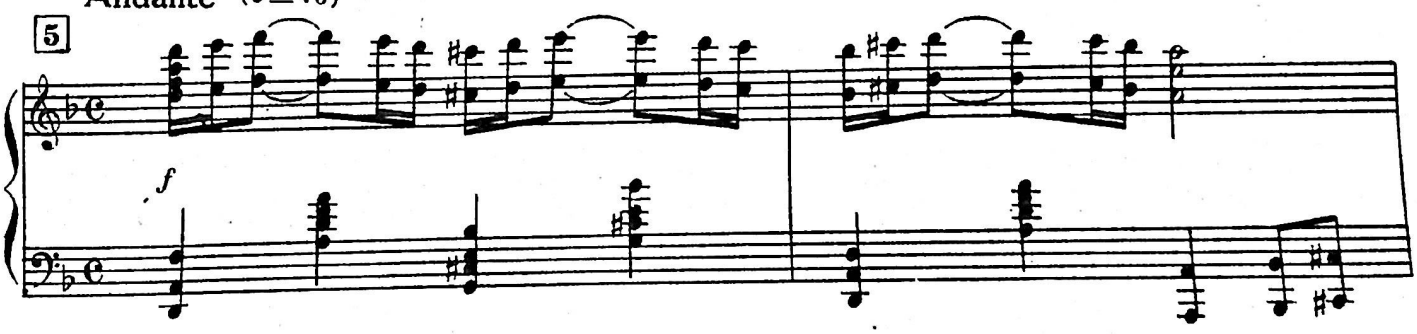

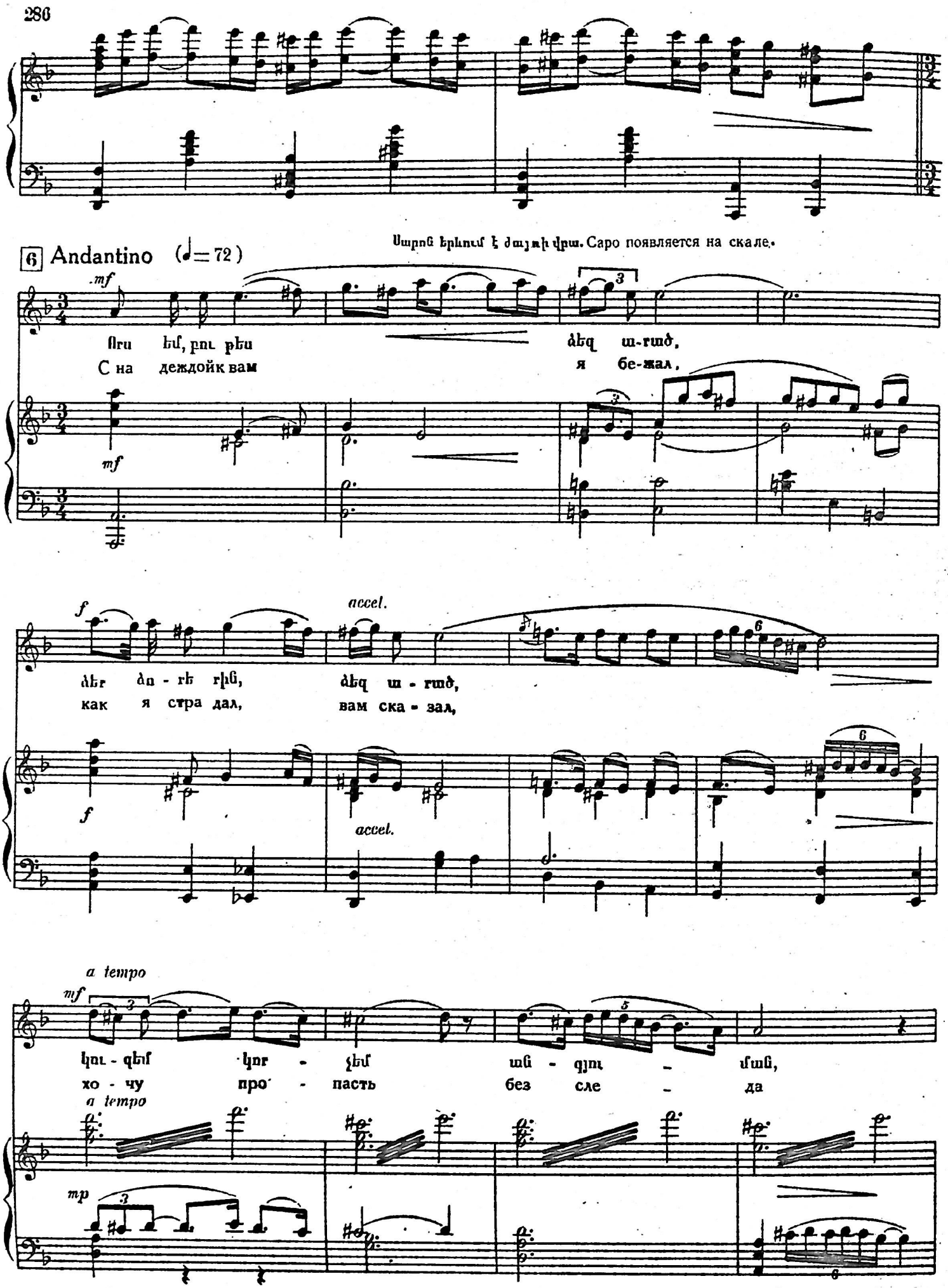
6 Andantino (♩= 72)
Սարոն երևում է ժայռի վրա. Саро появляется на скале.
mf
Որս եմ, բու թես ձեզ ա-ռած,
С на деждойк вам я бе-жал,
mf
f
accel.
ձեր ձո - ռե ռին, ձեզ ա - ռած,
как я стра дал, вам ска - зал,
f
accel.
a tempo
mf
կու - զեմ կոր - չեմ ան - գյու - ման,
хо - чу про - пасть без сле - да
a tempo
mp

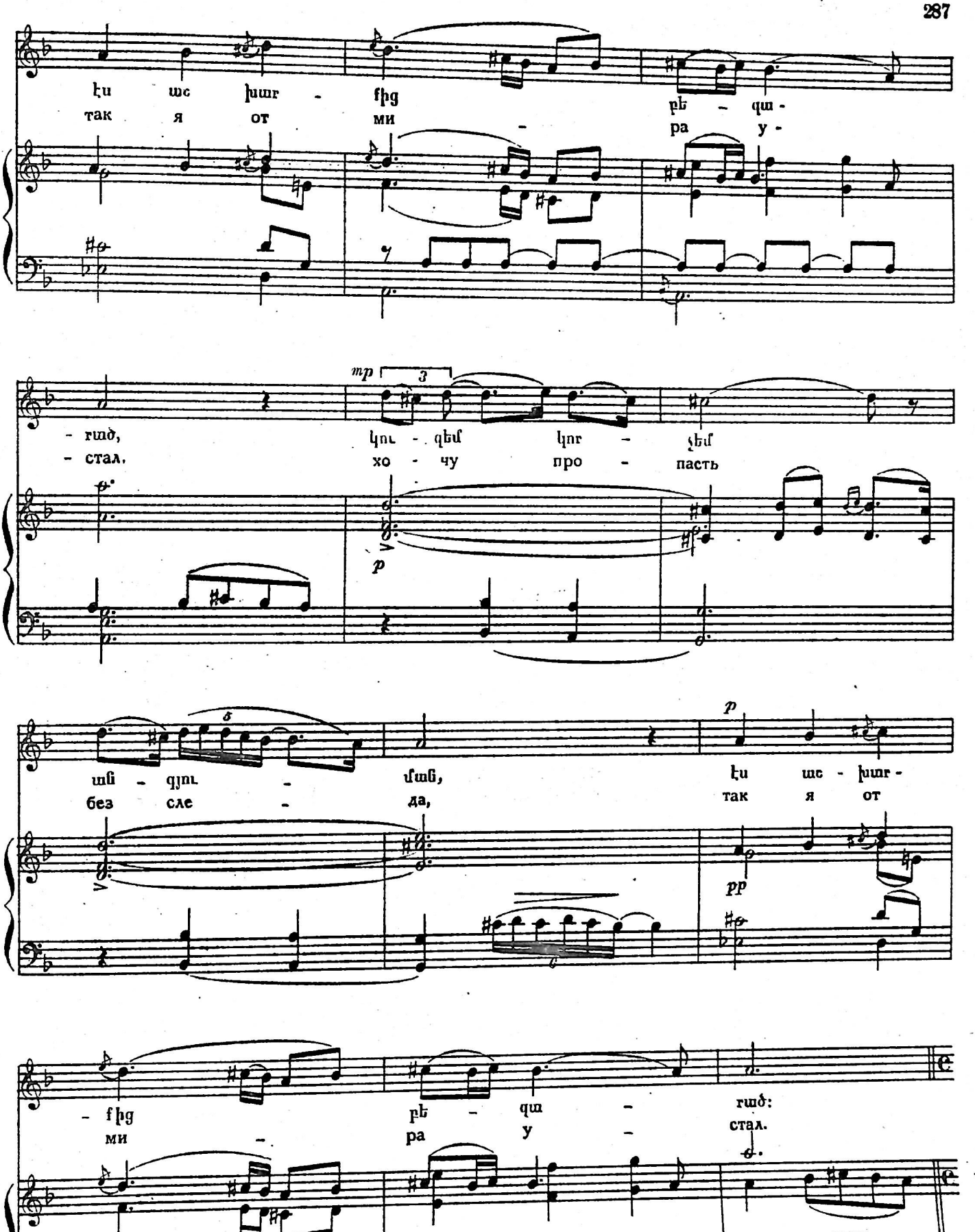
էս աւ խար - fիg բե - զա -
так я от ми - ра у -
- rած, կու - զեմ կոր - չեմ
- стал, хо - чу про - пасть
ան - գյու - ման, էս աւ - խար -
без сле - да, так я от
- fիg բե - զա - rած:
ми - ра у - стал.

7 Moderato (♩= 89)

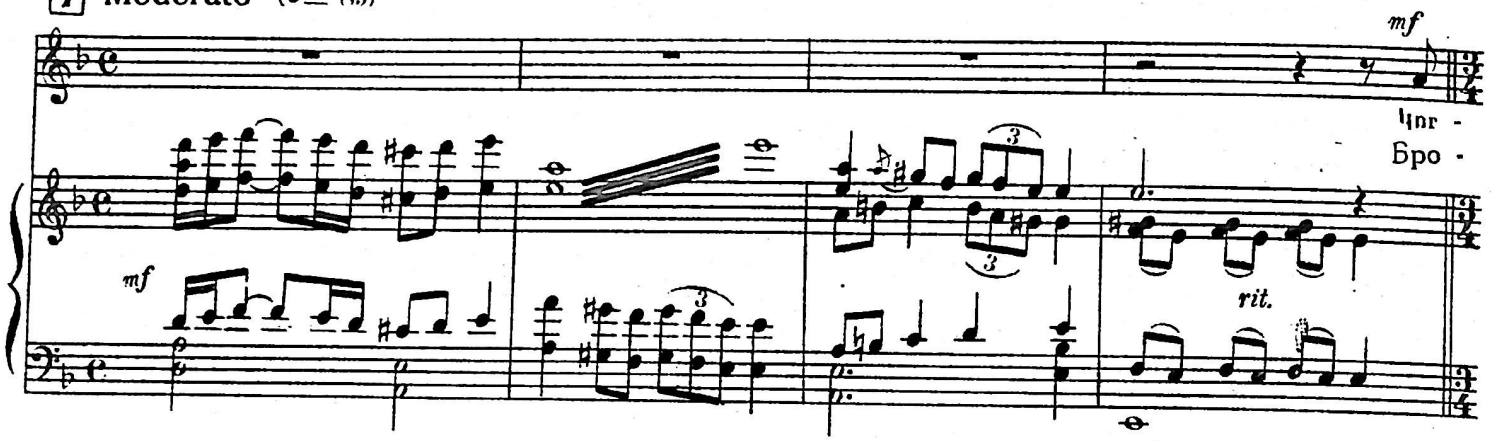

8 Andantino (♩= 72)

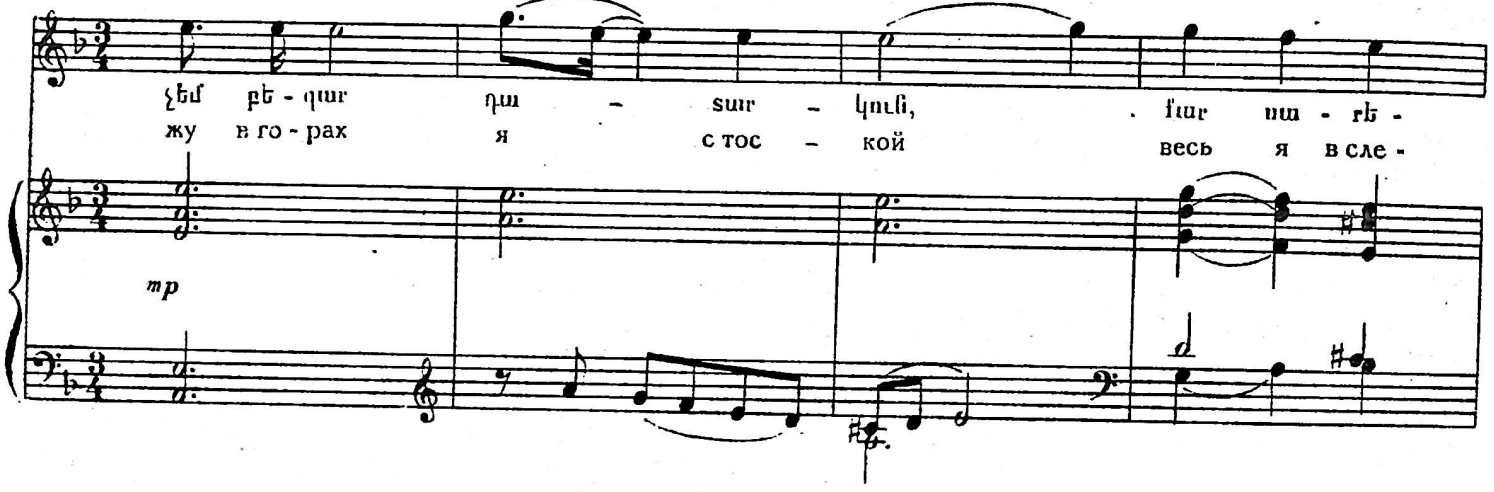

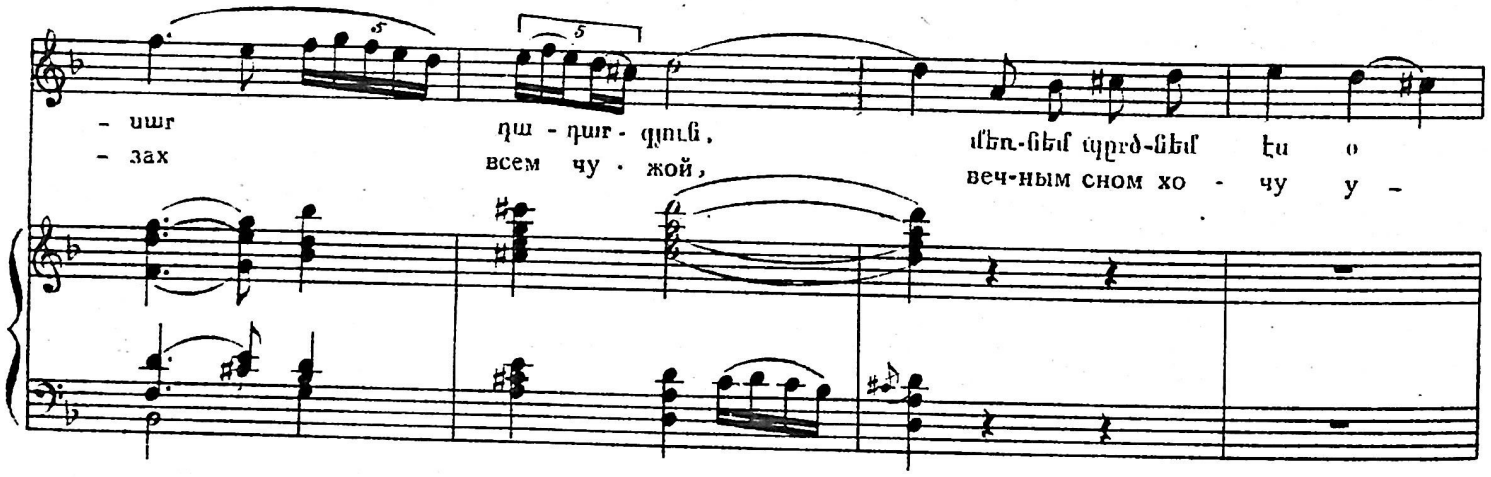

9

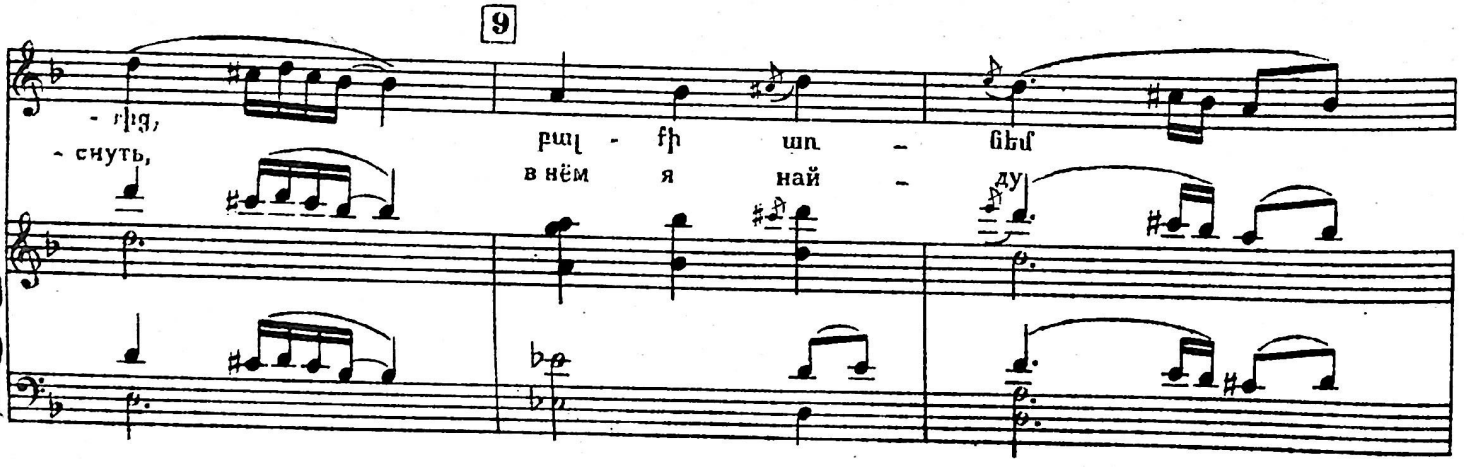

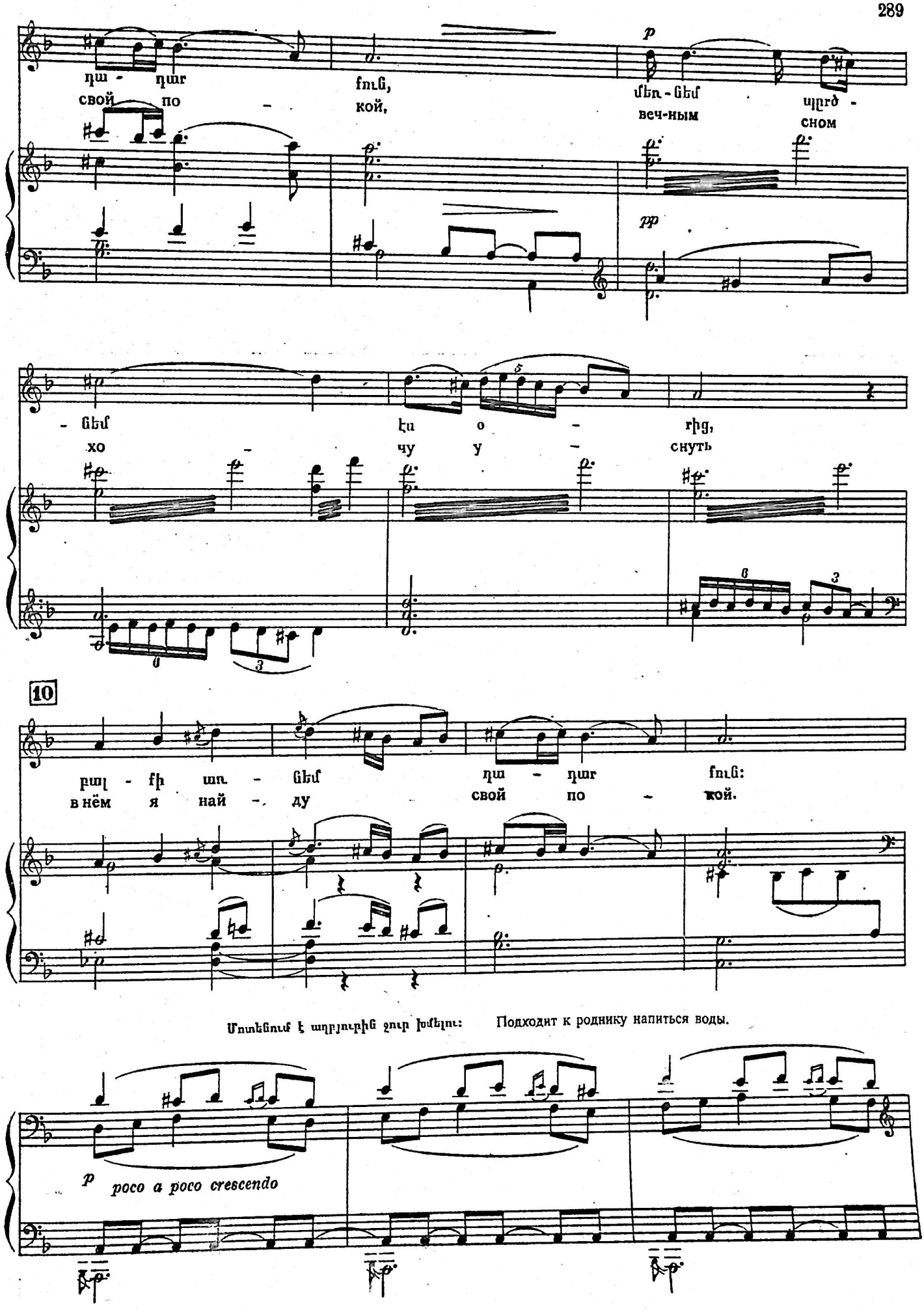
դա - դար
свой по -
fուճ,
кой,
p
մեռ - ցեմ
веч-ным
պրդ -
сном
pp
- ցեմ
хо -
էս օ -
чу у -
րից,
снуть
10
բալ - ի ատ - ցեմ
в нём я най -
դա - դար
свой по -
fուճ:
кой.
Մոտենում է աղբյուրին ջուր խմելու: Подходит к роднику напиться воды.
p
poco a poco crescendo

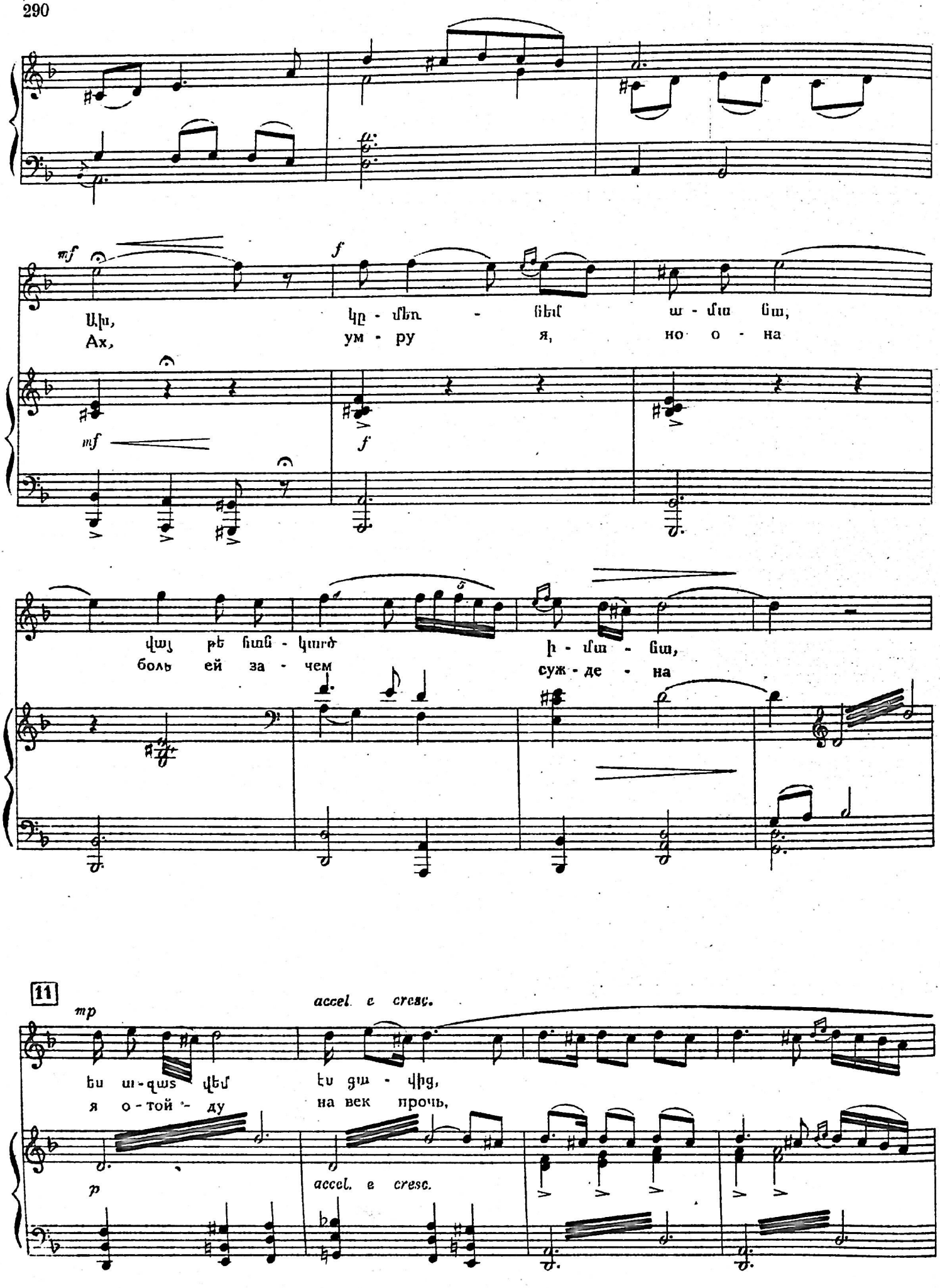
mf
f
Ախ, կը - մեռ - նեմ ա - մա նա,
Ах, ум - ру я, но о - на
mf
f
վայ թե նոճ - կատ ի - մա - նա,
боль ей за - чем суж - де - на
11
mp
accel. e cresc.
ես ա-զատ վեմ ես գա - վից,
я о-той - ду на век прочь,
p
accel. e cresc.

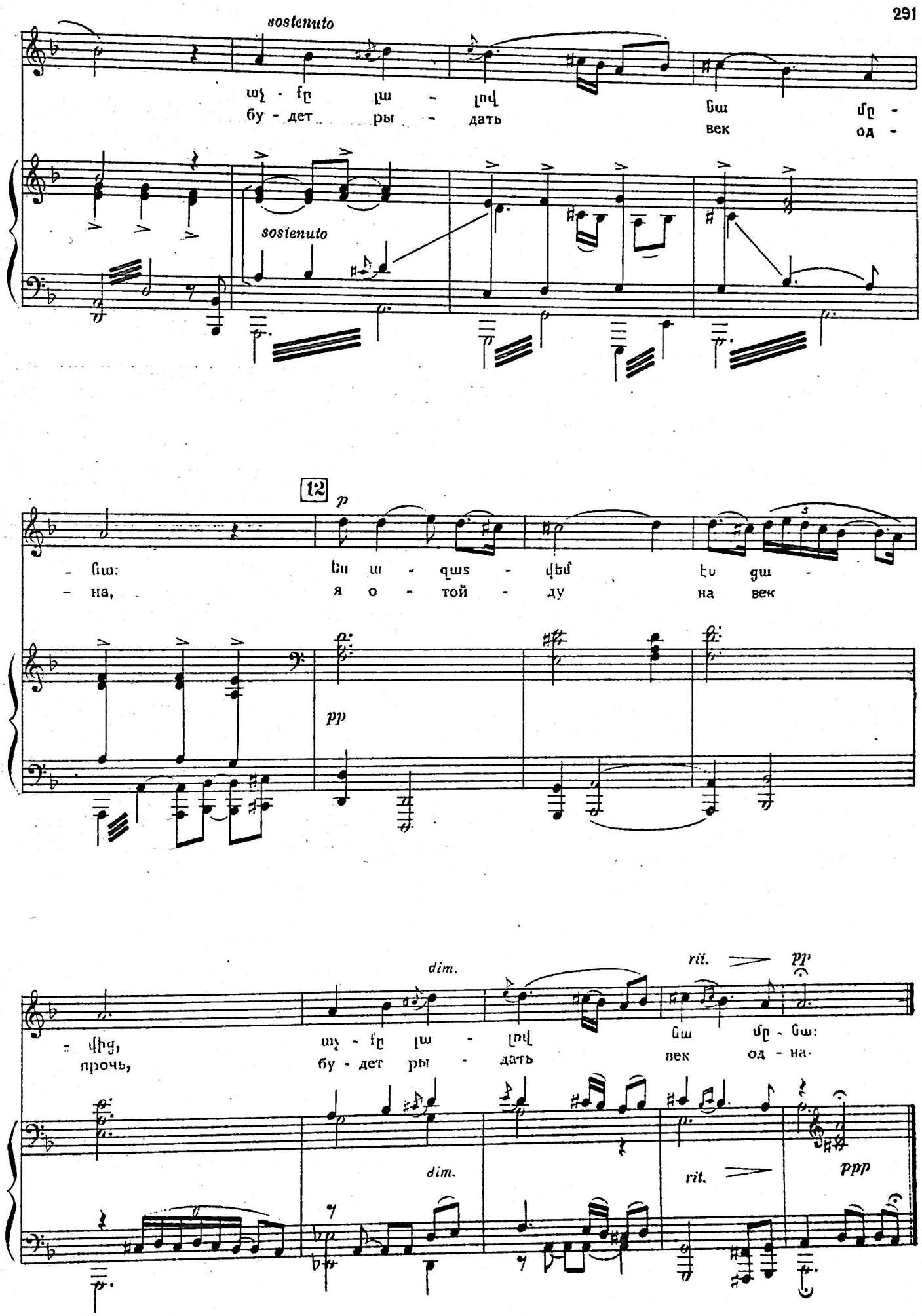
sostenuto
աչ - քը լա - լով ճա մը -
бу - дет ры - дать век од -
sostenuto
12
p
- ճա: Ես ա - զաs - վեմ էս ցա -
- на, я о - той - ду на век
pp
dim.
rit.
pp
- վից, աչ - քը լա - լով ճա մը - ճա:
прочь, бу - дет ры - дать век од - на-
dim.
rit.
ppp

Մոսին նկատում է Սարոյին, ծածուկ մոտենում է և նշան բռնում: Моси замечает Саро, подкрадывается и прицеливается в него.

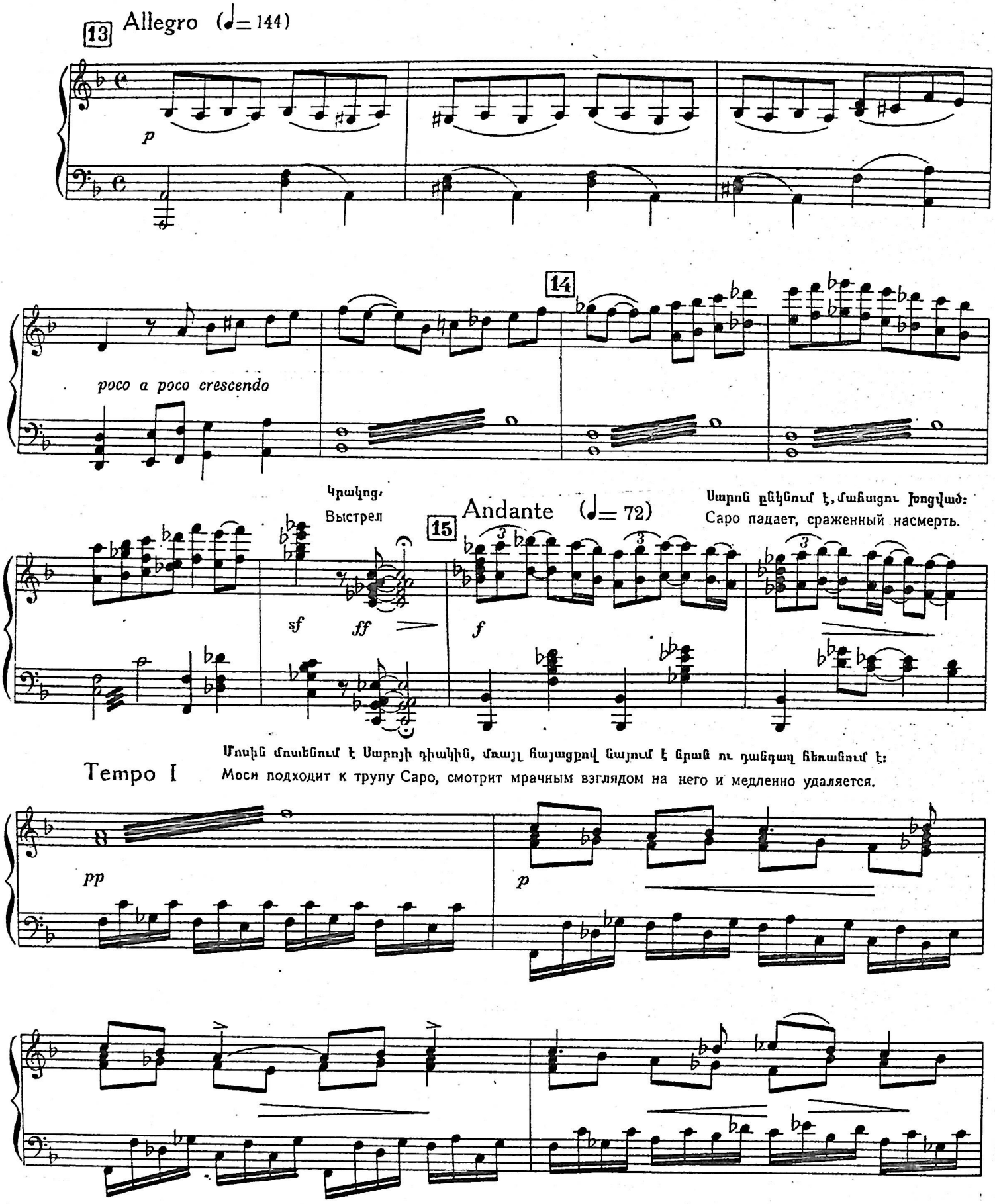

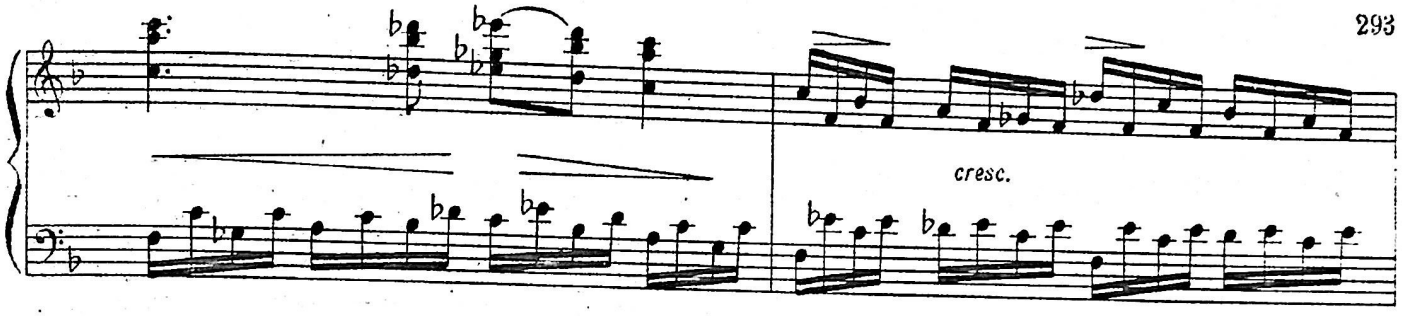

16

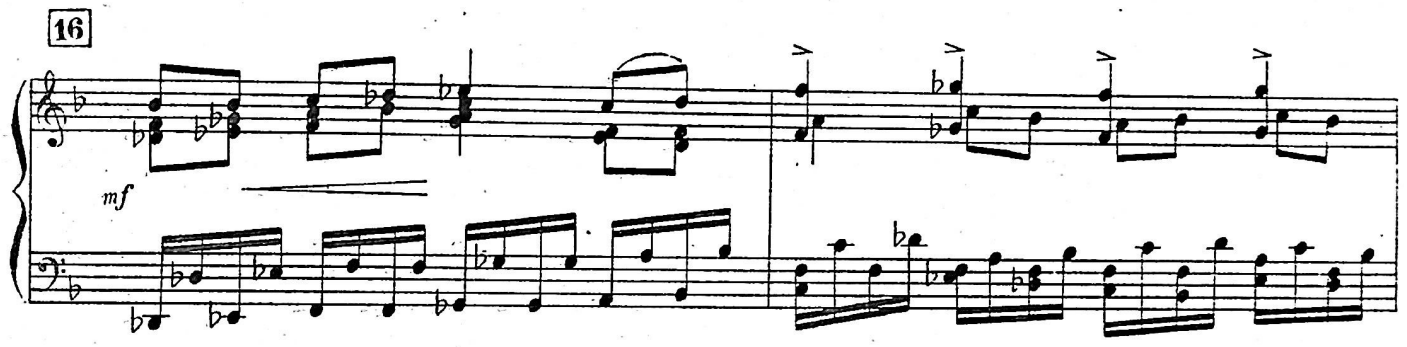

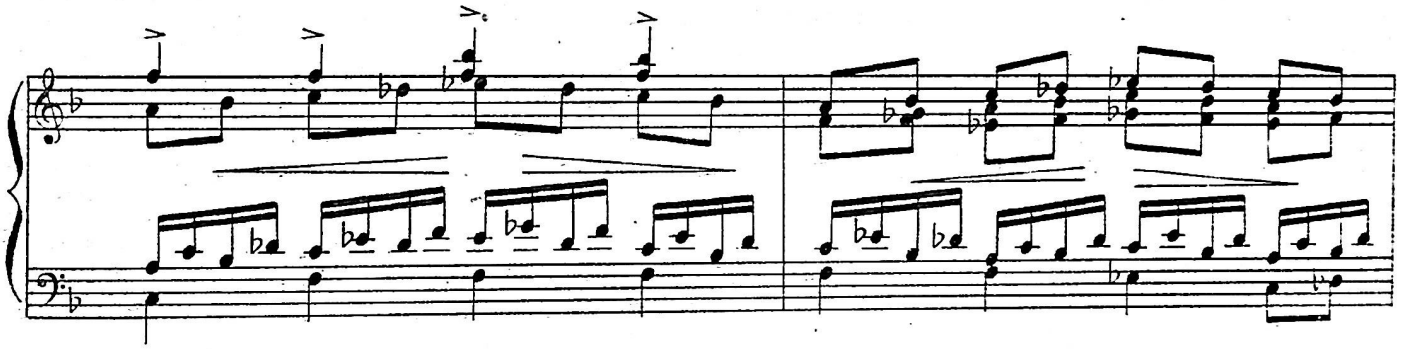

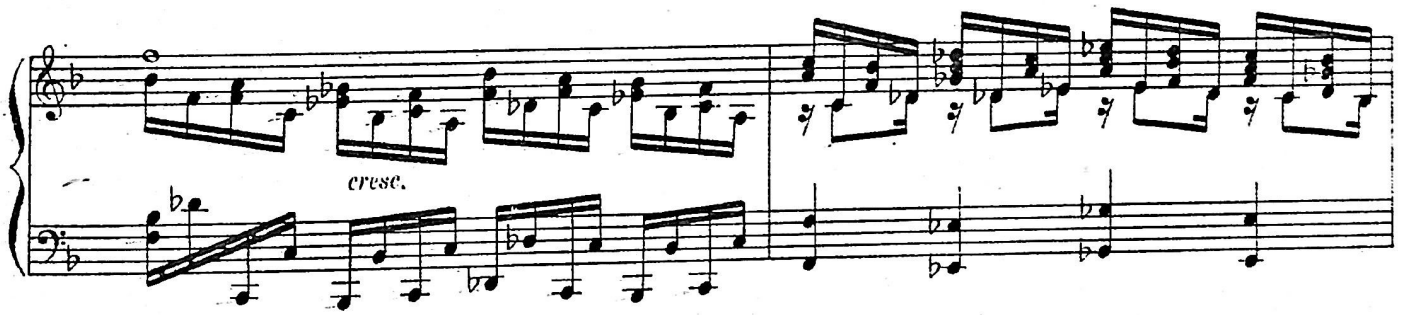

Գյուղացիները զանազան կողմերից բեմ են վազում, շրջապատում Սարոյի դիակը:
Крестьяне, с разных сторон, вбегают на сцену и окружают труп Саро.

17

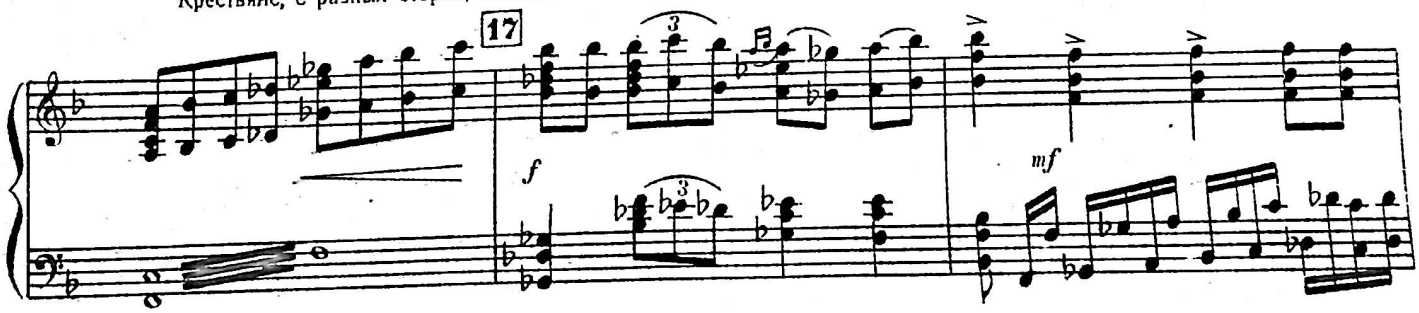

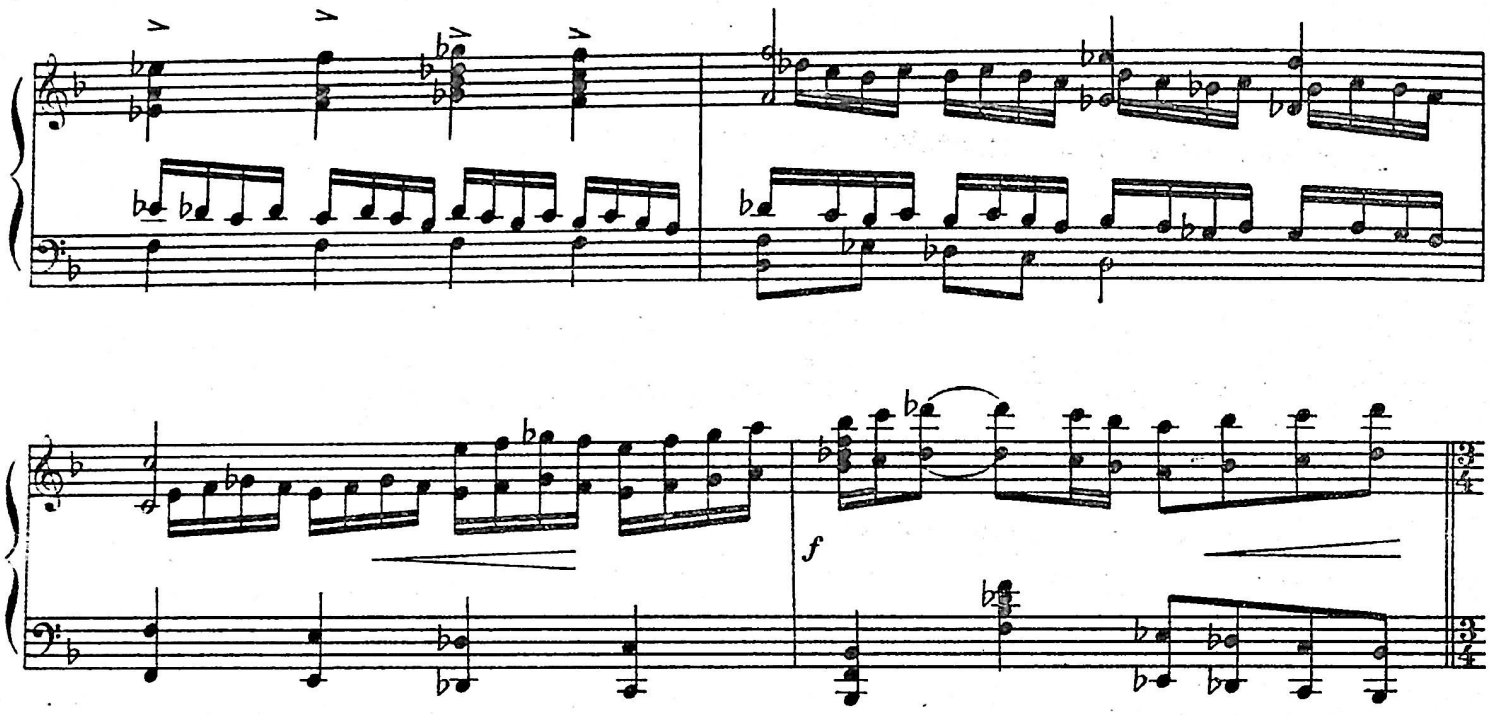

ԳՅՈՒՂԱՑԻՆԵՐԻ ԽՄԲԵՐԳԸ ХОР КРЕСТЬЯН

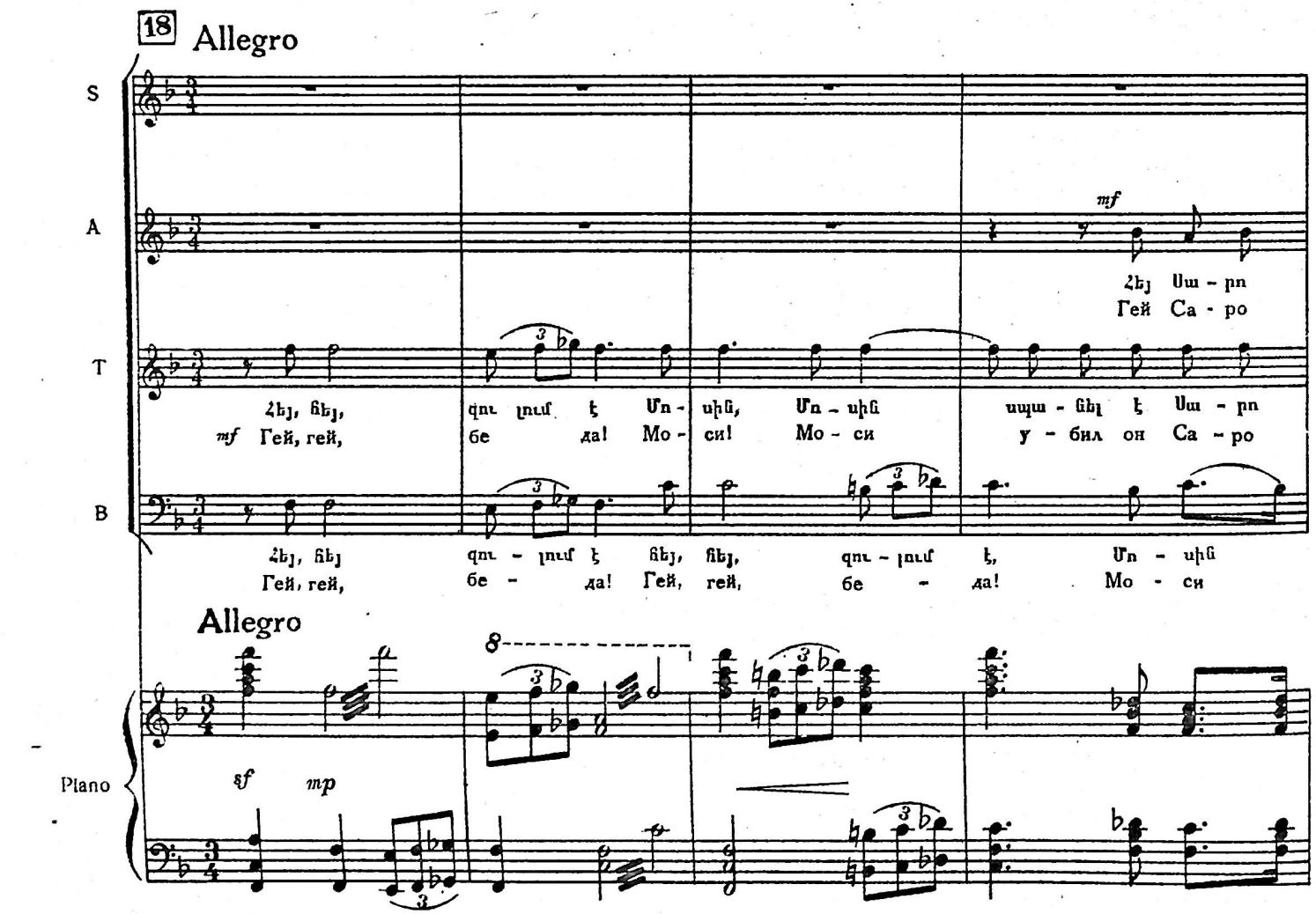

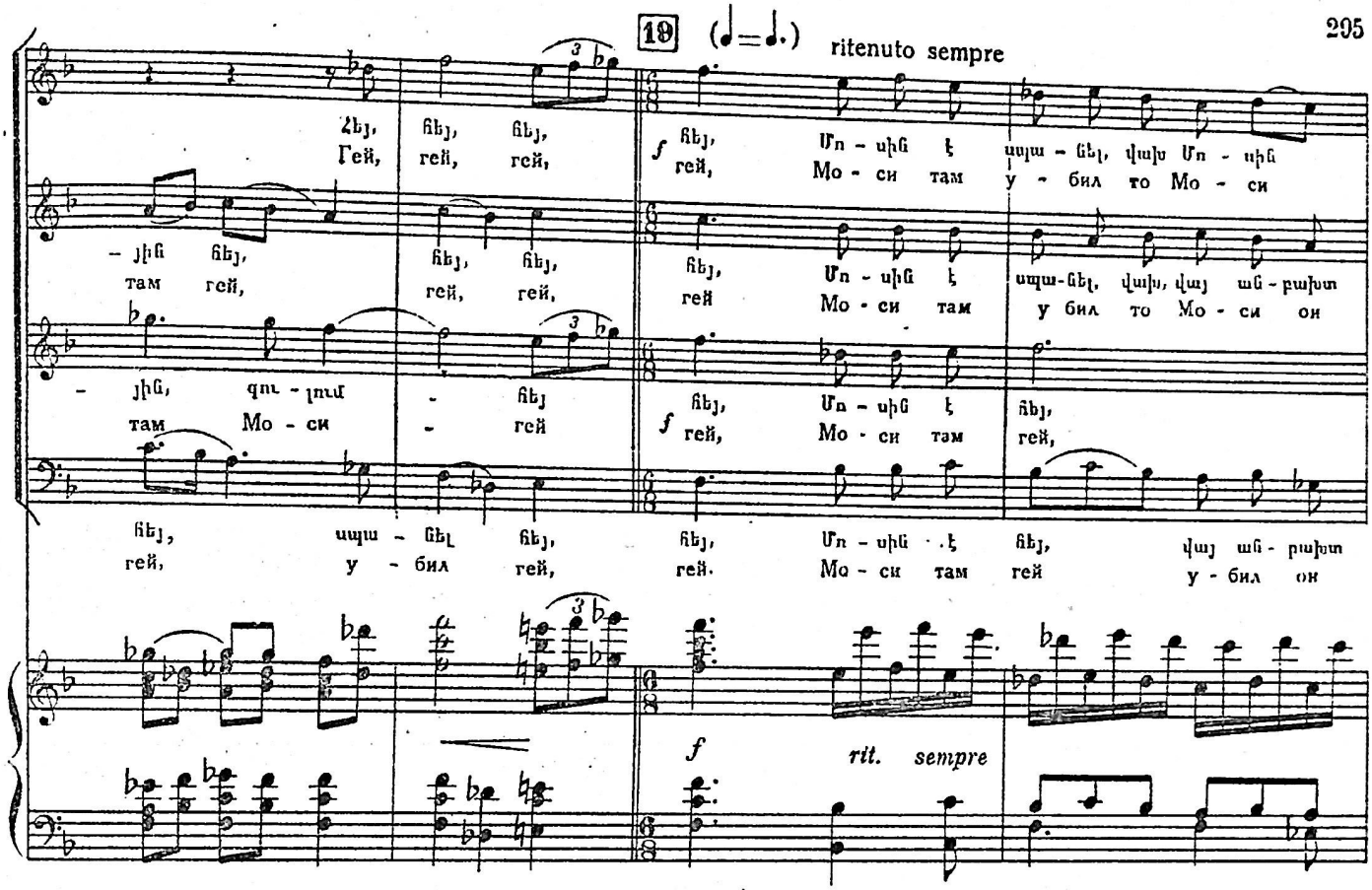
19 (♩=♩.)
ritenuto sempre
Հէյ, հէյ, հէյ,
Гей, гей, гей,
– յին հէյ,
там гей,
– յին, զու - լում
там Мо - си
հէյ, ապա - հէլ
гей, у - бил
f հէյ, Մո - սին է ապա - հէլ, վախ Մո - սին
гей, Мо - си там у - бил то Мо - си
հէյ, Մո - սին է ապա-հէլ, վախ, վայ աճ - բախտ
гей Мо - си там у бил то Мо - си он
f հէյ, Մո - սին է հէյ,
гей, Мо - си там гей,
հէյ, ապա - հէլ հէյ,
гей, у - бил гей,
հէյ, Մո - սին է հէյ, վայ աճ - բախտ
гей. Мо - си там гей у - бил он
f
rit. sempre

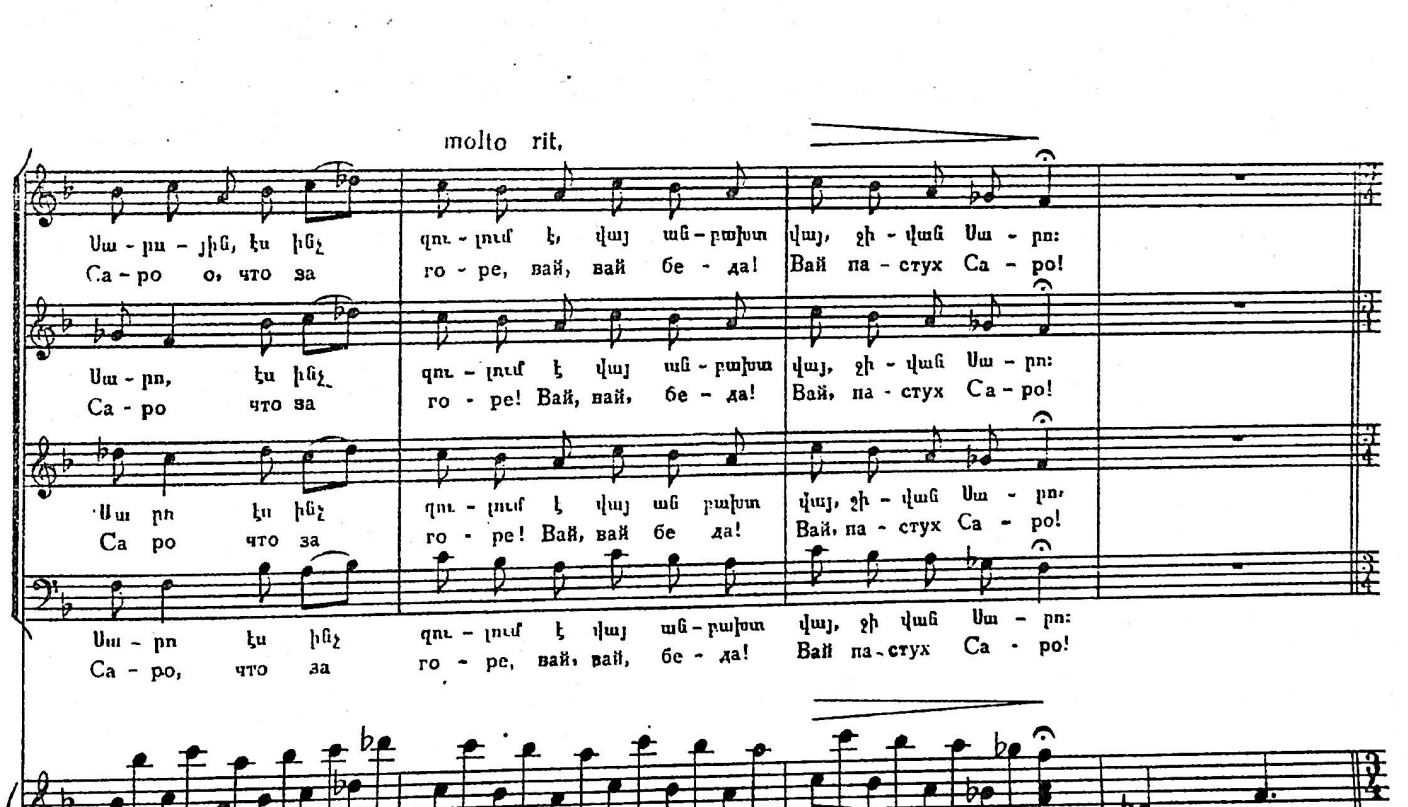
molto rit.
Սա - րս - յին, էս ինչ զու - լում է, վայ աճ - բախտ վայ, չի - վաճ Սա - րս:
Са - ро о, что за го - ре, вай, вай бе - да! Вай па - стух Са - ро!
Սա - րս, էս ինչ զու - լում է վայ աճ - բախտ վայ, չի - վաճ Սա - րս:
Са - ро что за го - ре! Вай, вай, бе - да! Вай, па - стух Са - ро!
Սա րս էս ինչ զու - լում է վայ աճ բախտ վայ, չի - վաճ Սա - րս:
Са ро что за го - ре! Вай, вай бе да! Вай, па - стух Са - ро!
Սա - րս էս ինչ զու - լում է վայ աճ - բախտ վայ, չի վաճ Սա - րս:
Са - ро, что за го - ре, вай, вай, бе - да! Вай па - стух Са - ро!
molto rit.
mf

ՍԱՐՈՅԻ ՄԱՅՐԸ (բեմի ձեւուից):
МАТЬ САРО (за кулисами).

20 Andantino Հայտնվում է Սարոյի մայրը և ձեռվում որդու դիակի վրա: Появляется мать Саро и бросается на труп сына.

Ա - ռո
Са - ро

sf f f p

21 (♩=66)

pp

ՍԱՐՈՅԻ ՄԱՅՐԸ МАТЬ САРО

p

կար-միր ա - ռի - վից ըն-կար Ա - ռո, ջան,
С ясных ты лу - чей у - пал, Са - ро, джан!
կա - ղամ տե - ռե - վից ըն - կար
С пышных ты вет вей у - пал,

pp

poco a poco crescendo

Ա - ռո ջան, Ա - ռո ջան, Ա - ռո ջան:
Са - ро джан. Са - ро джан! Са - ро джан!

poco a poco crescendo

mf p

22 (♩ = 69) ՍԱՐՈՅԻ ՄԱՅՐԸ МАТЬ САРО

p

Ս - րեվս հան - գավ Սա - րո ջան:
Солн - це за - шло, Са - ро джан!

S

Փակ բերանով
Закрытым ртом

pp

A

T

pp

B

pp

Piano

pp

Գի - շերն ըն - կավ Սա - րո ջան, ըն - չի չես
Спу-сти-лась ночь, Са - ро джан! Ты что не

Հեյ, վախ
Гей вах

Փակ բերանով
Закрытым ртом

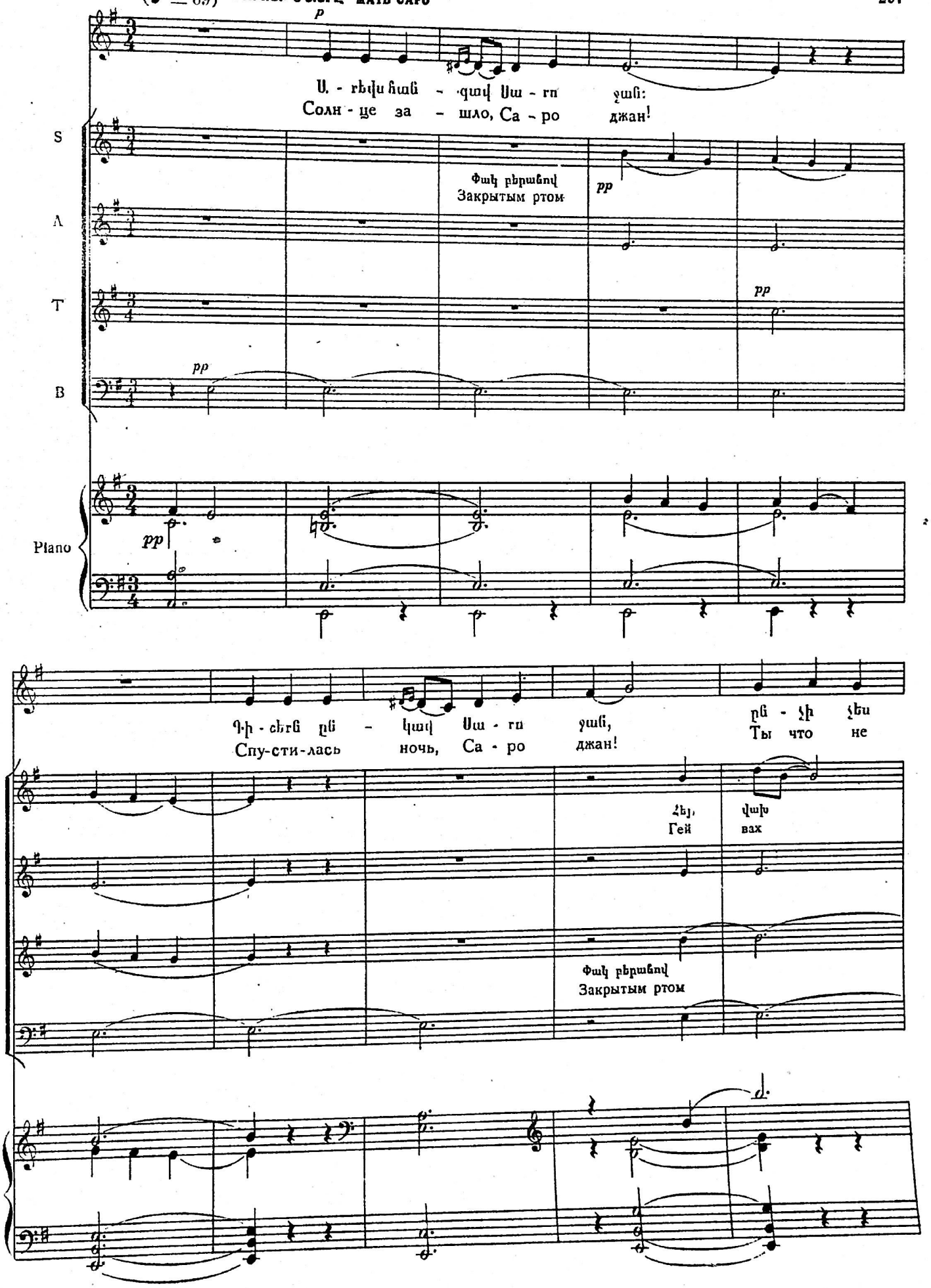

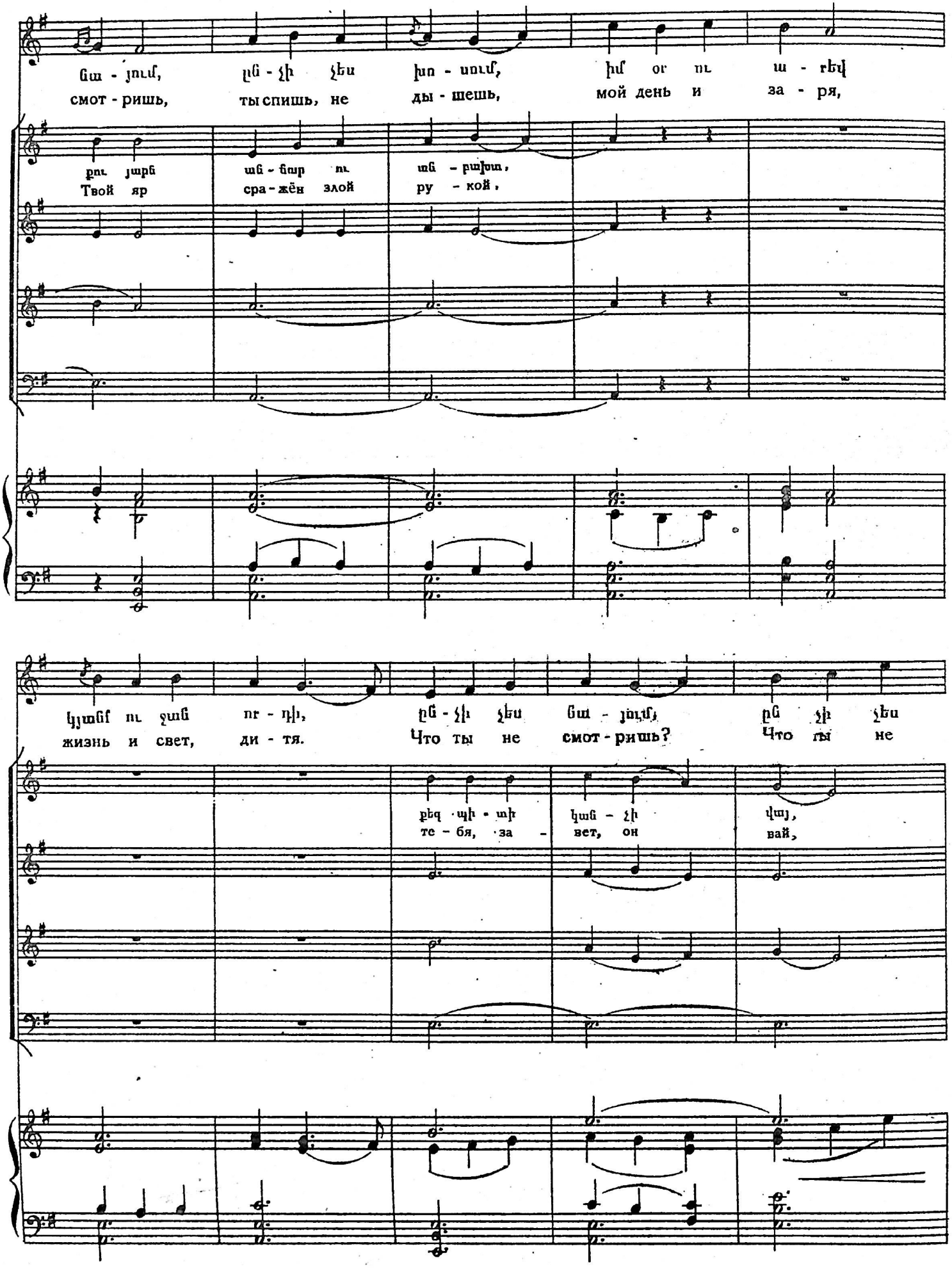
ճա - յում, ըն - չի չես խո - սում, իմ օր ու ա - րեվ
смот - ришь, ты спишь, не ды - шешь, мой день и за - ря,
քու յարն ան - ճար ու ան - բախտ,
Твой яр сра - жён злой ру - кой,
կյանքն ու ջան որ - դի, ըն - չի չես ճա - յում, ըն չի չես
жизнь и свет, ди - тя. Что ты не смот - ришь? Что ты не
քեզ պի - տի կան - չի վայ,
те - бя, за - вет, он вай,

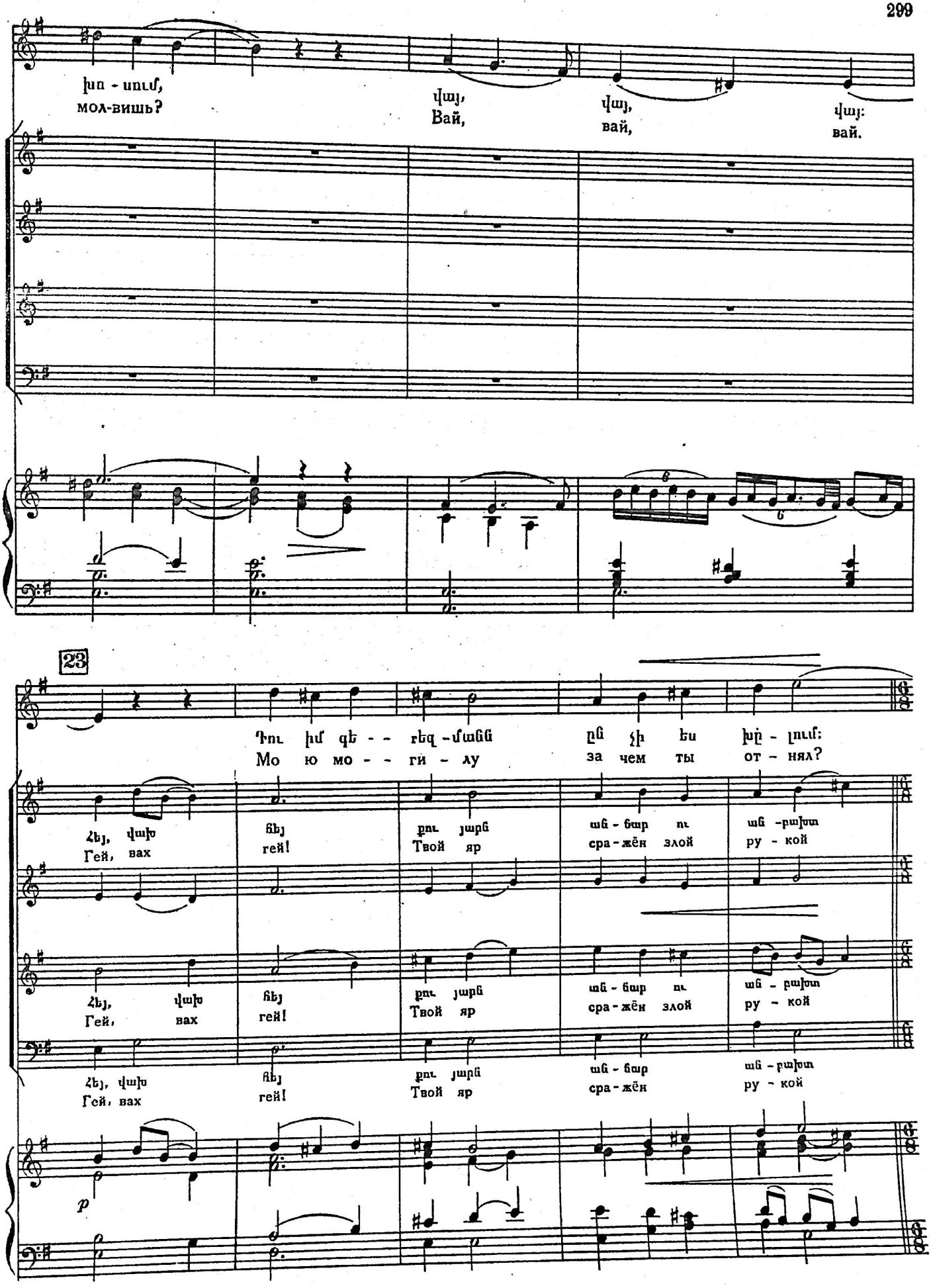
խո - սում,
мол-вишь?
վայ,
Вай,
վայ,
вай,
վայ:
вай.
23
Դու իմ գե - - ռեզ - մանն ըն չի ես խը - լում:
Мо ю мо - - ги - лу за чем ты от - нял?
Հեյ, վախ հեյ քու յարն ան - նար ու ան - բախտ
Гей, вах гей! Твой яр сра - жён злой ру - кой
Հեյ, վախ հեյ քու յարն ան - նար ու ան - բախտ
Гей, вах гей! Твой яр сра - жён злой ру - кой
Հեյ, վախ հեյ քու յարն ան - նար ան - բախտ
Гей, вах гей! Твой яр сра - жён ру - кой
p

(♩.=56) *f* (♪=104) *p*

վայ, Հեյ վախ,
Вай, Гей, вах,

mf

վույ, վույ, վույ:
вуй, вуй, вуй.

mf

վույ:
вуй:

mf

վույ, վույ:
вуй, вуй.

mf *p*

Ծառ ու ծա - ղիկ սըվ - սը - վա - լեն
Пусть все цве - ты в го - рах е - му

mf *pp* *poco* *a* *poco*

cresc.

վախ, թըс - նա - մի որ - դի: Հեյ
вах, сын мой, сын родной. Гей,

վույ, վույ,
Вуй; вуй,

mp *cresc.*

բույր խըն - կե - ցեք դու - բե - կան: Ծեր Դե - բետն էլ
свой от - да - дут а - ро - мат. Де - бет наш гре -

բույր խըն - կե - ցեք դու - բե - կան:
свой от - да - дут а - ро - мат.

cresc.

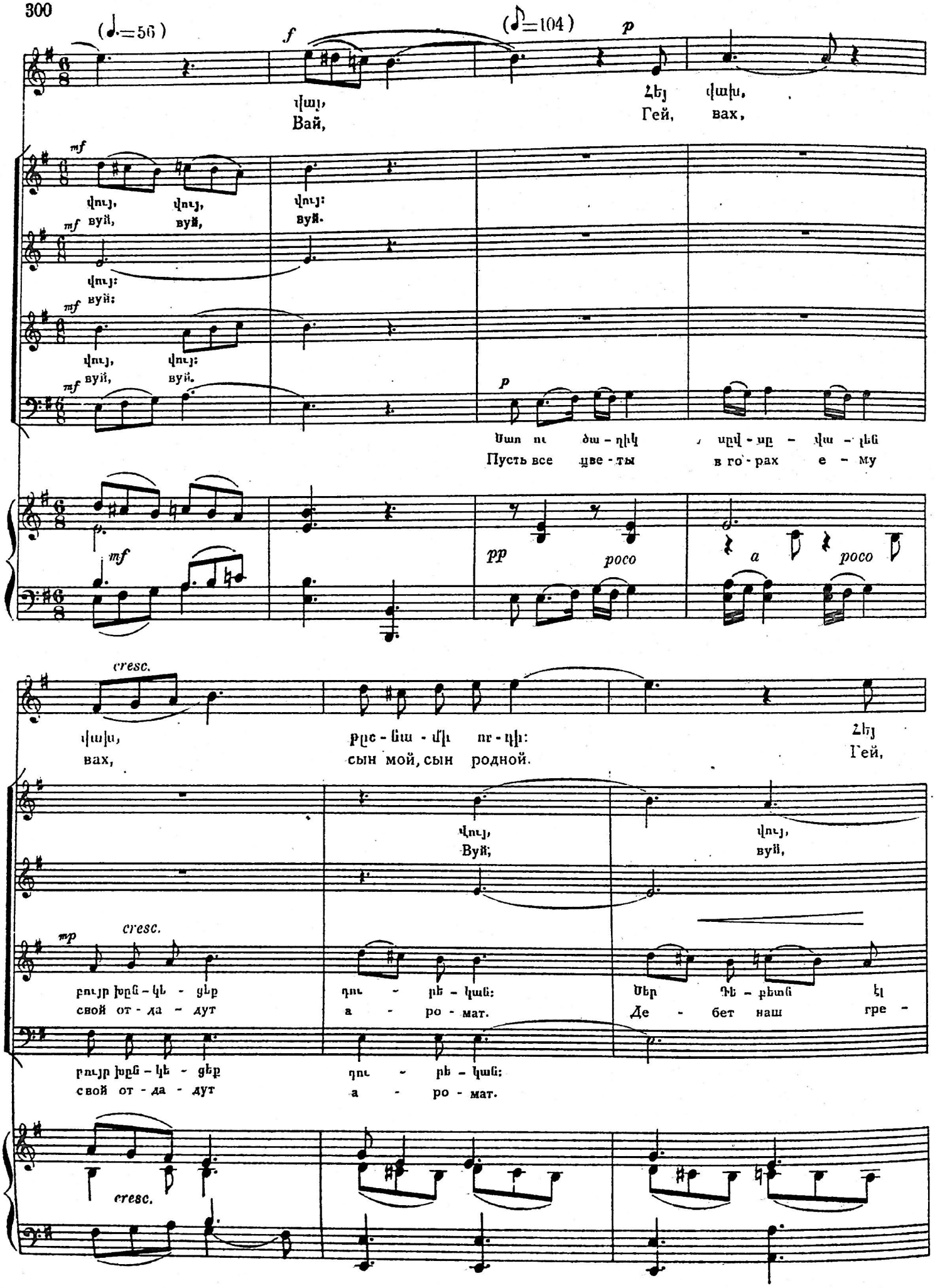

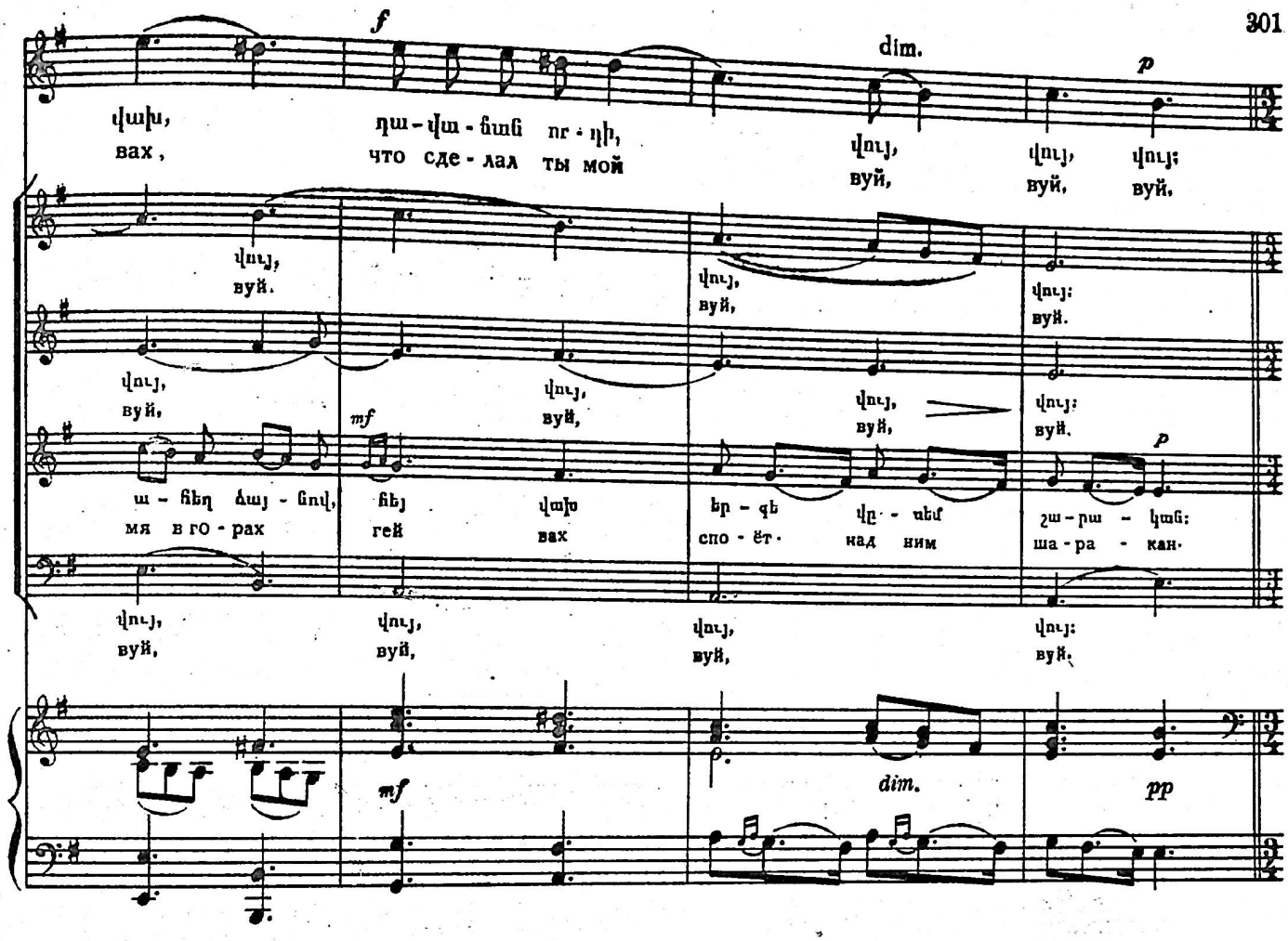

Սարոյի ճովիվ ընկերները յափունջու մեջ են փաթաթում նրա դիակը և տանում։

Пастухи-друзья Саро заворачивают его труп в бурку и уносят.

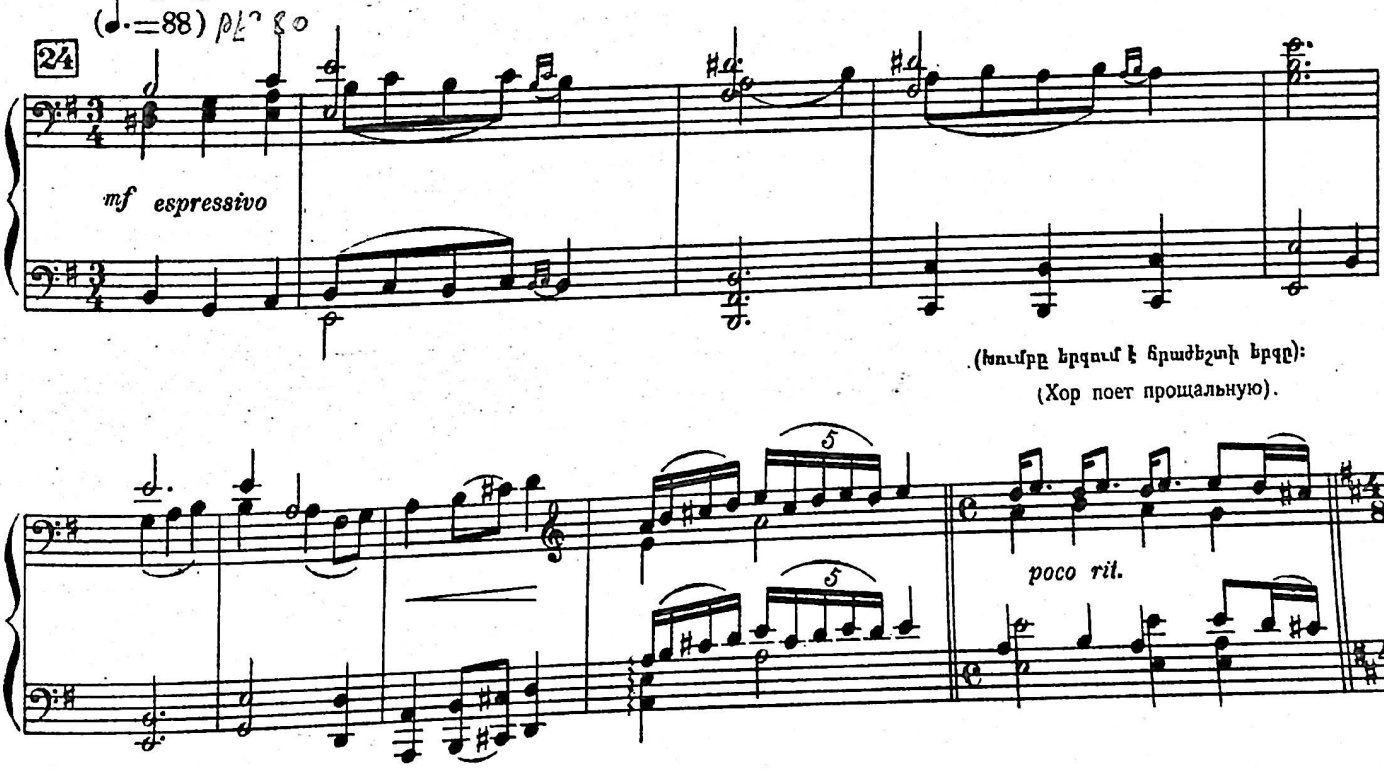

ՀՐԱԺԵՇՏ ПРОЩАНИЕ

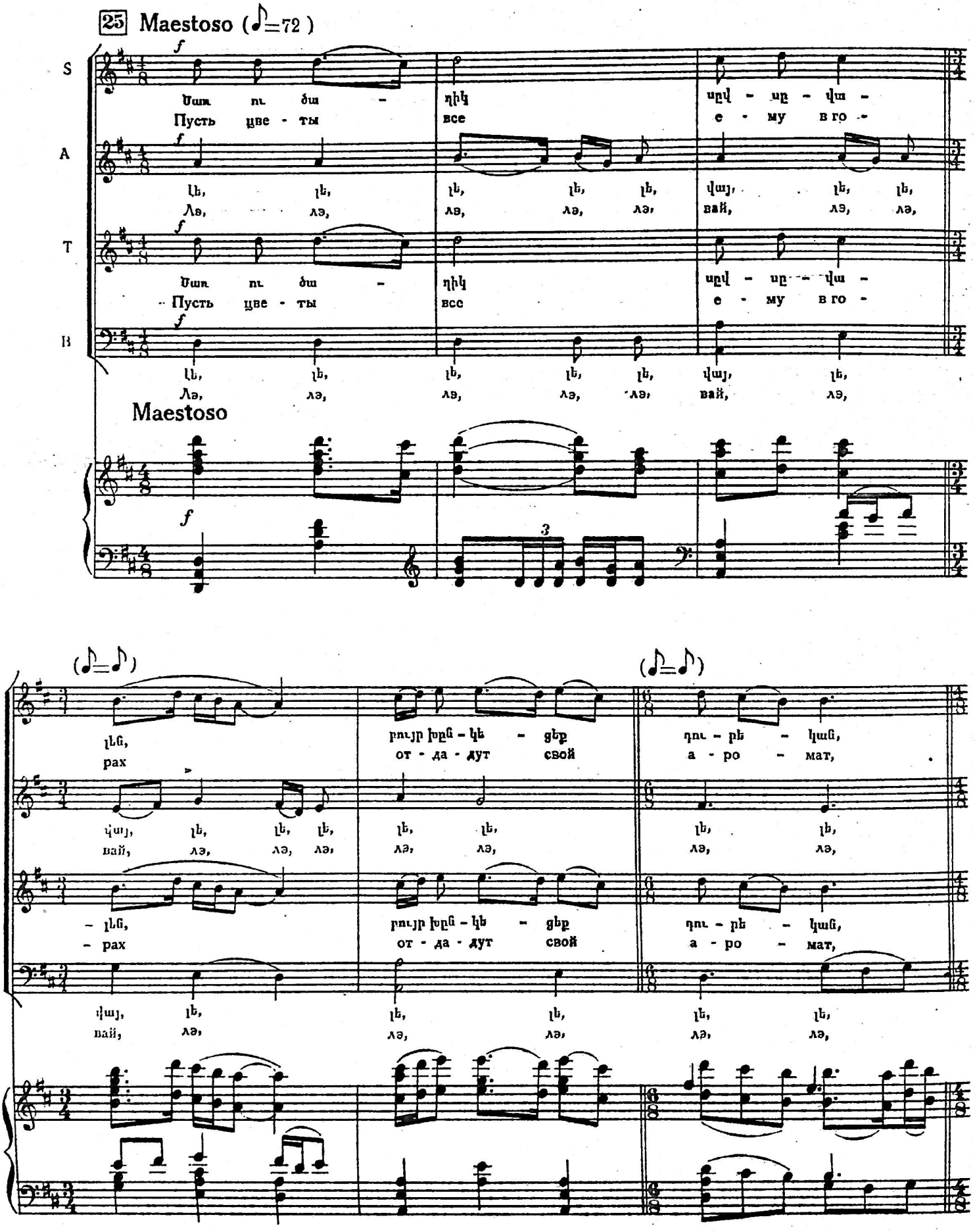

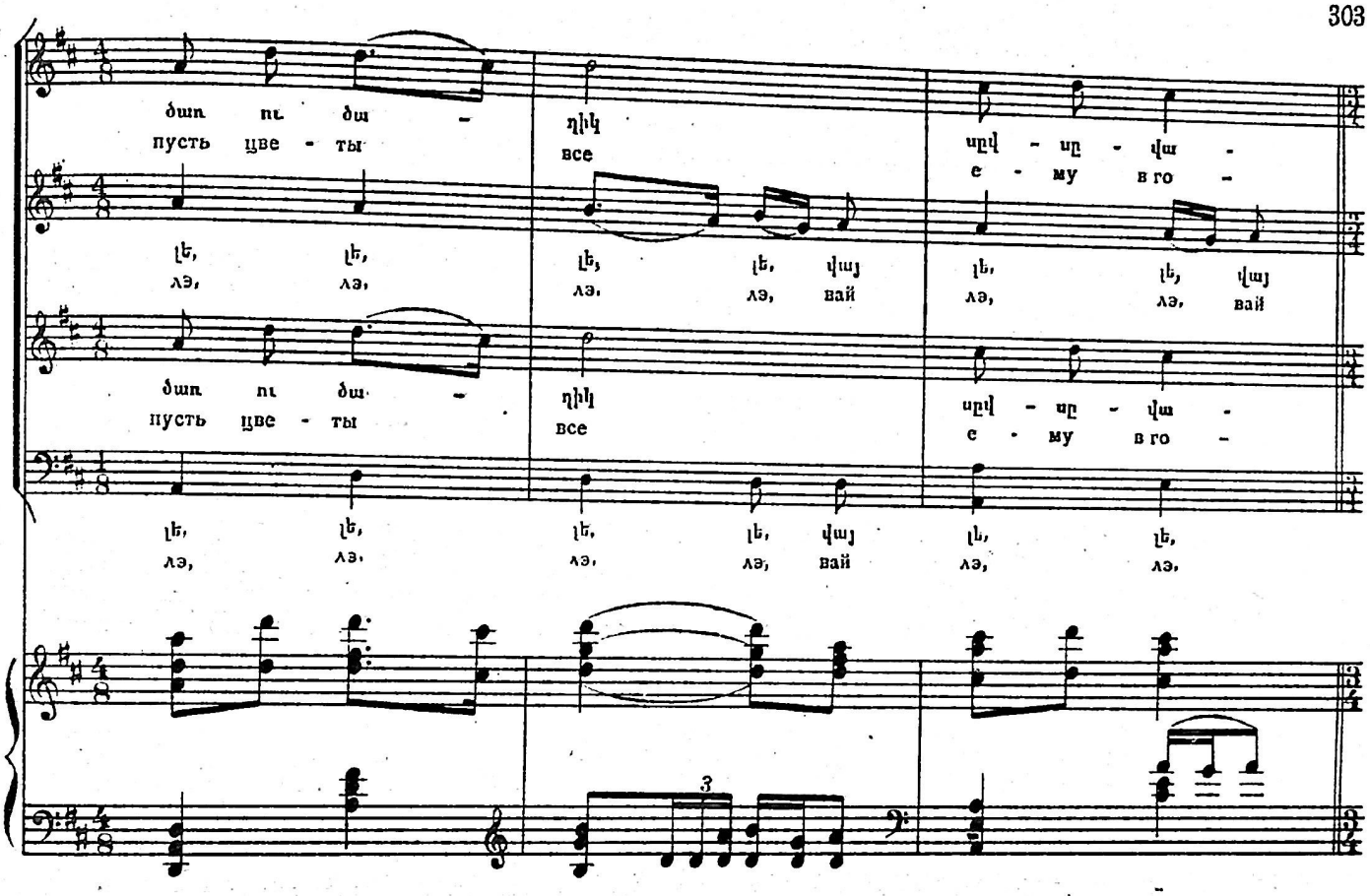
ծառ ու ծա -
пусть цве - ты
ղիկ
все
սրվ - սր - վա -
е - му в го -
лэ, лэ, вай

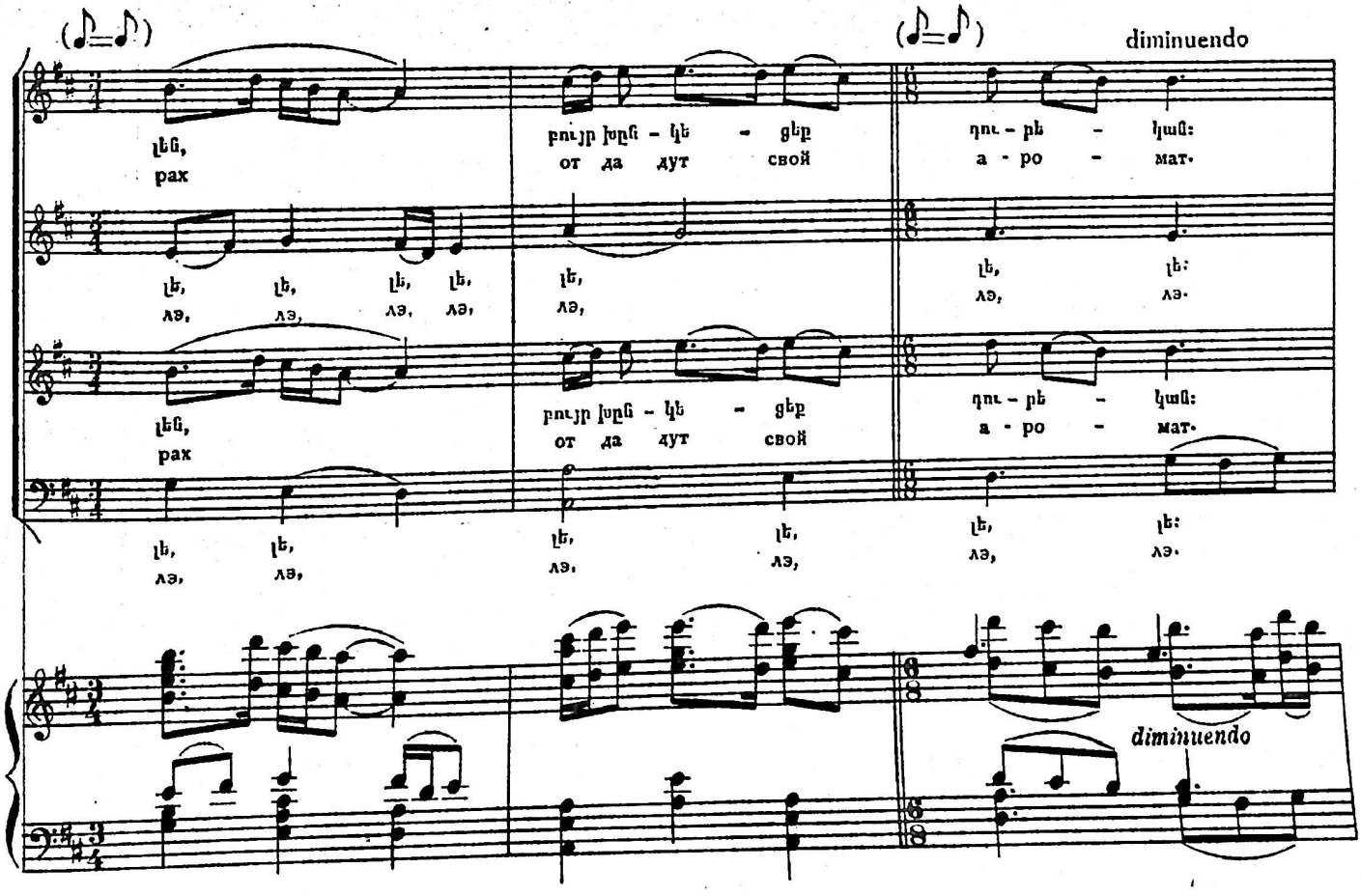
(♪=♪)
(♪=♪)
diminuendo
լեն,
рах
բույր խըն - կե - ցեք
от да дут свой
դու - բե - կամ:
а - ро - мат.
лэ, лэ, лэ, лэ,
diminuendo

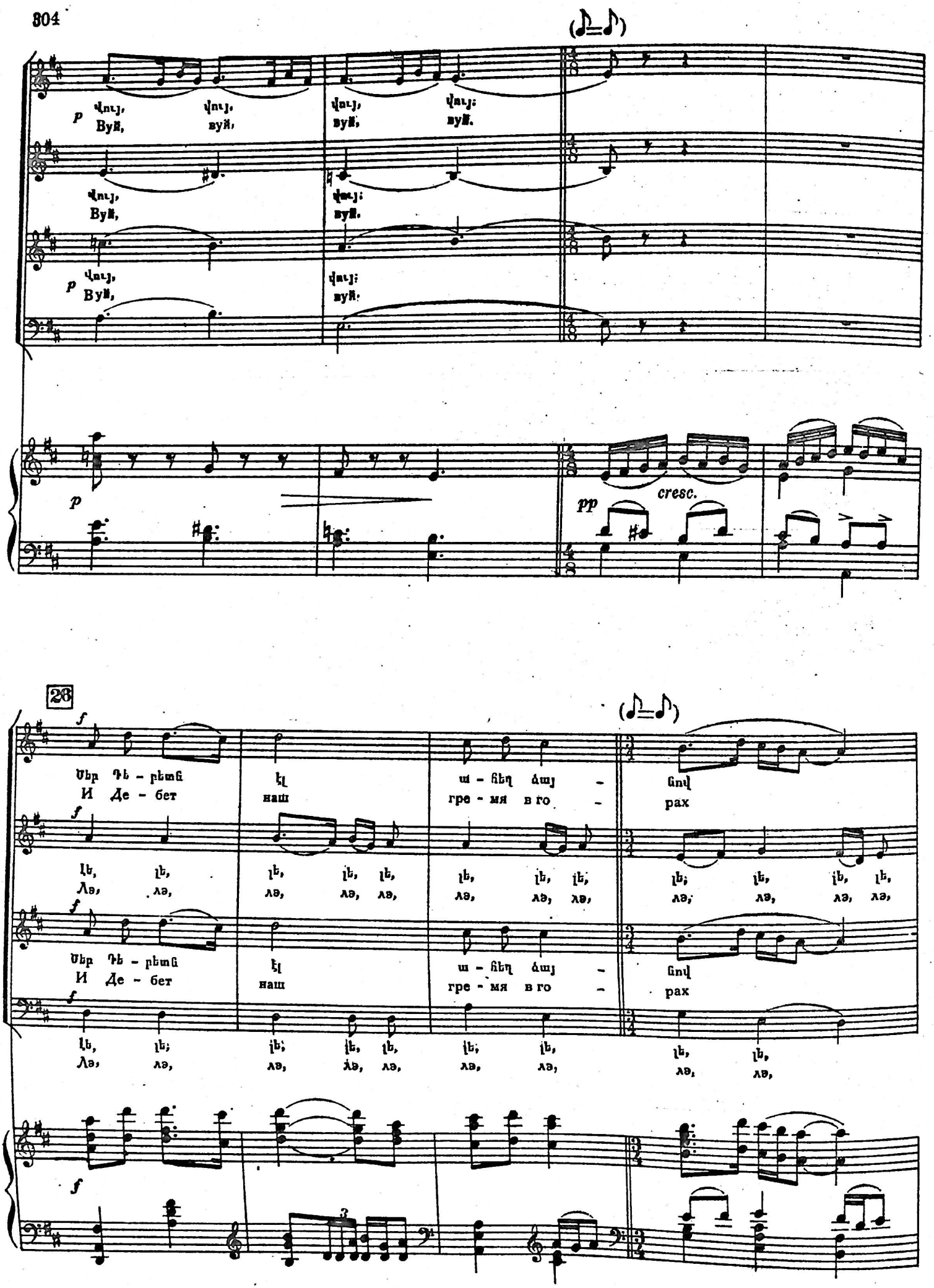
p
Վույ, Վույ, Վույ, Վույ;
Вуй, вуй, вуй, вуй.
Վույ, Վույ;
Вуй, вуй.
p
Վույ, Վույ;
Вуй, вуй.
p
pp
cresc.
26
f
Մեր Դե - բետն էլ ա - հեղ ձայ - նով
И Де - бет наш гре - мя в го - рах
Լե, լե, լե, լե, լե, լե, լե, լե, լե, լե, լե, լե, լե,
Лэ, лэ, лэ, лэ, лэ, лэ, лэ, лэ, лэ, лэ, лэ, лэ, лэ,
Մեր Դե - բետն էլ ա - հեղ ձայ - նով
И Де - бет наш гре - мя в го - рах
Լե, լե; լե; լե, լե, լե; լե, լե, լե,
Лэ, лэ, лэ, лэ, лэ, лэ, лэ, лэ, лэ,
f

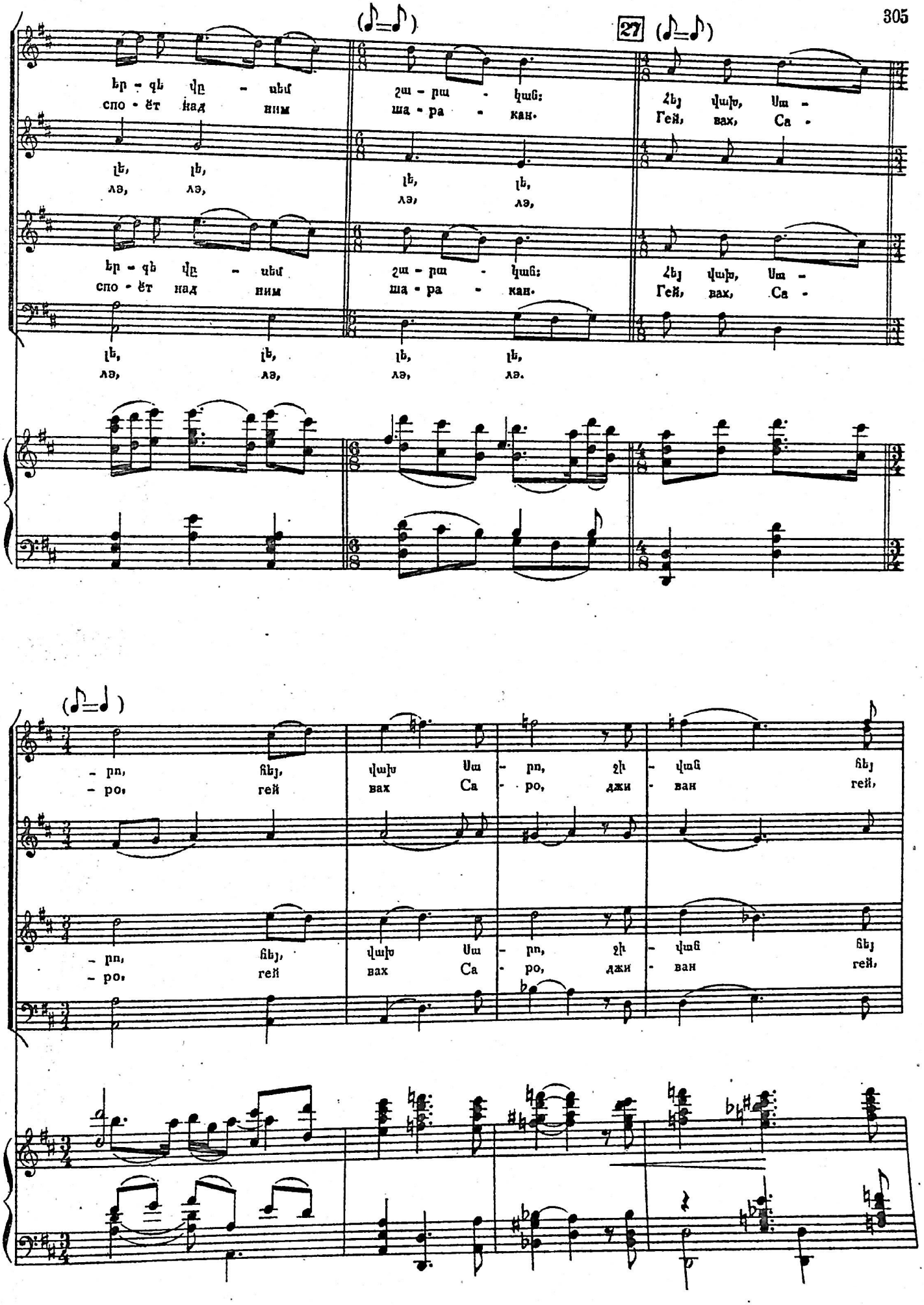
27
Եր - զի վը - սեմ
спо - ёт над ним
շա - րա - կաս:
ша - ра - кан.
Հեյ վախ, Սա -
Гей, вах, Са -
լե, լե,
лэ, лэ,
- րո, հեյ,
- ро, гей
վախ Սա - րո, չի - վաճ հեյ
вах Са - ро, джи - ван гей,

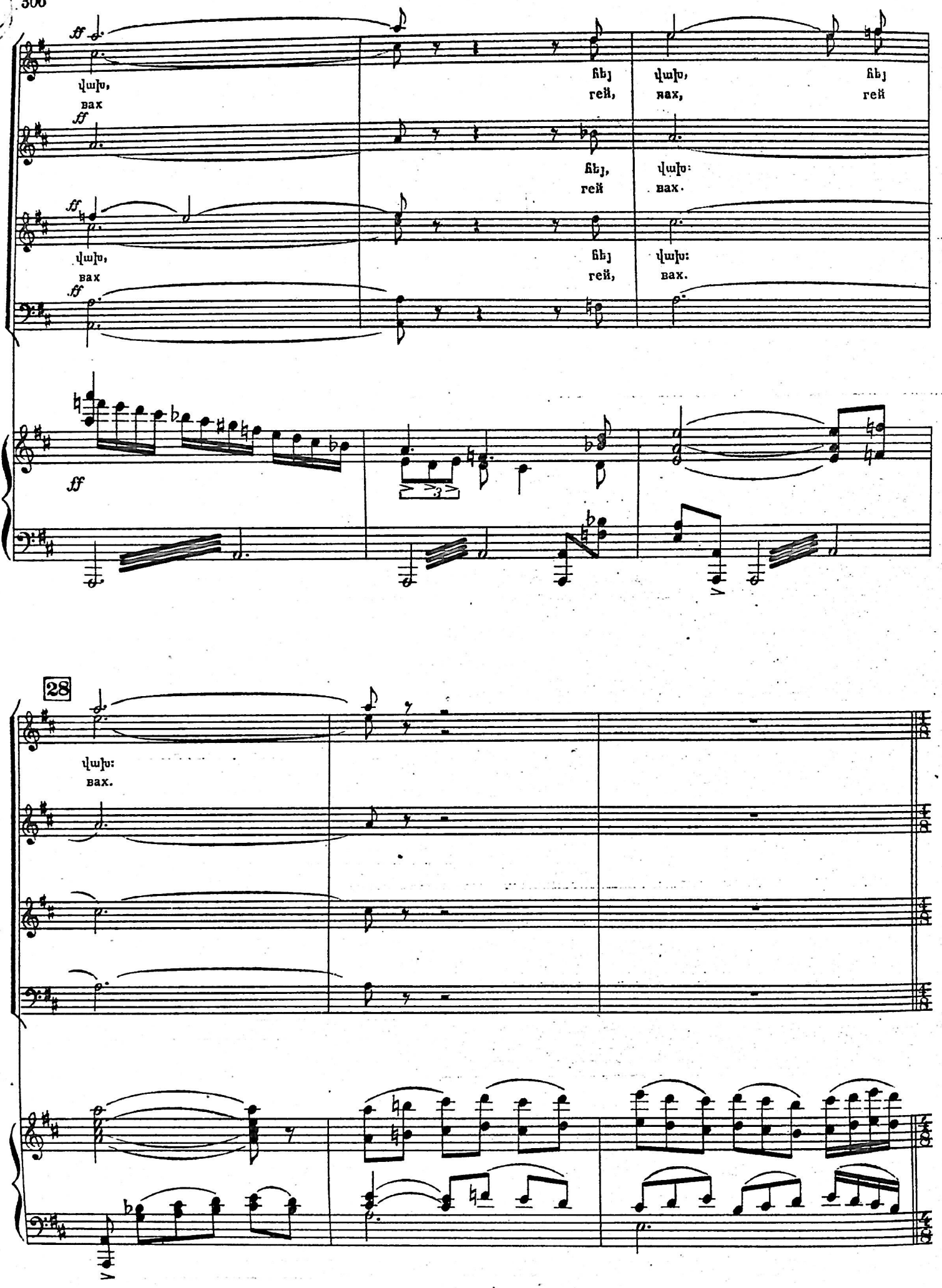
ff
վախ,
вах
հեյ
reй,
վախ,
вах,
հեյ
reй
հեյ,
reй
վախ:
вах.
վախ,
вах
հեյ
reй,
վախ:
вах.
ff
ff
3
28
վախ:
вах.

Բազմությունը տխրությամբ ցրվում է, բեմը մթնում է։ Народ печально расходится. Сцена темнеет.

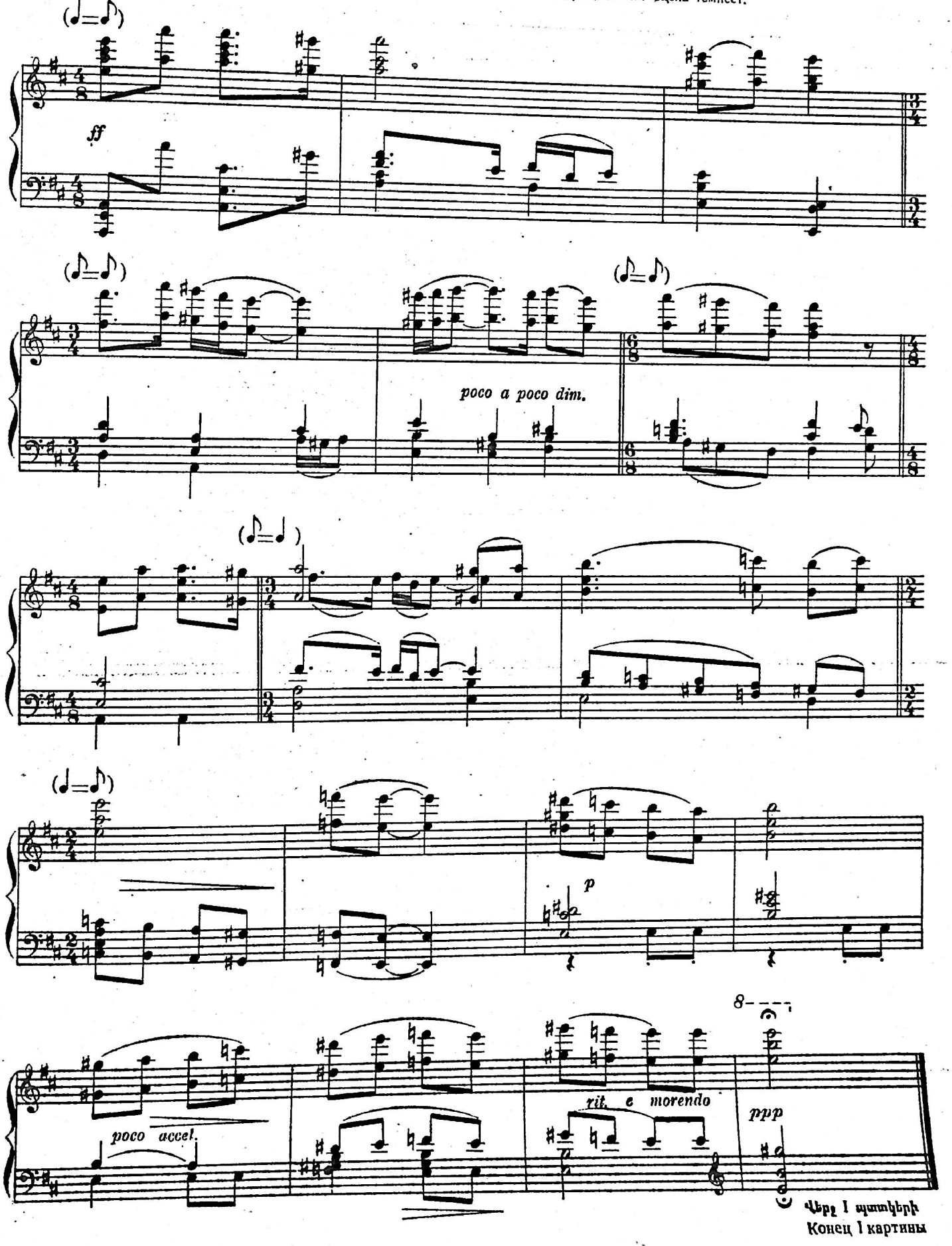

Վերջ I պատկերի
Конец I картины

II
ՊԱՏԿԵՐ

(Գործողության նույն վայրը)

Խելագար դարձած Անուշը պատառոտած շորերով միայնակ թափառում է:

II
КАРТИНА

(То же место действия)

Ануш, на грани безумия, в рванной одежде, бродит одиноко

29 Andante (♩.=60)

Բեմը կիսախավար է: На сцене полумрак.

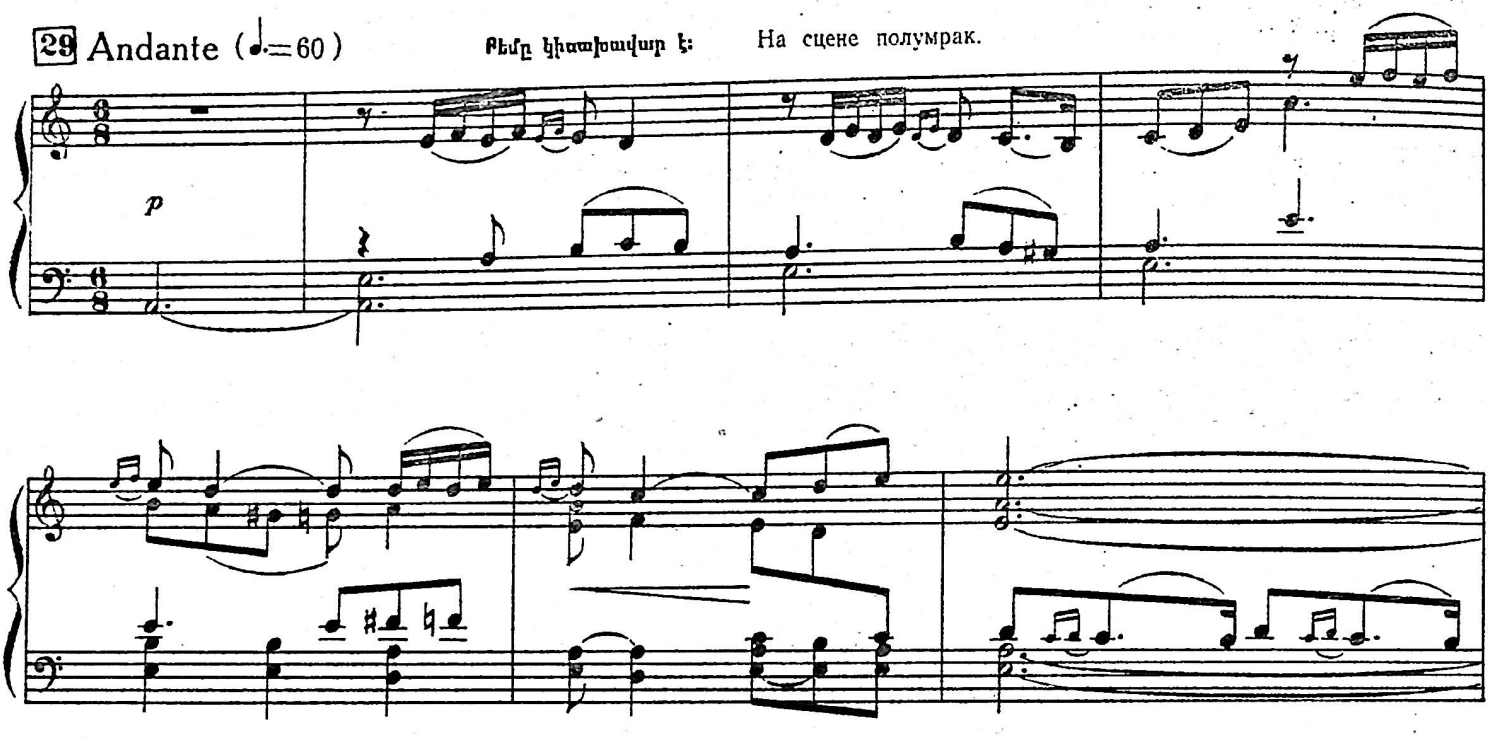

Անուշը նստած է քարի վրա, այնտեղ որտեղ ընկած էր սպանված Սարոն:

Ануш сидит на камне, около того места, где лежал убитый Саро .

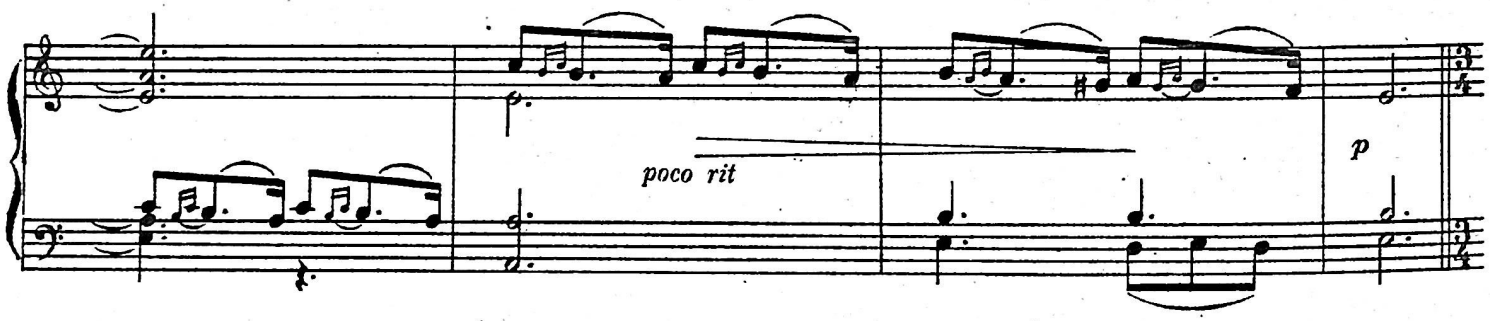

Allegro moderato (♩=126)

30 Ա.ՍՈՒՇ АНУШ

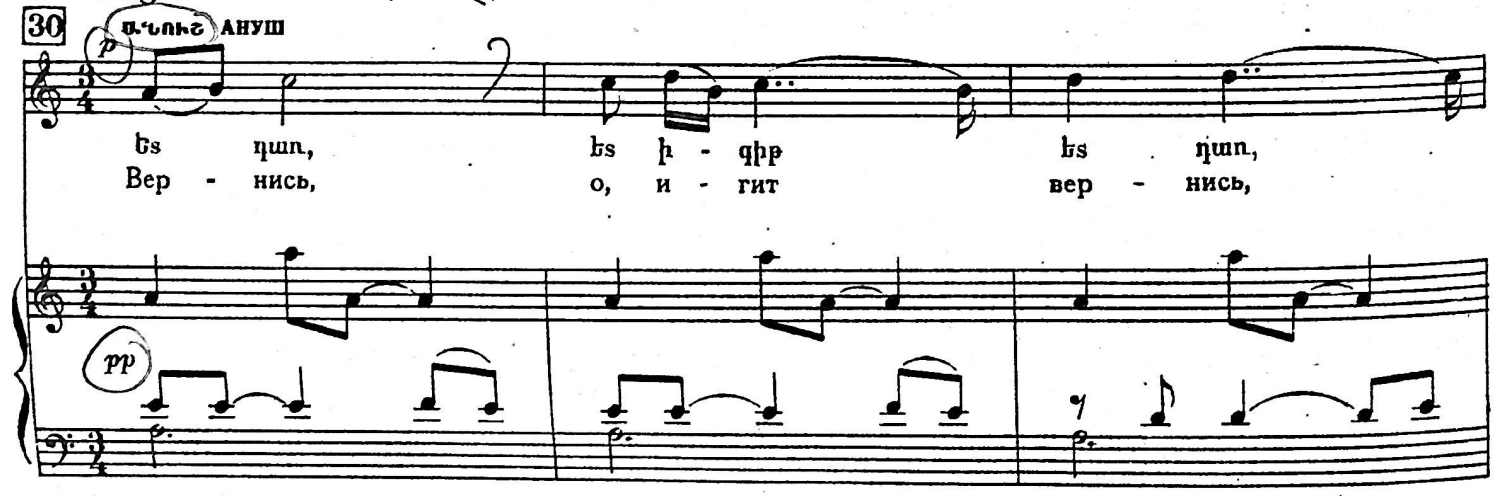

ա - նի - րավ, կա - rn - տած յա - rիդ աչ -
мой род - ной, день за днем ле - тит, жду

Հետզհետե բեմը լուսավորվում է: Постепенно сцена светлеет.

- fը ջուr դա - ռավ, ոչ - խարդ
я здесь с тос - кой. Ста - да

էն սա - rով ուռ տուr, տուն ա - rի փա - խիr
с паст-бищ ты вер - ни, при-ве - ди, до - ждись

գի - ւե - rով ու բա - - fուն ա - rի,
тем - но - ты ко мне ты при - ди, rall.

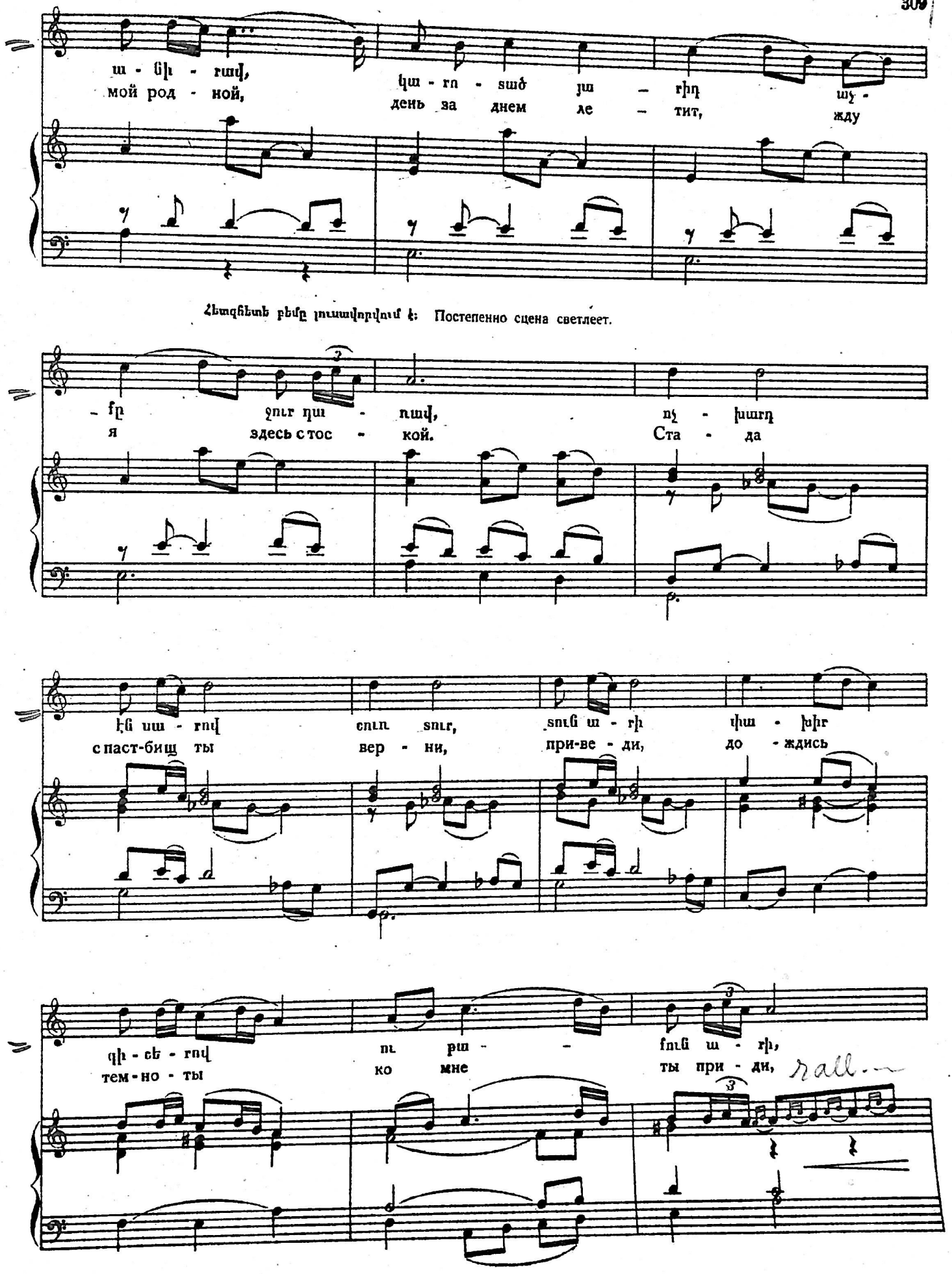

31 Poco meno

mf *p*

փա - խիր զի - ւե - րով ու թա - քուն ա - րի:

до - ждись тем - но - ты ко мне ты при - ди.

mp *pp*

Andante

p *dim.*

32 Poco più mosso (♩=100)

p

Ախ, էն կա - նաչ սա - րի

Взгля - ни на тот зе - лё -

pp

լան - ջին ով է քը - նած

- ный склон кто там в ти - ши

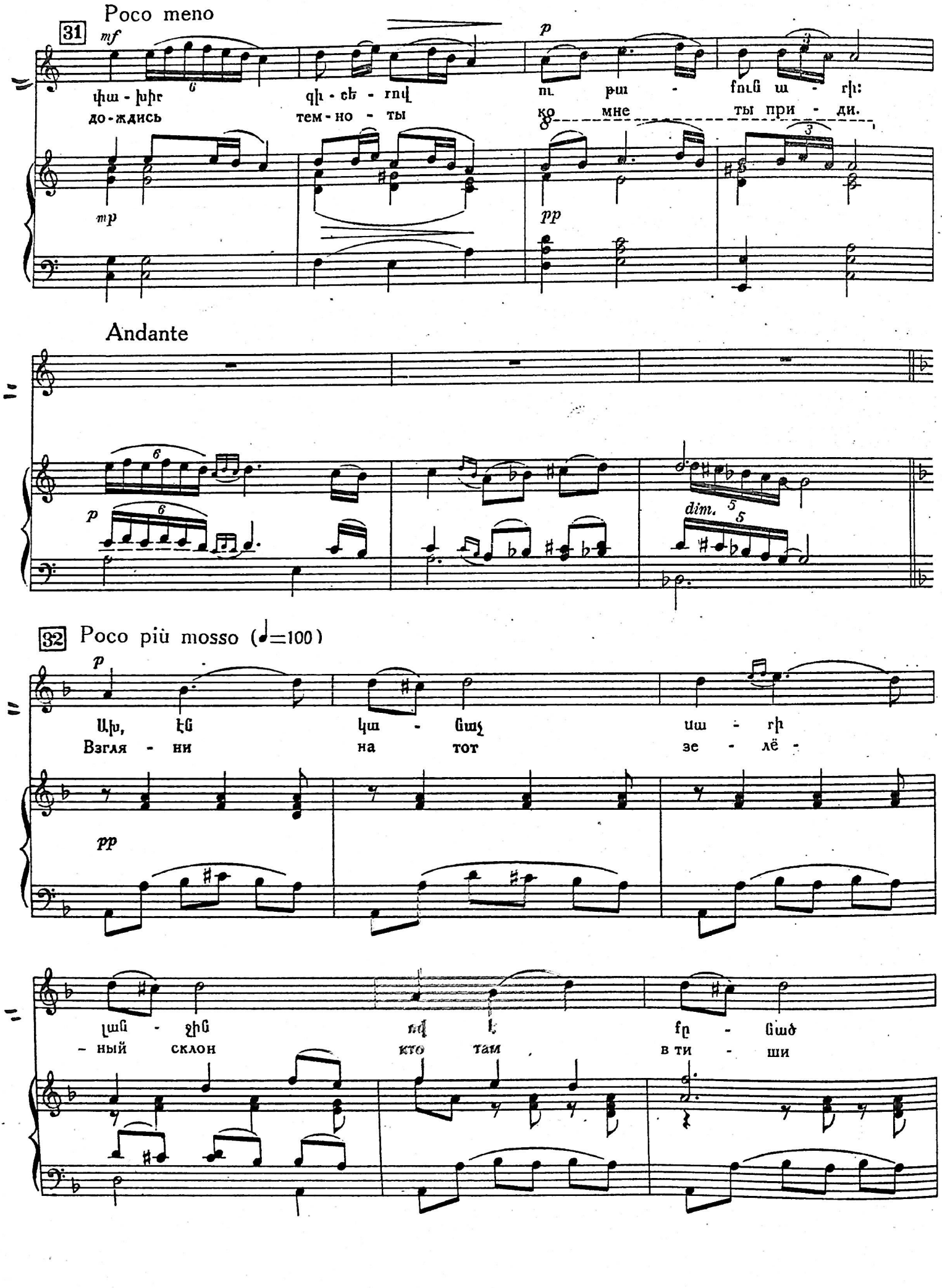

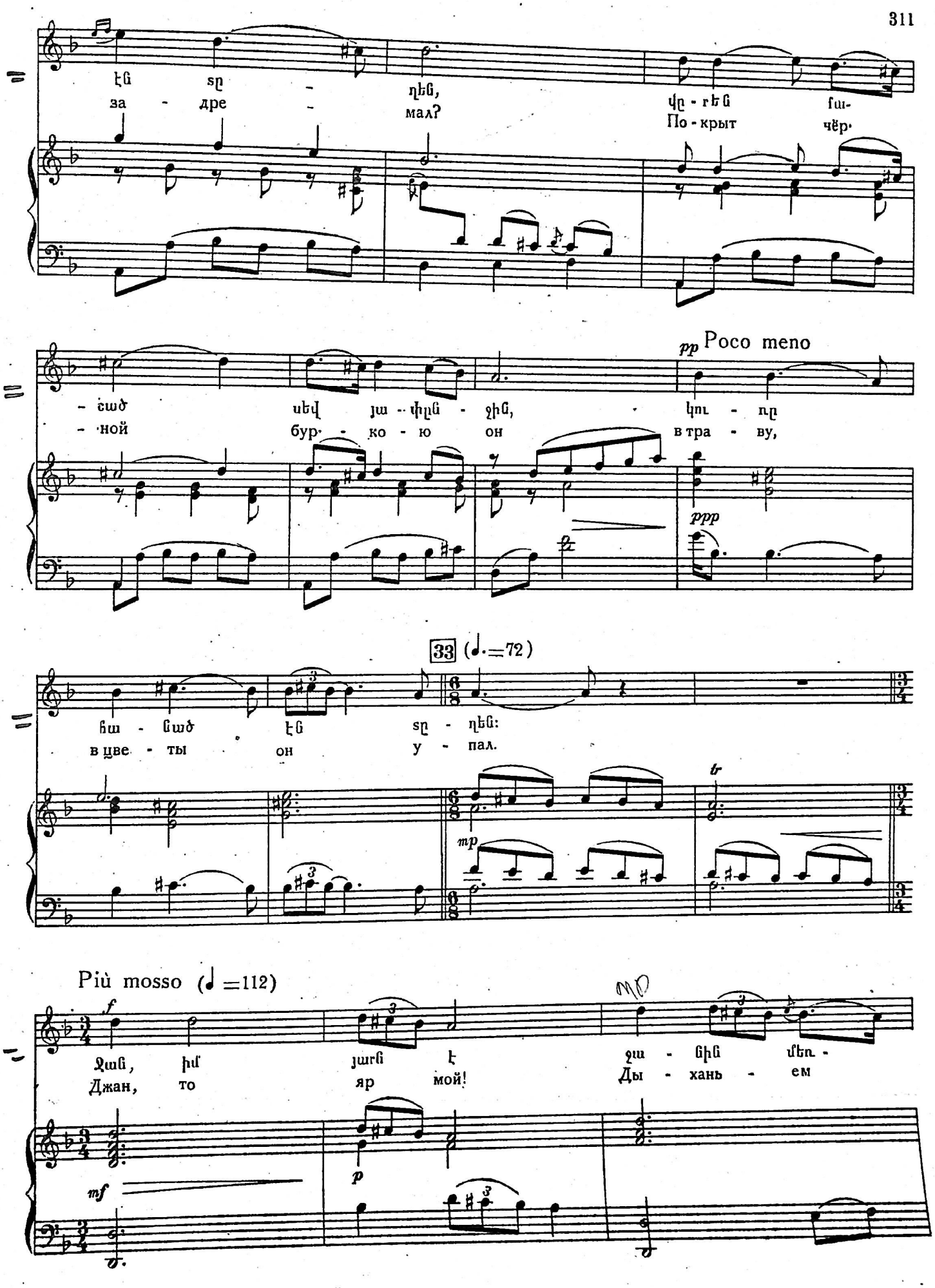
էն տը - ղեն, վը - րեն ֆա-
за - дре - мал? По - крыт чёр-
- ված սեվ յա - փըն - ջին, կու - ռը
- ной бур - ко - ю он в тра - ву,
pp Poco meno
ppp
33 (♩.=72)
հա - նած էն տը - ղեն:
в цве - ты он у - пал.
mp
tr
Più mosso (♩=112)
f
Ջան, իմ յարն է ջա - նին մեռ -
Джан, то яр мой! Ды - хань - ем
mf
p

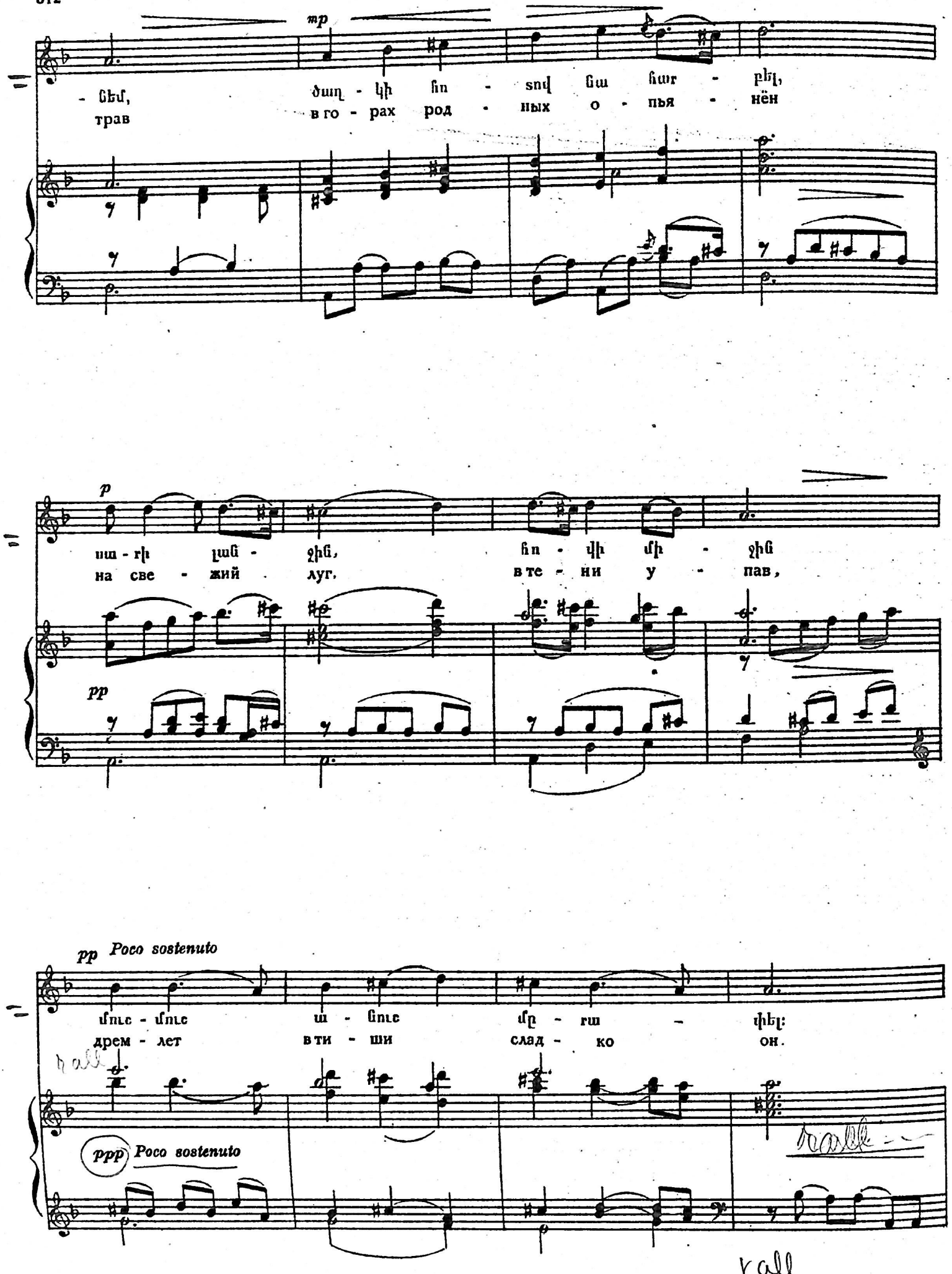
mp
- նեմ, ծաղ - կի հո - տով նա հար - բել,
трав в го - рах род - ных о - пья - нён
p
սա - րի լան - ջին, հո - վի մի - ջին
на све - жий луг, в те - ни у - пав,
pp
pp Poco sostenuto
մուլ - մուլ ա - նուլ մը - րա - փել:
дрем - лет в ти - ши слад - ко он.
ppp Poco sostenuto
rall
rall
rall

34 Più mosso (♩=112)

f

վեր կաց, վեր, ի-գիր վեր կաց ա-նի-րավ.
Про-снись, встань и-гит же-сто-кий про-снись,

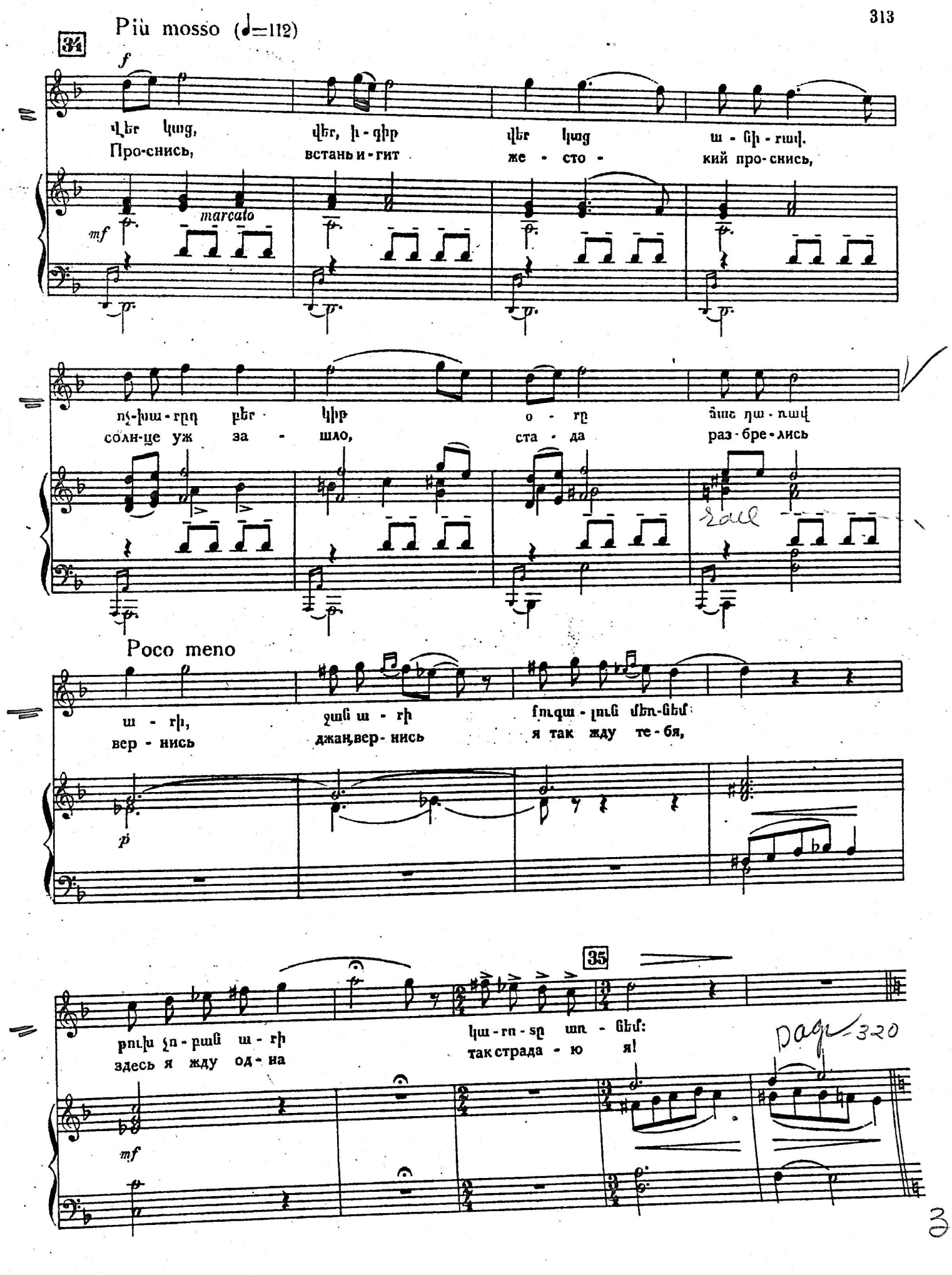

mf *marcato*

ոչ-խա-րըդ բեր կիր օ-ր ճաշ դա-ռավ
солн-це уж за-шло, ста-да раз-бре-лись

rall

Poco meno

ա-րի, ջան ա-րի ֆուգա-լուն մեռ-նեմ
вер-нись джан, вер-нись я так жду те-бя,

p

35

թուխ չո-բան ա-րի կա-ռո-տը առ-նեմ:
здесь я жду од-на так страда-ю я!

mf

pag 320

310

Երևում է թափառական անցորդը: Появляется прохожий-странник.

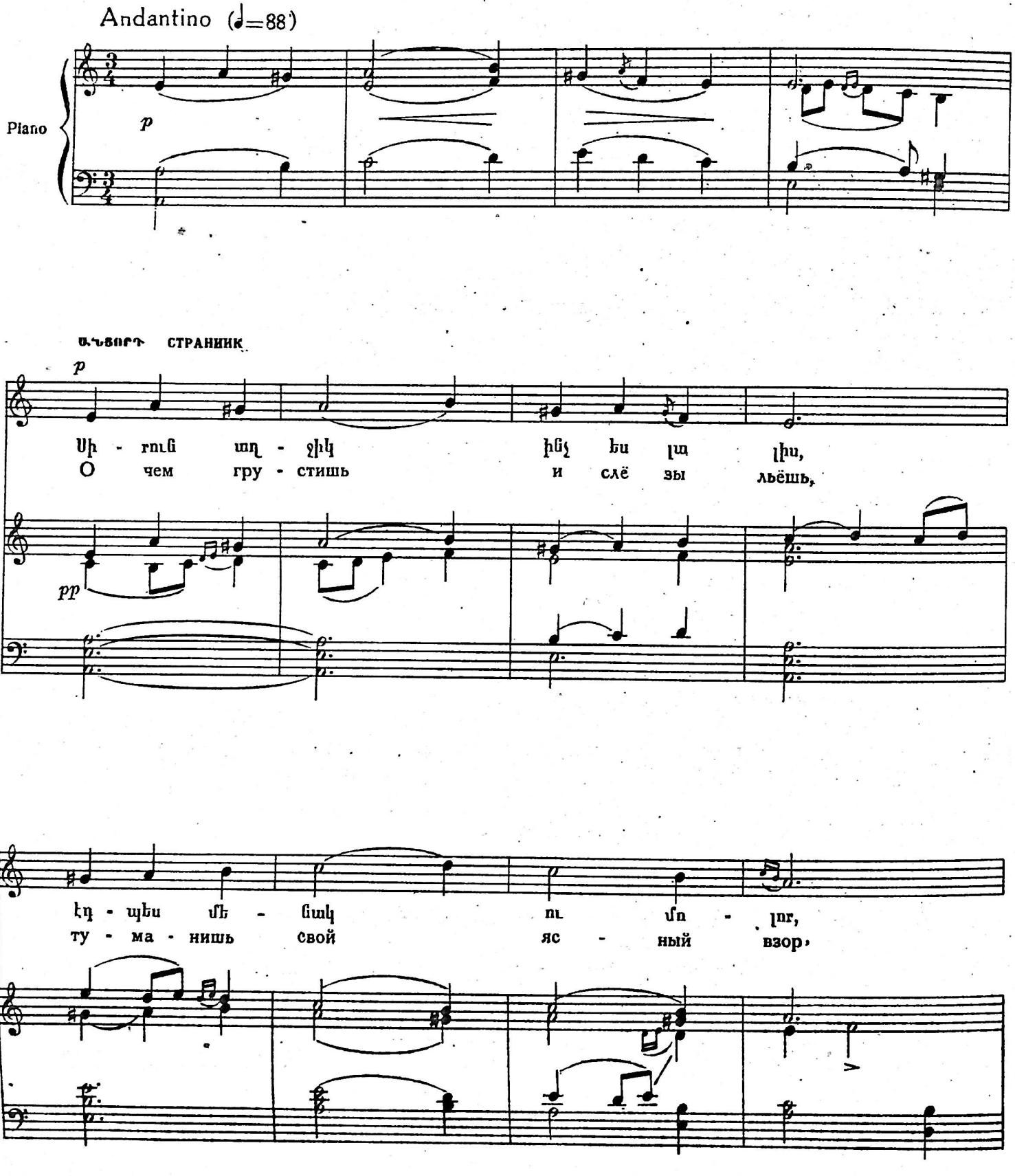

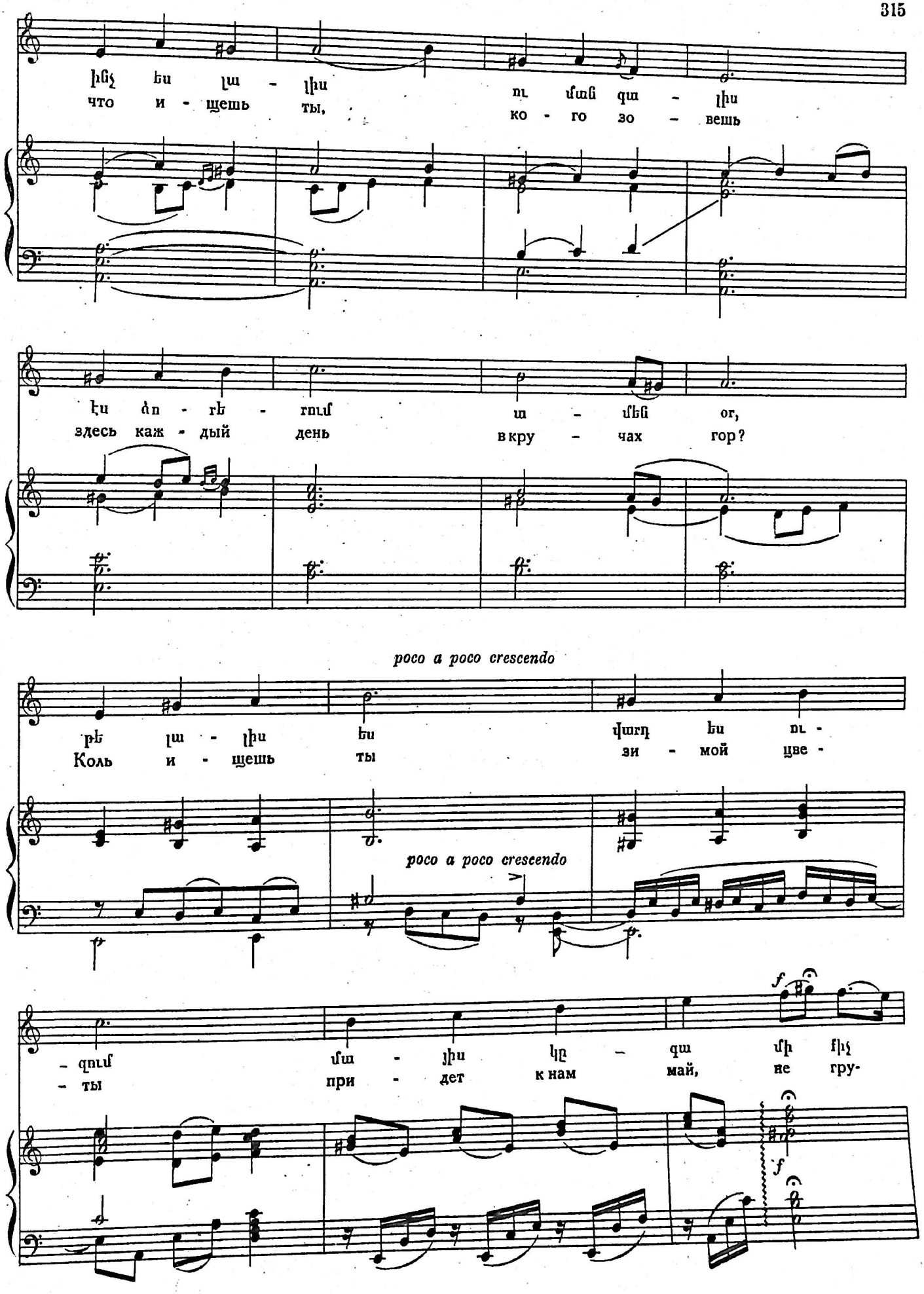
ինչ ես լա - լիս ու մաճ զա - լիս
что и - щешь ты, ко - го зо - вешь
էս ձո - ռե - ռում ա - մեն օր,
здесь каж - дый день в кру - чах гор?
poco a poco crescendo
թե լա - լիս ես վարդ ես ու -
Коль и - щешь ты зи - мой цве -
poco a poco crescendo
- զում մա - յիս կը - զա մի ֆիչ
- ты при - дет к нам май, не гру-
f
f

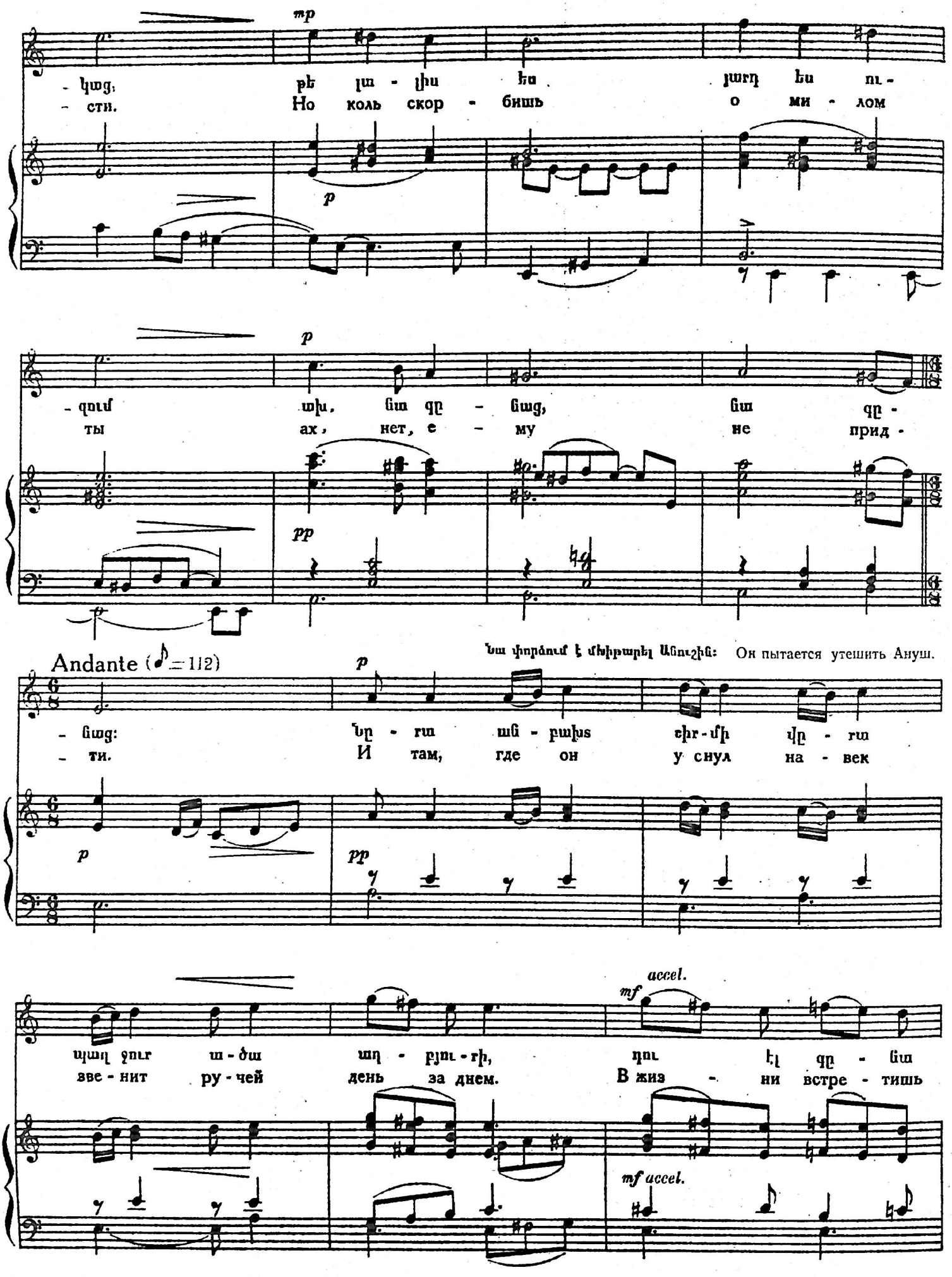
- կաց, թե լա - լիս ես յարդ ես ու -
- сти. Но коль скор - бишь о ми - лом
- զում ախ, ճա զը - ճաց, ճա զը -
ты ах, нет, е - му не прид -
Andante (♪ = 112)
Նա փորձում է մխիթարել Անուշին: Он пытается утешить Ануш.
- ճաց: Նը - րա աճ - բախs շիր - մի վը - րա
- ти. И там, где он у снул на - век
պաղ ջուր ա - ծա աղ - բյու - րի, դու էլ զը - ճա
зве - нит ру - чей день за днем. В жиз - ни встре - тишь
accel.
mf accel.

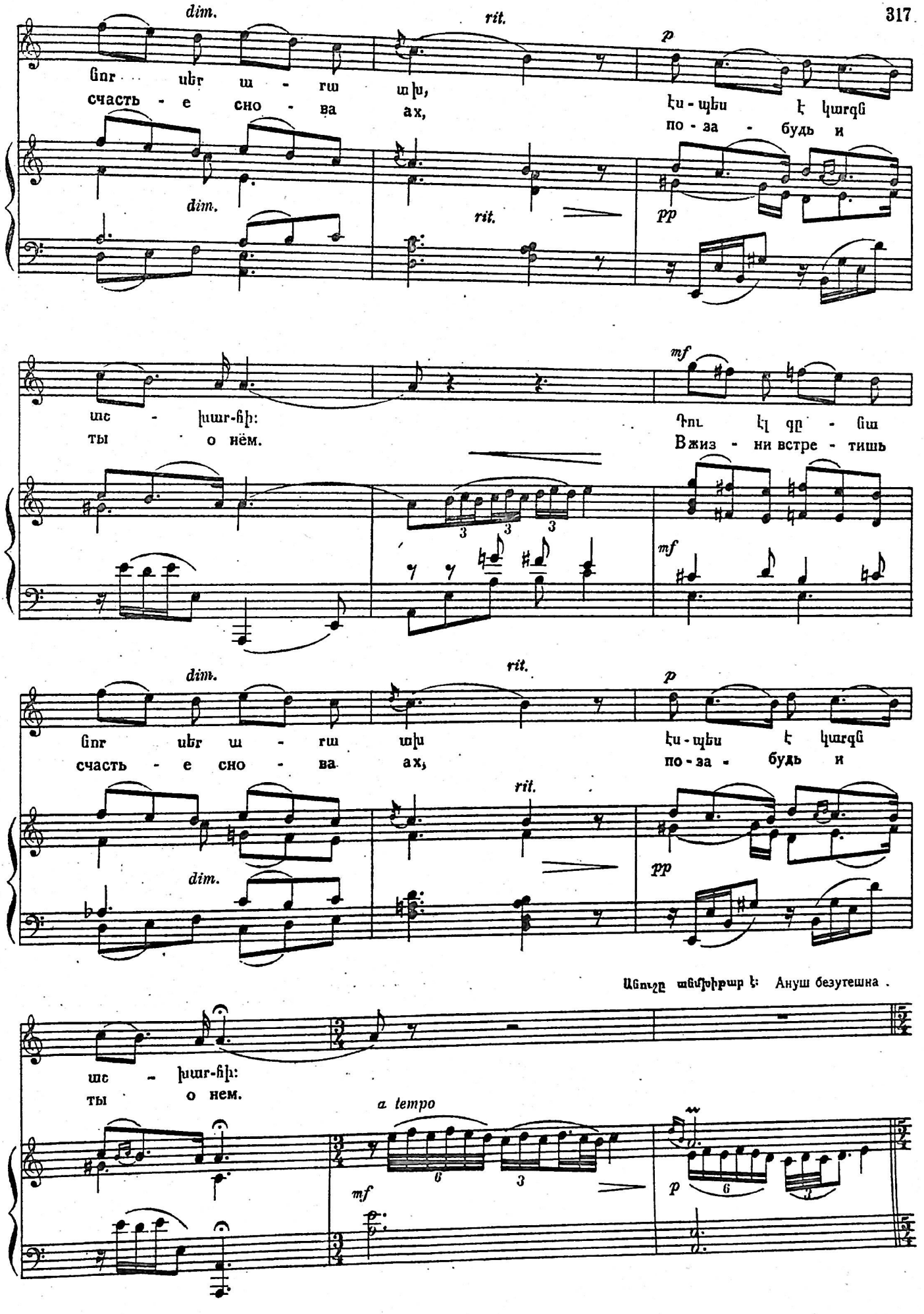
dim.
rit.
p
Ցոր սեր ա - րա ախ,
счасть - е сно - ва ах,
Էս-պես է կարզի
по - за - будь и
dim.
rit.
pp
աչ - խար-հի:
ты о нём.
mf
Գոն էլ գր - ցա
В жиз - ни встре - тишь
mf
dim.
rit.
p
Ցոր սեր ա - րա ախ
счасть - е сно - ва ах,
Էս-պես է կարզի
по-за - будь и
rit.
dim.
pp
Անուշը անմխիթար է: Ануш безутешна.
աչ - խար-հի:
ты о нем.
a tempo
mf
p

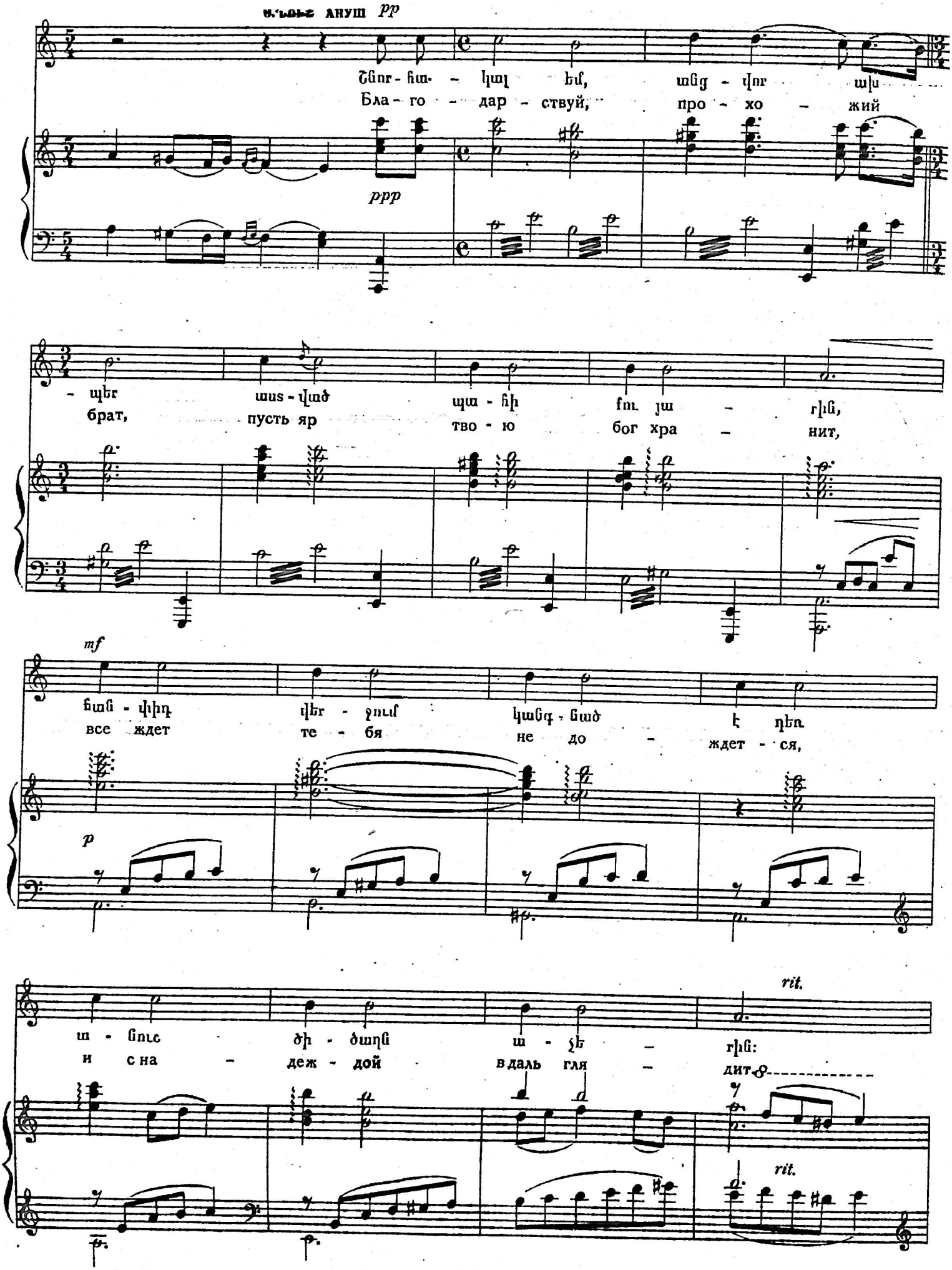
ԱՆՈՒՇ ANYUŠ pp
Շնոր - հա - կալ եմ, անց - վոր ախ
Бла - го - дар - ствуй, про - хо - жий
ppp
- պեր ասս - ված պա - հի քու յա - րին,
брат, пусть яр тво - ю бог хра - нит,
mf
հան - փիդ վեր - ջում կանգ - նած է դեռ
все ждет те - бя не до - ждет - ся,
p
ա - նուշ ծի - ծաղն ա - չե - րին:
и с на - деж - дой в даль гля - дит.
rit.
rit.

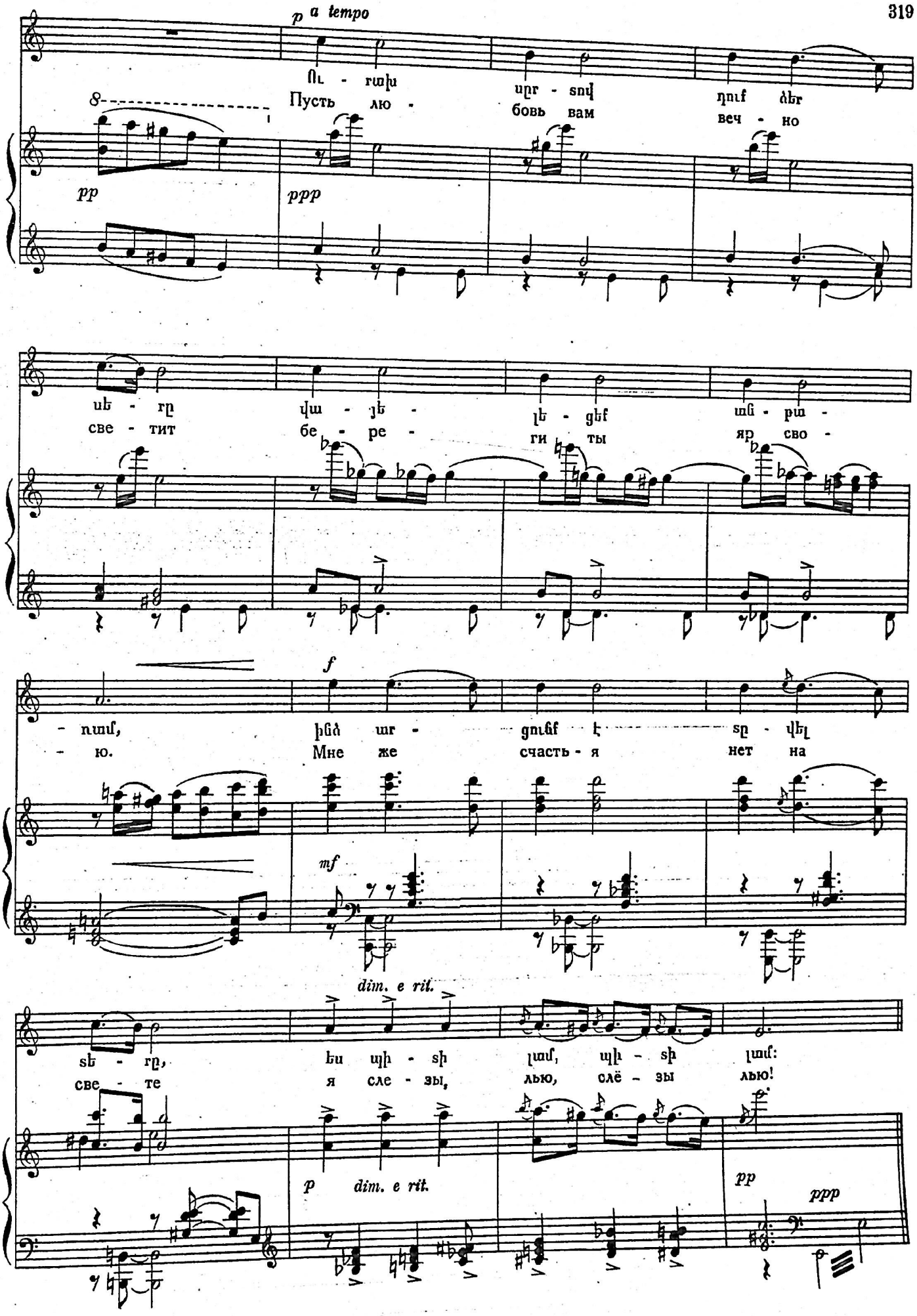
p a tempo
Пусть лю - бовь вам веч - но
pp
ppp
све - тит бе - ре - ги ты яр сво -
f
- ю. Мне же счасть - я нет на
mf
dim. e rit.
све - те я сле - зы, лью, слё - зы лью!
p dim. e rit.
pp
ppp

Անուշը լալիս է։ Ануш плачет.

Andantino (♩=132)

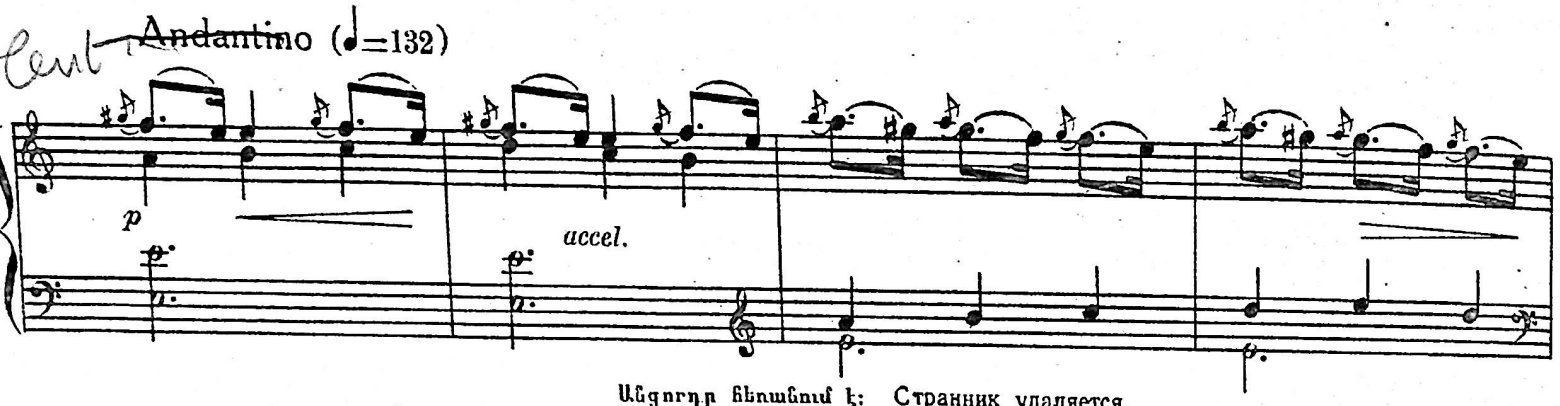

Անցորդը հեռանում է։ Странник удаляется.

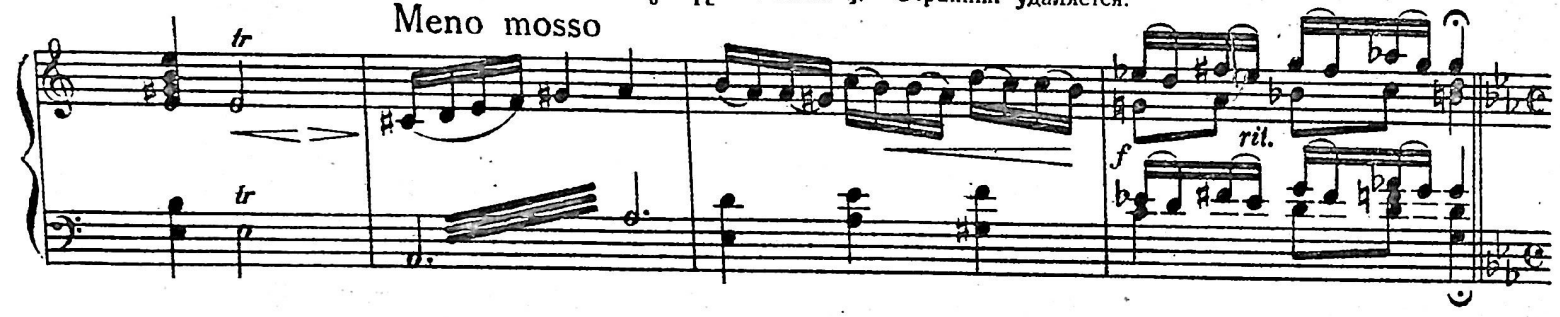

(♩ =66)

36 ԱՆՈՒՇԸ АНУШ

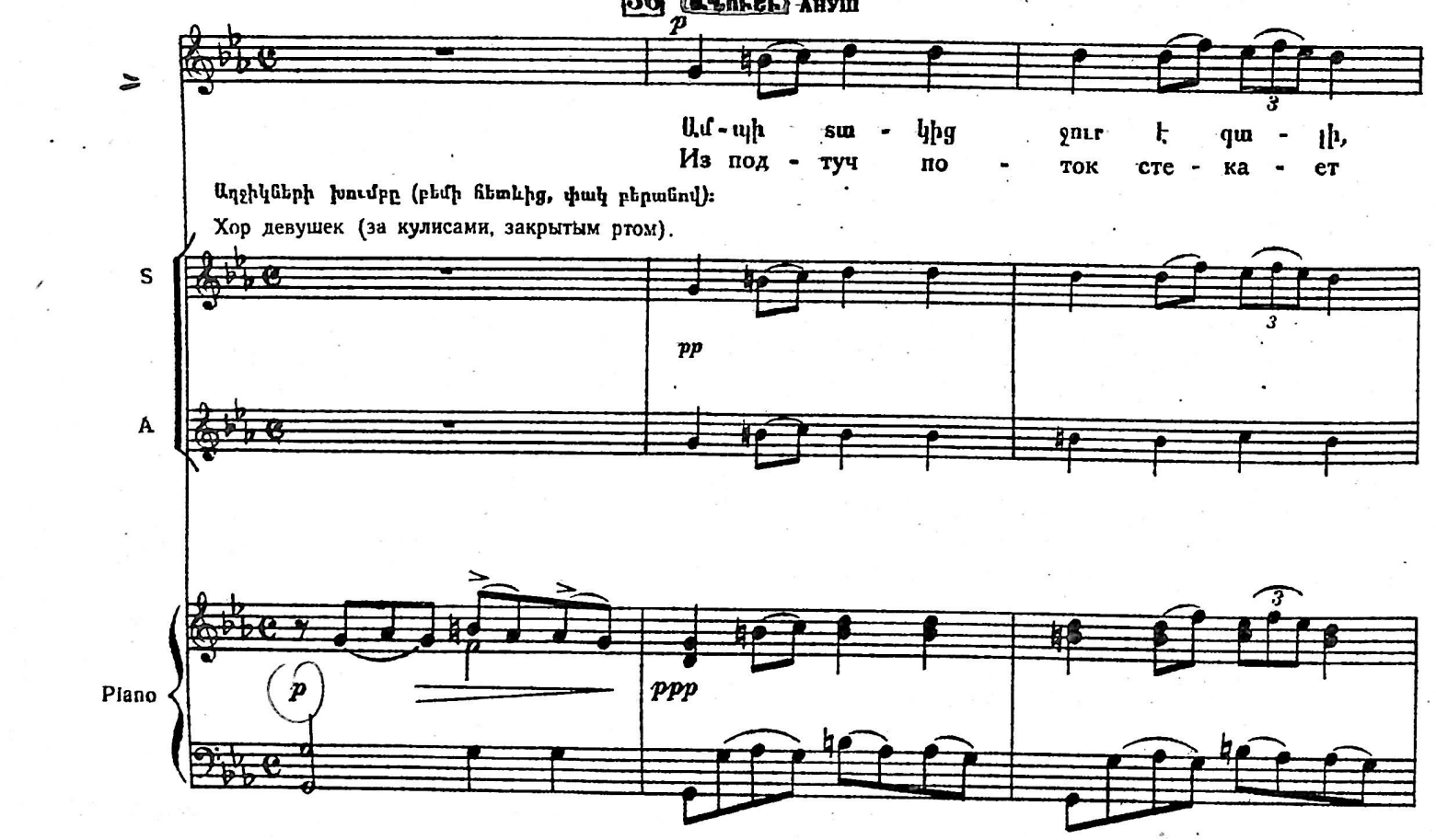

դուռ է տա - լի
в даль стру - ит - ся

փըր - փը - ռում
в се реб - ре

-324-

էն ում յարն է
ах чей яр там

pp

Աղջիկները որոնում են Ականշին, որը տեսնելով նրանց թաքնվում է: Девушки ищут Ануш, которая при виде их прячется.

նրա - տած լա - լի
так ры - да - ет

ցոն - գուր, ցոն - գուր
горь - ко, горь - ко

էն սա - րում,
на го - ре,

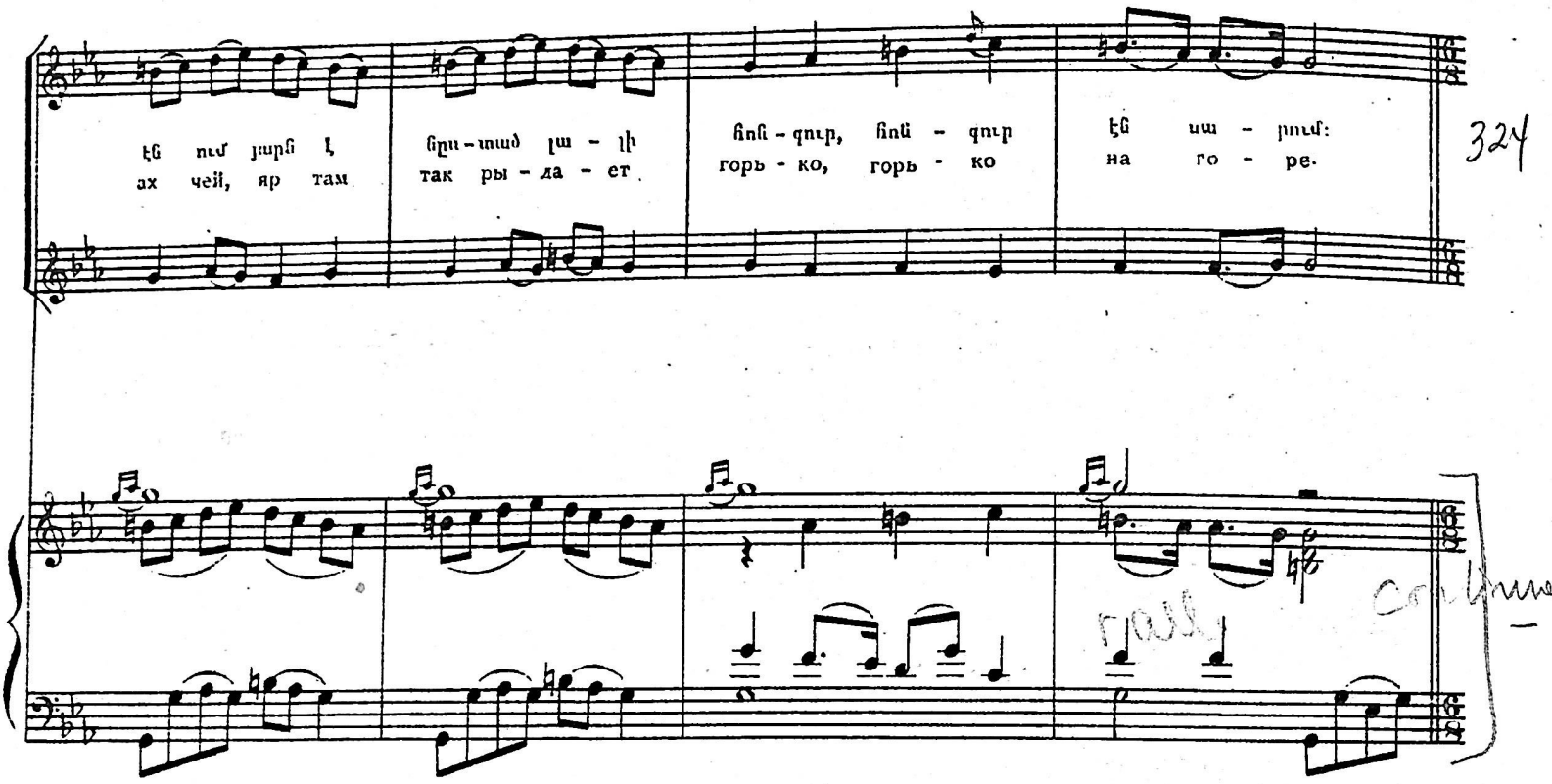

ԱՂՋԻԿՆԵՐԻ ԽՄԲԵՐԳԸ ХОР ДЕВУШЕК

37 Andante (♩= 72)

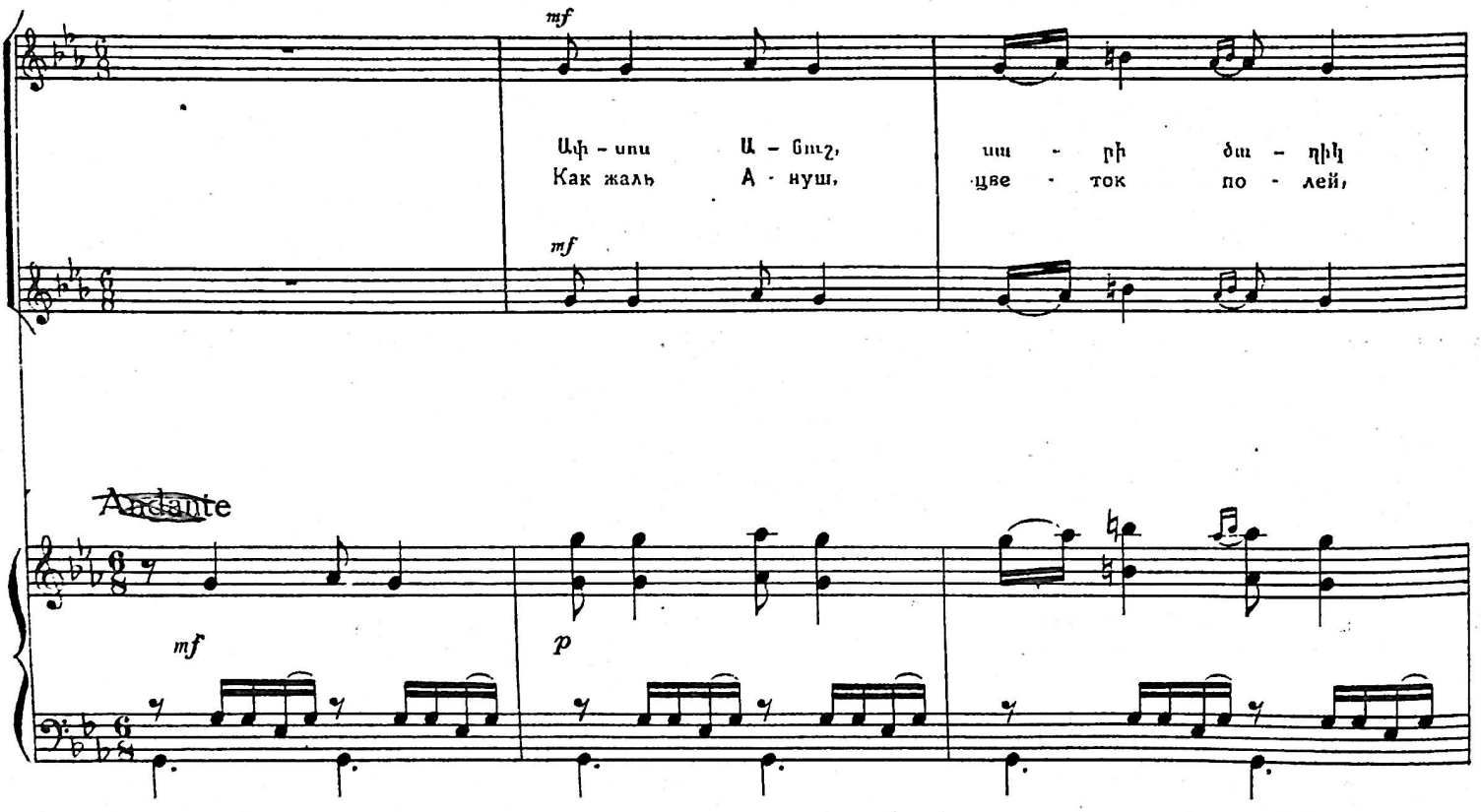

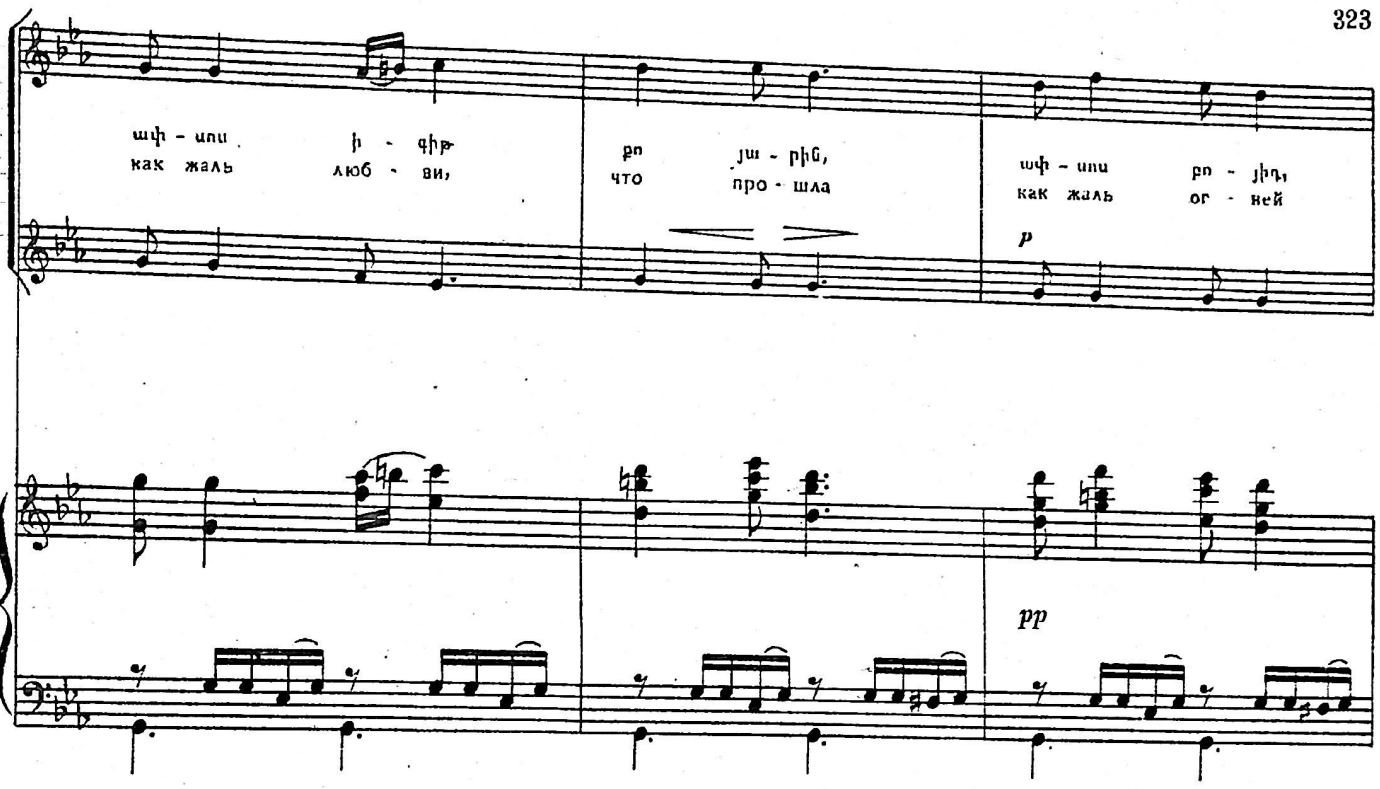

Անուշը մոտենում է աղջիկներին, բայց իր ընկերուհիներին չի ճանաչում: Ануш подходит к девушкам, но не узнает своих подруг.

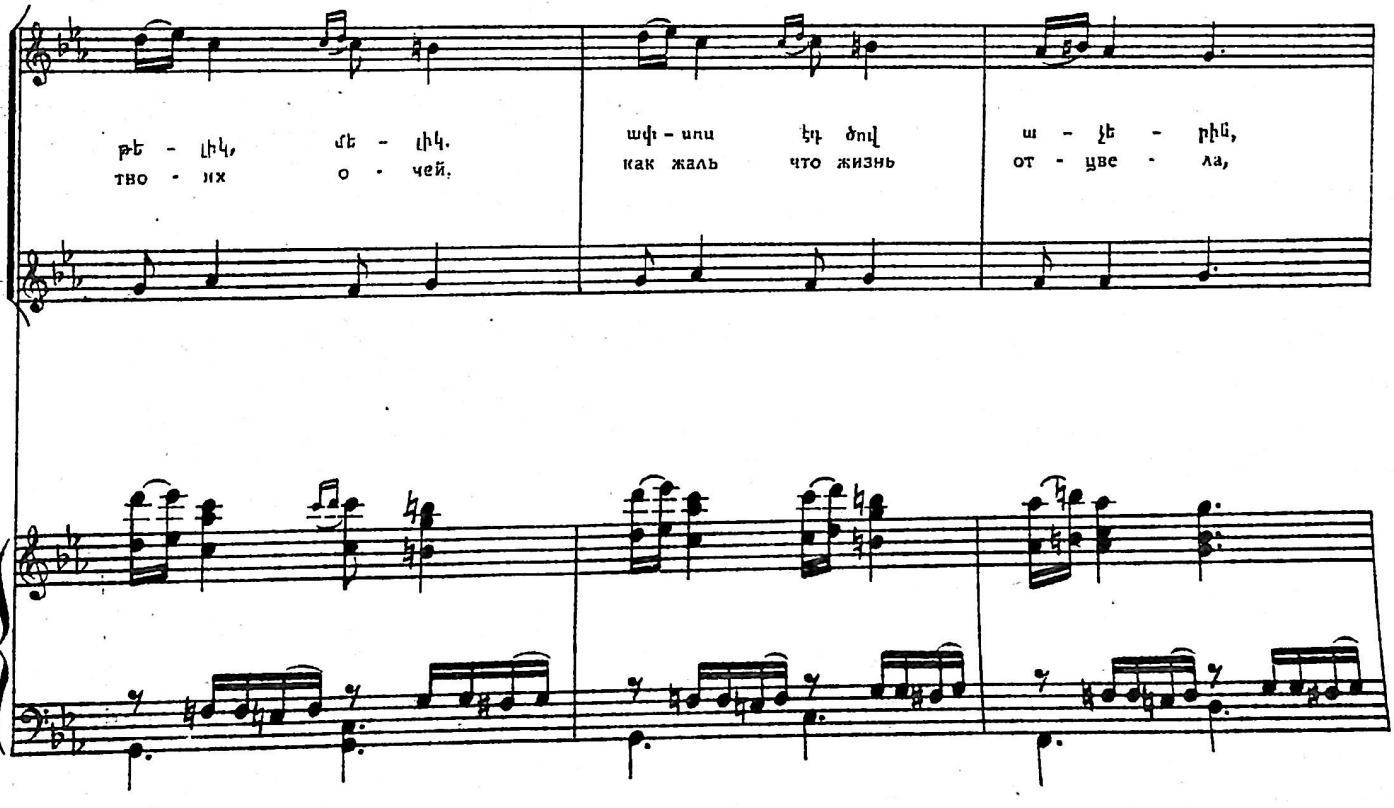

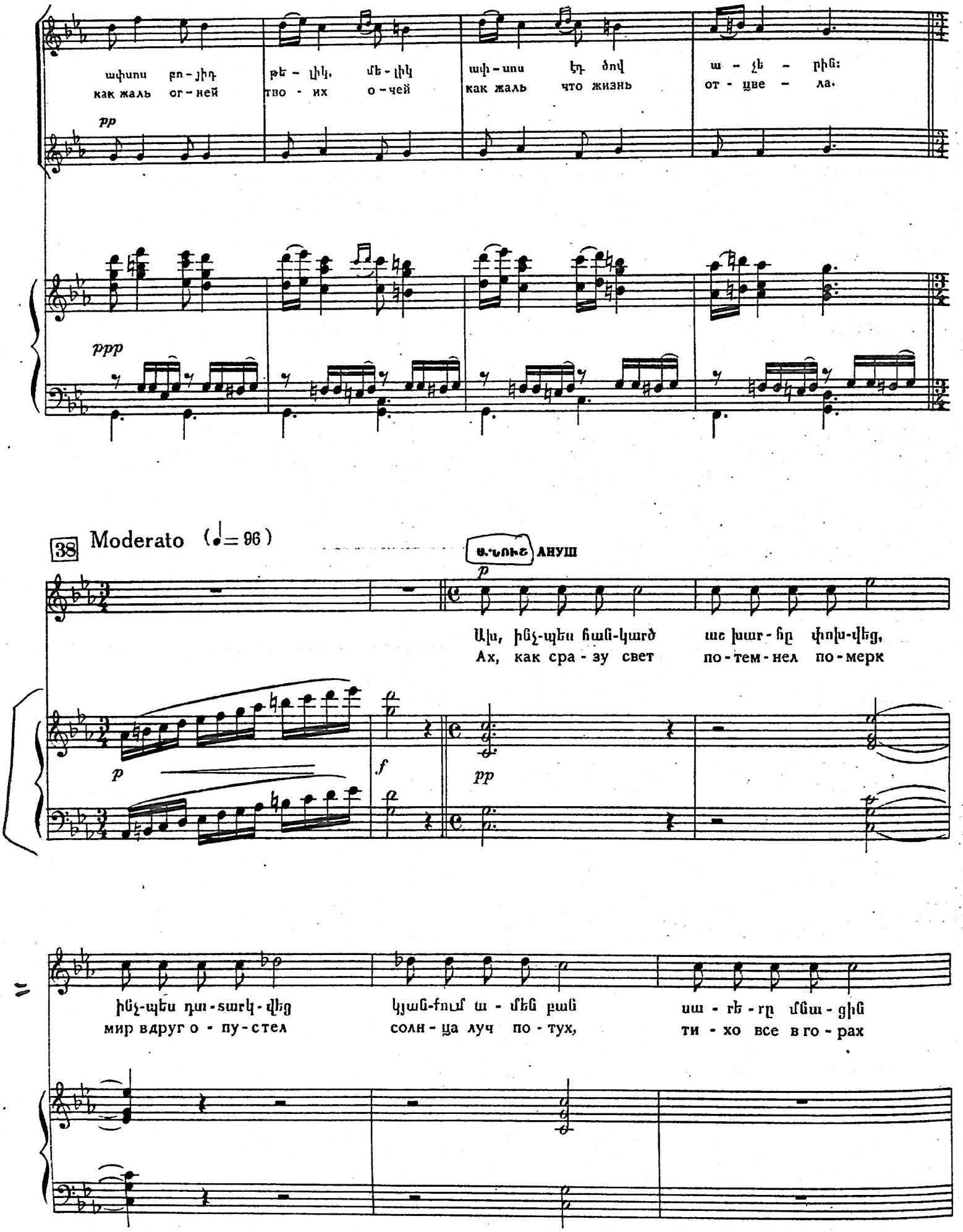
ափսոս բո-յիդ թե-լիկ, մե-լիկ ափ-սոս էդ ծով ա-չե-րին:
как жаль ог-ней тво-их о-чей как жаль что жизнь от-цве-ла.

Moderato (♩= 96)
Ա.ՆՈՒՇ АНУШ

Ախ, ինչ-պես հան-կարծ աշ խար-հը փոխ-վեց,
Ах, как сра-зу свет по-тем-нел по-мерк

ինչ-պես դա-տարկ-վեց կյան-քում ա-մեն բան սա-րե-րը մնա-ցին
мир вдруг о-пу-стел солн-ца луч по-тух, ти-хо все в го-рах

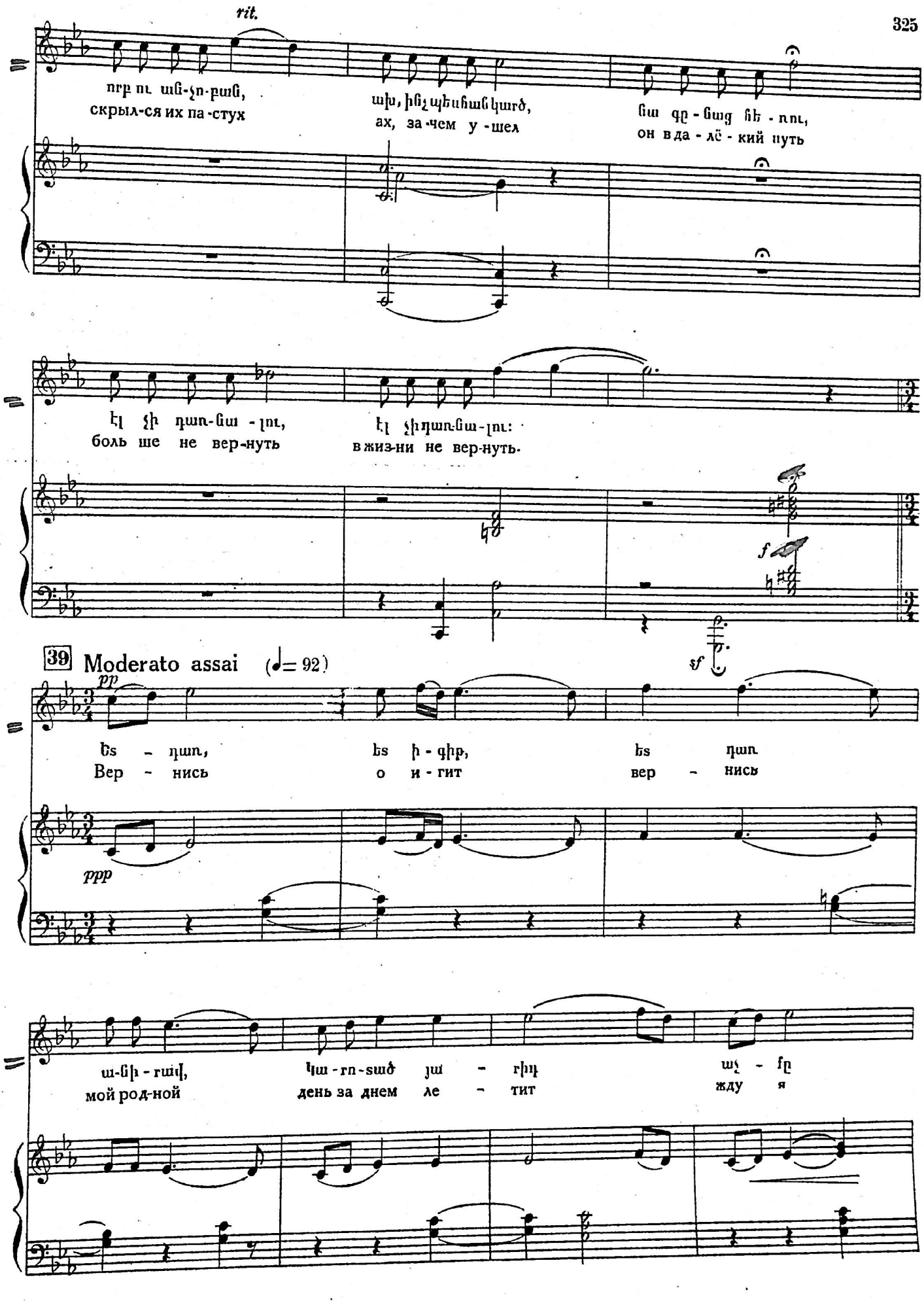
rit.
որբ ու ան-չո-բան,
скрыл-ся их па-стух
ախ, ինչ պեսհանկարծ,
ах, за-чем у-шел
նա գը-նաց հե-ռու,
он в да-лё-кий путь
էլ չի դառ-նա-լու,
боль ше не вер-нуть
էլ չի դառ-նա-լու:
в жиз-ни не вер-нуть.
f
sf
39 Moderato assai (♩= 92)
pp
ppp
Ես - դառ,
Вер - нись
ես ի - գիր,
о и - гит
ես դառ
вер - нись
ա-նի - րավ,
мой род-ной
Կա - ր-տած յա - րիդ
день за днем ле - тит
աչ - քը
жду я

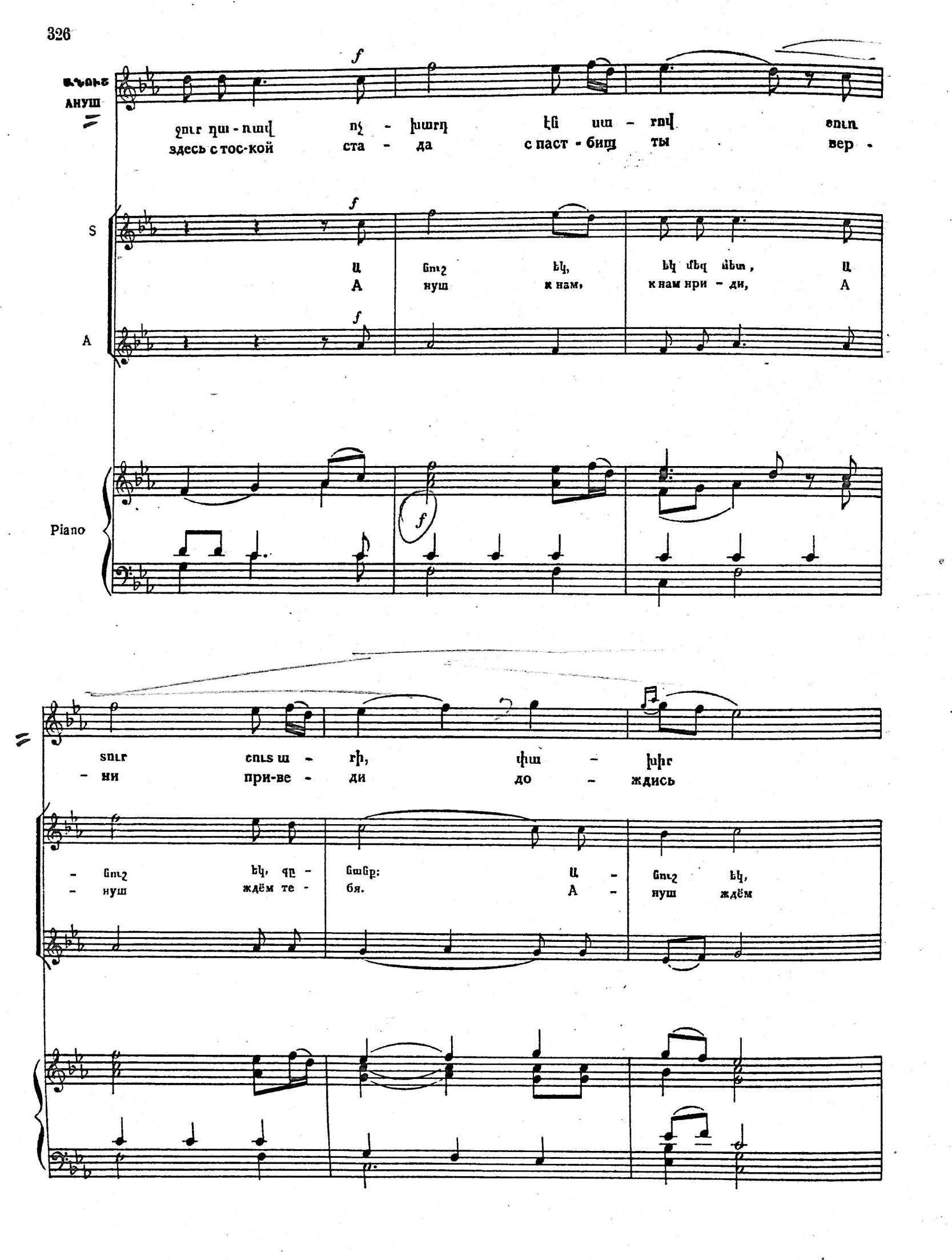
ԱՆՈՒՇ
АНУШ
S
A
Piano
ջուր դա - ռավ ոչ - խարդ էն սա - րով ցուռ
здесь с тос-кой ста - да с паст - бищ ты вер -
Ա ճուշ էկ, էկ մեզ մետ, Ա
А нуш к нам, к нам при - ди, А
տուր ուտ ա - րի, փա - խիր
- ни при-ве - ди до - ждись
- ճուշ էկ, գը - ճանք: Ա - ճուշ էկ,
- нуш ждём те - бя. А - нуш ждём

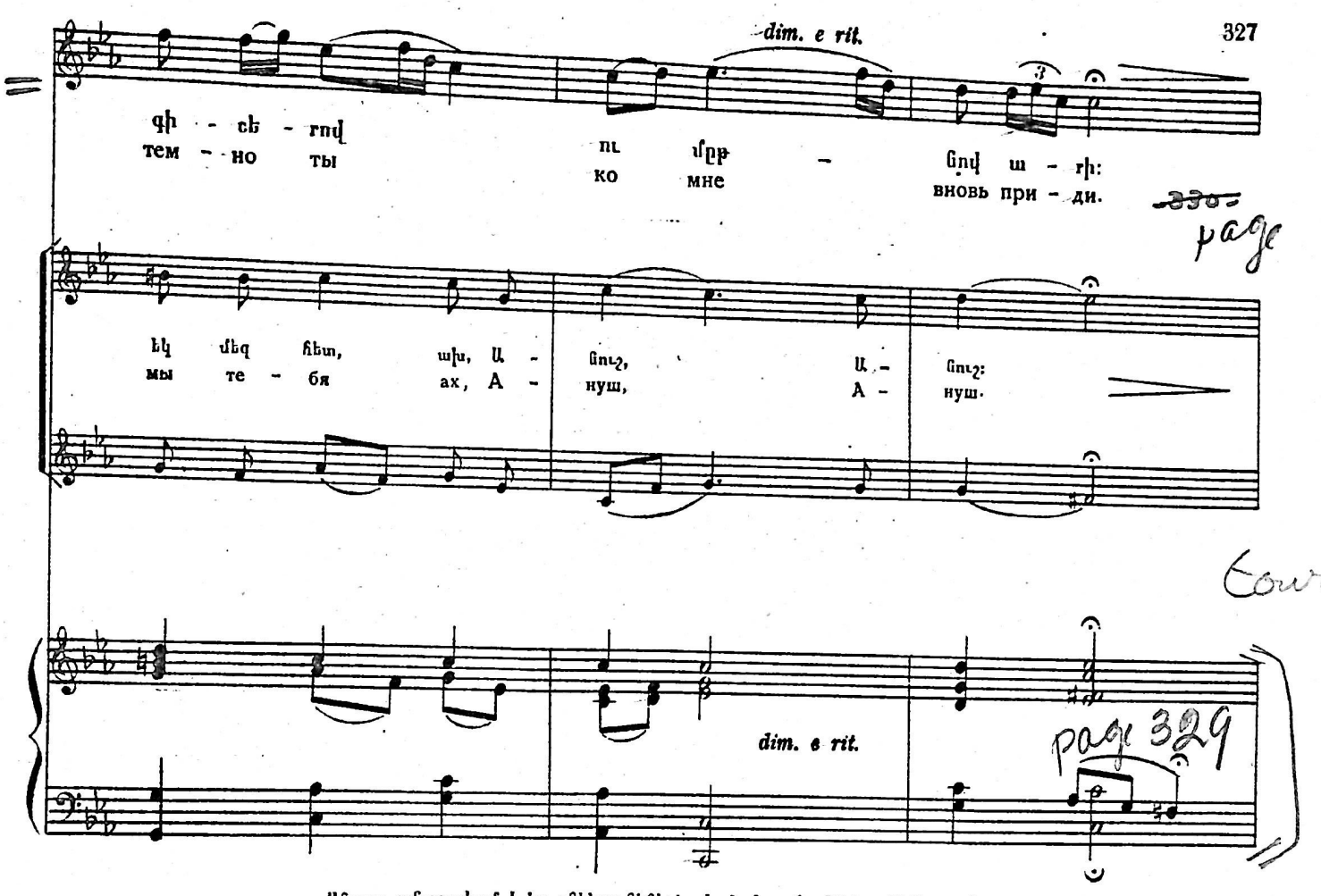

Անուշը աճչաալում է իր ընկերուհիներից և փախչում: Ընկերուհիները գնում են նրա հետևից:
Ануш вырывается от своих подруг и убегает. Подруги идут за ней.

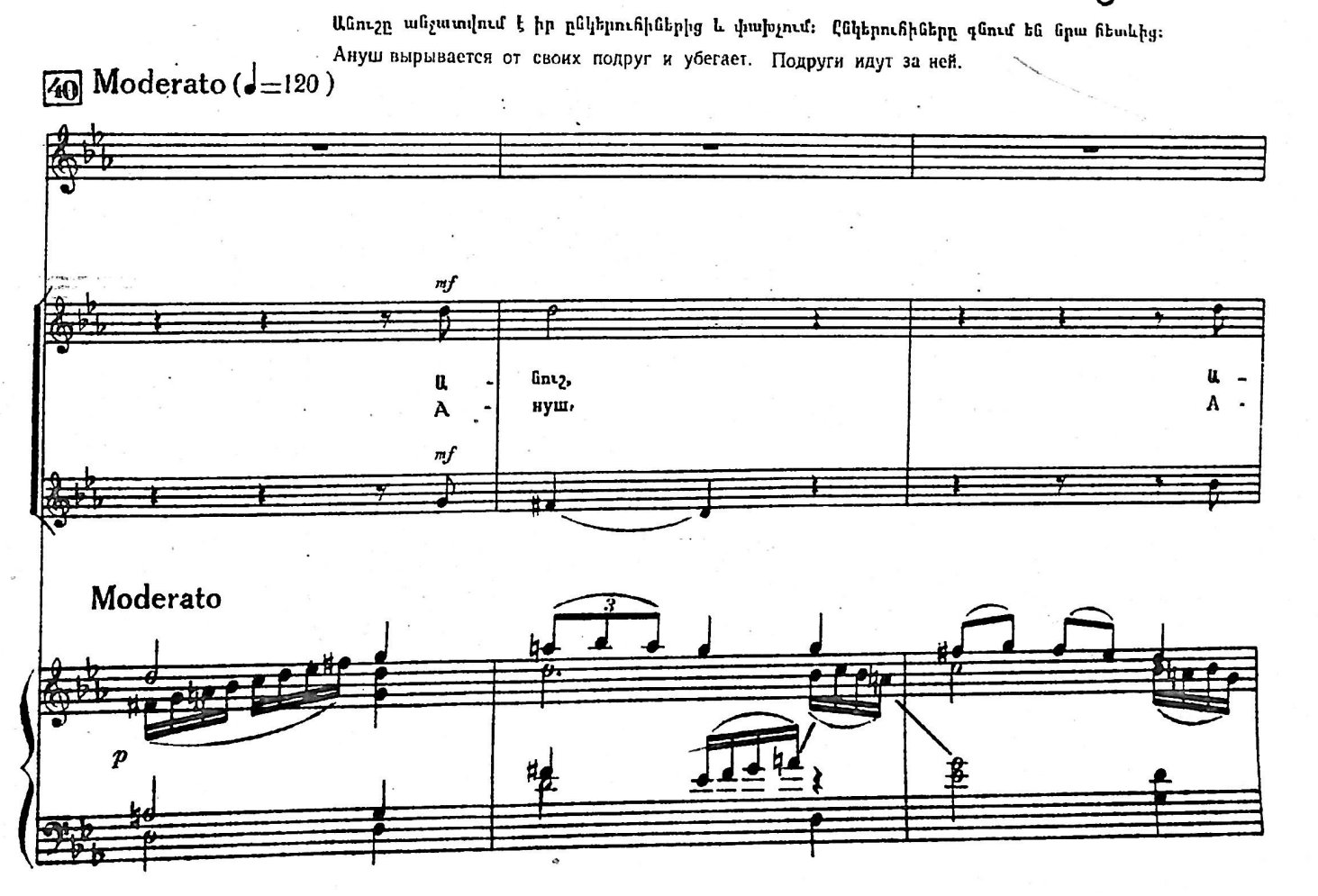

41

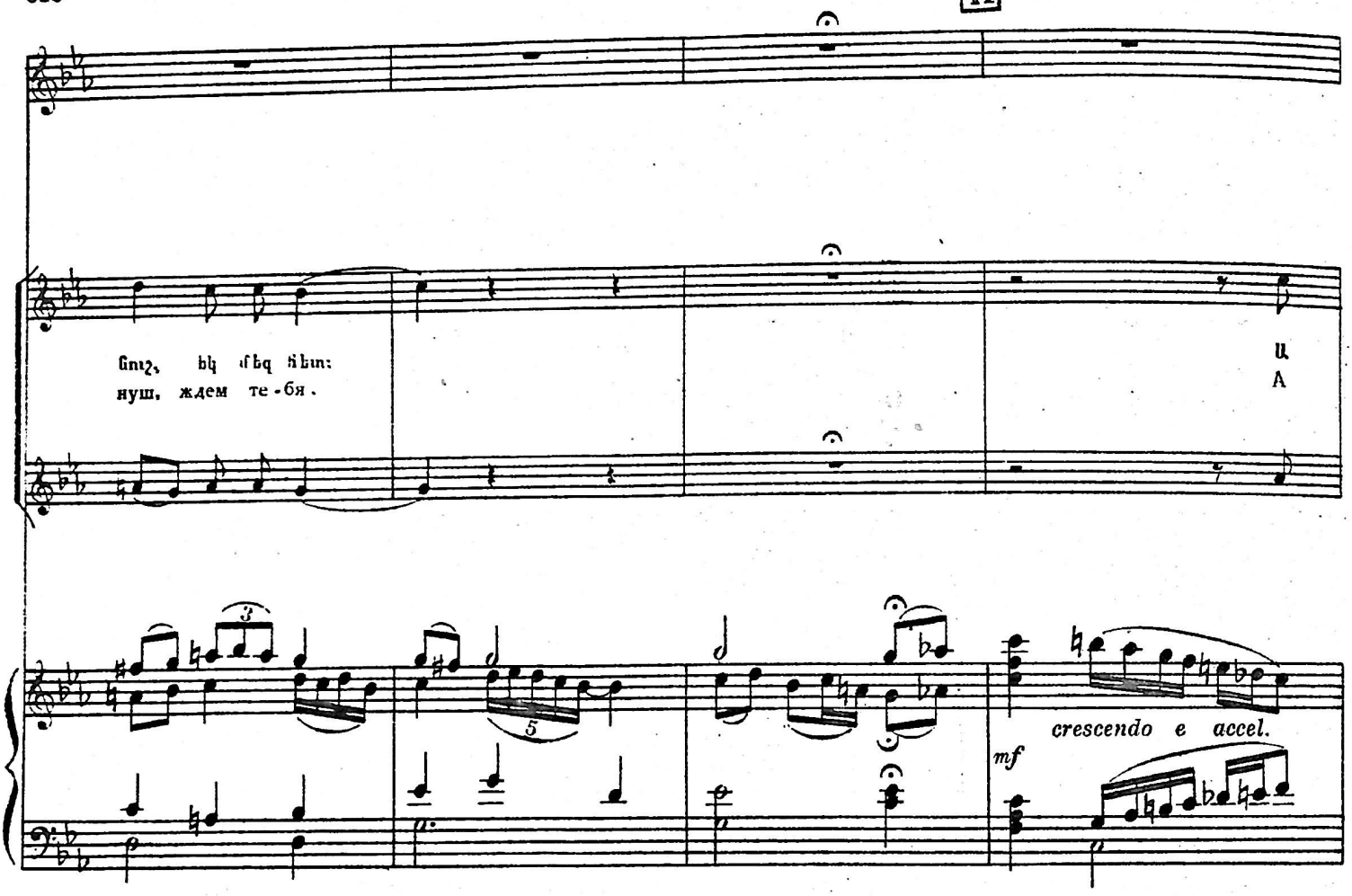

Բեմը դատարկվում է: Сцена пустует.

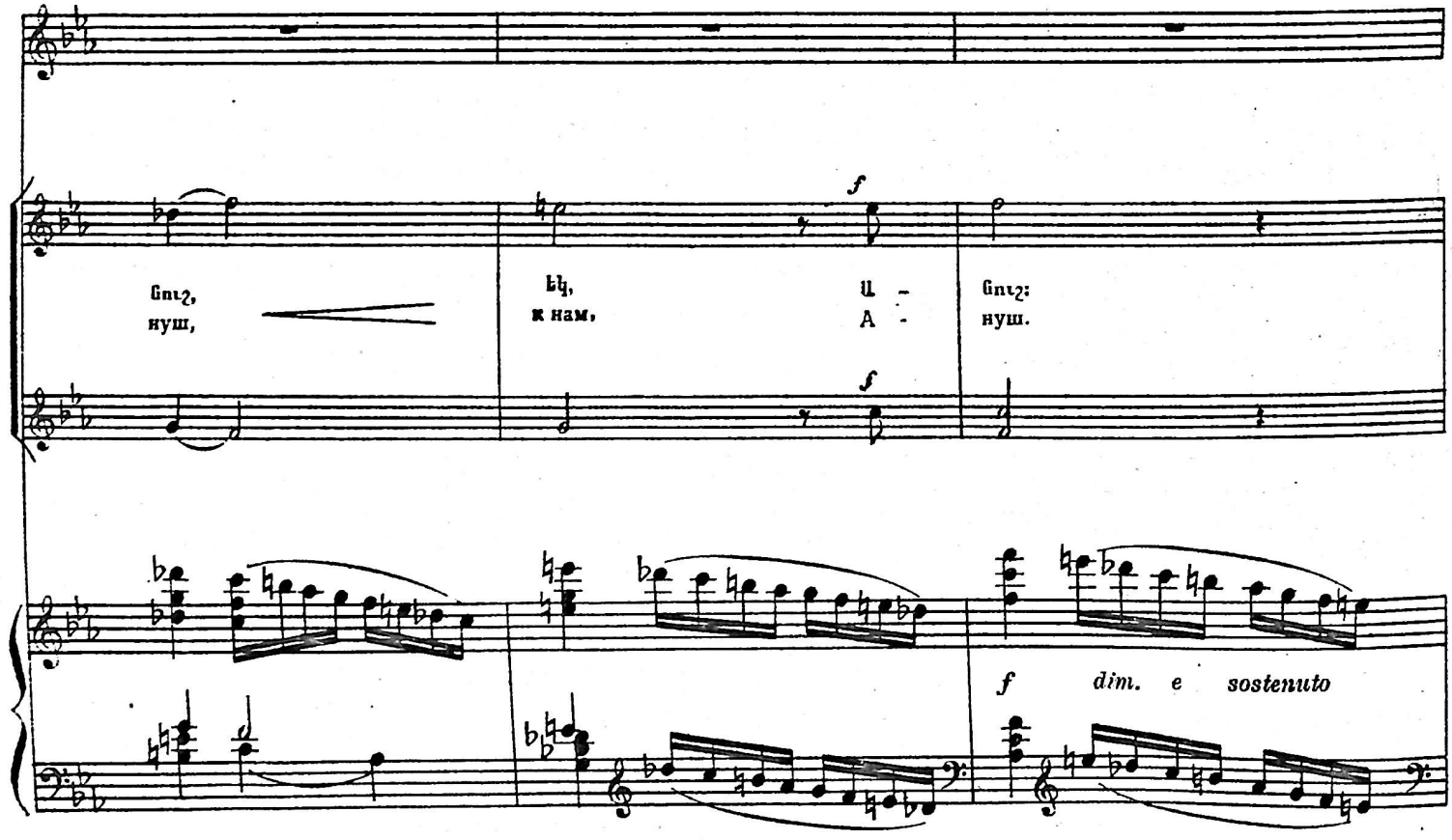

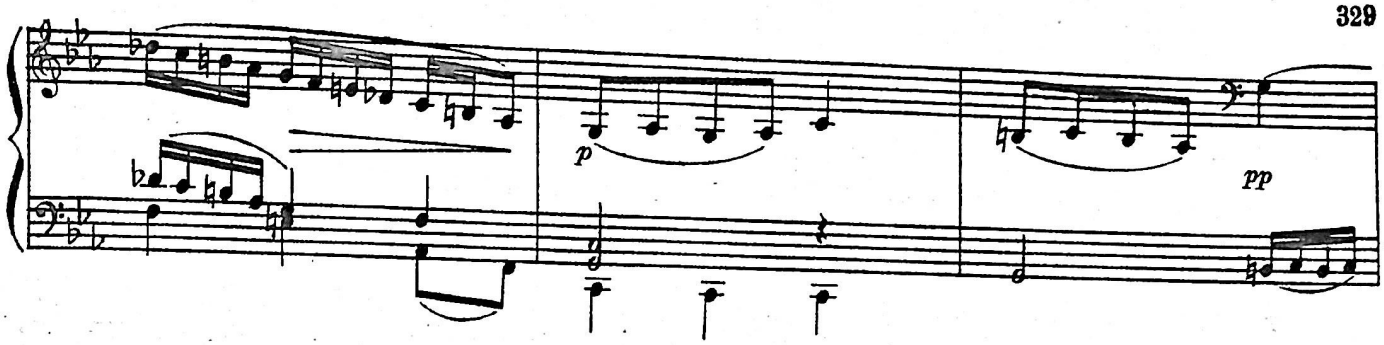

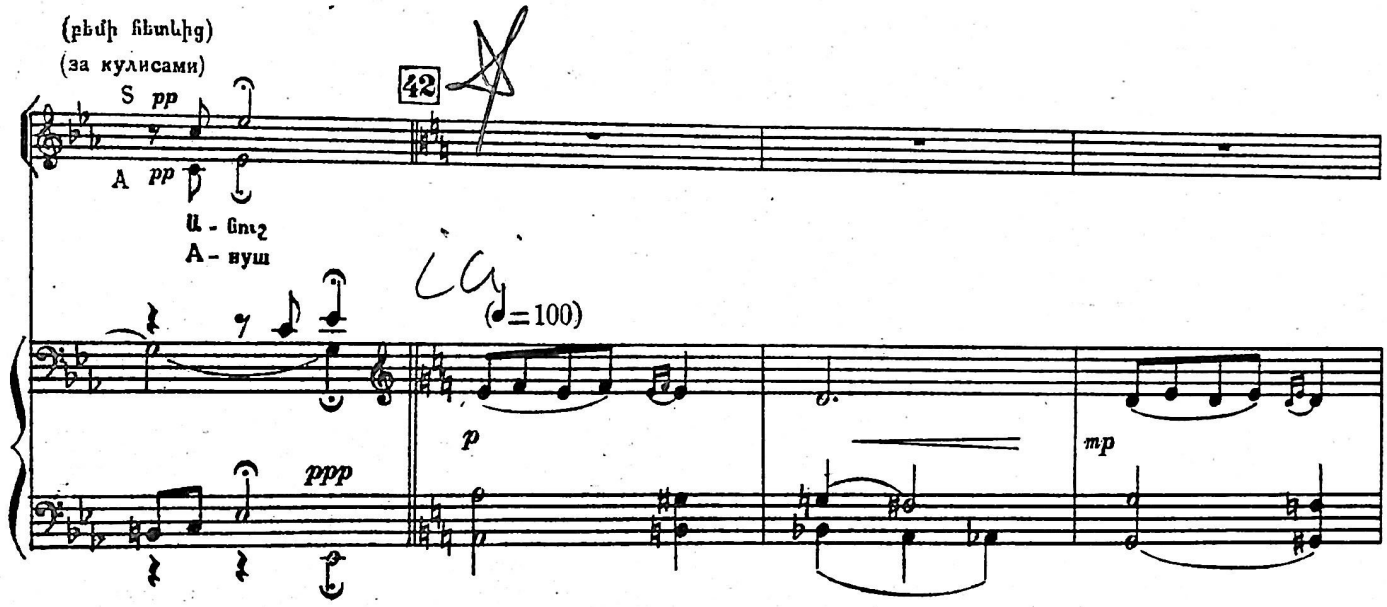

Ասուշը հայտնվում է ժայռի վրա; Ануш одна показывается на скале.

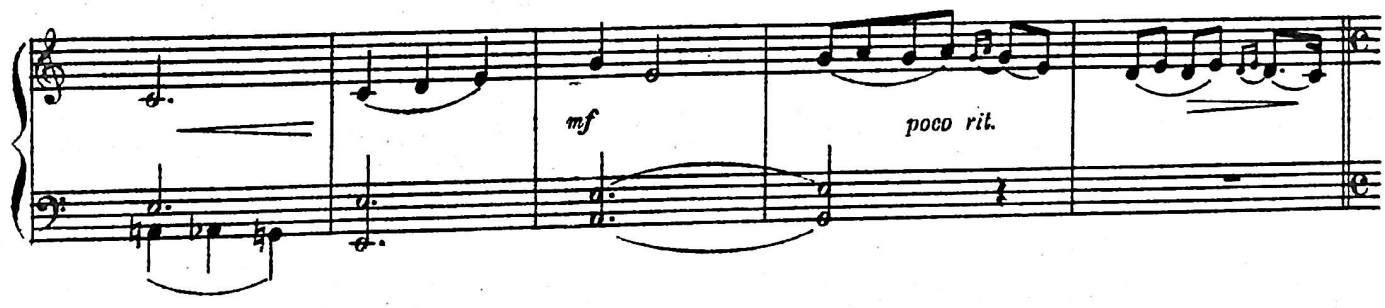

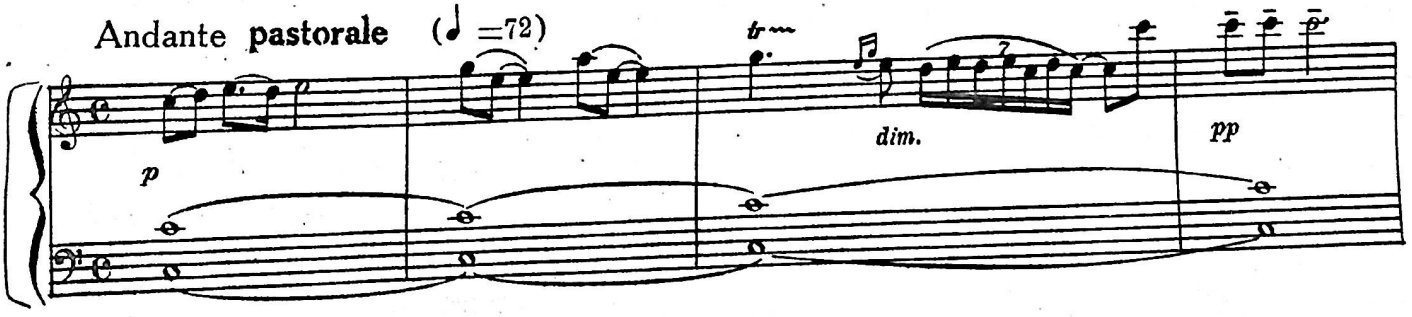

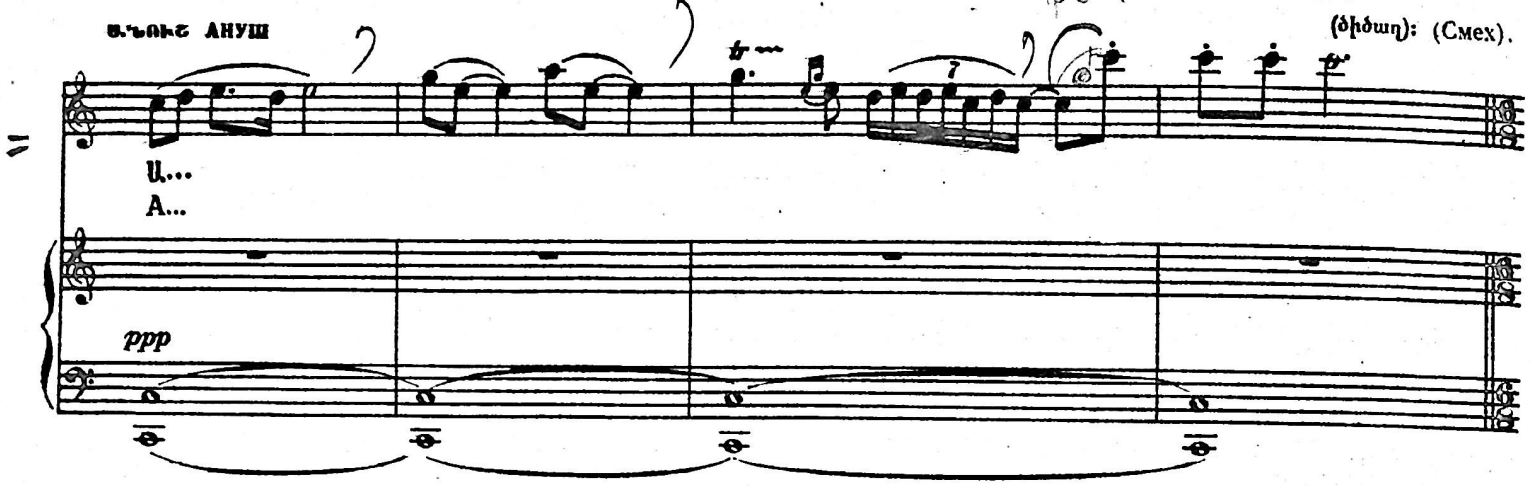

43 Moderato (♩.=84)

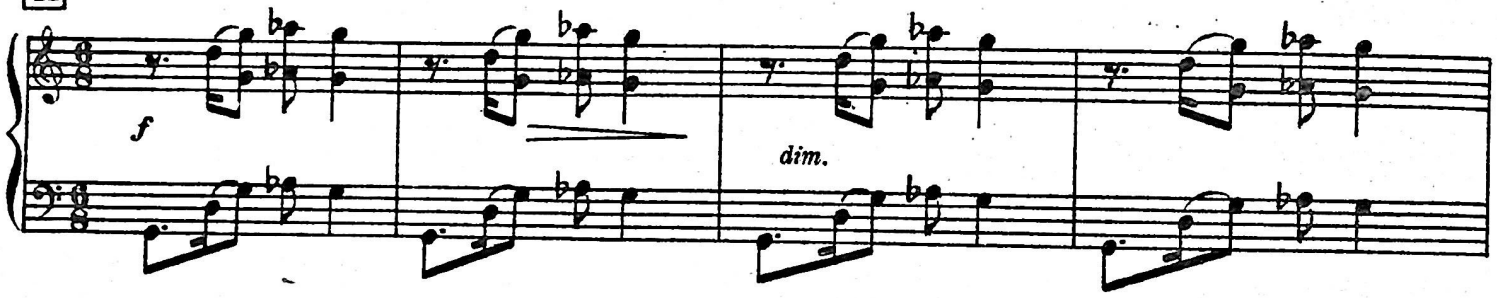

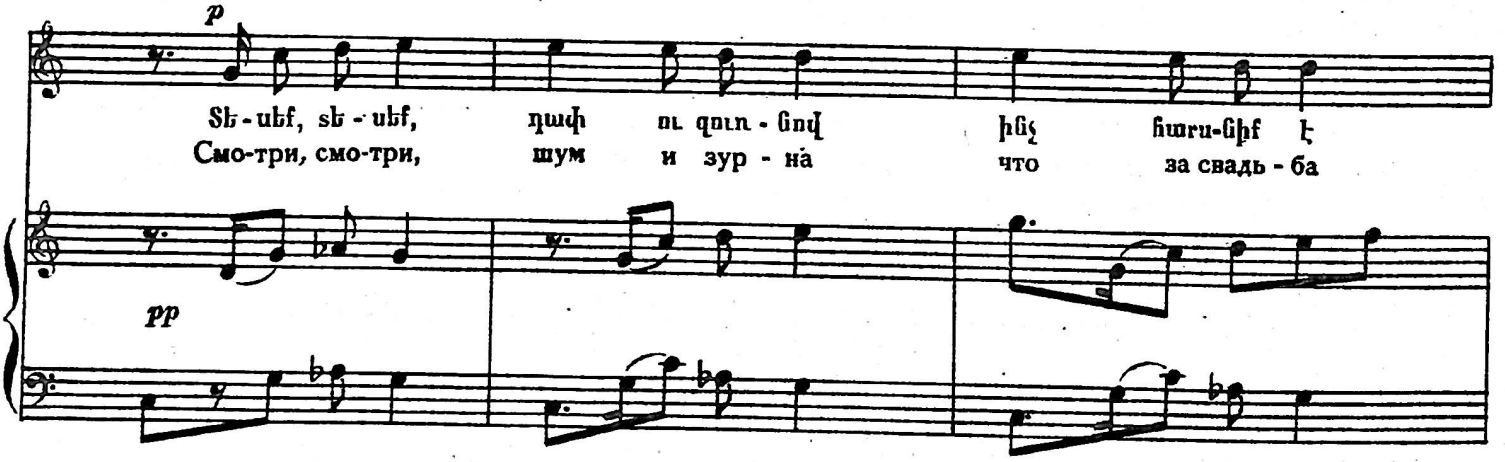

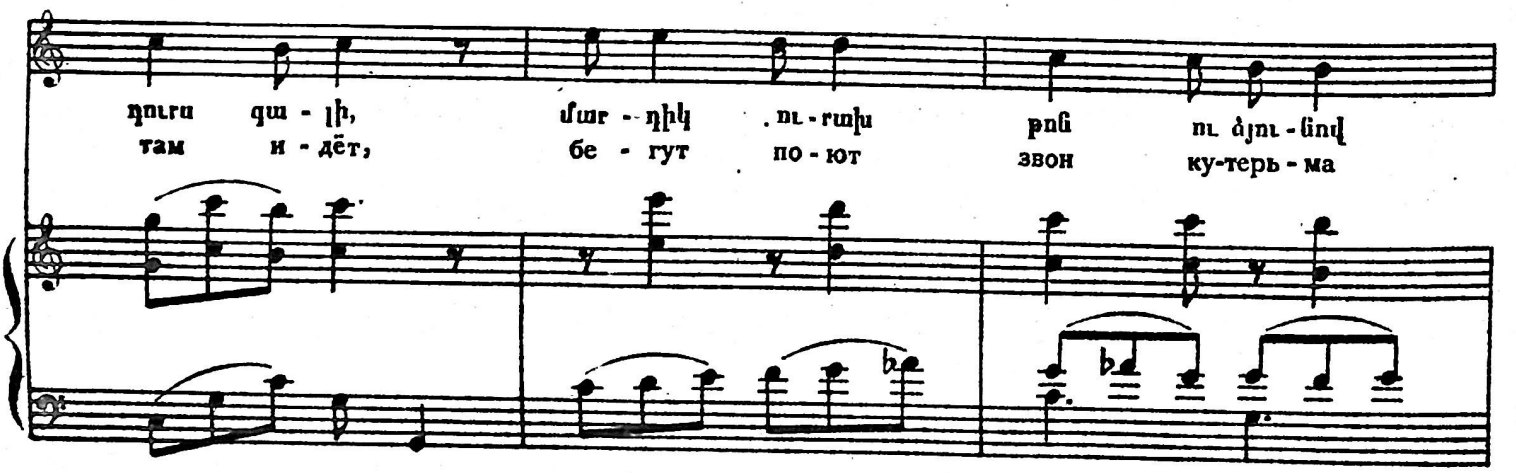

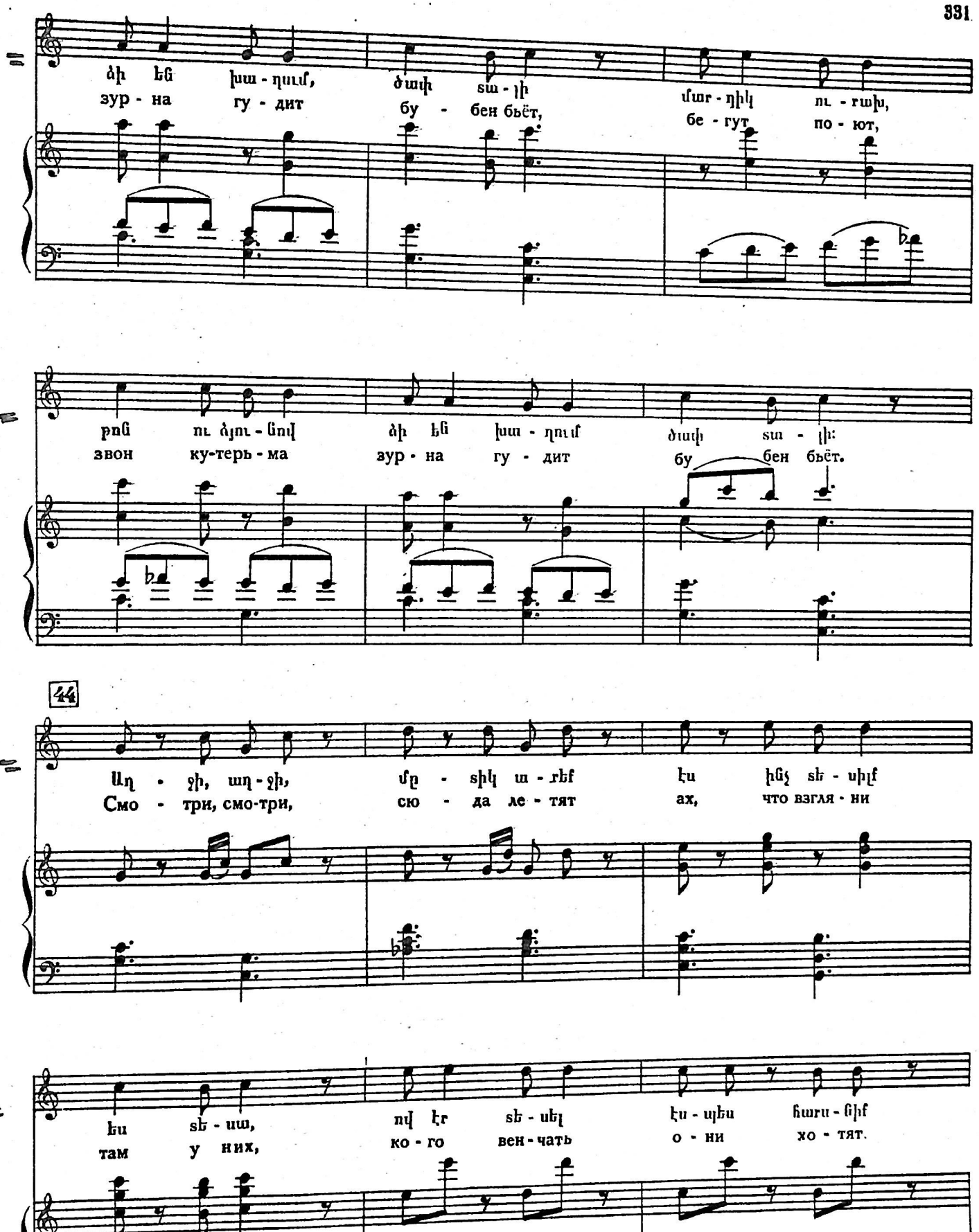
ձի եմ խաղում, ծափ տա-լի մար-դիկ ու-րախ,
зур-на гу-дит бу-бен бьёт, бе-гут по-ют,
բոն ու ձյու-նում ձի եմ խա-ղում ծափ տա-լի:
звон ку-терь-ма зур-на гу-дит бу-бен бьёт.
44
Աղ-ջի, աղ-ջի, մր-տիկ ա-րեք էս ինչ տե-սիլք
Смо-три, смо-три, сю-да ле-тят ах, что взгля-ни
Էս տե-ւա, ով էր տե-սել էս-պես հարս-ներ
там у них, ко-го вен-чать о-ни хо-тят.

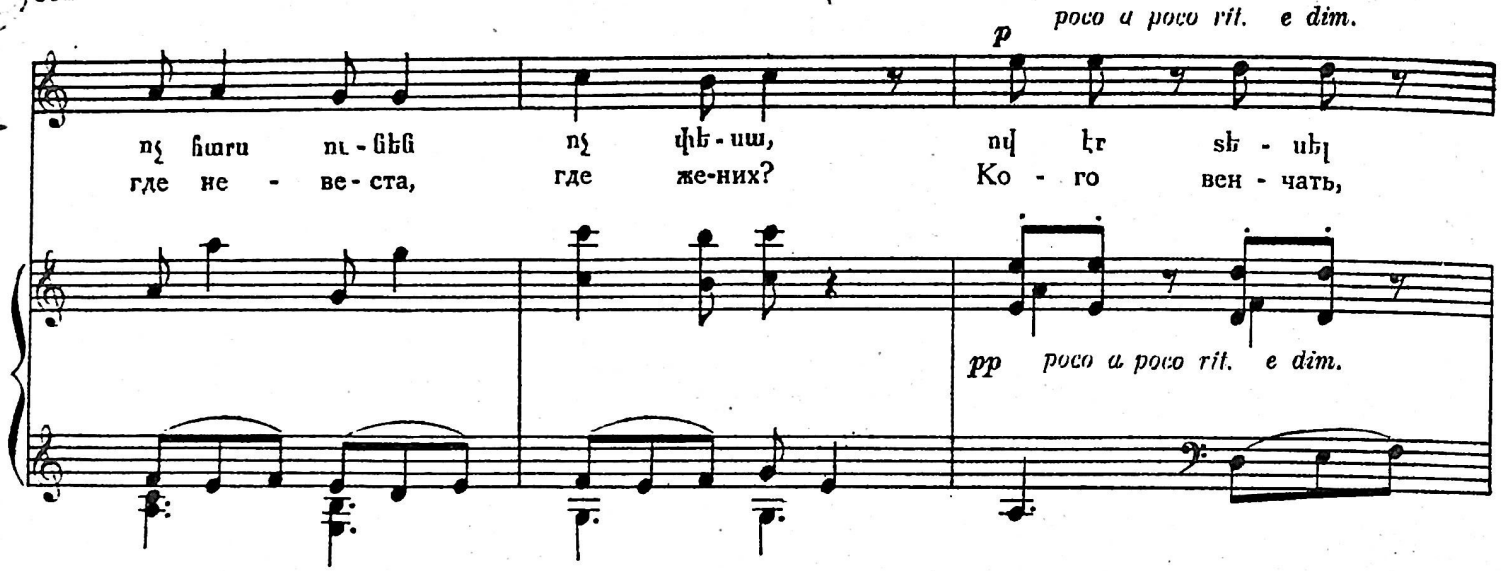

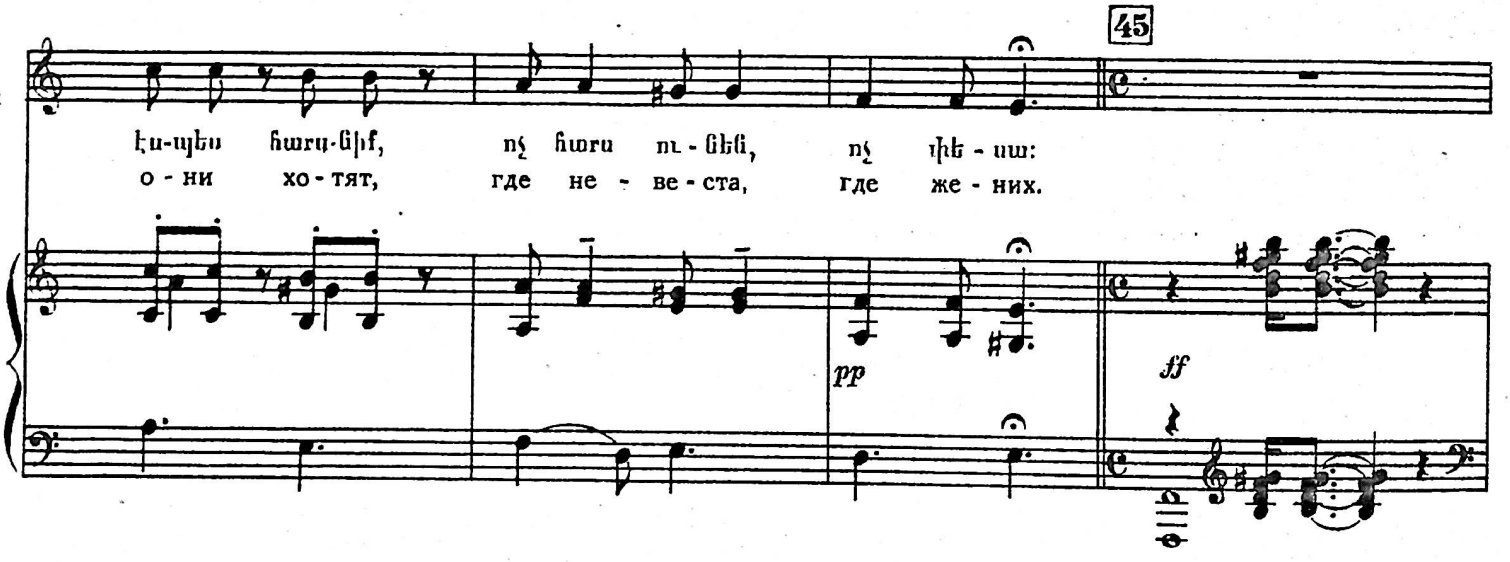

Moderato assai (♩ =88)

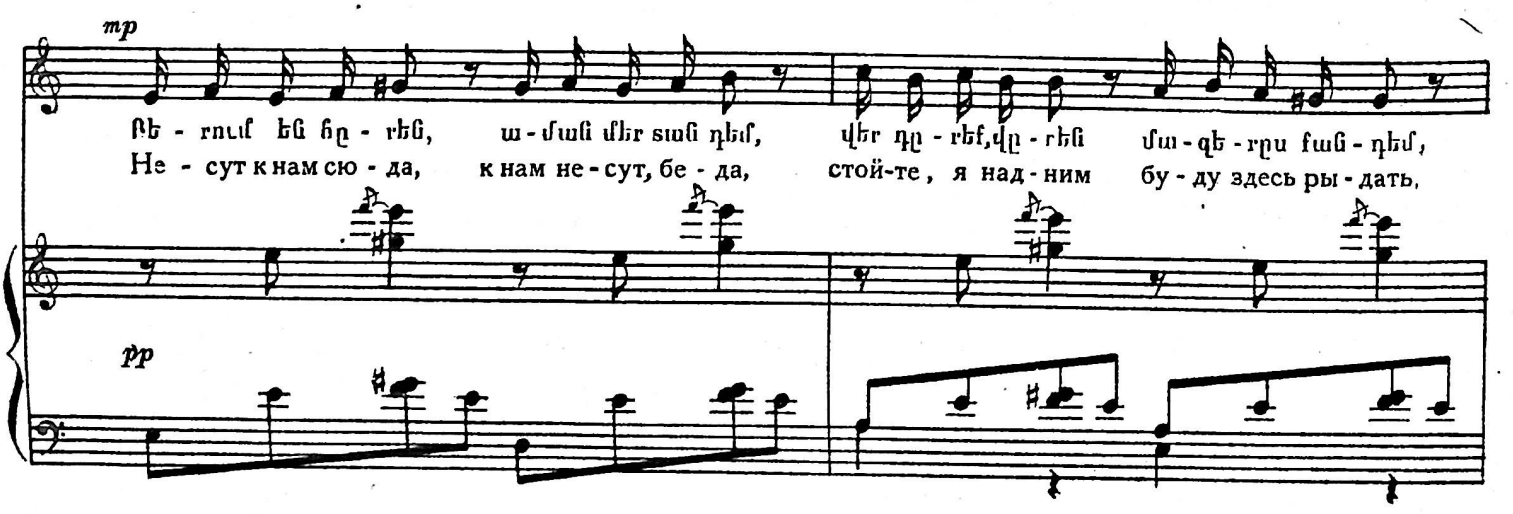

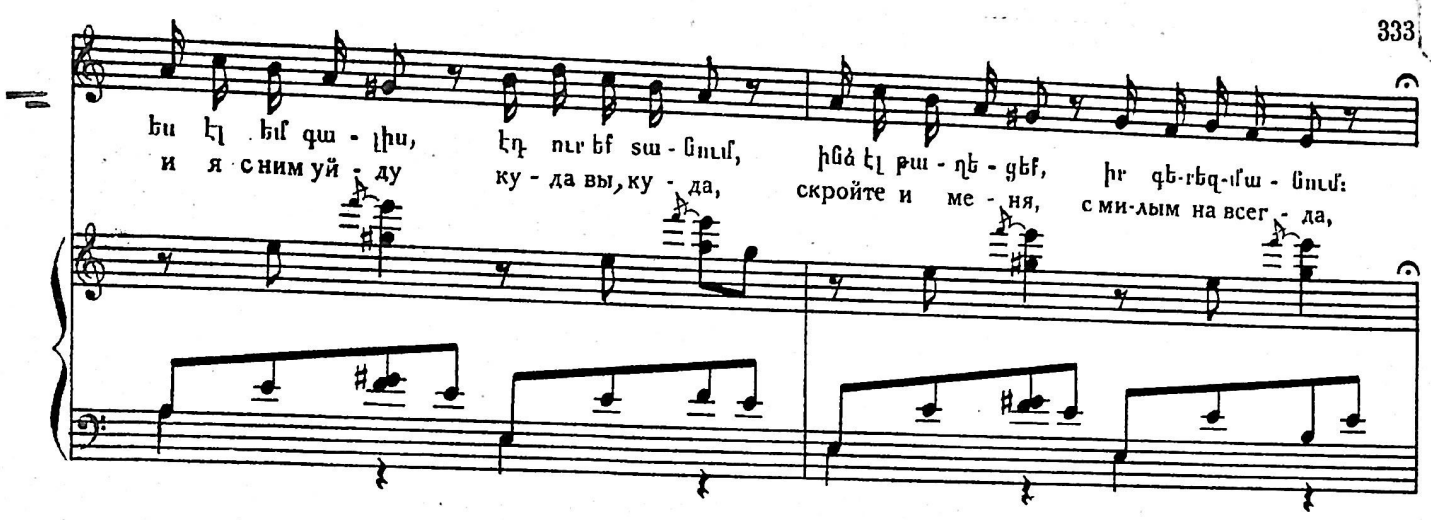
Ես էլ եմ գա - լիս, էդ ուր եմ տա - նում, ինձ էլ թա - ղե - ցեք, իր գե-րեզ-մա - նում:
и я с ним уй - ду ку - да вы, ку - да, скройте и ме - ня, с ми-лым на всег - да,

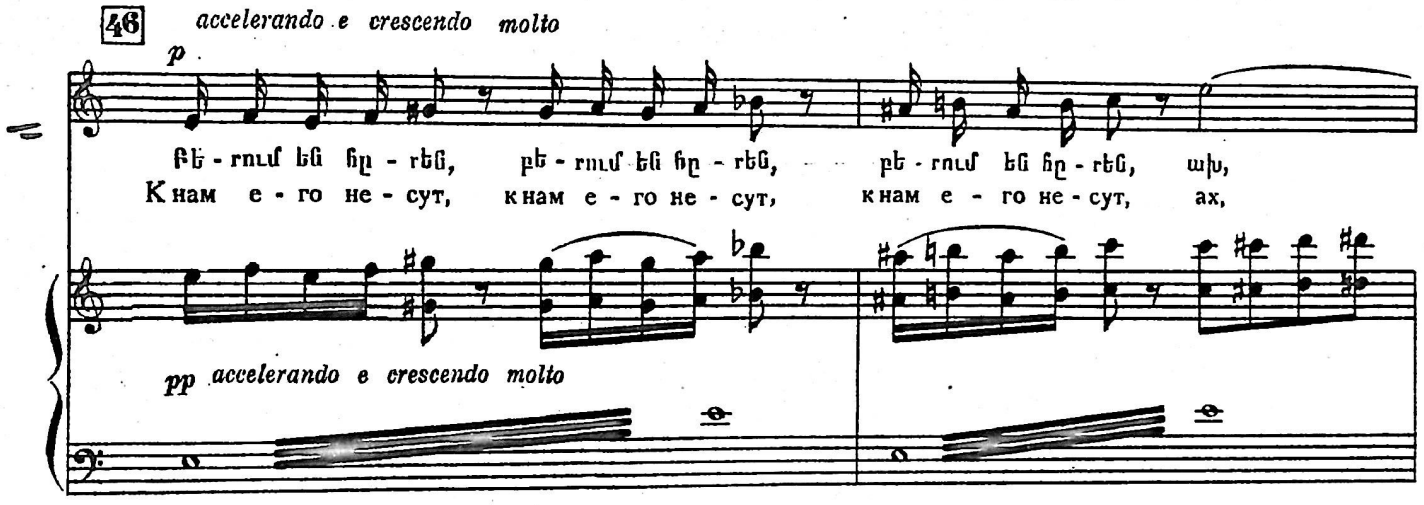
46
accelerando e crescendo molto
p
Բե - րում են ըն - րեն, բե - րում են ըն - րեն, բե - րում են ըն - րեն, ախ,
К нам е - го не - сут, к нам е - го не - сут, к нам е - го не - сут, ах,
pp accelerando e crescendo molto

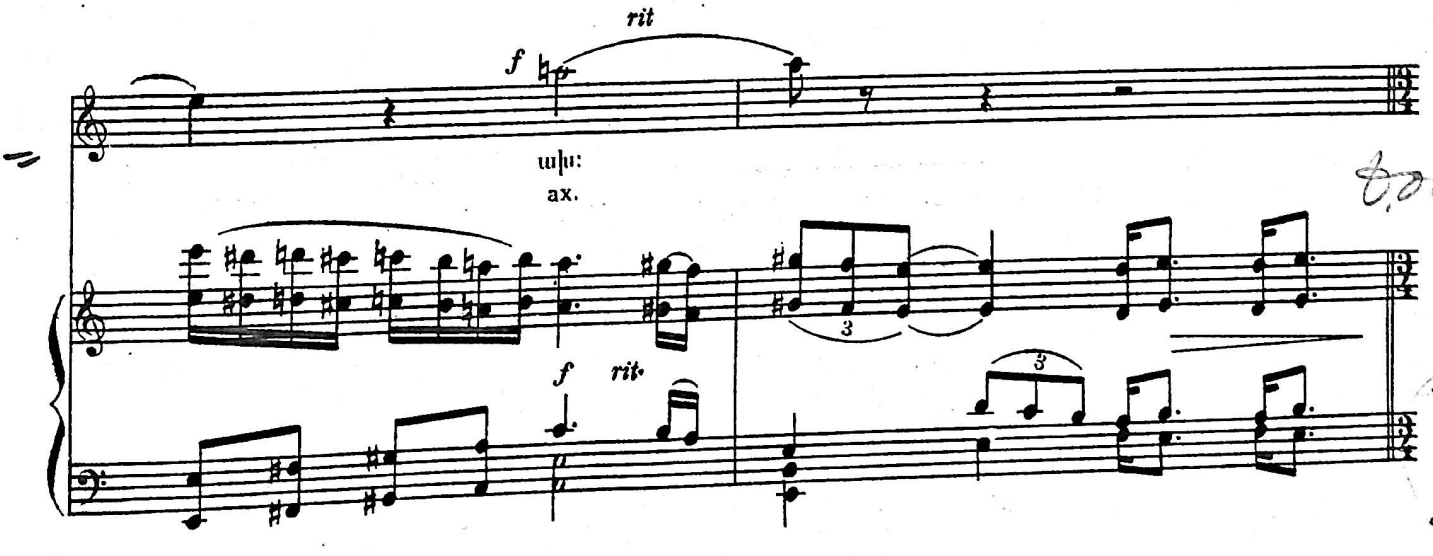
rit
f
ախ:
ах.
f rit.
3
3

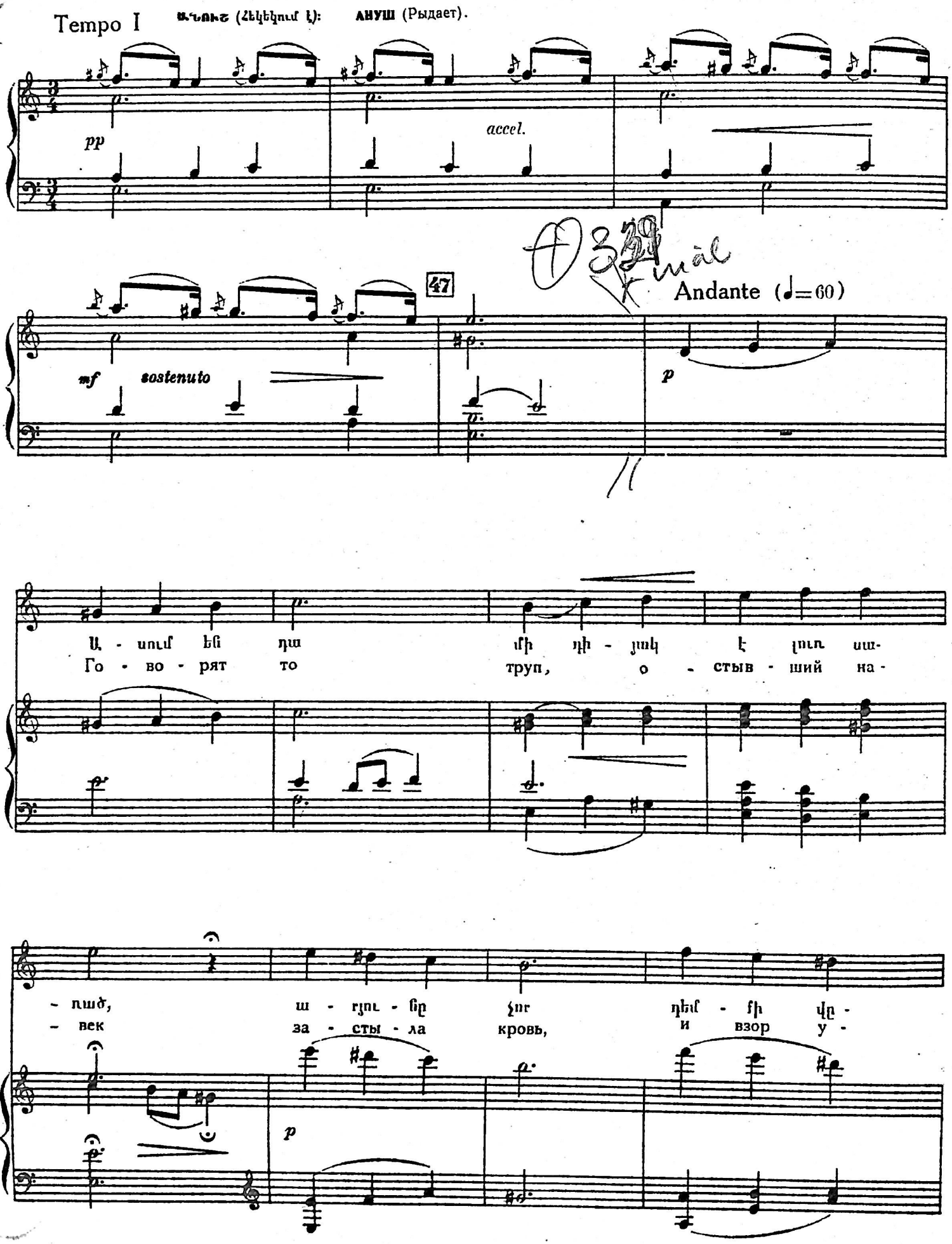
Tempo I
ԱՆՈՒՇ (Հեկեկում է): АНУШ (Рыдает).
pp
accel.
47
Andante (♩=60)
mf
sostenuto
p
Ա - սում են դա մի դի - յակ է լուռ աա-
Го - во - рят то труп, о - стыв - ший на -
- ռաջ, ա - ղու - ցը չոր դեմ - ֆի վը -
- век за - сты - ла кровь, и взор у -
p

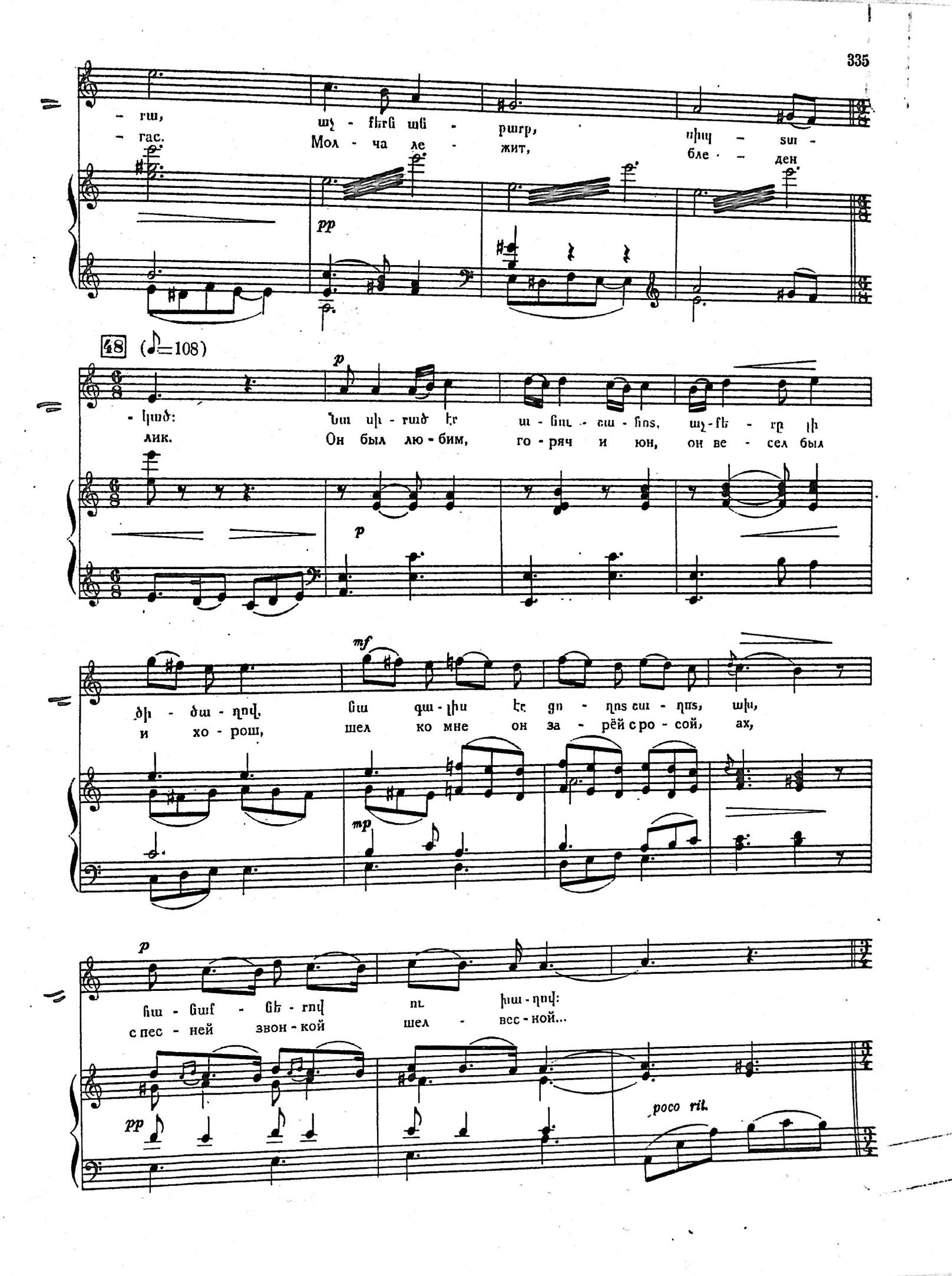
- րա, աչ - քերն աճ - բարբ, սիպ - տա -
- гас. Мол - ча ле - жит, бле - ден

48 (♪=108)
- կած: Նա սի - րած էր ա - ճու - շա - հոտ, աչ - քե - րը լի
лик. Он был лю - бим, го - ряч и юн, он ве - сел был

ծի - ծա - ղով, նա գա - լիս էր ցո - ղոտ շա - ղոտ, ախ,
и хо - рош, шел ко мне он за - рёй с ро - сой, ах,

հա - նաք - նե - րով ու խա - ղով:
с пес - ней звон - кой шел - вес - ной...

poco rit.

49

(♩=♪) *a tempo*

Ա - rի ջան ի - գիթ, ա - rի
При - ди, джан и - гит, вер - нись

p

ա - նի - rավ, կա - rո - տած յա - rիդ, աչ -
мой род - ной, день за днем ле - тит, жду

- fը ջուr դա - ռավ, էլ մի
те - бя с тос - кой, мо - лю

50

ու - շաց - նի ես շաs եմ սպա - սել,
я при - ди, я дол - го жда - ла,

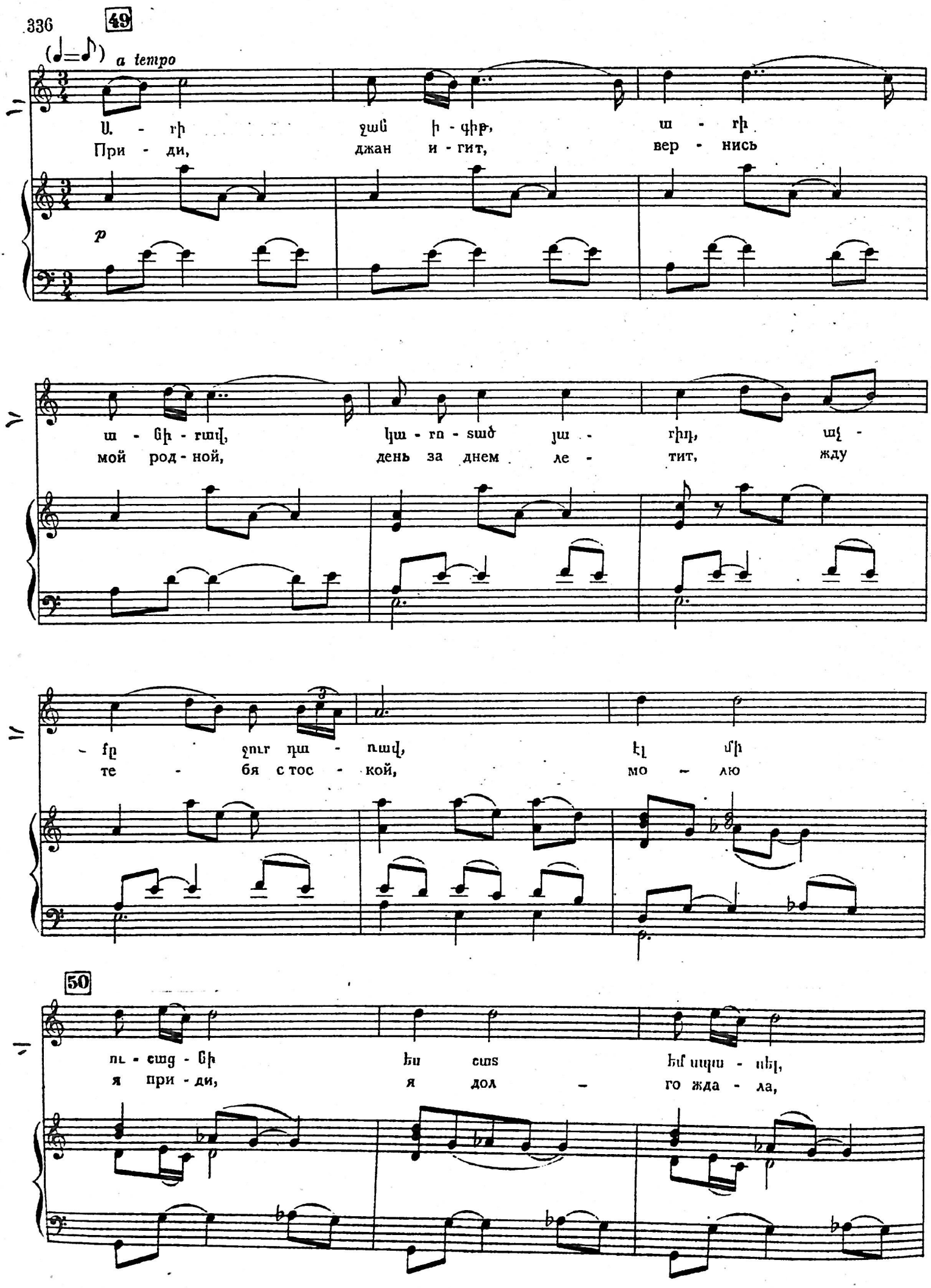

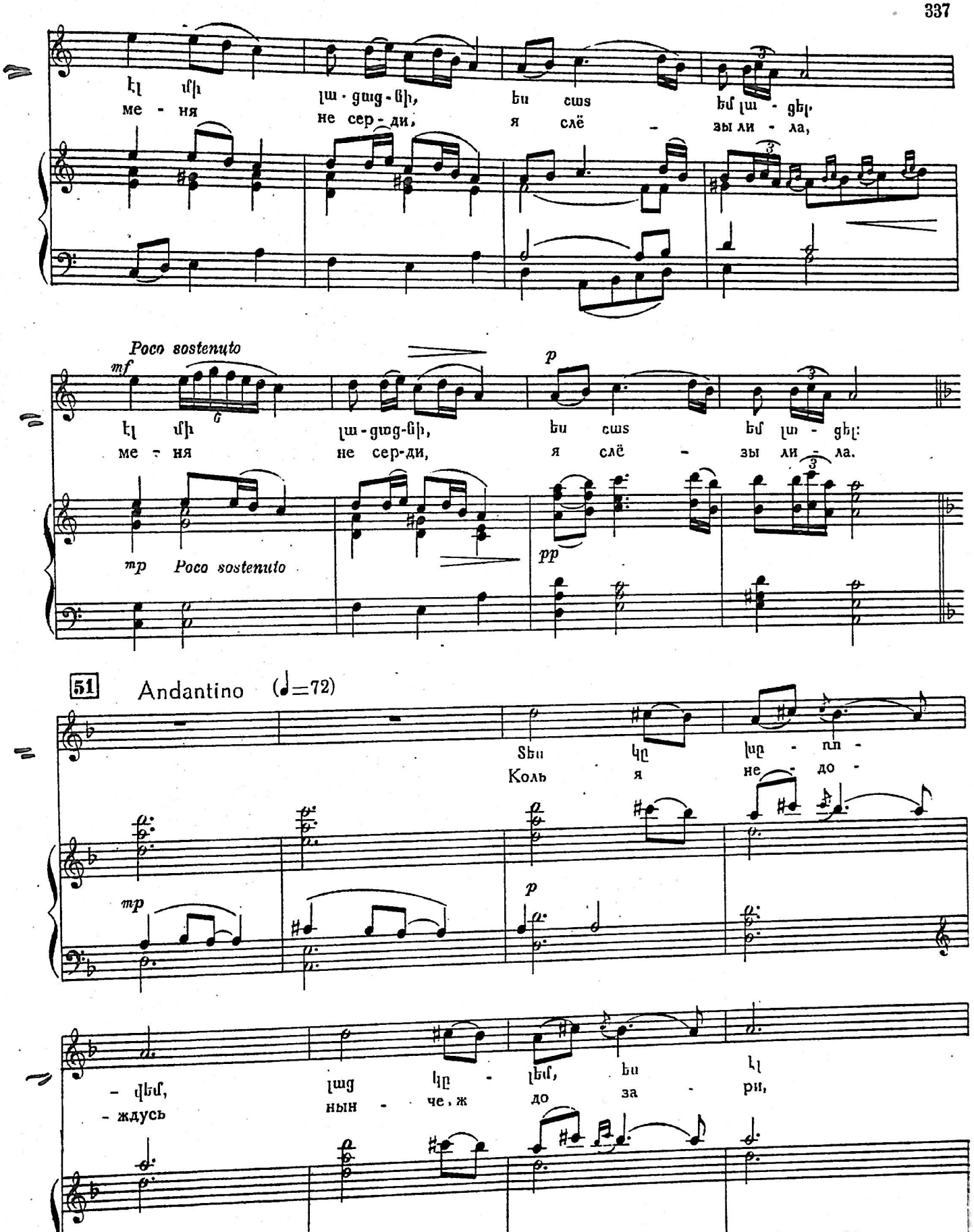
Poco sostenuto

Poco sostenuto

Andantino (♩=72)

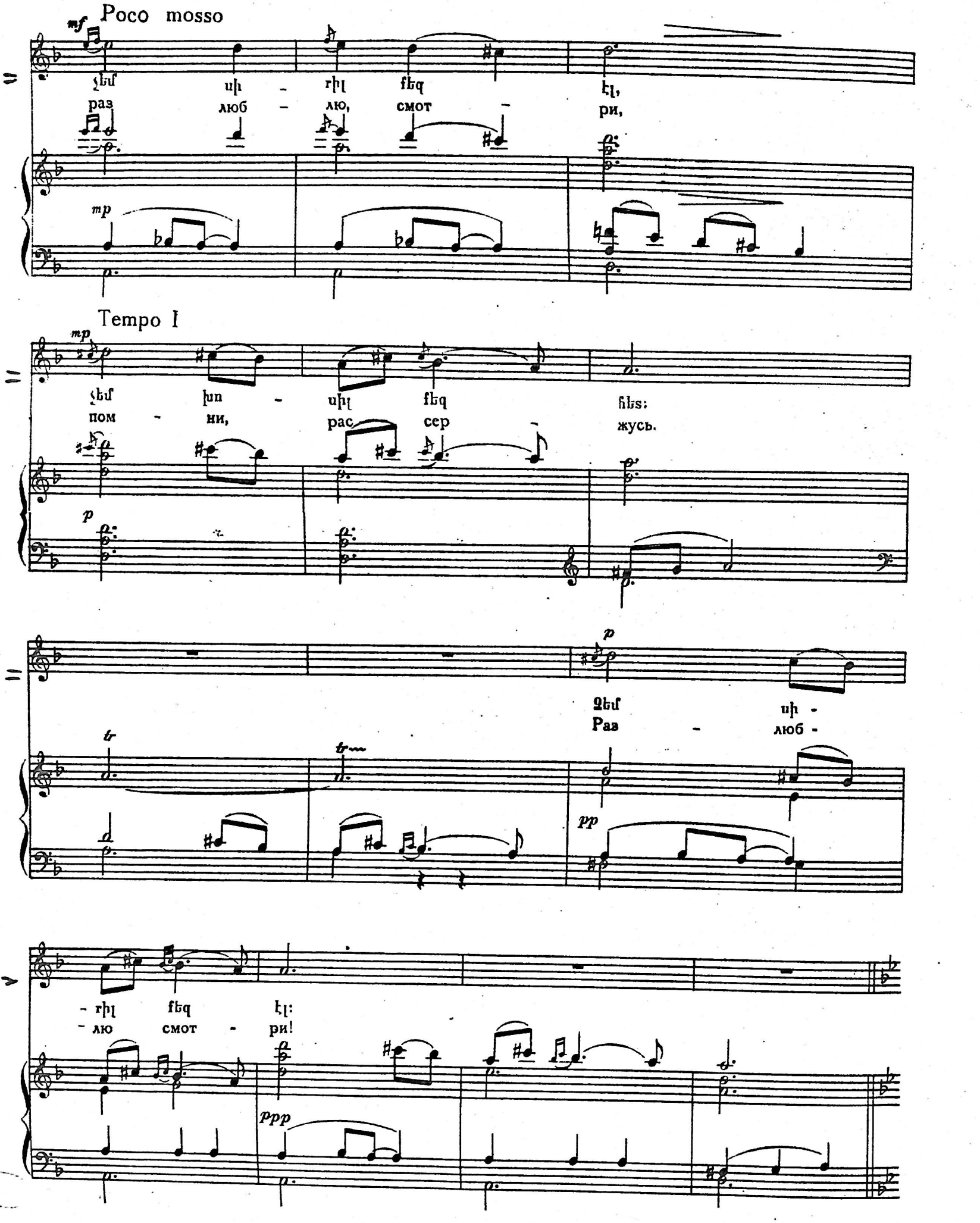
Poco mosso
mf
mp
раз
люб
лю,
смот
ри,
Tempo I
mp
пом
ни,
рас
сер
жусь.
p
Раз
люб
pp
лю
смот
ри!
ppp

Բեմի հետևից լսվում է Անուշի մոր ձայնը, որ նրան տուն է կանչում: За кулисами слышен голос матери Ануш, зовущей ее домой.

52 Poco mosso

pp

ԱՆՈՒՇԻ ՄԱՅՐԸ МАТЬ АНУШ

Ա - նուշ տուն ա - րի, ո՞ւր կո - րար բա - լես:
А - нуш в дом вер - нись, где ты где ди - тя?

pp ppp

53 ԱՆՈՒՇ АНУШ

Տուն չեմ գա, նա - նի, նա - նի էլ չեմ գա...
Не вер - нусь на - ни, на - ни ты не жди.

p

ՖԻՆԱԼ ФИНАЛ

Անուշին թվում է, թե լեռնային գետի աղմուկի մեջ ինքը լսում է Սարոյի կանչը:

В шуме горной реки Ануш чудится зов Саро.

54 Moderato (♩= 80) (Խումբը բեմի հետևից): (Хор за кулисами).

S

p Վըշ - վը - շում է գե - տը վուշ, վուշ,
И бу - шу - ет Де - бет, вуш, вуш,

A

T

p Վըշ - վը - շում է գե - տը վուշ, վուշ,
И бу - шу - ет Де - бет, вуш, вуш,

B

Moderato

Piano

pp

ԱՆՈՒՇ АНУШ

mf

Կան - չում է Սա - rոն, կան - չում:
Зо - вёт мой Са - ро зо - вёт.

ու հոր - ձանք է տա - լիս հորդ ու կան - չում է
он сбе - га - ет в даль во - тьму, и взы - ва - ет

վուշ,
вуш,

ու հոր - ձանք է տա - լիս հորդ ու կան - չում է
он сбе - га - ет в даль во - тьму, и взы - ва - ет

վուշ,
вуш,

pp

mp

վուշ, վուշ, վուշ,
вуш, вуш, вуш,

mp

f

վուշ, ա - րի Ա - նուշ, ա - րի տա - նեմ
вуш, при - ди А - нуш, те - бя к Са - ро

վուշ, վուշ, վուշ,
вуш, вуш, вуш,

mp

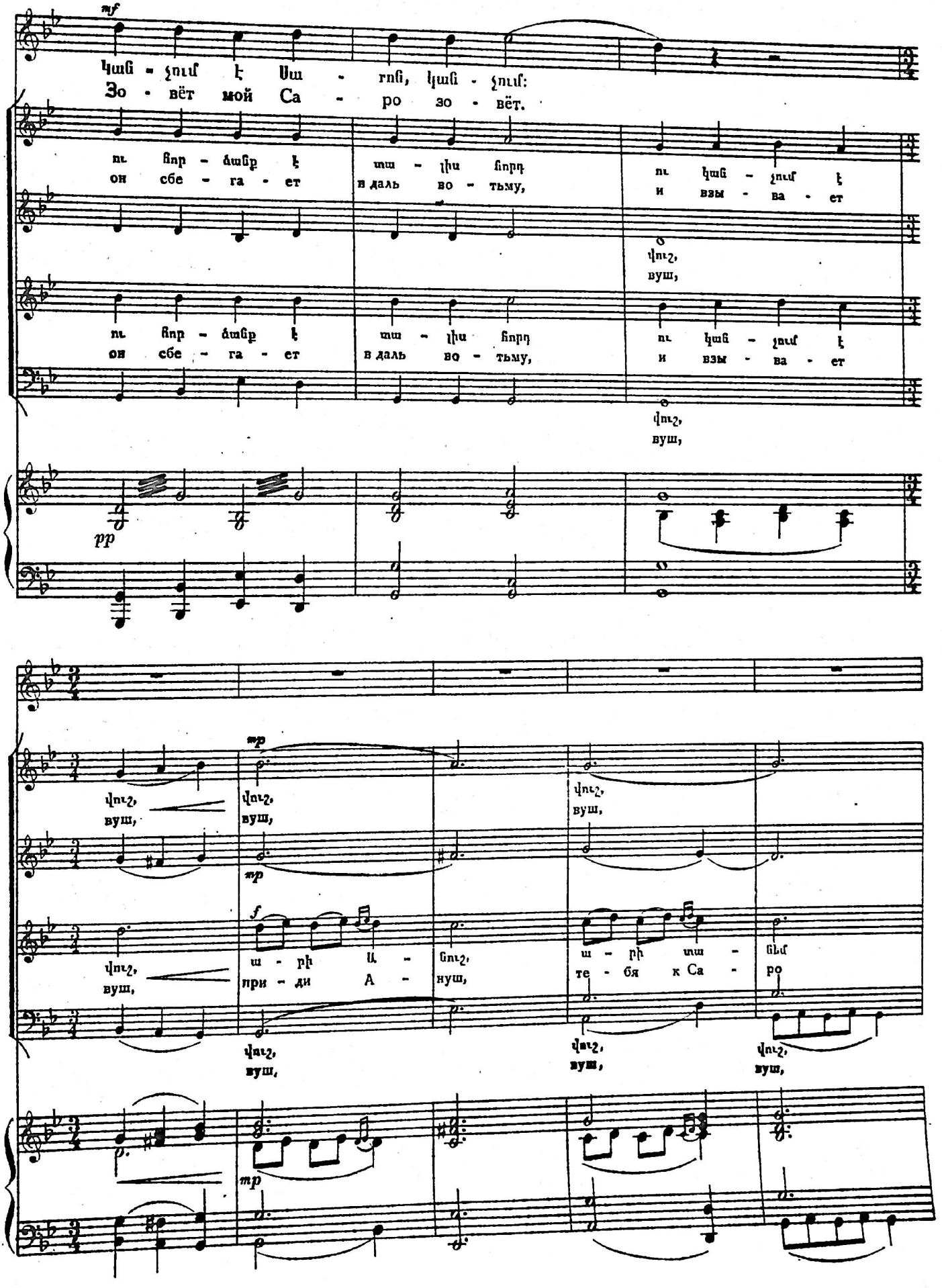

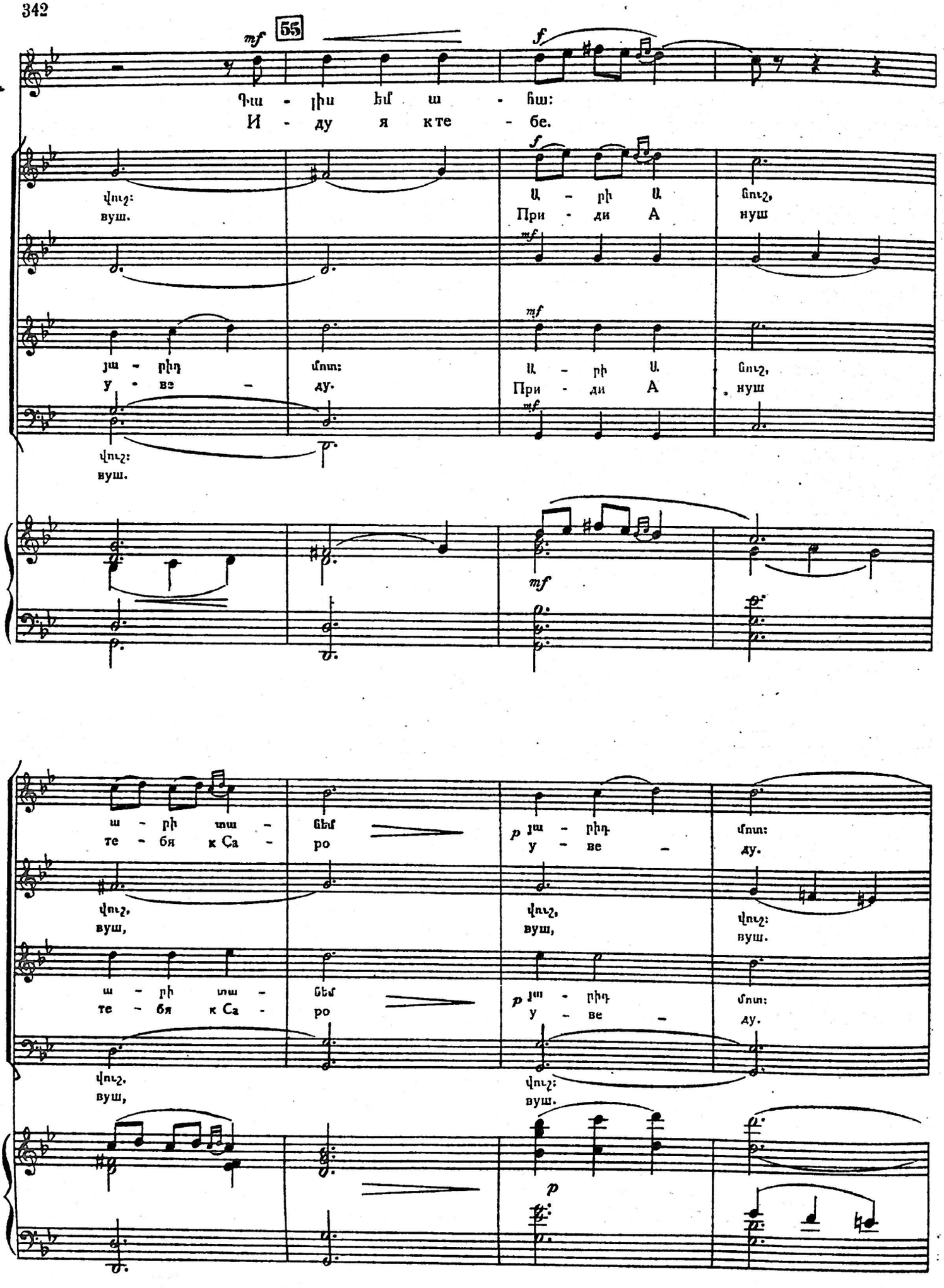
55
mf
f
Գա - լիս եմ ա - ճա:
И - ду я кте - бе.
վուշ:
вуш.
Ա - րի Ա
При - ди А
նուշ,
нуш
յա - րիդ
у - ве -
մոտ:
ду.
ա - րի տա -
те - бя к Са -
ճեմ
ро
p
վուշ,
вуш,

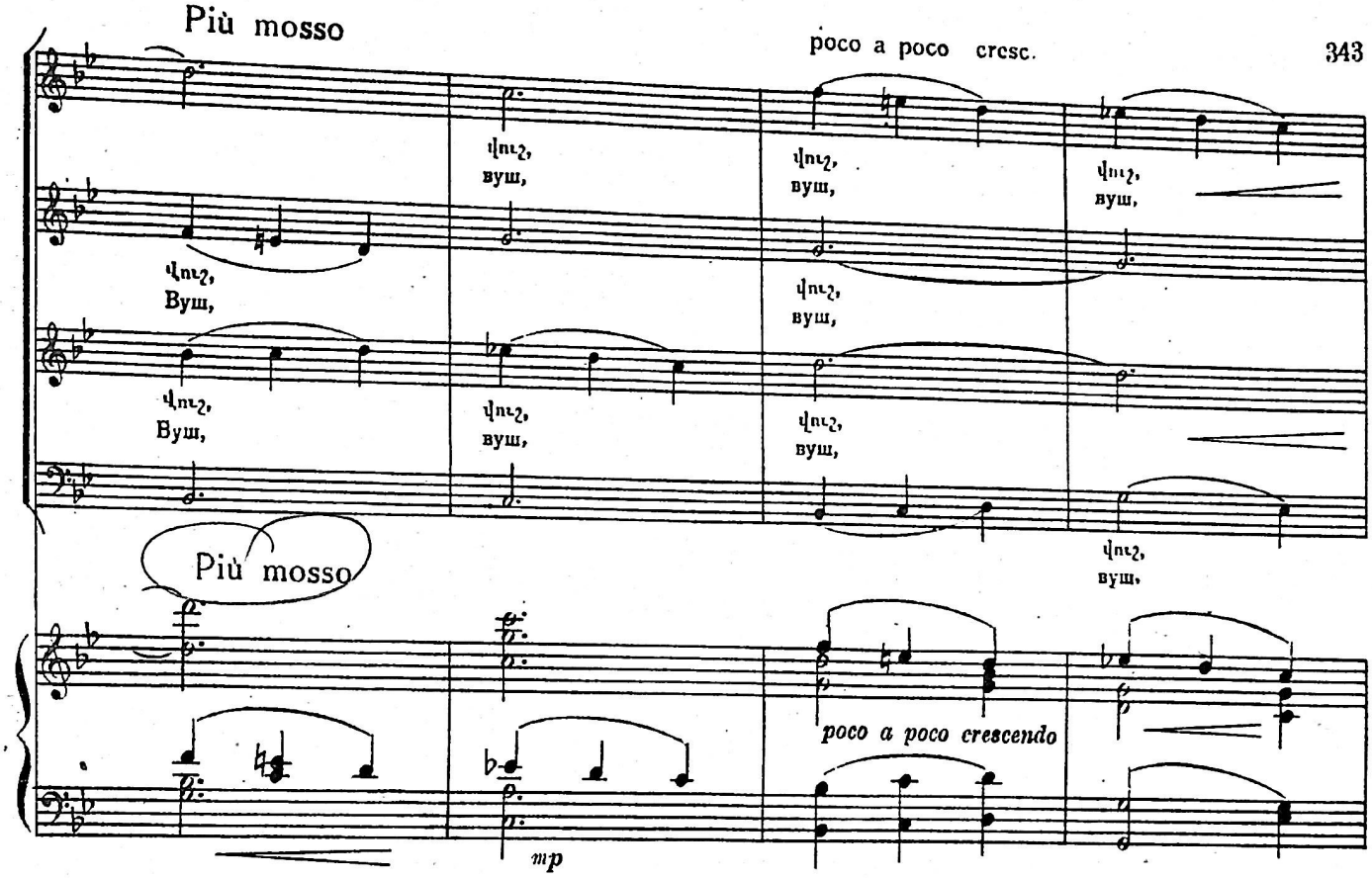

Անուշը լսելով խմբի երգը ուղղվում է դեպի անդունդը: Ануш, слыша пение хора, направляется к пропасти.

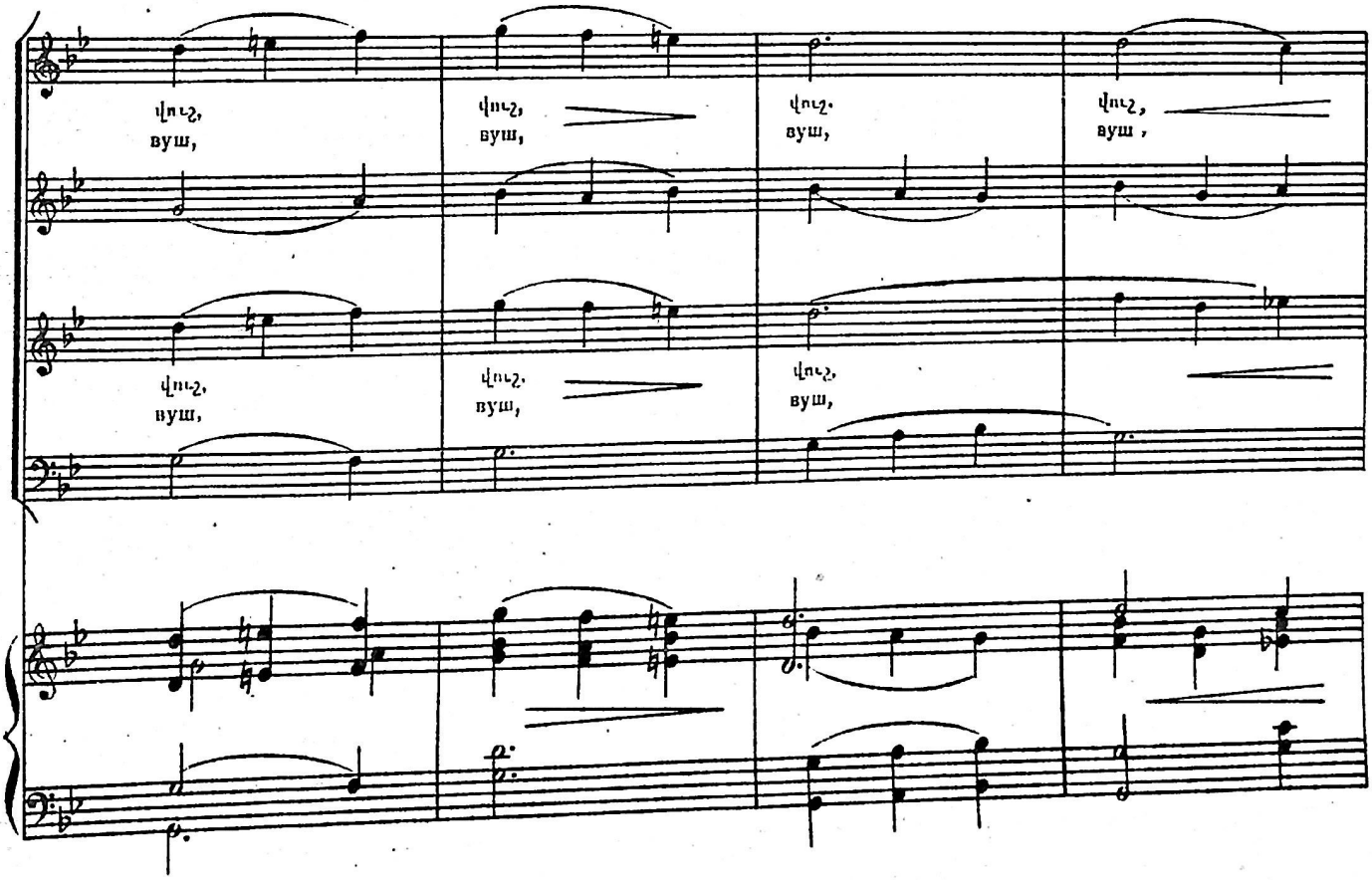

56

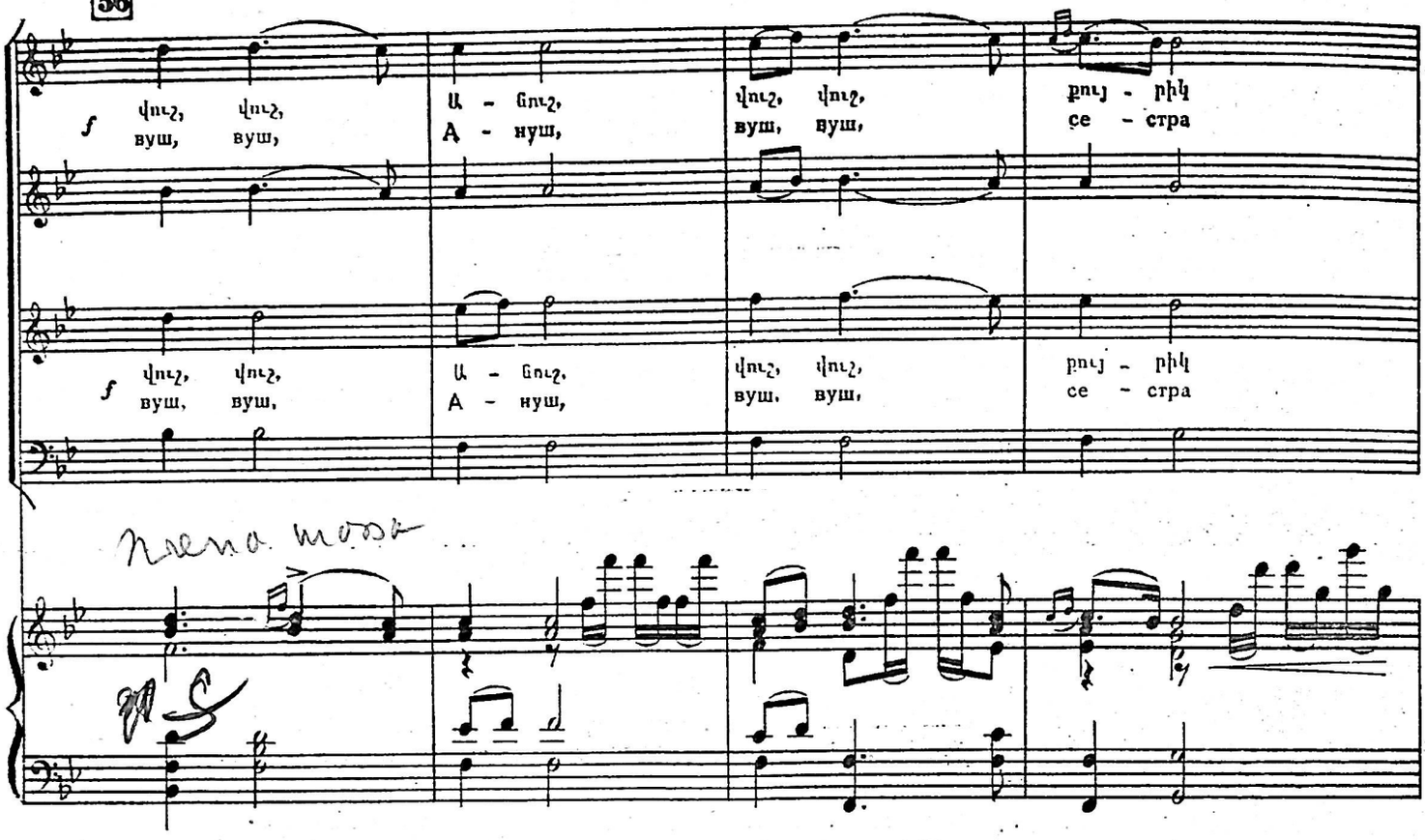

Բեմը մթնում է: Сцена темнеет.

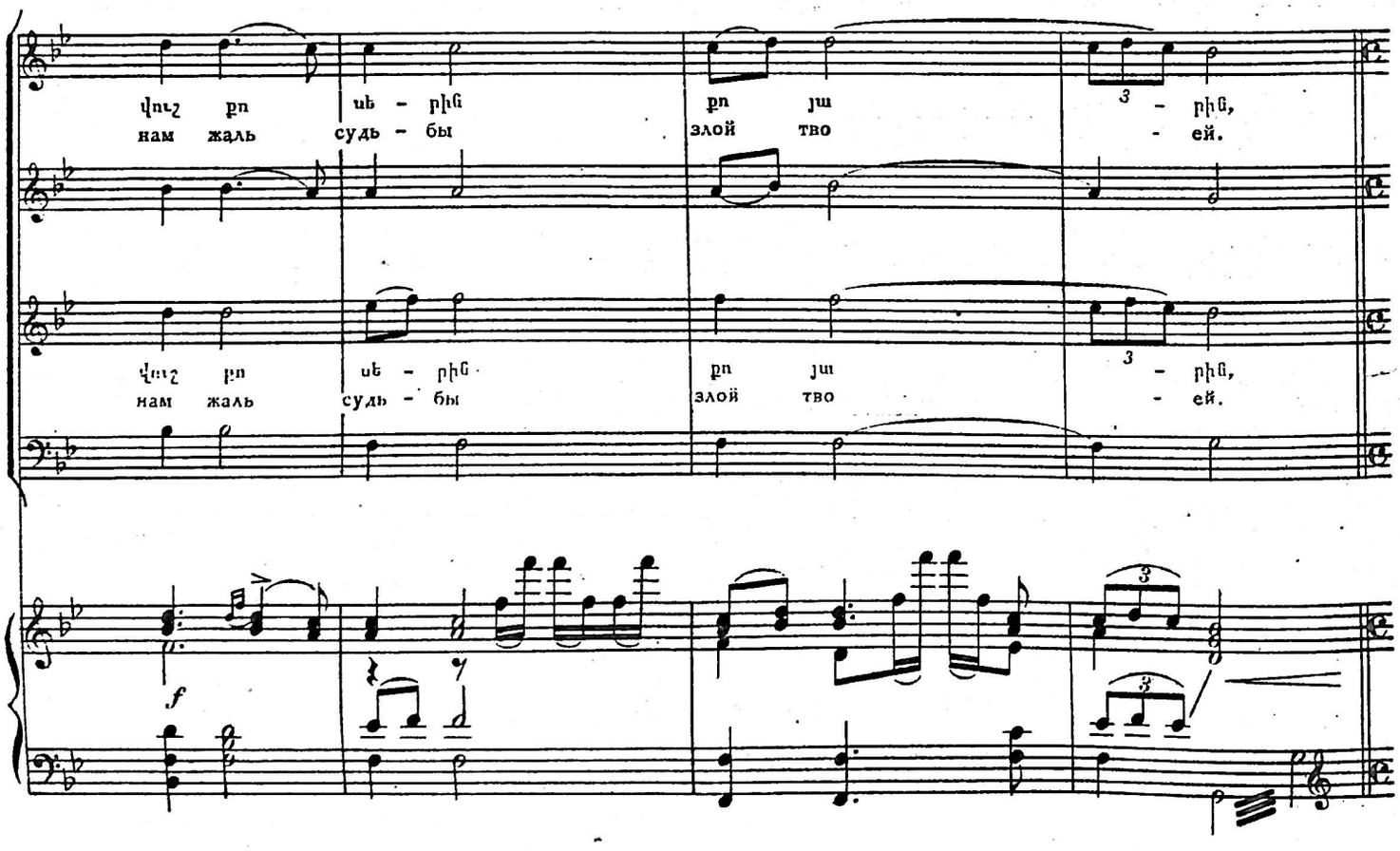

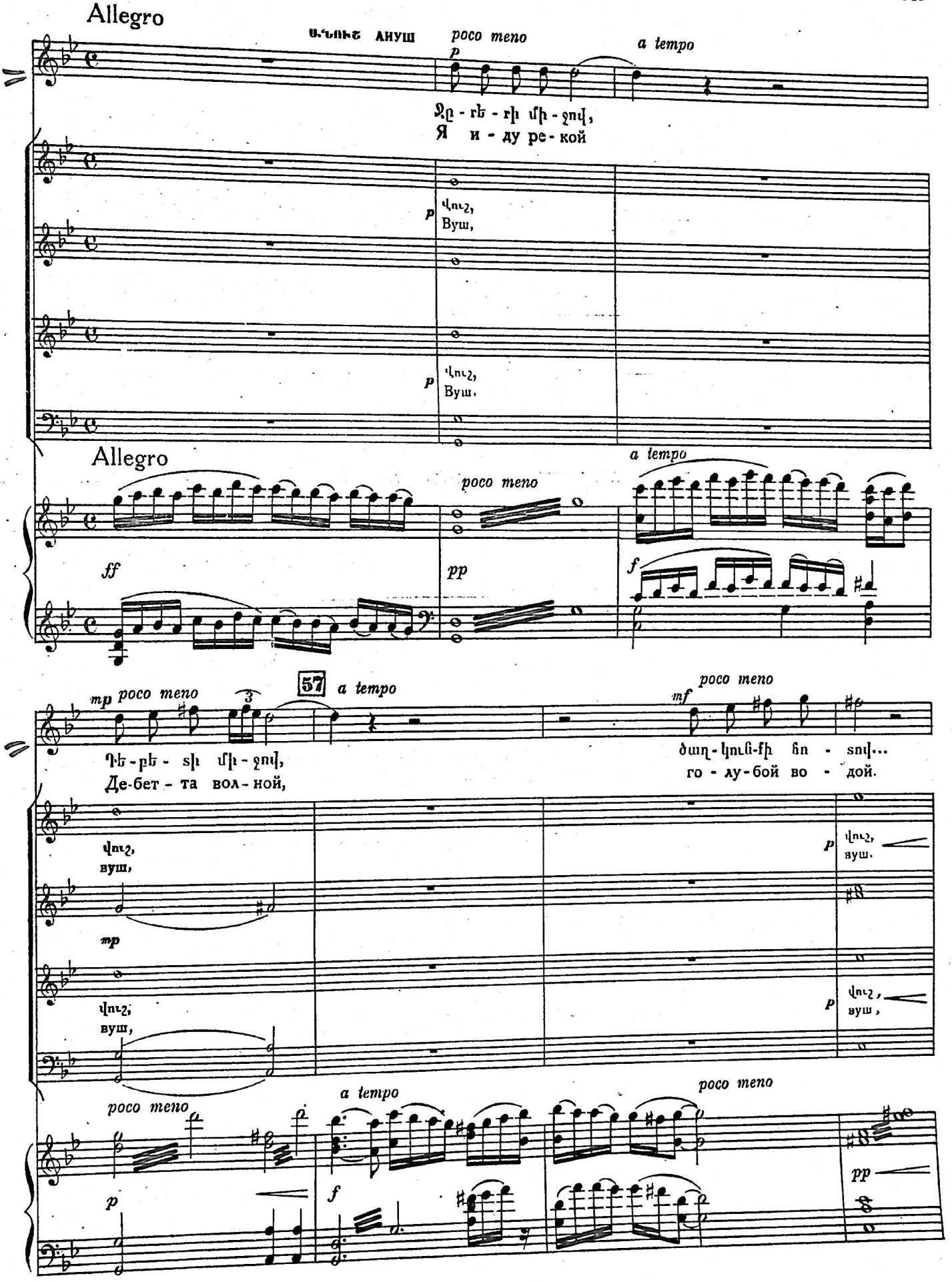
Allegro
Ա.ՂՈՒՇ АНУШ
poco meno
a tempo
Ջր - rե - rի մի - ջով,
Я и - ду ре - кой
Վուշ,
Вуш,
Վուշ,
Вуш,
Allegro
poco meno
a tempo
ff
pp
f
mp poco meno
57
a tempo
mf poco meno
Դե - բե - տի մի - ջով,
Де-бет - та вол - ной,
ծաղ - կուն - ի հո - տով...
го - лу-бой во - дой.
վուշ,
вуш,
mp
վուշ,
вуш,
p
վուշ,
вуш,
poco meno
a tempo
poco meno
p
f
pp

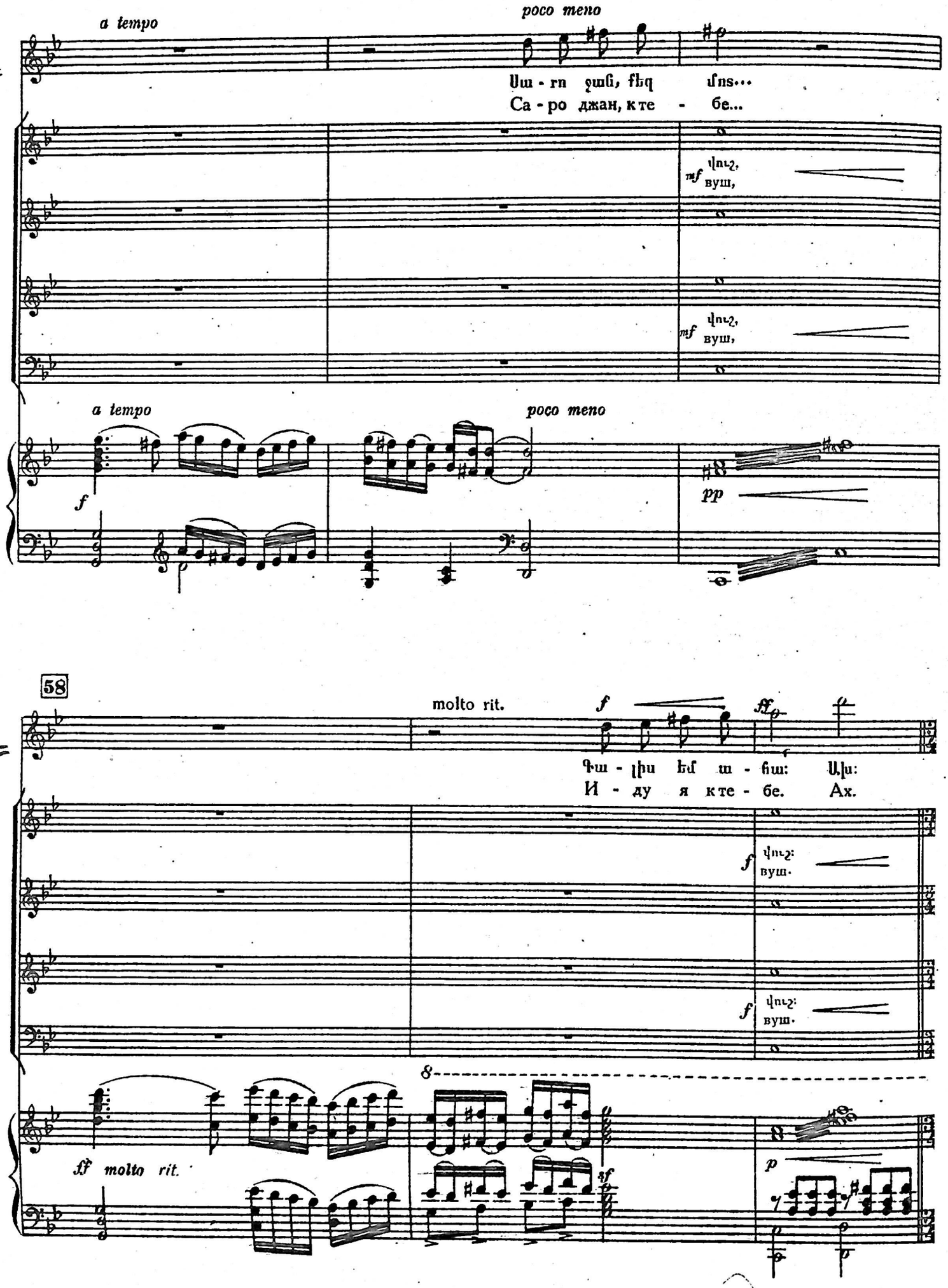
a tempo
poco meno
Սա - rn ջան, ƒեզ մns...
Са - ро джан, к те - бе...
mf վուշ, вуш,
mf վուշ, вуш,
a tempo
poco meno
f
pp
58
molto rit.
f
ff
Գա - լիս եմ ա - հա: Ախ:
И - ду я к те - бе. Ах.
f վուշ: вуш.
f վուշ: вуш.
ff molto rit.
sf
p

Անուշը նետվում է գետի կատաղի ալիքների մեջ: Ануш бросается в бурные волны реки Дебет.

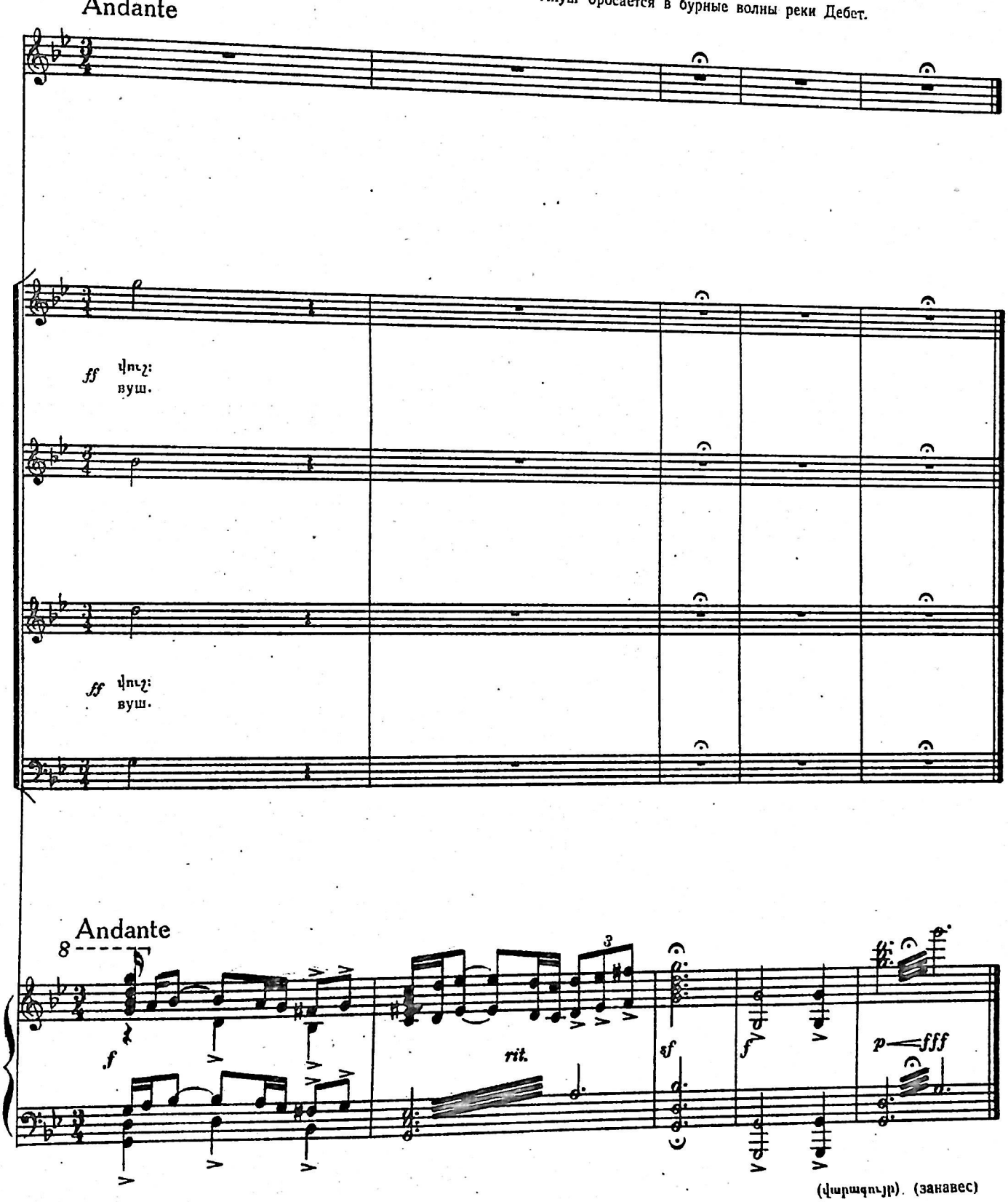

333

4:45

ՀԱՎԵԼՎԱԾ ПРИЛОЖЕНИЕ

ՊՐՈԼՈԳ* ПРОЛОГ*

Թափանցիկ վարագույրի ետևից երևում է լուսնյակ գիշերը, լեռնային գեղեցիկ պանորաման: Խումբը երգում է բեմի ետևում Հայտնվում են սարի փերիները: Փերիները շուրջպար են բռնում,

За тюлевым занавесом видна лунная ночь, прекрасная горная панорама. Собираются горные феи. Хор поет за кулисами. Артистки балета, изображающие фей, ведут хоровод.

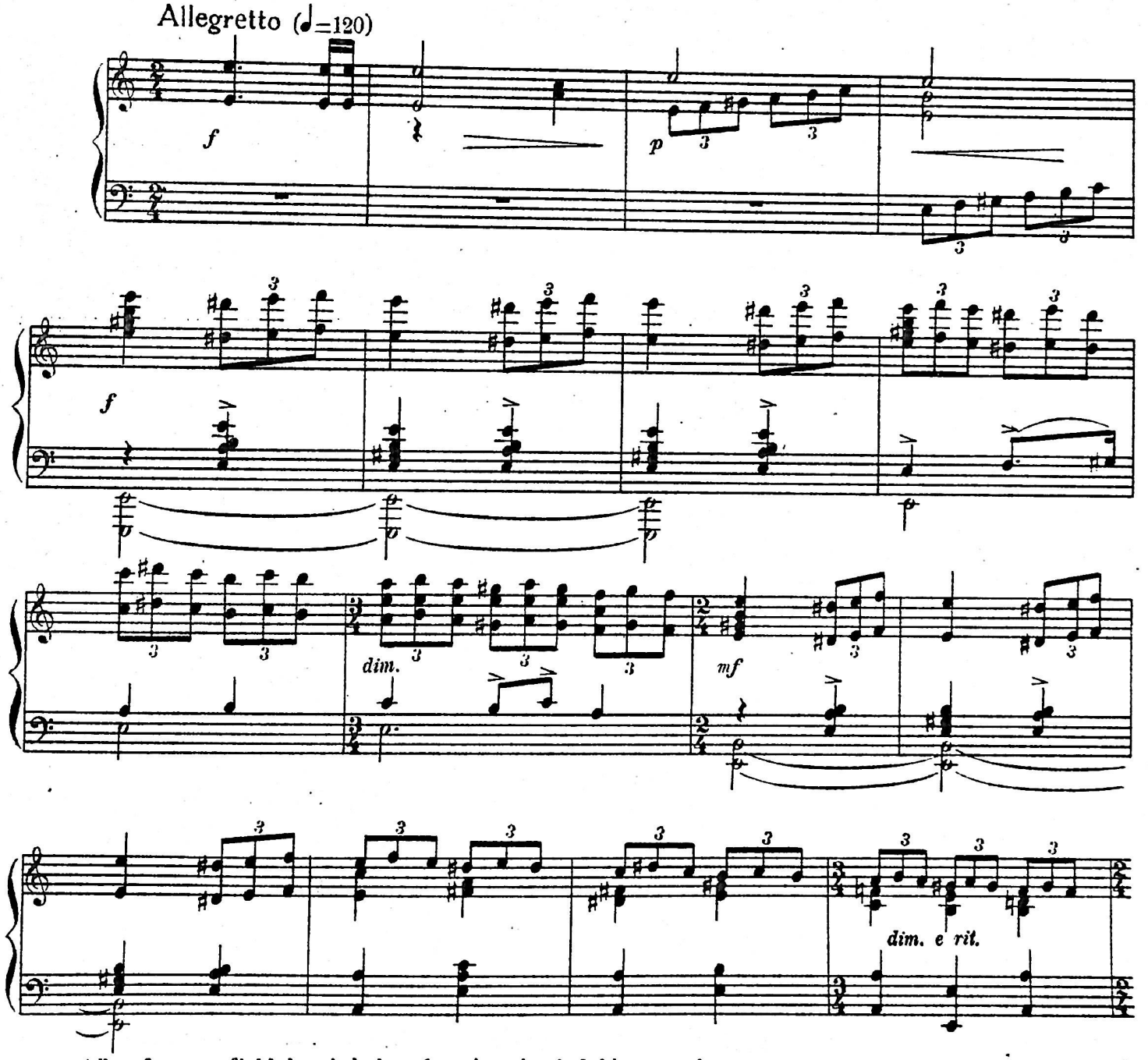

* Այս «Պրոլոգ»-ը հեղինակը գրել է սկզբում, որպես օպերայի ներածություն, որը կատարվում էր ներկա «Ուվերտյուրա»-ի փոխարեն:

* Этот „Пролог" написан автором первоначально, в виде вступления к опере, и исполнялся вместо существующей ныне „Увертюры".

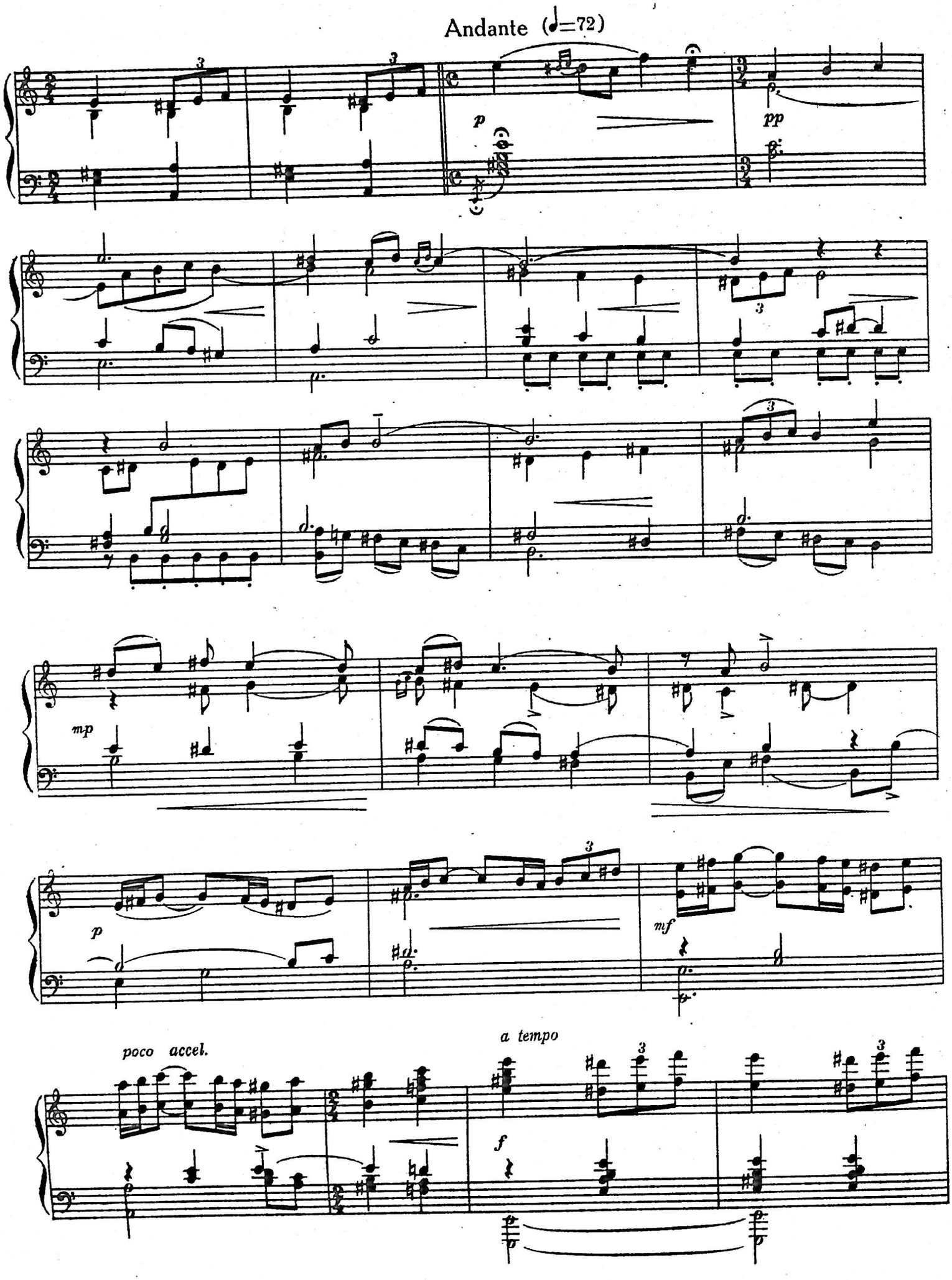
Andante (♩=72)
p
pp
mp
p
mf
poco accel.
a tempo
f

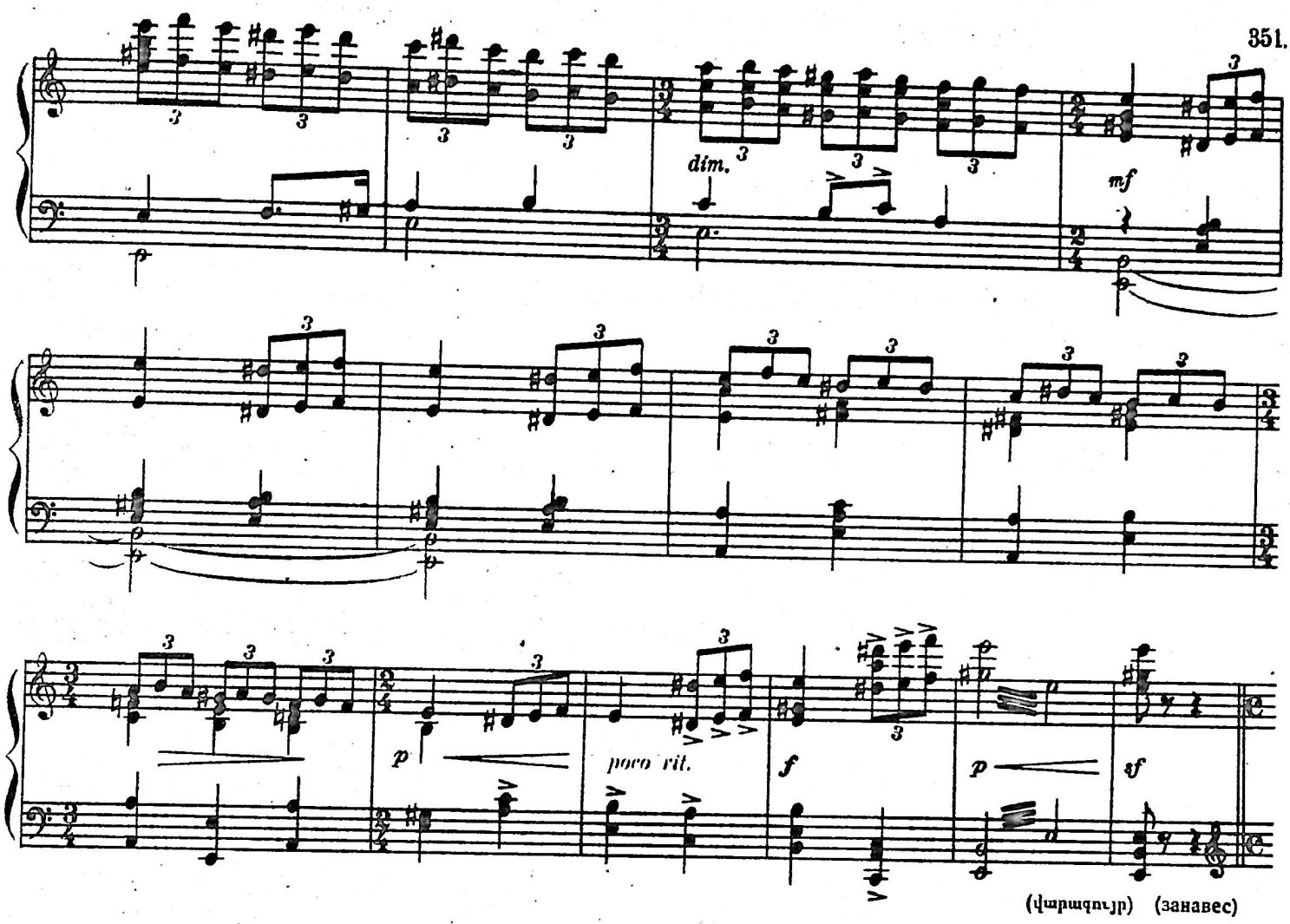

ՓԵՐԻՆԵՐԻ ԽՄԲԵՐԳԸ ХОР ФЕЙ

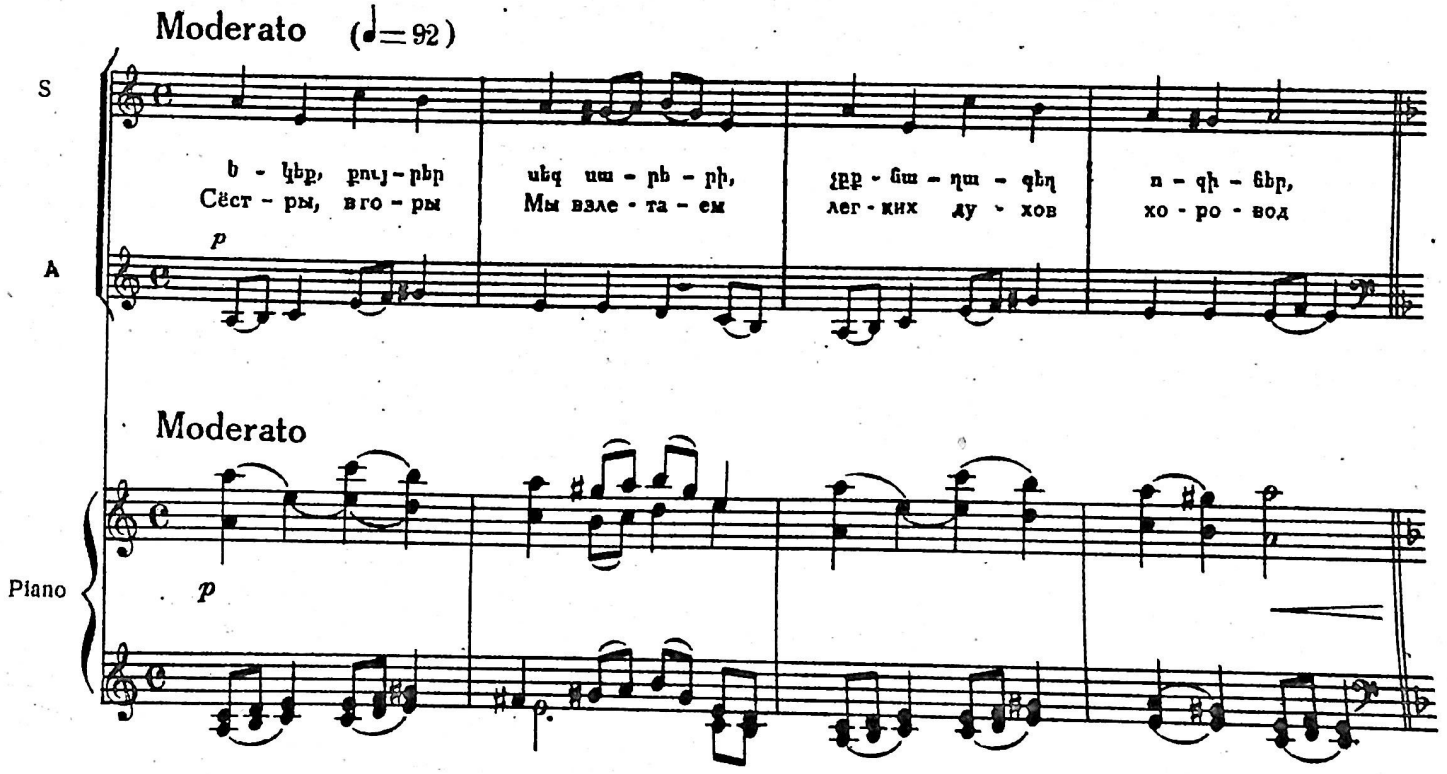

S
A

ե - կեք չա - հել սի - րա - հա - րի սե - րը ող - բանք
счасть - е, го - ре о - бе - ща - ем тем кто лю - бит,

T
B

Piano

վա - ղա - մեռ օխտն աղ - բյու - րից չուր է ա - ռել
тем кто ждёт семь ручь - ёв я ис - хо - ди - ла

կույս սա - փո - րով լուռ ու մունջ օխ - տը ծաղ - կից ծտ - ղիկ քա - ղել,
в них во - ды я на - бра - ла, семь цве - тов я об - ло - ми - ла

p

p

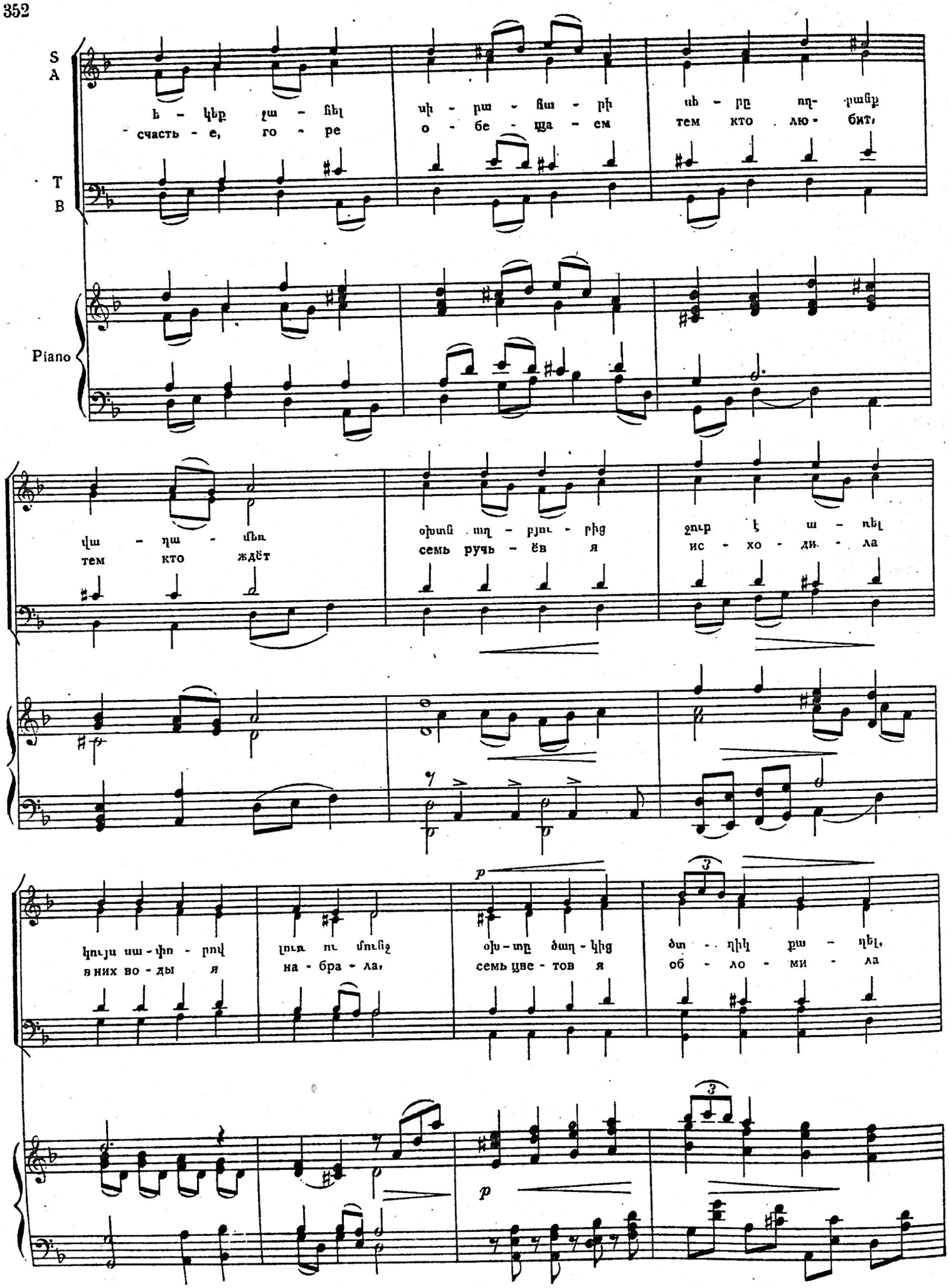

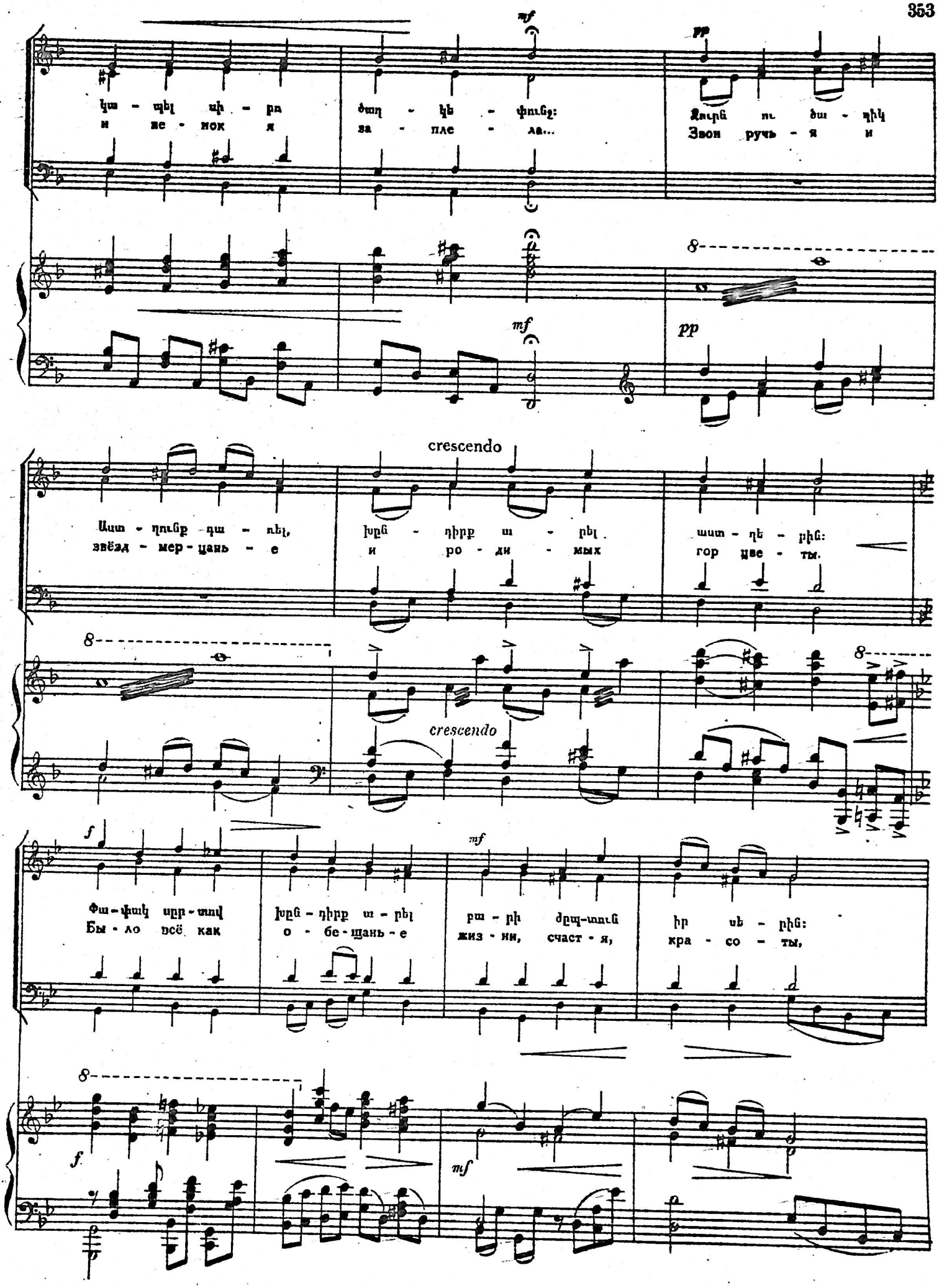
mf
pp
կա - պել սի - րո ծաղ - կե - փունջ:
и не - нок я за - пле - ла...
Ջուրն ու ծա - ղիկ
Звон ручь - я и
crescendo
Աստ - ղունք դա - ռել, խըն - դիրք ա - րել աստ - ղե - րին:
звёзд - мер - цань - е и ро - ди - мых гор цве - ты.
crescendo
f
Փա - փակ սըր - տով խըն - դիրք ա - րել բա - րի ժըպ - տուն իր սե - րին:
Бы - ло всё как о - бе - щань - е жиз - ни, счаст - я, кра - со - ты,

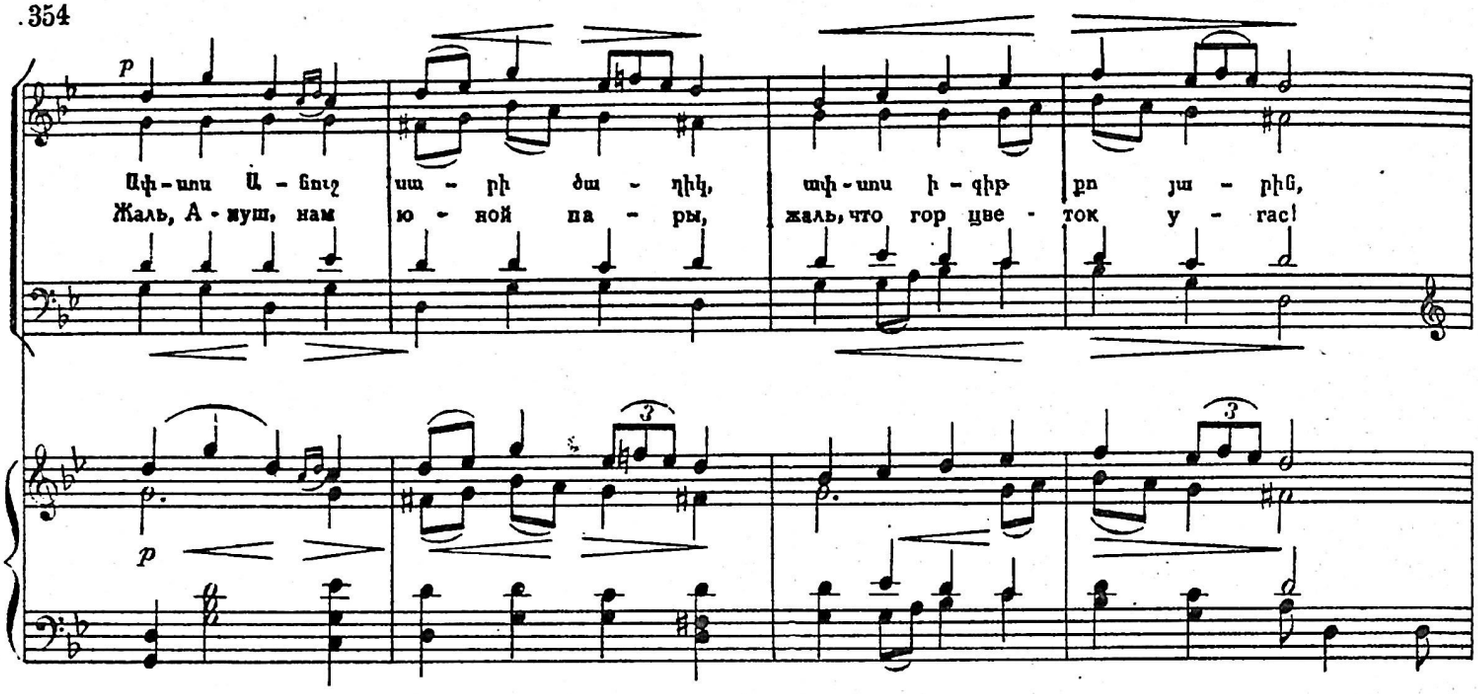
Ափ-սոս Ա-նուշ սա-րի ծա-ղիկ, ափ-սոս ի-գիր քո յա-րին,
Жаль, А-нуш, нам ю-ной па-ры, жаль, что гор цве-ток у-гас!

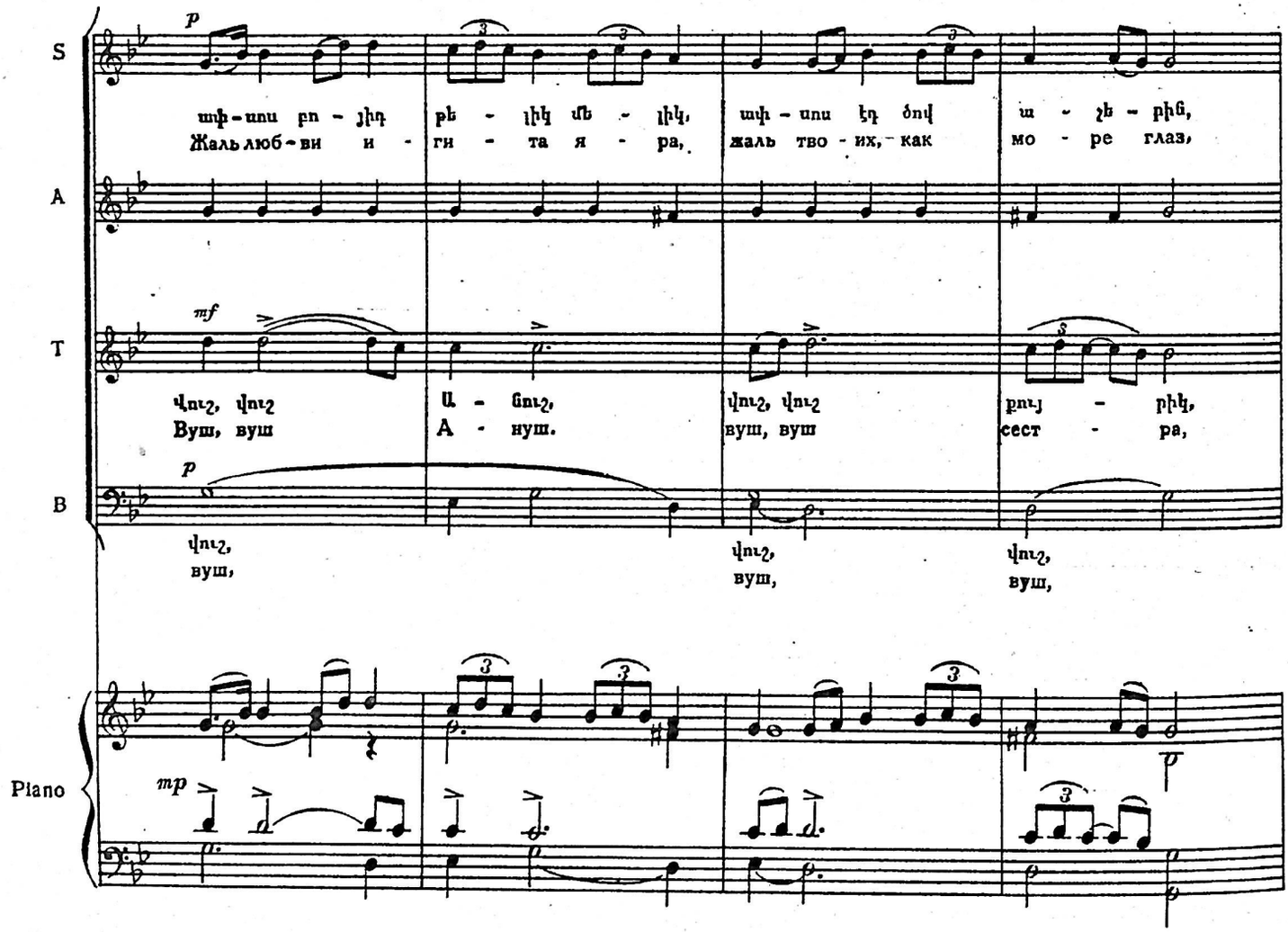

ափ-սոս բո-յիդ թե-լիկ մե-լիկ, ափ-սոս էդ ծով ա-չե-րին,
Жаль люб-ви и-ги-та я-ра, жаль тво-их, как мо-ре глаз,
Վուշ, վուշ Ա-նուշ, վուշ, վուշ քույ-րիկ,
Вуш, вуш А-нуш. вуш, вуш сест-ра,
վուշ, վուշ, վուշ,
вуш, вуш, вуш,

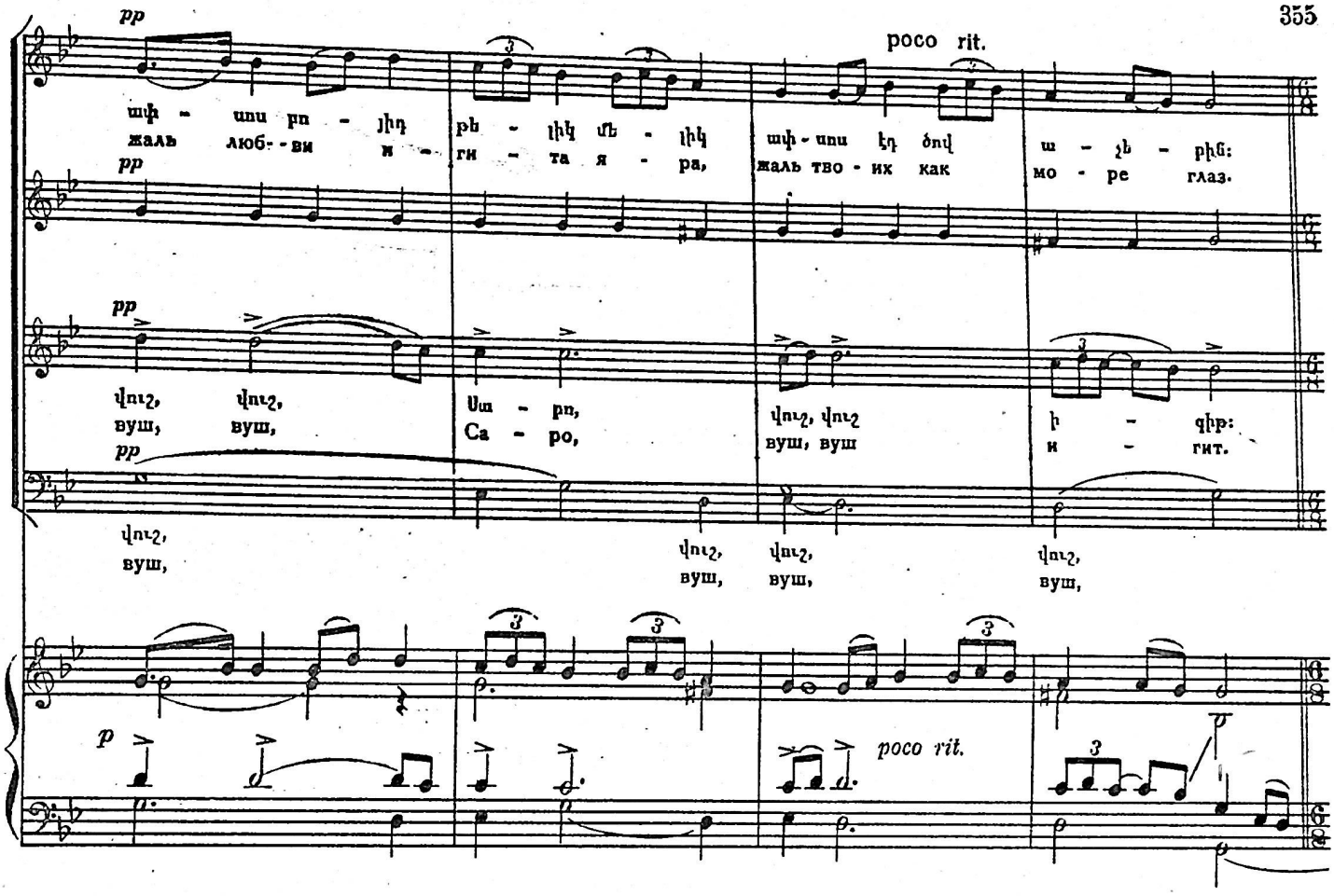

ՓԵՐԻՆԵՐԻ ՊԱՐԸ ТАНЕЦ ФЕЙ

Andante (♩.=60)

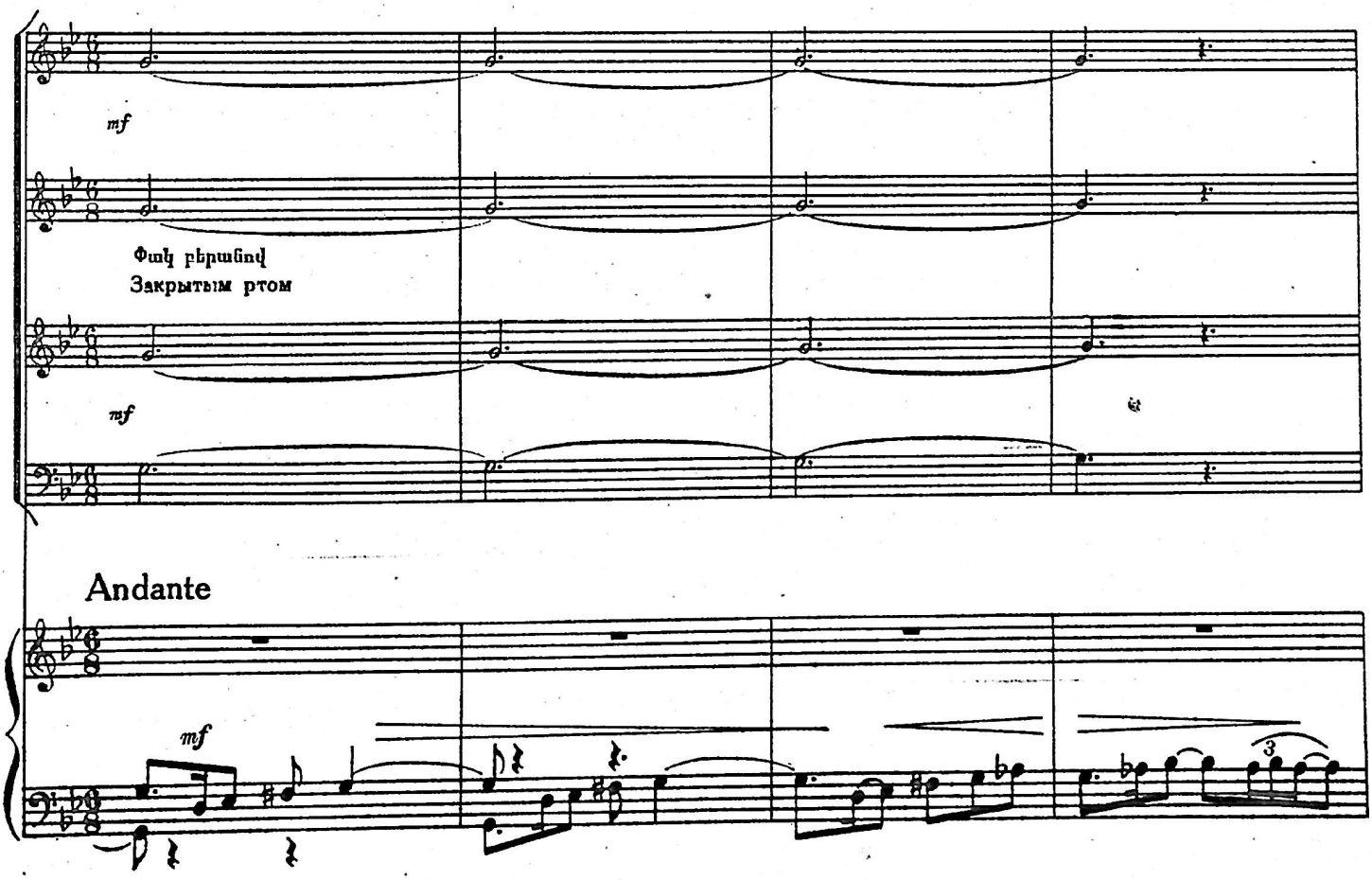

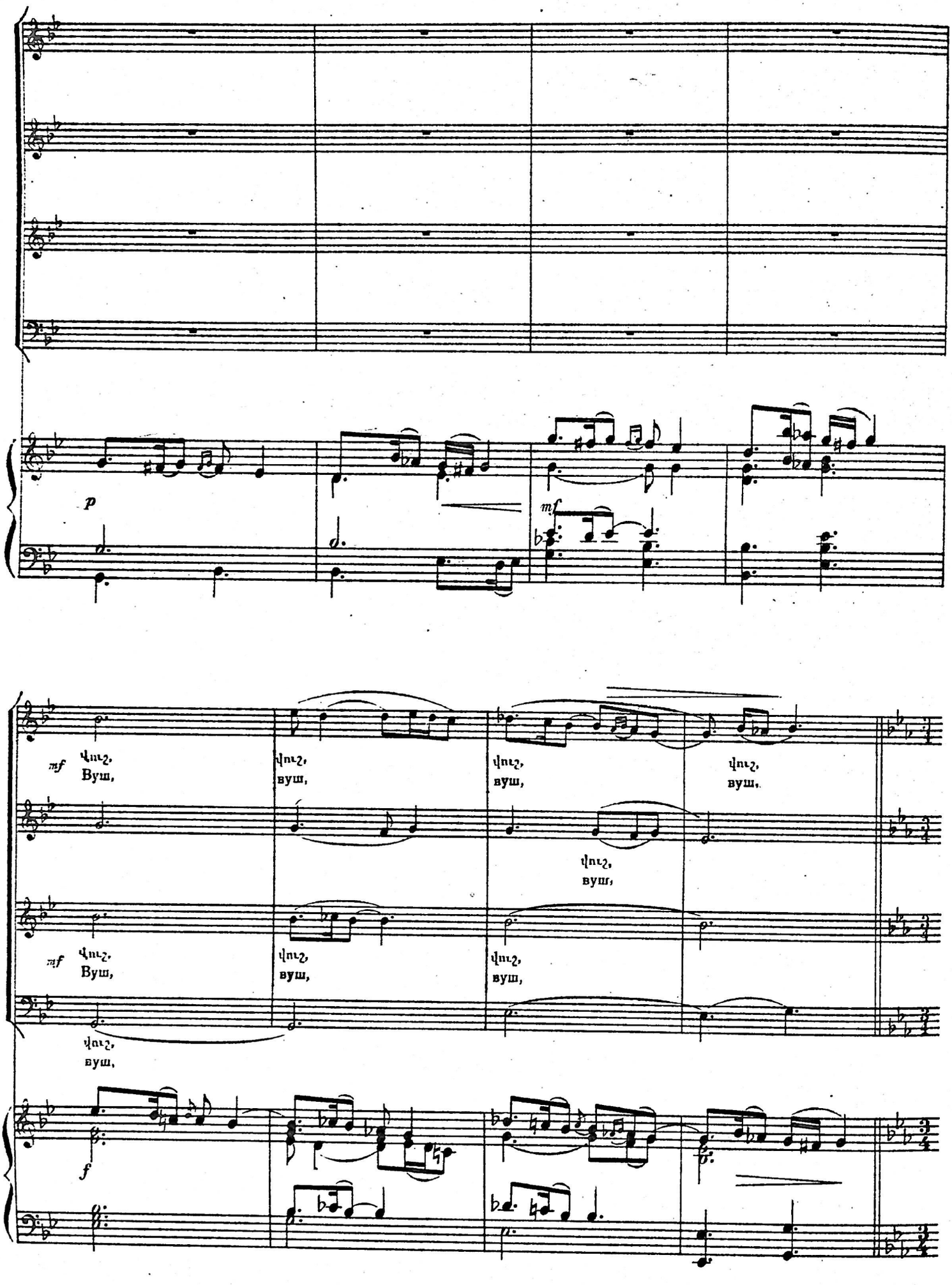
p
mf
mf
Վուշ,
Вуш,
վուշ,
вуш,
mf
Վուշ,
Вуш,
վուշ,
вуш,
f

(♩=80)

S

mf

Ափ - սոս Ա - նուշ սա - րի ծա - դիկ
Нам жаль, А - нуш, цве - ток гор - ный,

A

mf

T

mf

Ափ - սոս Ա - նուշ վուշ, ափ - սոս
Нам жаль, А - нуш, вуш, гор - ный,

B

mf

Piano

mf

ափ - սոս էդ ծով քո ա - չե - րին:
тво - их о чей как глубь мо - рей.

ափ - սոս էդ ծով քո ա - չե - րին:
тво - их о - чей как глубь мо - рей.

p

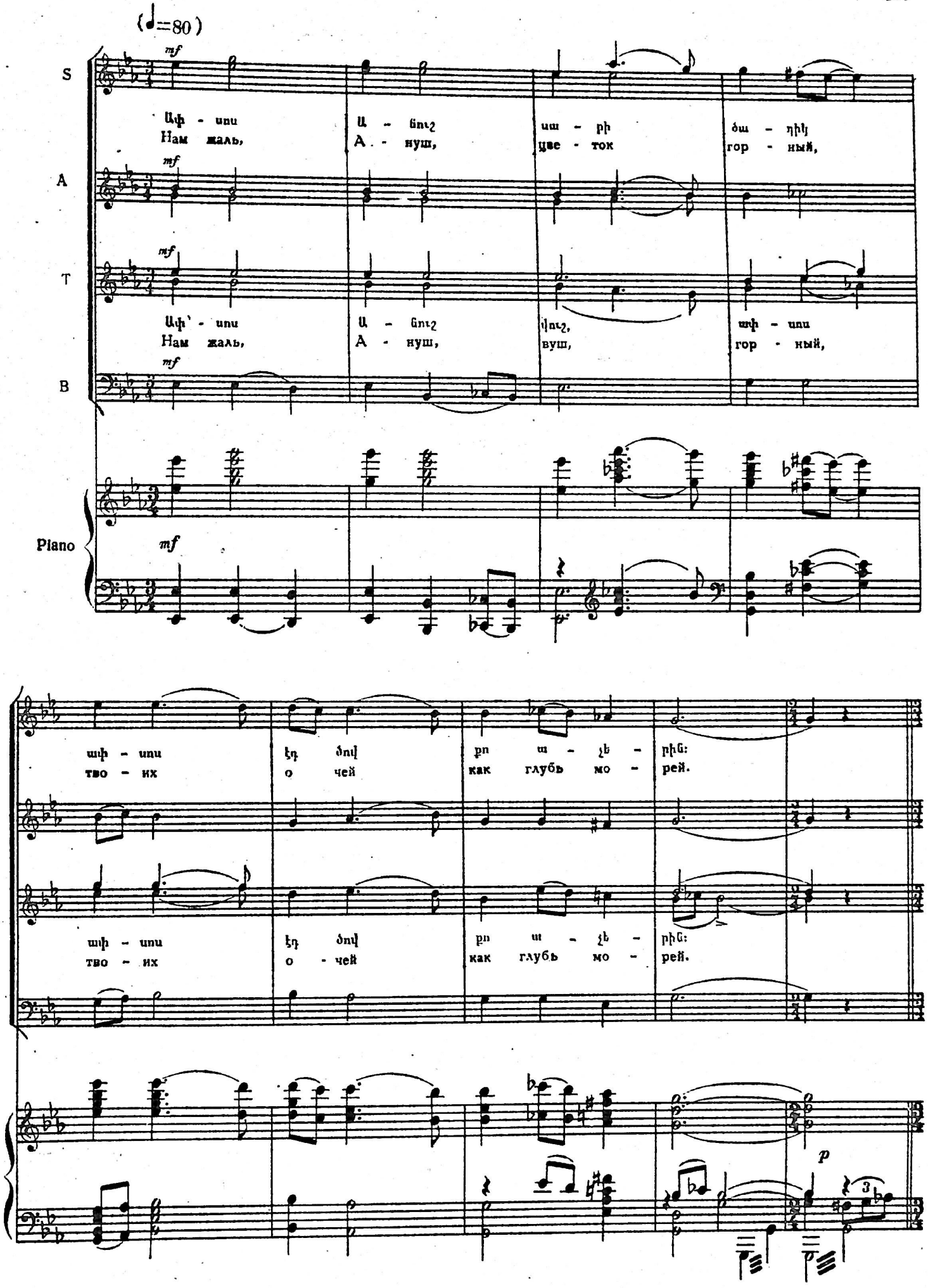

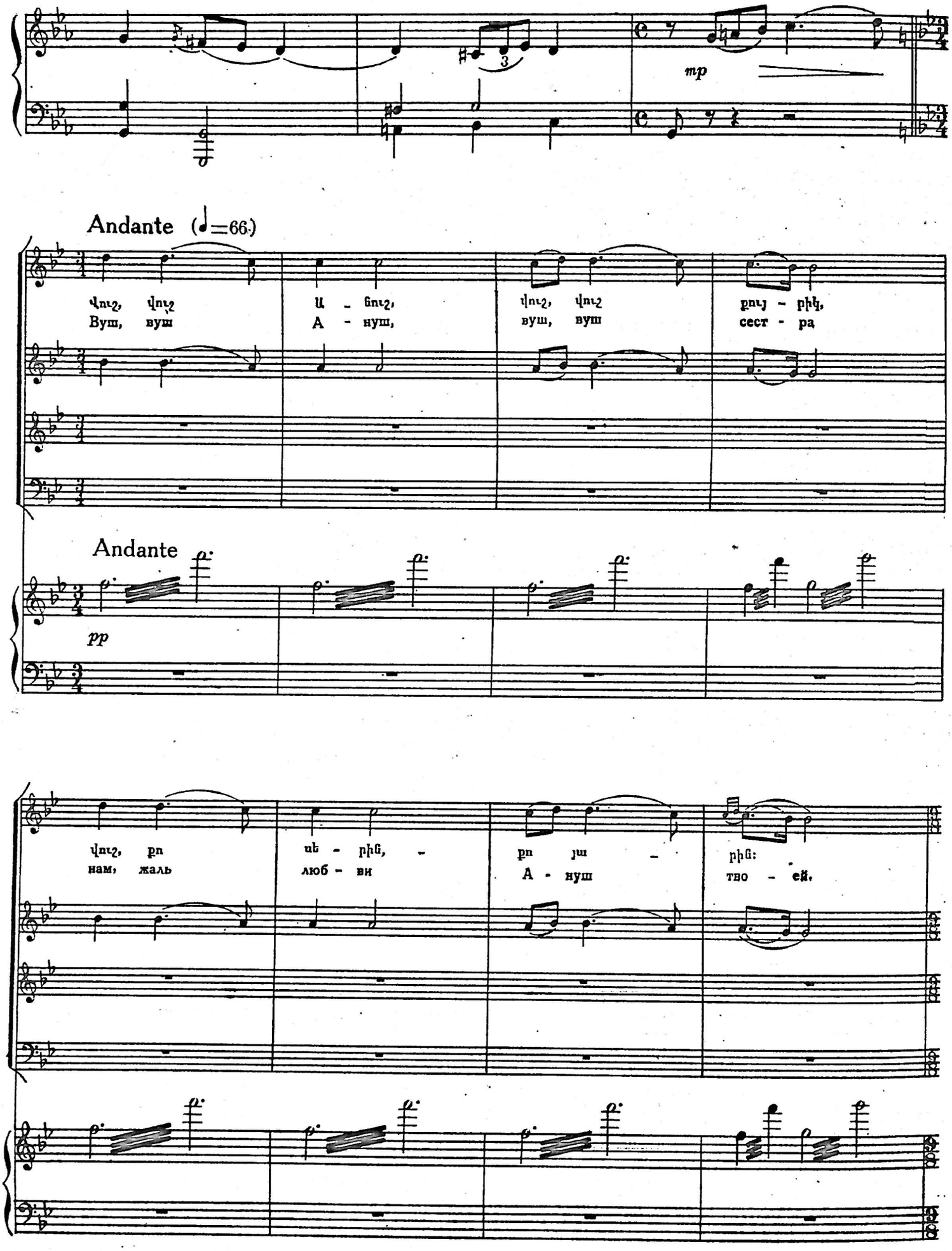
mp
Andante (♩=66)
Վուշ, վուշ Ա - ցուշ, վուշ, վուշ քույ - րիկ,
Вуш, вуш А - нуш, вуш, вуш сест - ра
Andante
pp
վուշ, քո սե - րիցդ, - քո յա - րիցդ:
нам, жаль люб - ви А - нуш тво - ей.

(♩=♩.)

p

վուշ, вуш, | վուշ, вуш, | վուշ, вуш,

mp Ա - բի Ա - նուշ, При - ди А - нуш, | ա - բի ա - նեմ возь - му те - бя | յա - բիդ մոտ, к я - ру я!

վուշ, вуш, | վուշ, вуш, | վուշ, вуш,

p

(♩.=♩)

վուշ բո Нам жаль | սե - բին, люб - ви | բո յա - А - нуш

Վուշ, Вуш | վուշ, вуш,

Վուշ, Вуш, | վուշ, вуш, | վուշ, вуш, | վուշ, вуш, | վուշ, вуш,

վուշ, вуш,

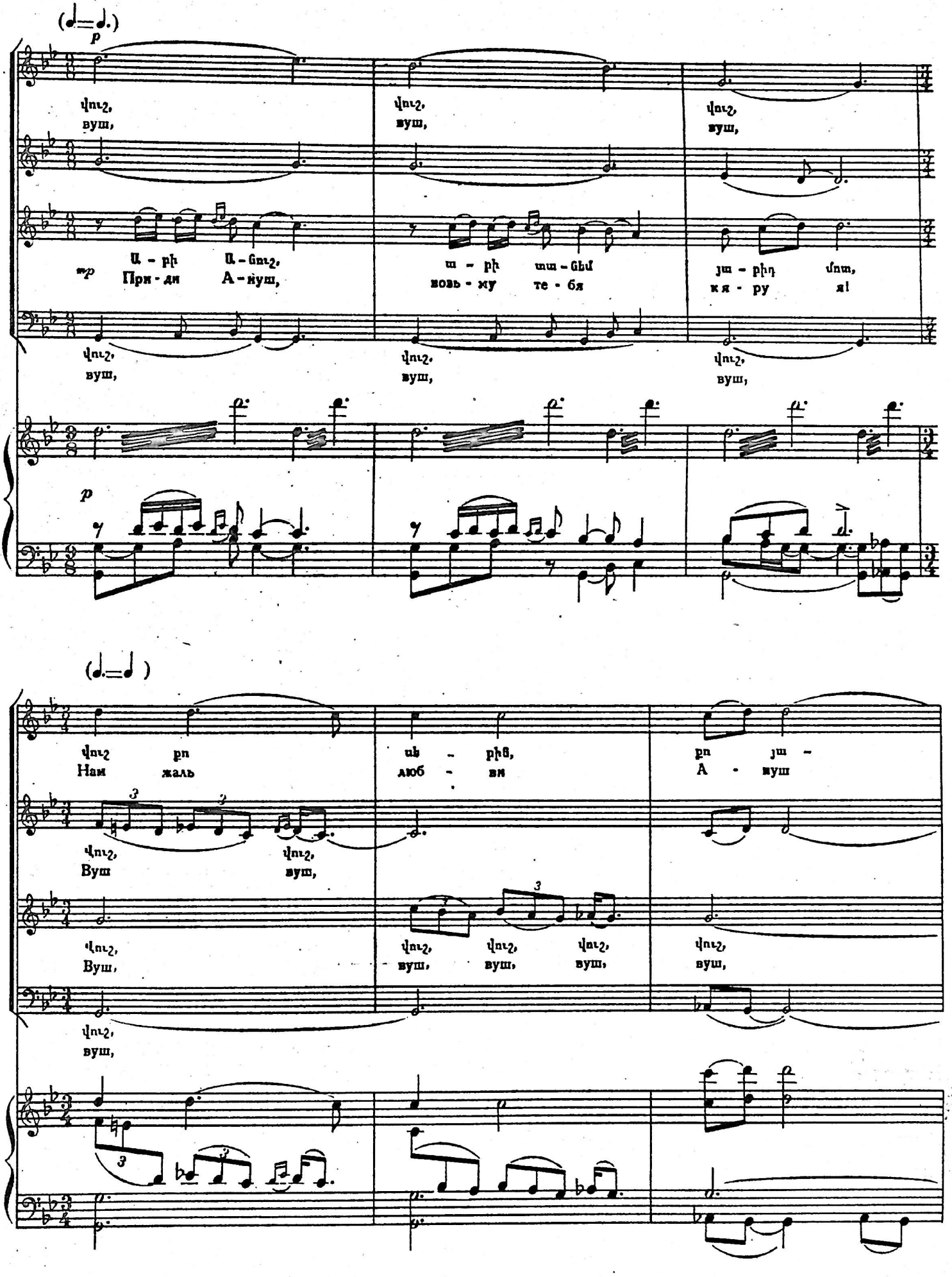

Allegro (♩= 112)

— рhб:
тво - ей.

վուշ, վուշ, վուշ:
вуш, вуш, вуш,

վուշ:
вуш,

Allegro

f

Andante (♩ =66)

mf

Վուշ, վուշ, Սա - րո, վուշ, վուշ ի - գիր
Вуш, вуш, Са - ро, вуш, вуш и - гит

mf

Վուշ, վուշ, Սա - րո, վուշ, վուշ ի - գիր
Вуш, вуш, Са - ро, вуш, вуш и - гит

Andante

mp

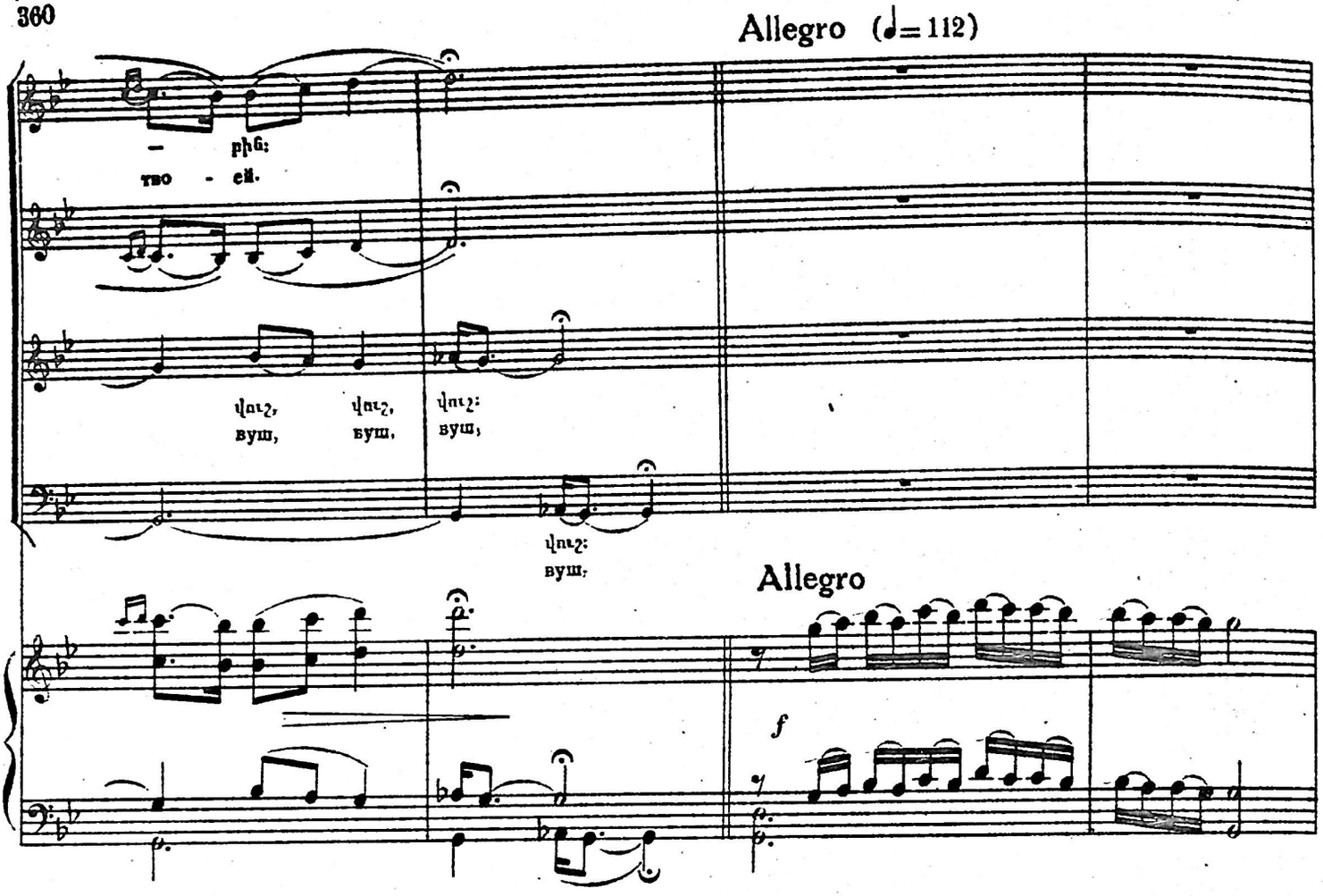

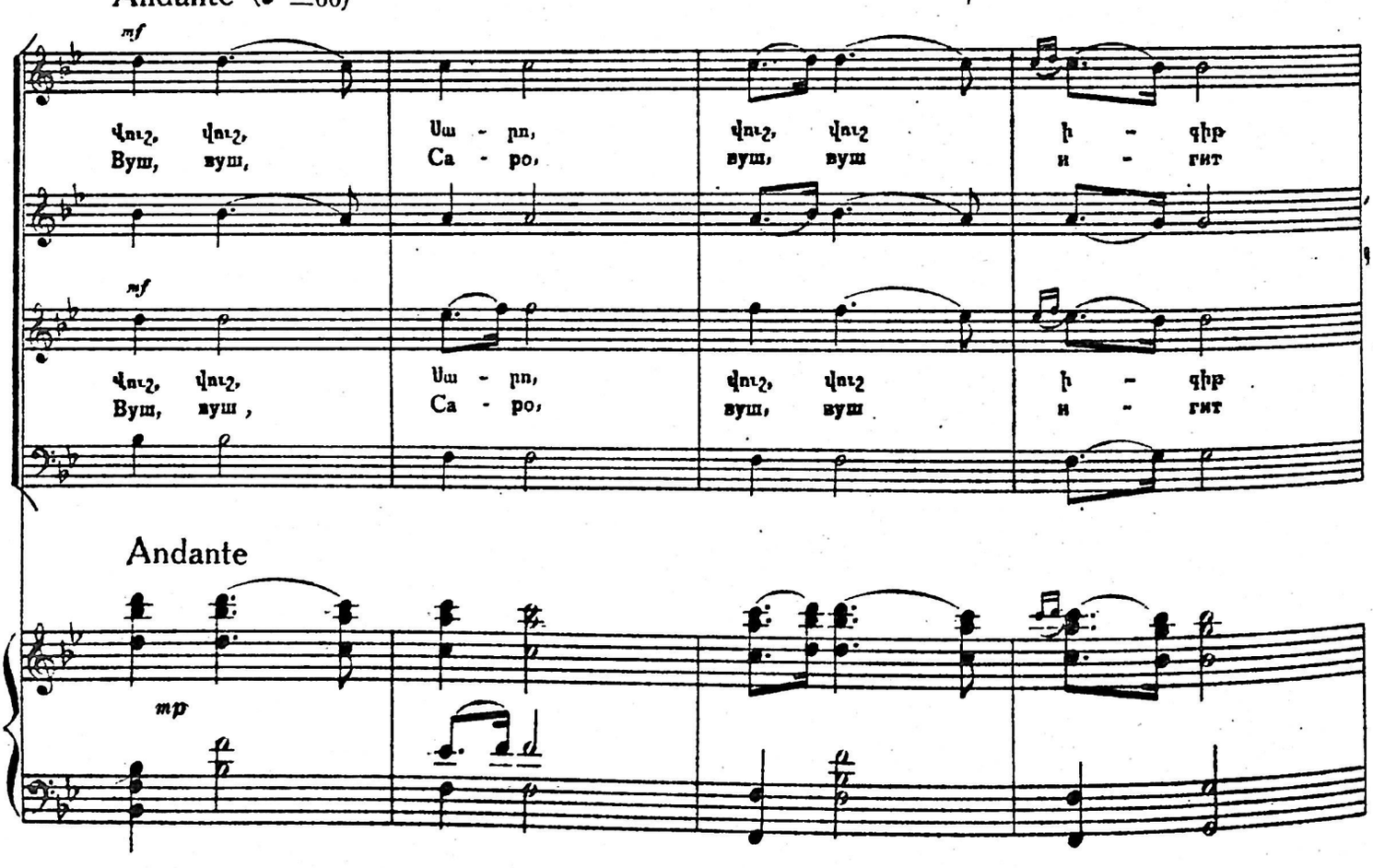

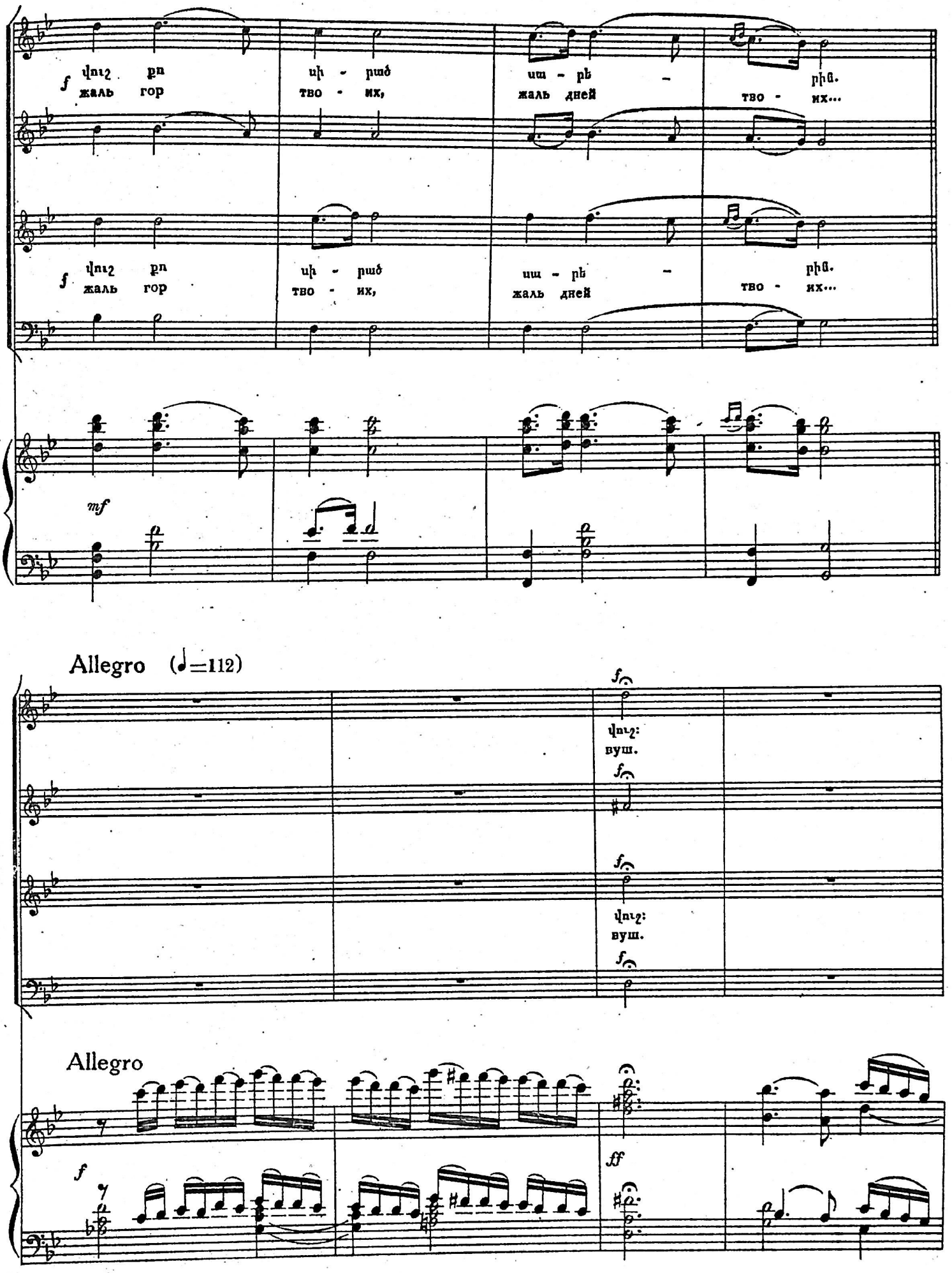
f
жаль гор
тво - их,
жаль дней
тво - их...
mf
Allegro (♩=112)
вуш.
Allegro
ff

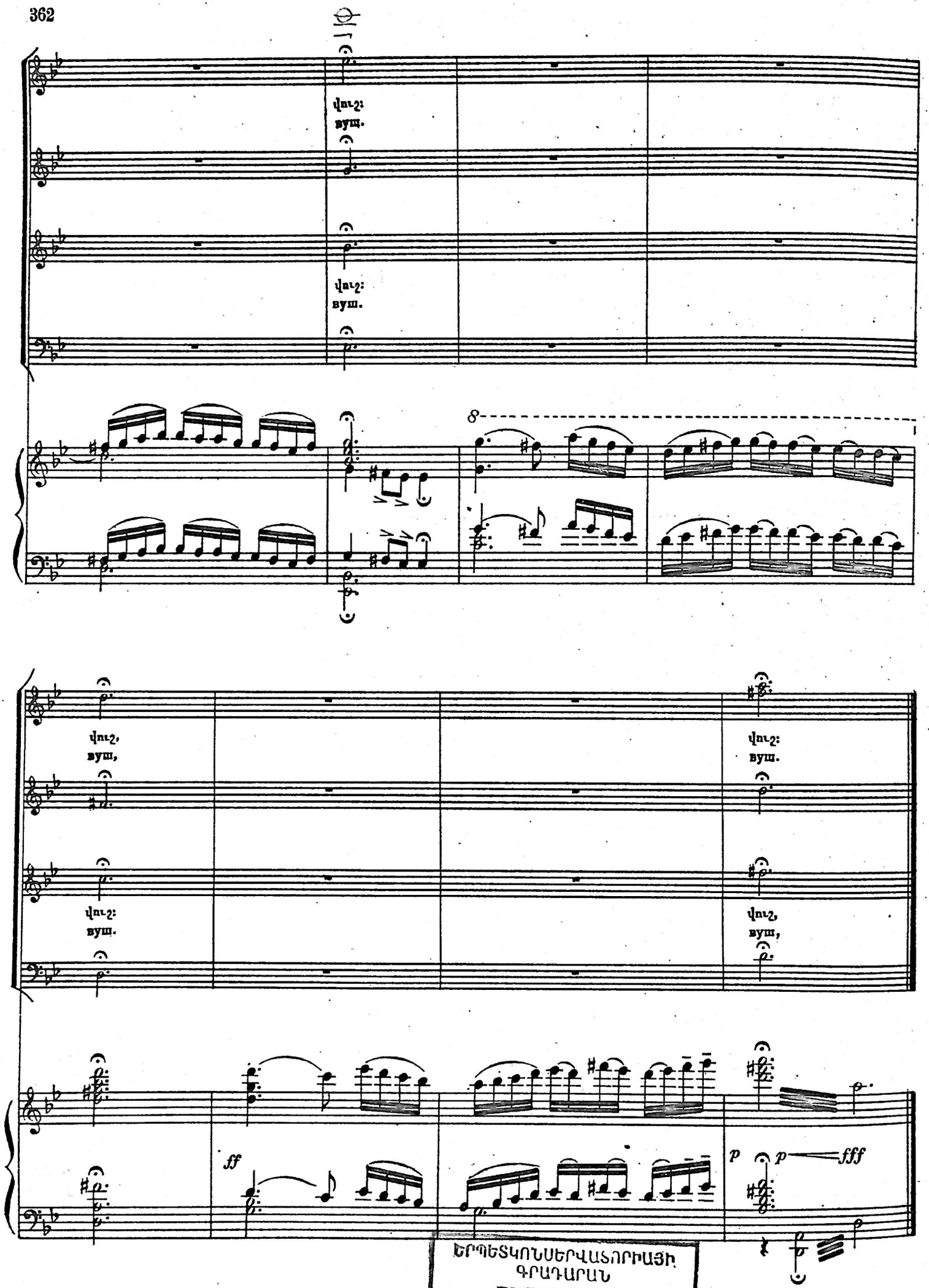

ԵՐՊԵՏԿՈՆՍԵՐՎԱՏՈՐԻԱՅԻ
ԳՐԱԴԱՐԱՆ
БИБЛИОТЕКА
ЕРГОСКОНСЕРВАТОРИЙ

40227

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Առաջաբան

I Գործողություն

Նախերգանք 1
I պատկեր 9
Սարոյի սերենադան 10
II պատկեր 26
Անուշի երգը («Ասում են ուռին») 47

II Գործողություն 67

Մենապար 75
Սարոյի և Մոսիի զուգերգը 78
Հովվական պար 81
Խմբական պար 96
Աղջիկների ընդհանուր պար 104
Մոսիի և Անուշի զուգերգը 126

III Գործողություն 143

Քյոխվի պարը 155
Հարսի պարը («Նունուֆար») 172
Սարոյի արիան («Ջիվան յար ջան») 176
Սարոյի և Մոսիի պարը 180
Ընդհանուր պար 182
Հովիվների պարը («Քոչարի») 189
Տղամարդկանց պար 194
Կվարտետ և խմբերգ 216
Ֆինալային պար 222

IV Գործողություն

Մոսիի արիան 227
Անուշի և Մոսիի զուգերգը 233
Անուշի և Սարոյի զուգերգը 241
Անուշի փախուստը և հրդեհի տեսարանը 250

V Գործողություն

I պատկեր 283
Սարոյի արիան («Բարձր սարեր») 283
Գյուղացիների խմբերգը 294
Հրաժեշտ 302
II պատկեր 308
Աղջիկների խմբերգը 322
Ֆինալ 340

Հավելված

Պրոլոգ 349
Փերիների խմբերգը 351
Փերիների պարը 355

СОДЕРЖАНИЕ

Предисловие

I Действие

Увертюра . . . 1
I картина . . . 9
Серенада Саро . . . 10
II картина . . . 26
Песня Ануш („Ива говорят“) . . . 47

II Действие . . . 67
Сольный танец . . . 75
Дуэт Саро и Моси . . . 78
Пастушьи танец . . . 81
Групповой танец . . . 96
Общий танец девушек . . . 104
Дуэт Моси и Ануш . . . 126

III Действие . . . 143
Танец старосты . . . 155
Танец невесты („Нунуфар“) . . . 172
Ария Саро („Живан яр джан“) . . . 176
Танец Саро и Моси . . . 180
Общая пляска . . . 182
Танец пастухсв („Кочари“) . . . 189
Танец мужщин . . . 194
Квартет н хор . . . 216
финальный танец . . . 222

IV Действие

Ария Моси . . . 227
Дуэт Ануш и Моси . . . 233
Дуэт Ануш и Саро . . . 241
Похищение Ануш и сцена пожара . . . 250

V Действие

I картина . . . 283
Ария Саро („Гори мои“) . . . 283
Хор крестьян . . . 294
Прощание . . . 302
II картина . . . 308
Хор девушек . . . 322
Финал . . . 340

Приложение

Пролог . . . 349
Хор фей . . . 351
Танец фей . . . 355

Խմբագիր Ս. ՍԱՐԳՍՅԱՆ *Նոտագրավոր Ա. ՂԱՄԱՐՅԱՆ* *Տեխ. խմբ. Լ. ԱՍՏՎԱԾԱՏՐՅԱՆ*

ՎՖ 12923 *Պատվեր 248* *Տիրաժ 1500*

Հանձնված է արտադրության 23/II 54 թ.։Ստորագրված է տպագրության 15/IX 54 թ.։
Թղթի չափը 60×92 1/8, տպադ. մ. 47,5, հրատ. մ. 46,38։
Գինը՝ 58 ռ., կազմը՝ 3 ռ.։

Հայկ. ՍՍՌ Կուլտուրայի մինիստրության հրատարակչությունների և պոլիգրաֆիայի արդյունաբերության Գլխավոր վարչության № 1 տպարան, Երևան, Ալավերդյանի փ. № 65, 1954 թ.։

Նկատված վրիպակներ
Замеченные опечатки

Էջ Страница	Տող Строка	Տակտ Такт	Տպված է Напечатано	Պետք է լինի Следует
15	1	3		
17	1	2	(♩=120)	(♪=120)
31	4	1	(♩=63)	(♩.=63)
32	4	3	(♩=72,76)	(♩.=72,76)
47	6	3	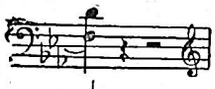	
58	7	1	(♩=92)	(♩.=92)
166	5	1	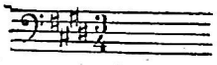	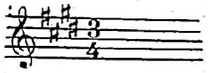
166	6	1	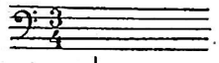	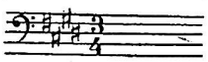
175	6	3		
197	4	3	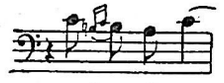	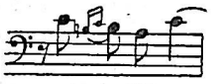
217	10	2	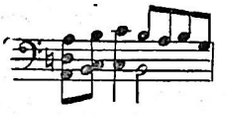	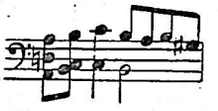
247	9	1	пройдет лишь холода	пройдут лишь холода
248	2	2	собьём	совьём
266	5	3	ты скажи что ты-жи	ты скажи, ну ска-жи
297	7	1	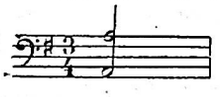	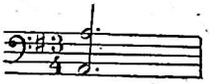
298	9	3	за-вет,	зо-вет,
301	8	1	(♩.=80)	(♩=80)
314	2	4	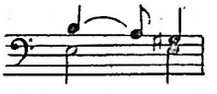	
325	4	2	в жизни	к жизни